Ligia Seman
Ediţie revizuită
Editura Casa Cărţii Oradea, 2002 '

PREFAŢA EDITURII

Consider fiecare carte ca fiind o încercare a autorului de a „tălmăci" propriilor cititori diverse stări, emoţii, fapte sau întâmplări pe care le-a trăit sau imaginat. Unele dintre aceste încercări sunt mai puţin reuşite, altele în schimb sunt deosebite. Ceea ce cred că dă tărie oricărei cărţi în acest proces de a ne apropia de evenimentele descrise este, pe de o parte motivaţia autorului, şi apoi raportarea sa personală faţă de ele.
Nu este uşor să scrii despre evenimente dramatice în care oameni simpli au fost persecutaţi de semenii lor, datorită convingerilor lor diferite de cele ale regimului aflat la putere. Şi mai ales dacă cei urmăriţi, batjocoriţi şi chiar ucişi erau tineri, atunci sentimentele de revoltă şi poate chiar mânie pot avea o influenţă atât asupra autorului, dar mai ales asupra cititorului. Din păcate, multe din cărţile scrise despre atrocităţile istoriei nu reuşesc să prezinte dincolo de realitatea faptelor, nici o perspectivă asupra dimensiunii fără de care viaţa nu poate fi trăită, aceea a iertării şi dragostei.
Cartea *Funiile dragostei* este scrisă din perspectiva tânărului ce s-a aflat, cel puţin parţial, în miezul evenimentelor prezentate. Dar ceea ce dă foiţă prezentării acestor evenimente este raportarea autoarei atât faţă de situaţiile şi personajele cărţii, cât mai ales faţă de Dumnezeu. încărcătura emoţională şi spirituală a cărţii nu vine doar din ilustrarea dramaticelor situaţii în care personajele sunt prezentate, ci dincolo de aceasta răzbate experienţa iertării şi acceptării lui Dumnezeu de care autoarea a avut parte.
Avem bucuria să prezentăm cititorilor această carte, într-o ediţie revizuită. Chiar dacă au fost aduse unele modificări ce ţin de editarea şi tehnoredactarea lucrării, motivţia şi conţinutul ei au rămas neschimbate.
Întreaga carte abundă în exprimarea dragostei lui Dumnezeu faţă de copiii Săi şi faţă de toţi oamenii, cât şi în manifestarea acestei dragoste dumnezeieşti prin tinerii credincioşi faţă de duşmanii lor.
Credincioşia şi dragostea lui Dumnezeu, atât de vizibile în viaţa
personajelor chiar în situaţii dificile, sunt „funiile de dragoste" ce te „trag" să citeşti mai departe, dar te îndeamnă şi la experimentarea personală a iertării şi dragostei lui Dumnezeu oferă tuturor oamenilor.
Cititorule, caută să înţelegi motivaţia scrierii acestei cărţi, sursa iertării de care personajele cărţii au dat dovadă, dar mai ales, nu te opri până când nu vei experimenta personal profunzimea dragostei lui Dumnezeu în viaţa ta.
Vasile Gabrian Oradea, mai 2002

CUVÂNT ÎNAINTE

Pentru a scrie o carte este nevoie de o motivaţie serioasă, care să-1 determine pe autor să accepte a înfrunta mari greutăţi...
Vreau să spun că esenţa motivaţiei mele s-ar putea exprima într-un singur şi infinit cuvânt: „dragostea..."
Dragostea şi iar dragostea... pentru Dumnezeu şi dragostea pentru cei care au nevoie să ştie că sunt iubiţi.
... Mi-aduc aminte cu nostalgie de aceste paragrafe ale *Cuvântului înainte* pe care cu multă emoţie le-am aşternut pe hârtie în anul 1995. Acel an a fost determinant prin faptul că harul lui Dumnezeu îmi oferea nespusa bucurie de-a putea ţine în mâinile mele primul exemplar tipărit al romanului.
Această scumpă amintire este legată în mod special de pastorul editor Teodor Dronca ş de soţia lui. îmi exprim încă o dată gratitudinea pentru preţioasa încredere pe care mi-au arătat-o în acele momente de răscruce.
Dacă nu ar fi existat acel suport esenţial atunci, acum nu s-ar fi putut vorbi de o nouă ediţie a romanului.

Mulţumesc pentru această nouă ediţie prietenilor noştri scumpi din Oradea, Olimpia şi Vasile Gabrian. întotdeauna mi-au arătat multă preţuire şi desele lor încurajări au avut o importantă influenţă în viziunea mea literară.
Doresc pe această cale să îmi exprim recunoştinţa faţă de cititorii care prin ataşamentul lor, arătat cu multă dragoste fie prin scrisori minunate, ori cuvinte spuse din inimă, mi-au oferit un real sprijin moral.
Şi nu în ultimul rând îi mulţumesc din tot sufletul lui Dumnezeu pentru soţul meu, Tibi, care merită toată dragostea şi aprecierea mea pentru ceea ce este el zilnic. împreună ne exprimăm dorinţa şi ruga ca această nouă ediţie să constituie pentru publicul larg un motiv de binecuvântare,
de a se rededica în slujba Celui care a dat totul pentru noi şi aşteaptă, în beneficiul nostru, să-I dăruim întreaga fiinţă, indiferent de împrejurări, asemenea eroilor cărţii.
Mai 2002
Pentru eventuale informaţii, autoarea poate fi contactată la următoarea adresă:
Ligia Semăn Str. Ion Creangă 10/22
2750 Hunedoara '
Telefon 054/716489 E-mail: ligiaseman@hotmail.com

CAPITOLUL 1

Sala de mese a cantinei de lângă Facultatea de Electrotehnică, în anul acesta, ca de altfel şi în ultimii ani, fusese aleasă drept locul de desfăşurare a serii festive cu ocazia începutului de an universitar, numită de studenţi „Balul bobocilor". Deşi considerată cea mai spaţioasă sală din incinta căminelor, acum, datorită sutelor de studenţi prezenţi, părea neîncăpătoare. Pe margini, de jur-împrejur erau aşezate mesele pline cu platouri de sandvişuri şi prăjituri încă neatinse. Sticlele cu băuturi răcoritoare erau mai tentante, pentru că începutul lui octombrie menţinea încă o căldură plăcută, sufocantă însă în sala arhiplină.
„Cine s-ar fi gândit că vor veni atâţia... parcă mai mulţi decât anul trecut", se gândea înaintând anevoios spre un punct fix, un tânăr îmbrăcat cu un costum negru, a cărei haină demodată o tot aranja din mers cu o grimasă de nemulţumire. Ii era cu o idee mai mic şi avea impresia că arăta penibil. Oricum, încerca să-şi impună, aceasta nu-1 va împiedica să se simtă bine în seara aceasta. îl zărise de departe pe prietenul său, Relu, şi acum se grăbea să ajungă la el cât mai repede cu putinţă pentru a-1 surprinde cât încă mai era singur (cine ştie din ce motive, logodnica sa, Anca nu era în momentul de faţă alături de el). Cu cât se apropia mai mult, remarcă ţinuta aranjată, costumul gri-turnat, care îl făcea pe prietenul său să arate parcă mai bine decât niciodată. încercă să se gândească cu o satisfacţie plină de bunăvoinţă că acum, mai mult decât oricând, Relu era îndreptăţit să arate astfel. îi mărturisise chiar el că în curând, chiar dacă mai avea doi ani de facultate, dorea să se căsătorească cu Anca.
„Asta-i bună!" gândi studentul când descoperi apropiindu-se de el un tânăr mic de statură, cu părul ondulat, lăsat să crească în creştetul capului ca o movilă, ca şi cum aceasta l-ar arăta mai înalt decât era. „Nu mă aşteptam să-1 văd aici, sau mai bine zis, cine s-ar fi gândit că pierde-vară ăsta va fi capabil vreodată să intre la o facultate de politehnică" gândi privindu-1 pieziş.
— Salut Mircea, îl întâmpină proaspătul student şi zâmbi, îi

zâmbiră şi ochii albaştri-verzui, neastâmpăraţi. Pentru Mircea, acest fost coleg din timpul liceului fusese un nesuferit. Acum, mai mult decât oricând, nu avea dispoziţie să stea prea mult de vorbă cu el. îl întâmpină deci, sub imperiul dorinţei de a se debarasa cât mai repede de compania lui.
— Salut, măi Gabore. Ce surpriză să te întâlnesc aici!
— Ăsta a fost al treilea an când am încercat... Ce să-i faci? Contează că am intrat: alţii nici după cinci ani la rând nu reuşesc... înălţă din umeri după vechiul său obicei şi, aşa precum şi-1 aducea aminte fostul său coleg, ridicându-se în vârful picioarelor pentru a ajunge mai aproape de urechea interlocutorului şopti: „Nu mă las eu bătut atât de repede. Adu-ţi aminte din timpul liceului!"
Mircea se strâmbă dezgustat. în primul rând' gestul lui Gabor îl indispuse. Ce rost avea să facă atâta caz pentru câteva cuvinte pe care i le adresase? Şi, în al doilea rând, vrând-nevrând îşi aduse aminte: ...dacă nu era tatăl său medic la spitalul din oraş, de câte ori ar fi trebuit să se dea bătut Gabor, repetând anul, iar acum era student. Nu se putu abţine:

— Ştii, întotdeauna mi-au atras atenţia eforturile tale de a o scoate la capăt la sfârşitul fiecărui an de liceu. M-a impresionat însă mai mult efortul alor tăi de a avea drept fiu un intelectual.
Tânărul se înroşi de mânie, de ruşine faţă de zecile de persoane din jur care, auzind vocea stridentă, ironică a lui Mircea se întoarseră deodată. Nu se putea justifica. Privirile asistenţei îl sufocau pe bietul Gabor, astfel că, fără să mai zică un cuvânt, cu capul în bărbie, se pierdu în mulţime. Mircea râse în sinea lui: „Ce laş! Să mă fi jignit pe mine cineva în felul acesta, l-aş fi făcut zob. Mi-am permis pentru că ştiam de la început cu cine am de-a face." Ajunse faţă în faţă cu Relu. Din nou remarcă faptul că arată bine. Poate nu şi-ar fi făcut nici un complex, ar fi uitat neajunsul său, dacă ridicându-şi mâna pentru a-şi aranja părul, a cărui tunsoare o schimbase de curând, nu ar fi simţit strânsoarea hainei. Un zgomot scurt, bizar şi Mircea avu impresia că niciodată în viaţă nu se simţise atât de prost. în clipele următoare, cu mâna tremurândă, îşi pipăi haina descusută sub braţ. Ridică privirea grea de ruşine spre Relu: acesta însă părea că nu băgase în seamă incidentul. Se uită în jur: toţi aveau privirile aţintite spre scena improvizată din capătul sălii unde câteva fete din anul 1 aveau curajul să concureze pentru premiul frumuseţii. Mircea îşi întoarse şi el privirea într-acolo. Sosi şi Anca. Totul era nespus de plăcut şi distractiv: fetele de pe scenă, cu riscul de a stârni ilaritatea celor care le urmăreau în faţa unei mari mulţimi de studenţi, erau nevoite să se conformeze probelor concur-
"puitiile. cOtaş&ttei

sului. Aplaudă şi el împreună cu toţi la prezentarea fiecărei concurente, încearcă să zâmbească, să se amuze ca anul trecut de stângăcia datorată emoţiilor concurentelor, de situaţia caraghioasă cu care, fără să se fi aşteptat, trebuia să fie puse faţă în faţă pentru a trece cu bine probele inventate de veteranii colegi din ultimul an — nu putea. îl încerca cu o intensitate neobişnuită gândul că este singur, îngrozitor de singur, şi nu numai atât... ca niciodată se simţea inferior (ce ciudat!). îşi pipăi din nou haina la locul de sub braţ. Această obsesie era oare punctul de plecare al ciudatelor meditaţii de acum? Auzea râsete în jurul lui şi discuţii amuzante pe seama a ceea ce se petrecea sub ochii tuturor pe scenă. Lângă el, aproape unul de celălalt, nu neapărat interesaţi de priveliştea scenei, dar cu feţele radioase, fericiţi, cu siguranţă fericiţi, erau Relu şi Anca. Se simţi deodată desprins de un vârtej de gânduri ciudate, purtat departe... în afara ceea ce fusese el însuşi vreodată. Se cutremură. Nu!
îşi aţinti din nou privirea spre scenă — acum se lupta să uite de starea precedentă, să se simtă bine. Zâmbi, aplaudă, discută cu un student de lângă el, care părea foare interesat de o tânără concurentă: era iubita lui. De n-ar fi zărit-o prin mulţime, destul de aproape de el, pe Mirela Ardelean, subţire, înaltă cu părul blond, lung până în dreptul umerilor, Mircea, reflectând ulterior, presupunea că şi-ar fi revenit din starea aceea ciudată. Nu era el un tip grozav de nepăsător în privinţa sentimentelor? Trebuia să admită că niciodată nu o iubise pe Mirela. în pofida faptului că săptămâna aceasta rupsese legăturile cu ea, pretextul fiind un fleac din care izbucnise o ceartă violentă, acum era gelos, prosteşte de gelos pe noul ei partener. De ce? Pentru că acum era singur. Se întoarse din nou spre Relu şi Anca. Cu ochi căprui, mari şi faţa creolă, cu părul negru ondulat, cu o figură inteligentă, Anca i se păru nespus de frumoasă. Se miră de roadele propriei gândiri: gelos pe Relu!? Ce netrebnicie! La început se opuse. Şi totuşi, reminiscenţe egoiste îi băteau ca un ciocan în memorie, şi pentru că acum parcă nu mai era el însuşi, se lăsă pradă lor. De la început ar fi preferat-o. Nu ştia sigur pentru că era unica fiică la părinţii ei, suficient de înstăriţi pentru a-i crea un viitor fără griji. Relu nu se gândise niciodată la problemele acestea — o iubea sincer, şi privirea ei arzătoare, gesturile familiare, îi arătau răspunsul ei în acelaşi fel. Era pentru prima dată când Mircea îl vedea pe prietenul său mai presus decât pe sine. Poate că fusese totdeauna astfel, dar el nu se gândise la aceasta. Un realist cu idei revoluţionare, cu gândire literară, un curajos care avea

****&•***
îndrăzneala să reflecteze mai presus de ceea ce vedea şi se întâmpla în jurul său — acesta era Relu. îi trebuise mult timp să-1 cunoască, să se apropie de el, el însuşi preluându-i ideile şi curajul. Ce rost aveau însă toate acestea? Niciodată lucrurile nu se vor schimba, dacă noi gândim şi visăm altfel decât ceea ce ni se oferă.
Nu-1 mai interesa absolut deloc scena. Se retrase pe margine, unde constată cu satisfacţie că un scaun, din

puţinele aşezate în jurul meselor, scăpase neocupat. Se repezi într-acolo. De-abia atunci când îşi propti spatele de spătar, după ce-şi umplu un pahar cu apă minerală, se simţi mai bine. îşi apăsă degetul pe pleoape, câteva secunde, şi când deschise ochii după o privelişte eu siluete în ceaţă, fremătând ca un stup de albine, se trezi iar faţă în faţă cu imaginea realităţii. Din nou, firul gândirilor se împletea cu cel de dinainte. „De ce să fie tot timpul inferior? Pentru că nu avea bani ca şi Relu, ca şi ceilalţi cunoscuţi de-ai lui? Nici măcar un costum pentru o seară deosebită!..." De aceea, chiar dacă ar fi vrut să se apropie de Anca, nu ar fi putut. L-ar fi băgat în seamă pe el, un zdrenţăros care de-abia avea bani să achite căminul şi cantina? Un val de mândrie şi ambiţie îl impulsiona să ridice capul. Acum, ochii minţii priveau peste mulţime, peste prezent... Şi totuşi ceva dinăuntru nu-i dădea voie să gândească astfel. Poate glasul mamei sale văduve care, deşi nu mergea regulat la biserică, avea frică de Dumnezeu şi nu voia să aibă un copil imoral sau poate sinceritatea şi încrederea pe care i-o arătase nepreţuitul său prieten. Dar ce-i păsa lui că el acum suferă, ce ştia maică-sa că din cauza ideilor ei înapoiate care îl influenţaseră până acum, el era nespus de nefericit? Era deci îndreptăţit să încerce orice, absolut orice pentru ca să iasă din mocirla aceasta şi să ajungă în rând cu ceilalţi, cu un pas poate, înaintea lor. Zâmbi. Şi zâmbetul îi pluti în acelaşi fel, straniu, ca şi privirea cu care de curând descoperi la o masă ceva mai îndepărtată un tânăr cunoscut. Era Stelian Stroie. De ce descoperirea prezenţei acestuia era atât de marcantă pentru noile lui planuri? Potrivit de înalt, cu faţa rotundă, palidă aproape spân, exceptând un fir subţire de mustaţă deasupra buzelor mai mult albe decât roşii, cu părul pieptănat astfel încât să acopere cu grijă un început de chelie din creştetul capului, Stroie era un tânăr frumos. Această calitate însă nu era neapărat necesară dacă Stroie era întotdeauna elegant şi cu buzunarul plin de bani. De ce până acum îl dispreţuise pe acest tânăr? Pentru că Relu o făcea, şi mulţi alţii care nu cunoşteau cu ce se ocupă acesta. Dar tânărului nu-i păsa. Continua să meargă înainte, în rând cu toţi acei care voiau să ajungă departe. Ce conta că o **mână** de
"puttiiic
tS
oameni îl ocoleau şi îl considerau trădător notoriu al prietenilor, al colegilor săi? Nu părea să fie o victimă a problemelor de conştiinţă pentru că treburile îi mergeau lui personal bine. Şi nu era cel mai important acest lucru?
Mircea îşi mai umplu un pahar cu apă minerală. Se propti cu coatele pe masă după ce îşi făcu loc îndepărtând un platou cu prăjituri. Până unde putea să-1 poarte ambiţia de a nu rămâne şi pe mai departe un „nimeni"! „Şi când te gândeşti că acum o oră, pus faţă-n faţă cu moartea, nu aş fi renunţat la ideile mele! Nu are nici un sens să pledez în continuare în favoarea unor concepţii care nu-mi oferă nici un avantaj. Deocamdată însă, trebuie să aştept. Stelian termină anul acesta şi după aceea vor avea nevoie de un nou om la Facultatea de Electro în serviciul Securităţii, ca informator. Poate chiar la sfârşitul acestui semestru. Trebuie să ajung cât mai repede în legătură cu ei. şi atunci..." Se uită la costumul demodat şi strâmt de pe el — clătină din cap. îl lumină un zâmbet satisfăcut. Se întoarse spre mulţimea care forfotea nerăbdătoare. Concursul se terminase şi se aştepta decizia juriului cu privire la cea care va fi aleasă „MISS" în anul acesta. „Dar, hotărî Mircea ca şi cum şi-ar fi atins deja ţelul, eu nu voi face greşeala pe care a făcut-o Stelian să nu fiu îndeajuns de precaut în comisionul meu. Nu aş vrea să pierd simpatia şi afecţiunea cunoscuţilor care se mai complac, bieţii, în visuri iluzorii ca şi mine acum câtva timp în urmă. Cine ar putea să bănuiască măcar schimbarea totală a gândurilor mele începând chiar din clipa aceasta? Fireşte, nimeni. Nu voi lăsa să fie bănuită activitatea mea vreodată de nimeni, nici măcar de cel mai intim prieten al meu — Relu."
Se ridică de la masă, pentru că majoritatea concurenţilor care urmăriseră concursul, până acum o imagine compactă, înghesuită în dreptul scenei, se împrăştiaseră, în câteva minute, umplând fiecare colţişor al sălii. Era tot singur, dar aceasta nu mai era un motiv de priviri întunecate şi dureri de cap. Avea un chef teribil să recupereze starea amară cu care se confruntase la început. Nu-i mai păsa de costumul demodat şi strâmt. Dorea din nou — de altfel ca întotdeauna când participa la asemenea ocazii, să profite din plin de aceste momente: să danseze, să se distreze, să flirteze... Cu terminarea concursului, mişcarea continuă îi descoperi noi fete necunoscute.
— O, Andrei! exclamă zărindu-1 pe noul său coleg de cameră. Era un tânăr înalt, cu părul dat peste cap, cu o figură serioasă care-i trăda temperamentul (calm). Chiar dacă Mircea îl invidia pentru inteligenţa lui

şi

mai ghimea răutăcios câteodată numindu-1 „tocilarul", trebuia să admită că era cel mai bun student din grupă şi nu era un dezavantaj, dimpotrivă - să ai un asemenea coleg de cameră!
„Şi acesta cine o mai fi?" se gândi, remarcând că Andrei era însoţit de un tânăr, care i se păruse grozav de caraghios. Din când în când se oprea din mers scrutând cu o privire disperată mulţimea din jur, se întorcea iar analizând „priveliştea" dinapoia sa, şi după ce îşi ducea la bun sfârşit gestul, se grăbea să-1 ajungă pe Andrei. Se vedea clar că dorea cu tot dinadinsul să descopere pe cineva în mulţime şi preocuparea lui o considera atât de importantă, încât nimic altceva din jur nu mai conta. „Dacă el este atât de absorbit de problema lui, de ce Andrei nu-i atrage atenţia?" se gândea Mircea urmărindu-le cu stupoare apropierea, şi pentru că Andrei, deşi ajunse destul de aproape de el nu-1 zări, îi ieşi în întâmpinare, îşi propuse, ca pe baza gesturilor tânărului necunoscut să creeze puţină atmosferă de ilaritate. ,
— Salut Mircea! îngăimă surprins Andrei, când ridicându-şi privirea din pământ, se ciocni faţă-n faţă cu noul său coleg de cameră.
— Salut, băiete! Puţin mai lipsea şi treceai pe lângă mine Iară măcar să-mi fi tras cu ochiul, urmând apoi să mă dojeneşti în cameră că nici măcar n-am fost prezent la „Balul bobocilorÂ".
Râseră amândoi. O dată cu Andrei, se oprise şi tânărul care-1 însoţea, însă părea şi acum rupt de realitatea din jur. Continua să-i cerceteze cu o privire stranie pe cei care, acum animaţi de dorinţa de a se distra, dansau înghesuiţi în mijlocul sălii, spaţiul de pe margini rămânând din nou lejer. Mircea îl studie curios şi discret pe noul personaj. Acum, când avea ocazia să-1 cerceteze de aproape, se gândea că dacă nu l-ar fi surprins făcând gesturile acelea caraghioase în timp ce înainta prin mulţime, tânărul i-ar fi făcut din primul moment o impresie aparte. Şi această impresie se conturase nu numai la vederea costumului pe care-1 purta, mai mult decât elegant, croit dintr-o stofa asemănătoare cu cea pe care Mircea o văzuse purtată doar de profesorii săi în momente festive. Ochelarii cu rame subţiri, negre, în contrast cu faţa albă, prelungă, îi evi-denţiau parcă mai mult decât altceva aerul de intelectual. Mircea râse în sinea lui, gândindu-se că fără mapă sau alt indiciu al studenţiei, oricine ar fi putut remarca că acesta era un student serios. îi stătuseră pe limbă cuvinte hazlii înainte de a-1 studia cu de-amănuntul, dar acum prestanţa noului venit îi topi întru totul intenţia iniţială. Era nerăbdător să afle cine era.

— O. scuză-mă că nu v-am făcut cunoştinţă, rosti Andrei deodată (probabil remarcase privirea insistentă a interlocutorului său îndreptată spre cel care-1 întovărăşea). Am crezut că-1 cunoşti, de aceea nu ţi l-am prezentat, se scuză din nou, de data aceasta cu participarea la discuţie şi a tânărului care, acum, fixându-1 pe Mircea, expulza un zâmbet. Suntem prieteni intimi din timpul liceului, iar acum... acum păstrăm aceleaşi relaţii, cu deosebire că nu avem timp să ne căutăm tot atât de des ca şi înainte... şi totuşi nu ştiu de ce, am avut impresia că vă cunoaşteţi.
Mircea înălţă din umeri. Cu toate că tânărul, absorbit de gândurile lui, dăduse dovadă de ireverenţă, înfăţişarea acestuia îi impunea să fie el însuşi altfel. îi întinse deci, politicos, mâna. Acesta îi răspunse în acelaşi fel, rotindu-şi cu indiferenţă numele şi apoi, fără să observe uimirea noului său cunoscut, după ce se scuză, se îndepărtă.
— Mihai Andreescu? se miră cu voce tare Mircea. Deci el este... Auzise de câteva ori vorbindu-se despre „persoana aceasta" şi chiar eram curios să o cunosc... Am bănuit eu, de la prima vedere, că nu-i oricine.
Andrei căscă ochii mari. Nu se aştepta la o asemenea reacţie din partea colegului său de cameră.
— Ce te face să vorbeşti astfel? E prietenul meu, un tânăr ca oricare altul. Să nu-mi spui că ai de gând să te fereşti de el, asemenea unora care ştiind că este nepotul lui... dar mai bine să nu continui. Tratează-1 ca pe oricare altul, ca şi pe mine... E un băiat grozav! Mulţi îl consideră îngâmfat, dar nici pe departe nu-i astfel. Ce-i drept, are totul de-a gata, inclusiv maşină proprie, dar toate aceste avantaje materiale nu-1 ating în felul lui natural de a fi. Nu poţi să crezi? Andrei se aprinse, recunoscând în încruntarea sprâncenelor interlocutorului său, dezaprobarea.
— Fireşte! îi confirmă Mircea, apoi aplecându-se mai aproape de el, astfel încât să fie sigur că nu-1 va auzi nimeni: consideri că-i un tânăr ca oricare altul, când este nepotul şefului Securităţii din oraş?
Andrei se enervă, şi totuşi nu era pentru prima dată când cineva îi vorbea în felul acesta referitor la

prietenul său...
— Ce are a face aceasta cu viaţa lui personală? Suntem prieteni de şase ani şi nu m-a dezamăgit vreodată. Mai bine decât mine nu-1 cunoaşte nimeni. Te rog însă, ceea ce ţi-am spus, încearcă să consideri mai valoros decât orice prejudecată. De fapt, ai voie ca şi ceilalţi să crezi ce vrei despre el, dar încearcă să nu-1 respingi. Mulţi iau această atitudine faţă de el, nu neapărat direct, dar el simte şi nu-i este indiferent. E un tip sensibil.
Gândurile lui Mircea nu se schimbaseră deloc în urma celor spuse
de Andrei. Fără să-1 fi cunoscut, doar din cele auzite despre el, îşi făcuse o părere preconcepută a lui prin prisma căreia îl vedea un avantaj al sorţii (un om fericit), un om care, fiind astfel, era îndreptăţit, liber să trăiască cum voia, şi aceasta nu însemna în nici un caz sensibilitate cum o numise Andrei.
— Şi unde-i student? Nu-şi putu trăda curiozitatea.
— La medicină, îi răspunse fără chef Andrei dând semne de nerăbdare, pentru că-1 zărise pe Mihai — nu-şi explica cum — înconjurat de o grămadă de studenţi pe care el îi ştia ca uşuratici.
— Aa!... făcu Mircea, şi apoi continuă: Spune-mi, aşa-i că îşi ia aproape toate examenele cu notă maximă?
Andrei încuviinţă, clătinând uşor din cap.
— Ştiam eu! Vezi că am dreptate? Aceasta nu te face să admiţi că se datorează influenţei în viaţa lui a... ştii tu a cui?
Andrei nu răspunse imediat, deşi ştia sigur că nu-i adevărat. Mihai nu era un student doar capabil, ci şi insistent, perseverent în munca sa. N-ar fi acceptat pentru nimic în lume o intervenţie în lupta lui de a-şi clădi o profesie. De fapt, ce rost avea să caute să-i explice în modul cel mai relevant colegului său adevărul? Acum, acesta nu era cel mai important lucru, nici locul potrivit şi, în plus, noul anturaj al lui Mihai îl îngrijora. Andrei se mulţumi doar cu atât:
— N-ai dreptate! Te asigur că nu ai... mai discutăm noi. Acum mă grăbesc, scuză-mă!
în câteva secunde, ajunse în dreptul unui grup care se îndrepta spre celălalt colţ al sălii. împreună cu ei era şi Mihai. Bănuia intenţia acestor tineri, pentru că-i recunoscuse printre ei pe câţiva din anul trecut — pro-cedaseră în acelaşi mod ca şi acum — acolo în colţul sălii îi vor ruga pe cei de la capătul mesei să le facă loc, ş-apoi îşi vor scoate sticlele cu băuturi alcoolice, fără de care nu considerau această petrecere reuşită. De-ar fi măcar anul acesta mai cumpătaţi decât anul trecut... dar Andrei era convins că majoritatea nu aveau puterea de a-şi impune anumite limite. Puţin însă îi păsa de aceştia: pe el îl îngrijora prietenul său.
— încotro, prietene? întrebă pe un ton vesel. Să nu-mi spui că intenţionezi să te alături planului lor. Şi schiţă o figură de om mirat. Bănuiesc că întâmplarea face să aveţi acelaşi drum spre capătul sălii. Ai găsit-o, în sfârşit, ai găsit-o?... Arată-mi-o şi mie...
Mihai se opri. Acum se uita insistent la prietenul său, pentru a descoperi dacă acesta vorbeşte sincer sau numai pentru a-1 consola într-un fel.
— Nu ştiu dacă mă crezi, dar simt că înnebunesc. Nu m-am aşteptat: am fost sigur că o voi întâlni aici. Vezi tu... sala aceasta, locul în care am cunoscut-o, îmi aduce inevitabil în minte, mă răscoleşte... Am sperat până acum că poate întârzie, dar trebuia să accept de la începui că dacă n-a apărut pe scenă ca prezentatoare, cum se obişnuieşte pentru cea care câştigă concursul cu un an în urmă, nu a venit... şi fireşte, nici nu va mai veni... Mihai rosti cu atâta greutate ultimele cuvinte, încât Andrei, uitându-se în ochii lui adânci, era sigur că va descoperi ca niciodată — lacrimi. Era nevoit să se împace cu ideea că prietenul său era îndrăgostit, însă până acum nici nu-i trecuse prin minte că el suferea din pricina aceasta. Oare era îndreptăţit să se lase pradă gândurilor amare numai pentru simplul motiv că ea nu era prezentă în seara aceasta? Oricum, el nu fusese până acum îndrăgostit şi, probabil, de aceea nu-1 putea înţelege.
— Ai văzut-o, continuă Mihai, pe cea din anul acesta?
Andrei încuviinţă mirat pentru că întrebarea o considera inutilă. Doar fuseseră împreună aproape de scenă, participând la toate evenimentele petrecute acolo.
— Da... reluă tot Mihai cu vocea schimbată, nostalgică parcă, aşa-i că nici nu poate fi comparată cu Lia? Pupilele ochilor lui se măriră privind cu intensitate în gol, ca şi cum din amintiri voia să reconstituie o imagine scumpă.
— Ai dreptate, încuviinţă Andrei, nu numai pentru a-i face pe plac prietenului său, ci pentru că aceasta era de fapt sincera lui părere. Nu-şi mai aducea aminte perfect chipul Liei, însă îşi regăsi clară în memorie

amintirea reacţiei sale şi a celor din jur când fata apăruse pe scenă alături de celelalte concurente. Trăise sentimentul că nu mai văzuse până atunci o fiinţă perfectă. Bineînţeles că în cazul lui fusese o impresie de moment, dar Mihai rămăsese cu această părere până în ziua de astăzi, şi Andrei se temea că aceasta îi va crea multe probleme.
— Totuşi, n-am înţeles, îndrăzni Andrei, de ce era cât pe aici să te întovărăşeşti cu uşuraticii aceia?
— De ce? Chiar nu-ţi dai seama? Sau ţi-a trecut prin minte, şi totuşi nu poţi admite ideea că aş fi-n stare de aşa ceva?
Andrei se simţi -ncurcat. Mihai avea dreptate — îi trecuse ca un fulger prin minte din prima clipă când îl descoperise în preajma grupului suspect că deprimarea l-ar putea constrânge să-şi caute refugiul în paharul cu alcool, totuşi nu voia să-1 accepte ca pe un adevăr. Să se înjosească Mihai în felul acesta? Niciodată Mihai nu se îmbătase. îl cunoştea suficient să

fie sigur că nu avuse până acum înclinaţii spre acest obicei, dar acum se temea că ar putea aluneca în această extremă. Trebuia să-1 oprească!
— Mi-a trecut prin minte, recunoscu Andrei, dar este cea mai mare greşeală pe care ai putea-o face în seara aceasta. Nu înţeleg cum poţi accepta doar ideea unei asemenea soluţii pentru rezolvarea unei probleme lăuntrice. E o prostie, insistă Andrei, intuind neclintirea lui Mihai. Nu ştii că un pahar ar putea să te dea gata, şi atunci ai putea să te face de ruşine faţă de atâţia studenţi? Şi pentru ce? Poţi să-mi demonstrezi că în felul acesta te vei linişti? Dimpotrivă, îţi vei crea probleme în plus. Cum o să ai curajul să apari în felul acesta în faţa mătuşii şi a unchiului tău?
Ultimele cuvinte îl atinseră pe Mihai. La urmarea aceasta nu se gândise, de fapt nu se gândise la nimic, la nimic altceva decât la faptul că băutura îi va robi simţurile, şi atunci realitatea amară se va transforma în ceva asemănător cu un vis dulce. Niciodată nu experimentase efectele băuturii, dar se agăţase cu obstinaţie de această soluţie.
— Şi atunci... cedă el, ce să fac?
— Să aştepţi. De ce ai impresia că neapărat aici ai fi avut ocazia să te apropii de ea? Mă întreb dacă n-ar fi fost mai dureros pentru tine dacă ar fi venit aici şi ar fi dansat cu unul sau cu altul, ca anul trecut, şi nu ţi-ar fi acordat nici o atenţie?
— Numai să o văd îmi era îhdeajuns, şi de-ar fi fost nevoie să-i cad în genunchi, aş fi făcut-o doar ca să obţin măcar câteva minute în care să stau mai aproape de ea, şi astfel aş fi fost în seara aceasta, toată săptămâna şi, apoi, cel mai fericit om.
Andrei nu-1 putea înţelege pe Mihai: dacă nu l-ar fi cunoscut de atâta timp ar fi zis că şi-a pierdut minţile. Până anul trecut când o zărise pe Lia şi dansase cu ea, nici o fată nu însemnase nimic pentru el. Nu-1 interesase decât problema realizării profesionale. Tânăra aceasta îl cucerise întru totul. Nici nu-şi imaginase el vreodată că seriosul şi sobrul său prieten se va schimba atât de mult. Şi devenise atât de vulnerabil!
— Te frământi pentru că nu ştii de ce Lia nu a venit, nu-i aşa? luă din nou cuvântul, pentru că o nouă idee îi invada mintea. Dar dacă ai afla motivul? Probabil prea obosită din timpul săptămânii, sau poate fiindu-i dor de ai săi — acum regretă, departe de aici în camera căminului sau în oraşul natal — că nu a depus un efort considerabil pentru a trece peste toate piedicile de a nu rata seara aceasta.
Mihai surâse, pentru că-1 frământase şi pe el gândul acesta, motivul pentru care ea nu venise... Nu îndrăznise însă să bănuiască nimic.
"putttite
A — Ştii cine ar putea să ne dea lămuriri? rosti deodată Andrei. Mihai **îl privi** mirat: >*i* — Cine? *J.* — Anca!..
— Cine-i Anca?
— Noua ei colegă de cameră. Este prietena lui Relu, amicul cel mai bun al lui Mircea.
— Şi ai văzut-o în seara aceasta aici?
Andrei se simţi mai uşurat, dându-şi seama că măcar îşi găsise o altă preocupare. Orice altceva, se gândea — numai să elimine din mintea lui dorinţa de a apela la „înşelăciunea simţurilor", adică beţia.
— Da. Din întâmplare am aflat că este colegă de cameră cu Lia. Chiar dacă nu a trecut prea mult timp de

când stau împreună, ştii tu cum sunt fetele: se apropie repede una de cealaltă, îşi fac confidenţe...
— Şi cum am putea s-o întrebăm de Lia? Nu vom fi suspecţi?
— Nu-ţi face probleme. Este îndrăgostită până peste cap de prietenul ei, cred că pluteşte ceva mai sus decât tine... în sfârşit, are şi motive... Dar uite-i! Şi Andrei îi arătă lui Mihai o pereche de îndrăgostiţi, absenţi de la ceea ce se petrece în jur, mişcându-se încet, cu paşi mărunţi în sunetul unei muzici line.
Mihai tresări. Aceasta era muzica pe care el o aşteptase de când începuse dansul. Nu... nu de o oră o aşteptase, ci de un an întreg, începând cu a doua zi după „Balul bobocilor" de anul trecut. Aceasta.... da aceasta era melodia pe care o purta în inima lui, pentru că în sunetul ei fusese vrăjit, îl făcuse cel mai fericit om câteva minute... Câteva minute în sunetul lin al ei, aproape, atât de aproape, că-i simţise bătăile inimii, răsuflarea caldă... plutise pe alte tărâmuri cu braţele ei întinse odihnindu-se peste umerii lui, şi el tremurând de fericire, strângând-o aproape, tot mai aproape... Mihai se pierdu cu totul. Visa cu ochii deschişi. îi privea fix pe cei doi, dar nu-i mai vedea pe ei: era el... el împreună cu Lia. Auzi o voce care semăna cu a lui Andrei venită de undeva din altă lume...
— Nu, nu... te rog nu-i deranja, îngăimă ca şi cum ar fi vrut să baricadeze orice sunet, orice gest care ar fi putut pătrunde şi tulbura fericirea himerică a lumii lui.
„Nu-1 mai recunosc" se tângui Andrei în sinea lui. Ce l-o fi apucat iar? Se uită cu îngrijorare în dreapta lui: câteva fete se amuzau copilăreşte de figura lui Mihai care-i urmărea atât de fascinat pe cei doi, ca şi cum niciodată n-ar fi văzut o asemenea scenă.

— Bietul băiat! le auzi chicotind. Poate o iubeşte, bietul, pe fată, şi de aceea o urmăreşte astfel. Ce-ar fi să-1 invit la un dans?
Andrei tresări speriat: „Nu! Atât i-ar mai lipsi lui Mihai!" Se pregăti să iasă în întâmpinarea fetei pentru a-i explica situaţia, dar tânăra era deja în dreptul lui Mihai, şi acesta, luat prin surprindere, se trezi în cercul celor ce dansau.
„Poate aceasta îl va lecui, măcar pentru seara aceasta" reflectă Andrei urmărindu-1 satisfăcut. Dar muzica aceea lină se termină şi Mihai reveni lângă el în aceeaşi stare.
— S-au retras şi ei pe margine, observă Andrei. Eşti de acord să mergem?
Mihai nu răspunse imediat. Ce-i drept, dorea cu intensitate să afle motivul pentru care cea pe care o iubea îi înşelase aşteptarea. Dar dacă aceasta ar însemna o nouă depresie pentra el? Oricum nici în situaţia con-fiiză de acum, nu mai rezista. Trebuia măcar să încerce.
— Să mergem! hotărî el.
— Salut, Relu, îndrăzni Andrei oprindu-se în dreptul celor doi. Cum vi se pare seara aceasta?
— O seară fericită, rosti Relu, cuprinzând în acelaşi timp mijlocul partenerei sale, ca şi cum ar fi vrut să dea de înţeles că ea era principalul motiv al acestei seri fericite.
Anca, cu faţa creolă şi obraji îmbujoraţi, surâse şi îşi propti capul cu părul ondulat pe umărul lui, aceasta însemnând încuviinţarea ei fără cuvinte că prezenţa lui Relu alături de ea o făcea fericită.
— Mă bucur, rosti Andrei, zâmbind. El este prietenul meu, student la medicină, Mihai Andreescu: Relu şi Mihai îşi strânseră prieteneşte mâinile, în timp ce Anca rămase nemişcată.
Andrei nu ştia cum să aducă vorba despre Lia, pentru că nu voia să dea de bănuit că venise special pentru aceasta. începu deci o discuţie banală cu Relu. Mihai încercă să participe: se simţea penibil, pentru că se vedea clar că prezenţa lor îi stingherea pe cei doi. Şi ce banalităţi discutau! Despre camere, despre cămine... Ce-i drept, era început de an, şi acestea erau discuţiile frecvente între studenţi, dar acum nu era un moment prielnic pentru asemenea subiect. Andrei însă avea un plan prin intermediul căruia voia să ajungă la subiectul „Lia"'.
— Am auzit că şi tu stai acum în cameră cu o colegă nouă, i se adresă pe neaşteptate Ancăi. Cum vă împăcaţi?
— Bine, destul de bine, îngăimă fata luată pe neaşteptate, apoi

oprindu-şi privirea într-un mod straniu asupra lui Andrei, rectifică cu inflexiuni dure: nu grozav de bine.
Mihai lăsă capul în pământ pentru că discuţia aşteptată se înfiripase, şi nu ştia concret de ce îl încercau presimţiri rele.

Andrei nu-şi putu stăpâni mirarea: ,-, —De ce? , — Te interesează în mod deosebit? replică Anca pe un ton înţepător.
— Nu, dar m-a surprins, şi...
— A. da, înţeleg... O cunoşti?
— Da... da, se bâlbâi Andrei. Se temea, având în vedere felul schimbat cum reacţionase Anca despre relaţiile cu colega ei, ca lucrurile să nu ia o întorsătură care să-1 rănească şi mai mult pe Mihai.
— înseamnă că şi tu, ca şi mulţi alţii, cu siguranţă te-ai simţit atras de ea.
— Anca, te rog, interveni Relu. îşi plecă faţa senină şi o mângâie cu privirea: fata rămase neclintită în intenţiile ei.
— îmi pare rău că am ajuns până aici, încercă Andrei să pună capăt discuţiei. Cred că v-am reţinut suficient şi ar fi cazul să ne retragem.
Dacă cu câteva minute înainte, plictisită de subiectul lui Andrei, arzând de nerăbdare să rămână singură cu iubitul ei, Anca ar fi auzit această decizie, ar fi surâs aprobator, şi, în felul acesta, ar fi decurs despărţirea de cei doi prieteni. Dar, ciudat, noul subiect o aprinse dintr-o dată atât de mult, încât nu mai avea tăria de a reacţiona altfel. Făcând un pas înainte, după ce înlătură mâna lui Relu, reluă:
— Te-ai simţit atras de ea, nu-i aşa? ... în privirea ei se jucau lumini purtătoare de sentimente stranii, deloc binevoitoare.
Mihai simţi un fel de căldură în tot corpul. întrebarea îi era adresată lui Andrei, dar Anca era faţă-n faţă cu amândoi, ciudată şi ameninţătoare, ca şi cum aceea care nu era prezentă ar fi avut o mare vină dacă răspunsul era afirmativ.
— Indiferent care-i realitatea, este o problemă personală, rosti Andrei cu insistenţă.
— înţeleg, din nefericire înţeleg realitatea, şi Anca clătină din cap. Relu, jenat de comportarea prietenei sale, se apropie şi după ce-i şopti ceva la ureche o sărută pe obraz. N-ar fi făcut aceasta sub privirile des-cumpănite ale celor doi prieteni dacă n-ar fi sperat că intervenţia sa în felul acesta va pune capăt tensiunii. Dar fata continuă cu obstinaţie:
— Nu eşti primul care vrea să afle amănunte despre Lia, dar...
Deocamdată nu am spus nimănui adevărul. De ce? Pentru că l-am considerat o inepţie. Cum să nu, când anul trecut fusese în atenţia tuturor, cea mai frumoasă, vrăjise pe unul şi pe altul, îi cucerise pe atâţia... Anca se opri pentru că tonul pe care şi-1 impunea şi mai mult prin apăsarea cuvintelor, starea nervoasă pe care nu şi-o putea ascunde, îi îngreuna respiraţia.
— Atâţia... reluă apoi, privindu-1 nemilos pe Andrei, şi mulţi, sunt convinsă — au venit în seara aceasta sperând că... Râse forţat. Mai făcu un pas înainte şi şopti: „Eşti singurul căruia am să-i spun adevărul. N-o fac din rea-voinţă, dar trebuie să ştii. De alţii puţin îmi pasă... oricum este inevitabil să nu se afle în curând adevărul."
— Anca, îndrăzni el gândindu-se că ar putea să-1 cruţe pe prietenul său, aş vrea dacă se poate, numai între noi doi...
— Relu ştie povestea, iar Mihai am înţeles că ţi-e prieten intim.
— Dar...
— Nu-i aşa că ai fost surprins la început de ceea ce am afirmat privitor la relaţiile dintre mine şi Lia? Suntem colege de grupă de un an, acum am trecut în al doilea şi, să fiu sinceră, întotdeauna am admirat-o pe Lia pentru frumuseţea ei deosebită, dar ceva m-a reţinut să merg mai departe în apreciere. Se poate să fi fost şi influenţa multor studente care erau geloase pe ea, şi crede-mă, multe erau îndreptăţite să fie astfel. Cu un zâmbet, cu o privire, era în stare să cucerească aproape orice băiat... îţi închipui că exagerez? Absolut deloc! Profita de frumuseţea ei şi consider că avea mult tupeu. Am dreptate, Relu? Se întoarse spre el. Acesta încuviinţă fără nici un chef, obligat de situaţie.
„Cu siguranţă, gândi Andrei, de aceea Anca n-o agreează pe Lia pentru că şi Relu ar fi avut vreodată sentimente de simpatie faţă de ea. De aceea şi exagerează în ceea ce spune. De-ar gândi şi Mihai ca mine! Aceasta ar fi în stare ^ă spună orice, numai în dorinţa de a-şi potoli setea aceasta ciudată caracteristică fetelor de a le înjosi pe cele pe care le consideră mai presus decât ele. Dacă aş fi ştiut de la început..."
— Iar acum, continuă Anca, joacă rolul unei... unei sfinte. Nu înţelegeţi? De ce credeţi că nu a venit în seara aceasta? Prea puţin îi pasă că o grămadă de admiratori o aşteaptă şi poate că suferă din pricina ei. Ea

spune că s-a schimbat, că îi pare rău de felul cum a fost înainte. Ce să mai spun?... mai mult decât atitudinea ei din trecut mă dezgustă felul ei de a fi în prezent. Dacă până acum am considerat-o încrezută, lipsită de scrupule, de la un timp comportările ei mă determină să o consider grozav de naivă...

Mihai o ascultă pe Anca şi, deşi încă nu pricepea unde voia să ajungă, de-abia se abţinea să nu-şi dea de gol sentimentele printr-o izbucnire de revoltă şi mânie îndreptată asupra celei care tară vreo reţinere avea curajul să vorbească atât de înjositor despre aceea pe care o iubea.
— De ce? îndrăzni Andrei.
Tânăra continuă cu o voce care se forţa să pară compătimitoare:
— îmi pare rău pentru tine, dar sunt convinsă că nu eşti tu omul care să te consumi prea mult... o să-ţi treacă repede, oricum n-ai de ales.
— Dar spune odată despre ce este vorba, nu-şi mai putu stăpâni tensiunea nervoasă Mihai. Simţea că în faţa lui se deschide o prăpastie în care când Anca va termina de vorbit, se va rostogoli fatal.
— Lia... Lia, începu Anca repede, ca şi cum trăia ea însăşi emoţii mai intense decât interlocutorii ei, Lia are de gând să-şi petreacă viaţa într-un mod ciudat, asemănător probabil cu cel al călugăriei.
Cei doi prieteni căscară ochii, mari, miraţi, bâlbâiră deodată nişte cuvinte pe care Anca nu le înţelese, dar era convinsă că însemnau manifestarea dorinţei de a se face mai înţeleasă.
— O, nu... să nu vă închipuiţi că este vorba despre o mănăstire. Nici pe departe, ci de o biserică din oraş. Lia o frecventează des, şi se pare că nimic nu poate să o clintească din alegerea acestei direcţii în viaţă. Acum înţelegeţi?
Mihai rămase ca trăznit, dar Andrei rosti:
— Aceasta este catastrofa? rosti flegmatic, peste măsură de indignat. Consider că fiecare are dreptul la libertate în gândire şi acţiune, şi dacă în pofida opresiunilor şi dezaprobării celor din jur, are curajul să rămână pe poziţie — merită toată aprecierea.
Anca se înroşi până în vârful urechilor. Ochii ei căprui, mari, cu gene **negre,** lungi, căpătară o expresie de furie nestăpânită. Nu se aşteptase la un răspuns care să aprobe ceea ce ea desconsidera cu toată tăria... şi tocmai acum după ce descărcase fără a ţine cont de anumite limite ale bunei cuviinţe. Şi nu numai atât — în urma răspunsului lui Andrei, se simţea ea însăşi umilită, dezapreciată şi, din nou, cea care nu era prezentă, pe care căutase să o înjosească — se afla deasupra. Nu putea suporta aceasta!
Andrei îi ghici slăbiciunea. Avusese o poftă grozavă să-i creeze o indispoziţie pentru tot restul serii, pentru că reuşise şi ea să le-o creeze înainte, şi nu numai atât — prin răspunsul lui, voise să-1 liniştească pe Mihai. Şi totuşi... Dacă era sincer cu el însuşi, trebuia să admită că având

în vedere poziţia unchiului lui Mihai, noua orientare de viaţă a Liei ar putea constitui un mare pericol pentru el. Nu cunoştea încă poziţia lui Mihai de a o accepta sau nu în această nouă condiţie de „fată cuminte", pe cea care însemnase pentru el „regina frumuseţii şi a dansului"... Poate schimbarea ei îl va determina să renunţe la visurile lui, şi aceasta ar fi cel mai bine având în vedere viitorul său. Dacă nu?... Nici nu avea curajul să reflecteze la o asemenea situaţie. Deocamdată era cel mai înţelept să se retragă.
— Stai! îl opri Anca, bănuindu-i intenţia din gestul de salut adresat lui Relu. Roşeaţa, care cu câteva minute înainte îi învăluise întreaga fizionomie, dându-i de gol sentimentele, acum se concentrase ca două cercuri de foc pe umerii obrajilor. Voia cu orice chip să ajungă la ţinta pe care şî-o propusese de la început.
— Şi chiar crezi că noua ei schimbare nu înseamnă nimic grav? Poate că ţi-ai format anumite păreri despre ea, iar realitatea de acum o judeci în funcţie de felul cum ai cunoscut-o. Sau poate nu ştii, nu înţelegi de fapt, ce înseamnă această schimbare.
— Bănuiesc, răspunse Andrei plictisit. Mutându-şi privirea apoi spre Relu, adăugă cu vocea ridicată: Cred că v-am reţinut suficient... Ne scuzaţi! Haide, Mihai!
— Nu ştii, izbucni Anca, care gustase din sentimentul amar al înfrângerii şi voia cu tot dinadinsul să-şi ia revanşa, nu ştii pentru că, dacă ai şti, nu ai rămâne atât de pasiv, nu ai judeca ca şi cum ar fi ceva normal. Sau eşti atât de credul încât să-ţi închipui că ceea ce ţi-am spus nu ar putea influenţa o eventuală relaţie de dragoste? Te înşeli. în primul rând, ea nu mai este cea pe care ai cunoscut-o: cea mai frumoasă, cu rochie

bleu decoltată, dansând în calitate de „Miss" în centrul atenţiei... Să nu-mi spui că nu acestea te-au atras? Acum nu este altceva decât o „sfântă", o fanatică, fără dorinţa de a trăi cu adevărat, închistată cu tot farmecul ei în închisoarea aceea numită „religie". Şi-n plus, adăugă Anca şoptit, pentru a creşte şi mai mult tensiunea pe care observase satisfăcută că o creasе din nou, în ziua de azi să fii creştin înseamnă să-ţi baricadezi singur viitorul. Deocamdată nu s-a aflat nimic la Facultate, şi chiar dacă nu va avea probleme în timpul studenţiei, după ce termină, cine îi acordă un post de profesoară uneia ca şi ea? Ştiţi voi la ce mă refer... doar acestea sunt idei împotriva curentului: n-am dreptate?
Andrei o ascultă cu dezgust. Se întreba de ce nu avea tăria să-1 ia pe Mihai de mânecă si să-1 târască din locul acesta oriunde altundeva. îi

atrase atenţia Relu care, făcând un pas înainte, părea după între -deschiderea buzelor că ar vrea să intervină. Ochii îi luceau, dar trăsăturile tetei îi trădau nesiguranţa şi teama. „Ce laş!" remarcă Andrei care îi cunoştea concepţiile. „De cine se teme: de Anca, iubita lui, pe care nu vrea să o supere, sau de Mihai, care este nepotul marelui securist?"
— Şi totuşi, nu sunt acestea cele mai importante motive pentru care ar fi bine să-ţi schimbi gândurile cu privire la ea, începu din nou Anca, de data aceasta stăpână pe situaţie. De un timp, eroina noastră şi-a găsit o preocupare extrem de ciudată care, de fapt, însemna un real pericol pentru ea. Eu însămi am văzut-o citind Biblia în camera căminului, şi nu numai atât — am surprins-o chiar dăruind cuiva o astfel de carte. A încercat şi cu mine, dar bineînţeles că am respins-o cu toată tăria... Anca se opri câteva momente, apoi continuă cu un ton schimbat:
— Şi totuşi, îmi pare rău de ea. Nu înţeleg ce a determinat-o să ia această direcţie în viaţă. Avea tot viitorul înainte, dar acum... Oftă, şi acest gest o făcu să pară într-adevăr sinceră. M-a frământat adeseori şi varianta aceasta: pare tare îndrăgostită de un tânăr care împărtăşeşte de mai mult timp aceste idei — este posibil ca din cauza lui să fi îmbrăţişat şi ea această cale. I-am văzut adeseori împreună de când a început anul acesta. Tânărul arată grozav de bine. Nici nu ar fi de mirare dacă el ar fi motivul convertirii Liei. Este student la... cred că la Facultatea de Electrotehnică. Pare-mi-se că acolo studiezi şi tu... Da?... înseamnă că trebuie să-1 cunoşti, dacă nu mă înşel este în acelaşi an cu tine... înalt, cu o constituţie atletică, brunet... Florin... Florin... Nu-mi aduc aminte celălalt nume.
— Florin Pleşa? întrebă Andrei cu jumătate de glas.
— Da! încuviinţă Anca.
— Este în acelaşi an cu mine şi cu Mircea...
• Tăcură toţi. Se auzea din nou o muzică lină. Anca nu se mai gândi la dans. Era satisfăcută că îşi atinsese scopul, dar se simţea împotriva voinţei ei (nu înţelegea concret de ce) —vinovată. Era aproape de miezul nopţii şi atribuia mustrarea de conştiinţă oboselii, care parcă îi paralizase* controlul simţurilor. Se refugie lângă Relu. Mâna lui, petrecută în jurul mijlocului ei, îi dădea acum siguranţă. Era tulburată, totuşi surâdea.
Mihai era mai palid ca de obicei. O senzaţie de prăbuşire îl făcea să privească peste Anca şi Relu, undeva mai departe... Numai mintea lui răvăşită ştia unde... Şi deodată, toţi rămaseră departe, departe... Era parcă numai el singur, fugar prin rumoarea de voci împletită cu sunetul amar al muzicii, ca o frunză răscolită de vârtejuri nemiloase. Vocea prietenului său

rămase în spate, confuză — semăna parcă cu un trosnet de crengi rupte... Se izbea în mers de toţi cei pe care îi întâlnea în cale, dar nu-i mai păsa de nimic, ca şi cum fuga lui de acum era mai importantă decât orice altceva în lumea aceasta. O mână grea i se propti pe umăr. Se întoarse. Un tânăr cu faţa diformă, obrajii şi nasul roşii ca focul, cu limba încleită, îi şopti ceva. Mihai nu răspunse. Se trezi apoi înconjurat de zeci de feţe necunoscute, îi răsună în timpane, ca o voce providenţială, amintirea cuvintelor lui Andrei „un pahar ar putea să te dea gata... Cum ai să apari astfel în faţa mătuşii şi a unchiului tău?" Fluturând agitat mâinile, simula împotrivirea — ultimul crâmpei de voinţă care-1 mai menţinea pe această poziţie. Dar şi această ultimă putere se topi când proaspăta amintire îi reveni amară şi zdrobitoare în memorie — Lia îl iubeşte pe altul!... Sorbi lacom primul pahar. O toropeală plăcută îl cuprinse. Auzea râsete înfundate în jur, dar nu-1 deranjau. Sosi imediat şi al doilea pahar. Din instinct, cu mâna tremurândă, îl îndepărtă. Şopti:

— Nu!... Ajunge!...

Dar pentru că durerea lui psihică nu se sufocase încă sub imperiul beţiei, nu se putu împotrivi. O ameţeală greoaie îi tulbură vederea. Ce ceaţă!... Picioarele i se înmuiaseră şi avea impresia că nu vor mai rezista să-i menţină trupul. Ala, nu!... Simţi cum alunecă în gol. Din nou — râsete înfundate şi undeva departe o muzică lină, cea mai frumoasă, care îl vrăjise cândva... Şopti cu limba încleită: „Ah, Lia!" Se prăbuşi apoi în întuneric şi tăcere...

Dintr-o dată, ca imaginea reflectată de o apă tulbure, desluşi chipul lui Andrei deasupra sa. Se frecă la ochi. Niciodată nu-şi simţise genele atât de grele. Din nou întuneric, şi un freamăt de glasuri în jur... I se părea că sprijinit de cineva păşeşte, dar avea senzaţia că alunecă. Ce vis ciudat!... îşi reveni într-o oarecare măsură, când răcoarea nopţii îi izbi trupul înfierbântat. îi recunoscu pe Relu şi pe Andrei ca fiind cei care-1 sprijineau în înaintarea anevoioasă. Oare unde îl duceau? Ce aveau de gând?

— Lăsaţi-mă! urlă, luptând să scape din strânsoarea lor. Dar nimeni nu-1 băgă în seamă. Din nou senzaţia alunecării, sprijinit totuşi de două trupuri calde în noaptea întunecoasă şi rece...

— Cheile de la maşină! îl auzi pe Andrei ţipând. Cheile de la maşină, unde sunt?

— Ce? A, da! Cred că... Nu ştiu... Probabil în buzunar. îşi duse mâna instinctiv acolo, dar nu reuşea nicidecum să şi-o înfunde: îi aluneca pe lângă.

Andrei se apropie, şi cotrobăindu-i prin buzunare, în sfârşit găsi cheile. Răsuflă uşurat. Cu ajutorul lui Relu îl introduse pe Mihai pe bancheta din spate. Acesta mai mormăia ceva confuz: protesta împotriva faptului că cei doi îl considerau incapabil să conducă maşina, dar ei nu-1 luară în seamă, şi pentru că se confrunta din nou cu senzaţia alunecării, se lăsă pradă acestei senzaţii, de data aceasta proptit pe banchetă.

— Mulţumesc, Relu. Nu ştiu ce m-aş fi făcut dacă nu m-ai fi ajutat, rosti Andrei, în timp ce deschidea portiera din faţă.

— Andrei... Se întoarse.

Relu îl privi fix, cu ochi albaştri, expresivi.

— îmi pare rău, în mare parte este şi vina mea pentru că Mihai a ajuns în felul acesta.

Andrei tăcu. Putea să spună că nu-i adevărat, că nu are rost să-şi facă probleme, dar nu-i dădea voie amintirea felului cum reacţionase acesta când Anca o judecase atât de josnic pe colega ei. Putea să fi intervenit măcar atunci când indirect, Anca lovise chiar şi în concepţiile lui despre nedreptatea sistemului actual.

— Ştii, Andrei, rosti Relu cu glasul schimbat, m-am gândit în clipele acestea că mă consideri un laş pentru că nu am intervenit atunci când Anca a acuzat-o pe Lia.

Andrei îl privi curios, pentru că vorbise ca şi cum i-ar fi ghicit gândurile.

— Atunci, continuă Relu, în clipele acelea recunosc că am fost... Am jurat odată că, indiferent de circumstanţe, am să merg înainte... Dar azi n-am avut curajul. Să fiu sincer, mi-a fost teamă de prezenţa lui Mihai, deşi tu m-ai asigurat mai demult că nu împărtăşeşte ideile unchiului **său.** Pentru nimic în lume nu aş vrea să o pierd pe Anca, mai adăugă slab, tremurat. O iubea atât de mult!...

Relu se opri. Plecă fruntea şi rămase aşa un răstimp în care nu se mai auzea decât sunetul slab a] muzicii venit din direcţia sălii cantinei.

Andrei nu mai găsea nimic de spus, Relu spusese dintr-o dată prea multe şi, cu stupoare şi dezgust, descoperea chiar în el însuşi cuibărită aceeaşi teamă pe care o condamnase înainte — pur şi simplu se temea de o simplă discuţie de acest gen cu un om care de fapt prezenta încredere. De ce? Oftă prelung.

— Dar, începu din nou Relu, şi îşi ridică semeţ faţa, ca şi cum după înfrângere ar fi căpătat noi resurse, am să merg totuşi înainte...

— Destul, îl opri Andrei. Să nu mai spui nimănui ce mi-ai spus adineaori. Nu ai nimic de câştigat. Recunosc că te-am judecat atunci, dar acum îmi dau seama că înseamnă o nebunie să-ţi afişezi astfel de gânduri. Ai grijă, să nu o faci în orice împrejurare...

— Ai dreptate, în anumite situaţii ar însemna sinucidere fără sens, dar dacă ar avea rost... merită să rişti pentru o cauză nobilă. Ochii lui Relu luceau ca două flăcări vii. Privirea îi alunecă peste umărul lui Andrei, peste prezent, departe... Sunt convins, şopti ciudat, că vor veni şi vremuri de acelea... şi după ele altele

când... va fi mai bine...
Deşi răscolit, Andrei nu mai adăugă nimic. Doar după ce Relu se îndepărtă câţiva paşi, pentru că-şi aduse aminte că, deşi îl interesase în mod deosebit un subiect în seara aceasta, având în vedere circumstanţele, nu reuşi să-l abordeze — îl strigă. Relu se întoarse.
— Scuză-mă... era aproape să uit: cum facem cu meciul de fotbal de mâine? A rămas la ora stabilită?...
— Da. Chiar am discutat cu vreo câţiva băieţi în seara aceasta.
— Deci vii şi tu? Atunci ne întâlnim mâine acolo. Mihai nu ştiu cum o să-şi revină: oricum, el nu este interesat direct — e vorba despre lupta dintre Politehnică şi Universitate.
După ce rămase singur, înainte de a porni maşina prietenului său, Andrei căzu un răstimp pe gânduri. „Ce visător este Relu!... Ar fi grozav dacă toţi tinerii ar avea curajul, ca el, măcar să viseze (nu neapărat să lupte pentru materializarea visurilor). îmi pare rău că l-am subapreciat în seara aceasta. Eu însumi cred că nu voi ajunge vreodată la înălţimea **curajului** său"... „Vor veni vremuri de acelea... după ele altele când"... „Ce îndrăzneală! Cine ştie dacă n-are dreptate? Cine ştie?..."

CAPITOLUL 2

Deschise ochii. Se aşteptase să se izbească de întuneric, dar o ceaţă străbătută de lumină îl făcu să înţeleagă că era deja ziuă. Se frecă insistent la ochi, până când ceaţa se transformă puţin câte puţin **într-o** privelişte familiară — era în camera lui... Nu avea obiceiul când se trezea din somn dimineaţa să mai zăbovească în pat: considera aceasta o pierdere de timp. Era şi acum sub influenţa acestei păreri, mai ales că ceasornicul de pe servantă stătea mut, cu acele nemişcate la ora nouă şi câteva minute. Descoperi mirat prezenţa ceasului pe mână şi se întrebă cum a putut fi atât de neglijent înainte de culcare. Cu o mişcare fugitivă, îşi duse mâna în dreptul ochilor. Exclamă: „Imposibil!"
Era aproape de ora douăsprezece. Chiar dacă azi era duminică şi nu fusese neapărat nevoie să se trezească la o oră fixă pentru a nu întârzia la cursuri, nu-şi amintea să fi încălcat vreodată, de când era student, regula punctualităţii pe care şi-o impunea cu aceeaşi stricteţe, ca şi în zilele săptămânii şi duminica. Când se întâmpla să întârzie doar câteva minute faţă de ora pe care şi-o propunea pentru trezire, sărea ca un arc în picioare, şi cu mişcări repezi, scurta timpul destinat pregătirii pentru intrarea în noua zi. Acum însă, datorită durerii de cap care-i dădea senzaţia de semi-paralizie, rămase nemişcat.
Amintiri proaspete îi invadară deodată, neplăcut, mintea. închise ochii şi îi ţinu strânşi câteva minute, ca şi cum astfel ar fi putut scăpa de imagini urâte ale vieţii.
Chiar dacă aseară avusese loc incidentul acela (îşi strânse înciudat pleoapele\ împreună cu pumnii) — azi trebuia să fie tare, încât să se învingă pe el însuşi. Pentru succes va fi oare suficientă ambiţia lui de a ajunge un medic grozav, şi pentru care lăsa la o parte multe activităţi? Această ambiţie îi impunea punctualitate, renunţări, sacrificii... Oare îi va putea impune şi uitarea a ceea ce fusese pentru el o himeră plăcută, care-i cucerise întreaga fiinţă, intrase, se cuibărise în inima lui ca ceva care din-totdeauna existase acolo? Ce greu îi va fi s-o smulgă, să o arunce departe

doar pentru că... Ah, de ce trebuia să fie astfel? Pentru că, acum ea nu era în rând cu concepţiile lui, ale majorităţii, pentru că alesese o cale ciudată care-i schimba şi-i umbrea viaţa. îi răsunau clar şi dureros în memorie cuvintele Ancăi: „...nu mai este cea pe care ai cunoscut-o: cea mai frumoasă, cu rochie bleu, dansând în calitate de 'miss' în central atenţiei. Să nu-mi spui că nu acestea te-au atras?!"
Deschise ochii, ca şi cum prin acest gest, împreună cu lumina din cameră, ar fi putut primi o limpezire mai clară a gândurilor. Pentru că, în urmă cu un an, în seara aceea de neuitat, „Cea mai frumoasă", „Cea mai admirată", îl vrăjise, îl ameţise, imaginea ei astfel o avea imprimată ca un talisman scump în memorie. în felul acesta se îndrăgostise de ea, şi gândul îndreptat spre iubita lui întotdeauna i-o dezvăluia astfel. O mai reîntâlnise de atunci când, epuizat de dorinţa de a o revedea, după ce termina cursurile, se îndrepia în viteză spre Universitate pentru a se alina văzând-o măcar de departe, coborând scările clădirii facultăţii sau mulţumindu-se privind din maşină convoiul de studenţi trecând strada şi îndreptându-se spre cămine. Spera ca acest şir sinuos, început de la ieşirea din Universitate, şerpuitor pe aleea de lângă Facultatea de Electrotehnică, continuându-şi animaţia pe stradă, va aduce cu sine câteva secunde (timpul destinat traversării) în faţa ochilor pe cea pe care o iubea. Şi văzând-o de fiecare dată, se trezea că alunecă

inconştient, purtat de simţăminte şi fiori ciudaţi, în locul acela de atunci seara, „Balul bobocilor".
Era atât de plăcut ca amintirile, imaginaţia să o readucă aproape, atât de aproape de el, astfel încât să-1 facă cel mai fericit om. Trecuse un an de când căzuse în această extremă, niciodată însă nu avea curajul să se gândească la ceva mai mult decât atât. Logica o punea deoparte, şi doar în timpul liber se complăcea din nou ca într-o relaxare în această stare.
„Dar de acum începând, nu mai trebuie să fie astfel! Hotărât! A fost, recunosc, un vis frumos până ieri, dar acum e clar că trebuie neapărat să renunţ!" îşi scutură capul, ca şi cum astfel ar fi putut să alunge acele gânduri. Sări din pat.
„Da, desigur, cum zicea Anca, acele lucruri m-au atras, dar ea nu mai este aceeaşi, şi, în plus..." Mihai îşi propti capul, greu de durere, pe pumnii încleştaţi. Nimic nu-1 afectase mai mult aseară decât această concluzie: ea îl iubea pe altul. Nu trebuia să fie acesta oare motivul pregnant care să-1 determine să renunţe la aceste visuri şi să-şi continue, ca înainte de a o cunoaşte, ordonat şi disciplinat, viaţa de sutdent? Bineînţeles.
Deschise uşa şi se îndreptă cu paşi repezi spre baie. Din camera

Olgăi, verişoara sa, se auzea televizorul funcţionând. De jos dinspre sufragerie, se auzeau voci necunoscute — însemna deci că familia Oprea avea oaspeţi. Se bucură la gândul că mătuşă-sa era ocupată cu ei. Era insuportabil numai gândul la o viitoare întrevedere cu ea, având în vedere felul în care revenise de la „balul bobocilor" aseară.
Nu după mult timp însă, după ce se întoarse de la duş, auzi bătăi uşoare în uşă. Era cu siguranţă mătuşa lui, soţia fratelui mai mare al mamei sale. Profesoară la Universitate, era o femeie delicată, inteligentă — probabil singura femeie din lume pe care domnul Oprea o mai iubea cu adevărat (aceasta nu era numai părerea lui, ci şi a Olgăi, verişoara sa, o adolescentă în primul an de liceu, singurul copil al familiei Oprea).
îi deschise şi, cum proceda de obicei când se întâlneau pentru prima oară în ziua respectivă, o sărută pe frunte. O preţuia la fel de mult ca pe însăşi mama lui şi nu se sfia să-şi arate în acest fel afecţiunea. Ea îi răspunse acestui gest familiar printr-un zâmbet binevoitor.
— Iartă-mă că te-am deranjat, începu ea, dar am vrut neapărat să aflu cum te simţi...
Mihai clătină uşor din cap şi, în timp ce încă mai îndrăznea să o privească în faţă, avu din nou impresia, de care era obsedat în ultimul timp, că dincolo de fardul mai accentuat decât de obicei, se ascundeau ceva sentimente noi, nedesluşite.
—- Mulţumesc, mătuşă, şopti, încă sub tutela gândurilor dinainte, mulţumesc. Cred că în afară de durerea de cap cu care m-am trezit şi ceva care seamănă cu un gol în stomac probabil foamea sau cine ştie... altceva nimic nu mă deranjează. Se opri un răstimp, plecându-şi capul.
-- îmi pare rău, rosti deodată. îmi pare rău pentru cele petrecute aseară, mai adăugă, fără a-şi ridica ochii din pământ.
Adevărul era că din momentul în care ieşise din cantină sprijinit de Relu şi Andrei, nu-şi mai aducea aminte absolut nimic. Văzuse oameni care sub imperiul beţiei avuseseră comportări obscene şi apoi, după ce se dezmeticeau, nu-şi mai aduceau aminte nimic din toate acestea. Acum îl încerca teama că poate şi el... Dar nu!... Numai simpla idee îl cutremura. In sfârşit ridică ochii, şi odată cu imaginea chipului ei, îl încolţi din nou presupunerea îngrozitoare dinainte.
— A fost un accident, îngăimă. Un accident, nimic altceva, repetă din nou cu convingere. Aceasta, bineînţeles, nu înseamnă că de acum încolo... se opri câteva clipe nedumerit, pentru că i se păruse că asigurarea lui nu părea să aibă efecte favorabile asupra preconcepţiilor îngrijorătoare

ale mătuşii.
— Te înţeleg... Ai dreptate, rosti ea, dar... Se opri, de data aceasta plecându-şi capul. N-aş vrea să crezi că am de gând să mă amestec în viaţa ta personală, însă nu aş suporta, crede-mă că mi-ar fi îngrozitor de greu să ştiu că a intervenit ceva posibil să-ţi afecteze nefast cariera sau chiar mersul vieţii şi... şi să nu te pot ajuta cu nimic.
— îţi mulţumesc, dar te rog... te rog nu te mai îngrijora în această privinţă. îţi repet: a fost un accident şi,

pentru că niciodată până acum nu s-a mai întâmplat, am fost o victimă slabă în faţa alcoolului. Trebuie să recunoşti că i se putea întâmpla oricui.
Ea nu răspunse imediat, însă Mihai înainte de a spune din nou ceva, înţelese după transfigurarea feţei că, în sfârşit cedase.
— Ai câştigat, rosti: ai dreptate: trebuie să accept că i se putea întâmpla oricui şi probabil pentm că a fost pentru prima dată în cazul tău — am fost peste măsură de alarmaţi. Cred că va trebui să-l conving şi pe Vaier de realitate, cel târziu până diseară, pentm că a luat deja hotărârea să te mai streseze cu o morală.
Cei doi râseră uşor. Nu era pentru prima dată când mătuşa sa îl scutea de asemenea neplăcute întrevederi cu unchiul său. Dacă faţă de doamna Oprea nutrea o nespusă afecţiune, unchiul său îi crease de la început sentimente total opuse, pe care cu greu reuşea să şi le înăbuşe, să le ascundă.
—- Şi acum, rosti tot doamna Oprea, te aştept la masă.
Mihai se pregăti să-i mulţumească, dar în acelaşi timp, pentm că se izbi din nou de acea umbră de pe chipul ei, cuvintele i se frânseră într-un zâmbet ciudat.
— Spune-mi, îndrăzni, oare numai eu sunt cauza care te face să arăţi mai abătută decât de obicei?
Mihai o surprinse tresărind — era prima reacţie în faţa unei situaţii la care nu se aşteptase. Mihai nu-şi aducea aminte să o mai fi văzul vreodată fără puterea de a se reculege imediat, fără să-i fie observate slăbiciunile de către cei din jur. Chipul ei trăda surprinderea unui om căruia i se descoperea ceva tainic, numai de el ştiut, dar buzele-i rostiră ferm:
— Absolut! Nu ai recunoscut de multe ori chiar tu însuţi că mă comport asemenea mamei tale în situaţii dificile din viaţa ta? Ştii că mă doare pentm tine la fel ca şi pentru Olga. Crezi că noaptea aceasta am putut dormi liniştită? Mă simt foarte obosită.
De obicei, Mihai nu punea la îndoială afirmaţiile mătuşii: de

această dată însă era convins că bănuielile sale erau adevărate, în pofida răspunsului ei. Era de aşteptat, oricum, ca ea să nu i se destăinuie. Ca de obicei, ar fi preferat orice, dar nu — ca majoritatea femeilor — ceilalţi din jur să-i cunoască problemele. De când se mutase în casa lor, Mihai în felul acesta o cunoscuse. îl surprindeau însă câteodată afirmaţiile însoţite de oftaturi ale Olgăi că mama sa se schimbase foarte mult faţă de cea care fusese înainte. „Măcar ea de ar fi rămas aceeaşi, căci tata a devenit cel mai închis şi insensibil om din lume. Ah, şi toate acestea de când a preluat funcţia aceea nesuferită" se plânge Olga.
Vrând, nevrând, Mihai trebui să cedeze în faţa mătuşii.
— Iartă-mă, rosti.
Nu-i nici o problemă... Să lăsăm acestea!... Mai bine spune-mi ce program ai astăzi. Mă refer la... A sunat Andrei, zicea că aţi stabilit să vă întâlniţi şi apoi să mergeţi împreună la meciul acela... nu ştiu concret despre ce-i vorba... am surprins şi eu ceva discuţii între studenţii de la universitate. Voia să ştie dacă nu te-ai răzgândit. Mihai zâmbi.
— Deocamdată am să cobor cât de curând la masă, răspunse. Şi apoi mă voi gândi la celelalte...
Doamna Oprea porni grăbită înainte. Se opri câteva clipe înainte de a intra în camera oaspeţilor. O lacrimă care se zbătea de mult să izbucnească, i se prelinse pe obraz. „O, nu!" încercă ea să-şi impună controlul. Se retrase în încăperea alăturată, pentru că, asemeni acelei lacrimi răzleţe, altele se încăpăţânau să se prelingă pe obraji. îşi muşcă înciudată buzele: „Destul!" hotărî, reuşind în sfârşit să-şi revină. După ce-şi controla machiajul se îndreptă cu faţa senină spre camera de oaspeţi. Absolut nimeni altcineva nu trebuia să bănuiască ceea ce descoperise Mihai.
Revenind în camera sa după masa de prânz, Mihai se duse de-a dreptul spre fereastra larg deschisă, cu intenţia de a o închide. Rămase însă furat de gânduri, un răstimp, acolo. Ca întotdeauna, îl izbi şi acum, o dată cu boarea încărcată de mirosul brazilor din curte, o veşnică şi apăsătoare linişte... Nu se mai auzea nici măcar zgomotul specific de trecere al maşinilor sau scârţâitul prelung al porţilor.
Şi liniştea aceasta ciudată, care răscolise întotdeauna în el sentimentul singurătăţii, acum, mai mult decât oricând, îi trezea această senzaţie neplăcută. înciudat, trânti fereastra şi se retrase pe un scaun de la masa de studiu.
Această reacţie nu avea nici pe departe legătură cu o anumită stare

lăuntrică. Se justifică şi acum, ca şi alte daţi, parcă mai hotărât decât niciodată. Totul se datora spaţiului unde locuia. Toate casele din împrejurimi, exagerat de mari, despărţite între ele de curţi spaţioase, înăbuşeau zgomotele care ar fi fost posibil să plutească în văzduh. De fapt, această obsesie ciudată i se înfiripase chiar din primele zile, când se instalase aici, în această cameră, pentru că mediul din care el venise i se părea deosebit. Dar acolo se confruntase cu sentimentul nemulţumirii că nu putea să studieze în voie datorită zgomotelor specifice străzii, ale vocilor de copii...
Se datora oare, se întreba adeseori, acest specific faptului că majoritatea care locuiau în aceste case aveau, datorită poziţiei sociale, un fel de confidenţial, chiar rece în relaţiile cu vecinii? Sau poate se manifestau astfel numai faţă de cei ai familiei Oprea, având în vedere funcţia unchiului său.
în sfârşit, ce contau toate acestea? Mihai avea acum probleme mult mai serioase la care trebuia să reflecteze.
închise ochii. Ce-i drept, imediat după ce se trezise, şi mai mult — în urma discuţiei cu doamna Oprea — avusese impresia că totuşi lupta de a se birui pe el însuşi nu va fi chiar atât de grea. Acum, încărcat de gânduri, se simţea altfel. De fapt, substratul era că de-abia acum avea curajul să fie sincer cu el însuşi. Oare avusese vreodată, reflectând la Lia, în adevărata putere a cuvântului — acest curaj? Dacă doar gândul la ea îl determinase să recurgă la un gest disperat în urma căruia ajunsese să cadă pradă beţiei pe care toată viaţa o detestase, ce se va întâmpla dacă va continua să rămână ca un nebun pe această poziţie? Mai ales că acum situaţia se înrăutăţise şi mai mult: în primul rând, Lia îl iubea pe altul, şi apoi, orientarea ei spre religie (dacă prin absurd el s-ar apropia de ea), însemna un mare pericol pentru viitorul său.
Cât de verosimile erau rezultatele gândirii logice în comparaţie cu sentimentele, şi totuşi... Se cutremura numai la ideea unui viitor influenţat, hărţuit de nemiloasele dorinţe ale inimii. Şi măcar dacă s-ar întrezări ceva şanse pentru a stinge aceste dorinţe, dar... Oricum, deocamdată soluţia era să lupte din răsputeri cu sine însuşi, să-şi înăbuşe sentimentele. Poate că, obligat de situaţie, va reuşi. Doar nu era el primul sau ultimul pământean care se confrunta cu astfel de situaţii disperate în viaţă! Pe cât posibil, deocamdată trebuia să evite a se mai gândi la aceste probleme. Acum, ce-i drept, fusese constrâns de situaţie pentru a-şi analiza până în străfunduri sentimentele şi poate tocmai pentru că răscolise acolo
"putuite.

ceva sensibil — se simţea atât de afectat. Dar nu va mai proceda niciodată astfel! Avea destule activităţi importante care să-i ocupe timpul, gândirea...
Se ridică hotărât, ca şi cum ar fi fost animat de intensitatea acelei ultime idei. „Acum, se gândi în timp ce se uita la ceas, voi merge şi eu la meci."' îl străfulgera însă, involuntar, un alt gând: „Nu!... cu siguranţă nu — i se împotrivi, nu vreau să mă duc la meci — în subconştient gândind că terenul de fotbal se află în apropiere de căminul în care locuieşte Lia... De fapt, nu este chiar atât de aproape, şi, bineînţeles, şansele ca să o întâlnească sunt minime."
Ieşi deci cu dorinţa de a ajunge cât mai repede la ora stabilită de întâlnire cu prietenul său, Andrei. Era deja destul de târziu.
„Poate n-am să-1 mai găsesc în camera de la cămin", gândi în timp ce ajunse pe o stradă principală din incinta căminelor. De obicei, când trecea pe aici, mai ales duminica, strada era arhiplină, de-abia înainta prin valurile mulţimii de studenţi — trebuia mereu să claxoneze. Acum, însă, probabil majoritatea studenţilor de la Politehnică şi cei de la Universitate se concentraseră în partea de unde se auzea deja freamăt de voci (stadionul nu era prea departe). Se uită la ceas: meciul trebuia să înceapă peste câteva minute. Chiar în clipa următoare trecu pe lângă el în viteză exagerată o altă maşină, aproape să se ciocnească (pentru că strada era destul de îngustă). Era prima maşină pe care o văzuse de când intrase în incinta căminelor. în afară de faptul că se enervă pe moment, nu luă prea mult în serios acest incident. însă nu înainta decât o bucată mică de drum, căci ceva neaşteptat îl determină să frâneze brusc. în faţa sa, în mijlocul străzii, se adunaseră îngroziţi câţiva studenţi. Nu înţelegea concret ce se petrecea, dar se cutremură la gândul unui accident. îi străfulgera prin minte imaginea precedentă care acum începuse să-i persiste împreună cu un sentiment de groază — maşina care trecuse în viteză pe lângă el, aproape să se ciocnească... Dacă era aşa precum presupunea — adică şoferul maşinii aceleia era vinovat, de ce nu se

oprise la locul faptei? Ceva nu era în regulă. Dar oricum, nu aceasta era acum cel mai important. Coborî iute din maşină. Un fior ca de gheaţă îi cutremură întreaga fiinţă când descoperi pe caldarâm victima — era un tânăr... Tremura îngrozit, de altfel ca toţi cei prezenţi, dar el nu se pierdu de tot, asemenea celorlalţi. Făcându-şi loc, merse de-a dreptul acolo.
Un tânăr prăfuit, prăvălit în genunchi (probabil imediat după accident sărise asupra celui accidentat), susţinea cu o mână capul victimei, cu
cealaltă îi ştergea cu o batistă petele de sânge de pe chip. Tremura şi el, cu ochii înecaţi în lacrimi, de altfel ca şi un alt tânăr care stătea de partea cealaltă a victimei. Probabil cei doi îl însoţiseră pe tânărul acela.
— Trebuie să-1 ducem cât mai repede cu putinţă la spital, rosti când ajunse aproape de ei. Nu trebuie să vă pierdeţi speranţa de viaţă. Vocea nu-i mai tremura... Nici el acum, faţă în faţă cu o situaţie în care era vorba de viaţa unui om, nu se mai pierdu cu firea. Nu-l mai interesa nimic altceva decât să-1 poată ajuta.
— Sunt cu maşina... Dar grăbiţi-vă odată! în câteva minute ajungem la Spitalul Central, urlă, având impresia că nimeni nu-1 băga în seamă. Dar se înşelase, pentru că tânărul care susţinea capul victimei se gândea deja la felul cum ar fi cel mai bine să procedeze. îl luă în braţe pe cel de jos, fără a rosti un cuvânt, porni. Pe chipul lui se oglindea o mare durere, dar totodată o lumină ciudată care îi păstra uimitor calmul.
— La o parte, daţi-vă la o parte! ţipă Mihai contrariat, având impresia că cei adunaţi se îmbulzesc baricadând dramul. I se păru ca prin ceaţă că printre ei îl zăreşte pe Andrei, alături de Relu. Dar acesta îl interesa acum prea puţin. De altfel nici nu băgă de seamă când, într-adevăr, Andrei se apropie de el şi îi şopti ceva. Privirea, gândul, toate corzile fiinţei îi erau concentrate spre tânărul accidental. Andrei însă insistă şi de-abia acum Mihai înţelese — prietenul său stăruia să-1 lase pe el să-1 transporte pe tânărul accidentat la cel mai apropiat spital, iar el să nu se amestece, pentru că... pentru că îi va explica el apoi motivul. Era un motiv întemeiat, foarte serios — acum nu i-1 putea destăinui. Mihai însă nu se putea gândi la aceasta, chiar îl irita propunerea şi, lăsând totul în urmă, alergă spre maşină pentru a deschide portiera din spate. După câteva minute apoi, maşina sa alerga claxonând nebuneşte pe oricine i se părea că i-ar baricada calea.

CAPITOLUL 3

în urma accidentului rămaseră doar petele de sânge amestecate cu praful străzii şi totuşi, rândurile mulţimii adunate la faţa locului se îngroşau tot mai mult. Mai erau încă acolo acei doi, trei studenţi care surprinseseră cele petrecute, şi de la ei în şoapte tremurate, zguduitoare, revoltătoare, se împânzise o îngrozitoare veste: accidentul fusese aranjat de Securitate. Oricum, era evident că fusese o greşeală a acestora, având în vedere că astfel de incidente le aranjau în secret, cu cea mai mare precauţie, astfel încât nimeni să nu bănuiască măcar, că la mijloc era mâna Securităţii. Cine ştie (acum), ce fel de securişti tară minte procedaseră astfel? Tânărul (îl recunoscusem mai mulţi) era student şi el la Politehnică, şi se părea că având în vedere unele activităţi religioase (nu ştia nimeni concret ce) — păţise aceasta.
Ce nedreptate! Ce cruzime!... Şi totuşi, cu toată revolta din suflet, nu avea nimeni curajul să-şi exprime cu voce tare, adânca dezaprobare faţă de această grozăvie. în afară de sentimentele oglindite în flăcările ochilor sau a şoaptelor între cunoscuţi, în care trebuia să ai o mare încredere, nu avea nimeni curajul să ia o atitudine făţiş împotrivitoare. De fapt ce rost avea?... Ar fi însemnat să-ţi semnezi singur o sentinţă de sinucidere — şi bineînţeles fără să se producă în urma sacrificiului tău vreo schimbare vizibilă.
„Şi totuşi, măcar pregătirea pentru o viitoare schimbare ar putea fi rezultatul, şi acesta n-ar fi îndeajuns? Măcar demonstraţia că nu toţi românii sunt laşi, chiar dacă sunt lipsiţi de apărare, că sentimentul dreptăţii poate să triumfe mai presus de orice pericole îngrozitoare..." Astfel erau gândurile unui tânăr din mulţime. Se gândea însă că mai suni Şi alţii animaţi de această dorinţă, ca şi el, aştepta ca altcineva să izbucnească, dar nimeni nu avea curajul să rişte, nimeni... Atunci tânărul începu el... mai întâi şoptit, apoi cu o voce mai ridicată... Era grozav de revoltat împotriva acelui incident... Ochii albaştri îi luceau... două torţe aprinse la focul inimii. Faţa îi era şi ea aprinsă. Vocea — la început timidă,
tremurândă sub imperiul a tot felul de gânduri opresive — deveni dintr-o dată clară, înăbuşind rumoarea zecilor de voci, plutind ca un steag al simţămintelor tuturor prezenţi — în văzduh... Auzi o voce ciudată, înspăimântată trăznindu-i în timpane:
— Taci, Relu!... Ai înnebunit? Dacă nu te gândeşti neapărat la tine, gândeşte-te măcar la Anca... Era

Andrei.
Imediat după aceea, vocea îi amuţi — ca un zbor frânt. Anca!... Anca! Ce mult se iubeau! Nu era necunoscător de riscul pe care şi-1 asuma proclamând un simplu adevăr: nu avea de gând să zică nimic direct împotriva regimului, dar măcar să apere cauza acelui tânăr care căzuse victima unei mari nedreptăţi. Pentru curajul acesta, însă era posibil să ajungă el însuşi o nouă victimă. Dacă acest curaj, ieşit din comun, i-ar aduce despărţirea de iubita lui?... In el se ducea o teribilă luptă. **Iii** jur — din nou izbucni rumoarea vocilor, şi zeci de ochi îi fixau purtând parcă în luminile lor aceleaşi gânduri ca şi ale lui — aspiraţii amestecate cu teamă...
Deodată, cineva îşi făcu loc spre el — era Mircea, prietenul său intim. Hotărî din clipa în care îl văzu apropiindu-se că sfatul **lui** îl va determina să ia hotărârea decisivă. îl iubea ca pe un frate, şi Mircea era singurul care îi cunoştea toate simţămintele inimii, singurul în care putea avea cea mai multă încredere. îl întâmpină deci, cu acest gând, însă nu apucă să rostească nimic, căci acesta îi şopti hotărât:
— Nu te lăsa Relu, acum ai ocazia... De ce să te temi?... Nu discutam noi că **pentru** o cauză nobilă merită riscul? Dacă vei renunţa acum, vei regreta apoi, poate toată viaţa...
Ochii lui Mircea luceau: era şi el aprins la faţă... Relu îi răspunse printr-un zâmbet plin de recunoştinţă. Mircea avea dreptate. Dacă n-ar face-o acum, s-ar confrunta cu probleme teribile de conştiinţă, pentru că dăduse înapoi ca un laş, când de fapt în faţa lui se ivise o asemenea ocazie. începu deci, din nou, cu şi mai mult patos, cu gândirea izbucnindu-i liberă deasupra, tot mai sus... ca o pasăre a înălţimii. Toate privirile erau aţintite acum spre el. Unele stupefiante, altele îngrozite, altele purtătoare de visuri — toţi însă erau în asentimentul lui. Chiar şi acei care, acum, când el începu să vorbească se îndepărtau grăbiţi, tremurând de spaimă, mai ales că nu demult se strecurase prin mulţime un individ care, multora, doar de la prima vedere li se păru suspect. Era mic de statură, cu barbă deasă, cu capul pe jumătate pleşuv, cu ochi căpnii, pătrunzători. Fusese însoţit de un tânăr care, amestecându-se apoi cu mulţimea, în aparenţă nu avea nimic

"putuiic
distinct faţă de cei din jur care să poată stârni bănuiala, spre deosebire de celălalt individ, care se distingea prin vârsta mai înaintată decât a tuturor celor din preajmă.
Chiar şi lui Mircea i se păru suspect pleşuvul. De fapt îl observase înainte de a merge la Relu şi astfel, i se înfiripase un plan în minte, care îl făcea să se cutremure îngrozit pe de-o parte, iar pe de alta — să vadă atârnând de el oportunitatea de a face un prim pas spre împlinirea unor aspiraţii, ce priveau un viitor mai bun pentru el.
La un moment dat, pentru că începură o dată cu vorbele înălţătoare ale lui Relu să circule pe la urechi tot felul de şoapte înfiorătoare, mai mulţi studenţi începură să părăsească — unul câte unul, sau în grupuri mici — locul. Nu neapărat că le-ar fi fost teamă pentru ei înşişi, dar întrebările: „Cine este cel ce vorbeşte? îl cunoştea cineva?" pluteau cumplite, ameninţătoare, şi nici unul nu voia să-şi trădeze confratele.
Până la urmă, Andrei, care intuia şi el pericolul, avu curajul să-1 atenţioneze pe Relu, şi acesta, protejat de câţiva studenţi curajoşi, se îndepărtă... Nici unul din cei rămaşi sau cei abordaţi pe drum de unul din cei doi indivizi, nu voise să dea nici un detaliu privitor la cel care vorbise. Până la urmă se risipiseră absolut toţi. Nu mai rămaseră la locul accidentului decât dâre prăfuite de sânge şi o linişte deplină, nespus de ciudată pentru o zi de duminică în incinta căminelor. Nu se mai auzea nici măcar freamătul de voci venit dinspre stadion. Parcă toate amuţiseră...
Cei doi indivizi plecară şi ei. Se îndreptau grăbiţi spre ieşirea la stradă unde-şi parcaseră maşina. Era exact aceeaşi maşină roşie care tre-euse în goană pe lângă cea a lui Mihai. Individul cu barbă, aprins de mânie, vorbea gesticulând şi înjurând obscen. Cel care îl însoţea nu avea îndrăzneala să rostească nici măcar un cuvânt.
— De la nimeni, mă, chiar de la nimeni din câţi au fost prezenţi acolo, să nu fi putut smulge o informaţie? Auzi ce curaj!... Deja jumătate din complex ştie povestea... Şi dacă nu ar fi fost azi un prilej mai nimerit decât oricând! Dacă află şeful că am stârnit atâta vâlvă pentru nimica toată am s-o păţesc!... Fir-ar... am lucrat prosteşte. Totul trebuia făcut cu precauţie, în secret, şi când colo... E o greşeală care ar putea să mă coste scump. Tremura de nervi. Dar lasă că, dacă o să-i dăm noi de urma imbecilului care a stârnit agitaţia, atunci nici unul nu va mai avea curajul să îngaime "ici măcar în somn despre asta. Hm! Şi totuşi, va fi

destul de dificil.
Dacă nu reuşesc să acopăr toată chestiunea aceasta, s-ar putea chiar sa „zbor" din Securitate. înjură din nou, presat de nervi. Cine ştie cât o să
mai dureze până să-1 găsim?... E complicat, pentru că nu ai pur şi simplu aproape nici un indiciu. Tânăr, blond, ochi albaştri, probabil student... şi în rest — nimic, absolut nimic... Tu ce zici?
însoţitorul său tresări. Se părea că nu era în apele lui: parcă nici nu **ar** fi auzit nimic din ceea ce căpitanul Lucaci mormăise în afară de întrebarea care i se adresase acum. îl tulburase peste măsură (nici nu se aştep-tase la asemenea reacţii ale lui proprii) — recentul accident. Fusese doar de atâtea ori alături de Lucaci în ocazii asemănătoare, era omul lui de încredere şi totuşi...
La început, când se hotărâse să lucreze pentru ei (încă din timpul studenţiei) trecuse peste toate problemele conştiinţei cu sânge rece, uimitor de rece, căci doar era vorba despre asigurarea unei cariere, a unui viitor solid pentru el. De la un timp însă, împotriva voinţei lui, se trezi peste măsură de scârbit. Oricum, odată prins în acest joc al vieţii pe care şi-1 alesese singur nu mai putea da înapoi. Ar fi însemnat sinucidere sigură. Mai exista totuşi o variantă care îl obseda în ultimul timp, dar cine ştie?...
Ajunseră în dreptul maşinii. Dacă te uitai atent, încă se mai zăreau pete de sânge (sau cel puţin aşa i se păreau lui, pentru că era obsedat de imaginea aceea îngrozitoare). Cum putuse să ia parte şi el?...
Deodată, când tocmai se pregăteau să urce în maşină, atenţia amândurora le iu distrasă de un zgomot apăsat de paşi. întoarseră capul. Cineva venea în fugă spre ei. Niciunul nu-1 cunoştea pe cel care se apropia, iar cel tânăr nici măcar nu avea idee de motivul pentru care acela se grăbea să-i ajungă din urmă. Căpitanul Lucaci însă, experimentat în chestiuni de acestea, bănuia deja.
— M-da! şuieră **satisfăcut** printre dinţi. M-da!...
însoţitorul său îl privi mirat. Acest sunet îl scotea de obicei când era în faţa faptului de a-şi lua anumite revanşe faţă de cei care-i cădeau în mâini când obţinea informaţiile râvnite de la cei interogaţi. Acum însă, de ce? Şi pe măsură ce noul venit se apropie, în sfârşit pricepu şi el. Se cutremură. Mai ales că (nu înţelegea concret de ce) tânărul acela curajos care vorbise, îi câştigase simpatia, admiraţia. Chiar se bucurase că nimeni nu-1 trădase atunci. Oftă în inima lui. Ce bine că nimeni nu-i cunoştea gândurile inimii!
— Ei bine, îl întâmpină Lucaci, schiţând un zâmbet spre noul venit, care-i problema?
Dar tânărul nu putu să-i răspundă imediat. Gâfâia greu, se vedea că depusese un efort serios ca să-i ajungă. Se ştersese cu batista de sudoarea

de pe tâmple şi apoi încercă să zică ceva, dar era încă prea obosit şi se bâlbâi. Faţa îi era răvăşită, de altfel ca şi şuviţele de păr. Poate că şi sufletul îi era astfel, dar el nu se vedea, se oglindea totuşi ceva din el în lucirea stranie a ochilor.
—- Te ascult, ai curajul, băiete, interveni Lucaci.
Tânărul ridică o privire speriată, ca şi când omul care se afla în faţa sa i-ar fi cunoscut intenţiile, iar ele chiar şi în aceste momente - i se păreau îngrozitoare. Se vedea după chipul său că o luptă teribilă lăuntrică nu se sfârşise încă. Dar domnul Lucaci care nu era pentru prima dată faţă în faţa cu o astfel de scenă, înţelese motivul ezitării şi pentru că nu ar ii vrut cu nici un chip să scape printre degete această informaţie preţioasă care putea să constituie şi o asigurare pentru propria-i persoană, cu o voce deosebită, aşezându-i mâna pe umăr, rosti:
— Nu te teme. tinere... îţi garantez că nu o să-ţi pară rău. S-ar putea chiar să-ţi fie de folos, mai adăugă zâmbind cu subînţeles.
Tânărul tremura. Lăsă capul în jos. îi era ciudă pe reacţiile proprii, dar era prea surescitat de învălmăşeala gândurilor... Şi totuşi, acum era marea lui şansă. Dacă o va rata, niciodată nu va mai putea încerca. „îţi garantez că nu o să-ţi pară rău... n-o să-ţi pară rău" îi răsunau ca un ecou
în minte cuvintele ofiţerului de Securitate — şi în plus: .....îţi va fi de
folos..." — nu erau acestea suficiente pentru a-1 determina să ia hotărârea pentru care de fapt era la locul acela: pentru a-şi doborî cu o lovitură decisivă zvâcnirea conştiinţei?
Doar problema fusese premeditată începând de aseară de la balul bobocilor, apoi — toată noaptea, toată ziua, până în clipa de faţă. însă nici nu-i trecuse prin minte că tocmai azi, atât de repede, se va ivi ocazia

primului pas... Atât de repede să ajungă faţă în faţă cu ocazia de a trece peste bariera inferiorităţii de care fusese atât de crud obsedat!... Dincolo de ea îi surâdeau ispititor: posibilitatea de a avea bani mai mulţi, de a-şi asigura o carieră liniştită, în sfârşit — un viitor fericit...
Ridică dintr-o dată capul. încă mai tremura, încă chipul îi era răvăşit, dar ochii care îi sticleau ciudat, se oglindea o luptă, în sfârşit câştigată.
— Pe tânărul care a vorbit atunci îl cheamă Aurelian Mureşan, i se spune Relu şi este student în anul al III-lea la Ştiinţe Economice, căminul..., camera...
Domnul Lucaci zâmbea clătinând din când în când capul, în timp ce nota pe carneţel indiciile. Când termină, se apropie şi mai mult de el, şi

privindu-1 cu admiraţie, îi spuse:
— Bine lucrat, băiete! Dacă mi-ai fi dat atunci informaţia, poat te-ar fi zărit vreun cunoscut şi apoi, s-ar fi ferit mulţi de tine: dar aşa.. Spune-mi, în ce relaţii eşti cu acest Relu? Sunteţi colegi sau cunoscuţi?
— Nu!... Prieteni intimi...
Tânărul care-1 însoţea pe bărbos îl privi dezgustat. Nici el nu fases(altfel, şi totuşi acum era atât de dezgustător, înfiorător de dezgustător... Ş deoarece observă că Lucaci în urma acelei mărturisiri se aplecă, şoptindu-ceva la ureche studentului trădător, se retrase. De fapt, ştia sigur ce-şoptea — îi propunea să lucreze pentru el. Avea nevoie de astfel di oameni, mai ales că în ultimul timp printre studenţi se petreceau tot felu de incidente. De asemenea intuia şi răspunsul. De altfel confirmă şi faţa, dintr-o dată devenită radioasă, a studentului.
„Sărmanul, se gândi, de data aceasta nu numai cu dispreţ, ci cu sinceră compasiune, nu ştie de fapt ce înseamnă... Poate va trebui s treacă, ca şi cazul meu, ani de zile până când... sau poate are un suflet suficient de mârşav şi insensibil ca şi alţii care toată viaţa şi-au petrecut-o îr felul acesta — cu conştiinţa sugrumată. Orice-ar fi, însă eu nu mai rezist.. Chiar dacă mă va costa viaţa am să încerc să fag... da, să fag peste hotare... Se uita instinctiv în jur, ca şi cum s-ar fi temut că cineva i-ar fi putut auzi gândurile. Ce bine că nu există şi posibilitatea de citire a gândurilor inimii, ce bine!... Dar mai întâi, se gândi tânărul, am să încerc să-1 ajut pe tânărul acela, numit Relu. M-a impresionat nespus curajul lui. Ştiu că nu am să pot face mare lucru, dar măcar să încerc... să încerc să-i uşurez situaţia. E cumplit când eşti trădat chiar de cel căruia ţi-ai încredinţat orbeşte o mare parte a sufletului. Şi când îmi aduc aminte că şi eu... E îngrozitor de suportat acuzarea conştiinţei, dar nu am să mă las... am să fag departe de toate acestea, poate astfel voi reuşi să uit... măcar să încerc şi această variantă. Renunţarea şi îndepărtarea (ca spaţiu) de toate acestea vor concura la liniştea conştiinţei. Nu ştiu ce şanse am, dar măcar să încerc... Altfel as înnebuni!"

CAPITOLUL 4

Pe culoarul care unea uşa de la ieşirea din Spitalul Central al oraşului cu o altă uşă de sticlă pe care scria cu litere mari de tipar, albastre, „URGENŢĂ", doi tineri înaintau rar, apăsat, cu capetele plecate — se îndreptau spre ieşire.
Stătuseră în aşteptare aici, cel puţin o oră, însă discutaseră prea puţin unul cu celălalt. Unul dintre ei — un tânăr cu o construcţie atletică şi trăsături regulate, o mare parte a acestui timp se retrăsese pe o bancă cu ţaţa îngropată în palme — părea frământat de gânduri zdrobitoare. Din când în când, însoţitorul său îl surprinsese ridicându-şi chipul şi, atunci, descoperea în ochii acestuia negri, adânci — lacrimi. Cu toate acestea, tânărul, de fiecare dată când întâlnea privirea lui, îi zâmbea cu bunăvoinţă neforţată, rcpetându-i de nenumărate ori că-i mulţumeşte pentru ajutorai acordat.
Aceasta contează prea puţin, îi răspundea celălalt, numai de-ar scăpa cu viaţă...
Şi într-adevăr, în adâncul fiinţei lui, Mihai Andreescu îşi dorise ceea ce exprimase cu un zel greu de potolit în cuvinte. Nu-1 cunoscuse pe tânărul pe care-1 transportase la spital de la locul accidentului, de pe strada din incinta căminelor studenţeşti, însă în el mocnea o dorinţă teribilă pentru salvarea vieţii acestuia. înţelesese, în sfârşit, în urma unor frânturi din discuţia avută cu **tânărul** atletic, cauza accidentului. De fapt, acesta nu-i spusese nimic altceva decât îi relatase pe scurt cum se petrecuse accidentul.
înainte de a avea loc nenorocirea, se despărţiseră câteva minute pentru a merge să-1 caute la cămin pe un alt prieten de-al lor (probabil -[s]e gândi Mihai — pe cel pe care-1 observase atunci când el ajunsese la faţa

locului, de cealaltă parte a victimei). **Tocmai** văzuse pe strada aproape pustie, o maşină roşie apropiindu-se cu viteză şi nu ştia de ce, parcă ar fi avut ceva presimţiri — se întoarse brusc din drumul său — dar înainte de a apuca să-1 atenţioneze pe Dani (acesta era numele tânărului accidentat),

fusese deja lovit din spate, din plin... Atât...
Mai mult nu avusese curajul să-i destăinuie lui Mihai, şi poate c doar din această mărturisire tot nu ar fi înţeles adevărul, dacă nu ar fi (acu legătura cu ciudata propunere a lui Andrei. Acesta urmărise să-1 protejez de o eventuală confruntare cu unchiul său, care, dacă ar fi aflat că se amestecase în astfel de probleme... în sfârşit, de aceasta oricum se temea prea puţin. întotdeauna Mihai avusese repulsie faţă de unchiul său tocmai din cauza serviciului blestemat al acestuia, niciodată însă până acum, în afară de anumite zvonuri, nu se confruntase cu ceva concret privind această latură. Acum era el însuşi martor al unei asemenea atrocităţi. Ce surprize ciudate îţi poate oferi uneori hazardul!... Urase şi până acum aceste nedreptăţi, dar poate fusese ceva confuz, nu destul de important în mintea lui. în clipele acestea însă, în inima lui clocoteau în aceeaşi măsură revolta, dispreţul faţă de acei ucigaşi, precum şi dorinţa febrilă de supravieţuire a acelui nenorocit. Nu ştia cauza care li se păruse lor atât de importantă, astfel încât călcaseră cu sânge rece peste viaţa acestuia (se cutremura la gândul că de fapt totul fusese ordonat de însăşi ruda lui de sânge — fratele mamei sale), însă nu credea că poate exista în lume aceasta vreun motiv atât de întemeiat încât să se recurgă la distrugere unei vieţi omeneşti.
Şi nu numai atât... în timpul acela de aşteptare, descoperi în ei însuşi că dorinţa de supravieţuire pentru acel tânăr se datora, de fapt ş: frământărilor lui lăuntrice privind propria-i existenţă. Dacă moartea poat interveni pentru oricine, subit, şi ea înseamnă sfârşitul a toate, atunci totul:! naşterea, lupta pentru realizare, pentru supravieţuire, nu sunt altceva decâ o înşelătorie meschină, un capriciu al sorţii. îi venea greu să creadă că e însuşi poale fi ameninţat de această inevitabilă primejdie. De când era stu dent la Medicină, nu văzuse chiar sub ochii lui oameni murind? Ba da! Ş atunci îl frământaseră într-o anumită măsură astfel de gânduri. Acum însă era vorba despre un tânăr cam de aceeaşi vârstă cu a lui şi împrejurările în care el însuşi fusese martor luptase pentru salvarea lui — îl făcuseră să se simtă mai afectat ca niciodată.
Dar nu atârnase nici de dorinţa lui, nici de durerea zdrobitoare a etenului celui accidentat... Nu! Doar de o confuză, crudă soartă!.- El nu putea accepta, ca alţii, ideea dependenţei de Divinitate, i se părea ridicol, deşi la urma urmei — oare nu era mai naivă acceptarea ideii de prizonier al întâmplărilor oarbe oferite de viaţă? Oricum, acum ce mai conta? Tânărul acela murise, şi moartea însemna ceva îngrozitor, ireversibil... Ce.

mai putea face în clipele acestea când înainta solitar, parcă într-un ritm funerar alături de prietenul zdrobit de întristare al aceluia care murise. îi trecuse de nenumărate ori prin minte să zică ceva, orice pentru consolarea acestuia, însă pur şi simplu pentru că el însuşi era încurcat, frământat, răvăşit tară a găsi vreun răspuns liniştitor măcar pentru gândurile proprii, nu putea rosti nici măcar un singur cuvânt. Cât de ciudat! Doar profesia lui de viitor era medicina. De fapt, când se mai aflase faţă în faţă cu asemenea situaţii, se descurcase grozav: consolase, îmbărbătase, chiar dacă (trebuia să recunoască) în gândurile lui nu era limpezime. Acum însă... de ce? Nu rostise nici măcar un singur cuvânt, şi aceasta îl făcea să se simtă stingher. în sfârşit, ca după o veşnicie, ajunseră afară, în curte.
— Dacă vrei pot să te duc cu maşina, îndrăzni.
Tânărul, ca şi cum de-abia la auzul acestor cuvinte s-ar fi trezit la realitate, tresări, înălţă capul, dar nu rosti nimic: după aceea rosti în sec, în felul în care i-ar fi venit ceva cuvinte pe limbă, dar durerea nu-i dădea voie să şi le exprime — făcu un gest uşor cu mâna, care însemnă refuzul.
Urmă un răstimp de tăcere, după care tânărul începu din nou să-i mulţumească lui Mihai pentru tot, cu aceeaşi politeţe sinceră, ca şi în timpul când aşteptaseră pe coridorul spitalului.
— Eşti un om extraordinar, adăugă. Pe chipul său zdrobit de durere înflori acelaşi zâmbet de bunăvoinţă pe care Mihai îl mai surprinsese astăzi.
■— Numai câteodată... îndrăzni Mihai, şi zâmbi şi el. îmi pare rău că... mai adăugă cu voce înceată.
— Eram prieteni... prieteni intimi, rosti din nou tânărul. Şi pentru că în ochi i se zbăteau lacrimi, plecă din

nou capul. Nu se mai auzea decât răsuflarea lui greoaie. Am citit undeva că primii creştini numeau ziua morţii unui martir, ziua naşterii sale, şopti pe neaşteptate, ca pentru sine. In clipa următoare, Mihai desluşi printre lacrimile care-i atârnau de gene, străluciri stranii.
— Ciudat! răspunse şoptit. Ciudat!... Mai mult însă, ca simplu cuvânt ieşit de pe buze, în mintea lui se aprinseră tot felul de gânduri, şi deodată — din ele se desprinse o scânteie — tânărul acesta după felul cum vorbise, trebuia să fie un creştin... Creştin?... Dar aceasta însemna că împărtăşeşte idei asemănătoare cu ale Liei. Animat de acest gând, îl fixă cu mai mult interes.
— Deci aşa ai citit? rosti îngândurat... Şi crezi că prietenul tău?...
— Da...
4X \s*> *t*
— Ciudat!... Foarte ciudat!... Nu înţeleg de ce consideri circumstanţele accidentului... Ştii ce vreau să spun.
Interlocutorul său zâmbi. Nu-i răspunse imediat — - poate gândea care ar fi cel mai nimerit răspuns pentru a-1 face să înţeleagă, însă lui Mihai i se păru că are reţineri tocmai din cauză că se temea să facă o destăinuire care să-i ameninţe şi lui situaţia.
— De ce te temi? izbucni. Nu aş putea niciodată, pentru nimic în lume, să accept un compromis în favoarea unei cauze proprii, trădând un semen implicat într-o luptă nobilă, fie ea privită ostil de societate. Niciodată!... Niciodată! întări. Se aprinse la faţă, iar ochii îi scânteiau trădându-i sinceritatea zelului. Tânărul atletic înţelese şi tocmai de aceea rosti:
— Mulţumesc, prietene... mulţumesc mult!... Şi deşi se mărgini numai la aceste vorbe, fără a-i da de fapt lămuririle aşteptate, tonul deosebit cu care rostise, ochii încărcaţi de o adâncă recunoştinţă, îl potoliră pe Mihai.
— Aş vrea să rămânem prieteni, zise celălalt, întinzându-i mâna. Eu mă numesc Florin Pleşa. Mihai şi-o întinse şi el. Dacă n-ar fi fost atât de copleşit de durerea lui, Florin ar fi descoperit cu uşurinţă în mâna pe care acum o strângea prieteneşte, un puternic tremur nervos. Şi într-adevăr, Mihai se afla sub imperiul unei tensiuni nervoase. Sentimente ciudate, confuze, greu de suportat, tăbărâră toate deodată asupra minţii lui şi atât de tulbure din pricina întâmplărilor din ultimul timp... Şi aceasta, de când auzise numele tânărului. Dar era imposibil! Poate că memoria hărţuită de circumstanţe, îi juca o festă. Aseară la Balul bobocilor. Anca vorbise despre un tânăr, cel pe care îl iubea Lia şi se numea... Acum era prea mahmur ca să poată discerne... Poate că era doar o coincidenţă de nume, fireşte că nu era imposibil, şi totuşi... Dacă într-adevăr hazardul îl adusese exact alături de omul de care se temea? Acum, după ce îşi formase deja o părere privind aspectul său fizic (cu o constituţie atletică, trăsături regulate, plăcute ale feţei, conturând un fel de bărbăţie amestecată cu blândeţe — oricărui bărbat putea să-i creeze sentimente de invidie), Mihai se simţea penibil. Deodată, toată admiraţia de dinainte se transforma într-un sentiment de gelozie nestăpânită. Simţea deja gustul amar al inferiorităţii, al înfrângerii... Omul, a cărui mână i-o strângea, constituia poate cea mai importantă piedică spre fericirea-i proprie. Toate aceste gânduri îi trecuseră prin minte cu intensitatea unui fulger într-o secundă. Şi "pentru că urma să se prezinte şi el, rosti fără chef:
•& 49*
— Mihai Andreeseu. De data aceasta sosi rândul uimirii lui Florin, si pentru că Mihai încă mai era adâncit în gândurile lui, nu băgă de seamă.
„Ce ciudat, se gândea Florin... Era posibil ca acest tânăr să fie cel despre care auzise discutându-se printre studenţi — periculos pentru că era nepotul şefului Securităţii din oraşul T? Şi totuşi... După felul în care-1 cunoscuse, Mihai se comportase cu totul altfel, luptase sincer, cot la cot cu el pentru salvarea vieţii unui om de la moartea planificată de Securitate şi, în plus rostise nişte cuvinte mai degrabă revoluţionare decât... Ce ciudăţenie!... Sau poate era doar o coincidenţă de nume? Să fie Mihai chiar nepotul colonelului Oprea?"
— Bănuiec că eşti student... La Facultatea de Electrotehnică? îl întrebă Mihai, cu acelaşi gând de altfel, ca al interlocutorului — de a se convinge de identitatea presupusă.
Florin tresări:
— De unde ştii?
— De la Andrei Popovici: suntem prieteni.

— A, da Andrei!... Suntem colegi de an...
Acum Mihai nu se mai îndoia de verosimilitatea presupunerii sale, totodată nici Florin — ştia că Andrei era prieten cu Mihai — nepotul colonelului Oprea. Se priveau amândoi pieziş.
— Ei, bine, zise Mhai, mai mult pentru a sparge tăcerea apăsătoare, te-ai hotărât? Te conduc?... Mi-ar făcea plăcere, mai adaugă, forţat de politeţe, nicidecum din convingere, dar Florin nu simţi aceasta. înainte de a răspunde, căzu pe gânduri. De fapt nici nu ştia încotro să meargă acum... Cum să anunţe el familia lui Dani?... Parcă nici acum, lui însuşi nu-i venea a crede. Numai cu două ore în urmă merseseră împreună, discutaseră...
Dani fusese singurul fiu al familiei Cruceru. Mai avea două surori gemene, amândouă studente la Universitate... Poate că era mai bine să le anunţe mai întâi pe ele. Se uită la ceas. „Acum, se gândi trist, ele se aflau în locul unde trebuia să fi ajuns deja şi el împreună cu Dani. Poate că Marius Avram (prietenul lor, care fusese şi el la faţa locului) le înştiinţase despre accident, sau poate pentru că nu ştia nimic concret — ca să nu le Pună în alertă — nu le spusese absolut nimic. în tensiunea de atunci, înainte de a se despărţi, nu apucaseră să discute. Hotărî totuşi că ar fi cel mai bine să se îndrepte spre locul acela — centrul oraşului, în parcul din feţa Catedralei — să le întâlnească pe fete. Nu era mult de mers pe jos Până acolo, iar el simţea o nevoie arzătoare de puţin timp pentru a medi-& înainte de a aduce vestea îngrozitoare, de reculegere a lui însuşi, pentru

a putea apoi să-i îmbărbăteze pe alţii. Se temea totodată că dacă îl va refuza pe Mihai, acesta s-ar putea simţi respins — nedemn mai departe de încredere în urma contribuţiei sincere pe care şi-o aduse în lupta pentru salvarea vieţii prietenului său. Nu putea să nu aibă o anumită reţinere faţă de el, sau mai bine zis, gânduri de precauţie având în vedere poziţia socială a apropiatei rude a acestuia, cu nici un chip însă nu ar fi vrut să-1 facă să se simtă prost. Animat deci de aceste gânduri, rosti:
— Mulţumesc mult, Mihai pentru invitaţia ta. Nu merg prea departe, doar până în centru, în parcul din faţa Catedralei...

CAPITOLUL 5

Maşina lui Mihai traversa încet podul mărginit de coloane alb-gri. Până să ajungă aici, Mihai conduse cât putuse de repede. Apropierea însă de locul acesta, nu ştia sigur de ce, îl năpădea de fiori ca un vânt îngheţat. Se temea oare de o eventuală întâlnire cu Lia, mai bine zis de decepţia pe care ar trăi-o privind la fericirea altuia căruia Lia îi dăruise fericirea? încetini brusc.
Până acum, cei doi, de când urcaseră în maşină nu mai schimbaseră între ei nici un cuvânt. Florin, cu capul răsturnat pe spătarul înalt al scaunului, cu ochii închişi, cu fruntea încreţită, încercase să se reculeagă. Trebuia în primul rând el să fie pe o poziţie rezistentă pentru a putea aduce surorilor lui Dani şi tuturor celor care-1 iubiseră sincer - îngrozitoarea veste. Până acum, din câte îşi amintea el, nici o întâmplare nu făcuse ca acest tânăr vioi să-i determine pe alţii să-1 aştepte. Pleoapele crispate ale lui Florin, simţind încetinirea maşinii, se deschiseră puţin câte puţin — „Turlele Catedralei!" şopti. Pleoapele i se strânseseră din nou şi inima îi era strânsă: îşi aducea aminte de ultimele momente petrecute împreună cu prietenul său care doar de câteva minute părăsise pământul.
Chiar înainte de a ieşi din casă, Dani bătuse la uşă. Era într-o dispoziţie, ca de obicei, molipsitor de voioasă şi avea un chef grozav de a cânta.
— Aş vrea, azi în Catedrală, să cântăm mai mult ca niciodată, indiferent dacă preotul ne va permite sau nu. Merită, nu-i aşa? Chiar dacă se va supăra, până duminica viitoare va uita. Ce-i drept, ţine mult la tradiţie, însă este un om tare cumsecade. Nu mi-am închipuit vreodată că un preot ortodox ar putea să cânte împreună cu noi. La început, de-abia a fost de acord să ne lase să cântăm, apoi a cedat, mulţumindu-se să ne asculte de la distanţă, iar duminica trecută nu s-a putut abţine să nu intoneze „Glorie, glorie, Aleluia..."
Imaginea lui Dani cântând refrenul cu gura şi cu inima, îi apărea »espus de clară, de duioasă, în memorie. Nu trecuse mai mult de... Florin deschise fulgerător ochii. în acelaşi timp, mâna cu ceasul se ridică: „cinci te un sfert"! trecuseră doar două ore de când ieşiseră din apartamentul

lui şi se îndreptau spre zona căminelor studenţeşti.
— Priveşte, îl atenţionase discret Dani, când intraseră deja în incinta căminelor, spre aceşti doi indivizi din parcare. Am impresia că mă plac grozav. De vreo câteva zile am remarcat că sunt mereu pe urmele mele. Ştii. Florin, glasul lui Dani devenise dintr-o dată moale şi trist. îmi pare rău.. Să nu-ţi închipui că mi-e frică de ceea ce aş putea păţi din partea Securităţii. Cu mine pot să facă orice, absolut orice, căci nu am să cedez. Hai să ne aşezăm câteva minute pe banca aceasta.
Un răstimp, Dani rămăsese în tăcere, cu ochii aprinşi de o lumină neobişnuit de tristă pentru o fire optimistă ca a lui.
— Ah, Florin, când eram copil, aveam vreo zece ani, îmi doream să am şi eu o Biblie, să fie a mea... dar era cu neputinţă. întreaga familie avea doar una singură, şi tata mi-a explicat că trebuie să fiu mulţumit, pentru că alţii nu au acest privilegiu. Mi-aduc perfect aminte: m-am retras în camera mea, m-am aruncat în genunchi, am plâns în hohote şi apoi am zis: „Doamne, eu ştiu că această carte, Biblia este Cuvântul Tău, scrisoarea Ta de dragoste pentru oameni. Noi avem o Biblie acasă şi tata mi-a spus că este un privilegiu. Doamne îţi mulţumesc, însă eu vreau să am Biblia mea personală, am nevoie de ea fiindcă vreau s-o citesc zilnic." M-am ridicat apoi plin de bucurie — am fost convins în sufletul meu de copil că Dumnezeu m-a ascultat şi-mi va îndeplini dorinţa. Nu a trecut mult timp şi odată, când m-am întors de la şcoală, pe măsuţa la care învăţam, am descoperit o Biblie mică, nouă, cu coperţi roşii. Nu am să uit niciodată fericirea de care am fost cuprins! Cred că tata, cine ştie cum, mi-a făcut rost de ea, dar nu am vrut să mă gândesc atunci la aceasta şi niciodată nu am discutat cu el subiectul — am considerat-o primită de la Dumnezeu, doar de la El. Şi nu aveam dreptate? în ziua următoare, tata m-a găsit cu mâinile încleştate pe ea, o ţineam lipită de inimă şi plângeam.
— Trebuie s-o dau, dar nu pot! Am izbucnit exasperat printre valuri de lacrimi, când tata a ajuns lângă mine.
— Linişteşte-te, mi-a zis mângâindu-mă cu blândeţe, nimeni nu vrea să ţi-o ia.
— Ştiu, i-am spus gâfâind, dar eu trebuie s-o dau şi nu pot, pentru că s-ar putea ca niciodată să nu mai primesc alta.
— Dar de ce zici că trebuie s-o dai?
— Pentru că azi, jucându-mă cu Marius, vecinul nostru, i-am povestit despre dragostea lui Dumnezeu... A fost aşa de uluit, pentru că niciodată nimeni nu-i spusese. Părinţii lui sunt atei. Mi-a spus că în casa

lor nu s-a vorbit vreodată despre Dumnezeu... Eu cred că se datorează faptului că niciodată nu a avut ocazia să citească din Biblie. Sunt convinsă că trebuie să-i dau lui Marius Biblioara mea, dar nu pot să mă despart de ea. Când Florin îşi aduse aminte de ochii albaştri, senini clipind încărcaţi de lacrimile unei imagini de neuitat din copilăria prietenului său, îşi şterse câteva lacrimi cu dosul palmei.
— Niciodată până atunci nu l-am văzut pe tata plângând. Plângeam mai departe în felul meu copilăresc, zgomotos, dar împreună cu lacrimile mele se amestecau şi ale lui. După un răstimp s-a oprit, mi-a pus mâna pe umăr, nu a zis nimic, dar am ştiut că trebuie să încetez a mai plânge. L-am privit cu cea mai mare încredere în ochi, aşteptând de la expresia lui hotărâtă modul de a ieşi din impas.
— N-ai s-o dai nimănui, este a ta. Va avea şi Marius...
A aşteptat ca eu să zâmbesc satisfăcut, dar în sufletul meu problema nu era rezolvată.
— Dar nici familia lui Adi, colegul meu de bancă, niciodată n-a avut, şi nici familia lui... Şi eu va trebui până la urmă s-o dau, şi astfel voi rămâne tot fără ea.
— De câte ori vei ajunge la concluzia că va trebui s-o dai, spune-mi şi eu îţi voi da alta în loc. Nu vei rămânea niciodată fără ea — mi-a spus ferm... Niciodată nu am să-1 uit! Şi totuşi, ceea ce-mi spunea tata părea incredibil: până acum nici o Biblie şi dintr-o dată multe, multe — pentru atâţia oameni... Nici acum nu pot să-mi dau seama dacă atunci când stătusem de vorbă cu el, tata era deja implicat în misiunea de transport a Bibliilor sau discuţia cu mine 1-a **determinat** să ia hotărârea de a-şi risca viaţa, libertatea, cariera în acest scop. De fapt, nu mi-a spus niciodată despre misiunea lui: probabil numai mama ştia. Am aflat, de-abia acum un an, de când m-am hotărât şi eu. De-abia atunci mi-a spus că eu am fost cel care i-am luat locul, nimic mai mult. Pericolul acestei misiuni îl determinase să devină exagerat de discret.

Abia după câteva luni, de când am început să lucrez în locul lui, mi-a destăinuit mai multe. Ah, Florin — aceasta mă face să sufăr cel mai mult: dacă mi-au dat de urmă, nu am să mai pot continua... Tatăl meu a lucrat doisprezece ani şi nu l-au prins niciodată, iar eu de-abia de un an...
îşi îngropase faţa între palme şi plânsese — probabil cu aceeaşi mtensitate ca în urmă cu doisprezece ani...
— Nu am spus până acum nimănui... de tata mi-a fost ruşine pen-tfu că doisprezece ani... îţi dai seama — doisprezece... a lucrat cu pre-

cauţie desăvârşită, iar eu, doar după un an am dat greş.
Suspinase adânc. Faţa-i radioasă de altădată căpătase expresia specific amară a reproşului îndreptat împotriva propriei persoane.
— Eşti primul căruia îi spun secretul. Trebuia să-ţi fi relatat imediat după întâmplare, dar crede-mă că nu am avut tăria, nu pentru că n-aş fi avut încredere în tine, dar trebuie să recunoşti — în aceste situaţii este nevoie de ceva mai mult decât încredere. îţi aduci aminte că acum două săptămâni m-ai văzut foarte îngândurat şi când ai încercat să mă descoşi, te-am rugat să nu insişti pentru că, doar la momentul potrivii mă voi destăinui. Ştii, Florin, glasul lui Dani devenise întretăiat, tonul slab, ca şi cum ar fi făcut un efort grozav să rostească fiecare cuvânt:
— Mi-au dat de urmă... nu ştiu... nu înţeleg cum. M-au chemat la Securitate... m-au ameninţat că dacă nu-i spun pe ceilalţi implicaţi, când mă vor chema din nou, mă vor tortura mai mult... până când am să spun tot, absolut tot ce ştiu. Mi-au dat timp de gândire, nu mi-au spus cât, probabil până voi primi o nouă somaţie. Am observat că zilnic sunt urmărit, de aceea în ultimul timp nici nu am mai trecut pe la tine. Dar să ştii... din prima clipă când mi-am dat seama că n-am să mai pot lupta în acest rân din faţă — m-am gândit la tine. O să mai discutăm despre aceasta, cât de curând posibil, dar acum cred că nu-i momentul şi nici nu prea avem timp. La ora patra trebuie să fim în faţa Catedralei.
— Stai puţin, îl oprise Florin atunci când Dani, ca **să** fie sigur că încheiase discuţia, se ridicase brusc de pe bancă şi pornise înainte într-un mers legănat, încet, ca al unui om împovărat de gânduri apăsătoare. Trebuie să-mi explici acum: cum adică le-ai gândit la mine?...
Florin se confruntase atunci cu o încărcătură deosebită de emoţii *şi* teamă. Cel puţin un „timp" Dani nu mai putea continua, şi pe el îl considera omul cel mai de încredere **să-i** ocupe locul.
— Nu, nu am să pot, nu sunt destul de capabil... de curajos, încercase să-i explice prietenului său, privindu-1 cu un efort susţinut de ochi.
Ah, zâmbetul amar al lui Dani, privirea aceea în care se oglindea sufletul zdrobit, lacrimi!...
— Ţi-e frică să nu ajungi vreodată într-o situaţie asemănătoare cu mine... să fii torturat, să nu te poţi plânge nimănui, şi apoi să nu ştii ce surprize poate să-ţi ofere o nouă zi? Mie nu mi-e teamă că, dacă trăim, pentru Domnul trăim, şi dacă murim, pentru El o facem. Eu cred că orice; sacrificiu al nostru, oricât de mare ni se pare, este prea mic în comparaţie cu infinitatea dragostei cu care Dumnezeu ne-a copleşit, cu atât mai mult

dacă în urma consacrării noastre, oameni pierduţi pot să ia contact cu Creatorul lor, să fie salvaţi... Uită-te acum în ochii mei şi spune-mi răspunsul!
Ah, cuvintele acelea — nu erau ale prietenului său, nici ochii aceia scăldaţi în lumini divine!...
— M-am uitat în ochii lui, şopti Florin, parcă priveam direct în ochii lui Dumnezeu şi n-am putut decât atât să spun: „Da!"
— Florin! Florin!.. Ce s-a întâmplat cu tine?
Mâna lui Mihai tremura aşternută pe fruntea febrilă a celui de lângă el.
— Mi-a dat apoi Biblia aceea cu coperţi roşii pe care o primise de când era copil, de parcă ar fi ştiut că i se va întâmpla ceva. Mi-a spus aşa precum tatăl său a făcut: să nu o dai nimănui de câte ori vei ajunge la concluzia că trebuie dată. va fi înlocuită cu alte mii, pentru mii de oameni...
Mihai rămase nemişcat, năucit, cu palma înfierbântată de atingerea frunţii lui Florin. Oprise la capătul podului de unde se vedea în toată splendoarea construcţiei ei, — Catedrala. 1 se părea că Florin, cu ochii strâns închişi, cu mâna îndesată sub haina de piele neagră, ca şi cum s-ar fi străduit să protejeze un obiect preţios acolo, aiurea. Durerea prietenului său îi afecta atât de mult nervii? Şi totuşi cuvintele lui Florin îl

pătrunseseră pe nesimţite, adânc. Era posibil să-şi simtă ochii încărcaţi de lacrimi? Nicidecum! Era sub imperiul propriilor temeri, emoţii privitoare la Lia. La câţiva paşi de el era posibil, în grupuri de vreo câţiva tineri adunaţi în faţa Catedralei, să fie şi ea. Trebuia să fie stăpân pe el însuşi, capabil să decidă cum ar fi cel mai bine să se ferească pentru a nu ajunge din nou la un nou aspect al suferinţei fizice, mai ales că situaţia de acum o vedea mai greu de suportat, mai complicată decât niciodată: iubitul ei era aproape, atât de aproape de el, astfel încât îi simţea căldura sângelui circulând sub degete. îşi retrase brusc palma. „Ce mult îl urăsc pentru că ea îl iubeşte!" îl străfulgera cu o intensitate ciudată. Florin, am ajuns!
—■ Biblia cu coperţi roşii, Biblia lui Dani, şopti acesta moale şi, du-pa ce o mângâie din nou, acolo în buzunarul de la piept, deschise larg ochii:
— O, da, am ajuns...
Instinctiv, ridică din nou mâna cu ceasul în dreptul ochilor. Trecuse mai mult de o jumătate de oră de când ar fi trebuit să fi fost aici cu Dani. Ochii i se umpluseră de lacrimi la vederea grupului din faţă. „Oare cum de mai sunt încă în faţa Catedralei? De obicei, după ce se întâlneau la ora Patru, mai mult de o jumătate de ceas nu zăboveau niciodată aici." De

\?»
fapt, el însuşi ştiuse acest amănunt şi lotuşi presimţise că trebuia să vină' aici, convins fiind că toţi acei pe care Dani îi iubise în mod deosebit, vor fi încă acolo, aşteptându-1.
„Ah, Dani, ai fost întotdeauna punctual, niciodată n-ai fi acceptat să te laşi aşteptat de alţii... Ah, Doamne, oare cum am să le pot spune că cel care trebuia să sosească împreună cu minem acum câteva minute **a** părăsit pământul?" Oftă din adâncul fiinţei.
— Mi-e greu, gemu cu voce stinsă. Se întoarse instinctiv spre însoţitorul său cu o privire căutătoare, ca şi cum acesta l-ar fi putut ajuta în vreun fel. Mihai însă rămăsese mut, neclintit, cu privirea aţintită peste parbriz, într-un punct fix care-1 făcea să se piardă, să nu mai fie stăpân pe el însuşi, să tremure din toată fiinţa. Din grupul aflat în faţa Catedralei se desprinse **o** tânără.
Era o după-masă de octombrie, paşii soarelui strecurau lumini şi umbre printre frunzele castanilor din micul părculeţ **străjuitor** al Catedralei. Florin ridică şi el capul. Doi oameni îndrăgostiţi, prin jocul frunzelor de toamnă, priveau fermecaţi la apropierea uneia dintre cele mai frumoase închipuiri ale creaţiei. Foşneau frunzele sub paşii ei, vântul se **juca** în voie cu valurile părului şi zâmbetu-i senin zbura împreună cu cea mai blândă adiere. Era Lia.
— Mihai, te rog să mă scuzi, este... Este prietena mea şi trebuie să] discut mai întâi cu ea, rosti Florin tară să bănuiască măcar ce se petrece în sufletul celui de lângă el.
Mihai clătină uşor din cap: şopti înăbuşit, forţat:
— Da, bineînţeles...
în faţa lui, la câţiva metri de el, îmbrăcată într-un costum de stofă , albastră ca şi ochii ei, frumoasă, mai frumoasă parcă decât atunci, când toţi din sala Balul bobocilor, o apreciaseră ca pe o „miss", mai frumoasă decât în ultima seară (anul trecut) când după ce o aşteptase ore în şir, apăruse ca o rază de lumină în semiîntunericul ce plutea pe aleea din faţa căminului ei, şi în inima lui — era Lia. De ce i se părea astfel? Pentru că acum era prima oară când o întâlnea după patru luni de când nu **o** mai văzuse, din seara aceea în care **o** aşteptase fără a-i păsa de timpul îndelungat al aşteptării, pentru că urma apoi sesiunea şi vacanţa de vară? Sau pen- j tru că înainte cu **o** zi îşi dorise în aceeaşi măsură în care pâlpâia în sufletul său dorinţa de a exista — s-o întâlnească, **să** fie din nou aproape de ea, atât de aproape, astfel încât respiraţia ei să-1 îmbete de fericire, simpla ei atingere să-1 înalţe pe cele mai înalte culmi ale satisfacţiei?

Lia zâmbea. I se păru că-1 zărise, şi zâmbetul îi era adresat lui. Zâmbi şi el. Un fior ca un abur care se înălţă dintr-un pământ reavăn şi apoi pieri înghiţit de neant — îi cuprinse întreaga fiinţă: câteva clipe, doar atât... De ce? Pentru că Florin se apropia şi apropierea lui de ea destrăma firul visului său.
Capul lui Mihai se prăbuşi în palme. Era atât de greu, încât mâinile lipsite de vlagă de-abia îl puteau susţine. Era nefericit, dar laş nu trebuia să fie! hotărî cu intensitate. îşi ridică din nou privirea. Printre frunze şi crengi, văzu cerul albastru-curat... Ce frumoşi erau ochii Liei, conturai buzelor ei, tot chipul ei, toată fiinţa ei!...

O umbră de ramuri tremura pe alee. Mihai întinse instinctiv mâna. Rămase cu ea întinsă, cu pumnul gol, încleştat. Lia nu era a lui, şi poate nu va fi niciodată!... Florin era acum aproape, atât de aproape de ea, iar el atât de departe!...
S-ar fi lăsat târât din nou de tot felul de gânduri chinuitoare despre nefericita-i soartă, dacă atenţia nu i-ar fi fost distrasă de apropierea a două tinere. „Ce asemănare perfectă," gândi, studiindu-le în amănunţime atât cât distanţa îi permitea, dar pe măsură ce se apropiară, prima impresie se topi în parte. Culoarea şi pieptănătura părului, îmbrăcămintea la fel, le arătau astfel de la distanţă, totuşi era clar că cele două fete erau surori gemene. înainte ca aceste tinere să ajungă în dreptul lor, Florin se aplecă asupra Liei şi îi şopti ceva. Avea o înfăţişare gravă. Trăsăturile ei se contorsionară dintr-o dată. Cu mâna la gură şi privirea aţintită asupra buzelor lui — începu să tremure. îşi duse apoi instinctiv mâna la ochi peniru a-şi şterge lacrimi izbucnite necontrolat. în următoarele momente însă, pentru <-'ă se auzeau paşii apăsaţi ai gemenelor care se apropiau, îşi înălţă capul. Pentru că era mai important acum, decât exteriorizarea zbuciumului ei, să le ajute pe acestea, pentru care durerea va fi cu mult mai apăsătoare — se înfrânase pe sine. Trăsăturile feţei i se relaxară... încă mai tremura. Poate ᶜâ era vorba doar de o intensitate crescândă a bătăilor inimii, care făceau ˢă-i zvâcnească uşor întregul corp.
De acolo, de pe scaunul din spatele parbrizului, printre umbre şi ramuri, Mihai o urmărea. 1 se părea că desluşea prin transparenţa schimbărilor feţei, a gesturilor, a privirilor — toate gândurile-i. Şi chiar hăituită de toate aceste sentimente triste izbucnite o dată cu aflarea îngrozitoarei Veşti despre cel pe care cu siguranţă şi ea îl iubise — i se părea că seamănă C|J un înger...
Ce ciudată comparaţie rodită de mintea lui! Acum, în faţa acestei
situaţii, când vestea morţii urma să umple de amărăciune suflete, chipul minunat al Liei i se păru că străluceşte deasupra tuturor acestora ca o arătare cerească venită să împartă mângâiere, alin... Ce ciudat!... Dar ciudăţenia aceasta continuă să persiste în mintea lui şi mai departe, până) când căpătă forma concretă a impresiei reale. Si din acel moment îlj copleşi duios gândul că doar ea, doar Lia va fi şi pentru el singura fiinţă din lume capabilă să-i dăruiască ceea ce oamenii numesc „fericire". Un răstimp, alunecă undeva în lumea irealului...
Când se dezmetici, cele două gemene erau faţă în faţă cu Lia şa Florin. Probabil încă nu aflaseră despre moartea fratelui lor (bănuia că] sunt surorile lui după asemănarea cu cel al cărui chip îi rămăsese întipărit în memorie). Lia se apropia de una dintre ele, iar cealaltă rămase deoparte (Mihai se gândi că poate o considera mai slabă pentru a afla vestea). După transfigurarea feţei se vedea că bănuia ceva îngrozitor — acesta era aspec-j tul ei exterior, însă nici Mihai, nici Florin, nici Lia, nici sora ei care oricum în aceste momente se confrunta cu o durere adâncă, nu putea desluşi ce se ascundea dincolo de paravanul materiei — chipu-i lividJ Tânăra îşi aducea aminte de ultima discuţie intimă avută cu fratele ei.
— Mădălina ce-ai face dacă ai fi pusă în situaţia de a renunţa la cariera ta de dragul lui Dumnezeu, de dragul oamenilor care trăiesc în întuneric... şi prin tine, Dumnezeu să le aducă lumină, multă lumină?... i Mădălina zâmbise la întrebarea lui Dani. Nu era nevoie să re flec J teze prea mult, i se părea chiar inutilă întrebarea: având în vedere ci Dumnezeu tăcuse şi pentru ea personal sacrificiul suprem, de a-Şi ti dai ce a avut mai scump, singurul Său Fiu — era normal, pentru că îl iubeJ din tot sufletul, să fie pe poziţia de a renunţa oricând la o favoare a acesJ tei vieţi trecătoare.
— Bineînţeles, Dani, îi răspunse cu toată certitudinea. Dani clătinase uşor din cap, zâmbind, în felul lui, ca un copil.
— Dar dacă ai fi trebuit să renunţi la libertatea ta?
— Au fost atâţia creştini care au renunţat la libertatea lor, la tot cJ au avut mai scump, la însăşi viaţa lor, şi nu au dat înapoi considerând ci patria lor este în ceruri. Pentru ei, viaţa aceasta de pe pământ, privind în sus, la răsplătirea de dincolo nu a avut nici o valoare. Oricum, nu cred ci astăzi este posibil să fii pus în situaţia de a fi nevoit să-ţi dai viaţa pentni a rămâne pe poziţie, dar, în sfârşit, cred că ţi-ai dat seama din răspunsul meu de felul cum aş reacţiona într-o asemenea situaţie.
Ochii lui Dani se umplură de lacrimi, continuând în acelaşi timp si
zâmbească.
— Mă bucur că gândeşti astfel. Şi după ce o sărutase pe frunte, adăugase ceva neaşteptat care atunci o şocase, o pusese pe gânduri, iar acum... încă nu aflase vestea, dar Mădălina la amintirea aceasta începu să

plângă — făcuse legătura cu acele cuvinte.
— Şi totuşi, Mădălina îi spusese, tu ştii prea puţine. De ce crezi că în ziua de azi este imposibil să iii pus în faţă cu o asemenea situaţie?
— Pentru că... Da, ai dreptate, am uitat că mai există şi Securitatea, dar să nu-mi spui că ar fi posibil să se ajungă până acolo?...
— Eu nu-ţi spun nimic, şi râzând Dani ieşise lăsând-o îngândurată, nedumerită.
Când amintirea mai persista, faţă în faţă cu o realitate care părea să-i confirme bănuiala, Mădălina izbucni printre lacrimi:
— Nu, Doamne! Era mai mult decât un geamăt sfâşietor. în următoarea clipă privirile gemenelor se încrucişară. Ochii celeilalte fete înotau în lacrimi, dar era atât de şocată încât ele îngheţaseră acolo. Voia să fugă spre Mădălina, dar picioarele şi le simţea scufundate în iarbă şi frunze ca într-o mlaştină cu nisip mişcător, din care nu mai putea ieşi. Mădălina făcu primii paşi înceţi, tremuraţi, nesiguri — ca un copil care dc-abia acum învăţa să umble, apoi cealaltă, în sfârşit — ţâşni... Acum erau îmbrăţişate, cu capul proptit una pe umărul celeilalte.
— Pe mine m-a întrebat, şopti întretăiat Mădălina, fără să ştie sigur de ce tocmai aceste cuvinte smulse din propria-i amintire le rostea, dacă aş fi gata de orice sacrificiu pentru mântuirea oamenilor...
— Şi pe mine m-a întrebat, iar atunci n-am înţeles de ce... îngăimă înăbuşit cealaltă fată, şi ca şi cum această amintire ar ti răscolit-o mai mult decât însăşi vestea în urma căreia, până acum lacrimile nu putură să răbufnească, izbucniră acum.
— Tu ai ştiut, Mădălina că Dani era în locul tatălui nostru, implicat în aducerea Bibliilor în oraş?
— Nu, Cristina... Nici nu am bănuit aşa ceva. Dani era prea firav Pentru o misiune atât de periculoasă.
— Eu am ştiut: de fapt am presupus. Fratele nostru se aştepta la orice, de aceea ne-a vorbit astfel. Acum trebuia să ti fost aici... Pentru el niai presus decât orice, era slujirea lui Dumnezeu. Nu ar fi acceptat cu nici ln chip, datorită lui să nu mai... Se opri din nou, pentru că durerea îi frângea puterea de a vorbi. Şi aruncă în braţele surorii ei.
— Ştiu ce vrei să spui... Mădălina îşi îndrepta privirea grea de

durere spre Catedrală.
De doi ani de zile, în fiecare duminică în jurul acestei ore, Catedrala răsuna de cântările lor. Erau oameni care veneau la ora aceasta aici doar pentru a-i asculta. Recunoscu printre cei aflaţi pe băncile din părculeţul din faţa Catedralei pe câţiva dintre ei — încă mai avuseseră răbdare să aştepte. Veniseră, aşteptaseră apoi doar cu dorinţa de a auzi intonate aici cântări religioase.
„Dacă Dani ar şti, gândi ea, că datorită morţii lui am renunţat la intonarea cântărilor — tare mult s-ar necăji." Acest obicei se înfiripase la dorinţa lui. Absolut niciodată el nu lipsise sau nici măcar nu se întâmplase să întârzie. Se apropie de Florin.
— Aceasta are fi fost ultima lui dorinţă, îngăimă, arătând spre Catedrală: apoi mână îi căzu tară vlagă pe lângă trup. Să mergem, să cântăm... ca de obicei... El nu ar fi acceptat cu nici un chip ca dorinţa lui să... Se opri pentru că din nou lacrimile îi înecau răsuflarea.
Florin o privi uimit. Se mira cum de avea curajul să gândească astfel acum... I se părea ciudată dorinţa ei, şi totodată, trebuia să accepte că avea dreptate — Dani nu ar fi acceptat sub nici o formă ca o problemă de-a lui să fie impedimentul pentru care să nu se meargă înainte în scopul slujirii lui Dumnezeu.
— Dacă voi vreţi, îngăimă, să mergem... Porniră domol.
Mihai rămase pe loc încremenit şi trist. Aceasta numai datorită faptului că venise până aici, fusese în preajma Liei şi nici măcar nu era convins că ea îl zărise... Lia era prea îndrăgostită de Florin, remarcă cu amar, ca să-i mai pese de el, iar Florin îl uitase... în situaţia dată, nici nu era de condamnai.
Tocmai se pregătea să pornească maşina, când ceva neaşteptat îi zdrobi mâinii puterea de a introduce cheile în contact. îi evapora toate gândurile amare dinainte. Lia se întoarse dintr-o dată din drumul ei, iar acum se îndrepta de-a dreptul spre el. Oare nu se înşela? Nu, Lia îij zâmbea, chiar lui îi zâmbea... Ieşi iute în întâmpinarea ei.
— Bună Mihai...
— Bună Lia...

— Te rog să ne ierţi, începu ea repede, timid parcă. A fost atât de neaşteptat totul... L-am iubit nespus de mult... Florin mi-a spus că tu l-ai ajutat... îţi mulţumesc.
— Eram dator să o fac... ca oricine altcineva. îmi pare rău... nespus de rău că nu a supravieţuit. Era tânăr... ca şi noi... Nu-i aşa?

L

<*?> *6î*
— Da, douăzeci şi trei de ani...
— Ca şi mine... Mihai suspină adânc.
— Noi mergem în Catedrală, rosti ea după un răstimp. Dacă vrei şi tu... Mihai dădu din cap afirmativ, farâ a vedea altceva în propunere
decât posibilitatea de a lungi timpul pe care îl va putea petrece în prezenţa ei. Ce conta activitatea de suprafaţă care îl mai menţinea încă în preajma fiinţei lângă care se simţea atât de bine?... Porniră.
Pentru că nu ştia ce să-i spună şi pentru că îşi adusese aminte de cuvintele ciudate ale lui Florin, aborda un subiect religios despre care gândi că i-ar face plăcere Liei. Rosti:
— Florin mi-a spus că a citit undeva despre primii creştini că numeau ziua morţii unui martir — ziua naşterii sale. Mi se pare straniu. Tu ce părere ai?
Lia zâmbi.
— Numai ideea că fiecare om există doar pentru câţiva ani care zboară pe nesimţite, apoi survine moartea — sfârşitul absolut — dintot-deauna m-a cutremurat... Ai" fi fost îngrozitor ca soarta să fie atât de crudă, încât să ne ofere doar acei câţiva ani, şi apoi... Acum însă, sunt convinsă că realitatea este alta: cred în existenţa lui Dumnezeu, şi aceasta exclude imediat că am fi rezultatul unui simplu, nemilos hazard. Dumnezeu, care este veşnic, ne-a creat şi pe noi astfel... Ţi se pare ciudat?
— Cred că niciodată nu am să pot accepta...
— Nici eu nu am înţeles... mult timp... îţi mai aduci aminte de anul trecut... Balul bobocilor. Lia vorbea cu inflexiuni nostalgice, dar ochii albaştri îi străluceau.
Mihai tresări. Dacă îşi mai aducea aminte? Ah, dacă ar şti ea ce înseamnă pentru el acele amintiri. Ar fi putut chiar acum să se prăbuşească la picioarele ei şi să-i povestească tot ce avea pe suflet, să-i spună că pen-iru el nu există altă fericire mai mare decât să obţină dragostei ei. (Dragostea lui Dumnezeu spre care Lia voia de fapt să-1 îndrepte şi care însemna cu adevărat drumul spre fericire, el nu o putea înţelege absolut deloc, cel puţin acum.) Ah, de ce discuţia aceasta avea loc aici, unde la câţiva metri o aştepta Florin, aici unde atmosfera era încărcată de tristeţe datorită morţii şi totodată, de o ciudată concepţie că dincolo de moarte ar fi continuarea altei vieţi, o viaţă veşnică?...
— Da, îmi aduc aminte, şopti fără a avea curajul să-şi ridice ochii.
— Atunci eram atât de nefericită, dar acum... acum trăiesc altfel viaţa. într-o zi, sper să înţelegi şi tu. Acum, hai să mergem.
62 «S* *C*
Mihai ar fi vrut să o întrebe care era scopul pentru care intraseră toţi în Catedrală, dar îi era teamă pentru că nu voia absolut nimic care să-i tulbure acest timp unde fiecare clipă în plus petrecută în preajma ei, însemna nespus de mult. Mirosea a frunze de toamnă strivite sub paşii lor şi a parfum de magnolii venit dinspre ea. Ce bine era!... Nu conta scopul pentru care Lia se îndrepta într-acolo: acum nu mai conta nici măcar faptul că Florin era şi el înăuntru.
Ajunseseră la treptele Catedralei, când ceva neaşteptat îl făcu să se ; oprească brusc. La început, i se para că aude un murmur plăcut, ca susurai unei orgi, apoi totul se transforma într-o adiere de voci...
— Incredibil! exclamă. Nu se înşelase. Intrase în Catedrală şi în-1 tr-adevăr pe buzele zecilor de tineri flutura ca o adiere blândă un început j de cântec.

— Dani a înfiinţat acest obicei, îi explica Lia, de a cânta în fiecare j duminică după-masa aici. Acesta era imnul lui preferat.
— Dar nu a trecut nici o oră de când a murit. Cum se poate să?... Dar Lia nu-1 mai auzi, pentru că adierea aceea înflorea acum şi pe j
buzele ei.

„Sfârşitul veacului trăim
Cu luptă, ură şi război
Dar fericiţi la cer privim
Nu e mult şi vine Domnul iar la noi.
El vine iar, El vine iar:
Ce fericire negrăită!
Se va sfârşi al nopţii chin amar,
Căci Domnul vine iar."

Cuvintele curgeau de pe buzele acestor tineri, vibrau lin în sălaj înaltă a Catedralei, se înălţau mai presus de lumea durerii, a suferinţei, aj morţii... Undeva, în faţă, Mihai le zări pe cele două gemene. Se sprijineai una de cealaltă, ţinându-se de braţ, ochii le vărsau cele mai adânci ape al^ durerii, dar buzele străluceau în undele sonore:

„Ce zi măreaţă, ce splendori,
Când trâmbiţa va răsuna,
Şi Domnul va veni pe nori,
în murmur plin de slavă-I vom cânta."

Mihai nu putea înţelege, însă se simţea adânc mişcat sau poate chiar înduioşat, trăia, oricum, o stare deosebit de emotivă. I se părea că undeva lângă el, venită ca dintr-un vis cu coruri îngereşti, auzea vocea Liei. Ar ti vrut să se întoarcă să o privească şi iar să o privească, s-o asculte la nesfârşit... dar sala era plină, şi în plus, undeva pe aproape trebuia să fie şi Florin. îl zări alături de cele două gemene. în ochi îi înotau zdrobirea, tristeţea, dar buzele i se mişcau ca şi cum din ele ar fi emanat efluvii glorioase ale sufletului:

„El vine iar. El vine iar:
Ce fericire negrăită!
Se va sfârşi al nostru chin amar,
Căci Domnul vine iar."

în sfârşit vocile se stinseră şi în Catedrală pluti câteva clipe o linişte apăsătoare. Vestea despre moartea neaşteptată a lui Dani, nici Florin, nici gemenele nu o anunţaseră oficial, însă nu era nici unul prezent care să nu bănuiască că ceva neprevăzut se întâmplase. Florin făcu câţiva paşi înainte. Era acum în faţa tuturor celor prezenţi... Se strădui să înceapă ceva, dar cuvintele i se transformară în picături mute de lacrimi.
— Nu pot să vă spun altceva, reuşi să îngăime, decât atât: Dacă Dani ar fi acum în locul meu, v-ar spune: „Nu plângeţi, nu vă întristaţi, priviţi spre cer — acolo Domnul ne-a pregătit tuturor care-L iubim, un loc glorios. Eu am ajuns deja acolo"...
Scoase apoi din buzunarul hainei de piele o Biblie cu coperţi roşii şi citi: „Mă aştept şi nădăjduiesc cu tărie că nu voi fi dat de ruşine cu nimic, ci că acum, ca întotdeauna, Cristos va fi proslăvit cu îndrăzneală în trupul meu, fie prin viaţa mea, fie prin moartea mea. Căci pentru mine a trăi este Cristos şi a muri este un câştig" (Filipeni 1:20-21).
Citise cu asemenea inflexiuni, ca şi cum pe măsură ce cuvintele pe rare le sorbea i-ar fi aşternut în suflet o pace, o linişte mai presus decât lumea materială, decât condiţia umană. Şi parcă tuturor celor prezenţi, stare ciudată le-o transmitea...
Mihai urcă scările de marmură care conduceau spre camera lui. La °r>oseala şi depresiunea acumulate noaptea trecută, se adăugaseră astăzi ■■ «i încordate, emoţii, lupte lăuntrice intense — se simţea epuizat. Cu °ate acestea, nu putea evita confruntarea cu proaspete amintiri: ...revolta

I

împotriva a tot ce era legat de cuvântul „Securitate", moartea — sfârşit vremelnic al acelui tânăr... parcul Catedralei... cuvintele ciudate ale Liei „Cred în existenţa lui Dumnezeu! Aceasta exclude imediat că am fi re? tatul unui simplu hazard... Dumnezeu, care este veşnic, ne-a creat şi pe ne să fim astfel..." Oftă prelung. Ce mult se schimbase Lia, şi totuşi simte împotriva voinţei (de fapt acum şi voinţa îi era atrofiată de intensitate sentimentelor) — că o iubeşte ca un nebun, că nu ar putea renunţa la ea. Chiar dacă ea şi Florin?... Se cutremură... într-adevăr gândea ca un nebur Având în vedere situaţia de faţă, era o aberaţie să creadă că într-o zi putea fi a lui, dar simţea cu toată fiinţa că fără ea, n-ar putea să-şi găseasc vreodată fericirea. O iubea şi, fără Lia, viaţa pentru el oricât s-ar străc să-şi impună — nu va atinge adevăratul apogeu.

— Mihai!

O voce autoritară îl făcu să tresară. Se întoarse brusc şi, pentru că cu o secundă înainte visase cu ochii deschişi, zări ca prin ceaţă un bărh brunet cu trăsăturile, altădată frumoase ale feţei, deformate acum de asprime caustică. Geanta diplomat pe care o ţinea într-o mână, cheii maşinii în cealaltă, arătau că tocmai intrase pe uşă.

— Mi s-a raportat că te amesteci în chestiuni care nu trebuie să intereseze sub nici o formă.

— Bine, dar... îndrăzni Mihai, însă vocea i se frânse ca o furnic sub un pas uriaş...

— Niciodată, ai priceput, băiete, absolut niciodată să nu se întâmple!

Vocea domnului Oprea nu era numai glacială, ca întotdeauna câr discuta cu nepotul său. Acum avea o încurcătură serioasă, ameninţătoa turbată. Mihai simţi că o undă malefică venea dinspre el, şi se cutremur

CAPITOLUL 6

„Şapte şi douăzeci de minute!"— era a nu ştiu câta oară într-un ceas de aşteptare, când o tânără, cu părul ondulat, lung până în dreptul umerilor, îşi ridică în semn de nerăbdare mâna cu ceasul în dreptul ochilor. De la Facultatea de Ştiinţe Economice până la Universitate, mai mult de cincisprezece minute nu era nevoie pentru pasul de uriaş al lui Relu, gândi zâmbind.

Sâmbătă se grăbiseră să ajungă la timp la Balul bobocilor, şi ea făcuse eforturi deosebite pentru a menţine pasul cu el.

— Eşti un uriaş, rostise gâfâind.

— Uriaş? Cum poţi să-1 numeşti pe prietenul tău astfel?

Relu se prefăcuse supărat, şi pentru a-şi ascunde zâmbetul de ochii ei, făcuse într-adevăr câţiva paşi uriaşi înainte.

Şi ai vrut să-mi demonstrezi că am dreptate, nu-i aşa? rostise Anca, străduindu-se printr-o fugă delicată să-1 ajungă. Uită-te la statura ta în comparaţie cu a mea!

— Da, am uitat să o fac!...

Şi până să se dezmeticească micuţa Anca, braţele iubitului ei o ridicară, o purtară o bucată de drum fără a ţine cont de privirile curioase ale trecătorilor. O sărutare, urmată de alta... Când ajunsese pe pământ, se simţea plutind ca într-un vis frumos, atât de frumos, încât ţi-e teamă că atunci când deschizi ochii să nu-1 risipeşti. Cât de mult îl iubea pe logodnicul ei!

Anca se uită din nou la ceas, apoi în direcţia de unde Relu trebuia să sosească: nimic!

„S-a mai întâmplat vreodată să întârzie atât? Nu, nu cred! Şi totuşi, Parcă... da, îmi aduc aminte... Trebuia să mergem la o petrecere, eram Evitaţi la Căminul paisprezece, era ziua Sorinei, fosta mea colegă de "teu. Atunci nu putuse să iasă din cămin pentru că **administratorul,** ^grozitor de supărat descoperind indisciplină şi mizerie în camere, drept Pedeapsă le interzisese studenţilor, câteva seri, ca după ora opt să plece

din cămin. Cu toate că atunci existase această piedică, Relu nu se lăsase j înfrânt, găsise simplu soluţia: ieşise pe geamul unei camere din spatele căminului, de la parter. Mai Jnult de un sfert de oră, atunci nu întârziase. Şi totuşi, ce revoltată fusese că trebuise să îl aştepte! De fapt, acest timp i se păruse nesfârşit, datorită pantofilor care o jenau îngrozitor." Zâmbi, aducându-şi aminte aminte că atunci revolta şi durerea dispăruseră doar la! simpla lui apariţie. Venise fugind şi obrajii aprinşi îi dădeau o notă] copilărească. Cât

de mult îl iubea!

Se întoarse din nou în direcţia de unde Relu trebuia să sosească.] Acum îşi dorea mai mult ca oricând să-1 vadă din nou alergând spre ea cu j zâmbetu-i strălucind pe buze şi în ochii albaştri purtători de cele mai fru- j moaşe visuri cu privire la soarta lor. Dar Relu nu mai apărea. Plănui că oj să-1 dojenească, indiferent care era motivul pentru care întârziase. Dacăj intervenise ceva neprevăzut care îl reţinuse la facultate sau cămin, de cel nu îl trimisese pe Alex, colegul lui de cameră să o anunţe să nu mai aştepte J degeaba?

Se mai întâmplase când în locul lui Relu venise Alex cu un bilet în] care-i explica motivul pentru care nu putuse veni şi o ruga din tot sufletul] să-1 ierte, promiţându-i că o va căuta mai târziu la cămin. Şi ea nu avea de ales: trebuia să-1 ierte, pentru că motivul lui Relu era întotdeauna serios.] Era cel mai capabil student din anul III. Anca îl înţelegea. îi dăruia sufii cient de multă dragoste încât să contribuie chiar la realizarea visului| privind cariera sa.

Dar acum? Nu-1 putea înţelege! Pur şi simplu greşise. Dacă ni reuşise el să ajungă, de ce nu trimisese pe cineva, pe oricine altcineva (orice coleg i-ar fi făcut acest serviciu). Sau de ce nu amânase cu vrec câteva minute problemele de la facultate, timp în care ar fi putut să alerge până la Universitate, şi apoi să se întoarcă.

Anca se ridică nervoasă de pe banca din faţa Universităţii şi porni grăbită în direcţia căminului. Avea oare dreptate să se simtă frustrată pen-i tru că aşteptase aproape o oră degeaba, iar acum, singură pe întuneric se îndrepta spre cămin?

Aleea era arhiaglomerată. Era o oră la care studenţii după ter-J minarea cursurilor de după-masă, mergeau la plimbarea de seară. Cu tot zgomotul de voci dimprejur, cu toată precauţia obositoare de a nu se cioc-i ni cu cineva prin mulţime, Anca se simţea singură, îngrozitor de singură. Fără Relu era ca şi cum ar fi fost doar ea singură pe acea alee interj minabilă, scufundată în întuneric şi tristeţe. Mintea îi era chinuită de *toi*

«2 67

felul de gânduri. Cu unele, care erau de fapt întrebări, se lupta să le dea un răspuns, cel puţin pentru acum plauzibil: altele, mai greu de suportat, înseninau tot felul de presupuneri: „dacă s-a întâmplat... dacă..." Dar ce sens avea să-şi închipuie ceva rău când nu ştia încă nimic? Deocamdată trebuia să ajungă la cămin, şi acolo era posibil ca el să-i fi lăsat un bilet. Nu procedase niciodată astfel, dar acum cine ştie ce intervenise, şi altă cale nu se ivise ca să o înştiinţeze. Iuţi pasul. Lumina în cameră nu era aprinsă. însemna că Lia, colega ei, nu era înăuntru. Deschise cu emoţie uşa, aşteptându-se să descopere vreun bilet introdus pe sub pragul ei. Nu era nimic. Aruncă o privire în pat, apoi pe măsuţa de lângă geam. Ochii i se umplură de lacrimi: era revoltată şi totodată îngrijorată. Se gândi să meargă până la căminul Facultăţii de Ştiinţe Economice. Avea mult de străbătut până acolo, cel puţin o jumătate de oră, şi în zona aceea erau cazaţi mulţi studenţi arabi, despre care se vorbeau tot felul de lucruri, suficient de convingătoare pentru ca o fată care ţinea la siguranţa ei să nu treacă seara neînsoţită pe acolo. Ce să facă? Mai exista totuşi o speranţă, în câteva secunde coborî scările pentru a ajunge la poartă.

— Nu m-a căutat nimeni la telefon? o întrebă cu respiraţia întretăiată pe portăreasă.

— Dacă nu spui cum te cheamă, nu am de unde să ştiu, rosti aceasta absentă, ridicându-şi doar o clipă ochii din cartea de care era absorbită.

— Nagy Anca.

— Nu, absolut nimeni, răspunse femeia pe acelaşi ton indiferent şi îşi continuă mai departe lectura.

Anca se retrase. Sentimentul dezorientării o purta cu paşi înceţi într-o direcţie nedefinită. Tumultul de afară o irita, iar singurătatea din cameră acum i-ar fi fost îngrozitor de suportat. Deodată însă, cum se îndepărta domol, tresări şi se întoarse alergând din nou în direcţia portăresei. O strigase.

— Cum ai zis că te cheamă?, o întrebă când ajunse lângă ea.

— Nagy Anca.

— Era să uit! Se mai întâmplă să plec de aici vreo câteva minute, Şi atunci iau de pe masă plicurile corespondenţei şi le bag în sertar ca să ue în siguranţă. Ai o scrisoase, domnişoară.

-- O scrisoare?

— Da! de ce te surprinde?

Anca era într-adevăr surprinsă pentru că nu cunoştea pe nimeni de [la] care ar fi putut primi vreo scrisoare sau cel puţin până acum nu-şi

amintea. Părinţii o sunau sau veneau în oraş cel puţin o dată la două săptămâni: avea prietene în oraşul natal, dar cu nici una nu ţinea legături prin corespondenţă. întinse mâna după plic: A.M. Erau iniţialele lui Relu: Aurelian Mureşan. Acum îi tremura pe buze un zâmbet de uimire şi satisfacţie totodată.
— Spuneţi-mi, vă rog, cine v-a adus scrisoarea şi când? Portăreasa făcu ochii mari.)
— Asta-i bună! Cum adică cine mi-a adus-o? Cine altcineva putea să o facă în afară de poştaş? Se opri apoi câteva clipe pentru a se concentra. Crezi că ar fi putut să o aducă altcineva? Să ştii că s-ar putea! De obicei corespondenţa vine în jurul orei unu, iar scrisoarea am găsit-o pe masă când m-am întors, după o lipsă de vreo jumătate de oră: a fost înainte de ora douăsprezece.
— Şi de ce nu mi-aţi dat-o când am venit de la cursurile de dimineaţă?
— Pentru că... Dar stai puţin, cine te crezi să mă interoghezi pentru o simplă scrisoare? Când? Cine a adus-o? De ce nu ţi-am dat-o? La urma urmei puteam să-ţi spun că am primit-o cu corespondenţa de după-masă şi nu aveai cum să mă verifici.
Umerii obrajilor femeii, de obicei purtau pete mici roşii: acumj culoarea din ele se împrăştiase de-a binelea pe toată faţa.
— Da, aveţi dreptate. îmi pare rău, tanti Sanda că v-am supărat şi-mi cer scuze. Mulţumesc pentru tot! Pentru a evita o ceartă inutilă, Anca reuşi să o îmbuneze pe femeie, ţinându-i isonul. Din punctul ei de vedere, portăreasa avea într-adevăr j dreptate. De unde putea să creadă că ea, neştiind de această scrisoare, înj care cu siguranţă Relu o punea în temă cu problemele care îl împiedicară i să vină la întâlnire — aşteptase zadarnic aproape o oră. Şi nu numai aşteptarea, dar şi acuzaţiile neîndreptăţite îndreptate asupra atitudinii de neînţeles a iubitului ei.
Zâmbi la ideea că ar fi putut să se întâlnească mâine cu Relu şi săj fi început o ceartă îngrozitoare pentru neglijenţa cu care o tratase, şi cândj colo... Dar ce contau toate acestea? Era fericită că în mâinile ei ţinea un] plic cu iniţialele iubitului pe spate. Alergă pe scări, purtată de vântul] nerăbdării şi emoţiilor. De-abia aştepta să citească prima scrisoare primită] de la Relu.
Ce surpriză îi făcuse! îi mai scrisese unele bilete scurte... Ce-ij drept, ele aveau întotdeauna acel sfârşit obişnuit care o făceau să

zâmbească şi să sărute bucata de hârtie: „Te iubesc mult, Relu." Şi totuşi, parcă şi-ar fi dorit ceva mai mult exprimat pe foaia de hârtie! Să fi fost această dorinţă rezultatul influenţei domeniului în care studia: Facultatea de Litere? .
Acum două săptămâni, când îşi serbase ziua de naştere, cei prezenţi hotărâseră să-şi pună în minte doar o singură dorinţă înainte de a sufla în tortul cu cele douăzeci şi una de lumânări. Fireşte că ea nu era deloc superstiţioasă: cu toate acestea îşi alesese două dorinţe pentru o eventuală împlinire: era una mare... mare de tot, privitoare la soarta ei, iar cealaltă - una mai mică, dar pe care nu putea s-o ignore — înainte de împlinirea marii dorinţe (căsătoria cu Relu). Voia să primească cel puţin o scrisoare de dragoste de la viitorul ei soţ. Nu-i spusese niciodată, însă de vreo câteva ori îşi exprimase indirect dorinţa povestindu-i despre acei soţi îngreuiaţi de ani, care îşi citeau scrisorile de dragoste la nunta de aur, cu aceeaşi dragoste, neatinsă, ca şi cu zeci de ani înainte. Relu fusese sincer şi-i spusese că el nu crede în acea dragoste în căsnicie care să dăinuie până atunci. Ea se supărase, replicându-i că aceasta înseamnă că el nu o iubeşte îndeajuns.
— Ba da, te iubesc nespus de mult, ştii şi tu, dar... hai să fim realişti: eşti de acord că în căsnicie, odată cu trecerea anilor intervine inevitabil obişnuinţa? Chiar dacă cei doi rămân fideli unul altuia, obişnuinţa eclipsează ceea ce era la început.
— Să zicem că ai dreptate, dar admiţi că ar putea fi şi excepţii?
— în romane, în filme...
— Şi în realitate, nu, absolut de loc?
— Cred că e posibil şi în realitate, dar numai atunc când unul dintre parteneri dispare... după maxim trei ani de căsnicie.
— Relu!... Nu te înţeleg! Şi eu care voiam să-ţi spun că dorinţa mea cea mai arzătoare este ca noi să fim o excepţie. Şi crede-mă, nu este influenţa unui sau a unui film: este adânca mea dorinţă.

Relu tresărise, o privise uimit, adânc, nespus de adânc în ochii wlăcrimaţi. Nu ştia ce-i spuseseră ei, însă atitudinea lui se schimbase. îi cuprinse ca unui copil faţa creolă între palme şi îi şopti duios, ca şi cum nimeni nu trebuia să audă în afară de ea:
Vom încerca, draga mea, vom încerca. Apoi adăugă surâzând: s-ar putea să fie un secret pe care oamenii nu l-au descoperit încă.
— Vorbeşti din convingere sau glumeşti?
In loc de răspuns, Relu îi sărută fruntea, apoi pleoapele şi, la urmă,

buzele. Dacă era sau nu aceasta convingerea lui, poate acum, din această] primă şi aşteptată scrisoare va afla. Ajunse în sfârşit în cameră. După ce-şij bloca uşa pentru a-şi întări sentimentul siguranţei că aici, în această came-ră va fi doar ea şi dragostea lui Relu, exprimată pe hârtie, se aşeză pe pat. j — Ce mai înseamnă şi asta? Se miră descoperind timbrul de pe faţa I plicului. A, da, a vrut într-adevăr să semene cu o scrisoare în toată puterea j cuvântului şi, bineînţeles, pentru că voia să ajungă cât mai repede la des-tinaţie, nu a mai vârât-o în cutia poştală pentru a mai fi ştampilată. De j fapt, ce sens mai avea să mai aştepte încă două zile doar pentru o ştampilă şi un poştaş care să o aducă? Rupse cu grijă, în partea laterală plicul şi scoase cu mâna tremurândă o foaie de hârtie. Citi:
Iubita mea,
înainte de toate vreau să-ţi spun că te iubesc şi te voi iubi întotdeauna. Stabilisem duminică seara, la despărţire, să ne reîntâlnim în după-masa zilei de azi. Nu ştiu de ce, dar acest lucru mi l-am dorit ciudat de mult, poate pentru că în ultimul timp te-am simţit mai aproape de fiinţa mea decât îmi imaginasem vreodată că ar fi posibil. Această apropiere mi-a destăinuit noi orizonturi, mi-a dat frâu liber **pentru** a face planuri de viitor. Dar nu înţeleg, crede-mă, nu ştiu de ce în lumea aceasta, atunci când îndrăzneşti să speri ceva sublim, mai presus decât îţi oferă monotonia vieţii, rişti să plăteşti de cele mai multe ori un tribut cumplit.
Mi-aduc aminte de povestea celor doi bătrâni cărunţi care-şi recitau la nunta de aur, cu acelaşi entuziasm scrisorile tinereţii. Atunci, nu ştiu de ce, nu am putut să-ţi spun că visam, doream cu adevărat şi eu „excepţia" în viitorul nostru, ca şi tine. De fapt o ştiam, dar nu aveam puterea să o recunosc: aveam ideea fixă, stupidă, că o dragoste rămâne neschimbată, durabilă, neatinsă de influenţa obişnuinţei numai atunci când el sau ea dispar... Draga mea, iartă-mă că-ţi sciu în felul acesta, îţi văd ochii înlăcrimaţi şi buzele tremurânde, care ar fi vrut să soarbă cu zâmbet cuvintele acestei scrisori. Cât de mult ţi-ai dorit o primă scrisoare care să exprime primul pas spre o căsnicie în care dragostea să dăinuiască! M-am gândit la început, pentru a te face fericită — să-ţi scriu doar cuvinte de dragoste, doar planuri pentru viitor, dar ar fi fost o aberaţie, o înşelătorie pentru amândoi şi apoi ai fi suferit şi mai mult Ah, cum să-ţi scriu cu însăşi mâna mea toate acestea? Cum să te fac să înţelegi adevărul în aşa fel încât să-ţi micşorez suferinţa?
Vezi Anca, m-am temut de strania idee că numai dacă unul dispare,

dragostea nu-şi va pierde forma cea mai înaltă, m-am temut pentru că ascundea prea mult amar, prea multă nefericire. îmi este enorm de greu să-ţi spun că noi înşine am ajuns victimele acestei idei...
Foaia de hârtie alunecă fin ca o zăpadă topită din mâinile moi ale tinerei fete.
— Nu!... Nu este posibil!... De ce?
Lacrimile se zbăteau să treacă de bariera pleoapelor, dar nu le dădea voie. Se aplecă la pământ — din nou bucata de hârtie tremurându-i între degete... Imaginea literelor îi fugea ca o umbră speriată şi totodată persista ca un vis urât.
... De ce afirm aceasta? Pentru că m-aş considera un laş dacă nu ai afla de la mine însumi realitatea. Draga mea, pentru că te-am iubit şi am vrut să fii în afară de orice pericol, ţi-am împărtăşit puţin, prea puţin despre ideile mele cu privire la ceea ce înseamnă un viitor, în toată puterea cuvântului „viitor". Nu este vorba despre viaţa noastră personală, deşi în acest ideal este inclusă şi ea. Dreptate, libertate, viaţa — ceva firesc şi totuşi... prea costisitor în mijlocul unei societăţi ostile. Nu pot să-ţi spun mai multe, pentru că mi-e teamă să nu ajungi şi tu o victimă ca şi mine. Eu am să rezist, dar pentru tine va fi insuportabil.
O, Anca, mă întreb dacă Dumnezeu există într-adevăr. Ah, nu ştiu, dar aş vrea să existe pentru că dacă ar fi

aşa — are rost să sper că într-o zi îmi va face dreptate. Am vrut să susţin cauza nobilă a unui om, era tânăr creştin... M-am pus pe mine însumi între ucigaşi şi el. Dacă Dumnezeu există, mă întreb de ce a îngăduit ca el să moară, iar eu să devin o nouă victimă?
Ieri după-masă, la facultate, am fost chemat în cabinetul rectorului. Ah, Anca, tu ai ştiut mai mult decât oricine despre idealul meu de a ajunge profesor la această facultate. S-a spulberat!... Din motive politice am fost exmatriculat, fără drept de a-mi relua vreodată studiile. Acum nu pot să iau în seamă durerea mea, mă gândesc la tine... Ştiu că suferi enorm, şi cu toate acestea, dacă am fi faţă în faţă, mi-ai spune că ai fi gata să mă accepţi chiar cu o carieră distrusă, dar acceptarea aceasta ar implica şi distrugerea carierei tale, a vieţii tale. Ochii tăi nu-i văd acum, dar mi-i imaginez purtând dragostea aceea care este gata să treacă peste graniţa numită „societate". Oricum, tot sacrificiul pentru îndrăzneala de a gândi împotriva curentului nu se

limitează la atât...
Când tu vei citi acestea, eu nu ştiu unde mă voi afla, probabil faţă în faţă cu o soartă îngrozitoare... Nu ştiu cum va fi mai bine, însă oricare îmi va fi calea, nimic din exterior, oricât va fi de dur, nu-mi va putea atinge sufletul. Idealul meu va rămâne întotdeauna neatins, neschimbat. Ce aş putea să-ţi mai spun? Că mă doare mai mult ca ideea suferinţei ce mă aşteaptă, infidelitatea celor mai mulţi faţă de propriile dorinţe de viaţă, de libertate?... Că astfel de oameni m-au trădat? Mi-e teamă de o decepţie insuportabilă: de aceea nu am curajul să bănuiesc pe nimeni. îţi scriu acestea pentru a te preveni. Te rog să ai grijă de tine. Să nu discuţi cu absolut nimeni despre această scrisoare, distruge-o imediat după ce ai citit-o. Dacă ar ajunge vreodată în mâinile cuiva, ar însemna să fiu pierdut... la fel şi tu. Deci, din nou te tog să ai grijă cu cine vorbeşti, de cine te ataşezi şi să nu ai încredere în absolut nimeni.
O, Anca, această scrisoare cred că e ultima şansă de comunicare cu tine. Te rog, pentru binele tău şi al meu, nu încerca să mă cauţi la cămin. Nu cred că este posibil să mă mai găseşti acolo. Sau chiar dacă aş fi încă în libertate, întâlnirea cu mine ar constitui un mare pericol pentru tine.
Repet, cu inima sfâşiată — ultima şansă de comunicare cu tine... şi nu am de ales, trebuie să-ţi spun din nou adevărul, de data aceasta în aşa fel încât să fiu sigur că ai înţeles. Ce mare uşurare pentru mine că nu eşti în faţa ochilor mei, tu aceea care mi-ai dăruit cele mai frumoase clipe din viaţă, iubita mea, care m-ai făcut să sper că împreună am fi putut fi fericiţi! Cum aş fi putut să am tăria de a vorbi astfel când te-aş fi văzut cu inima sfâşiată de înseşi cuvintele mele?
O, Anca, aceasta este realitatea, şi trebuie să înţelegi, cum ţi-am mai scris şi înainte: pentru mine vor fi doar două căi — aceea de a rezista ani de zile în închisoare sau, pur şi simplu să fi eliminat total din viaţa aceasta...
Te rog, dacă vrei să fiu liniştit, promite-mi că-ţi vei continua viaţa. Nu a fost concepţia mea aceasta, că dacă unul dispare, dragostea nu-şi pierde cea mai înaltă formă? Dragostea noastră va rămâne întotdeauna aceeaşi. Indiferent ce va fi cu mine, dacă voi rămâne în viaţă — în cea mai mare suferinţă, dragostea pentru tine îmi va da putere să rezist, mâinile tale mă vor mângâia cum o făcuseră şi până acum în cele mai sublime clipe, din ochii tăi voi lua strălucirea peste anii grei şi întunecoşi, în care poate niciodată nu voi mai vedea lumina soarelui...
Tu însă vei fi liberă şi ar însemna să fiu nedrept, egoist, să nu te iubesc îndeajuns, dacă ţi-aş cere să mă aştepţi atâta timp. Numai un pericol o intervenţie supranaturală, dacă este posibil aşa ceva, ar putea schimba situaţia. Eu nu am puterea să sper aceasta, chiar dacă accept într-o anumită măsură ideea existenţei lui Dumnezeu, pe când tu niciodată nu ai vrut să o accepţi. Deci pentru noi şi portiţa miracolului se închide. Eu voi considera că dragostea ta a rămas aceeaşi şi sunt convins că nu va fi o autosugestie. înainte de a ne despărţi, te rog din nou să-mi promiţi că vei ţine cont de dorinţa mea. Hai, chiar dacă nu ai curajul să-ţi imaginezi ochii mei, închide-i pe ai tăi şi spune-mi: „Da, iubitul meu, îmi voi continua viaţa în libertate."
Te iubesc din tot sufletul, te voi iubi întotdeauna,
Relu.
Până acum, ochii încărcaţi de durere rezistaseră pentru că fiecare cuvânt trebuia citit. Ultimele fraze le

reciti mecanic: încă o dată, şi încă o dată... Pentru că voia să asculte de îndemnul iubitului ei sau pentru că nu mai putea suporta imaginea literelor care conturau din nou şi din nou, cea mai mare nefericire, cea mai mare nenorocire, mai crudă ca însăşi moartea — Anca închise ochii.
Ah, imaginea celui pe care-1 iubea tremurându-i sub pleoapele plecate!...
Doamne, cât de mult îl iubea, ce multă nevoie avea de el în clipele acestea. „Cuvintele mele îţi vor sfâşia inima...", „... doar două căi... aceea de a-mi petrece ani de zile în închisoare sau pur şi simplu să fiu eliminat total din viaţa aceasta...", „tu însă vei fi liberă, ar însemna să fiu nedrept, egoist, dacă ţi-aş cere să mă aştepţi..." Ce îngrozitor!...
— Nu, nu! buzele îi tremurau. Peste mintea ei se **aşternea** un val ciudat de amorţeală şi durere care ţi se pare că este cu neputinţă să-l suporţi, dar pentru că nu ai de ales — trebuie! Nu mai era ea însăşi! Se aruncă cu faţa în pernă şi începu să ţipe. Lacrimile i se rostogoleau ca o Cascadă de amărăciune, palmele nu şi le mai putea controla — căuta cu exasperare un mijloc de a-şi descărca nervii. începu să lovească puternic **salteaua** de sub ea. Când se opri, pentru că nu mai avea putere, şi nici 'ăcrimi, palmele îi erau vinete. Corpul îi tremura puternic, stăpânit de con-vulsii. încercă să se ridice, dar picioarele nu o mai ajutau, imaginea Pupilelor nu mai transmiteau creierului decât o ceaţă densă. Rămase pe oc- Cu palmele umede, rănite, bâjbâia în jur. Când găsi foaia de hârtie, o

apucă strâns şi o duse la piept. Undeva, pe această foaie, stăruiau ca uii semnal zbuciumat de alarmă cuvintele: „distruge-o imediat după ce citit-o". Palmele i se înfipseră sălbatic mototolind bucata de hârtie. Se opri apoi brusc, pentm că undeva în memorie, auzi ca un răsunet ciudat voced lui Relu, ca o veste de moarte: „repet cu inima sfâşiată — ultima şansă < comunicare cu tine". Palmele i se decleştară: ghemotocul de hârtie se ros togoli pe podea.
p — Nu, nu pot să o distrug!
Culesese scrisoarea de pe jos. Luptându-se cu lacrimile şi cu du rerea din degete, reuşi să o readucă cât de cât la forma iniţială. O împătur netezind-o. Apoi, cu cea mai mare grijă de care acum putea fi în stare, introduse în plic, o duse la buze, apoi în dreptul inimii. Cel mai sigur er să o poarte acolo... Şi o va purta acolo toată viaţa, toată viaţa... Apăsă ci mâna pe piept. Simţea foaia de hârtie vibrând o dată cu bătaia dureroas a inimii.
— Mi-ai zis să-ţi spun „da", dar nu pot... Cum aş putea să te ui| să-mi continui viaţa ca şi cum niciodată nu ai fi existat? O portiţă? Dac tu crezi că ea există, eu am s-o caut şi, dacă există într-adevăr, cu orie preţ am s-o găsesc. Ai dreptate, eu nu am cedat vreodată ideii care aprobe existenţa Divinităţii, dar acum, doar pentru tine — aş face-^ Doamne, dacă într-adevăr exişti şi eşti bun şi drept, ajută-mă!...
îşi ridică privirea: ceaţa şi deasupra cetii plafonul încăperii, nir mai mult şi totuşi... ceva care-i dădea putere să fie din nou stăpână simţurile ei. Picioarele erau din nou în stere să-i poarte greutatea trupuli pupilele dilatate puteau să lupte cu ceaţa din jur. Hotărî: „Am să mă dii la cămin să-1 caut, este posibil să mai fie încă acolo... Cu orice risc trebuf| să o fac."
Decizia aceasta era firul subţire de aţă de care, cu ultimele forţe sj agăţa, sperând cu putere ceva absurd, o manifestare necontrolată a exa perării sau o cale spre noi nenorociri care veniseră dintr-o dată puhoi,! încă nu se terminaseră? La acestea se gândea Anca, alergând în noapte potecile înguste, şerpuitoare printre zecile de cămine. Nu-i păsa de reve ta celor de care se izbea încercând să-şi facă loc în zonele în care încă \ era aglomeraţie, nu-i mai era frică de pustietatea şi întunericul scurt turilor, unde numai zgomotul tocurilor ei spărgea liniştea. Picioarele dureau îngrozitor, simţea în regiunea inimii palpitaţii puternice, respi^ din ce în ce mai anevoios, dar încă mai putea înainta — şi restul nu cont
Se afla acum în acea parte a complexului căminelor Politehnici

unde erau cei mai mulţi studenţi arabi. Din instinct câteva clipe şovăi. De fapt, ce mai conta acum onoarea ei? Dacă nu-1 mai avea pe Relu nu mai avea nimic!... Ce putea să se întâmple mai îngrozitor decât să-1 piardă pe el? Ah, măcar de l-ar mai găsi la cămin! Era aceasta o rezolvare? Nu se putea gândi la nimic altceva decât că acum era în stere să-şi dea viaţa doar pentru câteva clipe petrecute în braţele lui: clipe în care să-i spună că alegerea ei nu era uitarea, continuarea vieţii fără el, ci speranţa... în fiecare zi speranţa că o intervenţie supranaturală ar putea deschide o poartă pentru ca el să fie din nou liber.
Ajunse în sfârşit la căminele Facultăţii de Ştiinţe Economice. Era epuizată, dar o voinţă sălbatică o purta mai departe. Căminul 20!... Aici, la etajul doi, în spate, în dreptul piersicului ale cărui crenguţe când înfloreau înmiresmau totul în jur — se afla camera lui Relu. Lumina era aprinsă. Ceva dinăuntru îi spunea că el trebuie să mai fie încă acolo. Şe năpusti pe uşa de la intrare şi fără a mai ţine cont că era o oră târzie pentru a intra într-un cămin de băieţi, se avântă nebuneşte pe scări în sus. îi blocară drumul distraţi, o ceată de studenţi care tocmai coborau.

— Pe cine cauţi, mititico? Sunt la dispoziţia te, camera mea...
— Las-o în pace, nepoliticosule. îţi închipui că este asemenea aceleia... cum o cheamă... Gabi, care a sărit de la etajul unu când... Pare o lată serioasă, dacă nu mă înşel este prietena lui Relu. O, da! Te rog să ne scuzi.
Atitudinea băieţilor deveni dintr-o dată respectuoasă, se* dădură la o parte lăsându-i loc de trecere.
— Un băiat de milioane Relu ăsta: mai rar unul ca el. Aţi auzit ce s-a înâmplat duminică după-masă în zona de lângă stadionul Politehnicii? Să ai curajul acesta!...
Anca încetini brusc, îşi ciuli urechile.
— Taci, Dorine, acestea nu sunt lucruri de spus în public, auzi pe altul şoptind, niciodată nu ştii unde poţi ajunge.
— Bine, dar chiar în public s-a întâmplat.
— Ştiu, dar este mai bine să taci, să nu ştii nimic...
— Eşti un fricos, atâta tot...
— Ia-o cum vrei, eu oricum am de gând să fiu precaut.
Anca se opri. Nu mai auzea nimic din discuţia celor doi şi totuşi Pasul ei nu mai putea înainta pe scară în sus. Cuvintele lui Relu se zbăteau Sa Izoucnească din memoria ei: „...mă doare mai mult ca ideea suferinţei Ce mă aşteaptă, infidelitatea celor mai mulţi faţă de propriile aspiraţii de

SS*

viaţă şi libertate. Astfel de oameni m-au trădat." îi venea să alerge dupl ei, să-i oprească, să le spună plângând ce a însemnat curajul lui Relu —I distrugerea vieţii sale. Dar ce sens avea, dimpotrivă s-ar fi dat de gol, ial Relu o sfătuise că nimeni nu trebuie să ştie de scrisoare, ea nu trebuie sa aibă încredere în nimeni, trebuia să măsoare fiecare gest, fiecare cuvânn Dar ei nu amintiseră nimic de exmatricularea lui Relu sau că el ar fi foal deja arestat. Să nu fi aflat încă sau...?
Din nou, trupul i se umplu de energie. Poate că Relu încă mai erJ în cameră. Se opri câteva minute în faţa uşii. Nu se auzea nici un zgomot! dar lumina palǎ care izbucnea pe sub prag o făcea să spere... Bătu de vreB câteva ori uşor, cu degetele. Nici o mişcare. Bătăile deveniră mai intensei mai nervoase...
— Relu! Relu! Izbea puternic cu pumnii făcând să răsune striden! bariera de lemn. în sfârşit uşa de deschise — o încăpere în ceaţă. Tremuri printre fâşiile subţiri ale perdelei improvizate care despărţea micul antreJ de cameră... înainta. Trecu aplecându-se pe sub fâşiile colorate. Cărţile lujj Relu zăceau împrăştiate ca niciodată, prin toată camera: pe pat, pe podea..! Se aplecă după una din ele, foile erau răvăşite, mototolite, îngăimă:
— Ah, Relu, visul tău de a ajunge profesor!...
— îmi pare rău, şopti dureros Alex.
— De ce? De ce îţi pare rău? urlă Anca, agăţându-se de braţele lua Unde-i Relu? De ce cărţile lui sunt în halul acesta?
— Au venit aici cam pe la ora două, înainte de cursurile de dul pă-masă, erau doi indivizi, m-au trimis urgent afară din cameră şi mi-aJ spus că nu am ce căuta aici decât după cursuri. Nu demult ani venit şl n-am mai apucat să fac ordine.
Mâinile Ancăi încleştate de braţele lui Alex, alunecară tară vlaga Simţea că alunecă şi ea, nu ştia unde. Patul lui Relu, acoperit cu cărţi şl foi răvăşite, măsuţa din capul patului cu faţa de masă albastră azvârlită îil dezordine, rafturile de deasupra ei goale şi triste o cutremurau. De depărta auzi ca prin vis vocea ei care gemea ciudat. Oare era ea? Lacrimile îi invadau necruţător pleoapele, obrajii, bărbia, gâtul, palmele... Se îndrept! mecanic spre rafturile goale, căutând prin unde învolburate un obiect.
— Te pot ajuta cu ceva? şopti Alex.
— Nu!... Nu! Mâinile Ancăi continuau să bâjbâie isteric pe rafturi! apoi pe pat. Era palidă.
— Anca, ce cauţi, spune-mi odată, poate te pot ajuta.
Anca se întoarse brusc, lacrimile continuau să-i curgă, dar un licâl

de speranţă lucea împreună cu lucirea lor amară.
— O fotografie, îngăimă.
— O ţinea Relu pe raft?
— Da. Aşa-i că ţi-a lăsat-o, aşa-i că nu au luat-o ei?
— Nu, nu au luat-o! Se aştepta la o percheziţie şi îi era teamă pentru tine. Cu nici un chip nu ar fi vrut să

suferi tu. A ascuns-o bine. Alex se aplecă şi după câteva minute de luptă minuţioasă cu adâncimea saltelei scoase de acolo o poză îndoită. I-o întinse.
Anca se şterse cu dosul palmei la ochi, apoi, printre genele umezi desluşi imaginea lui Relu ţinând-o în braţe... în spatele lor — o combinaţie de culori — un asfinţit de soare. întoarse fotografia — literele împletite în cuvinte erau mai greu de suportat decât însăşi imaginea din poză: „Anca şi Relu, munţii Retezat, august 1987 — aici va fi locul unde ne vom petrece luna de miere."
O clipă, doar atât — o senzaţie de multă lumină, apoi un simulacru de zâmbet dureros, o rază pală strecurându-se printre fâşiile colorate ale perdelei, foşnetul ei sur, în urmă glasul compătimitor al lui Alex, apoi coridorul întunecos, scările baricadate de tot felul de imagini pe care le înlătura lovind cu violenţă, ţipând, râsetele băieţilor din cămin şi în sfârşit... aerul rece al nopţii...

CAPITOLUL 7

Era doar ea, singură, epuizată, cu mintea amorţită. Ar fi vrut să fuj până la cămin pentru că bezna şi singurătatea totdeauna o făceau tremure de spaimă. Nu ştia de ce nu o făcea: pentru că picioarele o durea îngrozitor sau pentru că în ea nu mai exista nimic din ceea ce se numeşţ voinţă de viaţă, de rezistenţă? înainta încet: doar zgomotul tocurilor frigul care i se strecurase în simţurile inerte îi mai menţineau senzaţ existenţei. Se apropia de zona căminelor cu cei mai mulţi studenţi arat Nu voia să-i fie frică, să-i pese câtuşi de puţin de vreun eventual pericc Ce putea fi mai îngrozitor decât distrugerea speranţelor sublime din ei? Da, aceasta era cea mai mare lovitură, nimic altceva nu ar fi pututj egala, însă o nenorocire în plus ar însemna dărâmarea ei absolută. De faj un licăr de nădejde — acela pe care construcţia fiinţei omeneşti situaţiile limită are tăria să-1 păstreze nestins, o făcea să se mai gândeas la protecţia ei. Poate că portiţa aceea a miracolului despre care vort Relu, se va deschide într-o zi pentru ei, şi atunci va fi din nou bine... beznă, era singură, de o parte şi de alta a potecii pe care se străduia calce cu grijă, evitând zgomotul tocurilor, se iveau la tot pasul tufe înat şi dese. Se confrunta cu teama aceasta caraghioasă că de acolo inopina era posibil să apară baricadându-i drumul, vreun arab. Tresărea la tieca mic zgomot.
Deodată, respiraţia i se opri ca un nod în piept. îi atraseră atent nişte umbre uriaşe, apoi nişte glasuri care vorbeau o limbă necunoseul Rămase ţintuită pe loc — mică, speriată şi tremurând neajutorat Umbrele se apropiau, glasurile se auzeau tot mai desluşit. Să fugă şi săi ascundă? Era prea târziu! La lumina slabă a felinarelor, desluşi păşit înspăimântător spre ea, trei vlăjgani bruneţi. Cu siguranţă erau studefl arabi şi... şi înaintau de-a dreptul spre ea. Acum o vor atinge, îi vor pu mâna la gură ca să nu strige şi apoi... De spaimă — închise ochii. Nu elj convinsă că o putere supranaturală asista la ceea ce se întâmplă cu cei: neînsemnaţi oameni, dar, oricum, nu avea altă şansă. De aceea şopti:
— Doamne. Dumnezeule, nu mă lăsa!...
îşi auzea bătăile inimii o dată cu paşii greoi ce se apropiau de ea... Râsete înfundate, din nou ceva spus într-o limbă necunoscută, paşi în dreptul ei, apoi în urma ei înghiţiţi de întuneric şi linişte... Oftă uşurată — scăpase. Cu adevărat scăpase!... Nu ştia cum, dar era important că trecuse de un pericol îngrozitor. Câte nu auzise despre violenţele acestui soi de oameni! întoarse capul să se asigure că nu mai era nimeni în spate.
— Nu se poate! exclamă descoperind o nouă umbră care se apropia, clătinându-se. Poate că era un arab beat, care în această postură, cu siguranţă nu mai ţinea cont de nici un fel de maniere civilizate, cum făcuseră cei dinainte. Nu avea de ales, singura scăpare era să fugă, să se ascundă şi aceasta chiar acum! Aceasta şi mai mult cu cât umbra dn spate se apropia cu repeziciune. Era deja toată udă de transpiraţie şi totuşi i se părea că de-abia înaintează. în urechi îi ţintuia bătaia metalică a tocurilor ei, şi în spate, tot mai clar, mai aproape, zgomotul paşilor din urmă care se apropiau.
— Anca, dar opreşte-te odată! Te sperii de mine ca de cine ştie ce arătare înspăimântătoare.
— Mircea? M-ai speriat îngrozitor. Tocmai au trecut pe lângă mine trei studenţi arabi, şi încă nu mi-am revenit din spaimă... Când te-am zărit apropiindu-te, am crezut că eşti şi tu... Nu contează, bine că eşti aici lângă mine. în sfârşit mă simt în siguranţă!... Se agăţă de braţul lui.
— Ah, Mircea, şopti cu uşurare. El era cel mai apropiat prieten al lui Relu, şi gândul acesta o făcea să se simtă aproape de el, alături de singurul om care putea să o ajute, să-i uşureze durerea, să o protejeze în situaţia aceasta îngrozitoare. Relu nu amintise nimic despre Mircea în scrisoare: uitase să o facă din cauza

teribilei dureri concentrate asupra distrugerii viitorului lor sau nu o făcuse intenţionat, tocmai pentru a-1 proteja- Mircea **era** prototipul lui Relu.
De aproape trei ani prieteni intimi, reuşiseră să ajungă la unpărtăşirea celor mai adânci gânduri şi sentimente. Anca era câteodată geloasă pe el pentru că Relu îi încredinţase bagaje ale gândirii mai mult decât ei înseşi. Relu avea o încredere deplină în Mircea şi bineînţeles de această încredere se bucura Mircea şi din partea ei. Ah, cât de bine era, în siarşit, după atâta zbucium sufletesc, disperare şi spaimă, să te simţi ceva mai uşurat mergând la braţ cu un om ca acesta! Oare el ştia despre arestarea lui Relu? De ce nu spunea nimic? Poate că aflase şi îi era greu a abordeze subiectul. Se strânse mai aproape de el.
%0 &> (ZafiiUltd 7
— Mircea, ai aflat?
— Ce să aflu? \
— Ah, Mircea... Vocea i se înăbuşi într-un torent de lacrimi. Pe de!
0 parte simţea o nevoie disperată de a de descărca, iar pe de alta, i se! născuse un ciudat gând de reţinere. De ce? Pentru că mirosul de băutură! venit din direcţia lui o determina să nu se mai îndoiască de faptul că acesta băuse?
Când ajungea într-o asemenea stare, nu mai era stăpân pe el însuşi,; reacţiona într-un mod cu totul diferit decât ar fi fost cu mintea limpede. Ah, şi câtă nevoie ar fi avut în clipele acestea de ajutorul lui! Se opri brusc. Mircea se opri şi el cu un gest de dezechilibra.
— De ce, spune-mi, de ce te-ai îmbătat tocmai acum? Este imposibil să nu ştii despre Relu. Ai făcut-o pentru că ai aflat despre arestarea lui...
îşi îngropa faţa în palme. Trapul ei firav se cutremura acum într-un plâns cu sughiţuri. Mircea se apropie. îşi aşeză mâna pe creştetul ei.
— Anca! rosti cu o voce duioasă.
Tânăra tresări: îşi ridică privirea. Prin ceaţă şi negură, descoperi privirea lui. Nu era o privire a unui om nestăpân pe situaţie, iar corpul nu
1 se mai clătina. Probabil nu băuse chiar atât de mult încât să-şi piardă total controlul.
— îmi pare rău, Anca... Trebuie să fim tari. Iartă-mă că... Cuvintele lui, tremurai mâinii calde pe capul ei, o făceau să se simtă
din nou alături de singurul om din lume care o mai putea ajuta. Se ghemui în braţele lui.
— Ce-am să mă fac fără Relu? Decât fără el, mai bine moartea... Nu, nu am să pot fără el. Spune-mi, chiar crezi că este posibil să facă mulţi ani de închisoare?... Nu mai există nici o altă şansă?
— Cine ţi-a spus că va trebui să petreacă... ani de închisoare? De fapt, de unde ştii că a fost arestat?
— Cum de unde? De la el.
— Cum se poate să ştii de la el, dacă el a fost arestat deja?
O străfulgera amintirea cuvintelor lui Relu: „Să nu discuţi cu absolut nimeni despre această scrisoare: distruge-o imediat după ce ai citit-o, dacă ar ajunge în mâinile cuiva, ar însemna pentru totdeauna, la fel şi tu..-să nu ai încredere în absolut nimeni." Nu amintise de nici o excepţie, însemna că nu avea voie să-i spună nimic nici măcar lui Mircea...
— Anca, gândeşte-te că eu sunt cel mai bun prieten al lui Relu, rosti
ej ca şi cum i-ar fi ghicit gândurile îndoielnice. Mie îmi spunea totul, absolut totul: niciodată nu am avut nimic de ascuns unul faţă de celălalt, priveşte şi celălalt aspect — aş putea să o păţesc şi eu... Deci trebuie să ştiu orice amănunt, pentru ca să fiu precaut.
— Da, Mircea, ai dreptate, nu m-am gândit la aceasta. Trebuie să înţelegi că după cele întâmplate, este normal să fiu atât de reţinută. Cred că nu trebuia să o fac faţă de tine. Ah, Mircea, ar fi îngrozitor să ţi se întâmple şi ţie ceva... nu aş suporta. Se strânse din nou în braţele lui: şopti: Mi-a scris o scrisoare.
— O scrisoare? Şi unde este scrisoarea?
— Nu pot Mircea, îngăimă tremurând, crede-mă, nu pot... am ars-o!
— De ce ai ars-o?
Anca se desprinse din braţele lui cu un pas înapoi. Avea o presimţire ciudată. Izbucni:
— Dar ce contează asta? Relu a fost arestat şi viaţa lui este distrusă... **Distrusă!-,** şi a mea la fel... Tu eşti liber şi sunt convinsă că nici o opresiune nu-1 va determina pe Relu să te trădeze. Nu l-ai cunoscut îndea-

juns pentru ca să fii sigur că niciodată nu va fi un laş? Cu preţul vieţii nu va ajunge să-şi trădeze prietenii!... Niciodată!...
— Anca!
Tânăra îşi simţi dintr-o dată braţele strânse ca într-o menghină puternică. Voia să ţipe, dar nu avea putere, pentru că o forţă exterioară îi zdruncina puternic, nemilos, tot corpul. O voce care semăna cu a lui Mircea, şi totuşi parcă nu era a lui, pentru că avea un timbru necunoscut, îi răsuna frenetic în timpane:
— De ce ai accentuat ultimele cuvinte? Doar nu cumva crezi că... Eu — un trădător? Niciodată! Ai priceput?...
— Nu m-am gândit la aşa ceva, dar mi-ai pus nişte întrebări ca şi cum...
Mâinile lui Mircea încă îi mai strângeau braţele. Simţea durerea Până în vârful degetelor. îi era frică de ultimul om în care crezuse că mai PWea avea încredere. Mirosul de băutură care venea dinspre el îi aduse din n°u aminte că acesta nu era un om care putea fi acum stăpân întra totul pe simţurile proprii.
— Hai, lasă, nu am vrut să te supăr.
Făcu un pas clătinat înainte, şi mai aproape de ea. îşi petrecu din lou degetele prin părul ei. De data aceasta, Anca nu mai simţea în palmă acea protecţie sinceră pornită din inima celui mai bun prieten al iubitului
ei. Acest om nu era Mircea pe care ea îl cunoştea... Doamne, ce teamă ■ era de el!... Era noapte târziu, nu se mai auzea nici un trecător, iar străinul acesta — cu o mână o ţinea strâns de braţ, iar cu cealaltă îi umbla priJ păr... încercă să facă un pas înapoi, dar străinul simţi mişcarea ei şi o traal mai aproape de el. Ii auzi vocea alcoolică:
— Anca, uită-1 pe Relu, hai să fim prieteni...
— Nu, te rog... Nu!
Ţipătul i se frânse sub palma lui.
— Relu nu se va mai întoarce niciodată. Nu are rost să te mal gândeşti la el. Ştiu că-ţi pare rău, dar viaţa ta trebuie să meargă înainte. I
Ar fi vrut să ţipe, să-i spună că-i un ticălos, un mojic, şi că numai un trădător putea să se comporte, să vorbească astfel, dar nu putea pentrJ că palma lui oribilă îi apăsa buzele. Făcu un efort de care, numai în cell mai teribile situaţii, corpul omenesc este în stare, şi se smuci di: strânsoarea lui.
Un răstimp — o putere extraordinară care o făcea să înainte aiurea prin beznă, paşi greoi în urma ei şi dintr-o dată, doar o clipă, senzaţie de leşin... Scrisoarea nu mai era la locul ei, acolo lângă inima eil unde o ascunsese!... Se întoarse brusc, năpustindu-se ca o pisică sălbatica înapoi. Mâinile ei zgârâiau, izbeau acum acum, cu toată puterea pe acel cineva în mâinile căruia se afla scrisoarea, dar braţele lui Mircea erau mal puternice şi, peste puţin timp, se află din nou încolţită, epuizată, fără nici o şansă de salvare.
— Dacă vrei scrisoarea, trebuie să accepţi condiţia mea.
— Trădătorule! Nemernicule! Cum poţi să fii atât de ticălos? Daci distrugi scrisoarea, aici în faţa mea, am să fac tot ce vrei tu.
— De ce ţii atât de mult ca să o distrug?
— Mircea! Anca izbucni într-un hohot de plâns. Te implor, Mirceaj Tot ce a fost, am să consider o slăbiciune din partea ta pentru că eşti sul influenţa alcoolului. Este posibil să nu te doară deloc de soarta celui pd care l-ai iubit, cu care ai trăit împreună atâtea amintiri frumoase?
Câteva clipe Mircea rămase nemişcat. Anca nu mai spuse nimia dar timpanele transmiteau vibraţia cuvintelor ei într-un cotlon adânc, senj sibil din fiinţa lui. îl iubise pe Relu? Da! Cât de mult îl iubise!... Nu erei dea că, dacă ar fi avut vreun frate, ar fi putut să-i dăruiască mai multa iubire şi ataşament. Ar fi fost în stare chiar să sară la bătaie cu oricine i-al fi făcut cel mai mic rău minunatului său prieten. Iar acum, el... el însuşi I trădase, şi nu numai atât... intenţiona să-i distrugă până în temelii întreji
pa viaţă. Nu era îndeajuns că îi distrusese cariera, viitorul?... Până unde voia să ajungă, până unde?... Oftă adânc. Tremurând, introduse mâna în buzunar. Acolo simţi o hârtie care putea fi cea mai clară dovadă împotriva lui Relu. Această dovadă era în mâna lui: viaţa, viitorul celui pe care-1 iubise odinioară ca pe un frate, atârnau de decizia lui. primul impuls fu să strivească între degete bucata de hârtie.
„Decizia de a rămâne mai departe omul meu, depinde de felul cum îţi vei rezolva această misiune. Nu am nevoie de oameni sensibili. Dacă vrei să ajungi departe, trebuie să fii dur şi nesimţitor." Mircea întoarse

capul speriat. Ce nălucire! Avusese impresia că undeva, în spatele lui desluşise vocea căpitanului Lucaci. Se izbi de o imagine de întuneric şi de o pâlpâire a unei recente amintiri — o discuţie care avusese loc astăzi la sediul Securităţii, între patru ochi cu ofiţerul căruia i-1 turnase pe Relu. Acesta îi încredinţase sarcina să o urmărească pe logodnica prietenului său, pentru a afla cât mai multe amănunte acuzatoare. Consecinţele scrisorii puteau să potolească pe deplin setea securistului de răzbunare, şi nu numai atât... Privitor la propria-i persoană (aceasta era cel mai important) aducea dovada sigură că este omul potrivit, capabil să-şi trădeze cu sânge rece semenii. Şi dacă trecea cu bine această probă, viitorul lui era asigurat. Nu va mai duce lipsă de bani, nu va mai trăi cele mai cumplite chinuri ale inferiorităţii, va avea deci astfel toate şansele pentru un viitor mai bun. Scrisoarea era acum în mâna lui sigură, părăsită de tremurul dinainte, sub privirile disperate, căutătoare de un strop de milă, ale Ancăi.

— Nu pot, şopti mai întâi, ca pentru sine: apoi descleştându-şi palma de pe braţul fetei, îşi auzi vocea stridentă tăind liniştea neagră:

— Pleacă!... Ce-i drept, am vrut să fim prieteni pentru satisfacerea unei ambiţii vechi, poate am fi putut ajunge depare noi doi, şi crede-mă, nu mi-ar fi displăcut, însă tu nu ai vrut. Aş vrea din toată inima să ajungi să regreţi.

Câtă mocirlă se ascunde în sufletul acelora în care ai impresia că ai Pătruns şi ai descoperit că merită încredere şi admiraţie chiar! Ce înşelă-[to]ri, nesimţitori, ajung să fie chiar cei mai apropiaţi dintre oameni! Ah, cât ^ multe cuvinte mocneau ca flăcările unui foc pe buzele fierbinţi ale Ancăi. Dar nu avea curajul să i le spună, pentru că scrisoarea, destinul [Cru]d a] lui Relu şi al ei, erau în mâna lui. Se prăbuşi în genunchi:

— Te implor, Mircea, scrisoarea... Şi odată cu acest gest se prăbuşi întreaga lume peste ea.

— Scrisoarea? Glumeşti!... Scăpă un hohot de râs forţat. Nu m-aş

fi aşteptat la atâta umilinţă din partea ta. Nici nu-ţi dai seama câtă importanţă are această scrisoare pentru mine. Crezi că sunt atât de uşor impresionabil, astfel încât în faţa unor simple emoţii să ratez totul? Hai, ridi-că-te şi pleacă odată sau de crezi că ţi-e mai uşor astfel — nu ai decât să petreci noaptea prin parcuri. Oricum, nu te văd prea bine, deoarece căminele sunt în închise la ora aceasta. Eu oricum, mă descurc.

Anca se ridică cutremurată de o nouă izbucnire în plâns.

— Am să mă răzbun, am să mă răzbun, scrâşni, înghiţind şiroaie de lacrimi. Nu uita Mircea, cu orice preţ am s-o fac!

— Hm, mai bine spune că dacă vei avea ocazia, ai s-o faci. Şi trebuie să recunoşti — eşti prea slabă şi neajutorată să-ţi creezi astfel de ocazii. Deocamdată, eu sunt cel mai puternic.

Expulzând un zâmbet de satisfacţie, ridică mâna cu scrisoarea în direcţia unei reflexii slabe de lumină. Instinctiv, Anca urmări mişcarea mâinii. In faţa ochilor ei nu era o simplă bucată de hârtie, fluturată în semiîntuneric, ci o condamnare la o pierzare iremediabilă a celui pe care-1 iubea şi a ei totodată. Nu era convinsă de existenţa lui Dumnezeu, dar dacă El exista, era imposibil să nu urmărească această scenă şi, dacă era bun şi milostiv, aşa cum o auzise adeseori pe Lia vorbindu-i despre El, trebuia să intervină.

— Doamne, dacă exişti, Tu eşti unica salvare.

Rămase în picioare, neclintită, dar inima ei zdrobită îngenunchia de data aceasta nu în faţa unui om care, nici atins în cel mai sensibil punct lăuntric nu fusese în stare să dăruiască vreo şansă. Inima ei striga după cineva necunoscut, singurul de la care mai putea să spere ceva:

— Te rog, Dumnezeule!...

Dar nu se întâmplă nimic deosebit. Hohotul de râs caustic al lui Mircea... mâna cu scrisoarea îngropată în beznă, zgomtul de paşi, în sfârşit zgomotul de paşi!... Dar ce sens avea să spere într-o intervenţie a unui trecător necunoscut? Un strigăt de disperare ţâşni de pe buzele ei şi apoi i se opri în gât ca ceva care voia mai degrabă să o sufoce decât să-i permită să mai scoată cel mai mic sunet. Era palma greoaie a lui Mircea sau emoţiile şi oboseala care îi tulburau controlul asupra propriilor reacţii? Nu putea disceme, însă ceva ciudat, de neînţeles — se petrecea. Zgomotul de paşi purta o umbră care se apropia... O zvâcnire neaşteptată din întuneric... o învălmăşeală scurtă care semăna cu o luptă... trosnet de crengi rupte şi apoi — din nou, doar ea, faţă în faţă cu un om căzut grămadă peste o tufă de pe marginea aleii...

— Fir-ar. Idiotul! Ce-o fi având cu mine? Extraordinar — nici nu-mi mai simt maxilarele. Gândeşti că...

Sânge! Chiar în halul acesta? pentru ce o fi făcut aceasta?
Din poziţia în care se afla, începu să cotrobăie bezmetic prin buzunare apoi prin jurul lui. Nimic!...
— Scrisoarea! exclamă printre broboane de sudoare şi şuviţe de sânge. Nemernicul! mi-a luat scrisoarea. A vrut cu orice chip să mi-o ia! De ce? Să fi ascultat convorbirea? Şi chiar dacă a tras cu urechea, la ce-i foloseşte scrisoarea? Cine să fi fost? Anca, unde eşti? Anca!...
O umbră speriată şi mică se avânta în noapte, ca o pasăre scăpată din închisoarea unei colivii. Mircea încercă să se ridice pentru a se repezi să o prindă din nou, dar nu reuşi. Se prăbuşi în gălăgia frânturilor de frun-y ze uscate şi în mormăitul unui colţ de gură însângerată.
Anca nu înţelegea ce se petrecuse: undeva, în creierul ei, exista, ca un fel de izbăvire, concluzia că scrisoarea nu mai era în mâinile trădătorului şi totodată o senzaţie înspăimântătoare că toată avalanşa exasperării trăite astăzi se rostogoleşte cu repeziciune în urma ei. Nu vedea altă scăpare decât alergarea înainte cu toată rezerva care-i mai rămăsese. Şi, în sfârşit, căminul! Da, la câţiva metri de ea, ca o fortăreaţă în care trebuie să se adăpostească de ameninţarea inamicului se vedea clădirea. Ştia că la această oră uşa este închisă, dar aceasta nu era o problemă pentru că la orice geam de la parter, dacă ar fi bătut şi ar fi strigat că este ea, Anca, fetele ar primi-o înăuntru şi, de acolo, nu era nici o dificultate să ajungă în camera ei.
— Anca!
Un hohot de râs isteric... Era râsul ei de om secătuit de orice resursă fizică şi psihică, amuzându-se de propriile halucinaţii. Nu vedea pe nimeni, şi totuşi avea impresia că cineva o striga din întuneric.
— Anca, te rog nu te speria, sunt un om care vrea să te ajute.
— Să mă ajuţi?
Din nou dezlănţuirea aceea isterică ce seamănă cu un hohot de râs. încercă să se întoarcă pentru a desluşi arătarea aceea care afirma că vrea să o ajute.
— Te rog, Anca, nu trebuie să mă vezi, nu trebuie să ştii cine sunt: s-ar putea să fii interogată şi, în urma presiunilor, să mă divulgi. în cazul acesta aş fi un om mort...
Anca nu mai râdea, de fapt presiunea isterică se manifesta acum în alt fel: tremura. Din toate temeliile corpul îi tremura, dar ştia sigur că este

perfect lucidă.
— Vorbeşte mai departe, te ascult.
— Eşti sigură că vei ţine minte ce spun? Am impresia că...
— Aşa-i! Extenuarea şi emoţiile sunt de vină, dar eu sunt înc raţională.
— Anca, îţi repet, vreau să te ajut, pe Relu şi pe tine. Să nu-ţi faci iluzii, pe Relu nimeni nu-1 poate salva de la închisoare... îmi pare nespus de rău. Nu ştiu câţi ani va primi, în orice caz nu va fi acelaşi lucru să-i petreacă acolo sub cea mai grea presiune psihică, adică... adică ştiind că a fost trădat de însăşi fiinţa pe care a iubit-o cel mai mult în vremea când era liber.
— Nu te înţeleg! Crezi că am să ajung vreodată într-o asemenea postură? Prefer, mai degrabă să mă sinucid decât să ajung victima unei asemenea grozăvii. Oricum, viaţa fără el, pentru mine nu mai are nici o valoare.
— Nu vorbi astfel, Anca, nu se ştie cât vor mai ţine toate acestea...
— Crezi şi tu?...
— Nu contează: tot ce mi-a rămas să fac pentru Relu, acest om extraordinar, este avertismentul acesta: cu nici un chip să nu accepţi să fii martoră la proces împotriva propriului tău logodnic. Este o metodă prin care mulţi sunt maltrataţi psihic. Sunt o grămadă care din această pricină şi-au pierdut minţile în închisori.
— Dar de unde ştii că ei urmăresc şi cu noi acest lucru? Oare nu ai fost tu, cel care a intervenit când eram cu Mircea şi scrisoarea este acum?...
— îţi repet Anca: nimeni să nu te convingă să accepţi... Procesul va fi oricum o înscenare, pentru că sentinţa este hotărâtă dinainte. Ţine minte: NU au dovada cu care să te şantajeze!
— Să mă şantajeze? Nu înţeleg. Dar scrisoarea... trebuie să-mi spui!
Se întoarse brusc, dar din acel necunoscut cu care vorbise cu câteva clipe înainte nu mai rămăsese decât o siluetă zveltă înghiţită de negura. După voce, după felul energic în care apăruse şi dispăruse apoi, nu mai

era nici o îndoială că necunoscutul era un tânăr. După felul cum o abordase era clar că se temea exagerat de mult de Securitate, deşi informaţiile pe care le deţinea arătau că avea legături cu ea. Ştia de arestarea lui Relu, de faptul că era inevitabilă o condamnare la ani grei de închisoare, ştia de planul Securităţii de a o constrânge pe ea pentru a fi martoră la proces

"putUitc

87

împotriva propriului iubit. Toate acestea nu prezentau motive suficiente care să o convingă că acest om ar fi vrut într-adevăr să-i ajute? De fapt, ce ajutor vedea el într-o simplă avertizare „să nu accepţi cu nici un chip să fii martoră la proces împotriva propriului tău logodnic?" Ea nu era în stare să-şi dea seama că un asemenea lucru nu era de acceptat? Era foarte posibil ca acest necunoscut să fi fost cel care luase scrisoarea: totuşi, nu putea fi convinsă, pentru că el nu-i argumentase. Ah, Doamne, ce să mai creadă, în cine să mai aibă încredere? Relu îi spusese să nu se încreadă în nici un om, absolut în nici unul. Dacă însuşi Mircea, care-i fusese cel mai apropiat îl trădase, era posibil să mai aibă încredere în cuvintele unui străin dubios? Nu! Atât îi mai rămăsese de făcut pentru iubitul ei — să lupte până la capăt cu avalanşa de opresiuni pentru a nu-i agrava situaţia, ah, numai atât... O lume întreagă se prăbuşea peste ea, dar mai trebuia încă să reziste, să mai treacă şi peste aceasta, din dragoste pentru el...

CAPITOLUL 8

Trecuseră doar trei săptămâni de când începuse anul universii 1987 şi Lia Gavriş, studentă în anul al II-lea la Facultatea de Litere s< hotărâse să facă o surpriză celor de acasă, sosind pe neaşteptate. Majoritatea studenţilor din cămine se limitau în timpul anului doar li câteva dramuri spre casă: pentru petrecerea vacanţelor şi, uneori, la sfârşit; de săptămână când aveau nevoie de bani sau de haine, la schimbarea anotimpului.

„în seara aceasta voi fi acasă", gândi Lia în timp ce-şi pregăteai micul bagaj. împachetase deja câteva haine subţiri de vară, iar acum, cu ol coală albă, se străduia să învelească un obiect care, nicidecum nu sa încadra în mărimea hârtiei. „Aceasta nu-i o problemă prea mare" hotărî,] în sfârşit, după câteva încercări minuţioase de a acoperi obiectul. Scoase din pachetul de haine câteva rânduri îngrijit împăturite şi le aşeză pe paţl îndepărtă coala de hârtie mototolită la colţuri scoţând la iveală obiectul acela. îl puse deasupra hainelor, rămase în geamantan, şi înainte de a-fl acoperi cu rândurile de pe pat, câteva clipe, luciul albastru, înlăcrimat aii ochilor şi zăpada degetelor subţiri, îl învăluiră. Era o carte de dimensiuni mai mari decât cele obişnuite, pe coperţile de piele neagră, purtându-şij gravat cu litere aurii titlul: „Biblia". Culoarea albă a degetelor care răsfirau foile subţiri scoteau şi mai mult în evidenţă amprenta gălbuie a tim-pului. Nu era o Biblie nouă, însă era o Biblie cu caractere mari, şi aspectul acesta avea importanţa deosebită pentru Lia. Mai întâi o deschisei undeva, într-un loc anumit loc, apoi o ridică în tremurai unui zâmbet dej satisfacţie. Nu citea cu voce tare: numai degetul arătător i se plimba sub! cuvintele tipărite, tremurând de emoţie la pâlpâirea unei imagini dragi:! ...O mână uscăţivă ca o frunză zbârcită pe ram străbătând grijuliu cărarea] celor mai desăvârşite cuvinte... O faţă cu obraji păliţi de riduri, strălucind însă la reflecţia ochilor blânzi, albaştri, neatinşi în frumuseţea lor de tre-j cerea vremii — ca ochii tinerei care-i sorbeau cuvintele: „Dacă rămâneţi în Mine şi dacă rămân în voi cuvintele Mele, cereţi orice veţi vrea, şi vi

«2 29

se va da..." (Ioan 15:7). Era imaginea, era vocea, era exprimarea credinţei acelei femei bătrâne, în braţele căreia auzise prima dată cuvintele: Dumnezeu, dragoste, Isus, mântuire — era bunica ei. O femeie pe care nu si-o amintea în alt fel decât purtând-şi legănat şi încet trupul ca o umbră pe nişte picioare subţiri, chinite de zeci de ani de o coxatroză, de care niciodată nu o auzise plângându-se în pofida durerilor îngrozitoare, o fiinţă a cărei viaţă îngreunată de cei 80 de ani, îşi găsea nu numai refugiul de suprafaţă, ci un sprijin adânc, real, în cuvintele unei adunături de foi uzate de prea multă folosinţă, ambalate într-o copertă de culoarea scoarţei de copac. Era un Nou Testament. Pentru că de câţiva ani buni, vederea ei slăbise exagerat, numai acel Nou Testament era accesibil pentru ea, având în vedere mărimea caracterelor. Mai avea o Biblie la fel de uzată pe care, cu toate că nu o putea folosi din pricina scrisului mărunt, o ţinea în acelaşi loc, în sertarul noptierei, alături de adunătura de foi cu coperţile brune.

„. ..Dar va veni ziua în care Dumnezeu îmi va da şi o Biblie întreagă. Mi-e atât de dor de cuvintele

Vechiului Testament. Dumnezeu, cu siguranţă va rândui să mai aud vocea Lui din cărţile Vechiului Testament, înainte de a părăsi acest pământ" susţinea cu o voce tare, şoptind apoi în bărbie, ca şi cum ar fi vrut să-şi protejeze credinţa de privirile ignorante ale celor din casă: „Dacă rămâneţi în Mine şi cuvintele Mele rămân în voi, cereţi orice veţi vrea, şi vi se va da."
înainte de moartea bunicului, când copil fiind îşi petrecea o parte din vacanţă în satul natal al tatălui ei, (pe vremea când picioarele bunicii erau mai rezistente în lupta cu coxatroză) — Liei îi plăcea, în absenţa bătrânei, să ia cartea aceea groasă, să se aşeze pe scaun şi să silabisească ales la întâmplare un capitol al Vechiului Testament. îl silabisea de atâtea °n până când reuşea să-1 citească aproape cursiv, atunci când bunica, obosită revenea. Iubea atât de mult manifestarea bucuriei acelei femei, pe ^ca^re ochii nu o mai ajutau la parcurgerea literelor mărunte pentru a le Mţelege sensul, cum îi spunea ea „divin". Făcea lucrul acesta în fiecare zi Ş^J> de fiecare dată, trăia copilăreşte satisfacţia cea mai profundă pe care o ^ai atunci când faci cuiva cea mai minunată surpriză.
Câteodată, în timp ce citea, ridica privirea să se asigure că bunica o
^st;ulta şi întotdeauna ochii acesteia, păstrând direcţia de unde se auzea
^oCea, erau aţintiţi undeva mai departe de spătarul scaunului balansoar pe
^tare se legăna. Atunci Lia se oprea brusc întorcându-se curioasă în spate:
obicei nu descoperea nimic... Numai câteodată, umbra înaltă şi greoaie
Unicului sau o grămadă mişcătoare de blană gri sau maro, care cine ştie

z

cum se furişase înăuntru.
„Cine cugetă la Cuvântul Domnului găseşte fericirea, şi cine se încrede în Domnul este fericit" (Proverbe 16:20) — erau cuvintele pe care buzele uscate de bătrâneţe le fredonau într-un suspin de fericire la sfârşitul fiecărei audieri. După aceea, Lia uitând de durerea din genunchii bătrânei, se ghemuia în braţele ei pentra a-şi primi recompensa: tremurai mâinii calde prin părul ei, în duioşia cuvintelor de răsfăţ: „Lia, Liuţa mea, tu eşti fetiţa mea, bucuria şi desfătarea mea... Ce m-aş face fără tine?... Dacă nu mi-ai citi tu din cartea Vechiului Testament, niciodată nu aş putea să mă bucur deplin de cuvintele lui Dumnezeu."
Cuvintele lui Dumnezeu? Cartea aceea cu foile uzate din care, pentra a-i face bucurie bunicii, învăţase uimitor de bine, după doar un an de şcoală să citească, să prindă gustul literelor?... Cartea aceea din cuprinsul căreia ea nu înţelegea mare lucra, mai ales că nu avea nici măcar o poză colorată pentra a-i satisface cerinţa vizuală copilărească, cartea aceea în felul ei de apreciere, însemna totuşi ceva de care orice om, chiar şi un copil ca ea avea neapărată nevoie. Să fi fost substratul, influenţa pe care o exercita asupra ei atitudinea plină de importanţă faţă de Biblie a bunicii sau faptul că oriunde ar li deschis-o, găsea pe paginile ei nespus de des cuvântul ^Dumnezeu", aceasta însemnând pentra ea, din spusele bătrânei, Cineva care este atât de puternic încât a creat toate frumuseţile naturii pe care ochii ei pe puteau admira?... Totodată — Cineva nevăzut, care îi cunoştea toate faptele, toate gândurile şi care o iubeşte mai mult decât oricine altcineva (ce ciudat!).
După ce bunicul murise, tatăl Liei o luase pe maică-sa în casa lor de la oraş, pentra că singură nu se mai putea descurca. La început, obiceiul de a-i face bucurie bunicii, citindu-i, rămăsese neschimbat, însă înainte de a împlini ea doisprezece ani, se născuse frăţiorul ei, Sorinei. Să fi fost aceasta cauza pentra care, acordând mai mult timp mamei sale, începuse să o neglijeze pe bătrână şi totodată, citirea Cărţii păstrate în sertarul noptierei sau influenţa educaţiei materialist-ateiste de pe băncile şcolii, care reuşise să topească în inima ei ideea, cum începuse să o numească de acum „naivă" — despre Divinitate? Oricum, Lia crescuse şi frumuseţea ei deosebită o plasa în central atenţiei tuturor din jur. în liceu ajunsese să 1 se spună „Miss Lia". Era satisfăcută de această poziţie de invidiat pentru orice adolescentă, iar de când începuse studiile liceale se schimbase şi rna[1] mult. Fetiţa cu codiţe negre, ca două cărări de ape spumoase, care te tăceau şi mai mult, descoperind albastrul desăvârşit al ochilor, să gândeşti
la o mare liniştită, acea fetiţă care, atunci când cineva îi spunea că este frumoasă, se înroşea până în vârful urechilor şi de-abia aştepta clipa de **reîntâlnire** timidă cu chipul de păpuşă pe care ochii mari şi lungi i-1 dezvăluiau în oglindă — devenise o adolescentă conştientă de avantajele pe care natura i le dăruise. Altădată, răspunsul la admiraţia celor din jur, fusese o timiditate amestecată cu neîncredere, iar în

conştiinţa sădită ideea bunicii: că frumuseţea este un dar de la Dumnezeu, însă valoarea unui om nu stă în aceasta, ci într-o frumuseţe lăuntrică, care tot de la Dumnezeu vine. Acum însă, răspunsul la o manifestare admirativă cu care era deja obişnuită, în exterior devenise surâsul care ştia că o face şi mai fermecătoare, iar în interior convingerea că această frumuseţe era a ei, şi numai a ei, iar frumuseţea lăuntrică erau inteligenţa şi ambiţia... ambiţia de a-şi atinge idealurile. Cel mai de seamă ideal al ei era acum acela de a intra la Facultatea de Litere din oraşul T.
Trecuseră ani de când cele două cărţi îngălbenite le atingea doar când făcea ordine în sertar. Amintirea despre Dumnezeu pe care bătrâna nu contenea sâ-1 considere, cu acelaşi entuziasm ca în vremurile bune, când trăind soţul ei nu constituia o povară pentra nimeni — plin de dragoste, chiar şi prieten al ei — o considera o amintire frumoasă pentru că de atunci încolţiseră în ea plăcerea deosebită pentru litere, pentru cărţi.
— Liuţa mea, o întreba bătrâna adeseori cu lacrimi în ochi, spune-mi, eşti fericită?
întrebarea răsuna în urechile ei ca un ecou nedorit, pentra **că** era însăşi frământarea ei interioară căreia se temea să-i dea răspunsul plauzibil.
— De ce mă stresezi mereu cu întrebarea aceasta? Nu ţi-am spus de atâtea **ori:** da, şi iar da!... Şi voi fi şi mai fericită dacă voi reuşi la Facultate. Ah, buni!... Şi, aşendu-şi cu grijă capul în braţele ei, şoptea: Trebuie, aşa-i că trebuie să reuşesc?
Şi, într-adevăr reuşise. Şi nu numai atât... în sfârşit, scăpase de frământările chinuitoare privind starea ei lăuntrică: era o tânără admirată de toţi pentra frumuseţea ei, iar acum inteligenţa şi ambiţia o conduseră 'a intrarea în lumea idealului ei. Era studentă şi era fericită... Cu certitudine, era fericită.
La Balul bobocilor, în primul an îşi câştigase popularitatea de care
Se bucurase în timpul liceului: din nou cea mai frumoasă, chiar dacă nu i
Se niai zicea sub formă de răsfăţ „Miss Lia", fusese aleasă Miss, şi pentru
Ceasta băieţii o admirau, iar fetele o invidiau. Cu toate acestea, viaţa stu-
en**ţească** nu era aşa cum o visase ea. Luptase mult să se acomodeze, şi

gajutalcd $
când era sigură că reuşise, ratase chiar primul examen. Plânsese — apreJ ciase atunci mai mult decât în ultimii doi ani laolaltă şi (ce ciudat), se mira de ea însăşi căci nu o durea atât de mult pierderea examenului, cât faptul că nu exista nimeni căruia să-i împărtăşească depresia ei, absolut nimeni.. J Toţi ceilalţi din jur aveau prieteni, însă ea se simţea singură, nespus de sini gură... Nu era ea o tânără fascinantă pentru care orice băiat din câţi îi cunoştea, la cea mai mică atenţie acordată o şi invitau să petreacă dumini-J ca împreună, cheltuind o mulţime de bani? Frumuseţea Liei îi făcea să-şi piardă capul, nemaiţinând cont de fiecare bănuţ, trebuia folosit cu precauţie, având în vedere puţinii bani de buzunar acordaţi de părinţi. Na existase nici măcar o singură duminică, de când venise în oraşul de studiu, în care să nu primească invitaţii de acest gen. Ii plăcea nespus să se disl treze, să danseze, să i se satisfacă toate capriciile, însă acestor plăceri lei erau rezervate doar o singură zi pe săptămână, de fapt numai câteva ore îrij care reuşea să fugă de singurătatea din ea însăşi.
Zâmbete, flori şi iar flori, muzică, paşii dansului pe terasa „H"-uluii cum era numit de studenţi cel mai frecventat restaurant la ei, pe mahJ râului ce străbătea oraşul... Era frumos, însă totul dura exagerat de puţin..1 Câteva ore care zburau şi ele ca acele fugărite de rotiţa unui secundar, apoi| urma... Doamne, ce urma după aceea!... Urma un fel de tragere a cortinei în dosul căreia un artist care a smuls mii de zâmbete altora, redevine el însuşi, confruntat cu ceva lăuntric ce seamănă cu singurătatea sauj tristeţea... sau nu ştie nici el sigur ce — poate doar o stare depresivă dej moment... Ah, de ce o urmăreau mereu monotonia aceasta ciuda» asemănătoare cu starea unui actor când picioarele-i amorţite urcai anevoie scările căminului? Nu purta amorţirea aceea încă senzaţia plăcuta de plutire în ritmul muzicii? Ah, de-ar fi fost numai acea senzaţie, însă« dată cu aceasta, plutea în simţurile-i ceva tulburător... poate nimic altcevl decât mirosul de parfum, un abur dulceag din haine, de pe mâini, de pi faţă, din păr... De ce mirosul acesta plăcut o tăcea să fie veselă când pleci de acasă, iar când se întorcea o tulbura ciudat de mult? Pentru că la pli carea de acasă era al ei şi numai al ei, iar când se întorcea, purta în el atifll geri de mâini, sărutări, îmbrăţişări. Nu se simţise bine când trăise toatl acestea? Ba da, însă de-abia când rămânea din nou singură

ajungea la co* cluzia ciudată de care îi era nespus de teamă: ea nu putea iubi pe nimeni şi se confrunta cu ciudata impresie că nici unul dintre cei cu care *M* întâlnea şi-şi permitea aceste flirturi, nu o iubea în felul cum fiinţa *M* întreagă o cerea, ca pe o nevoie vitală. Ce ciudăţenie!

„Ce fericită trebuie să fii, Lia când atâţia băieţi îţi fac curte, când eşti în atenţia tuturor, când o grămadă de băieţi sunt îndrăgostiţi la nebunie de tine" îi spunea adeseori cu o notă de invidie Andreea, fosta ei colegă de cameră. Lia nu-i răspundea nimic, îi zâmbea în felul ei fermecător, şi, pentru a evita răspunsul, schimba subiectul. Răspunsul sincer ar fi fost că o considera mult mai fericită pe ea cu un singur prieten şi admirator, mai mic de statură decât ea, dar care o iubeşte şi o face să se simtă iubită.

în serile acelea de duminică, când senzaţii ciudate o urmăreau, oboselii îi urma cea mai mare binefacere — somnul care o cufunda în uitare. Urmau apoi zilele săptămânii cu programul de la facultate extrem de aglomerat.

Atunci nu mai avea timp de gânduri adânci. Numai rareori, când singură fiind, zăbovea în faţa oglinzii — privirea obosită o trimitea cu gândul (un răstimp scurt) mai adânc decât în apele dreptunghiului care-i reflecta chipul în interiorul tulbure al fiinţei ei. Niciodată nu cedase cu lacrimi în faţa acestor stări. Ele se adunau în inima ei, urcau ca un nod în gât, apăreau ca două luminiţe triste în ochi, apoi le trimitea din nou de unde veiseră. încă mai credea că totul depinde de tăria, de dorinţa ei, de ambiţia şi de inteligenţa proprie. Nu avea ea un avantaj de la natură — frumuseţea ieşită din comun?

Faptul că ratase primul examen, cu toate că învăţase la fel de mult ca şi colega ei de cameră, iar aceasta îl luase cu nota maximă... era insuportabil!

Sunt anumite clipe grele ale vieţii în care izbucneşte înăuntrul fiecăruia o nevoie imperioasă de a avea pe cineva alături. Cu astfel de clipe se confruntase atunci, însă toţi chiar şi acei care mărturisiseră că ar fi fost în stare să facă orice pentru ea, toţi erau departe, indiferenţi, preocupaţi doar de propriile examene. De ce nu-şi punea frâu izvorului de lacrimi care ţâşnea din inima ei sărind în picioare şi spunându-şi în gând, dacă nu avea curajul cu voce tare „Singură trebuie să mă ridic, singură trebuie să merg mai departe?..." De ce? Pentru că nu era vorba doar despre "n simplu examen pierdut: era însuşi examenul vieţii ei. Ea era înfrântă şi de data aceasta avea nevoie de altcineva să o ridice. Dar cine?

In perioada sesiunilor, nimeni nu-i mai făcea invitaţii duminica, pe Care oricum era de la sine înţeles că le-ar fi refuzat.

„în timpul anului, spuneau politehniştii, o scoatem la capăt cum Putem cu seminariile: în rest ne trăim binişor viaţa, însă în sesiuni trebuie

X

să lăsăm totul la o parte şi să tragem cu toate forţele."

Bineînţeles că un student de la Filologie nu ar fi putut să afirme aşa ceva: ei „trăgeau" şi în timpul anului, iar în sesiuni — şi mai mult.

Durata până la următorul examen ftisese de cinci zile. în general cursurile le ştia, trebuia numai să le repete. De fapt aşa gândise şi cJ privire la primul examen. Acesta îl pierduse în urma unei simple negljfl jenţe: nu ţinuse cont de pretenţia profesorului de a prezenta anumite coafl specte pe foi albe, veline (ea le scrisese pe foi cu linii). Cinci zile până la al doilea examen!... Găsise soluţia! Trebuia neapărat să alerge spre singJ ra fiinţă din lume în a cănii iubire mai avea încă încredere. La ora tr« după-masă aflase rezultatul examenului, iar ultimul tren spre casă era pj la şapte şi câteva minute. Niciodată nu simţise o nevoie mai disperată da a se alina auzind vocea blândă a singurei fiinţe care o mai iubea... cJ adevărat o iubea...

Ultima oară când fusese acasă, două zile în vacanţa dinaintea sesiua nii, deoarece Crăciunul şi Revelionul şi-1 petrecuse cu un grup de studenfl la o cabană din munţii Retezat, înainte de a pleca îşi proptise capul pJ genunchii bătrânei:

— Ah, buni, îi spusese, te iubesc atât de mult... dacă ai şti cât dej mult! Ar fi vrut să-i spună mai mult, dar nu îndrăznise. De fapt, în acestB două zile, deşi ar fi vrut din tot sufletul să stea cât mai mult în preajma ea cu capul proptit pe genunchii ei şubrezi şi calzi, simţindu-i ca o alinaia mâna pe creştet, cu toată strângerea de inimă, o evita. Avea o teamă ine» plicabilă că buzele bătrânei vor transmite din nou ecoul care va

răsuna ca un obiect aruncat direct în golul prăpăstios al inimii ei: „Eşti fericitiB draga mea, Liuţa?"
Dar bunica nu o mai supăra cu întrebarea aceasta. Doar la plecarea după ce deja îşi ridicase capul din poala ei, ca niciodată îi cuprinse dintr-« dată mâna cu degete subţiri, lungi ca nişte ramuri de salcie uscată şl privind-o ţintă îi şoptise:
— Lia, anul acesta, sunt zece ani de când mă rog pentru fericirea ta... Lia, numai Dumnezeu te poate ajuta!...
„Fericirea mea?... Numai Dumnezeu mă poate ajuta? Nu-1 adevărat!" Erau cuvintele care voiau să răbufnească. Dar cum ar fi putuj să arunce aşa cuvinte aspre în sinceritatea acelei fiinţe, care oricum ştia c| suferea enorm din pricina ei?
— Mulţumesc, buni. îţi mulţumesc din suflet, îi răspunse, dueându< | palmele la buze, şi apoi plecase.
De data aceasta o găsi bolnavă, la pat: o umbră mică liniştită, înfundată într-o pătură gri. Lângă ea. pe noptieră, o grămăjoară de cutii cu medicamente şi, alături, foile gălbui adunate în coperţile brune ca şi culoarea scoarţei de copac. Ajunsese târziu acasă. De obicei, bunica atunci când se simţea bine se culca numai după miezul nopţii, de multe ori adormind pe scaunul cu spătar înalt, cu ochelarii pe nas, cu mâinile împreunate pe Noul Testament, ca şi cum nu ar fi vrut să se despartă de el nici măcar în somn.
Cât de mult iubea Lia somnul ei liniştit, ca unda unei ape limpezi! De obicei se apropia în vârful picioarelor, o săruta moale pe frunte şi, după ce-i aranja pătura, Lia ieşea zâmbind. De data aceasta însă, somnul ei, deşi la fel de liniştit, o făcu să se cutremure de spaimă — era pentru prima dată când se gândea că ar putea în curând să o piardă pe singura fiinţă din lume pe a cărei frunte, pe ale cărei mâini, în ale cărei priviri, în al cărui suflet se afla ceea ce nu găsise niciunde în altă parte — dragostea. Nu voise să o trezească, însă avea neapărată nevoie măcar să atingă mâinile acelea, să sărute fruntea fierbinte, să-şi pună capul pe pătură lângă răsuflarea ei şi aşa îngenunchie să plângă uşor — era în sfârşit aproape, aproape de ea... Stătuse în felul acesta până spre dimineaţă, când tremurai uşor şi cald prin părul ei îi mângâie şi sufletul. Deschise ochii larg... Lângă ea descoperi adunătură de foi şi lacrimi care nu se uscaseră încă pe paginile gălbui. Visase sau fusese realitate?... Nu ştia sigur, oricum îşi amintea că mângâind mâinile şi sărutând fruntea bunicii, îi şoptise suspinat:
— „Bunico, tu mă iubeşti... Până acum nu am avut curajul să recunosc nici măcar faţă de mine însămi că sunt nefericită şi te-am minţit Şi pe tine. Ah, dacă ai şti cât de greu mi-a fost!... De fiecare dată după ce am căzut, m-am ridicat şi am spus din nou şi din nou — singură! Nu am nevoie de nimeni: Dumnezeu nu există! Şi chiar dacă există, ce-I pasă Lui de problemele mele? Dar nu era aceasta de fapt reacţia reală a străfundului fiinţei mele... Cât de largă şi misterioasă poate fi încăperea memoriei omeneşti! Gândurile copilăriei, pe care am încercat să le îngrop, când îmi era cel mai mult teamă de ele, răbufneau adaptate felului meu matur de acum, dar cu aceeaşi esenţă: ştii că Dumnezeu există, ai ştiut-o întotdeau-na, dar nu ai vrut să recunoşti, pentru că ţi-a fost frică. De ce? Pentru că dacă accepţi ideea că El există, trebuie acceptată şi ideea că este Suveran Ş1 atunci trebuie să treci pe planul doi: mai întâi El, apoi tu... întâi El, msernna că viaţa mea trebuie luată de la capăt, şi aceasta nu voiam pentru irnie în lume... Cum să trăiesc precum vrea altcineva decât eu însumi?

Persoana mea, la care ţineam atât de mult, ar fi fost zdrobită... Numai ideea era insuportabilă! Atunci când eram copil şi-ţi citeam de pe paginiM Vechiului Testament, undeva, nu mai reţin precis unde, poate cum nume» tu partea aceea 'cărţile proorocilor mici', mi-aduc aminte de ceva cari exprimă o scenă în care Dumnezeu îşi arată atât de mult dragostea faţă dJ oameni, încât era în stare să spună: 'V-am tras cu funii de dragoste'... 'Mi citeşte-mi o dată' mi-ai spus: am citit din nou, şi tu ai început să plângi şoptind întretăiat: 'funii de dragoste... Doamne, dar acestea nu se ruj niciodată... înseamnă că nici dragostea Ta nu se va rupe niciodată... Funia de dragoste!!!' Mai ţii minte că ţi-am spus râzând: 'Aş vrea ca DumnezeB să Se joace şi cu mine în felul acesta.' 'Nu vorbi astfel', m-ai mustra™ amuzată totodată de sinceritatea mea copilărească: 'Dumnezeu nu sj joacă cu nimeni' şi apoi oftând: 'Bine ar li pentru orice om să nu fie eoni strâns să se întoarcă la Dumnezeu tras cu funiile Lui. Ele, chiar dacă suia de dragoste, pot să facă răni.'"
„Ah, funii de dragoste! Dragostea lui Dumnezeu niciodată nu se va ştirbi... niciodată... Dragostea lui Dumnezeu... Funiile dragostei? Cât dJ clar îmi amintesc faza aceasta a copilăriei! Erau atâţia care spuneau că ni iubesc şi-mi promiteau că vor face tot ce le stă în putinţă să mă facă feri cită. Şi-au dat toată silinţa,

mi-am dat-o şi eu, însă de fiecare dată cânJ aveam cea mai mare nevoie de dragoste, constatam că totul era doarl părere. 'Ah, dragostea... fericirea!... De fapt, ce însemnau ele?' mă într« bam deprimată, dezorientată. Probabil nişte noţiuni inventate în dorin™ oamenilor de a tinde spre ideal. Pot fi acestea palpabile sufletului, să ■ simţi cu adevărat, ceva care să-ţi implanteze mult visata senzaţie că ar» rost să trăieşti? Ah, de ce ajungeam involuntar, mereu la ultimele cuvin™ pe care mi le-ai spus plângând: 'Fericirea?... Numai Dumnezeu te poatB ajuta!' De ce? Să ii fost aceasta ultima mea şansă, să li fost vorba de funii ile dragostei care mă trăgeau... şi pentru că nu voiam să accept direcţia lai mă răneau? Ah, de-aş înţelege toate acestea!"
— Lia! Vocea bunicii tremura.
Era un vis în care-i spusese bunicii tot ceea ce mocnea în sufletul ei sau o realitate în care şoptise toate acestea ca pentru sine, crezând Ol bătrâna este cufundată în somn? Printre lacrimile adunate în gerf străluceau în faţa ei, pe o pernă albă. umedă, alţi ochi albaştri — ca şi I ei. Bătrâna plângea şi ea. Auzise totul. Ceea ce i se păruse Liei că fuse* de fapt un monolog şoptit, imperceptibil, pentru fiinţa de lângă ea, fusesl de fapt o revărsare zgomotoasă a cuvintelor îngropate ani de zile *M*
-<?>
străfundul inimii ei. Pe Lia n-o mai deranjase ceea ce altădată i s-ar fi părut o manifestare necontrolată care să-i impună mai multă atenţie în educarea felului de exteriorizare, chiar şi cu cea mai intimă persoană. Nu se mai gândea la nimic altceva, nici măcar că fiinţa căreia îi spusese în sfârşit totul, era atât de bolnavă, încât până şi respiraţia îi cerea un efort deosebit. Nu vedea altceva acum decât chipul bunicii, acelaşi ca şi cu zeci de ani în urmă, buzele ei care, ca şi atunci vor fi capabile să-i dea răspunsul după care tânjea nebuneşte, de care acum avea o nevoie vitală.
— Spune-mi bunico, spune-mi, am venit doar pentru asta din oraşul de studii, am sacrificat un timp important de pregătire pentru al doilea examen... Am uitat să-ţi spun: Pe primul l-am pierdut, dar nu-mi pasă, nu-mi pasă nici dacă îl pierd şi pe al doilea. Vreau să-mi spui, trebuie: mi-ai spus adeseori că ştii adevărul... Nu pot să mă întorc fără să ştiu!... Nu mai suport!
Umerii plăpânzi i se zguduiau într-un plâns înecăcios. Degetele-i subţiri se luptau cu fiecare lacrimă, smulgând-o dintre gene, pentru că nu voia nici măcar o clipă să piardă imaginea buzelor uscate de pe perna care-i vor spune în sfârşit ceea ce dorea cu cel mai mare nesaţ... Dar bunica era prea bolnavă şi nu putea.
— Lia... reuşi din nou să şoptească, cu mare greutate. Zâmbi blând înghiţind o picătură de lacrimă.
— Te ascult, bunico!
îi cuprinse strâns mâna fierbinte între palmele ei: nu-şi dădea seama că bătrâna nu era în stare acum.
--Bunico! Bunico!...
Bătrâna închise ochii, extenuată de boală, dar buzele ei conturau un zâmbet moale. Nu se mai auzea nici un zgomot.
— Bunico!... Nu!... Doamne, dacă bunica moare acum, niciodată nu am...
Dar bunica deschise din nou ochii obosiţi.
— Liuţa, nu-ţi fie teamă, am să mă fac bine. Nu m-am rugat de atâta tlrnp să ajung să trăiesc zilele în care să văd cu ochii mei fericirea ta? Biblia din care-mi citeai când erai mică, de când ai părăsit-o tu, nimeni nu s-a mai atins de ea... Ia-o cu tine... Vei afla citind-o... Se opri. O tuse puterea îi zdruncină din toate temeliile mica-i făptură. Lia îşi strecură braţul Pe sub mijlocul ei, ridicând-o mai sus pe perne.
— Şi?... îngăimă, simţindu-şi tâmplele ude de transpiraţie, pentru Ca bătrâna închisese din nou ochii. Doar nu ai să mă laşi asa, fără să-mi
9X ***?•**
spui totul: mâine dimineaţă trebuie să plec înapoi. Buni!... Dar nu mi-ai dat nici o lămurire despre ceea ce mă frământă. Bunico, mă auzi?... Dragostea, fericirea, sensul pentru care trăiesc?... Bunico!
Bătrâna, sfârşită de boală şi prea multă emoţie, adormise. Nici strigătul disperat al nepoatei, nici lacrimile arzătoare care luceau pe chipul ei nu o mai treziră.
„Ia-o cu tine, ia-o... vei afla citind-o." Bine, dar ceea ce aşteptase de la^ ea să-i vorbească cu o dorinţă disperată, arzătoare, se rezuma numai la atât? Venise din oraşul de studii sacrificând ore care erau atât de importante, doar pentru a afla că în cartea aceea învechită era răspunsul la problema vieţii ei. Ar fi vrut ca bunica să-i spună ceva mai mult, mai concret. De fapt, orice i-ar fi spus, ştia că se va lega tot de Biblie, dar

măcar să nu o lase din nou să caute singură... Singură nu avea curajul! Aceasta era ultima şansă şi, dacă nici acum nu găsea... însemna că viaţa nu mai avea nici un sens, însemna că totul este inutil. Singură?! Nu era deviza ei atunci când cădea şi trebuia să se ridice pentru a merge mai departe? Dar acum, nu se mai putea ridica.
— Doamne, dacă exişti, ajută-mă! Singură nu pot!...
Până aproape de dimineaţă, citise din cartea copilăriei ei. 0 adunătură de foi groase, pe care o atingea doar când făcea ordine în sertar. Fusese doar Biblia bunicii pusă deoparte, pentru că ea nu mai putea citi literele mărunte, doar cartea copilăriei ei, nimic mai mult. Iar acum, adormise cu cartea aceea în faţa ochilor, acolo, ghemuită aproape de somnul bunicii, de zâmbetul ei, cu trupul obosit, dar sufletul în sfârşit odihnit.
— Dragoste, fericire, sensul vieţii!... Cât de uşor era de găsit răspunsul la cea mai arzătoare problemă a fiinţei ei! Ce aproape de bătăile inimii, era acea imperciptibilă şi totuşi reală salvare: Dumnezeu, numai Dumnezeu.
Primul tren înapoi fusese dis-de dimineaţă. Nu se atinse de somnul acelei făpturi dragi prin a cărei simplă iubire ajunsese la iubirea desăvârşită. O sărutase moale pe frunte, aşa precum o făcuse ani în şir, ca o adiere blândă pe care nu o simţi dar recunoşti după freamătul frunzelor şi al ierbii, apoi paşii în vârful degetelor îndreptaţi spre uşă... în urma ei, pe noptieră, în locul cărţii cu foi uzate, un bilet scris cu litere mari de tipar: „Bunico, sunt în sfârşit fericită! Au trecut doar trei ore de când am găsit ce am căutat de atâţia ani. Dacă nu aş avea Biblia aceasta, aici lângă mine, deschisă pe prima pagină velină, cu câteva versete pe care le-am extras din ea, aş crede că totul a fost doar un vis frumos, şi astăzi va trebui din noU
«^» *99*
să alerg, să caut, să mă lupt fără nici un sens: 'Mă veţi căuta şi Mă veţi găsi, dacă Mă veţi căuta cu toată inima'... Bunico, de ce nu mi-ai spus de la început că secretul era în căutarea lui Dumnezeu?..."
Trecuse aproape un an de atunci, şi de fiecare dată când îşi amintea de clipele acelea, inima Liei se umplea de lacrimi care se legănau liniştit în valurile albastre ale pupilelor. Plângea zâmbind... Degetele subţiri se plimbau acum pe coperta de piele neagră strângând picurii calzi. Se uită la ceas. mai era doar o oră până la plecarea trenului din gară. Peste puţin timp, mâinile slăbănoage ale bătrânei vor ţine această Biblie cu litere mari — materializarea credinţei ei nefrânte de nici o împrejurare potrivnică. Lia trăia din nou copilăreşte, ca şi pe vremea când îi citea din Biblioara cu litere mărunte, satisfacţia profundă pe care o ai atunci când rezervi pentru cineva cea mai mare surpriză, cei de acasă nu se aşteptau să vină atât de curând, doar după trei săptămâni de la începerea cursurilor. Din lipsa banilor, nu va mai putea veni decât peste două luni şi jumătate, în vacanţa de dinaintea sesiunilor. Dar nu-i părea rău. Bunica aşteptase mai mult de zece ani şi pentru că acum o avea chiar în mâna ei, cartea visurilor bătrânei, n-ar mai fi vrut să-i prelungească aşteptarea, nici măcar cu un ceas. Puse deci Cartea aceea peste hainele din geamantan, acoperind-o apoi cu rândurile îngrijit împăturite de pe pat. Deasupra lor aşeză o ciocolată mare, învelită într-o coală albă de hârtie — era pentru frăţiorul ei.
Peste puţin timp, trebuia să fie jos în faţa căminului, unde Florin o va aştepta să o conducă la gară. Alergă repede în faţa oglinzii dreptunghiulare de după perdeaua înflorată. Valul negru, curgător, până în dreptul şoldurilor, în mâinile ei delicate se transformă într-o pieptănătură care o făcea să semene cu o încântătoare principesă romană. Zâmbi la gândul că Florin o aştepta jos. Cât de mult îl iubea!...
"petiţiile
tOt

CAPITOLUL 9

Câteva bătăi puternice în uşă o făcură să tresară. Nu era stilul lui Florin să arunce cu pumnii în felul acesta în lemnul uşii, iar Anca purta întotdeauna cheia la ea. „Precis este Relu, prietenul Ancăi: demult nu a. mai fost pe aici, iar zilele acestea, Anca a fost îngrozitor de abătută. Nu a; vrut să-mi spună motivul, dar cu siguranţă au intervenit ceva probleme în relaţiile dintre ei şi, probabil, acum o căuta cu scopul de a se împăca. Se iubesc ca să reziste mult timp unul fără celălalt"...
Lia se repezi la uşă. Deschiderea ei o introduse câteva clipe într-d trăire confuză. O fracţiune de secundă — în faţa ochilor ei — o fiinţă cu părul răvăşit, apoi acea fiinţă prăbuşită în braţele ei, tremurând din toate încheieturile, suspinând din când în când, într-un fel ca un om care nu mai are putere nici măcar să plângă.

— Tuu...? reuşi cu o sforţare să îngaime Lia.
— Da, eu... şi numai pentru încă puţin timp: eu...
— Anca! Strângând-o mai aproape de ea, Lia se aplecă uşor spra urechea ei, şoptindu-i cu compasiune: Trebuie să-mi spui ce s-a întâmplat: te rog, aş vrea din tot sufletul să pot face ceva pentru tine.
— Ceva pentru mine? Anca făcu paşi înapoi, desprinzându-se din braţele Liei, descoperindu-şi totodată faţa chinuită. Ochii încercănaţi priveau în gol. Mai există cineva care ar vrea să facă ceva pentru mine?! Capul i se prăvăli pe spate, cu un zgomot isteric venit din gât şi din nări.
— Nimic, absolut nimic, nu se mai poate face! izbucni. Nimeni nu mă mai poate ajuta. Nimeni, Lia! A mai încercat cineva şi... Ah, de ce încl mintea mea mai are putere să gândească? Urăsc puterea de gândire, urăsl providenţa sau întâmplarea... în sfârşit, oricare ar fi ele, care ne-al împovărat şi cu aceasta... Dacă nu ar fi şi această putere în construcţii noastră, nu am suferi atât de mult!... Aiurea!... Mă urăsc cu toată putere! pe mine însămi, şi de aceea vorbesc astfel. De ce plângi, Lia? Să nu-nl spui că ţi-e milă de mine? Nu pot să cred aşa ceva! Milă?... Hm! Dacă J
sti, măcar dacă ai şti adevărul... dar nu ştii nimic, şi totuşi îmi plângi de tnilă... Altădată nu aş fi suportat pentru nimic în lume o asemenea postură, dar acum... ce mai contează?
— Iartă-mă, Anca, crede-mă, nu am vrut să...
— Oricum, ce mai contează? Dar încetează odată cu lacrimile acestea. De fapt, scuză-mă — trebuia să mă gândesc de la început că nu sunt eu obiectul compătimirii altora. Te pregăteai să pleci acasă, nu-i aşa? Câteva zile ai să fii despărţită de Florin, omul pe care îl iubeşti, prima ta, marea ta iubire, omul cu care visezi să fii împreună. Doar câteva zile vei lipsi, şi apoi te vei întoarce şi-1 vei găsi din nou aici. Te invidiez grozav, să nu spun te urăsc, că ai dreptul la fericire. Alţii spun că nu există fericire, iar atunci când o pierd, nu realizează atât de profund, dar eu... eu am ţinut-o chiar în mâinile mele, i-am simţit dulceaţa şi, dintr-o dată, pe neaşteptate, soarta mi-a furat-o. Uită-te la mine. Lia. priveşte-mă...Vezi pumnii mei goi, aşa îmi este întreaga fiinţă, întreaga-mi viaţă... Nu mai am nimic, absolut nimic!... Lia!...
Se agăţă cu mâinile doar câteva secunde de tânăra din apropierea ei, apoi, fără să se gândească, ca şi cum ar fi vrut să scape de o imagine nedorită, o împinse puternic. Lia se dezechilibra. Căzu cu zgomot pe podea.
— îmi pare rău, te rog iartă-mă.
Anca făcu un gest care voia să însemne că dorea să o ajute să se ridice. Când însă îi atinsese mâna, se aruncă pe podea alături de ea, plângând în hohote.
— Lia, eu cred că mi-am ieşit din minţi...
— Nu, Anca, şopti Lia. Te înţeleg, am trecut şi eu prin momente grele în viaţă.
— Dar nu te-ai comportat ca mine, pentru că nu ai trecut prin ceea ce trec eu. Ah, nu mai suport nici o clipă de viaţă!... Nici una!... îşi dezgropa faţa contorsionată... palmele-i umede tremurau. Nu mă înţelegi! Citesc pe chipul tău dezaprobarea.
— Anca, atunci, când ai impresia că totul s-a prăbuşit, că viaţa este "'i calvar, că orice situaţie este fatală, există Cineva aproape de tine care ar vrea şi poate să te ajute.
— Ce vrei să spui? A, da, înţeleg: vrei să afirmi că Dumnezeu este acela. în primul rând, nu am convingerea că există. Ştii, eram pe punctul ^e a o avea, dar totul a fost (nu exagerez dacă afirm) — crud. Cred că era i bine dacă rămâneam pe o poziţie ateistă, decât să-mi imaginez că
W2 M*
există acolo Cineva bun şi drept, şi apoi să-mi văd încrederea călcată îi picioare... să mă trezesc pur şi simplu că până şi Providenţa tn-a înşelat.
— Greşeşti, Anca. Dumnezeu e într-adevăr bun şi drept. Cuvân Lui este plin de dragoste...
— Tu poţi să afirmi acestea pentru că, dacă într-adevăr există, cu tine este altfel, dar cu mine...
Ochii negri, încercănaţi păreau două lumini care-şi mai trăiesc ultima pâlpâire într-o bucată deformată de ceară. îşi stânse lumina lor jalnică, sub obloanele încreţite ale pleoapelor. Buzele i se mişcară încercând să scoată un sunet. Răsufla greu. Rosti:
— Relu a fost condamnat la şapte ani de închisoare, iar pe mine m-au şantajat să fiu martoră la proces împotriva lui. în aşa fel m-au constrâns, încât să cred că îl pot ajuta. Nu am putut să-i spun nici un cuvânt... nici măcar o singură privire n-am putut schimba în timp ce vorbeam împotriva lui. Acum, uită-te

în ochii mei: ai curajul să mai susţii cele de mai înainte?
Lia nu putea înţelege ceea ce se petrecea de fapt în viaţa Ancăi: în acelaşi timp nu-i putea cere explicaţii. De fapt, ce contau ele acum? Anca era zdrobită, deprimată şi trebuia cu orice chip ajutată.
— Da, Anca, răspunse.
— Dumnezeu — bun? Tu ştii de ce a ajuns Relu în închisoare? Pentru că a luptat să apere cauza nobilă a sacrificiului celui la a cărui înmormântare ai fost săptămâna aceasta. Era un om, din câte ştiu, deosebit de credincios. Dacă Dumnezeu există şi este precum susţii — de ce a îngăduit ca cel care s-a pus între ucigaşi şi el, să devină o nouă victimă? De ce nu 1-a protejat pe Relu? A vrut să facă un bine şi... Vezi unde 1-a dus dorinţa de dreptate şi de bine? Pentru că este Atotputernic, ar fi putut face ceva... orice să-1 salveze măcar pe el, dacă Dani a murit. Deci, ce-mi mai rămâne de concluzionat decât aceasta: dacă totuşi există, este nedrept, nepăsător faţă de problemele „mărunţilor" de pe pământ, fie ei chiar devotaţi unei cauze drepte.
— Crede-mă Anca, nu am ştiut ce s-a întâmplat. Ah, acum înţeleg că-ţi este îngrozitor de greu. Nu aş vrea să te supăr cu o contrazicere, dar în momentele acestea trebuie neapărat să ştii: alţii au trecut prin încercări mai grozave ale vieţii şi nu au avut curajul să se ridice împotriva lui Dumnezeu, ah, dacă ai înţelege... L-au iubit pentru că oricât de crudă a fost realitatea, au fost inundaţi, dar susţinuţi de iubirea Lui...
Lacrimi fierbinţi se prăvăleau ca picuri de lumină din fâcliil
"pcutiilc
W3
aprinse pe ţărm, pentru a aduce speranţa de viaţă unui naufragiat. Dar, Anca, nu mai vedea nimic, nu mai auzea nimic... nimic altceva decât valuri sălbatice, nemiloase, care voiau să o atragă la fiind — un naufragiu fără speranţă de salvare. Atât...
— Destul! Nu mă interesează alte situaţii — pentru mine toată acestea sunt vorbe goale. Eşti în stare acum să susţii, având în vedere situaţia mea că recunoşti cel mai mic gest de dragoste al acestui Dumnezeu? Dacă ar fi astfel, poate m-aş agăţa de El. Lia, nu mai suport, orice clipă în plus este ca un blestem, ca o povară care mă apasă insuportabil.
— Anca, cel mai mare gest de dragoste pe care l-au recunoscut milioane de oameni fiind valabil pentru ei personal, a fost un sacrificiu suprem din partea lui Dumnezeu. Anca, te rog, încă puţin ascultă-mă: atât de mult te-a iubit Dumnezeu, încât Şi-a dat singurul Lui Fiu pentru tine. Mi-ai cerut să-ţi spun despre un gest al dragostei divine de care să te agăţi. încearcă!
Anca rămase câteva clipe nemişcată, cu buzele palide întredeschise.
— Dumnezeul care a tolerat toate acestea în viaţa mea, să fi făcut un sacrificiu suprem pentru mine? îţi închipui că pot să cred aşa ceva, să mă agăţ de o afirmaţie falsă, exagerată, pentru a putea trăi mai departe fără Relu, în postura uneia care şi-a trădat ceea ce a avut mai scump în lumea aceasta? Nu, Lia, te rog nu mai adăuga nimic. A fost oricum prea mult şi fără sens. Pleacă, te implor, pleacă şi lasă-mă singură. Dacă pleci chiar acum, ai şanse să mai prinzi trenul.
— Nu mai vreau să plec, Anca. Te rog permite-mi să rămân alături de tine. Cum aş putea să te părăsesc tocmai acum?
— Ţi-e frică, îţi pare rău pentru mine sau vrei să-ţi faci pur şi sim-plu datoria faţă de acest presupus Dumnezeu, care consideră sinuciderea 0 revoltă îngrozitoare a creaturii Sale împotriva Lui?
— Nu, Anca, crede-mă, din dragoste şi compasiune pentru tine.
— Minciuni!... Pleacă, te implor, pleacă, vreau să rămân numai eu...
— Nu pot, şopti Lia tremurând.
— Nici măcar atâta nu poţi înţelege că am nevoie de puţin timp de SIngurătate, înainte de a mă refugia din viaţa aceasta insuportabilă? Ah, când mă gândesc că în clipele acestea Relu este undeva după gratii, Osândit la cel mai mare calvar psihic: a fost trădat de fiinţa cea mai mbită... Dar eu nu am vrut, ah, Lia... nu am vrut. Nu!...
tO4
9
Se ridică cu o forţare sălbatică de pe podea şi alergă în capătu celălalt al camerei. Cu mâna tremurândă, scoase din buzunarul hainei sticluţă. Gâfâia. Ochii îi sticleau, oprindu-se când asupra Liei, când asupri

obiectului din mână. Lia rămase pe podea nemişcată, fără puterea de spune ceva, de a face vreo mişcare, de a-şi clinti măcar pleoapele care fi putut să întrerupă o fracţiune de secundă imaginea confuză din fa ochilor ei — ca şi cum măcar cu supravegherea privirii ar fi putut evita nenorocire.
— Lia, dacă nu mă laşi singură, chiar în faţa ta am să duc sticluţa! la gură şi te asigur că este o otravă suficient de puternică, încât să nu existe ulterior şanse de salvare prin dezintoxicare. Pfiiu! Oricum, nu aş accepta pentru nimic în lume o viaţă de handicapată cu stomacul sau ficatul din truse pentru că nu am fost în stare nici măcar să-mi distrug complet pro« pria-mi viaţă. Dar nu ai plecat încă? Nu mai suport să te văd, nu mai I suport! Prezenţa ta mă face să-mi amintesc de ceea ce am pierdut, şfl fiecare clipă în plus devine mai apăsătoare. Pleacă odată! Nu mai suportB Nu ai ieşit încă?
Lia încercă să se ridice de pe podea. Simţea un fel de amorţeai» grea, care nu-i permitea nici măcar să-şi îndrepte picioarele. Ar fi vrut sfl ajungă, dintr-o săritură sus şi apoi să... Doamne, ce putea să facă dupjB aceea? „Dacă nu părăseşti camera chiar acum, în faţa ta, în câtevl secunde..." Ca un ecou înfricoşător răsunau în timpanele ei şoaptelfl înfricoşătoare ale unui suflet secătuit de orice speranţă, de orice dorinţă dfl viaţă. Ah, dacă ar şti că sinuciderea înseamnă pierderea sufletului ei peni tru totdeauna! Acum era în picioare şi trupul îi tremura din toate temeiJ ile. Mai departe ce putea face? Deprimarea Ancăi era prea mare, şi ni nu putea să o împiedice să ducă obiectul acela îngrozitor la gură într-un timp scurt chiar sub ochii ei — să piară şi sufletul şi trupul ei... găsea altceva de făcut decât să se roage... în gând...
— Nu ai plecat?
Pe faţa lividă a Ancăi apăru un zâmbet care o făcea să semene cu o fiinţă care nu mai era stăpână pe ea însăşi. Deşurubă capacul sticluţei şi 1 ridică spre gură.
— Doamne, nu o lăsa, urlă Lia, strângându-şi pleoapele.
Un zgomot de cioburi sparte o făcură să tresară puternic. Deschişi ochii şi se repezi spre o fiinţă prăbuşită în genunchi, pe podea.
— Mi-e frică!... Mi-e frică, Lia, de moarte. Nu am curajuli crede-mă nu am nici măcar curajul să mor...
neli-
îmic
ă şi,
Nu
*& ros
— Ai băut?
— Nu! Se strânse lângă ea şi începu să scrâncească încet. Mi-e groază de moarte, dar în aceeaşi măsură mi-e groază şi de viaţă... Ce să fac? Am fost foarte hotărâtă să mă sinucid, dar m-a străfulgerat gândul că, dacă aş face-o, aceasta nu ar însemna nimic mai mult decât o dovadă în plus pentru Relu, că într-adevăr l-am trădat şi l-ar face să sufere şi mai mult. încă mă iubeşte. Simt aceasta... Ar fi fost îngrozitor pentru el să li aflat că mi-am luat viaţa. Şi, în plus, astfel, niciodată nu ar fi putut afla adevărul. Lia, tu mă crezi că am vrut să-1 ajut?
— Nu mă îndoiesc!
— Lia, dar el crede că l-am trădat, am mărturisit o grămadă de lucruri pe care ei m-au obligat să le spun împotriva lui. M-au şantajat! Am fost convinsă că o fac pentru binele lui. Nu mai suport, ah, Lia, nu mai suport. Unde-i sticluţa, ce-am făcut cu ea?
Se smuci de lângă Lia, aruncându-se după dâra subţire de soluţie împrăştiată pe podea. Un braţ viguros îi baricadă deodată drumul, îi cuprinse apoi palma cu care se străduia să adune nebuneşte câţiva picuri de pe jos.
— Florin? în sfârşit ai venit!
Liei îi venea să alerge în braţele lui şi emoţia şi teama adunate în timpul acesta să le verse o dată cu lacrimi fierbinţi, cu capul plecat pe umărul lui Florin, însă era aplecat acum asupra Ancăi, şi ea avea acum nevoie de ajutorul lui. O ridică de jos — o umbră pierdută, lividă, şi o aşeză pe pat.
-- De ce? Ah, de ce? murmură Anca privind speriată în jur. De ce mai pot încă gândi? Cum aş putea să scap de gândurile vinovăţiei? oare cum? Spune-mi Florin, ştii despre arestarea lui Relu? Da, bineînţeles că ai aflat. Imposibil să nu ştii, pentru că a făcut-o pentru cel mai bun prieten al lău. Dar mai ştii că eu însumi a trebuit să fiu martoră împotriva lui la proces?

Florin clătina uşor din cap. Auzise o parte a discuţiei. Pentru că Lia ■ntarziase să coboare şi timpul se scursese — urcase în cămin. După ce ^ca intrase, uşa camerei rămăsese întredeschisă.
— Deci ştii şi tu? Şi eu, acum ce să fac? Spuneţi-mi ce să fac? "igura şansă pentru mine, să zicem că ar fi Dumnezeu, dar El nu mă beŞte. A fost şi este evident împotriva mea...
Anca, Dumnezeu nu a încetat niciodată să te iubească şi pe tine • Pe Relu. De ce te grăbeşti să tragi concluzii cu care te zdrobeşti pe tine

însăţi ca şi cum l-ai fi omorât tu? Relu trăieşte şi aceasta nu este cel mai important lucru pentru tine? Ai spus adineaori că simţi că el încă te mai iubeşte. Cineva care te iubeşte, oricât l-ai fi rănit, te poate şi ierta. De fapt tu nu ai facut-o intenţionat. De ce nu admiţi că s-ar putea ivi vreo ocazie în care el să afle adevărul sau poate că nici o clipă nu i-a trecut prin minte ideea că tu l-ai trădat. Relu este foarte inteligent: te cunoaşte prea bine şi totodată cunoaşte şi tactica lor. Odată ajuns în ghearele lor, se putea aştepta la absolut oricare tortură fizică sau psihică.
Anca îşi ridică privirea spre buzele lui Florin, ca şi cum aceste cuvinte ar fi putut constitui o plută ivită din valuri, de care să se agate, cu un ultim efort, înainte de a se scufunda. Ochii lui sticleau ca făcliile aprinse pe ţărm pentru a-i arăta că salvarea este posibilă. Lia stătea alături de Florin. Se iubeau şi umerii lor se atingeau uşor, deasupra patului în care ea zăcea. Ah, imaginea fericirii lor, pentru starea ei de acum, era ca un val năpraznic dezlănţuit, care o trăgea din nou cu furie în adâncuri...
— Dar Relu a fost condamnat la şapte ani... nu am să rezist! Vşi puteţi vorbi despre dragostea, despre sprijinul lui Dumnezeu, pentru <3ă sunteţi împreună, şi aceasta vă face fericiţi. Eu nu am să pot iubi fie nimeni în afară de Relu. Fericirea mea a fost îngropată o dată cu el... Dar... dar, spuneţi-mi... Anca se opri câteva secunde învăluindu-i cu o privire misterioasă: dacă ar interveni ceva asemănător — ca în cazul meu — gă vă despartă, aţi mai putea crede cum îmi spuneţi: că Dumnezeu este
şi drept, că vă iubeşte cu adevărat?
întrebarea explodă pe neaşteptate în urechile şi inimile celor doi. Era un fel de provocare egoistă a unei fiinţe care datorită suferinţei proprii, voia să-i pună în această ipostază, măcar cu gândul, pe cei care nu pătimeau asemenea ei şi totodată o întrebare exasperată a unui suflet, al cărei răspuns va fi cel puţin un indicator cu privire la soarta ei.
— De ce tăceţi? Lia, răspunde-mi ce-ai face dacă l-ai pierde *p* Florin, aşa cum l-am pierdut eu pe Relu, fără să mai înduri şi gândul că tu însăţi l-ai trădat?
Lia se cutremură. Un răstimp scurt, privirea i se aşeză pe chipul fi* mos al celui pe care-1 iubea. El fusese primul tânăr din câţi cunoscuse, *ât* care se simţise atrasă din primul moment în care-1 întâlnise. Era prima ei 8-devărată iubire... Lasă ochii. Privirea Ancăi îi sugera parcă ceva de care l> era teamă şi totodată cerea un răspuns sincer de care era gata să se agate. R1' dică din nou ochii. Pupilele negre ale iubitului ei pluteau liniştite. Şi-n lini? tea lor plutea şi răspunsul pe care el l-ar fi dat... Acesta era şi răspunsul *
"peaticte

— Dumnezeu mi-a arătat prea mult iubirea Lui, ţi-am mai spus__
numai gestul sacrificiului suprem — Isus, fără să mai adaug şi dragostea pe care o simt în fiecare zi. Chiar dacă s-ar întâmpla ceva cu Florin, într-a-devăr mi-ar fi îngrozitor de greu, dar aceasta nu mi-ar schimba părerea despre bunul Dumnezeu.
Lia se opri pentru că lacrimile îi izbucniră. Printre ele se uita direct în ochii Ancăi şi cu o palmă ghemuită în căldura viguroasă a celui de lângă ea, şopti:
— L-aş iubi până la capăt, indiferent ce-ar fi în viaţa mea, pentru că El m-a iubit mai întâi. Sunt convinsă că dragostea Lui depăşeşte spaţiul acesta în care ne aflăm, de aceea depăşeşte chiar puterea noastră de a o înţelege.
— Te cred Lia, nu pot să nu te cred! Simt că mi-ai spus adevărul... Aşa-i că eu am greşit, aşa-i că eu am înţeles, aşa-i că poate mai există o portiţă de salvare pentru mine, pentru Relu, pe care eu nu o văd încă?
— Da, Anca, sunt convinsă.
— Pune-mi mâna pe frunte şi repetă cuvintele acestea.
— Sunt convinsă, Anca! Dumnezeu te iubeşte şi nu te-a părăsit. Portiţa de salvare există, dar acum tu nu o

vezi.
— Era şi ultimul refugiu al lui Relu, dar exprimat în alte cuvinte, şopti scăpând un zâmbet. Lia am în geantă o cutiuţă cu tranchilizante. Am nevoie de o pastilă să mă liniştesc, să adorm... Am să încerc să deschid şi ultima portiţă, Relu, şopti. Am să încerc, îţi promit... îţi promit.
închise ochii şi la câteva minute după ce înghiţi pastila, adormi.

CAPITOLUL 10

— Lia, te iubesc atât de mult, îi şopti Florin înainte de a se despăr| Şi pentru prima oară de când se cunoşteau, atingerea de mână cu fiori tot trupul se transformă pe nesimţite într-o îmbrăţişare de care într-un cd al minţii se temeau (nu ştiau nici ei sigur de ce) şi totodată şi-o dorei pentru că forţa dragostei le-o cerea. Tremura, plutea sau visa, Lia nu pută discerne însă palpitaţiile inimii ei şopteau tumultuos: „Realitatea... ah -j în sfârşit aproape de inima lui, ce bine..."
— Te iubesc! glasul inimii fremăta pe buzele lui.
— Şi eu...
Câtev clipe se aşternu o aşa-zisă tăcere, pentru că-n urechii amândurora răsună ecoul dulce: „Te iubesc!..." „Şi eu!..." Un răstimp -] atât
— Florin! Şi Lia se desprinse uşor de braţele lui. Şopti:
— Nu ştiu dacă trebuie acum. De ce?
— Mi-am amintit de Anca...
Câteva clipe, cu un pas mai departe de iubitul ei, ca şi cum ar fi vr« să-şi formeze o imagine mai clară a suferinţei prin care trecea Anca,B învălui cu privirea. Cât de mult îl iubea! Cât de bine era în preajma lui, ah, şi cât de bine se simţise cu câteva clipe înainte în căldura braţelor şil sufletului lui. Le simţea şi acum aproape... atât de aproape...
Nu aveau încă un an de când se cunoscuseră, şi numai din vacanj de vară, în timpul unei excursii a grupului de studenţi creştini se aproJ aseră mai mult unul de celălalt. Până atunci se iubiseră tară *săm* împărtăşească sentimentele. Iubirea aceasta începuse într-o după-maB friguroasă de februarie, la o săptămână după încheierea cursurilor, pe plfl forma din faţa Catedralei din Centru. Fusese atât de multă lume, încât j locul în care te aflai nu puteai nici măcar să te răsuceşti pe călcâie petf a vedea ce se petrece în valurile mulţimii din jur. Pentru ea — o oră, ti pul cât difuzoarele de afară transmiseseră din Catedrală glasul unui rtii
"§>   *W9*
evanghelist străin — fuseseră lacrimi fierbinţi, ascunse între palmele îngheţate, priviri înălţate dincolo de puhoiul tumultuos al mulţimii. Primul pas spre Dumnezeu îl făcuse acolo, în camera caldă a bunicii, iar acum, în iarna geroasă, sufletul ei păşea decisiv înainte.
De-abia atunci când vocea amplificatoarelor se stinsese, rămânând în urma ei, pentru prima dată „Isus" în România, încălzind mii de inimi deodată „Isus" tremurând în zâmbetul obrajilor roşii de sub fularele copiilor urcaţi ciorchine pe garduri, de-abia când valurile mulţimii se spărgeau strigând ca şi cum nici o oprelişte nu ar fi fost încă trădată de uniformele albastre de pe margini. „Isus"... pentru prima dată s-a dat voie unui mare evanghelist să aducă cea mai minunată veste — mântuirea: Doamne, ce eveniment! — de abia atunci, la sfârşit — îl zărise pe Florin. Şi cât de aproape fusese de ea.! O oră, constrânsă de aglomeraţie, se frecase inconştient de umărul lui... Până atunci nu aruncase nici o privire înspre ea. Nu simţise focul ochilor negri aprinşi de admiraţie îndreptaţi spre fiinţa ei. Cel puţin din cinci în cinci minute el întorsese capul, zicându-şi în sine „pentru ultima oară", şi după ce-şi îngropa faţa între palme, nu contenea să-I mulţumească lui Dumnezeu pentru această făptură minunată şi să se roage pentru mântuirea ei. Când în sfârşit ea întorsese capul, îl surprinse privind-o, de fapt nu-i surprinsese doar privirea, ci şi locul de unde ca pornea, — ochii, două lumini blânde, prea blânde în contrast cu duritatea construcţiei bărbăteşti. Pentru prima dată în viaţă îşi simţise inima bătând într-un fel necunoscut, aceasta şi mai mult când el îi zâmbise rostind: „V-am văzut tot timpul acesta plângând şi m-am întrebat..." „Da, îi răspunsese ea, fără să-1 lase să-i descopere gândul, fiind convinsă că-1 ghicise deja, v-aţi întrebat dacă am înţeles mesajul. A fost un timp de fericire supremă un pas decisiv către Isus..."

în ziua aceea o conduse la cămin, apoi în zilele următoare o introduse în atmosfera studenţilor creştini din oraş, în compania cărora se simţise grozav, chiar de prima dată, ca şi cum i-ar fi cunoscut dintotdeau-na-
De atunci se cuibărise în interiorul ei ceva neobişnuit, de care îi era eamă, pentru că ani de zile înainte luptase din răsputeri să trăiască, rezul-awl fiind întotdeauna decepţia faţă de ea însăşi. Dar acum era cu totul alt-e'■•• Ce avea Florin în plus faţă de alţi zeci de băieţi, care ar fi fost în stare °nce, numai pentru a-i câştiga inima? Era un tânăr impunător nu numai punct de vedere al aspectului fizic, ci şi al caracterului. Pentru Lia era JVa nou. Numai la simpla pomenire a numelui său: Florin Pleşa, de ce
îi zvâcnea puternic? De ce seara, înainte de a adormi, o copleşeau
din
tfO
10
gândurile privitoare la imaginea tânărului student la Electronică, sura zându-i în amintire ca şi ultima dată când îl întâlnise? De ce, după ce stătea de vorbă cu el, zile în şir îşi amintea cuvânt cu cuvânt discuta avută? Pentru că Florin, împreună cu prietenul lui Dani, liderii studenţii* creştini din oraş aveau în construcţia lor acea parte deosebită care o detea mina să gândească profund, mai serios la o viaţă consacrată luj Dumnezeu? Din punctul acesta de vedere, să fi fost prezenţa lui Florin 1 viaţa ei atât de marcantă? într-un fel, da. Influenţa vieţii idealurilor li deveniseră o binefacere simţită, recunoscută de toţi cei care-i cunoştea» la fel şi pentru ea. Şi totuşi nu era numai atât. Lia îl iubea, cu adevărata iubea pe Florin. Şi acum, în aceste momente, acest om ale cărui gestim ale cărui opţiuni, al cărui fel de exteriorizare cu cei din jur, era imposiW să nu fascineze, acest om, care pentru ea devenise un ideal — probabil 1 pentru că era primul care-i cucerise inima, acest om se afla la un pas *m* ea, împărtăşind aceeaşi iubire arzătoare. „Doamne, îţi mulţumesc!" Fă« un pas înainte şi din nou plutea, tremura, visa lângă inima lui.
— Biata Anca, şopti ca pentru sine. Este imposibil ca Dumnezeu I nu intervină... aşa-i Florin?
— Da, Lia.
— La ce te gândeşti? Florin tresări.
— Nu ştiu de ce, dar mi-a zburat gândul la prima noastră întâlnire! Erai atât de frumoasă!... Atunci am avut impresia că niciodată nu al întâlnit o făptură atât de minunată... Dar acum... acum parcă eşti şi mş frumoasă.
— Ce ciudat! Să ştii că şi eu mi-am adus aminte de ziua aceea..,
— Şi?...
îşi ridică privirea senină spre răsuflarea caldă de pe buzele lui.
— Tu mai ai doi ani până termini facultatea, iar eu — la fel. Râsel amândoi.
— Dar în ultimul an, ştii tu — jumătate de an am doar penii proiectul de stat...
— Aceasta însemnând...
— Peste un an şi ceva sau chiar mai repede... Nu am fi primi bineînţeles nici ultimii care se căsătoresc în timpul studiilor. Magdal Alex s-au căsătorit chiar în timpul sesiunii. Ce curaj!
— Florin, trebuie să plec, ah, biata Anca... Imaginează-ţi că *s-M* iubit şi ei la fel de mult ca si noi. De ce taci?
"petiţiile.
ta
— Mi-am amintit de răspunsul pe care i l-ai dat Ancăi.
Lia simţea inima de lângă ea bătând mai puternic decât până acum. privirea lui plutea fierbinte în ochii ei albaştri. Desluşi parcă» ceva straniu în atitudinea lui... De ce?
— Sunt convins că ai spus ce ai gândit. îţi mulţumesc, Lia.
— Nu te înţeleg. A fost un răspuns real, acesta ar fi fost şi răspunsul tău. Orice ar fi, absolut orice — îl vom iubi pe Dumnezeu şi vom merge cu El până la capăt...
— Lia, când ai spus cuvintele acelea, pentru mine a însemnat enorm, nici nu-ţi dai seama. A fost un răspuns la o mare problemă care m-a frământat zilele acestea. Mi-era greu să-ţi spun...mă temeam. îmi pare rău cu nu am avut de la început încredere în curajul tău. Trebuia să afli şi cred că acum e momentul potrivit... Vocea îi tremura, dar în ochi îi plutea, ca întotdeauna — sufletul, şi ei erau liniştiţi. Nu pot să-ţi

spun mai mult decât atât: am luat locul lui Dani.
— Locul lui Dani? Nu înţeleg! Crezi că ajunge ce mi-ai spus? Florin dădu afirmativ din cap. De ce nu-i spunea direct? O iubea
prea mult şi voia să o protejeze, dar acum era o situaţie deosebită. De fapt, moartea rapidă a lui Dani fusese un mister pe care ea încă nu-1 desluşise. Surorile lui se feriseră să-i dea alte lămuriri în afară de ceea ce medicul legist afirmase. Iar Florin, şi el, îi dăduse de înţeles că era cel mai înţelept să nu afle realitatea. De ce Anca afirmase că Relu fusese condamnat pentru că apărase cauza lui Dani în faţa ucigaşilor săi? De-abia acum se făcea lumină în mintea ei cu privire la această problemă. Florin avea dreptate. Cuvintele lui erau îndeajuns pentru ca ea să înţeleagă totul. Pe Dani îl omorâseră, cu siguranţă pentru implicarea lui în transportul de Biblii şi literatură religioasă. îl declaraseră spion şi... Ah, Doamne! iar Florin era de acum expus aceluiaşi pericol...
— Nu!... Izbucni în plâns. De ce tocmai tu?
— Pentru că Dumnezeu are nevoie de mine. Lia, gândeşte-te că 8Unt milioane de oameni în ţara aceasta care nu au ţinut niciodată în Vinile lor o Biblie, care nu ştiu că Dumnezeu îi iubeşte, că vrea să Se aPropie de ei, pentru că nu au de unde să ştie.
Se opri, îngropându-şi faţa şi lacrimile în palmă. Cealaltă, stfângând-o pe a fiinţei iubite, îi transmitea într-un tremur uşor vibraţiile biletului lui. îi ridică apoi uşor mâna, aşezându-i-o la piept, ca şi cum ar ' vrut să-i spună fără cuvinte: „Simţi, ea este a Lui, ea bate pentru El. acă dragostea divină nu ne-ar copleşi, dragostea noastră nu ar putea
Ít2
10
"punţile-
f/3
dăinui precum ne dorim pentru totdeauna..."
— Acum, uită-te în ochii mei, şopti Florin, şi spune-mi...
— Nu! nu pot, îngăimă într-o dezlănţuire de lacrimi. Pentru că 1 iubesc prea mult, de aceea nu pot!...
Fără să mai adauge nimic, se trezi alergând pe coridorul lung 1 pustiu, apoi, din nou — în cameră, în genunchi, lângă patul în care zăcea colega ei. Era trecut de miezul nopţii, dar nu-i era somn, şi oricum, nu ar fi vrut să doarmă, măcar câteva ore să o mai supravegheze pe Anca. Acum avea timp să mediteze la ceea ce îi spusese Florin. Avea remuşcări pentru felul cum se comportase auzind hotărârea lui de a se consacra lui Dumnezeu pentru mântuirea altora. Cât de profund fusese în asentimentul bunicii, care atâţia ani se rugase pentru o Biblie cu caractere mari şi de-■ bia acum... după atâţia ani — visul ei se transforma în realitate. Aceasta, oricum nu constituia o problemă atât de mare faţă de cea la care se gândea Florin... Vocea lui, cu sufletul picurat în fiecare cuvânt: „Milioane de oameni în ţara aceasta care nu au avut niciodată în mâinile lor o Biblie, care nu ştiu că Dumnezeu îi iubeşte, pentru că nu au de unde să ştie..." îi mai răsunau încă în timpane. Se cutremură. Cum putuse să fie atât de egfl istă alegând propria-i fericire? 1 se părea îngrozitor că dragostea, tocmai dragostea ei fusese pe punctul de a deveni un impediment, în dorinţa *m* sacrificiu pentru cauza lui Dumnezeu, a iubitului ei. Ah!...
Plângea. Erau lacrimile zdrobirii. Atitudinea ei o zdrobise pe ■ însăşi, şi nu numai pe ea... Era imposibil ca Florin să fi rămas neatins,™ nu sufere. Nu ştia cât timp trecuse de la despărţirea lor, nu spera să-1 mai întâlnească acolo, în semiîntunericul de la capătul coridorului, şi tot™ paşii o purtau năvalnic într-acolo. Florin într-adevăr nu mai era, dar acela era locul unde iiiseM înfrântă de ea însăşi, şi acesta va fi din nou locul unde va câştiga cea nil mare biruinţă asupra ei însăşi.
-Doamne, şopti, idealul lui Florin este şi idealul Tău: ajută-mă să fii şi al meu, cu orice risc...
Plângea. Erau lacrimile inimii zdrobite şi predate. Şi dezlănţuiri lor îi dădea mângâiere. Ajunse din nou în cameră. Anca dormea adânc îns* trăsăturile feţei contorsionate demascau suferinţa care făcea ca şi somriB să fie amar. Cu puţin timp înainte făcuse declaraţia aceea care îi desch» Ancăi un mic orizont în hăul decepţiei: „Dumnezeu mi-a arătat prea m<B iubirea Lui... gestul sacrificiului suprem, Isus... Poţi să fii fericit când prfl pria-ţi viaţă şi fericire sunt de acum încolo în pericolul de a fi ameninţam
pa__mai mult decât oricând, pentru că în spatele acestei ameninţări
străluceşte zâmbetul fericirii altora, zâmbetul lui Dumnezeu..." Acum putea să o înţeleagă atât de bine pe

Anca. Putea să răspundă fără forţări problemelor ei, reuşind să se transpună în sufletul ei, pentru că având în vedere noua ei alegere, putea să ajungă şi ea oricând într-o situaţie asemănătoare. Aţipi.
— Arde-o, te rog, arde-o...
Ţipătul neaşteptat al fiinţei de lângă ea o făcu să sară direct în picioare.
Aşeză mâna pe fruntea-i febrilă şi-i şopti:
— Dormi liniştită, nu-ţi fie teamă de nimic.
Anca deschise doar pentru o clipă ochii, apoi închizându-i, începu sâ tremure din toate temeliile, ca şi cum ar fi fost cuprinsă de friguri.
— Mi-e frică!... Arde-o! Te implor... dacă nu, îl va condamna... M-au şantajat! Cu ochii strâns închişi, începu să plângă în hohote. Ah, scrisoarea! Nu, nu!... îşi mişca într-o parte şi în cealaltă capul pe pernă, care deja era umedă de lacrimi şi sudoare. Cum îmi puteţi cere să fiu martoră împotriva celui pe care îl cunosc? Faceţi-mi orice... dar nu am să accept. V-am mai spus, v-am mai spus că nu ştiu nimic şi lucrurile pe care mi le impuneţi să le spun... De ce nu vă folosiţi de oameni care au fost acolo? Eu nu am fost, eu nu ştiu!... Nu! Vă implor... nu vreau! Scrisoarea? In mâinile dumneavoastră? dacă nu accept — ea este cea mai clară dovadă că Relu este împotriva regimului? Atunci folosiţi-vă de ea... de orice altceva, dar nu de mine... Ah, Relu, ce ţi-a mai rămas altceva decât: „Dragostea pentru tine îmi va da putere să rezist, mâinile tale mă vor mângâia ca şi până acum în cele mai sublime clipe, din ochii tăi voi lua strălucirea peste anii grei de zile, în care poate niciodată nu voi mai vedea lumina soarelui?"... Nu, Relu, nu am si o fac! dacă ştiu ce înseamnă o dovadă sigură, scrisă — de a fi un opozant al regimului comunist? Cred... cred că da. Nu ştiu? Să fie omorât ca trădător?... Se poate chiar aşa ceva? Nu...nu! în cazul acesta accept, mai bine să mă creadă pe mine „turnătoarea lui" decât sa-l pierd pentru totdeauna...
Se opri. Un răstimp scurt, buzele-i amuţiră — două linii albe, chitite de hărţuirea unui coşmar, de amintiri cumplite. Lia, aşezată în genunchi lângă patul Ancăi, tremura şi ea. Pe de o parte dezvăluirea adevărului prin intermediul acestui coşmar o şoca, iar pe de altă parte îi era teamă pentru starea sănătăţii psihice a acestei fiinţe. Nu ştia ce ar putea * altceva decât să înmoaie o batistă în apă rece şi să-i ştargă fruntea,
fO
buzele şi gâtul scăldate în sudoare. Când simţi mângâierea rece pe fruniB Anca deschise ochii. Câteva clipe se uită fix, cu o faţă expresivă în ochii albaştri ai Liei. Erau albaştri ca şi ai iubitului ei. întinse mâna şoptind: j
— Tu eşti? Ai venit să-mi spui că m-ai iertat? Relu!... închise **diJ** nou ochii. Mi-a fost atât de greu! dar nu am avut de ales... Credeam că 1 fac pentru binele tău. Te iubesc şi am preferat să consideri că te-am înşe J în cel mai josnic mod, mai rău decât aş fi putut să te înşel în alt fel (ştii ■ ce mă refer). Pentru tine, Relu, pentru tine o fac. De ce doar îmi ascuH vocea, care rosteşte acuzaţii împotriva ta? Ea nu este vocea inimii mele. Relu, te rog, priveşte-mă în ochi — va fi suficient atât ca să înţeleil adevărul. Ştiu că nu-ţi dau voie nici măcar să-ţi întorci capul în sala sunt: şi părinţii tăi, care mă privesc şi ei cu cel mai mare dispreţ şi gust, ca şi cum... Dar nu contează: aşa-i că tu nu crezi aceasta? Chiar daci ţi-au interzis, ai putea să o faci. Te conjur — întoarce-te, priveşte-măi| Ştiu că nu te împiedică teama faţă de cei ce te păzesc. Dacă ai vrea -J măcar o singură clipă, atât... Te implor, măcar acum când ştii că nu ne **VOM** mai revedea atâţia ani... Relu, dragul meu... Nuuu!
„Scrisoarea nici măcar nu a fost în mâna lor! Te-am avertizat în seara aceea să mi-o dai. Nu ai vrut nicidecum. Nici o problemă... Ai **fol** o piesă grozavă în jocul şantajului."
„Șantaj? Șantaj? Ai putut conlucra pentru asemenea josnicie? Te u-răsc, te urăsc... toată viaţa... Ah, trădătorule, toată viaţa am să te urăsc !..■
Cuvintele i se stinseră într-un geamăt prelung. Pumnii încleştaţi două simboluri ale unui foc teribil de ură, tremurau goi pe cearşaful alb, mototolit.
„Cine, ah, cine-i trădătorul?" ar fi vrut să întrebe Lia, dar nu avei curajul. Anca trăia într-adevăr un coşmar teribil al trecutului care se petfli cuse nu cu mult timp în urmă. Din manifestarea aceasta însă, Lia afli adevărul pe care Anca, dacă ar fi fost conştientă, nu ar fi avut tăria să i-l dezvăluie. Anca, deşi ştia cine 1-a trădat pe Relu, cine a conlucrat apoi ci Securitatea pentru a o înşela şi determina să depună mărturie împotri™ propriului logodnic. Acest om, după felul cum vorbise Anca, părea să **ffl** un cunoscut de-al lor, dar nu ştia mai mult decât atât... Cine ştie dacă AnJ îi va spune vreodată? De fapt, ce importanţă avea acest

amănunt? Lia *si* simţi din nou năpădită de gânduri negre şi — îi trecuse prin minte ca uf fulger, ideea că trădătorul ar putea fi un prieten de-al lui Relu (nu ştia CUM îl chema) de care ştia că este coleg de an cu Florin. Şi totuşi era o aberaţii De acum încolo, tot timpul va fi aşa de frământată şi suspicioasă? Nu. SI
«v tis
ya ruga pentru pacea interioară şi Dumnezeu i-o va da-o.
— Lia! Te rog, Lia... arde-o!...
Lia tresări. Câteva minute, Anca, în afară de respiraţia greoaie întreruptă de gemete, nu mai scosese nici un sunet. Colega ei crezuse că luase sfârşit coşmarul. Acum Anca o strigase pe nume şi o privea direct în fată. îi simţea şi degetele strângându-i spasmodic încheietura mâinii. Oare era doar o pauză, un fel de oază de luciditate şi Anca va cădea din nou în prăpastia coşmarului?
— Cum aş putea să te ajut? şopti blând.
— Te rog, arde-o... Dacă nu, va fi condamnat. Este într-un mare pericol. închise din nou ochii. Mai bine nu-mi mai spunea nimic... Avrut să mă ajute? De ce nu a făcut-o până la capăt? în seara aceea... Oftă prelung: ah, seara aceea... De fapt m-a avertizat atunci să nu accept cu nici un chip să fiu martoră şi mi-a spus: De unde ştia? Le cunoştea prea bine tactica. Mi-a spus că vor încerca să mă şantajeze, însă obiectul de şantaj nu este în mâinile lor. Scrisoarea!? De ce nu a avut curajul să-mi spună de la început că se afla în mâinile lui? Atunci cu nici un chip nu aş fi cedat. Se temea — sub presiunile lor, să nu-1 trădez şi pe el? întuneric... paşi în urma mea, dar nu-mi păsa de nimic... Nu-mi mai e teamă absolut deloc privitor la ceea ce s-ar putea întâmpla cu mine... Din nou vocea din seara aceea., doar vocea: „...Nu ai avut încredere în mine."
„Dar nu am avut nici un temei. De ce nu ai avut curajul să mă ajuţi până la capăt? Eşti şi tu un laş, un ticălos."
„Ai dreptate, acesta am fost în ultimul timp, dar nu mai vreau... nu mai vreau, nu mai rezist... am să fug departe de toate."
„Unde?"
„Nu contează! Ia scrisoarea şi imediat cum ai ajuns acasă, înainte de a face orice altceva — arde-o. Ai înţeles? Să o arzi! Arde-o!... Arde-o!..."
Ultimele cuvinte fuseseră însoţite de priviri care se roteau disperat 5[1] mica încăpere. Buzele-i amuţiră apoi — pradă unui tremur nervos, încerca să se ridice. Nu reuşi.
— Lia?! rosti surprinsă pe un ton ca şi cum de-abia în acel moment [ar] fi descoperit-o lângă ea. îşi agăţă degetele de braţul ei şi şopti:
— Aşa-i că nu o să mă laşi? Sau ţi-e frică şi ţie? De ce mă priveşti aşa?
— Iartă-mă, Anca, vreau să te ajut. Spune-mi cum aş putea? Caută la mine în geantă, acolo este un plic... Nu pot să-ţi spun
Iî6
tO
"PutUcte
t?7
mai mult. Plicul trebuie distrus. Te rog, du-te după perdea şi arde-1. Nu *m* suporta să-1 văd cum se mistuie în faţa ochilor mei. Ah, Lia!... E o par« din sufletul lui şi al meu, acolo, şi dacă l-aş vedea arzând, aş avea impj sia că.... Dar oare trebuie neapărat distrus? Este tot ceea ce mi-a mai răm» de la el.
Se opri. Degetele agăţate de braţele Liei — se dezlipiră ca doia frunze care cad neputincioase.
— Am visat, gemu, am visat tot ca şi cum aş fi retrăit clipă cu clipi ce s-a petrecut. Arde-o! urlă deodată. Din cauza ei am ajuns să-1 trădei Acum, chiar acum!...
Lia se ridică cu repeziciune. Găsi geanta şi în ea — un plic moţa tolit, pe spatele căruia citi în fugă iniţialele: A.M (AureHan Mureşan). Se retrase apoi după perdeaua înflorată care despărţea micul vestibul de restul încăperii. în câteva clipe, din plic nu mai rămăsese decât o grămăjoară de cenuşă. Liei îi era teamă de izbucniri noi de disperare ale Ancăi pentru care scrisoarea însemna ultima amintire din partea logodi nicului ei, nespus de preţioasă pentru ea. Dar Dumnezeu nu a fost niciJ dată impasibil faţă de suferinţa unei inimi extenuate. Sunt cazuri în caii oamenii confundă impasibilitatea divină cu tăcerea, pentru că privesc din unghiul lor limitat de înţelegere. Tăcerea Divină? Da, uneori Dumnezal tace, dar

aceasta nu înseamnă un verdict. „Te iubesc cu o iubire veşnic» de aceea păstrez, pentru tine, Anca, bunătatea Mea" — repta în gând vefl setul din Biblie ca o întărire sigură, ca un ajutor nevăzut pentru psihica sfărâmat al tinerei care se afla dincolo de perdeaua înflorată, la câţiva pal de ea, şi totodată — în centrul sufletului ei rugativ. Ridică perdeaua Printre genele umede, descoperi un zâmbet de ochi şi de buze în faţa UM fotografii. Acum nu putea să vadă decât reversul pe care desluşi: „Anca *m* Relu, august 1987, Munţii Retezat..."

— Lia, în clipele acestea, nu ştiu de ce, dar nu pot accepta ideea <*M* Relu nu m-ar ierta sau pur şi simplu faptul că vreo clipă a crezut că 1-a™ trădat. Să fie acest optimist datorat faptului că i-am văzut chipul ferici aici, în această fotografie? Priveşte şi tu!... Am zis că scrisoarea esB ultimul lucru care mi-a mai rămas de la el, dar nu e adevărat. Poza aceaB ta înseamnă mai mult. Nimeni nu mă va constrânge vreodată să o distrUB O aşeză pe piept. „Cât de ciudat Lia — mereu îmi răsunau în minte *dom* cuvintele acestea: 'Numai o intervenţie supranaturală, dacă este posibl aşa ceva, ar putea schimba situaţia, deci pentru noi portiţa miracolului-! îţi vine să crezi că această afirmaţie a făcut-o Relu?" Ţi-ai imaginat
ă că Relu ar ascunde în el vreun gând despre Providenţă? Lia, te rog — dă-mi mâna... Vino mai aproape. îţi vine să crezi că după tot ce s-a întâmplat, după felul cum am vorbit şi m-am comportat, aş vrea... Lia. oare mai este posibil?... Mi-e ruşine să-ţi mărturisesc, dar eu niciodată în afară de strigătul disperat: „Doamne, ajută-mă!" sau „Doamne salvea-ză-mâ!" nu m-am rugat? Acum mă gândesc la problema lui Relu şi cred că de aceea aş vrea... şi totuşi nu ştiu cum să-ţi explic, dar am un sentiment ciudat că şi eu am nevoie... Se opri. Ajută-mă să mă rog...

După aceea, înainte de a adormi din nou, împreunându-şi degetele asupra pieptului unde, se legăna în undele respiraţiei liniştite — fotografia, murmura ca pentru sine: „Şapte ani... mi-am închipuit că un miracol constă doar în salvarea lui... Şi totuşi un miracol mai mare ar fi răbdarea de care am nevoie să-1 pot aştepta. Şapte ani!?... îl iubesc şi este imposibil să nu rezist. Mă întreb, de ce oare nu am gândit astfel de la început? Ah, Doamne..."

CAPITOLUL U

După ce reciti doar ultimele fraze care îi erau adresate speciJ bunicii, Lia împături în grabă coala de hârtie acoperită cu un scris potrivit pe amândouă părţile şi o introduse în plic. Era cea mai lungă scrisoare pe care o trimitea celor de acasă.

Se întâmpla rar să le scrie, şi chiar dacă o făcea, totul se rezuma la câteva propoziţii înghesuite pe spaţiul limitat al unei cărţi poştale cu poză.: întotdeauna, pe lângă ceea ce le era adresat tuturor celor de acasă, mai exista şi o frază sau două adresate special bunicii pe care ştia că, frăţiorul ei Sorin, i le citea cu entuziasm. Cât timp fusese mai mic, îşi amintea Lia cu uimire, Sorin nu avusel se o atracţie deosebită faţă de bătrână, cum fusese cazul ei. „Mi-e... mi« frică" spunea el, chicotind şi fugea ascunzându-se sub faţa de masă sau în spatele mamei când o auzea de departe apropiindu-se.

Ultima oară când fusese acasă, în urmă cu două luni, la începutul anului universitar, venise împreună cu Florin, pe care cei de acasă ■ cunoscuseră deja din vacanţa de vară.

Părinţii ei, muncitori amândoi în fabrica în care lucrau majoritate! oamenilor din orăşelul O, erau oameni simpli a căror viaţă se concentrai în muncă... multă muncă: muncă în fabrică şi muncă pentru a-i ajuta pi bunicii din partea mamei, aflaţi într-un sat la vrea treizeci de kilome™ depărtare de oraşul lor.

Tatăl Liei era un om deosebit de capabil. Cu ani în urmă, facusi nişte invenţii teribile de îmbunătăţire a mecanismelor din fabrică, da pentru că era un simplu muncitor, fusese şantajat de inginerii din condH cere. Invenţiile fuseseră trecute pe numele lor, iar lui îi induseseră guii cu o primă frumuşică şi promisiuni de care nimeni nu-şi mai amin» nimic. Muncitorul Gavriş, lezat în orgoliul propriu, tăcuse, pentru că 1 revoltă în cuvinte n-ar putea schimba situaţia, însă revolta lui tacită fac* să se piardă mai departe energie aiurea, cu randament scăzut, în timp ci foile cu noile sale invenţii le transformase într-un pumn de cenuşă. Dl

atunci, în afară de câteva rafturi din bibliotecă pline cu cărţi de specialitate pe care nu se îndurase să le distrugă, nu mai rămăsese nici un alt indiciu că acest om cu faţă aspră, ca şi palmele, ar deţine ceva în plus decât vreun oricare alt tovarăş de-al său.

Niciodată nu se amestecase în viaţa Liei, nici măcar presiunile din partea soţiei, în perioada anilor de liceu, când Lia „luase razna" cum o auzea tânguindu-se, nu-1 scoseseră din veşnica impasibilitate. Felul lui posac de-a fi era un motiv serios de suferinţă pentru soţia lui, care într-un moment de disperare, ajunsese chiar până pe scările tribunalului, însă datorită lipsei de dovezi, nu se putuse ajunge la divorţ. Lia îi iubea nespus de mult pe amândoi. Aceasta fusese singurul principiu învăţat de la bunică-sa, faţă de care rămăsese statornică în urma cultivării lui din copilărie.
Nici când reuşise la facultate, tatăl ei nu se arătase prea mult interesat. Maică-sa fusese copleşită de fericire — prima dată după ani de zile când o văzuse astfel, iar el rămase neclintit în veşnica şi misterioasa-i nepăsare. Şi totuşi, atunci când aflase de convertirea Liei, numai atunci — atitudinea lui se schimbase. O chemase la el şi-i spusese:
— „Lia, mă bucur pentru tine. Ai ales calea cea mai bună a vieţii. Am suferit mult din cauza alegerilor tale greşite de până acum, dar ştiam că până la urmă, Dumnezeu..." Atât. Pentru că se adunaseră în ochii lui ceva asemănător cu lacrimile, şi parcă se temea să facă ceea ce nu făcuse niciodată în viaţă — să plângă. De atunci, Lia mai încercase să se apropie de sufletul lui, însă din nou, el ridicase parcă şi mai puternic — un zid de apatie rigidă faţă de ea. Oricum, pentru Lia, discuţia aceea scurtă însemna enorm de mult. Fusese ca o mică deschidere a unei portiţe care îi permisese să privească până în adâncul sufletului său. Fusese totodată suficient să o facă să înţeleagă că nu era chiar atât de impasibil pe cât îl considerase: da fapt îl interesase soarta ei mai mult decât şi-ar fi putut imagina vreodată, şi nu numai atât...
Evenimentul convertirii ei prezentase un prilej de bucurie pentru el-- chiar cel mai însemnat dacă, doar acesta reuşise să-1 scoată din starea °bişnuită.
„Când a fost copil, l-am crescut ca şi pe tine" fusese răspunsul lăcrimat al bunicii, când Lia încercase să afle de la ea amănunte. „Nu am ^cetat niciodată, de când era copil — până în ziua de astăzi să mă rog Pentru mântuirea lui. întotdeauna am trăit cu impresia că starea lui ciudată

să aştept, şi iar să aştept. Aproape patruzeci de ani!... Ah, Lia, dacă se va întâmpla să mor înainte de a-i vedea pe părinţii tăi mântuiţi, promite-mi că nu vei înceta să duci mai departe lupta pe care am dus-o eu de atâţia ani -— în rugăciune pentru ei..."
— Bunico, pentru oricine... pentru orice om, pentru mântuirea sufletului lui, crede-mă, aş fi în stare să mă rog „cu orice preţ", cu atât mai mult pentru cei pe care-i iubesc nespus de mult...
Când venise pentru prima dată cu Florin acasă — trebuia să recunoască — Lia avusese emoţii privind felul în care va fi acceptat de ai ei. Tatăl ei nu se amestecase niciodată în problemele ei intime, iar ma-mă-sa, care mult timp nu putuse să se obişnuiască cu convertirea Liei, trăise de la început cu impresia că şi această idilă, ce-i drept mult mai diferită decât cele de până acum — nu reprezenta ceva atât de serios, ast-fel încât să o conducă până la căsătorie, mai ales că amândoi erau încă studenţi. Se împotrivise, deci la început, faţă-n faţă cu destăinuirea gândurilor serioase ale fiicei ei, dar conchise până la urmă: „Să vedem dacă într-adevăr merită!"
Spre bucuria Liei, Florin lăsase o impresie mult mai bună decât se aşteptase de la părinţii ei. „Grozav băiatul ăsta!" repetă fără încetare maică-sa, frângându-şi mâinile de bucurie şi de emoţie într-un moment când erau doar ele, îi şoptise pe un ton, ca şi cum ar fi vrut să prefigurez ceva mai bun şi pentru ea: „Cine ştie dacă băiatul acesta nu-1 va schimt pe tatăl tău?... Doamne, ai milă!..." Şi, cu adevărat — nimeni nu înţelt şese schimbarea bruscă, cel puţin de moment a domnului Gavriş. Oricui se vedea clar că Florin îi plăcea, şi culmea — atât de mult încât ajunse după doar câteva întâlniri să-i destăiunie incidentul petrecut la fabrică invenţiile, la care de atunci — nici măcar soţia lui nu îndrăznise să fac nici cea mai simplă aluzie.
în vară se împlini un an de când între ei se înfiripaseră relaţii de pr etenie intimă. La început, întâlnirile lor se rezumau la una, două, cel mi trei pe săptămână, şi acestea de cele mai multe ori prilejuite de întâlnirii secrete ale grupului studenţesc creştin, al cărui lider era Florin.
La începutul vacanţei de vară, ţinuseră legătura prin telefoane scrisori, dar până la sfârşitul lunii iulie, când cu ocazia unei tabere litoral prestabilite în timpul anului studenţesc, trebuia să se întâlnească, lună şi jumătate — li se păruse foarte mult. Astfel că, doar după doi săptămâni de vacanţă. Florin sosea pentru prima dată în orăşelul O, exact peste o săptămână o aştepta pe Lia în gara din oraşul universitar Ti

*â» /2/
După începerea anului universitar, existaseră rare zile, excepţii, în care să nu petreacă puţin timp împreună. De multe ori, cele cincisprezece minute, timpul petrecut de la Universitate până la cămin se prelungea la ore întregi.
înainte de a intra în sesiunea de iarnă, hotărâse să-şi dea toată silinţa pentru a trece cu bine amândoi toate examenele. Trecuseră şi peste hotărârea pe care o luaseră cu inima strânsă de a se întâlni doar duminica, dar se treziră că petrec la fel de mult timp împreună (sub pretextul recreării). Cu toate acestea, reuşiseră amândoi, cum spuneau râzând: „Să înfrunte un serios impediment spre atingerea idealului dragostei lor — căsătoria." îşi luaseră deci toate examenele.
Şi totuşi era vorba despre o dorinţă şi mai îndrăzneaţă, cuibărită în inimile amândurora, pe care nu şi-o împărtăşeau, nu că n-ar fi avut tăria să-şi deschidă unul altuia toate cămăruţele sufletului, ci pentru că ei înşişi se temeau să o ia în serios. Trecuse iarna, iar acum atmosfera primei luni a primăverii parcă îi apropiaseră şi mai mult. Schimbarea anotimpului adusese cu sine, ca o binefacere după o iarnă geroasă, o încălzire timpurie care le permitea să petreacă ore în şir plimbându-se de mână sau ascultându-şi unul altuia bătăile inimii pe o bancă retrasă într-un parc. în ochi le plutea sufletul visător, iar în mâinile toride — tremurai dragostei şi în toată fiinţa — visul, fiorul de a ti cât de curând împreună.
Vacanţa de vară... Câteva luni până atunci... zeci de zile de aşteptare... Şi ideea aceea cuibărită timid în sufletul lor, pentru că dragostea era mai puternică decât orice preconcepţii, luase o atât de mare amploare, astfel încât, când în sfârşit ajunse să fie împărtăşită unul altuia — planurile lor se schimbaseră dintr-o dată.
— Lia, îi spusese Florin într-o seară în faţa căminului înainte de a se despărţi, m-am gândit mult...
Se oprise câteva clipe şi tot atâtea clipe se opri şi jocul mângâietor al degetelor prin părul ei. îi culesese amândouă mâinile şi îngrămădin-du-le strâns între palmele lui, continuă:
—- M-am gândit că e totuşi mult până la vară şi nu are rost să aŞteptăm până atunci, adică...
Aceasta fusese mica scânteie care izbucnise din focul înteţit cu frecare zi care le descoperise ideea că nu mai pot trăi unul fără celălalt.
— La aceasta m-am gândit şi eu, îl întrerupse Lia radiind de feri-Clre- Simţise de mult, chiar după sesiunea de iarnă, când începuseră să dis-cute mai intens despre viitorul lor, că şi în el se născuse o dorinţă aidoma

tt
cu a ei — aceea de a grăbi căsătoria.
— Ai dreptate, rosti deci: ce rost mai are să mai aşteptăm până în vară?
— Ţi-ar plăcea luna viitoare sau este totuşi prea repede... în mai» Sunt multe flori, mulţi trandafiri. La sfârşitul lunii, pentru că în iunie intrăm din nou în sesiune.
— La sfârşitul lunii mai? Doamne, cât de minunat ar fi!...
Se aruncase în braţele lui şi doar lacrimile din ochi, apoi de pe faţa de pe gât, îi aminteau că trăieşte încă pe pământ. Fusese într-adevăr J trăire aparte. Unul în braţele celuilalt — plângeau de emoţie şi fericire *şi* îi mulţumeau totodată lui Dumnezeu pentru trecutul şi viitorul pe care 2 vedeau nespus de minunat, pentru că erau sub supravegherea Lui. Nu le trecuseră nici unuia atunci prin minte alte probleme pe care noua lor decizie le-ar fi creat: problema locuinţei sau problema acordului părinţi™ pentru care hotărârea putea fi inoportună. De-abia după ce se despărţiseră şi avuseseră timp suficient de meditaţie toată noaptea în care nici unul nu putu dormi — analizaseră şi celelalte aspecte.
Florin era cel mai mic băiat dintre cei patru ai familiei medicului veterinar Pleşa. Copilăria, până a merge la şcoală, şi-o petrecuse în comuna G, la câtiva kilometri de oraşul T. Se mutaseră în oraş după ce Matei şi Gelu, fraţii lui mai mari intrară amândoi la un liceu de acolo. Pentru că ■ fusese greu să facă faţă navetei, le propuseseră părinţilor că ar fi mai avantajos să se mute la căminul liceului.
„Nu, hotărâse tatăl lor, ne vom muta cu toţii în oraş. Mai bine să fa* eu naveta decât toţi copiii mei să se lupte, pe lângă problemele de ■ şcoală, cu oboseala navetei sau cu condiţiile precare dintr-un cămirtB Astfel, chiar în anul acela, cu banii de pe urma vânzării casei şi încă alţii puşi deoparte, îşi cumpărase un apartament, dintre cele mai bune, într« zonă din centrul oraşului, aproape şi de zona facultăţilor. Mai târziu, câflB intraseră toţi băieţii pe rând la facultate, se bucurase de acest mare avaJ taj, cu excepţia lui Titus, care urma ca şi tatăl său medicina veterinară -J facultate aflată undeva la periferie. Florin, chiar dacă

fusese copil atun<B asemenea fraţilor lui care erau deja maturi, nu va uita nicodată anul acelfl
„Era o zi de decembrie, înainte de sărbătorile de iarnă, îi povestisfl Liei: ninsese mult toată noaptea şi dimineaţa. Eram grozav de entuziasnw că voi merge pentru prima dată în 'zăpada de oraş' la şcoală. îmi dorea* din tot sufletul să nu înceteze ninsoarea sau măcar să nu se topească, pânl mă voi întoarce şi apoi mă gândeam, am să-1 rog pe tata, când va veni d|
"3>   *t23*
la serviciu, să-şi aducă aminte cum făcea când locuiam la ţară... Când dădea prima zăpadă, mă lua de mână sau mă aşeza pe umeri. Şi alerga astfel cu mine, râzând, până obosea: apoi mă trântea pe covorul alb, neatins... Eram cel mai mic copil al familiei, între mine şi Titus, al treilea născut erau şapte ani diferenţă şi tata mă iubea nespus. Ce-aş putea să-ţi spun? în ziua aceea am aflat ceea ce niciodată nu-mi trecuse prin minte că ar fi posibil privitor la cineva pe care-1 iubeam enorm: murise... Suferise cu inima şi făcuse un infarct. Murise în maşina care-1 transporta spre cel mai apropiat spital. Pe lângă munca de teren, care oricum era istovitoare pentru el, naveta îl dărâmase..."
Cât timp trăise tatăl lui, Măria Pleşa. maică-sa, o femeie plăpândă, sensibilă, fusese protejată de soţ şi de toţi băieţii ei. Rămasă singură în faţa unui destin, deveit dintr-o dată crud pentru o fiinţă firavă ca ea, spre surprinderea celor care o compătimeau — şi chiar spre uimirea ei înseşi — nu numai că rezistase, dar avusese tăria să lupte, să meargă înainte cu o forţă neobişnuită, astfel încât copiii ei să nu simtă nici material, nici moral lipsa tatălui. „Numai Dumnezeu, numai încrederea în El, mărturisise ea, a fost singurul sprijin eficient al meu. La înmormântarea soţului meu, a fost o soră de-a lui credincioasă: a stat după aceea cu mine mult timp... Dacă nu m-ar fi ajutat să-L găsesc pe Dumnezeu imediat după această nenorocire, m-aş fi prăbuşit şi eu, iar copiii mei... cine ştie ce s-ar fi ales de ei?..."
Trecuseră de atunci mai mult de cincisprezece ani. Cei mai mari băieţi, Matei şi Gelu, amândoi ingineri, se stabiliseră cu soţiile lor în oraş. Titus, care întotdeauna regretase locurile natale, ajunsese medic veterinar, lucra în comuna de unde plecaseră. Avea peste treizeci de ani, dar nu se gândea deloc la căsătorie.
într-un timp frecventase mult familia lui Dani Cruceru şi toţi credeau că o face pentru una din gemenele familiei, prietenia cu tatăl lor fiind doar un pretext. Aşa crezuse şi Florin, dar nu după mult timp, după Moartea lui Dani, aflase adevărul... Fusese uluit de stricteţea cu care ""aţele său îşi îndeplinea „misiunea" fără să fie bănuit nici măcar de cei din familie. Titus era şi el printre puţinii oameni de sacrificiu, un tânăr care îşi rIsca libertatea, cariera, viaţa, pentru ca noi suflete din marele oraş Universitar să-L cunoască pe pe Creatorul lor — era implicat în activitatea de introducere ilegală a Bibliilor în oraş. De vreo şapte ani, Titus închiri-ase un apartament, undeva la periferie. Nu locuia în el: îl folosea doar pen-tru ocazii speciale. La acest apartament se gândise Florin ca la o soluţie
tS4
t1
pentru rezolvarea problemei viitoare a căsniciei privind locuinţa. dimineaţa, după noaptea aceea de meditaţie, discutase cu Titus, care nj şese de acord. Se aştepta apoi ca mama lui să opună cât de cât rezistenţă în faţa noii lui decizii de a grăbi căsătoria. Dar nu.
— Eu am pus ceva bani deoparte... cum am putut. Mă aşteptam să ajungeţi cât de curând la concluzia că nu mai puteţi trăi unul Iară celălalt. M-am rugat şi nu voi înceta să mă rog pentru binecuvântarea voastră.
Mai rămânea problema acordului părinţilor Liei. Se hotărâseră ca la sfârşitul săptămânii viitoare să meargă împreună în oraşul O, dar pani atunci mai aveau de aşteptat încă o săptămână, şi aceasta Liei i se părJ un timp îndelungat, pentru că ardea de nerăbdare să-i înştiinţeze. Astfel, se hotărî să le scrie.
— Pe mama o va bucura această veste, la fel şi pe bunica: nu şti» însă cum va reacţiona tata... rosti Lia, fără să fie convinsă că Florin» auzea în timp ce se străduia să înainteze ţinându-se de mână în sala arhia-glomerată a clădirii Poştei Studenţeşti.
Era sâmbătă după-masă şi unica poştă din incinta căminelor era ca întotdeauna plină de studenţi. La singurul ghişeu deschis se îmbulzeau zeci de tineri. Cu o mână se lupta să ţină piept presiunii exercitate de nerăbdarea trupurilor din jur, iar cu cealaltă proteja fluturând deasupra capetelor, ca nişte stegule ţe — plicuri albe, roz sau vernil.
— Am fost aici în timpul săptămânii, dar sâmbăta niciodată, ros» Lia, privind exasperată spre ghişeu.
— Poftim?!

— Cred că n-are sens să aşteptăm aici, îi strigă Lia la ureche. Să mergem undeva în oraş.
Ieşiseră pe antreu.
— Nu înţeleg de ce este atât de aglomerat, rosti Florin, aruncând 1 privire în urmă prin uşa întredeschisă. Tot el răspunse:
— Sâmbăta, studenţii au mai mult timp liber — de aceea... Preferi să se înghesuie aici decât să parcurgă un drum în plus, care costă bani sal timp, pentru a merge la o poştă din oraş. Noi preferăm totuşi să merge* în oraş, nu-i aşa?
— Da, dar... am uitat amândoi că sâmbătă după-masa şi duminici poştele din oraş sunt închise, iar scrisoarea mea nu mai suportă amânar*
— Oare este neapărată nevoie de scrisoare? N-ar fi mai bine să-| sunăm?

— N-nu! Mai bine, nu...
Lia surâdea şi tonul vocii care şi-1 forţase să fie just, nu reuşi să ascundă ceva care semăna cu o copilărie.
— Deci, te aştept acolo pe banca aceea din faţă, până rezolvi cu scrisoarea...
Câteva clipe, Florin îi învălui îndepărtarea cu zâmbetul. De data aceasta, pe buzele lui nu mai flutura un zâmbet ştrengăresc. Era zâmbetul unui gând... un gând care-1 făcea fericit: frumuseţea Liei era parcă întruchiparea sufletului ei... Sufletul nu i-1 putea vedea, dar nu şi-1 putea imagina în cazul ei ca fiind undeva ascuns înăuntru — el strălucea şi pe chipul ei. Până şi mersul delicat sau răsfirarea firelor de păr într-un fel deosebit, îl făcea să fie atras şi mai mult de sufletul pe care-1 iubea... O iubea şi gândul că în curând ea va fi soţia lui, îl făcea nespus de fericit. „Doamne, cum aş putea să-Ţi mulţumesc?!" — îşi încheie scurta meditaţie ridicând ochii sufletului recunoscător spre Cel care îi hărăzea această satisfacţie. Intră apoi în sala aglomerată şi se aşeză să aştepte la ghişeu.
După vreo douăzeci de minute, cobora treptele clădirii. Lia îl aşteptă cu ochii, cu obrajii, cu buzele surâzânde. El îi cuprinse mâna ca şi cum ai culege un trandafir alb-străveziu, care în loc de ţepi are clopoţei mici — era râsul ei. Se ridică pe vârful degetelor şi îi şopti ceva la ureche.
— în scrisoare — o surpriză? Bănuiam... Până când va trebui să aştept pentru a afla şi eu? Nu pot crede că se referă numai la mine... Mă gândeam că...
Lia îi frânse vocea cu un deget apăsat pe buze. Florin protestă, îndepărtându-i-1 uşor.
— Ştii, aveam şi eu o surpriză.
— Da?!
— Nu ştiam cum să abordez subiectul. De fapt eu nu o priveam ca Pe o surpriză, dar cred că n-ar fi rău având în vedere emoţiile inerente, s-o consider astfel. Şi...
îşi plecă ochii, o clipă, în pământ.
— Scrisoarea am trimis-o... Dacă surpriza din scrisoare nu coincide cu a mea, s-ar putea să fim nevoiţi să-i sunăm, sau dacă nu, să le scriem din nou, de data aceasta împreună.
Lia simţi cum inima îi pulsează mai puternic mai puternic, -i parcă tot sângele fierbinte în umerii obrajilor. De data aceas-' Florin se aplecă şi-i şopti ceva la ureche. Doar câteva clipe, pe frunte, cele două sprâncene negre, subţiri, îi apăru o cută pe care Florin o

recunoştea: era exprimarea nedumeririi. Continuă să-i şoptească mai departe până ce cuta se evaporă şi, din roşul aprins al obrajilor rămăsesem doar doi boboci roz care dintr-o dată îşi desfacură petalele larg: Lia râdea
— Deci mi-ai luat-o înainte!... Aşa le-am propus şi eu alor mea Mama mi-a ^is ultima oară când am fost acasă: „Oricând te hotărăşti pej tru logodnă, să ne scrii sau să ne telefonezi." Grozav! Şi totuşi...
Lia ridică spre el o privire care se străduia să fie dojenitoare:
— Aş fi vrut să fim acolo, în oraşul nostru, pe banca aceea din parc...
— Suntem numai la început, Lia, sau mai bine zis păşim doar în dorinţa de a începe cât de curând drumul împreună. Te iubesc atât de mult!... Şi mă întreb: oare va exista loc şi de mai multă iubire pe măsuil ce anii

vor trece? Dacă n-ar fi în noi, aici — în părticica noastră infimă J sădită Dragostea divină.. dar ea este şi doar pentru aceasta va exista întoB deauna şi loc pentru mai multă... şi mai multă iubire.
Plecară. în urma lor rămaseră doar zâmbetele şi privirii! trecătorilor.
— Mamă, uite ce păr lung are fetiţa, se auzi în urma lor o voci firavă.
O fetiţă cu o căciulită roz, cu ciucuraşii roşii ca două floricele în vârfiil capului, se întoarse după ei. îşi scoase din buzunarul hainei purflî nuleţul bucălat şi un degeţel rămase întins în direcţia lor.
Lia se întoarse zâmbind. Fetiţa, de vreo trei anişori, luată prin sun prindere, îşi ascunse faţa printre palme, lăsând să se întrevadă prinţ™ degetele mici două lumini albastre, vioaie, tivite cu gene lungi, blonde. I
— Când voi fi mare, voi fi şi eu la fel de frumoasă, nu-i aşa mămico, mai rosti fetiţa, agăţându-se de mâna mamei şi trăgând-o înainti
— Bineînţeles, şi mai frumoasă... Fetiţa bătu din palme bucuroasa De vreo zece minute, timpul petrecut de cei doi în părculeţul difl
faţa clădirii poştei, un tânăr elegant, cu părul castaniu şi cu mustaţă d« deasupra buzelor palide, subţiri — ieşise din sala cu uşi de sticlă pe holtl intermediar. Dacă cineva din zecile de persoane care trecuseră apatic]fl lângă el în timpul când se instalase într-un colţ anume ales al holului, l-« fi cercetat mai îndeaproape, ar fi descoperit un lucru esenţial — tânăr* urmărea pe cineva.
în timp ce Lia şi Florin se îndepărtau — tânărul cobora treptell clădirii. Un zâmbet hâd îi încolţi pe buze. Nu avea o înfăţişail respingătoare, dimpotrivă, dar zâmbetul acesta îi preschimbase dintr-1 dată întreaga fizionomie.
— Fericire!?... Hm! şopti ca pentru sine. Am avut întotdeauna aversiune faţă de ceea de se numeşte „piaza rea"... Prostii!... Cred că totuşi nu există aşa ceva. Problema este să te obişnuieşti să lupţi cu sânge rece în favoarea intereselor tale şi atunci celelalte: problemele conştiinţei şi altele sunt mizilicuri, să nu zic inexistente. Dragostea? Hm! Nu ştim niciodată rezervele viitorului...
Ocolind pe lângă clădirea poştei, ajunse în dosul ei, într-o curte împrejmuită cu un gard viu, înalt. Deschise unica portiţă aflată undeva la mijlocul distanţei dintre un stâlp de beton şi clădire, şi fără să ţină cont că ar trebui s-o închidă la loc, se repezi pe un rând de scări exterioare. Ajuns în dreptul unei uşi de lemn, după ce bătu de vreo câteva ori, pentru că nu auzi nici o mişcare — o împinse. Uşa se deschise cu un zgomot care i se părea ciudat de mult (ca niciodată) că seamănă cu un schelălăit prelung. Intră.

CAPITOLUL 12

Un bărbat mărunţel şi slab, îmbrăcat într-un costum de culoam deschisă, cu gâtul scurt îngropat parcă în spatele unui nod exagerat de mare al unei cravate late, neagră, pestriţată cu roşu, deloc potrivită cu culoarea costumului, auzind zgomot apăsat de paşi, sări ca la o comaiul direct în picioare de la aşa-zisul birou — o masă maronie cu picioaj solide.
Din obişnuinţă, doar o secundă îl măsură pe noul venit din cap pâm în picioare. Expulza un zâmbet, care după durata exagerat de scurta semăna mai mult cu o strâmbătură.
— Aţi venit iar? Adică, bineînţeles că aţi venit, se bâlbâi omul. An vrut să spun că sunteţi întotdeauna bine venit.
Se înroşi tot — până şi urechile şi partea pleşuvă a creştetului i se colorară. Nasul i se făcuse ca o pătlăgea roşie, zbârcită. Noului venit i se păru că seamănă grozav cu un măscărici (de fapt, această părere şi* făcuse de când îl văzuse pentru prima dată). Până acum două săptămâa (de atâta timp îl cunoştea) lucrase ca poştaş, iar acum funcţionar — oixH Securităţii, îşi dădea pe faţă toate „calităţile" omului parvenit care este ■ stare de orice pentru a-şi atinge scopurile. Acest lucru îi sărea în ochi întotdeauna când îl întâlnea la poştă sau la sediul Securităţii. îşi ziceai ca rezultat al primului impuls: „Ce abject!... Abjecţie întruchipată!.■ apoi, nu ştia de ce, doar în prezenţa acestui om gândul îi zbura la propr» lui condiţie. Şi culmea, nu i se părea că ar fi mari diferenţe, dar nu se lă» niciodată pradă acestei concluzii. „Eu am motive", era justificarea şi to» dată ultimul gând în această direcţie: „Sunt tânăr student, trebuie să-M asigur o carieră, un viitor mai bun pentru care, cu o mamă văduvă, peB sionară, n-aş fi avut astfel de şanse. Dar el pentru ce? Un bătrân burljl care ar vinde-o şi pe maică-sa pentru un pahar de băutură!"
— Mă interesează ceva din corespondenţa de astăzi, zise cu o vcB care se străduia să fie autoritară.
— Bine, dar domnul Ciobanu de ce nu a venit?

De această întrebare se temea tânărul student, oricum nu atât de mult încât să se piardă cu firea. Era îndreptăţit să facă ceea ce-şi propuse-se pentru că... vorba ofiţerului Ciobanu: „Prin orice mijloace, numai să-i prindem pe cei ce sunt împotriva regimului."
în urmă cu două săptămâni avusese loc un incident, mai la subiect, un fel de de mişcare a studenţilor. Se petrecuse în aula imensă a Facultăţii je Mecanică. Motivul adunării miilor de studenţi acolo, împreună cu câţiva profesori de la facultăţi diferite, fusese un simpozion ştiinţific. N-a fost ceva pregătit dinainte, ci pur şi simplu ceva ocazional — mărturisiseră tară să li se dea crezare, toţi cei interogaţi fiind consideraţi instigatori. Ce fusese de fapt? — O abatere de la subiectul pur ştiinţific, o mică scânteie care avusese îndrăzneala să sară din focul aprins al inimilor, materializându-se în cuvântul „Libertate" — spus mai întâi într-o formă indirectă de primul „instigator", tremurând apoi ca o pasăre speriată în inimi şi priviri şi, în sfârşit proclamat cu o îndrăzneală ciudată, neobişnuită.
De unde să viseze el, Mircea Albu că tocmai atunci o să aibă loc un asemenea incident? Până acum fusese la toate adunările de acest gen, dar în sâmbăta aceea, pur şi simplu nu avusese nici un chef. Toată după-masa dormise... Dacă ar fi ştiut dinainte cât de mult pierde!...
— Cum de n-ai fost acolo, nătărăule! Doar nu de asta te plătim? Ce taci? De fapt ce-ai făcut în ultimul timp? Bineînţeles, nu mare lucru!... M-da! Dacă ai fi fost acolo, ne-ai fi uşurat mult munca. Fir-ar să fie! Măcar „ăştialalţi imbecili" să ne fi dat mai multe lămuriri.
De furia căpitanului Lucaci nu te puteai apăra decât stând tăcut, nemişcat în poziţie de drepţi, clătinând din cap la momentul potrivit şi afirmând cu toată convingerea: „Aveţi dreptate!" Aşa făcuse Mircea a-tunci, de altfel de nenumărate ori. De data aceasta însă, tremura la gândul că interlocutorului său i-ar putea încolţi ideea să se descotorosească de el. -e-i drept, la cea mai mică neconcordanţă cu planurile sale, răbufnise astfel, dar ca acum parcă niciodată... îşi adusese aminte de toate greşelile lui Mircea, bineînţeles ornamentate cu exagerări. Printre altele îi spusese, i se Păruse lui, cu un acces de furie în plus:
— Ţi-ai luat sarcina să afli, nătărăule, de unde, cum, prin cine — gestiunea cu Bibliile şi cărţile alea... Te-ai lăudat că ai avea vreo idee.
j0*! Zeci de oameni ai Securităţii caută de-atunci de când ăla... ştii tu ne~- Că doar de-atunci ai luat legătura cu mine... Daniel Cruceru?... în drŞit sunt mai bine pregătiţi decât spionii... Cine ştie cum? Sub nasul

nostru introduc în oraş, nici măcar nu ştiu prin ce mijloace — o grămaÂ de Biblii, le depozitează (că doar n-au cum să le împrăştie imediat cum* aduc), ş-apoi tot sub nasul nostru, culmea — creştinismul ia amploaiţ Sub nasul tău, mă, sub nasul tău — colegi de-ai tăi citesc Cartea acea înapoiată şi tam-nisam te trezeşti că se convertesc. Ce te holbezi aşa| N-am dreptate? Atât...
în cele două săptămâni următoare incidentului din aula Facultăţii • Mecanică, Mircea nu avusese nici o clipă de răgaz. „Muncise mult" I dacă consumul energiei fizice sau intelectuale pentru a-ţi trăda prietenii cunoscuţii, concetăţenii, poate fi considerat astfel (el aşa îl considera). 9 pe deasupra, de două săptămâni, aproape în fiecare zi însoţise un tân» sublocotenent, pe nume Mitică Ciobanu, la aşa-zisa vânătoare „de coji spiratori" din corespondenţă. Se dovedise suficientă această metodă *m* noi nume apărute pe lista neagră (unii poate nici măcar nu luaseră parte la adunarea din aulă). Cu toate strădaniile lui de a câştiga terenul pierdş pentru că nu luase parte la adunarea din aulă, avea impresia că, în ochii lui Lucaci, poziţia lui de „inapt" nu se schimbase. Teama posibilităţii de al exclus, încă îl mai obseda, deşi era evident că aveau nevoie de el, cel pup deocamdată.
După discuţia cu Lucaci, o voce puternică (era noua lui voce pliaîi de ambiţie) — îi repeta în minte: „Voi afla, da, eu voi afla despş chestiunea aceea cu Bibliile. Este cea mai bună ocazie să recâştig terenŞ pierdut. Dar nu mi-am dat şi până acum toată silinţa în această direct» fără nici un rezultat? Poate că nu... cu siguranţă nu. Ceva m-a reţinut. *M* ştiu ce... Doamne ajută-mă... Sunt nebun! Cărui dumnezeu mă adresez?.*
înainte de incidentul din aulă, un timp fusese preocupai de colegi său de an — Florin. Se întâlneau zilnic. Florin era un om deosebit şi'fl acea părticică din fiinţa lui — rămasă intactă — recunoştea că *em* cuprins,

cel puţin de sentimentul admiraţiei faţă de el, dacă nu de ce* sentimente mai înalte, de care se temea pentru că îi zgândăreau conştiin» Poate că-i aducea aminte de vremuri trecute, de blândeţea mamei lui *ti&* de Relu... Nu putea discerne.
„A fost prieten cu Dani, şi este imposibil să nu ştie ceva" repetai minte, dându-şi toată silinţa să treacă peste acel obstacol ciudat care n« dădea voie să meargă mai departe... Fratele lui, Titus, fusese suspec« într-un timp, înainte de moartea lui Dani — avea chiar dosar la Securităţi dar cine ştie cum scăpase. După discuţia cu Lucaci însă, orice barieră căzuse, orice senlidW
rezistent fusese dat o parte sau şi mai mult — fusese înlocuit cu altele — jvlircea îl ura pe Florin, de altfel ca pe toţi acei care erau suspecţi în mintea lui. îi ura pentru că datorită lor, el însuşi avea de pierdut. în această du-pă-masă, după ce îşi terminase munca la poştă, de ajutor al sublocotenentului Ciobanu, şi tocmai se despărţiseră de acesta, îl zărise pe Florin împreună cu Lia — urcau scările clădirii Poştei Studenţeşti. Şi Mircea se întoarse din drum, îi văzuse intrând în sala cu ghişeele de preluat corespondenţa. El intrase în sala alăturată la fel de aglomerată, ieşise apoi pe antreu urmărindu-i cu privirea, şi în sfârşit, după ce ei plecaseră, animat de ideea că ar fi posibil ca din această scrisoare să afle vreun indiciu, cel puţin un mic indiciu, considera că merită să rişte — chiar neînsoţit de Ciobanu, să încerce. „Cine ştie, poate voi da lovitura, se gândise în timp ce aşteptase în sala telefoanelor. Dar dacă nu?... Dacă măscăriciul ăla de funcţionar le raportează că am venit neînsoţit? Sunt doar un biet informator... Până acum, pe toţi pe care i-am cunoscut dintre ei, într-un fel sau altul, i-am auzit exprimând gândul acesta: 'Prin orice mijloace, numai să-i prindem.' Şi nu era suficientă această afirmaţie ca să-1 îndreptăţească în această încercare, mai ales dacă era vorba de prinderea unui 'peşte mare'"?
La întrebarea de care se temuse, dar pe care în acelaşi timp o aştepta să iasă de pe buzele diforme ale funcţionarului, de ce domnul Ciobanu nu a venit sau mai bine zis de ce nu a revenit, privindu-1 pe funcţionar, i se păru că de-abia acum descoperă (deşi remarcase aceasta întotdeauna) — că vocea acestuia era nesigură, ca şi cum s-ar fi temut să spună ceva nelalocul lui. O dală dibuit punctul slab, Mircea ştia ce are de făcut. Nu se mai temea deloc de o eventuală plângere a acestuia.
— Am spus că mă interesează ceva din corespondenţă, rosti autoritar. Am impresia că vreţi să tărăgănaţi. Mi se pare dubios şi cred că nici domnului Ciobanu n-o să i se pară altfel.
Se prefăcu că ar vrea să se îndrepte spre uşă. Reacţia omului era într-adevăr cea la care interlocutorul său se aştepta.
— Domnule... îmi pare rău, n-n-am vrut... M-am gândit... Am vrut S3 spun că... De fapt, vă rog să vă aduceţi aminte: de când aţi intrat, am spus că oricând sunteţi bine venit. Dumnevoastră aveţi mai multă expe-rienţâ, eu n-am decât... ştiţi dumneavoastră ■■— doar două săptămâni de când... Vă rog luaţi loc... Aşa! Aici este corespondenţa pe care aţi cerceta-l'° împreună cu domnul ofiţer, în partea cealaltă, aici pe biroul acesta —
a care a fost adusă de când aţi plecat... Nu vă faceţi probleme, nu le-am
t32 v°
amestecat. Vedeţi, m-am gândit că există posibilitatea să revină unul dintre dumneavoastră. Şi dacă doriţi, vi le aduc imediat şi pe cele de la ghişeu.
Mircea clătină afirmativ din cap, şi imediat după ce funcţionarul ieşi, se repezi la teancul cu plicuri despre care fusese informat că erau recent primite. Mâinile îi tremurau, însă se mişcau cu o iuţime temperată, îşi aduse aminte că de fapt n-avea acces la detectorul închis cu lacăt în seiful de deasupra lui. Ştiuse de la început lucrul acesta, însă acum, faţă-n faţă cu problema, se simţea leoarcă de sudoare. Era prea cald acolo, ori se temea de revenirea funcţionarului? Nu ştia!... Ştia un singur lucru: că trebuie să găsească scrisoarea, ş-apoi... De ce nu avusese răbdare până în a doua zi şi împreună cu Ciobanu să studieze corespondenţa pentru că având în vedere incidentul din aulă, nu dădeau drumul la nici o scrisoare până nu trecea mai întâi prin mâinile lor. De ce? Pentru că, dacă era ceva de aflat, doar el trebuia să afle...
Şe auzeau paşii funcţionarului apropiindu-se... Uite şi scrisoarea! Răsuflă o clipă uşurat... Oare chiar era acela plicul căutat? Mai citi o dată pe spatele plicului roz: „Lia Gavriş, Căminul 6..." Literele îi fugeau în imagine, dar nu se înşelase. Şi acum ce să facă? Uşa scârtâi... Introduse mecanic, fără să ştie de ce — plicul în buzunarul hainei. Şe prefăcu a cotrobăi mai departe printre plicurile împrăştiate pe masă.
— Le-am adus şi pe celelalte, rosti omul, răsturnând câteva plicuri pe masa din dreptul lui Mircea.

— Mulţumesc, domnule... rosti, zâmbind spre surprinderea funcţionarului care încă mai avea emoţii.
Acum ştia de ce ascunsese plicul în buzunarul hainei: ştia de asemenea ce avea de făcut mai departe. După ce transformă şi teancul nou adus într-o grămadă de plicuri, răvăşite, se ridică prefăcându-se nedumerit:
— Nu găsesc, domnule!
— Pot să vă ajut cu ceva?
— Hm, cine ştie dacă nu... Şi-i aruncă o privire deliberat bănuitoare.
— Domnule, eu... Doar nu cumva credeţi că... Vă rog!
— Mâine o să venim din nou, eu şi sublocotenentul Ciobanu.
— Domnule, eu n-am ascuns nimic, sunt trup şi suflet penin[1] Securitate, izbucni.
— Nu mă îndoiesc, răspunse tânărul pe un ton cât se poate de serios. Şi, după ce-1 salută, ieşi.
Din nou zgomotul acela ciudat al uşii îi atrase atenţia — o tresărire inexplicabilă de o secundă, doar atât, pentru că în următoarele secunde cobora grăbit treptele exterioare fluturând un zâmbet de satisfacţie.
„Este imposibil să nu aflu ceva de aici" — gândi în timp ce rupea cu lăcomie hârtia roz a plicului. Găsise un loc mai retras pe o bancă, şi după ce se uită cu precauţie în jur, scoase la iveală scrisoarea. ..Am s-o citesc şi apoi am s-o pun într-un plic asemănător. Foarte simplu! E mai greu de imitat scrisul. Dar nu are rost să-mi fac probleme nici pentru aceasta. Chiar dacă vor depista că scrisoarea a fost desfăcută (mă gândesc la cei din familia Liei). Vorba aceea: 'Pagubă-n ciuperci'. Eventual va constitui un semnal de alarmă — de-acum încolo să fie mai precauţi cu privire la ceea ce scriu în corespondenţă, nimic mai mult". O ţinea în amândouă palmele, întorcând-o de fiecare dată când înşiruirea de cuvinte ajungea la dunga de împăturire. Considera aceasta o măsură de siguranţă în eventualitatea vreunei suspiciuni a trecătorilor care oricum erau destul de rari în locul ales. în felul acesta citi pe nerăsuflate o mare parte a scrisorii: despre perspectiva celor doi de a se logodi săptămâna viitoare, de a face apoi nunta, despre dragostea lor, câte.ceva despre familia lui Florin, câteva planuri ale Liei împărtăşite cu maică-sa: cum vor putea aranja lucrurile astfel încât totul să decurgă cât mai bine privind viitoarea logodnă, căsătoria apoi, despre... Mircea se încruntă. Parcusese şi ultima frază, şi nimic despre ceea ce sperase că va afla. Absolut nimic! Poate că nu citise îndeajuns de atent.
Fără să se mai gândească la măsuri de precauţie, despături nervos coala. Privirea i se plimba din nou parcurgând de sub sprâncenele negre-castanii apropiate acum mult una de cealaltă - rândurile. Prima parte a scrisorii avusese răbdarea s-o citească rar, să recitească chiar unele fraze, dar pentru că nu găsise nimic, nici măcar un indiciu, simţi că-şi pierde cumpătul. Când întoarse coala pe partea cealaltă, mâna îi tremura nervos. Imaginea literelor începu să-i fugă dintr-o dată. Ciudat!... Peste un răstimp, se trezi cu privirea în gol şi cu gândul aiurea. îşi închipuise că... Ce nătâng fusese! Riscase atât de mult pentru un lucru fără nici o valoare. Realitatea era că fusese îndreptăţit să încerce. Nu era imposibil să... Dar d[e] ce nu avea răbdarea să recitească şi a doua parte?
Parcurgea acum ultimele fraze. Citi din nou şi din nou... Era ceva ^tisterios din care se chinuia să culeagă ceva privitor la goana lui de a par-[Ve]ni călcând cu ochii conştiinţei închişi peste planurile, peste fericirea [a]'tora, şi totodată — ceva care împotriva voinţei lui îl făcea să reflecteze,

iîind sincer cu el însuşi la reala lui condiţie: „Bunico, noi ne iubim nespus de mult, ştii şi tu, dar mai presus de iubirea noastră unul faţă de celălalt este şi va rămâne întotdeauna dragostea faţă de iubitul inimilor noastre — Cristos. Dacă nu L-am iubi mai întâi pe El, nu am avea puterea să dăm din tot lăuntrul nostru unul altuia iubirea care seamănă cu cea divină şi să crea dem totodată că această iubire prin forţa dragostei Lui — va dăinui veşnic. Mi s-ar părea c-o ştirbesc spunând doar până 'la mormânt", cum se răspunde la cununia religioasă. Nu sunt convinsă că mă înţelegi deplin, dar când am să vin, sper cât de curând, vom vorbi mai multe... Mai adaug doar atât: viaţa noastră, dragostea noastră, viitorul nostru -— sunt ale Lui, simţim aceasta mai mult decât oricând. Consacrarea aceasta pentru El şi pentru cei din jur — dă frumuseţe, strălucire, chiar fericirii noastre..."
Un răstimp, Mircea alunecă într-o stare melancolică, furat parcă de cuvintele care-i persistau în faţa ochilor. I se păru chiar că de undeva, dintr-un adânc necunoscut al fiinţei, ceva care seamănă cu înlăcrimarea voia să încălzească pupilele lui veşnic reci. Hârtia îi căzu moale pe genunchi, iar capul pe

spate. „Of — se smulse de pe nişte buze palide tremurânde. „Fericirea?!... izbucni. Fir-ar să fie — că doar acesta mi-e ţelul de ani de zile şi... Când am făcut parte din grupul studenţilor revoluţionari conduşi de Relu, am încercat... Am schimbat apoi tactica — am luptat pentru mine, doar pentru mine însumi cu orice preţ!... Ah, de ci n-am reuşit încă? Să existe într-adevăr acest Dumnezeu cu a cărui pomenire ne-am familiarizat ca şi cu orice altceva pe care-1 considerăm vital în viaţă şi care, de fapt, e doar un ideal... Să fie acest Dumnezeu sursa de invidiat a fericirii? Să fie cheia spre această sursă ideală, vitală -\ 'viaţa noastră, dragostea noastră, viitorul nostru, sunt ale Lui! Consacrarea!?...' Cine ştie? De fapt sunt doar nişte vorbe ce par a fi sin cere, însă mi se pare imposibil de acceptat veridicitatea lor."
Rămase puţin pe gânduri, apoi îşi răspunse clătinând capul: „Pesta o săptămână vor avea loc logodna, iar nunta — cât se poate de curând. Nici nu-i de mirare că au impresia că trăiesc în al nu ştiu câtelea cer!" HM Ha! Ha!... Eu eram gata... gata să pun fericirea lor pe seama religiei. îmi trecuse chiar prin minte.. Parcă n-aş fi fost eu însumi! Ce neghiobie!.! Ridică foaia de pe genunchi şi citi din nou rândurile acelea. De data aceaiB ta nu mai simţi nici o emoţie. Parcă ceva asemănător încerca să evadeze dinlăuntrul lui, însă o „descoperire" privitoare la ceea ce de fapt căuta *vm* aceste rânduri îl fură în întregime. Era din nou el — Mircea... Nu *M* gândea dacă este fericit sau nu — se simţea din nou în apele lui, şi acea*

ta îi dădea impresia că se simte bine.
„Consacrarea! — pentru el şi pentru cei din jur..." Nu era oare ţeastă afirmaţie o dovadă în plus că Florin într-adevăr merită să fie suspectat, urmărit ca fiind implicat în chestiunea cu Bibliile? Mirosise el ceva pornind de la ideea prieteniei cu răposatul său prieten — Daniel Cruceru. Cu toate acestea însă, avea impresia că merge pe bâjbâite, fără să aibă nici un sfert de siguranţă că Florin ar avea ceva în comun cu chestiunea. Bineînţeles, nici această afirmaţie nu-1 muta pe o poziţie a siguranţei. Era oricum, ceva destul de confuz pentru el. Cuvântul cheie era de fapt „consacrarea" şi făcând o paralelă cu ceea ce însemna în viaţa lui această atitudine, acelui sfert de siguranţă îi mai adăugă, să zicem aşa — încă un sfert pentru a fi cel puţin pe jumătate sigur că merge pe un drum drept. Răsuflă uşurat. Considera că făcuse un pas înainte. Acum se simţea în stare să mai recitească scrisoarea. întoarse din nou foaia. Se oprea cu o răbdare uluitoare la fiecare frază, măsurând-o cu precauţie. Când recitea ultimele rânduri ale paginii, deşi nu găsise încă nimic care l-ar fi interesat, nu-şi pierduse deloc cumpătul. Pe la jumătatea următoarei pagini, se opri asupra unor fraze adresate de către Lia mamei sale: „...Eram mulţumită să rezolvăm cu o cameră la cămin sau să stăm chiar împreună cu mama lui Florin — au un apartament spaţios, iar ea este o femeie deosebită (încă nu vă cunoaşteţi, dar este imposibil când o vei întâlni, să nu ajungi s-o iubeşti ca şi mine din toată inima). Problema s-a rezolvat însă cum nici nu visam: Titus ne-a promis apartamentul lui. Se află undeva la periferie, şi vom avea ce-i drept zilnic mult timp de mers cu firobuzul şi cu tramvaiul până la facultate. Dar nu contează, sunt nespus de mulţumită."
Mircea zâmbi. Era prima dată în timpul cât stătuse aici când zâmbea — era zâmbetul unei mari satisfacţii. „Apartamentul lui Titus!" izbucni aproape cu voce tare şi-n acelaşi timp se ridică brusc. „Acesta trebuie să fie... Aceasta trebuie să fie..." repeta în gând în timp ce împătura stângaci, mecanic coala de hârtie. Nu mai realizase nici măcar că o înghe-suise aproape mototolită în plic, nu se mai gândea că după-masa aceasta Plănuise s-o ducă din nou la poştă. Toate acestea erau lucruri neînsemnate, care se puteau amâna. Acum nu mai era timp de pierdut. Nu era sută la sută convins că va prinde „peştele cel mare", dar era posibil, şi nu voia cu nic'i un chip să rateze această şansă.
„Apartamentul lui Titus!" N-am ştiut că are şi el un apartament. Şi tc|cmai la periferie! Chiar astăzi îl auzise pe colonelul Oprea — şeful Securităţii, pentru prima dată de când lucra pentru Securitate — înjurând

din răsputeri. I se păruse că-1 întrecuse în veşnica surescitare şi pe Lucaci Nu ştia cine fuseseră nenorociţii din birou, în orice caz se considera nespus de norocos că un coridor lung şi o uşă îl despărţeau de nervozitatea colonelului. De fapt, fără să-i fie adresate lui înjurăturile, se trezise cu genunchii tremurând de spaimă. Auzise de la alţii că, atunci când colonelul ajungea într-o asemenea stare, te puteai aştepta la orice, chiar la posibilitatea de a trezi tu însuţi, pentru lucruri de nimic acuzai de trădare şi azvârlit apoi în închisoare.
„Şi zici mă Ştefaniţă, îl auzi pe Oprea răcnind, că ai urmărit ieri noapte maşina. De la casa cu pricina se

îndrepta, chipurile spre centru, zăbovea într-o curte a unei case de pe-acolo şi apoi ca să fie siguri că nu sunt urmăriţi, ieşeau din oraş după încărcătură. Acestea de câteva ori în noaptea trecută... Aşa parcă ai raportat? Iar tu, măi Grigore, zici că de-a-colo din cireşul de lângă gard, unde te-ai urcat, ai văzut cu ochii tăi prin uşa întredeschisă a garajului din curte cum le descărcau... Dacă nu s-ar fi urcat şi Ştefaniţă, care ar fi văzut acelaşi lucru, aş fi presupus că ai avut vedenii... Dar de ce n-aţi mers, mă, imediat, să percheziţionaţi? După o jumătate de oră, pe la vreo şase dimineaţa?
Mi-aţi mai spus! Absolut peste tot aţi cotrobăit, milimetru cu milimetru, aţi desprins chiar şi bucăţi de parchet, aţi spart şi pereţii şi, în final n-aţi găsit în afară de Biblia familiei, nici o altă Biblie în plus... Aşa, mă? Nătărăilor! Ştiţi că în urmă cu jumătate de oră am fost eu însumi acolo? N-aţi ştiut? Acum aţi aflat.. Tembelilor! Am văzut ce ravagii aţi făcut!... Hm! Milimetru cu milimetru! Aţi fost mai mult de zece capete seci! Dacă nu le-aţi găsit niciunde ce aţi crezut că au intrat în pământ şi v-aţi dat bătuţi? Cum am intrat pe şoseaua perpendiculară pe străzile acelea, fără să fi ajuns măcar la casa cu pricina şi să fi studiat terenul, mi-am dat seama despre ce e vorba. Aşezarea paralelă a străzilor nu v-a dat inspiraţia unei alte posibilităţi de a ascunde cărţile? Când am ajuns acolo, fără să întreb pe nimeni nimic, dintr-o privire am descoperit ceea ce bănuisem că ar trebui să fie: în primul rând o mică grădiniţă în spatele casei, apoi o poartă de la care porneau nişte scări în jos, construite în aşa fel încât dădeau într-o altă grădină a unei case cu două străzi mai jos şi, bineînţeles acolo locuieşte o altă familie de creştini. Acum aţi priceput? încărcătura au descărcat-o în garajul casei unde aţi perchiziţionat, apoi pentru o siguranţă deplină, le-au transportat în casa de mai jos. Isteţi oameni! N-afl> mai percheziţionat casa aceea. Ce sens avea? Doar nu erau tâmpiţi să l[6] lase în continuare acolo. Imediat după ce aţi plecat voi sau poate chiar îo
•& Î37*
ţjnpul cât eraţi preocupaţi cu percheziţionarea, le-au transferat rapid. Imbecililor! La câţiva metri de nasul vostru şi n-aţi mirosit!... Cine ştie unde le-or fi depozitat? Treaba a fost făcută la repezeală şi nu cred să fie un loc sigur. Fir-ar... N-aţi fost capabili să le dibuiţi când au fost aşa de aproape de voi: acum faceţi ce ştiţi şi găsiţi-le. Pe arestaţi, capii familiilor din cele două case i-am interogat... i-am stors cum storci o lămâie, dar n-au dat drumul nici la o picătură de informaţie utilă. Aceştia sunt dintre aceia care mai bine îşi dau sufletul decât să-şi trădeze credinţa şi confraţii, îi las în seama voastră — faceţi ce ştiţi... Eu vreau literatura religioasă! Vă repet!... Dacă nu, cel puţin pe ceilalţi implicaţi... Vă ordon!..."
Numai la amintirea timbrului acelui ordin (autoritar şi-n acelaşi timp înfricoşător de ameninţător) izbucnit din pieptul colonelului, Mircea simţea şi acum fiorul de spaimă pornindu-i de undeva din regiunea inimii, străfulgerându-i apoi tot corpul şi terminându-se cu un cutremur involuntar al genunchilor şi al degetelor de la mâini. Atunci imediat când îşi descoperise reacţia ciudată a propriului corp, nu văzuse altă soluţie decât să se repeadă cât mai repede cu putinţă spre uşa de ieşire din clădirea Securităţii. Acum, însă, redescoperind această reacţie doar în urma unei simple amintiri, pufni în râs. „Ce-ar fi, gândi cu un exces nestăpânit de înfumurare, în timp ce gonea spre sediul Securităţii, să fiu tocmai eu cel care va elucida problema aceasta? Ar fi... Dar stai puţin, uite şi clădirea. De ce am venit aici? Să le dau sugestia că 'încărcătura' este posibil să fi fost transferată în apartamentul lui Titus? Treaba (vorba lui Oprea) a fost făcută la repezeală şi n-ar fi exclusă această posibilitate, cu atât mai mult că Titus a mai fost suspect. Să le dau deci sugestia?... Sunt nebun! Dacă aş face-o şi să zicem că s-ar descoperi acolo 'peştele cel mare', eu cu ce m-aş alege? Doar cu atât n-aş avea şanse să reintru în graţiile lui Lucaci ^u şi mai mult, în ale colonelului... Trebuie să aflu adresa din dosarul lui Titus şi apoi, cât de repede cu putinţă să ajung acolo. în cel mult o oră se [Va] întuneca şi nu-i timp de pierdut."
Peste un sfert de oră, Mircea ieşi din clădirea Securităţii îndreptându-se spre cea mai apropiată staţie de tramvai. Intenţiona să [a]Jungă cât mai repede la periferia vestică a oraşului.

CAPITOLUL 13

Mai erau două staţii până la capătul liniei de tramvai. Călătorii se răriseră. Nu se mai auzea în afară de hurducăitul roţilor pe şine, decât de undeva de pe o banchetă din faţă — un mormăit slab de copil, întrerupt din când în când de o voce da femeie, uşor dojenitoare.
Un tânăr aşezat pe o banchetă din mijloc, tot timpul călătoriei şezuse cu capul în piept: din când în când doar, şi-1 ridicase aruncând o privire cercetătoare înjur. Trăsăturile feţei păreau perfect regulate la lumina

slabă a beculeţelor din tramvai, amestecată cu semiîntunericul de afară. Acest fond îi scotea în evidenţă culoarea, mai mult decât în realitate — măslinie a pielii, această evidenţiere însă nedezavantajându-i înfăţişarea, dimpotrivă. De un timp, după ce aruncase o privire insistentă pe geam (probabil pentru orientare), apoi la ceas îşi propti coatele pe genunchi şi rămase astfel cufundat în gânduri adânci sau extenuat de oboseală (nu puteai discerne), până când cu un zgomot specific, tramvaiul se opri. Atunci, ca şi când s-ar fi trezit din somn sau dintr-o meditaţie atât de profundă încât un răstimp uitase de sine, de timp, de tot ceea ce-1 înconjura, tresări uşor, apoi sări direct în picioare, îndreptându-se spre scările de coborâre.
După maxilarul adus în faţă cu o idee, astfel încât buza inferioara} să se întredeschidă, lăsând să se întrevadă şirul dinţilor de jos, după sprâncenele care apropiate aduceau cu sine uşoare cute între ele, tânărul părea peste măsură de obosit de cine ştie ce griji.
Având în vedere că oricum, pe lângă starea lui de moment, oprire! tramvaiului îl luase prin surprindere, la coborâre nu observase un mic incident. Pe uşa din spate, cineva coborâse în acelaşi timp cu el, iar când îl zărise câteva clipe se fâstâci vădit în hotărşrea de a se da jos din tranv vai, cum avusese iniţial de gând sau de a se reîntoarce. „Cu nici un chip nu trebuie să mă vadă" — îi străfulgera acestuia prin minte... „ar av* motive serioase să intre la bănuieli având în vedere prezenţa mea nejustB fícală tocmai acum - la periferia oraşului" şi dintr-o săritură ajunsese ()■ nou în tramvai. Uşile se închiseră în urma lui. Răsufla greu şi broboane 41
odoare, una după alta începură să-i picure de pe tâmplă. Această stare însă nu-1 împiedica să urmărească, un timp scurt, cât îi era permis de mersul tramvaiului, îndepărtarea tânărului cu pricina.
,.Asta-i bună!" gândi apoi. „Cum de nu l-am recunoscut? Tocmai pentru o asemenea eventualitate m-am aşezat în spate, ca să pot cuprinde *ca* privirea pe oricare călător, şi când colo... Am avut un noroc teribil că nu m-a zărit... Ce providenţială a fost ideea de-a mă întoarce în tramvai, dacă nu... Aveam toate şansele să dau nas în nas cu el şi atunci..." Răsuflă adânc, uşurat. Peste puţin timp, după ce-şi reveni complet, competent fiind să-şi analizeze cu sânge rece situaţia, un zâmbet îi triumfa pe buze: Florin mergea cu siguranţă la apartamentul lui Titus, bineînţeles cu un scop precis şi în plus, i se păruse că era grozav de îngândurat. Desigur că acestea nu erau simple coincidenţe. Desigur!...
Firul reflectării i-1 întrerupse un zgomot care îl făcu, inconştient să tresară. O clipă rămase blocat, neştiind ce se petrece cu el. I se păru că aude din nou zgomotul acela ciudat care imita perfect un schelălăit prelung. Se asemăna cu cel al uşii din biroul funcţionarului de la poştă. Totuşi nu fusese altceva decât scârţâitul roţilor de tramvai, care frânase la capătul liniei. „Mă obsedează zgomotul acesta" — observă îngrijorai. „Şi nu înţeleg de ce..." Coborî. Când ajunse jos — pe frunte, pe tâmplă, pe gât simţea ceva umed, rece. Se miră că transpirase doar pentru atât. „Parcă aş fi bolnav psihic! Oare este bine ceea ce vreau să fac?... Dacă Dumnezeu există cu adevărat, iar eu lupt împotriva Lui?"
Se aşeză pe cea mai apropiată bancă, unde, după puţin timp în care ¥ reaminti forţat de motivaţiile serioase pe care le avea pentru a urmări această „afacere", sfidând caraghioasa lui slăbiciune de înger — îşi reveni >n fire. Se ridică apoi şi porni hotărât, fără nici o prejudecată spre adresa Pe care o înregistrase în memorie din dosarele Securităţii.
Umerii laţi i se legănau uşor la fiecare pas, iar mâinile şi le înfunde în buzunarele adânci ale hainei de piele. Tânărul care coborâse la P^e^nultima staţie şi care fusese totodată obiectul fâstâcelii şi apoi al reflectării lui Mircea, după felul distinct al mersului dădea impresia şi ^acu^m ca întotdeauna a unui om deosebit de temperat. De data aceasta însă, ^cu^ Un efort deliberat, nu prea mare, reuşea să pară chiar furat de o stare de ^Posibilitate. De vreo două ori în drumul său se oprise: o dată într-o aii-
J3
mentară pentru a-şi cumpăra o ciocolată pe care o desfăcuse imediat ieşise, şi mai departe peste vreo zece minute, într-o cofetărie, zăbovise mai mult timp pentru a sorbi cu nesaţ o limonada.
Opririle acestea erau de fapt făcute cu un scop precis: voia să fie sigur că nu este urmărit. înlăuntrul lui însă, era cu totul altceva decât voia să pară în eventualitatea unei astfel de situaţii. După ce ieşise din cofetărie şi mai parcurse o bucată de drum, ajunsese la convingerea că nimeni nu este pe urmele lui. Această convingere era liniştitoare într-un fel, cel puţin pentru faptul că pe tot parcursul drumului putea să-şi reia starea mediia-tivă de care acum simţea nespus de multă nevoie (bineînţeles, aceasta excludea

faptul că şi mai departe să fie cu ochii în patru).
Trecuse mai mult de un an de la moartea prietenului său Dani, însiţ amintirea aceea, a ultimei clipe petrecute cu el — acum de parcă s-ar fi petrecut doar cu câteva zile în urmă — îi persista ciudat de clar în memorie. Aceasta îi provoca un fel de melancolie amestecată cu o dorinţă febrilă „de a reuşi şi de data aceasta să-şi îndeplinească cu succes misiunea".
De când luase locul lui Dani, trecuse prin multe situaţii asemănătoare cu cea de faţă (poate nu chiar atât de încordate). I se părea încă că starea lui sufletească de acum era mult mai diferită. Să se fi datorat stărilor afective deosebite trăite azi: stabilirea logodnei cu Lia pe săptămâna viitoare, apoi aflarea despre pericolul în care se afla încărcătura pe care ieri noapte o aduse Titus în casa lui Chiriac? Această veste, împotriva voinţei, îl tulburase din prima clipă, grozav de mult. Liei, nu pentru că n-ar fi avut încredere în ea, ci pentru că voia pe cât posibil să o protejeze — evita să-i relateze despre această activitate a sa. Despre pericolele care-1 ameninţau, Lia însă ştia: erau conştienţi amândoi de marile riscuri dar nu voiau niciunul să renunţe. <
— Lia, îi spusese culegându-i mâinile... Alunecase apoi cu privire! în luciul albastru al ochilor ei mari, plini de iubire. îţi mai aminteşti despi* „locul lui Dani?"
Aceasta era întrebarea cu care el începea, având în vedere aserne-nea ocazii.
— A fost o zi minunată astăzi... schimbă tot el subiectul cu un toD duios. Se opri cu ochii plecaţi, apoi continuă, mângâindu-i mâinile... N-a$ vrea să înlocuiesc totul cu o stare încordată.
— Nu, Florin, te asigur că nu-i aşa, interveni ea.
Zâmbise şi apoi reluă cu o voce schimbată de cum fusese de cân** vorbiseră despre cele mai plăcute planuri privind viitorul lor:
-^ *t4t*
— Doar ştii şi tu... A trecut mai mult de un an de când mi-ai mărturisit, acolo, pe coridorul căminului, hotărârea ta de a lua locul lui pani- Crede-mă, doar atunci, imediat m-a cuprins o teamă grozavă că s-ar putea întâmpla ceva cu tine. Nici eu nu m-am aşteptat de la mine însămi sâ fiu atât de liniştită apoi. Ţi-am mai spus aceasta şi bineînţeles, nu ai uitat, dar ştiu că ai nevoie să-ţi mărturisesc din nou pentru a fi pe deplin liniştit cu privire la mine. Sunt fericită că avem un Dumnezeu minunat, sunt fericită pentru dragostea ta... sunt fericită!...
„Draga mea" murmură, iar când îşi înălţă capul privind-o toată făptura ei: mişcarea rară a pleoapelor rămânând mai mult plecate peste strălucirea ochilor, zâmbetul moale, mâinile calde, liniştite ca două păsări departe de orice pericole în cuibul lor, palmele lui — repeta mereu şi mereu: „Sunt fericită". Acesta era unul dintre cele mai apropiate idealuri ale lui: s-o facă fericită... „îţi mulţumesc Dumnezeule, îţi mulţumesc!" îşi spuse, şi fără să-şi dea seama, scăpă o lacrimă.
— Dumnezeu ne-a protejat, rosti din nou gândindu-se la subiectul pe care-1 discutaseră.
— Numai El. adăugă ea încet.
— Şi ne va proteja şi acum, aşa-i? şopti din nou, uitându-se încurcat la Lia. Aş vrea nespus de mult să ajungem săptămâna viitoare, apoi luna viitoare... când vom fi soţ şi soţie.
Doamne, de ce vorbise astfel? se mirase de el însuşi... Vorbise ca şi cum s-ar teme de ceva... Nu, nu era bine!... Se mirase de-asemenea de Lia că nu se arătase surprinsă de ceea ce spusese el: „ca şi cum ar fi gândit şi ea la fel".
— Dumnezeu ne va proteja până la capăt, rosti ea ferm, dintr-o dată, ridicându-şi uşor bărbia. Oricum, adăugă apoi cu o voce mai scăzută, dar tot atât de fermă — mai important decât fericirea noastră, decât tot ce ne aparţine, decât însăşi viaţa, este mântuirea celor pierduţi.
Şi pentru că, rostind acestea o năpădi plânsul, se cuibări la pieptul "'- La rândul ei, se miră şi ea de ceea ce vorbise (cel puţin aşa simţise atunci Florin). Era şi el uluit, mişcat totodată. De ce? Nu fusese această a"irnaţie doar gândurile amândurora exprimate cu voce tare? Categoric! Nu mai vorbiseră apoi nimic despre acestea. Doar înainte de a se despărţi, jla îi şopti la ureche pe un ton optimist:
— Am să mă rog pentru viitorul meu soţ în seara aceasta, mult, multdetot...
— Mulţumesc, iubita mea...
13
„Se roagă pentru mine şi va ti bine... Ah, cu siguranţă va ti bine« repeta Florin înaintând domol. Mai avea

încă puţin de mers până să ajungă la destinaţie. Astăzi, Titus îi povestise pe scurt ceea ce se întâmplase. 1 neaşteptate, familia Duma s-a trezit cu Securitatea în curte, la o jumătate de oră după ce descărcaseră totul. „Numai Dumnezeu ne-a salvat" mai% risise apoi plângând, nevasta lui Dumitru Duma. Nu ne-am aşteptat ca din atâţia securişti câţi au fost să percheziţioneze, să nu le treacă nici unujj prin minte că, dacă nu au găsit Bibliile şi cărţile la noi. am ii putut safe depozităm pentru orice eventual necaz. într-o altă casă. Când colonelul Oprea a venit şi c! imediat, iară să ne întrebe nimic, şi-a dat seama desp« ce e vorba, dar cărţile, slavă Domnului, deja nu mai erau acolo..."

— „A trebuit să ne grăbim, îi spusese Titus, nu am avut timp să ne gândim la un loc sigur, şi astfel le-am dus în apartamentul meu..*M* grămadă de Biblii, parcă niciodată nu am văzut atât de multe la un locil Când le-am văzut pe toate în camera aceea — în siguranţă, multe, multe, multe de tot... am plâns. Doamne, şi când te gândeşti că era cât pe-aici I le găsească! Le-ar li distras tară nici o mustrare de conştiinţă..."

Titus tm-i împărtăşise atunci planul pe care îl avea cu privire la o depozitare mai sigură a materialelor: erau amândoi grăbiţi. Titus avA ceva probleme urgente de rezolvat în satul G, unde lucra ca medic veterinar, iar Florin se grăbea să se reîntoarcă în camera unde o lăsase singură pe Lia.

Apropiindu-se de blocul cu pricina, Florin grăbi şi mai mult pasul. Din când în când se oprea, aruncând o privire scurtă dar pătrunzătoa* înapoia sa. în afară de trecătorii obişnuiţi, nu i se păru nimic suspect, i

De pe strada principală se înşiruiau mai multe clădiri identice. Blocul spre care se îndrepta era penultimul din şirul cel mai mărginaş. Ş stânga lui, în afară de mici spaţii cu verdeaţă limitate de gard viu, înalt,!* o stradă în jos, erau nişte dărâmături care fuseseră cu vreo câţiva ani» urmă un grup de case ţigăneşti. „Un loc grozav pentru astfel de misiufl? gândi Florin cuprinzând din mers cu privirea terenul din jur. Acum şa* ani, când Titus şi-a luat acest apartament într-o zonă atât de]imitro§> ne-am mirat cu toţii de alegerea lui. Nu am ştiui însă atunci care erau! fapt adevăratele lui intenţii. Fără să-mi fi mărturisii el, este uşor de băn«P că acum nu este pentru prima dată când apartamentul său reprezintă un 1* de refugiu pentru asemenea ocazii."

Apartamentul se afla la primul nivel după ce urcai un rând de scăft ia intrarea în clădire. Cu el faţă în faţă, un aii apartament fusese locuiW

un bătrân pensionar bolnav, care-şi petrecuse ultimele zile mai mult prin spitale. Pentru că de curând murise, nişte rude de la ţară goliseră casa, lăsând deocamdată apartamentul gol şi nelocuit.

Pe palier — întuneric beznă. Ajuns maşinal în dreptul uşii. Florin bătu uşor, ritmic cu degetele. Dinăuntru se auzea vocea lui Titus, acompaniată de sunetul unei pianine. Era o pianină veche, care-i aducea întotdeauna aminte de tatăl său. El cânta adeseori la ea. Pe toţi fraţii lui îi învăţase să cânte bine după note, însă el fusese prea mic, apoi taică-său murise. Ce mult semăna vocea lui Titus cu a aceluia pe genunchii căruia stătuse adeseori privind uimit jocul vioi al degetelor pe clape! Niciodată însă. ah, niciodată. în afară de colinzi de Crăciun, tatăl său nu cântase cântece religioase -- aceasta era o umbră tristă în dragele lui amintiri. Ah, şi cât de mult semăna vocea lui Titus cu cea a tatălui său!

Se propti de pragul uşii. Nu mai avea tăria să bată pentru a i se deschide. I se părea că pentru nimic în lume nu ar fi putut să-l întrerupă. Nu auzise până acum niciodată acele versuri sau cel puţin nu-şi amintea, însă ciudat de mult se potriveau cu starea lui sufletească. Erau parcă smulse din gândurile lui, din discuţiile recente cu Lia, iar amortizarea duioasei melodii la această pianină — îl mişca şi mai mult:

„Doamne, mă predau azi Ţie
Cu toată fiinţa mea:
O, nu mă lăsa la nimeni
Să mă ia din mâna Ta.
Nu mă tem să fiu cu Tine
Pe drumul suferinţei:
Vreau cu Tine în veci să trăiesc, '\ Voia Ta să o împlinesc.
;.'. Da, ia-mi tot, Doamne,
i Da, ia-mi tot, Doamne,
Ia-mi fiinţa mea întreagă, cu bucurie."

Când intră, după ce Titus îi deschise, Florin încă mai plângea. — Doamne, dar ce s-a întâmplat? îl întrebă

acesta alarmat. Florin zâmbi:
—- Am ascultat de la uşă... nu am vrut să te întrerup. Mă gândeam la ceea ce înseamnă de fapt: „Ia-mi tot, Doamne, toată fiinţa... tot..." Titus scăpă şi el un zâmbet amestecat cu un suspin:

— Aşa gândeam şi eu în timp ce cântam. De fapt m-am gândit dinainte, de aceea am ales această cântare.
Florin se aşeză pe scăunelul rotund din faţa pianinei:
— Tu semeni cel mai mult cu tata în privinţa muzicii. Ce mult seamănă vocea ta cu a lui! Apăsă la întâmplare, doar într-o doară, pe câteva clape. Se auziră nişte sunete întretăiate.
— Când eram mic, mi-am dorit nespus să învăţ, dar... câteva clipe Florin rămase cu privirea fixă, în gol. De ce nu 1-a cunoscut şi tata pe Dumnezeu? rosti dintr-o dată.
Titus tresări. îi aruncă o privire uimită, ca şi cum ar fi vrut să-1 întrebe „ce sens are această frământare acum", dar nici el nu ştia de ce — tăcu.
— Asta este! concluziona Florin şi se ridică brusc în picioare, începu să-şi plimbe insistent privirea în jur.
— Bibliile sunt în camera de dincolo, interveni Titus.
— Bănuiam. Mobila de dincolo ai adus-o toată aici?
— Doar pianina şi măsuţa...
— Mi-ai spus că va veni încă o persoană de încredere să ne ajute.
— Trebuie să sosească. Este vorba despre tatăl lui Dani, adică M. Cruceru.
j
— Tatăl lui Dani? |
— De ce te surprinde? 1
— Ştiam că s-a retras de vreo trei ani. După întâmplarea tristă a morţii fiului său, nu m-aş fi aşteptat să aibă din nou curajul.
— Şi eu m-am mirat. Imediat după aceea, a venit şi mi-a spus cu ochii în lacrimi: „în cele mai grele situaţii, vă rog să mă chemaţi şi pe mine. Chiar dacă sunt bătrân, am doisprezece ani de experienţă. Mi-am dorit nespus de mult ca fiul meu să continue această luptă... cât de mult m-am bucurat atunci când, neinfluenţat de mine, a luat hotărârea. I-am spus atunci: 'Gândeşte-te bine, este totodată o cale a riscului: oricând ai putea fi prins.' 'Mă face să mă simt un om al sacrificiului pentru Mântuitorul meu, care mi-a dăruit mai întâi jertfa Lui supremă, mi-a spus: celălalt aspect nu mai contează', şi aceasta mi-a fost suficient să mă facă să înţeleg consacrarea lui. Te rog, mi-a repetat din nou printre lacrimi, doresc din tot sufletul să mă implic din nou, aceasta mă va mângâia
de pierderea lui Dani.'" Şi de atunci, când l-am chemat eu sau alţii, a de un ajutor incontestabil.
Florin ofta. Din nou cuvintele lui Dani, „moartea lui Dani" amintiri

dragi şi totodată nostalgice. Cât de ciudată această stare, parcă străină ck-telul lui de a fi şi totodată ceva în care se complăcea fără a dori câtuşi de puţin să o alunge!
— Sunt puţin obosit, rosti, şi se aşeză pe scăunelul rotund din faţa pianinei. Dar stai puţin! îşi aminti deodată, ridicându-se din nou şi îndreptându-se spre uşa camerei care ducea într-un antreu mic şi de acolo în camera alăturată.
Se opri în pragul uşii acelei camere:
—Ai avut dreptate, Titus, îngăimă emoţionat, sunt multe, nespus de multe Biblii... Doamne, îţi mulţumesc că nu ai îngăduit să le găsească!...
— Aşa-i, întări Titus. Le-ar fi distrus, le-ar fi ars sau le-ar fi folosit ca maculatură într-o fabrică de hârtie. Pe lângă sacrificiul material al multor oameni din străinătate pe care nu-i cunoaştem, se adaugă sacrificiul altora ca noi...
— Titus, aş vrea să... începu Florin cu un ton ferm, ca şi cum cuvintele fratelui său ar fi avut un efect deosebit asupra lui, de a lua o hotărâre pe care ar fi vrut să o ia, şi înainte de aceasta, dar ceva îl oprise. Un gând nou venit îl făcu să se poticnească din nou.
— Lia se roagă pentru noi, adăugă pe neaşteptate. Săptămâna viitoare vrem să ne logodim. Ai ştiut?
Titus îl privi cu insistenţă, grozav de uimit de întrebarea lui. Bineînţeles că ştia: doar se întâlniseră azi şi discutaseră.

— Bineînţeles că ai ştiut, răspunse tot Florin, ghicindu-i nedumerirea. Spune-mi, şi se întoarse către Titus, tu ai avea curajul să te rogi pentru salvarea lor — şi întinse mâna spre camera plină — cu preţul vieţii tale? Cuvintele acestea le rostise cu o sforţare deosebită, cu ochii strânşi Şi pumnii încordaţi. Se întoarse spre Titus şi rămase surprins că acesta nu arăta deloc uimit, cum se aşteptase, în faţa unei asemenea întrebări. De fapt era ceva de la sine înţeles că dacă sunt implicaţi în această chestiune, o fac cu orice risc.
— M-am rugat astfel pentru fiecare transport, răspunse acesta după câteva clipe de răgaz în care parcă voia să-şi amintească precis. Da, m-am mgat astfel, întări cu un tremur melancolic în glas! Tu nu?
— Ba da. Bineînţeles că da... bâigui Florin, dar acum nu ştiu de ce aveam ceva reţineri... Mă gândeam că săptămâna viitoare avem logodna şi...
Se opri plecându-şi capul în pământ. Era ciudat felu în care gândea, nu putea să fie altfel în aceste clipe. Niciodată în faţa unei astfel de i nu fusese atât de slab. O iubea nespus de mult pe Lia şi dorinţa

febrilă de a ajunge să trăiască clipele visate îl impulsiona la aspiraţia de supravieţuire... cu orice chip... şi avea dreptate. Nu era o greşeală înaintea lui Dumnezeu. „El ne va proteja până la capăt" — îi spusese Lia, însă tot ea afirmase: „Mai important decât orice ne aparţine — viaţa, fericirea este El..."
— Spune-mi, încerca să se agate de părerea fratelui său, tu ce ai face în locul meu?
— Eu? — îngăimă Titus surprins — să fiu sincer nu prea înţeleg frământarea ta. Mi se pare că eşti grozav de pesimist.
— Aşa-i, răspunse Florin şi, fără să mai adauge nimic, se retrase în camera alăturată.
Se aşeză pe unul dintre cele două fotolii mari, cu mânere din piele neagră, aşezate pe peretele cu geamul. închise ochii. Vreo cinci minute nu mai rostiră niciunul vreun cuvânt...
— Şi totuşi, sparse tăcerea tot Florin (se vedea că în aceste momente reflectase în continuare la problema lui), tu nu mă înţelegi, poate nici eu nu mă înţeleg.
Pe măsuţa dintre cele două fotolii. Florin aşezase de curând o Biblie de mărime mică, cu coperţi roşii. O scosese din buzunarul hainei.
— Biblia lui Dani? întrebă Titus.
— Biblia mea, îl corectă schiţând un zâmbet. Da, Biblia mea... Ştii Titus, continuă apoi cu inflexiuni deosebite, cu ochii, pumnii şi inima strânse, trebuie să-ţi mărturisesc direct, să mă poţi înţelege: Dacă Dumnezeu mi-ar cere în clipa aceasta să aleg între viaţa mea şi salvarea acestor Biblii, m-aş alege pe mine.
Titus îl ascultă uluit, apoi îl privi în tăcere. La început, după ce tei> minase de vorbit, ar fi vrut să-i spună că are o gândire extremistă, că Dumnezeu nu-i va cere această alegere vreodată, însă imediat descoperi că Florin avea dreptate. Ah, Doamne! Cu toate acestea, nu reuşea să-i dea un răspuns direct. Răspunsul său fu aşezarea din nou pe scăunelul din faţa pianinei, jocul vioi al degetelor pe clape şi răsunetul lin, răscolitor 1 cântării. Acesta însemna de fapt cel mai relevant răspuns:
„Doamne mă predau azi Ţie
Cu toată fiinţa mea...
Da, ia-mi tot, Doamne,
Da, ia-mi tot, Doamne,
Ia-mi fiinţa mea întreagă cu bucurie."

Mai târziu toţi trei: Titus, Florin şi M. Cruceru, pe la ora unu fără câteva minute înainte de a începe ceva, statură mult în rugăciune. La pri-nla vedere, misiunea nu părea atât de grea: poziţia periferică, strada care se ramifica cu un alt dram de ţară, pe care puteai să ajungi repede, fără să ie aştepţi la mari primejdii, în satul G, în care lucra ca medic veterinar Titus, în sfârşit — ora de noapte prielnică — toate acestea reprezentau mari avantaje pentru reuşită. Şi totuşi riscul era grozav — având în vedere că Securitatea era în gardă, te puteai aştepta la orice surpriză. Nu fusese astfel chiar ieri, când imediat după ce descărcaseră, oamenii securităţii tăbărâseră în curte? Nici unu] dintre cei trei nu ştiau să fi fost urmăriţi: cu toate acestea nu puteau li sută la sută convinşi de această realitate.
— Dumnezeu, numai El, cu protecţia Sa atotputernică va veghea să nu ajungă pe mâna lor distrugătoare

Cuvântul Lui, rostise Cruceru printre lacrimi.

Se rugară apoi pe rând, cu voce tare. Ultimele cuvinte ale lui Florin, pe care le rostise plângând, cu o sinceritate copilărească, fuseseră: „Te laud, Dumnezeu] meu, că alături de fraţii mei, pot să-Ţi spun fără reţinere: chiar cu preţul vieţii mele, salvează aceste Biblii, scumpe, prin care Tu poţi face să Te cunoască mii de oameni din acest mare oraş. îţi mulţumesc din adâncul inimii că numai prin Cristos, deloc prin ceea ce este firea mea, am ajuns la această consacrare. Şi, ah Doamne, îţi mulţumesc pentru bucuria nespusă, divină, care mă copleşeşte."

Puţin timp după ora unu noaptea, o dubă oprea pe strada din dreptul clădirii cu pricina. Doar o zonă verde îngustă, împrejmuită cu un gărduleţ mic de fier, şi o alee pe care o puteai traversa cu un pas ceva mai mare decât cel obişnuit, despărţeau geamul camerei în care Titus adăpostise cărţile — de stradă. La ora aceasta târzie, nici un zgomot, în afară de un bizar cântec întretăiat de pasărea de noapte, venit dinspre dărâmăturile fostelor gospodării ţigăneşti, de pe partea cealaltă a dramului, nu spărgea liniştea deplină. în sus — ici şi colo, ca un tremur de lumânare topită, clipocea răzleţ câte o stea la orizont — undeva pe stradă, unde se făcea o "itersecţie — se zăreau la intervale lungi de timp lumini în mişcare, erau Probabil farurile unei maşini în trecere, în rest întuneric beznă.

„O noapte grozav de prielnică" gândi M. Cruceru, aruncând o Privire insistentă în jur. Nu i se părea nimic dubios, dar nu înceta să se roage în gând. Făcuse aceasta şi când părăsise apartamentul lui Titus cu Scopul de a aduce maşina şi în timp ce se apropiase cu ea de clădire şi o Va face până când le va şti în siguranţă, la familia aceea credincioasă, pe

care o cunoştea şi el, din satul G.

Fără nici un zgomot se apropie de geamul apartamentului şi bătu încet, de-abia perceptibil. în întuneric, arătând aceeaşi grijă ca şi el, cineva deschise geamul.

— Trebuie să terminăm cât se poate de repede, îi şopti M. Cruceru lui Titus. Distanţa până la maşină este mică şi cred că eficient ar fi să le transferăm cu grijă din mână în mână. Ce-i drept, sunt foarte multe, dar în cel mult douăzeci de minute, trebuie să plecăm cu primul transport. Dacă le-am îngheşui, poate ar încăpea toate, dar pentru orice eventualitate (să ne păzească Dumnezeu de aşa ceva), este mai bine să le ducem în două serii. Este mai avantajos astfel, pentru că, în primul rând nu zăbovim prea mult aici, în stradă (nu se ştie cărui ochi care nu doarme i s-ar părea suspect, deşi întunericul ne acoperă) şi în al doilea rând, dacă ar fi să ne oprească cineva — ştii tu la cine mă refer — ar pune mâna doar pe o parte dintre ele, iar cealaltă tot ar scăpa, deoarece bineînţeles, noi cu preţul vieţii, nu o să divulgăm secretul.

Chiar în clipa următoare, involuntar, Cruceru tresări. I se păru că de undeva din direcţia dărâmăturilor auzise un fel de zgomot care semăna cu o grămadă de cărămizi răsturnate. Se întoarse brusc într-acolo. Titus îi înţelese teama şi îi şopti:

— Nu este un motiv de alarmă, eu sunt obişnuit cu asemenea zgomote inopinate. De mai bine de trei ani de când zac fără rost o sumedenie de cărămizi, doar ici şi colo câte un zid rămas intact — a devenit un adevărat cuib de pisici, câini vagabonzi, şobolani şi păsări de noapte. Acum doi ani am fost într-o situaţie asemănătoare — trebuia să acţionăm tot noaptea, era vorba de o încărcătură care trebuia dusă de aici undeva în oraş. Atunci, ca să zic aşa, nu eram familiarizat cu acest soi de gălăgie nocturnă. Eu însumi am fost în cercetare cu o lanternă. De atunci nu mi-arn mai făcut probleme.

— Hm! făcu Cruceru — şi totuşi seamănă cu altceva. Un animal nu poate răsturna atât de multe cărămizi deodată.

Se întoarse din nou, ca şi cum de data aceasta ar fi fost în stare să disceamă mai mult decât ceva forme discrete în întuneric. Bineînţeles că nu reuşi. Acel timp de gândire însă fusese suficient pentru a-şi da lui însuşi un răspuns verosimil: „Ce-i drept din prima clipă locul acela mi-a sărit în ochi ca fiind cel mai potrivit în eventualitatea unei urmăriri. De acolo poţi vedea, fără riscul de a fi dat de gol, din amândouă laturile — clădirea. Oricum, chiar dacă ar fi o presupunere veridică, să mergi şi să cercetezi;

n-ar avea nici un sens. Dacă, Doamne fereşte au ajuns până aici, este evident prea târziu să mai putem face ceva. N-avem altă soluţie decât aceea de a merge mai departe. Ah, Doamne, noi nu putem face altceva mai

sigur decât să ne încredem în protecţia Ta şi nu Ţi-am cerut această protecţie îndreptată asupra noastră, ci a Cuvântului Tău."
— Vom începe! rosti cu un glas încet, dar ferm, ca şi cum înainte cu câteva clipe nici nu se confruntase cu presupunerea unui mare pericol. în cel mult douăzeci de minute trebuie să terminăm cu încărcatul, apoi în cel mult o oră, cu ajutorul lui Dumnezeu, vom fi din nou aici. Da, cred că vom fi, mai adăugă ca pentru sine — o frântură de gând zburat pe buze, ca o confirmare în plus a credinţei din inimă.
în timp ce toţi trei erau ocupaţi cu transferarea Bibliilor din cameră în maşină, printre dărâmăturile acelea, în afară de locuitorii ei obişnuiţi la care se referise Titus, un musafir „nepoftit" care gândise în acelaşi fel ca şi Cruceru — că acela ar fi locul cel mai potrivit pentru intenţiile sale, tremurând puternic de frig, de emoţii sau de o bucurie diabolică (nici el însuşi nu mai ştia) — se aşezase de câteva minute pe un bolovan).
De pe la ora nouă, după ce coborâse din tramvai, reperase adresa şi găsise locul cel mai bun pentru observaţie. Stabilit acolo, şi amintindu-şi că în jurul blocului cu pricina n-ar fi găsit nici un ascunziş de acest gen — apreciase bietele dărâmături ca pe o providenţă. Această apreciere însă, nu dură mult timp sau cel puţin fusese ştirbită de neprevăzutele pe care Mircea nu le avusese în vedere. Noroc cu un pahar pe care-1 găsise în preajmă, pentru a se proteja de urâtele animale!... Dacă nu ar fi fost să-1 zărească pe Cruceru venind, îniante de a se ascunde acolo — - aceasta întărindu-i convingerea că era pe un drum bun — poate că Mircea ar fi lăsat totul baltă. De fapt, chiar cu convingerea consolidată, aşteptarea înneordată, asociată cu lupta cu frigul şi cu „locuitorii" dărâmăturilor, timp de patru ore îl obosise până la paroxism. Ajuns în starea aceasta, nu Se mai putuse controla, astfel încât nici el nu-şi mai explica precis în ce împrejurări (căzuse pur şi simplu epuizat peste un morman de cărămizi, călcase sau se împiedicase de ceva moale, mişcător) — era cât pe aici să he victima unei imprudenţe. în clipele acelea se trezise la realitate. Rămase astfel nemişcat acolo, cu inima strânsă, aşteptând un timp să fie descoperit, bătut măr de cei trei şi lăsat apoi să zacă în neştire până dimineaţa, când va fi prea târziu să anunţe Securitatea, iar planurile lui se vor transforma asemenea acestor foste case unde zăcea întins într-un mor-
de ruine (uitase şi de faptul că aceşti oameni, fiind creştini, n-ar fi
JSO
?3
tăcut asemenea fapte, cu riscul de a ti ei înşişi periclitaţi).
După câteva minute de anxietate, când fusese sigur că pericolul trei cuse (nici el nu-şi argumenta cum), reuşise să se ridice îndepărtând meticulos fiecare cărămidă din preajmă pentru a nu produce o nouă zarvă. Se cuibări apoi pe un bolovan mare, rece, într-un colţ. De vreo zece minuta însă, de când încercase să se reculeagă, nu reuşise. Avea impresia că şi bolovanul, oricum destul de rigid, se clatină din toate temeliile, sub impuMJ sul tremurărilor lui. De undeva de după un zid i se păru deodată că audi un schelălăit de câine. „Da, am remarcat că sunt şi câini pe aici" îşi arguj mentă într-o doară, apoi îl străfulgera neplăcut gândul care i se născusl pentru prima oară, după ce coborâse din tramvai: „Parcă aş fi bolnav psi| hic! Ciudat, grozav de ciudat!..." Imediat însă, tot din direcţia aceea auzi un lătrat. Răsuflă într-un fel uşurat.
„Şi eu, care eram gata să cred că estj vorba de o obsesie auditivă... Ce gânduri, ce presupuneri caraghioasei Sunt obosit, dar ar fi şi culmea acum de când, în sfârşit, am ajuns faţă în faţă cu o mare ocazie, să dau înapoi. Deci ce mai am de făcut? Să..."
Se ridică anevoie, precaut în acelaşi timp.
„Ce plăcere să ştii că la câţiva paşi de tine se petrece o asemenea scenă! O pradă grozavă pe care va pune mâna Securitatea, datorită mul Ha, ha! De-abia aştept să-i văd mutra lui Lucaci. 'Eşti grozav băiete, no m-am aşteptat la atât de multă ingeniozitate din partea ta. Bravo, băietei Ai viitorul asigurat!... Securitatea îi răsplăteşte binişor pe toţi acei care îşi dau interesul' îmi va zice Lucaci. Şi când te gândeşti că de data aceasta am recuperat pur şi simplu ceea ce le-a scăpat de nenumărate ori printre degete! Hm... Da, bineînţeles că da, dar deocamdată trebuie să... Deci ce mai am de făcut? Primul lucra: trebuie să mă strecor cumva printre dărâmăturile astea şi să ies dincolo de stradă. Nu-i mare lucru! Voi ieşi mai întâi pe câmp: dărâmăturile mă vor proteja ca nu cumva să fiu văzut (oricum, întunericul este suficient, dar mai bine să fiu sigur), apoi v<8 merge în jos o distanţă oarecare, de unde voi putea fi deplin convins cărtl mă vor zări când voi traversa strada. Cel mai greu însă îmi este felul ti care reuşesc să scap de aici fără

zgomote dubioase. în sfârşit, al doilea lucru pe care trebuie să-1 fac - la telefonul public de pe strada principali] — voi suna la secţie pentru a-i anunţa cât se poale de repede să se prezint* la această adresă..." La gândul acestui sfârşit, Mircea îşi frecă instinctiv mâinile. Eraw ude leoarcă de sudoare, de altfel ca şi cămaşa pe care şi-o simţea lipită <*M* spate. Nu mai băgă în seamă însă aceste neajunsuri. Porni înainte. Trebuii

-=y *rsf*

să ajungă tară nici un zgomot şi totodată cât putea de repede la cabina telefonică. în afară de respiraţia sa greoaie şi parcă ceva care semăna cu nişte bătăi puternice de undeva din regiunea gâtului, poate pulsul său, câteva minute nu mai auzise nimic altceva în jur sau cel puţin aşa credea trecând cu paşi mari, repezi, strada şi îndreptându-se spre strada principală.

Cabina se afla proptită de un chioşculeţ, pe care Mircea îl identifică, apoi ca fiind o staţie de tramvai cu o băncuţă înăuntru. Strada era slab luminată de un singur neon mare, aşezat la mijlocul unui rând de magazine.

Gâfâind din greu, tară să se mai gândească la nimic altceva decât a ajunge la cabină, de a forma numărul şi de a anunţa pe nerăsuflate ceea ce descoperise, pasul lui Mircea se transformă într-o alergare nebunească. Când ajunse în dreptul cabinei, vrând-nevrând fu nevoit, apreciase el după aceea, cel puţin două minute să zăbovească pentru a-şi reveni. Era sigur că, dacă imediat ar fi format numărul, n-ar fi avut tăria să rostească printre gâfaieli nici măcar un cuvânt. Două minute, doar atât!... Nu-i trecuse atunci prin minte că, de fapt, de aceste două minute îşi va reaminti totdeauna ca de o răscruce de vânturi, ciudată răscruce, poate chiar o intervenţie supranaturală, cu scopul de a-i schimba o diabolică decizie. Bineînţeles că nu avea cum să bănuiască măcar că de o simplă zăbovire de două minute, atârnau eliberări ale multor suflete din întuneric, pe care le va vedea chiar sub ochii lui şi nu va pricepe mult timp că el însuşi fusese un pion răsturnat chiar de degetul lui Dumnezeu la momentul oportun. Va "înţelege în curând însă că de acele două minute atârnaseră chiar vieţi... De fapt, întotdeauna fusese conştient că, prin contribuţia lui, începând de la Relu şi Anca, fuseseră stopate fericiri, dar toate acestea îl lăsaseră rece. Aceasta pentru că dorinţele sale avide erau atât de imperioase şi considera că are dreptate, perfectă dreptate să se iubească pe sine însuşi mai presus decât orice...

Un răgaz de a se odihni pentru a putea apoi să-şi împlinească a-Şa-zisul „vis" şi totuşi... La început, când un gând nou îi încolţi în minte, [1] se păru că pur şi simplu aiurează. „Sunt nebun!" repeta fără încetare. „E niai mult decât clar că aceasta este cea mai bună soluţie: să sun la secţie, sa vină oameni cât de repede. Bibliile să fie apoi confiscate, iar cei trei testaţi. Nimic mai simplu!"

„Oricum, încă nu mi-am revenit. Uite cum îmi tremură şi mâinile!... ud leoarcă!... Au trecut doar câteva secunde de când m-am oprit aici.

tS2

(Zafattolul t3

''putute-

t53

Până îmi voi reveni, voi repeta de zeci de ori în gând ce trebuie să le spun-'Sunt Mircea Albu... Vă sun... Am depistat... Veniţi urgent...' Dar stai puţin, dacă îi anunţ, vor veni probabil în frunte cu Lucaci, vor confisca Bibliile, îi vor aresta pe cei trei şi apoi... Probabil abia mâine, când se vor limpezi lucrurile mă va chema la el în birou şi îmi va zice: 'Felicitări! Sunt mulţumit de tine. Ţi-ai asumat răspunderea de a urmări chestiunea cu literatura religioasă şi... ce să mai zic? M-ai dat gata!' şi aşa mai departe. |

Bineînţeles, în urma acestei bravuri, nimeni nu mă va mai ameninţi cu privire la marea mea greşeală — mă gândesc la recentul incident din aula Facultăţii de Mecanică. Cu siguranţă voi primi o recompensă: ceva bani: bineînţeles, vor avea mai multă încredere în mine şi, în sfârşit cariera, viitorul în genera], cât de cât îmi va fi asigurat. Ce grozav!"

Cu toate că încă nu trecuse total peste slăbiciunea fizică, sub influenţa acestor gânduri deschise iute uşa cabinei.

„Dar dacă... Stai puţin că problema aceasta n-am avut-o în vedere! Lucaci este un om josnic, cel puţin încă o dată mai avid şi mai şiret decât mine. Privind rezolvarea acestei chestiuni, ţinând totodată cont că tocmai colonelul Oprea o consideră deosebit de importantă, în acelaşi timp complicată, doar n-o fi Lucaci atât de

nătărău să rateze o asemenea ocazie care i-ar putea aduce chiar avansarea. Cine sunt eu acolo ca să-i stau împotrivă? Chiar dacă n-aş scăpa o vorbă în urma înţelegerii cu el, îl cunosc prea bine încât să nu bănuiesc că va ajunge să mă considere ca un ghimpe de care este nevoie să te descotoroseşti. Ptiu! Ce gânduri ciudate îmi trec prin minte! Oare chiar aşa să fie, cum gândesc? Hm! Cincizeci la sută să zicem că aş avea dreptate... De fapt, de ce presupun că va trebui neapărat să se sinchisească Lucaci de mine? Eu am să-mi primesc partea şi am să fiu mulţumit, iar el, bănuiesc că n-ar avea şanse să ia totul asupra lui, pentru că va veni aici însoţit de câţiva securişti care inevitabil, vor cunoaşte adevărul. Oare? Cred că ra-am încurcat pur şi simplu!." Incredibil ce gânduri, ce presupuneri mi s-au învălmăşit în minte!"
Clătinându-se, intră în chioşculeţul de aluminiu de lângă cabifl» telefonică şi se prăbuşi extenuat fizic şi psihic pe băncuţa de acolo. 0 durere grozavă de cap i se instala în timp ce începu să-şi amintească cum riscase (se gândea la furtul scrisorii de la poştă), prin câte emoţii trecuse (întâlnirea cu Florin în tramvai, căzătura printre dărâmături), iar acut» dintr-o dată, lucrurile se complică teribil... tocmai acum când, aparent i & păruseră cel mai simplu de rezolvat — un singur telefon, doar atât... riscat destul până acum şi merită să risc şi mai departe, încercă să-?
jjnpună forţat. Da, am să risc mai departe pentru că, dacă nu — absolut totul a fost zadarnic şi apoi poate toată viaţa am să regret..."
Se ridică hotărât. Pe neaşteptate însă îl străfulgera un alt gând. Fără sa vrea, zâmbi. îşi lăsă mintea să acţioneze liberă în acest sens. La început i se păru o ideea stupidă, dar interesantă, apoi ceva care într-adevăr ar ti rezonabil, mai puţin riscant decât soluţia de a suna la Securitate. Mai avea încă ceva reţineri. Era uimit de ideea pe care o avea în minte şi de faptul că în aceste momente i se părea plauzibilă. Oare nu se datora aceasta oboselii exagerate? Se prăbuşi din nou pe bancă. După un răstimp de meditaţie profundă, pe care o analiză pe toate părţile, cu aceeaşi durere de cap, dar în plus cu un zâmbet bolnăvicios de triumf se ridică. Era oare chiar un triumf? Poate că nu, dar măcar elucidase o problemă de greu impas, şi acum credea că este posibil: această nouă elucidare sâ-i fie mai benefică decât planul de a suna la Securitate.
Care era de fapt fundamentul acestei idei? Presat de incidentul din aula Facultăţii de Mecanică, cum am mai amintit, Mircea „muncise" mult în ultimele două săptămâni... Deci pentru a afla cât mai multe amănunte despre conspiraţie şi conspiratori, îşi petrecuse mult timp în vizite pe la prieteni, colegi sau cunoscuţi dintre studenţii care locuiau în cămine. Una dintre aceste vizite fusese la fostul său coleg de cameră, Andrei Popovici. De la începutul anului îl mai vizitase o singură dată, pentru că, fiind colegi de grupă, se întâlneau aproape zilnic. Oricum, nici în timpul unui an de zile în care împărţiseră împreună camera, nu reuşiseră să stabilească relaţii intime de prietenie. Andrei fusese tot timpul peste măsură de ocupat cu studiul, iar Mircea, de asemenea avusese preocupările lui care-1 determinau să lipsească aproape tot timpul zilei, uneori chiar şi noaptea.
Deci, săptămâna aceasta, Mircea îl vizitase. Sosise doar de vreo zece minute, când Andrei fusese chemat la poartă pentru un telefon. Când revenise, arăta grozav de îngrijorat. Se scuzase faţă de Mircea că are o Problemă urgentă şi că trebuie neapărat să plece.
— Este vorba despre Mihai: are probleme, se hotărâse să-i spună, Pavând de ales pentru a-i demonstra pregnant că avea motive serioase să sisteze vizita.
— Mihai!?... Aa... da... Mihai Oprea, adică Andreescu, pentru că a este sora colonelului Oprea, când eram colegi de cameră din
în când, mă mai izbeam cu ochii de nepotul lui... acum mai rar... Pe meu pat îi era locul, nu-i aşa? Ha, Ha! Probleme!? Ai spus pare-mi-se * ar avea ceva probleme? Hm! Este posibil ca un băiat, vorba aceea, „de
JS4
t3
bani gata", cu unchiul său, mare „boss", să se izbească la fel ca noi, oameni de rând, de probleme, în toată puterea cuvântului „seri <se"?
— Ţi-am mai spus, de fapt te-ai convins şi tu: Esk un tânăr obişnuit, chiar mai binevoitor decât alţii. Nu înţeleg de ce persoana lui te-a obsedat încă de când l-ai cunoscut. Dar în sfârşit, te rog încă o dată să mă scuzi. Cel mult peste o jumătate de oră am promis că voi fi prezent într-un loc...
— Desigur că graba ta este legată de problemele lui Mihai. Şi totuşi nu sunt lămurit cu chestiunea. Mai

spune-mi o dată, măcar să plec cu sufletul împăcat. N-au trecut decât vreo zece minute de când am intrat şi aproape că îmi arunci vorbele: „Ieşi odată, că trebuie să plec pentru un capriciu al bietului Mihăiţă".
— Să fiu sincer mă surprinde că eşti chiar atât de neştiutor. Ştiam că zvonurile despre el au circulat cu repeziciune printre studenţi. Cel puţin cei de la Medicină vorbesc aproape toţi. De cât timp nu l-ai mai întâlnit?
— De când a început anul acesta universitar, l-am întâlnit de vreo două ori: pare-mi-se era undeva în faţa Universităţii, însă nu am remarcat nimic suspect. Era cu maşina.
Andrei zâmbise trist, apoi continuase.
— Mai ţii minte: anul I şi II, a terminat primul din grupă, în sesiunea aceasta însă... primele două le-a ratat... dacă nu ar fi intervenit... (înţelegi ce vreau să spun) — le-ar fi ratat şi pe următoarele trei.
— fncredibil! Parcă la Balul bobocilor, atunci când l-am întâlnit pentru prim oară susţineai că... Dar, în sfârşit, care-i cauza pentru care Mihai a ajuns în halul acesta? încercase tot mai interesat Mihai să-1 iscodească.
Andrei evitase la început. Totuşi, până la urmă îşi dădu drumul:
— S-a schimbat... Starea lui psihică este la pământ... A început să bea...bea mult. Uneori bea până se îmbată de-a binelea. Crede că astfel-Dar ce contează?
— Imposibil! El... el, pentru nimic în lume n-ar fi luat băutură în gură. Era de un echilibru şi calm admirabil. Şi totuşi, îmi aduc aminte câ anul trecut la Balul bobocilor s-a îmbătat constrâns de un grup de studenţi-De fapt, a făcut-o pentru o fată. Toată lumea râdea de el când...„Lia... Li[a] Gavriş!... De ce n-ai venit, iubita mea?... Te-am aşteptat"... şi aşa ffl[a]" departe. Ai fost şi tu acolo, dar nu l-ai auzit vorbind astfel? Bine, dar cano ai ajuns, el nici măcar nu mai putea vorbi de beat ce era. Tot nu-ţi vine s& crezi? Atunci de unde crezi că ştiu despre frumoasa Lia Gavriş? Despre e[a]

„ste vorba, nu-i aşa? Şi numai dacă n-a reuşit s-o uite, pentru că ea îl iubeşte pe altul, a putut să ajungă în asemenea hal! Măcar ea ştie ceva?
— Destul Mircea. Ai ajuns prea departe. Trebuie să plec. Mihai are nevoie de mine.
— Te rog, numai o întrebare, nu cu alt scop, ci doar din curiozitate: părinţii lui Mihai sau iudele din oraş ştiu care este cauza căderii lui?
— Nu! Mihai nu vrea cu nici un chip ca ei să afle. După cum ştii şi tu, Lia face parte dintr-o biserică neoprotestantă, şi chiar dacă prin absurd el ar câştiga-o totuşi (să fiu sincer nu văd nici o şansă), se teme că ar întâmpina apoi opoziţia lor.
— Ce stupid!... îl compătimesc pe bietul Mihai.
Această discuţie deci, era fundamentul noii idei a lui Mircea. Bazat pe această informaţie despre nepotul colonelului Oprea, i se înfiripase deja un plan grozav în minte. Mihai va fi pionul lui de joc, iar el va juca un alt important rol. îl va ajuta mai întâi pe tânăr să o obţină pe Lia — din aceasta va avea mult de câştigat: în primul rând bani, apoi o relaţie, poate chiar de prietenie cu o rudă apropiată a şefului securităţii din oraş. Era convins că Mihai va ajunge la paroxismul disperării când va auzi de la el despre ceea ce atlase în scrisoare — că luna viitoare Lia intenţiona să se căsătorească cu Florin. Doamne, ce coincidenţă ciudată! Tocmai Florin, cel pe care-l urmărise era la mijloc!...
Având în vedere starea de lucruri — el — Mircea, profitând de ceea te ştia cu privire la Florin care, conform mărturiei lui, avea şanse s-o înfunde cu Securitatea, îl va ajuta pe nepotul colonelului să iasă la linia de plutire. Chiar dacă era nepotul şefului Securităţii, era clar că nu putea [a]pela la Oprea. în primul rând, era bine ştiut că securiştii cu funcţii înalte [n]u ar fi riscat cu nici un chip în defavoarea politicii statului, în favoarea [c]**hiar** a celor mai apropiate rude. Şi nu numai atât... Lia avea o apartenenţă [re]ligioasă privită cu ochi răi de regim. Această eventuală apropiere a lui ^ihai de Lia, putea deci constitui un real pericol pentru cariera lui Oprea.
Acum era sâmbătă noaptea, iar privitor la noul său plan mâine, P[e]ntru că era duminică, iar studenţii nu aveau cursuri şi nu ştia unde l-ar Putea găsi pe Mihai — nu putea începe acţiunea. „Dar nu-i nici o pro-°'emă hotărî, dimpotrivă: mâine voi avea suficient timp de gândire pentru [a'IT]>i pune bine la punct planul..."
După ce se cotrobăi prin buzunare pentru a fi sigur că mai are ceva [a]ni la el, suficienţi pentru a plăti un taxi

care **să-1** ducă până acasă, intră totuȘi în cabină să dea un telefon.
"patuctc
157

CAPITOLUL 14

înainte de a coborî, Mihai întră în baia alăturată camerei sale. Fări nici un chef îşi aranja cravata, se pieptănă apoi şi inevitabil se trezi din nou furat de un sentiment ciudat faţă de sine însuşi. De fapt, acum era pentru prima oară când zăbovea mai mult în faţa acelui obiect dreptunghiular care-1 reflecta. Nu o făcea cu plăcere, ci obligat de faptul că maică-sa de vreo câteva ore era ajunsă în casa fratelui ei.
„Cât de mult am slăbit!... De la prima vedere mama şi-a dat seama: 'Doamne, cât de mult ai slăbit!' mi-a zis, imediat cum am intrat. De când am început anul acesta, au venit grozav de des — ea sau tata. De o lună însă, de când m-am certat cu ei, pentru motivul că au început acum, cânj sunt om matur să mă cocoloşească mai mult parcă decât în timpul copilăriei sau adolescenţei — nu a mai venit nici unul. Ştiu că le-a fost greu, însă au preferat astfel decât să mă supere. îi iubesc şi-mi pare nespus de râu că i-am chinuit atât de mult. Ah... Ce-a mai rămas din onaf acesta de acum un an şi ceva: calm, inteligent, echilibrat, stăpân pe situaţie?"
— Mă bucur pentru tine, Mihai: am reuşit să te educ aşa precum aflţ aspirat, îi mărturisise tatăl său la sfârşitul primului şi la începutul celui de-al doilea an de facultate, cu un amestec de fericire şi mândrie.
— Şi eu mă bucur, tată!...
îşi concentraseră amândoi energia şi timpul pentru educarea fiului lor. Maică-sa, profesoară de limbi, îl învăţase de mic engleza şi germani astfel încât, când terminase prima treaptă de liceu, le vorbea cursiv. L8 Facultatea de Medicină, pe care el şi-o alesese, intrase al doilea pe listf iar anul întâi şi al doilea, le terminase primul din grupă. El, al cărui vis *em* să ajungă un mare medic chirurg, să-i poată ajuta pe alţii *m* supravieţuiască — cât de decepţionat era de viaţă! Şi când se gândea *m* totul se datora unor sentimente de care, cu cât încercase mai mult să scap6» cu atât parcă luau mai multă amploare. De nenumărate ori se confruntaSţ chiar şi cu gândul sinuciderii, însă pur şi simplu tot această iubire el*
•aiiza care-1 împiedicase. Se temea că i-ar putea aduce despărţirea de gjnţa iubită, pentru totdeauna. „Dacă Dumnezeu există, gândea el, mi se nare că este vorba şi despre o triere după moarte a celor credincioşi ca şi ea de cei ca şi mine, cărora nu le este permis să se întâlnească vreodată, iar dacă Divinitatea nu există, din start ideea vieţii după moarte cade: deci o singură viaţă am la dispoziţie."
în sfârşit coborî. Pentru că în camera de zi alăturată salonului mare de oaspeţi auzea, pe lângă vocea mamei şi a mătuşii sale o voce străină, se opri. Era vocea... vocea... Şi pentru că nu era convins încă de presupunere, se opri în dreptul uşii, trăgând cu urechea:
— Nu este pentru prima dată când întâlnesc printre tinerii studenţi un asemenea caz. Cel mai frecvent, aceste stări sunt generate de confruntări cu decepţii la nivelul sentimentelor. în sfârşit, nu are rost să anticipăm: în urma sentinţei vom afla totul. El îmi va spune mie tot, absolut tot ce are pe suflet, căci faţă de dumneavoastră niciodată nu ar fi avut tăria să o facă. Vă atenţionez însă dinainte: dumneavoastră dacă vreţi să lăsaţi în seama mea cazul, nu pot să vă informez despre acel „absolut tot" care-1 măcina. S-ar putea ca dumneavoastră — dacă de exemplu este ceva neaşteptat — involuntar — să reacţionaţi ca atare şi astfel să-i agravaţi starea. Desigur, în ceea ce consider că-1 puteţi ajuta, am să vă informez. Sfatul meu este să aveţi încredere în aceste şedinţe şi totodată multă, multă răbdare. Vă garantez că indiferent de motive, tânărul îşi va reveni.
Auzind toate acestea, Mihai rămase nemişcat, doar cu privirea speriată, rătăcind când spre uşa de la ieşire, cu gândul de fugă, ca un copil care-şi aude tutorii şi care, tară acceptul lui, vor să-i hotărască soarta, când spre scări în sus, cu gândul de a alerga în camera lui pentru a reflecta cu cea mai mare seriozitate înainte de a accepta sau nu această sentinţă sau Pur şi simplu în confruntarea cu hotărârea de a da buzna în camera aceea Şi a-şi manifesta revolta faţă de îndrăzneala altora de a se amesteca în viaţa lui (fie ei chiar şi cei mai aporpiaţi).
în vocea aceea, Mihai îl recunoscu pe profesorul de psihiatrie, de la ^acuitatea de Medicină, Matei Clipea. Era vestit drept cel mai bun şi căutat psiholog din oraş şi era totodată psihologul doamnei Oprea. Nu contesta rezultatele pe care le dădeau metodele lui, însă aplicate la pro-Wa-i persoană i se păreau de

neconceput. „Nu! N-aş putea suporta pentru "iniic în lume o asemenea situaţie!... Şi totuşi de ce? Nu am încredere în Posibilitatea remediului? De fapt, care ar putea fi remediul? Să ajung să o [111] Pe Lia şi atunci toate celelalte se vor rezolva de la sine: va dispărea

starea aceasta continuă de depresie şi o dată cu ea, imboldul nebunatic spre băutură, pentru a îngropa aparent suferinţa psihică. în sfârşit, aş putea redeveni eu — acela dinainte — calm, echilibrat, calculat, care să-şi con-tinue drumul pentru cariera visată. Am gândit 'acela dinainte!...' fvjj întreb însă. 'eu acela', cu toate posibilităţile şi calităţile dinainte, eratn fericit? Ce-ar însemna viaţa mea reluată fără sentimentul dragostei ca-re-mi dăruieşte cel puţin printr-un zâmbet neînsemnat de-al ei sau un simplu vis de noapte cu ea, ceea ce se numeşte 'fericire'? De fapt ce armai rămâne din viaţa mea fără singura fiinţă căreia i-am consacrat, tară ca ea să bănuiască măcar — totul?... Eu cred că o dată cu smulgerea Liei din inima mea, voi smulge chiar din rădăcini puterea de a mai iubi vreodată. Ce sens ar avea atunci cariera şi toate celelalte? Remediul vieţii mele este unul singur —- ea! Dar dacă (precum este clară situaţia de acum) - Lia îl iubeşte pe Florin şi se va căsători cu el?... Ce se va alege de mine? Nu ştiu şi nici nu am puterea să mă gândesc..."
Cu mintea învălmăşită de asemenea gânduri răzleţe, ciudate, pe care altădată şi le-ar fi condamnat cu cea mai mare asprime, maşinal se îndreptă spre uşa de ieşire. Se trezi apoi în curte, apoi în maşină şi de-abia după vreo câteva minute, când ajunse la stradă se dezmetici. „Ce-am făcut de fapt? Am fugit? Ha! Ha!... Nu este chiar aşa — am plecat pentru că era unica posibilitate să evit discuţia cu psihologul. Dacă intram în salon, din respect pentru profesor, eram constrâns să o accept. S-au gândit bine, mama şi mătuşa, să-l invite tară să mă întrebe. Cu siguranţă bănuiau refuzul meu. Faţă de profesor am acoperirea că nu aveam de unde să ştiu că este în salon, iar în privinţa mamei şi mătuşii nu-mi fac probleme deosebite. Am să le spun poate chiar adevărul — nu voi accepta niciodată ca, vreodată, cursul vieţii mele să-şi schimbe sensul prin influenţa unor şedinţe de psihologie."
Se uită la ceas... Oare imboldul de a pleca nu se datora în primul rând unui obicei pe care nu voia să-l lase la o parte cu nici un chip, în nici o zi? Era vorba despre obiceiul de a o aştepta pe Lia pentru a o vede» măcar la ieşirea din clădirea Universităţii (cunoştea deja orele când ea termina cursurile), la început ea nu-l observase — aceasta permiţându-i sa *&* desfete în voie, de undeva din spatele cortinei, privind, admirând cea mai minunată şi scumpă fiinţă care-i trecea doar câteva minute prin f# ochilor.
S-a întâmplat însă, o dată, în timp ce aştepta pe cineva să soseasc* din acea direcţie, ca ea să-şi concentreze privirea spre parcare. Atunci, î*[1]
sfârşit, după nu ştiu cât timp, 1-a descoperit. L-a salutat fluturând mâna şi zâmbetul... El i-a răspuns în acelaşi fel, cu inima răsucită... cu toată fiinţa tremurând de fâstâceală şi emoţii. Ea însă nu a putut vedea mai mult decâi salutul unei simple cunoştinţe. După această întâmplare, şi-a imaginat că in acele momente, dacă ea s-ar fi hotărât să vină acolo cu simplul scop de a discuta ca între cunoştinţe care nu s-au văzut de mult — el, în starea de atunci ar fi fost capabil să-i spună în grabă, fără a avea în vedere riscul, cu o sinceritate sfâşietoare — adevărul. Apoi, de răspunsul pozitiv sau negativ, dacă are rost câtuşi de puţin să mai spere la dragostea ei, să-şi decidă soarta.
Faptul că ea îl descoperise, nu-l determinase să renunţe la acest obicei. Alibiul era, îi mărturisise şi ei chiar a doua zi — că o aşteptase pe mătuşa lui (profesoară la Universitate) să o conducă cu maşina acasă (nici tiu a mai ţinut cont că Lia şi-ar fi putut da seama foarte simplu că era de fapt o minciună: mătuşa avea şi ea maşină personală).
Niciodată, Mihai nu avusese curajul să-i propună să o conducă la cămin cu maşina. Se temea de incapacitatea lui de stăpânire — astfel ar fi putut să o îndepărteze pentru totdeauna. De la un timp însă, Lia începuse să nu-şi mai amintească, decât foarte rar despre existenţa lui. Părea foarte îngândurată şi privirea ei, încă din clipa când ieşea pe uşa Universităţii, zbura căutătoare ca o pasăre şi se aşeza apoi liniştită în locul unde o aştepta deja Florin sau îşi continua căutarea pe aleea care ducea în direcţia Facultăţii de Electrotehnică. De atunci începând, nu existaseră decât rare, grozav de rare zile, excepţii când Lia să nu se întâlnească cu Florin... Doar atunci i se părea lui Mihai că-şi amintea de faptul că acolo, în parcare era Şi el... Cu toate că ea aproape îl uitase, pur şi simplu uneori trecea la câţiva paşi de el şi de mână cu Florin, plutind parcă de fericire, nici măcar nu-l zărea sau îl salutau amândoi în treacăt, Mihai nu putuse să renunţe

la obi-[Ce]iul de a o aştepta acolo, în parcarea Universităţii. Era cel mai simplu mod de a o revedea zilnic. Ce-i drept, în el mocnea de fiecare dată speranţa unei zile mai bune. Se gândea la salutul ei de altădată, la apropierea [e]i de maşină, la discuţia banală... Aceste nimicuri îl făcuseră nespus de lerieit, şi nu numai atât... îi dăduseră frâu liber să viseze undeva mai [cte]parte de realitatea prezentă — că poate totuşi Lia va fi odată a lui...
Această nouă atitudine de indiferenţă a Liei, fusese de fapt cauza [ma]rii lui depresii psihice. De atunci începuse să caute refugiul în băutură. [Sa] nu mai aibă puterea de concentrare pentru a se mai preocupa de problemele facultăţii, să slăbească fizic.
Î60
*&*futolcd 14*
Mihai se uită din nou la ceas şi pentru că mai erau doar eâtevtf minute până la ora când Lia trebuia să iasă de la cursuri, iar el nu voia sg rateze cu nici un chip această aşa-zisă întâlnire, apăsă pe accelerator.
Mircea Albu îl urmărise un timp pe colegul său de grupă, Florin. Da vreo câteva ori, în acest scop ajunsese în faţa Universităţii, unde îl zărise pe Mihai (precum amintise în discuţia cu Andrei — aşteptând în maşina din parcare). Analizând apoi situaţia, îşi aduse aminte că îşi pusese chiar întrebarea: „Pe cine aşteaptă Mihai acolo?" (Maşina rudei lui, profesoara Oprea, era parcată şi ea, undeva mai departe.) Acum, în urma discuţiei cu fostul său coleg de cameră, problema aceasta era elucidată: Mihai venea aici pentru ca să o vadă pe Lia. Era un îndrăgostit de excepţie. Lia, aproape întotdeauna pleca însoţită de Florin. Cum putea să reziste bietul Mihăiţă unei asemenea scene? Să fii conştient că iubita inimii tale este a altuia, iar tu să ai tăria să speri încă, să râvneşti, să aştepţi ca un câine credincios, pe o fiinţă care nici măcar nu bănuieşte (sau poate că da), în orice caz este indiferentă în faţa iubirii tale, deoarece inima ei şi-a dăruit-o altuia?!
Deci un loc mai sigur de întâlnire cu nepotul lui Oprea nici nu vedea, sâmbătă noaptea germinase în mintea lui planul cu privire la faptul de „a-l ajuta pe Mihai" să ajungă la Lia. Toată duminica analizase şi răsanalizase această idee, iar acum, de o oră (plecase mai repede de la cursuri), aştepta undeva pe o bancă mai retrasă de unde avea posibilitatea să urmărească cele două puncte care-l interesau: uşa de Ia intrare din Universitate şi parcarea.
„Uite-l, în sfârşit! Nu m-am înşelat în presupunerea că îl voi întâlni[1] în faţa Universităţii" — remarcă Mircea scăpând un zâmbet emfatic la gândul proprie-i ingeniozităţi. „Ah!... Uite-l şi pe Florin", remarcă zărind un tânăr care se apropia într-un ritm alert pe aleea care era drumul cel mai scurt de la Facultatea de Electrotehnică spre Universitate. „Mai lipseşte din scenă doar Lia, dar desigur că trebuie să apară. A, da... uite-o, acum» ieşit!... Priveşte în jos, apoi în stânga, în direcţia aleii... L-a zărit pe Florin, şi acum, după ce i-a făcut semn cu mâna, coboară aproape zburând treptele. Doamne, cât poate fi de frumoasă! Parcă mă fascinează şi *V*[6] mine, care nu am nici un sentiment faţă de ea! Splendidă...
L-am considerat pe Mihai un mare idiot, pentru faptul că nu <
să renunţe la ea, dar cel puţin acum, când pot să privesc atent acest înger je fată, cred că-1 înţeleg... Da, dar stai puţin, m-a furat priveliştea acestei jive şi am uitat scopul pentru care mă aflu aici... A, da, pentru Mihai... Ia [s]a văd ce mutră are în aceste momente tensionate un tânăr de bani gala, bolnav incurabil de o dragoste fără nici o speranţă de împlinire! Ce ciudat să poţi trece şi peste imperioasa şi insuportabila gelozie, doar pentru simplul motiv de a-ţi vedea fiinţa iubită! Este ca şi cum ai visa nopţi de-a rândul că eşti posesorul unei mari avuţii, pe când în viaţa de zi cu zi trăieşti de fapt ca şi cel mai umil cerşetor, însă visurile nopţii îţi sunt suficiente pentru a te face să te simţi bine. Ce păcat că datorită distanţei care ne desparte şi a parbrizului maşinii, nu reuşesc să-i văd clar trăsăturile sărmanului... Eh. este o problemă minoră pentru mine... Dar... incredibil! Mi s-a părut sau este real! Lia a rămas pe loc. iar Florin se apropie de maşina lui Mihai. Uite că se apropie şi Lia! Ce ar putea să aibă Florin cu Mihai în comun? De unde să se cunoască?... Au început o discuţie. Cine ştie? Cred că ar fi cazul să mă apropii şi eu, numai să nu ratez totul. Fie ce-o fi, trebuie să am măcar un indiciu. S-ar putea ca această fază să-mi dea toate planurile peste cap." Simţea în acelaşi fel ca azi-noapte, broboane de sudoare reci, pe tâmple, pe spate.
— îţi mulţumesc încă o dată pentru amabilitate, Mihai, o auzi pe Lia care i se păru că încearcă să-şi ascundă surprinderea şi tremurul din voce.
Mircea nu avea de unde să ştie că Lia era într-adevăr surprinsă de faptul că Mihai se oferise, pe neaşteptate, ca niciodată, să-i conducă pe amândoi cu maşina. Mihai dorea parcă, exagerat de mult să facă

acest gest şi involuntar, această invitaţie neaşteptată o făcea să stabilească o legătură ^cu misiunea lui Florin de azi-noapte, despre care nu reuşiseră să discute. Şi acest gând îi insufla teamă. Observând însă că, cel puţin aparent Florin ^nu părea afectat, se mai linişti: dar tare se miră de privirile, de timbrul ^v°cn. de trăsăturile ciudate ale nepotului colonelului Oprea. „Parcă nu ar " ceva în ordine cu el" gândi, aruncându-i o privire speriată. în acelaşi ^lr np însă, ca şi cum i-ar fi ghicit gândul, el o privi direct în adâncul °chilor. Ce sentimente ciudate îi crease pe moment acea încrucişare de Priviri! O înfrigurare adâncă, o temere instinctuală şi parcă o milă pro-^fu ndă (ce ciudat!).
— îti mulţumim încă o dată, Mihai, rosti tot ea. Ştii, vremea este ^ru moasă şi nu avem de gând să mergem direct la cămin. Ne vom opri ^u ndeva pe o bancă, într-un parc, în drumul nostru.

— Eh... mai adăugă zâmbind Florin, întorcându-se spre Lia, perioada aceasta înainte de logodnă... Fără să-şi dea seama se opri dintr-o dată, frapat parcă de o contorsionare bruscă, profundă a trăsăturilor feţei **lui** Mihai.
Câteva clipe, pe chipul celor doi îndrăgostiţi se putea citi o mare nedumerire, aceasta cu atât mai mult cu cât Mihai, pe neaşteptate îşi scăpă capul în mâinile sprijinite de volan şi rosti pe un ton ciudat:
— Bine, vă mulţumesc, oricum...
Cei doi păreau că nu s-au dezmeticit. Le trecea probabil amândurora acelaşi lucru prin minte, dar se temeau să-1 considere, să-1 creadă o explicaţie a comportării lui Mihai. Tânărul din maşină intui aceasta, şi cu un efort teribil, încercă să repare greşeala.
— Iertaţi-mă, rosti pe neaşteptate, nu demult am avut o decepţie... Este vorba despre o studentă de la medicină din anul II (nu era tocmai o minciună, pentru că într-adevăr o studentă pe care o cunoscuse în practică la spital se îndrăgostise sincer de el şi avusese curajul să-i mărturisească: el o respinse cu cea mai mare brutalitate), şi de aceea am reacţionat astfel. Astăzi am şi băut ceva... Iertaţi-mă!...
— Ne pare sincer rău, bâigui ceva mai dezmeticit Florin. „Pentru nimic în lume, gândi apoi, nu aş fi amintit de cuvântul 'logodnă', dacă aş fi bănuit măcar... De unde să ştiu? Parcă l-ar fi străpuns cu un cuţit... îmi pare grozav de rău!"
— Iartă-ne, te rog, mai îndrăzni Lia, evitându-i privirea tulbure, pierdută, care parcă tot asupra ei se oprea şi-i făcea să zboare prin minte tot felul de gânduri pe care nici într-un caz nu dorea să le accepte ca fiind reale.
— Da, bineînţeles, rosti acesta cu toată silinţa de a-şi putea juca cât mai bine înscenarea.
Mai adăugă ceva, dar se bâlbâi grozav. Era un fel de confesiune scurtă pentru a le întări convingerea că de fapt nu minţise. Apoi, după ce se salutară din nou, schiţând toţi trei un fel de zâmbete care se asemănau grozav între ele, se despărţiseră.
Mihai se prăbuşi cu capul pe volan şi începu, cu adevărat să facâ ceea ce nu-şi amintea să fi făcut vreodată de când trecuse pragul copilări^el — să plângă de disperare. „Nu!... Nu!" repeta în minte, repeta şoptit-repeta lovind inconştient cu pumnul în ceva din faţa sa (nu-1 interesa ce), care scotea un sunet strident. Cuvântul „logodnă" — nu avea tăria să-> şoptească în disperarea sa, însă memoria i-1 repeta nestăpânit, sălbatic

sfâşietor.... Şi după acest cuvânt urma altul şi mai dureros, mai ameninţător — ■ „căsătorie"... căsătoria singurei fiinţe de care el se îndrăgostise şi care şi-a legat inima de altul!... Era mai greu de suportat decât însăşi moartea. Nuuuu!... Cu mâinile tremurânde, cu ochii înceţoşaţi începu să caute un obiect. Se auzi mai întâi un fâsâit de hârtie, apoi un zgomot de dop desfăcut şi Mihai, tară să ţină cont că era la volan, că se afla chiar în parcarea Universităţii, începu să bea. Nu reuşi însă mai mult de vreo două înghiţituri, pentru că nişte bătăi neaşteptate în geamul automobilului îl constrânseră să ascundă cu o mişcare mecanică sticla. „Ce ciudat, mai sunt, gândi: toată căderea mea morală nu mi-a zdrobit sentimentul ruşinii... Ha! Mi-e ruşine să mă vadă cineva că beau..."
— Mircea?...
— Bună Mihai! Nu am mai discutat de mult, de pe vremea când eram coleg de cameră cu Andrei, aş vrea să...
-— Lasă-mă, te rog, acum nu am timp.

— Ai dreptate... te înţeleg. Nu! rosti autoritar Mircea, observând că Mihai se pregăteşte să închidă portiera. Ştiu decepţia ta cu privire la Lia Gavriş, rosti pe neaşteptate privindu-şi interlocutorul năucit direct în ochi. Ştiu şi nu numai atât... aş putea să te ajut, mai adăugă misterios.
— Ce vrei să spui?
Mihai încă mai tremura, privirea îi era tulbure, pierdută, însă în ochi îi apăru (Mircea remarcă) o fărâmă de lumină. Deşi era în starea unui om care, ajuns la paroxismul disperării, este în stare să se agate de orice nouă speranţă, fie chiar o himeră, Mihai totuşi nu cedă imediat. Era prea mult închis în sine. Andrei era singura persoană căruia îi împărtăşise problemele lui sufleteşti şi nimeni altcineva nu trebuia să mai ştie.
— Cum ai curajul să afirmi că aş fi decepţionat cu privire la Lia Gavriş? Cum îndrăzneşti?...
— Ce-i drept, recunosc că ara avut îndrăzneală, însă trebuia să ţi-o spun direct de la început, pentru că astfel te puteam constrânge să stăm de v°rbă. De fapt crezi că este atât de greu să-ţi dai seama de o mare iubire? 0 iubeşti prea mult băiete şi oricât te-ai străduit să maschezi aceasta, observ că nu ai reuşit: dovadă chiar incidentul de acum câteva minute.
— De unde ştii... m-ai urmărit? Cum se poate să...
— A fost o întâmplare, se justifică cu indiferenţă Mircea. Dar, în s**farşit,** până una alta, îmi permiţi să vin lângă tine?... Grozav. Acum e cu rtlvjlt mai bine şi cred că ar fi şi mai bine dacă am sta de vorbă în alt loc, IUl aici în parcare — nu se ştie niciodată...

— Dar stai puţin, nici măcar nu am spus că aş iî de acord să discutăm.
— Uită-te la mine Mihai, crezi că glumesc? Ai pierde o mare şansă, să nu zic singura şansă...
Mihai îl privi cu neîncredere, dar fărâma de lumină din ochi nu se topise, dimpotrivă. Şi această speranţă îl determină să introducă cheia în contact să pornească. Tot timpul drumului, nici unul nu rosti nici măcar un cuvânt. Mihai conducea aproape mecanic, cu mintea încorsetată de gânduri greu de suportat. Mircea observă că mâinile îi tremurau uşor pe volanul maşinii. Era şi el îngândurat — reflecta cum ar fi cel mai bine să abordeze discuţia, astfel încât Mihai să-i accepte planul. De fapt, de felul cum va accepta Mihai planul nu se temea prea mult, şi de felul cum va reuşi el însuşi să-şi joace rolul, astfel încât să aibă de câştigat de pe urma acestei intervenţii (se gândea la ceva material) şi totodată să stabilească asemenea relaţii cu nepotul colonelului astfel încât acesta să nu uite niciodată că ideea lui a reprezentat de fapt Providenţa. Bineînţeles, aceasta în cazul în care va ajunge să o aibă pe Lia. Ce greu! Acum, când era faţă în faţă cu această situaţie, i se părea incomparabil mai dificilă şi riscantă decât faptul de a fi dat sâmbăta noaptea acel simplu telefon... Poate totuşi din cauza unor mici emoţii. Dar stai puţin: mai mult decât oricând trebuia să fie stăpân pe situaţie. Omul de lângă el, fie chiar şi nepotul colonelului Oprea, nu era decât un simplu tânăr care torturat de suferinţa psihică, va fi uşor de manevrat. Nu va mai avea tăria să analizeze toate dedesubturile pe care el va încerca să le mascheze. Oricum, din start, Mircea considera inevitabil ca viitoarea discuţie să nu-i descopere într-o măsură destul de mare caracterul său. De ce oare o eventuală descoperire a imoralităţii sale îl deranja? în fond, după ce îi va accepta planul (era convins că în culmea disperării o va face), va dovedi că nu este cu nimic mai bun decât el. Pe Mircea îl frământau aceste probleme pentru că îl cunoştea pe Mihai ca fiind un tânăr moral, total diferit de ceea ce reprezenta grupa socială din care Mircea îl considera că făcea indirect parte (era nepotul şefului Securităţii din oraş).
Automobilul se opri peste câteva minute undeva pe o străduţă strâmtă, acum pustie, cu case vechi, cenuşii, de o parte şi de cealaltă.
— Ei bine, te ascult, rosti cu o voce aspră, autoritară parcă, diferita de cea pe care o avusese cu puţin înainte, când Mircea îl abordase.
înainte de a rosti ceva, Mircea îi aruncă o privire adâncă. Se străduia să descopere ce însemna această bruscă schimbare. Avea c

impresia că tonul vocii seamănă grozav cu cel al colonelului. ..Cred că nu va fi uşor" observă, dar rămase ferm pe poziţie.
— Cred că discuţia avută în urmă cu câteva minute cu Lia şi Florin ţi-a dat de înţeles cât de serioase sunt relaţiile dintre ei. Probabil pentru că o iubeşti nespus de mult...
Mihai se întoarse. Era cu adevărat surprins că acest om pe care îl desconsiderase întotdeauna, faţă de care

avusese chiar o inexplicabilă repulsie, îi aducea în faţă o realitate lăuntrică, despre care credea că doar el însuşi, şi poate într-o anumită măsură Andrei ştiau. Lui Mircea nu-i scăpase această reacţie. Continuă:
— Acum ai auzit cu urechile tale, şi vrând nevrând trebuie în sfârşit să crezi, nu zic să accepţi — ai să vezi în curând de ce. Ce să mai zic privitor la această veste? Dacă ai fi auzit-o din altă parte, poate că nu i-ai fi dat de la început crezare. întâmplarea a făcut să afli în cel mai nefericit mod posibil lucrul de care ţi-a fost teamă în fiecare zi şi te-a determinat chiar să cauţi un fals refugiu în băutură. Scuză-mă... te-am surprins când... ştii tu la ce mă refer şi este foarte simplu de dedus restul. în sfârşit ce am vrut să mai spun? A, da!... Aşa-i că te surprinde grozav de mult curajul meu de a spune lucrurile direct pe nume?
— Mai întrebi? Dar aceasta contează mai puţin acum. Continuă!
— Pentru a ajunge la subiectul propriu-zis trebuia să-ţi mai relatez ceva amănunte în plus: de fapt am să ţi le spun pe scurt: ştiu sigur când au programat această nefericită logodnă: şi nu numai atât... chiar şi nunta...
— Chiar ştii?... îngăimă de-abia perceptibil Mihai, cu inima strânsă, ca şi atunci când aflase de la Florin despre logodnă.
— Logodna — săptămâna viitoare, sâmbătă, iar nunta cât de repede, probabil luna viitoare.
Un răstimp, Mihai nu mai spuse nimic: doar muşchii feţei i se alungiră, transfigurându-1 într-un fel în care parcă numai de pe buze lipseau gemete repetate şi prelungi să arate ca un om îngrozitor de bolnav. Mircea ªmuţi şi el...
— De unde ştii? rosti Mihai dintr-o dată.
De fapt Mircea avusese în vedere această întrebare, însă (ce ciudăţenie) îl izbi în urechi din nou tonul acela autoritar care i se părea că Seamănă cu cel al unchiului său.
— Dintr-o sursă sigură. Are atât de mare importanţă? îţi dau cuvântul meu că este o informaţie veridică.
— N-ai afirmat chiar tu adineaori că datorită încăpăţânatei mele
Î66
f4
aspiraţii nu aş fi fost capabil să cred orice zvon? Atunci de ce admiţi că în cazul de faţă aş adopta altă atitudine?
— Ai dreptate, trebuie să ştii.
Câteva clipe ezită totuşi — dacă îi spunea adevărul curat al acestui amănunt, era posibil să intre într-o mare încurcătură. Ce vulnerabil era! Cum putuse să-i treacă măcar prin minte să-i mărturisească că sustrăsese scrisoarea? Hm! Acum ştia ce să-i spună astfel încât să aibă acoperire, însă o mărturisire de care fusese conştient de la început că va fi iminentă în discuţie, acum la momentul potrivit îl făcea să mai aibă reţineri. El practica aşa-zisa profesie de „turnător", însă faţă de anumiţi oameni se simţea jenat. îi era ciudat că şi Mihai făcea parte din această categorie, oricum nu avea de ales. De fapt nu era chiar unchiul acestuia şeful Securităţii şi toată lumea ştia ce caracter josnic are unul cu o asemenea funcţie?
— Ei bine, este vorba despre ceva care trebuie să rămână un secret,! dar pentru că nu vom putea sub nici o formă să evităm această faţă a lucrurilor, eu... lucrez pentru Securitate. Este suficient?
Mihai holbă ochii mari, era vădit surprins. Imediat făcu o legătură[1] cu inexplicabila sa aversiune faţă de fostul său coleg de cameră al prietenului său.
— Hm, „turnător" deci, rosti cu un pufăit de dezgust care-1 făcu să se simtă tare atins în aşa-zisul orgoliu pe interlocutorul său.
— Cam aşa ceva, îngăimă Mircea pe un ton ciudat.
— Faţă de astfel de „câini de vânătoare" nu am avut niciodată vreo consideraţie, rosti din nou Mihai, cu vocea şi figura înăcrite, tară să-i pese câtuşi de puţin că de data aceasta era o adevărată şi greu de suportat injurie.
„Oameni ca aceştia cu siguranţă au toate sentimentele atrofiate", era remarca ce-i permitea să vorbească astfel.
— Te-am întrebat dacă este suficientă această informaţie? reuşi; Mircea să îngaime, mulţumindu-se doar cu o privire cu care, dacă ar fi putut, l-ar fi făcut scrum pe interlocutorul său.
Mihai, pentru că alte probleme îl frământau cumplit, renunţă şi el li atitudinea dinainte. Cu altă ocazie poate, aflând această realitate, nici măcar nu ar fi stat de vorbă cu un asemenea om de nimic, dar acum,

chia[f] dacă de ideile unui astfel de om ar trebui să se agate, presat de paroxismul disperării — era dispus să încerce... Măcar să încerce. Oare chiar aşa?.-9
— Nu înţeleg ce legătură are faptul că tu lucrezi pentru Securitate
■*& J67
cu informaţia privind programarea logodnei şi a nunţii?
— Dacă îţi mai aminteşti, săptămâna aceasta... dar stai puţin!... sunt secrete stricte, de unde să ştiu că nu o să mă dai vreodată de gol? Dacă Oprea ar afla vreodată că am discutat asemenea chestiuni cu cineva din afară — aş putea să o încurc rău de tot.
— Astfel de probleme deja le-ai şi discutat, dar în sfârşit... în privinţa aceasta te asigur că nu are rost să-ţi faci probleme.
— Te cred. Deci, acum vreo două săptămâni a avut loc incidentul politic în aula Facultăţii de Mecanică (a fost atunci mare vâlvă, este imposibil să nu ştii). Cu acest prilej împreună cu un căpitan de la Securitate am urmărit corespondenţa şi printre alte scrisori, am descoperit si una care era tocmai a Liei Gavriş — le scrisese părinţilor despre toate acestea.
— Deci este adevărat...
Mihai îşi scăpă capul, cu ochii închişi, strânşi — în piept. De-abia acum simţea adevărata durere a acestei groaznice lovituri. Ochelarii cu rame negre, subţiri, îi alunecară. Căzură cu zgomot. Era posibil să se fi spart, dar Mihai nu se sinchisi. Cel de lângă el rosti ceva, dar nu îl auzi. Trăia senzaţia unei acoperiri a minţii şi simţurilor cu o avalanşă de gânduri negre. Suferea cumplit şi nu putea să se ascundă.
Dar Mircea? în starea în care se zbătea Mihai, în suferinţa lui psihică de acum, nu vedea altceva decât un mare avantaj pentru atingerea scopurilor proprii — putea fi uşor de manevrat.
în sfârşit, după un răstimp destul de lung, Mihai îşi ridică fruntea.
— Şi acum lasă-mă!... te rog, lasă-mă singur, se răsti la Mircea. Se gândea să rămână singur şi să bea în neştire.
— Verosimilitatea acestei vieţi te-a făcut să uiţi pesemne că sunt [a]ici ca să-ţi spun în faţă o şansă. Ţi-am mai spus şi la început această idee: nu ai încotro, trebuie să crezi, dar nicidecum să accepţi.
— Ce şanse aş avea?
— Simplu: te poţi opune...
— Eşti nebun!... Cum aş putea?
— înainte de a începe, îţi voi cere două lucruri. Ţine minte: acestea sunt condiţiile ca să mă hotărăsc să-ţi spun planul meu: dacă nu, s-ar putea [sa] mă răzgândesc. Şi ştii de ce? Cum ai să deduci în curând (bineînţeles dacă accepţi) — eu risc mult la afacerea aceasta şi în primul rând risc pentru simplul fapt că o să împărtăşesc cu tine nişte secrete: cu toate că tu nu m-ai [mt;]redinţat de garanţie, nu pot fi sută la sută convins că o vei respecta.

Dacă nu ar ii fost în halul acesta, pentru nimic în lume Mihai nici măcar nu ar fi mai fi continuat discuţia. Era însă prea zdrobit pentru a mai avea tăria să se împotrivească acestei şanse. Undeva, într-o bucăţică a interiorului său se miră că era în stare să accepte orice compromis numai să se oprească această avalanşă a suferinţei.
— Bine, accept, rosti fără nici o analiză a situaţiei devenind totodată mai interesat de subiectul propriu-zis al „singurei şanse".
— Deci condiţiile sunt acceptate...
— Zi-le odată! Şi apoi treci la subiect.
— Prima ţi-o spun deschis, direct, tară să lungesc sau să-ţi daa explicaţii care nu te interesează acum (ştiu că ai posibilităţi, astfel nu aş avea curajul) — am nevoie de bani.
— Hm!... Bani?... câţi?
— Ascultă-mă Mihai, voi risca mult, poate chiar şi libertatea mea pentru a te ajuta... şi în plus... ţi se pare că ai putea avea altă cale? în sfârşit, cât consideri tu...
— Douăzeci ajunge?
— O!... bineînţeles... Nu m-am gândit... dar ai să vezi că meritaţi Eşti... Mircea era cu adevărat uimit de uşurinţa cu care Mihai acceptase. '

— Lasă asta!... Continuă!
— A doua condiţie: promite-mi că dacă lucrurile se vor rezolva sarj tisfacător, vom fi amici, iar când voi avea şi eu nevoie de un serviciu de-al tău, nu mă vei refuza. Nu se ştie ce poate interveni în privinţa carierei, iar pentru tine, având în vedere că eşti o rudă apropiată cu un om deosebit de important din oraş, nu va fi atât de greu de rezolvat. înţelegi tu la ce mă refer?!...
— Dar aceasta depinde indirect de mine. Nu pot să-ţi promit nimic.
— Promite-mi măcar că vei face tot ce depinde de tine.
— Asta pot să o fac. Şi acum, treci odată la subiect.
— încerc, dar direct nu pot să o fac. Ar fi prea şocant pentru tine^ deşi este clar în avantajul tău. în prealabil, permite-mi o întrebare: ce consideri că este mai important: împlinirea aspiraţiilor tale, a idealurilor de acum, din tinereţe, care-şi vor marca viitorul sau nerenunţarea încăpăţânată la unele principii de viaţă pe care din rutină ai învăţat să le numeşti „morale"? Vreau să subliniez că mă refer la cazul renunţării la una dintre acestea în favoarea celeilalte.
— Eîşti nebun!... Nu înţeleg! Ce sens are o asemenea întrebare? Af* impresia că am depăşit limita, închipuindu-ţi că în cea mai grea suferinţ*
-S> *169*
psihică aş putea şi eu decădea mai jos de bariera umanului, ca de pildă...
iu.
Aceste cuvinte Mihai le rostise imediat după întrebarea lui Mircea,
„arcând termină respiră anevoie. Câteva minute apoi, nu se mai auzi decât respiraţia sa. Dacă ar fi fost posibil să se audă şi zgomotul frământărilor aprige din mintea lui, Mihai s-ar fi îngrozit peste măsură. De fapt, era oricum îngrozit pentru că, chiar dacă totul se petrecea în linişte, problema alegerii acestor două posibilităţi îl frământase până acolo încât alesese un nou răspuns, de data aceasta sincerul răspuns.
„Ce provocare neaşteptată, gândi, dar realistă. Eu nu aş fi avut curajul să-mi pun vreodată o astfel de întrebare. Sunt uluit... grozav de uluit de ceea ce se petrece cu mine, de faptul că alegerea mea înclină spre propriul meu viitor, cu preţul încălcării moralităţii umane pe care, dacă tot am ajuns până aici, l-am încălcat deja: am început să beau. să nu mai învăţ, să nu-mi mal pese decât de problemele mele. Ce-ar fi dacă aş încălca încă ceva principii în plus pentru a-mi salva propria fericire, viaţa? Pierzând-o pe Lia, dacă nu m-aş sinucide cât de curând, aş deveni oricum o victimă, un om ucis în timp, şi în acest caz..."
— Şi totuşi are atât de mare importanţă ca tu să ştii alegerea mea intr-o asemenea eventualitate? rosti pe neaşteptate cu o voce schimbată, meditativă.
— Absolut. Te avertizez: fii sincer!
— Ei bine, în limita normală a vieţii, egoismul obişnuit paşnic, moral în relaţiile cu cei din jur îl consider firesc. în situaţii excepţionale însă, pentru a te menţine neapărat pe linia de plutire (măcar pe linia de plutire) cred că totuşi ai dreptul să încâlci anumite principii, dar subliniez "" şi acestea încadrate în măsura normalului.
— Grozav răspuns! Parcă ai filozofa. Deci, concis: înclini spre Prima variantă în defavoarea celeilalte, să nu zic eliminarea ei cât îţi per-lm'1 conştiinţa şi împrejurările.
— Cam aşa ceva...
— Şi acum, permite-mi să traduc alegerea ta în această situaţie: obiectul de care tu vezi acum legate toate aspiraţiile tale este Lia şi în Scopul de a ajunge la ea ai fi în stare de aproape orice, bineînţeles în limi-Permisă de circumstanţe.
— Şi conştiinţă!...
— Hm! Da, am zis de la început şi conştiinţă, dar de multe ori sen-'^entele o pot atrofia.
no
t4
— Termină cu digresiunile acestea oribile şi treci direct la subiect!
— Relaţiile Liei cu Florin, te-ai convins şi tu că sunt cât se poate de serioase. Dacă lucrurile ar decurge normal, la sfârşitul săptămânii va avea loc logodna, apoi căsătoria lor... In sfârşit, singura soluţie este să intervenim ca lucrurile să nu mai decurgă normal.
— Cum adică? Este cu putinţă?

— Bineînţeles!
— De ce mă priveşti aşa? Ce-ţi trece prin minte?
— Dacă nu dispare Florin din acest joc, tu nici măcar nu poţi intra. Te-ai gândit până acum la aşa ceva? Sunt sigur că da, sunt sigur că ai dorit cu sălbăticie această variantă, mai ales când ai văzut-o de atâtea ori fericită alături de el. Sunt convins că te-ai gândit că tu ai putea să o faci şi mai fericită. Nu mă îndoiesc că ai văzut în el de nenumărate ori, cum era şi firesc, cea mai mare piedică de a ajunge la ea. Probabil că nu ai vut curajul (sau poate că da), să te gândeşti cât de mult s-ar schimba în bine soarta ta legată de Lia, dacă aceasta nu ar mai fi...
— Doamne!... gemu Mihai şi se prăbuşi cu capul între palme.
Câteva clipe căzu furat de ultima afirmaţie, dar imediat se dezmetici. Se întoarse spre Mircea cu ochii dintr-o dată măriţi, cu faţa crispată de teamă, suferinţă şi nedumerire.
— Ce vrei să afirmi prin „dispariţia lui Florin"? Eşti un ipocrit şi mai mult decât atât dacă speri că îţi voi ţine isonul.
— Mă aşteptam să te grăbeşti în presupuneri şi bineînţeles să te opui. De-abia ţi-am spus ceva „direct la subiect" fără să-ţi dau lămuriri şi deja ţi-au zburat prin minte o grămadă de oribilităţi. Să nu spui că ai presupus până şi faptul că aş avea în plan să înfăptuim o crimă pur şi simplu şi apoi să sfârşim amândoi „la răcoare". Apropo, îmi pare rău că nu am pus de la început şi condiţia de a nu mă întrerupe. Calmează-te deci şi ascultă-mă. Zilele acestea a fost mare vâlvă la Securitate având în vedere introducerea ilegală a cărţilor religioase în oraş. Chiar colonelul Oprea a fost peste măsură de furios. S-a hotărât ca cei care vor fi doar bănuiţi să fie imediat arestaţi, până acum au fost arestaţi câţiva şi interogaţi. Unor» dintre ei li s-a dat drumul, dar ei nu ştiu sărmanii că vor fi din nou chemaţi, judecaţi şi închişi. Şi, stai puţin — împotriva lor nu sunt dove# atât de concludente! De fapt, în ziua de azi este suficient să fii pârât de un informator ca s-o înfunzi... în sfârşit, unde vreau să ajung: eu l-am urmă** pe Florin şi am descoperit că este unul dintre pionii cei mai importanţi dl" acest joc de introducere ilegală a cărţilor. Deocamdată nu am raportil
«9 171
nimănui nimic. Este suficient să mă duc la sediu şi să dau informaţiile de rigoare (te asigur că am dovezi incontestabile), voi fi oricum crezut uşor având în vedere criza de acolo privind descoperirea acestor manevre. în cazul acesta, Florin va înfunda-o cum nu se poate mai rău. Şi încă ceva: nu aveam de gând să-ţi mărturisesc, dar o fac pentru ca să îţi dai seama că nu este doar o simplă aventură: dacă îl mai ţii minte pe Relu Mureşan, eu am fost cel care...
— Şi mai ai curajul să?... Mizerabile!... Eşti... eşti... Mihai tremura din toate încheieturile. Am crezut că nu există diavoli, dar... Cum ai putut sâ-1 trădezi pe Relu. cum mai poţi să gândeşti la distrugerea altora? câte vieţi ai distrus până acum?
La aceasta, Mircea îşi pierdu controlul. Se aprinse dintr-o dată:
— Incomparabil mai puţine decât ruda ta de sânge, sub acoperişul căreia locuieşti, mănânci, dormi liniştit... Dacă ai veni doar o dată în vizită la Securitate, nu în altă parte decât pe coridor, să auzi gemete, strigăte de exasperare, zgomot de bătăi şi torturi, puţin spus că te-ai îngrozi. Doamne, ce-am spus? Nu!... Te rog, Mihai, promite-mi că nu mă vei divulga vreodată!...
Doamne, de unde atâţia câini în preajma maşinii?... Să plecăm de aici! Ce mai schelăie, ce mai latră!... O să pătrundă în maşină şi o să ne mănânce de vii!...
Transpirase tot. Tremura. Tremurau amândoi. Când îşi reveni, Mircea privi speriat spre Mihai. îşi amintea perfect ceea ce spusese, de felul dubios al comportării şi era aproape sigur că pierduse... Era imposibil ca Mihai să nu-1 considere pe drept cuvânt bolnav psihic şi atunci era firesc să nu mai aibă deloc încredere în el.
— Mihai! Mihai! urlă, dar Mihai parcă nici nu l-ar mai fi auzit.
în curând se convinse că Mihai fiind peste măsură de frământat de gândurile lui, nu-1 băgase în seamă. După un răstimp, când îşi înălţă capul, se sperie de paloarea morbidă a feţei celui de lângă el.
— Spune-mi: având în vedere cele ce mi-ai relatat, de răspunsul atârnă neapărat soarta lui Florin?
— Dacă chiar acum vei da un răspuns pozitiv, mă voi duce la Securitate, îndrăzni Mircea, şi piedica spre Lia va fi înlăturată.
între conştiinţa şi sentimentele lui Mihai se dădea o luptă teribilă. '" minte i se învârteau tot felul de

gânduri — când cu privire la năzuinţa u* vitală de a o avea pe Lia, când la ceea ce însemna de fapt luarea unei ecizii care ar fi afectat îngrozitor totodată soarta unui om. Măcar dacă nu

Î72

Î4

ar ti avut loc în viaţa lui întâmplarea de acum un an şi ceva. care \ rămăsese impregnată clar în memorie, ca şi cum s-ar fi întâmplat chiar ieri, lupta cot la cot cu Florin pentru salvarea vieţii tânărului Daniel Cruceru. Cât de revoltat fusese pe acei care contribuiseră direct sau indirect la uciderea fără temei a acestui tânăr! De atunci începuse să urască cu toată puterea şi revolta tacită tot ceea ce era legat de cuvântul „securitate". Uneori se trezea că din acest motiv se urăşte chiar pe sine însuşi, numai pentru simplul motiv că era rudă cu comandantul Securităţii din oraş. Ah, de ce trebuia să fie pus în situaţia de a călca cu o durere sfâşietoare, cumplită peste vocea conştiinţei pentru a ajunge la fericirea personală? Dar dacă...? în mintea lui încolţi dintr-o dată un gând care putea fi o portiţă de ieşire, o şansă, un refugiu al conştiinţei...

Dacă totuşi, indiferent de poziţia lui de acceptare sau refuz în a ■ implica în această scenă. Florin va trebui oricum să împărtăşească această soartă nedreaptă? Dacă ar ajunge la concluzia că viitoarele neplăceri ale lui Florin nu sunt neapărat condiţionate de răspunsul lui pozitiv, în acest caz nu vedea nimic de condamnat în atitudinea lui.

— Spune-mi, începu cu un glas care deşi intenţionase să şi-1 facă cât se poate de autoritar, şi-1 auzea slab şi tremurat. Spune-mi, repetă cu un efort care de data aceasta îi dădu vocii duritatea intenţionată (te atenţionez: dacă nu spui adevărul, s-ar putea să pierzi această partidă): dacă eu nu sunt de acord, dacă răspunsul meu va fi negativ, îl vei pârî totuşi sau o vei face absolut condiţionat de hotărârea mea?

Deşi, pentru a nu crea bănuieli se strădui să dea un răspuns imediat, Mircea nu reuşi. De fapt problema aceasta, Mircea nici măcar nu şi-o pusese. Pornise de la ideea că este cu neputinţă ca Mihai să întoarcă spatele acestei afaceri de care atârnau cele mai sensibile probleme ale vieţii lui. De-abia acum, provocat de Mihai se gândea şi la această variantă. Adevărul era că în eventualitatea **refuzului** lui Mihai bineînţeles că el nu-1 va lăsa cu nici un chip pe Florin să-i scape. Nici nu era nevoie să cumpănească dacă îl va demasca sau nu la Securitate în acest, cel mai rău caz, când Mihai se va retrage. Deci răspunsul real al lui Mircea ar fi fost: „Indiferent de acceptarea sau neacceptarea ta, Florin va împărtăşi această soartă, eu nu îl voi pârî neapărat condiţionat de hotărârea ta' • „Ce-ar însemna, gândi însă Mircea, să dau un asemenea răspuns? ^ altceva decât să ratez partida!" „Dacă-i aşa, ar putea zice Mihai, atunci ce m-ai băgat şi pe mine în acest joc, totul a fost un fel de înscenare", „Dacă te-ai gândit să o faci necondiţionat de gândirea mea, de ce

mi-41

°<y ***?73***

pretins şi bani şi...?" în acest caz, răspunsul trebuia să fie cealaltă variantă, adică:

— Numai de poziţia ta atârnă şi hotărârea mea de a-1 demasca sau nu, rosti categoric, privindu-1 direct în ochi.

Şi de-abia când descoperi transfigurarea specifică decepţiei de faţă, în ochii, pe buzele albe, palide ale lui Mihai, înţelese de ce acesta pusese o asemenea întrebare. Se gândea că poate dacă ar fi înţeles dinainte scopul acestei provocări ar fi dat alt răspuns. Dar acum era prea târziu şi oricum era clar că răspunsul celălalt ar fi avut mai multe şanse să-1 descalifice. Aştepta înfrigurat răspunsul lui Mihai. Ştia că în interiorul lui se dădea o luptă cumplită între vocea conştiinţei şi sentimente. „Dacă sentimentele vor învinge, voi câştiga şi eu, dacă nu..."

Ce cumplit, când la nivelul minţii se întâlnesc într-un mod ostil sentimentele cu conştiinţa, pentru că, orice atitudine ai lua, eşti inevitabil un învins. ,.Dacă[7]aş zice da, gândea Mihai, atunci conştiinţa mea ar avea toate motivele clare, iară vreo justificare, să mă condamne. Dar sentimentele mele? Ele nu sunt suficiente să mă îndreptăţească pentru a fi implicat indirect (poate la fel de vinovat ca un ucigaş -- mă gândesc la moartea lui Dani) în distrugerea iremediabilă a unui om. Chiar dacă, să zicem, o voi câştiga pe Lia, deşi îndepărtarea lui Florin nu reprezintă garanţie că ea va fi a mea, toată viaţa mă va urmări gândul culpabilităţii mele. Şi atunci?..."

îşi ridică dintr-o dată chipul palid, crispat. întinzând o mână tremurândă în direcţia lui Mircea, ca şi cum

prin acest gest ar fi vrut să îndepărteze cu disperare până şi fiinţa materială care-l provoca la asemenea torturi psihice îngrozitoare, şopti:
— Nu! Nu! şi apoi încă o dată cu o voce mai ridicată: Nu! Şi încă 0 dată cu un glas puternic, ca al unui psihopat: Nu pot!... Ai înţeles? NuuuL. Şi, acum, lasă-mă singur!
Mircea rămase blocat, cu ochii măriţi privind îngrozit la scena Ceasta în care un om grozav de chinuit se zbătea din răsputeri să se mai Menţină încă o dată pe o poziţie de ascultare faţă de aşa-zisa conştiinţă. ^e fapt nu se pierdu de tot: i se păru că această izbucnire exagerată Seamănă cu o ultimă zvâcnire a oricărei fiinţe înainte de a rămâne nemişcată pentru totdeauna.
„Totuşi, gândi, vocea lăuntrică nu se poate asemăna cu o fiinţă malerială pe care, după ce a izbit-o mortal, îşi pierde dintr-o dată întreaga valoare. Pe ea o poţi ameţi, o poţi înăbuşi, o poţi atrofia, dar niciodată dis-complet." Mircea ştia aceasta din propria-i experienţă şi tocmai de

aceea nu accepta cu nici un chip ca lupta lui să se încheie astfel. Va încej-, ca să-i înăbuşe conştiinţa punându-i în faţă suferinţele pe care ar trebui să le suporte nerenunţând la nişte principii de viaţă pe care, din rutină, le consideră „morale".
înlăturând mâna lui Mihai, încă îndreptată, dar tremurândă în direcţia lui, se apropie:
— Eşti nebun, omule! rosti pe neaşteptate. Nebun şi laş! De cine ţi-e frică? Sau ai acceptat şi tu principiile creştine ale Liei? Nici chiar în cazul acesta, nu ai avea dreptate să te comporţi ca un laş. Eşti în primul rând un laş faţă de tine însuţi. Gândeşte-te că în urma acestei retrageri ai putea să suferi întreaga viaţă. Este singura ta şansă de fericire. Nu mă îndoiesc: poate exista posibilitatea să te căsătoreşti până la urmă cu o alta, dar după cum te văd am impresia că iubirea faţă de Lia îţi va marca toată viaţa. Sau poate nici măcar nu ai să rezişti acestei mari decepţii şi o să ajungi, dacă nu la sinuciderea popriu-zisă, la sinucidere prin distrugerea personalităţii tale.
— Ajunge! Taci... taci!... Dacă mai spui un cuvânt... Pleacă! Pleacă odată!... Stai, mai stai numai o clipă. Tu ce crezi, există o forţă supranaturală care a zidit înlăuntrul nostru ceva ca un fel de barieră peste care nu poţi trece prea simplu când vrei să faci ceva împotriva principiilor morale? Spune-mi, când l-ai trădat pe Relu nu a trebuit să te confrunţi şi tu cu o luptă teribilă pentru a înlătura această barieră lăuntrică?
Mircea îl privi uimit. Deşi trecuse mai mult de un an de atunci şi ît memorie mai avea doar nişte slabe reminiscenţe privitoare la felul cum gândise în acea situaţie, un **lucru** era cert: ceva din natura lui însuşi încercase să-1 stopeze, atunci, dar aceasta nu putea să o considere (sau mai bine zis se temea să recunoască aceasta ca fiind influenţa unei forţe supranaturale).
— Ce mai contează? rosti sec.
— Mda! Pentru tine nu mai contează... Dar pentru mine contează! Da, aş vrea să fie altfel, dar...
Se opri. Prin geamul întredeschis pătrundea un parfum de flori • salcâmi şi castani, amestecat cu un miros de benzină. I se păru ciudat ca de-abia acum descoperea înşiruirea pomilor de o parte şi de alta • străduţei. Privirea îi alunecă apoi undeva în dreptul unui gard cenuşi"' înalt pe alocuri, decojit de tencuiala pe care înviaseră valuri roşii şi roz 1 trandafiri agăţători. O umbră de ramuri de castani tremura peste cenuşi11' amestecat cu petale. îşi ridică privirea: printre frunze, crengi şi

& ns

clipocea un orizont albastru...Avea senzaţia ciudată că retrăieşte clipele acelea când venise împreună cu Florin, după ce Daniel Cruceru murise, acolo, în faţa Catedralei. Atunci simţise sub propria-i palmă căldura sângelui de pe fruntea lui Florin, şi de atunci se născuse în el acea ură nestăpânită faţă de cel care-i fura fericirea... Atunci, în după-masa aceea Je octombrie când o întâlnise pe Lia pentru prima dată după patru luni şi i se păruse apropierea ei ca apropierea uneia dintre cele mai frumoase închipuiri ale creaţiei... Atunci, pe lângă nespusa fericire de a-i îmbrăţişa cu privirea şi zâmbetul, şi mersul şi jocul buzelor trăise de fapt începutul celor mai mari decepţii: Lia nu-i aparţinea lui, ci altuia. Cât de mult o iubea! De atunci încolo, mai mult decât în acea seară când dansase cu ea la balul bobocilor, i se cuibărise gândul că o va iubi întotdeauna, că fără ea nu ar putea fi fericit vreodată, far acum starea aceasta îl invada, îl copleşea. Dar nu ca în felul de atunci când totuşi mai avea speranţe, ci într-un fel care îl făcea să sufere enorm. în starea de faţă, toate speranţele erau ajunse la marginea prăpastiei. Lia, Liuţa lui, alături de care avusese

până în ziua aceasta curajul de a-şi visa fericirea, era pe cale să o piardă, şi o dată cu pierderea ei ar fi însemnat să fie şi el pierdut... pierdut pentru totdeauna. Dintr-o dată avu impresia că este faţă în faţă cu o balanţă pe care atârna de-o parte fericirea lui, existenţa lui însuşi, iar de cealaltă parte fericirea, existenţa unei alte fiinţe, „până acum, gândi mirat, balanţa am lăsat-o să atârne în favoarea altuia. De ce? Pentru că încercarea de a-mi găsi un atu în favoarea mea a eşuat imediat... De fapt, am avut dreptate: ce sens ar aea totul dacă să zicem — prin absurd — o voi câştiga pe Lia, iar actul vinovăţiei mă va urmări pas cu pas toată viaţa? Şi atunci ce să fac? Să renunţ din start, fără măcar să fi încercat această ultimă şansă? A.stfel viaţa, fericirea mea să fie distruse? Nu ar fi oare această renunţare, cum consideră Mircea, un act de laşitate cel puţin la fel de îngrozitor ca şi actul vinovăţiei? Trebuie măcar să încerc. Dacă s-ar ajunge la ceva neprevăzut, poate aş putea totuşi prin intermediul unchiului meu, chiar dacă m-a avertizat prompt să nu mă mai amestec vreodată în treburile lui, să se ajungă la un remediu. Ce gândire vulnerabilă! Dar, oricum, nu am de ales!..'Ah..."

Se întoarse spre Mircea. Acestuia i se păru că arată mai jalnic decât niciodată. Descoperi însă în apele tulburi ale ochilor cenuşii-verzui, acea ">râmă de lumină care-1 determinase de la început să aibă îndrăzneala de a aborda subiectul. Buzele albe ale lui Mihai se mişcară scoţând un sunet eare şi el însuşi se miră în aceeaşi măsură ca şi cel care aştepta cu sufle-

tul la gură răspunsul. Era un fel de început de cuvinte neterminate s cu greutate, de neînţeles. îşi duse apoi pumnii încordaţi la tâmple, cu oehij închişi, strâns, cu un efort deosebit rosti:

— Ai consimţământul meu.

— Am înţeles, rosti Mircea repede ca şi cum s-ar ii temut ca m cumva Mihai să se răzgândească, aşa încât se grăbi să plece.

— Stai puţin: când vei merge la Securitate pentru...?

— Chiar astăzi!

Mihai oftă prelung. încerca să zică ceva, dar nu reuşi. Când ajunse la concluzia că totuşi trebuie cu orice chip să rostească acel ceva, ca şi cum nimic nu-1 mai poate opri, Mircea era departe. Se gândi să-1 ajungi din urmă şi să-1 întrebe unde-1 poate găsi în cazul în care se va răzgândi: sau chiar să îl determine să revoce hotărârea de-a merge chiar azi k Securitate. Aceasta, în scopul de a-i mai oferi totuşi mai mult timp de gândire — măcar până a doua zi. Când ajunsese în dreptul lui însă, cu toate că era destul de hotărât în această nouă decizie, nu avu puterea *A* apese pe pedala frânei.

Nu-şi explica de ce, dar după cele întâmplate avea o dorinţă de neînvins de a merge în locul acela din centrul oraşului în care fusese *■ tunci în urmă cu un an şi ceva împreună cu Florin şi când o întâlnise apoi pe Lia. Peste vreo zece minute de mers în goană, opri în parcarea alăturaS părculeţului Catedralei. Coborî. I se părea că după-masa aceasta seamănă grozav de mult cu aceea din urmă cu un an şi ceva, din octombrie. *Aceeaş* adumbrire de cer senin printre frunze de castani şi salcâmi, aceeaşi alee.-numai că, în locul frunzelor pe care paşii lui, alături de ai ei, călca seră ÎB drum spre scările catedralei şi, în locul miresmei de parfum de magnolii venit dinspre ea — doar paşii lui, singuri, striveau iarba şi floricelele albe-

îl îmbulziră doi copii: o fetiţă de vreo zece ani, zdrenţuroasă, dar care îşi purta cu un aer cochet funda mare de dantelă, ca un trandafir, # care fusese cândva albă, în părul ciufulit, şi un băieţel îmbrăcat în uniformă şcolară peticită şi prăfuită. Amândoi îl implorau pentru câţiva ld-Deloc pentru altceva decât pentru a scăpa de ei, Mihai le puse mecanic ceva bani în palmă. Un răstimp, îi auzi în spatele lui chicotind de bucuri*» şi de-abia după o bucată de drum îşi cotrobăi din nou buzunarele: îşi dâd* seama că le dăduse fără să vrea toţi banii pe care-i avea la el. Dar acu* ce mai conta? îşi auzea zgomotul paşilor în timp ce urca pe scări»[1] Catedralei. încă de afară se simţea un miros de lumânări topite şi lămâi*' Din acea după-masă de octombrie nu mai intrase niciodată în ^

clădire, iar acum, pentru că aştepta să găsească o atmosferă asemănătoare cu cea de atunci, simţea un fior de înfrigurare şi de teamă. Vedea parcă şi acum sala plină şi cântecul acela tremurat pe zeci de buze, răzbătând dincolo de cupola aurită şi pereţii pictaţi. Amintirea aceasta, mai bine zis teama că va întâlni din

nou aceeaşi atmosferă, îl făcea să tremure... cu adevărat să tremure... pentru că în felul acesta se simţea nespus de condamnat pentru atitudinea lui de astăzi. în sfârşit, intră. în afară de vreo câteva femei răsfirate ici şi colo în picioare, pe margine, făcându-şi din când în când cruce cu mâna, locaşul era pustiu. Era a doua oară în viaţa lui când păşea în acest loc, şi cu adevărat era surprins de pustietatea lui, în această după-masă de primăvară, când de fapt circulaţia în centru era nespus de intensă. în faţa acestei privelişti schiţă un zâmbet de nedumerire. Se părea aproape firesc acum, deşi mai târziu, când îşi va aduce aminte, i se va părea o mare naivitate că religia şi ideea existenţei lui Dumnezeu totodată, nu au nimic temeinic. Răsufla uşurat: „Deci Dumnezeu nu există, deci Dumnezeu nu există" repeta în gând. „înseamnă că nu am motive de frământare pentru care să mă condamn. Din punct de vedere firesc, am făcut exact ceea ce ar fi făcut orice om pentru supravieţuirea proprie, ca şi cum într-un război este firesc să te aperi ucigând şi, ca acest act să nu fie considerat 'ucidere', un act de ucidere propriu-zis condamnabil."
Cu toate acestea însă, gândurile care se învârteau în mintea lui, când condamnându-1, când dezvinovăţindu-1, nu-1 părăsiseră. Reuşi să le atrofieze doar un timp, când după ce bău în neştire, căzu în adormire, îmbrăcat, în patul său.

CAPITOLUL 15

Ajunsă de curând în camera căminului, imediat după de intră se repezi râzând în faţa oglinzii de deasupra chiuvetei din spatele perdelei înflorate. Curiozitatea de a se vedea neapărat cum arăta, după ce alergase prin ploaie şi vânt, de mână cu viitorul ei logodnic, i se părea o copilărie, însă nu se putea abţine. Curând oglinda îi reflecta un chip cu obrajii aprinşi, ca şi buzele, luminat de un zâmbet de fericire. Pe tâmplă, pe frunte, din cârlionţii uzi, se prelungeau veseli, unul după altul picuri aduşi de afară. Ţineau parcă acelaşi ritm vioi de ploaie de primăvară cu zgomotul care se auzea pe pervazul de tablă al geamului întredeschis. Pe perete, în dreptul oglinzii erau două cuieraşe, pe care stăteau agăţate două prosoape: unul mov deschis, cu un chenar roşu, iar celălalt alb, cu buchete de flori roz, roşii şi galbene. întinse mâna după cel cu buchete de flori. Zâmbind la amintirea celor petrecute cu câteva clipe în urmă, înainte de a se despărţi de Florin, sub ploaia de primăvară, începu să adune picurii difl păr pe prosopul moale.
De sâmbătă începând, când se hotărâseră ca la sfârşitul săptămânii să se logodească, parcă tot acolo îi zbura gândul. Spre surprinderea ei, atunci, în noaptea aceea când îl ştiuse pe Florin în pericol, nu fusese deloc tulburată. Ce-i drept, o parte din noapte stătuse trează: se rugase şi meditase. După miezul nopţii se trezise şi Anca. Bineînţeles că nu-i mărturisise secretul care o făcea să vegheze. De altfel, Anca nici nu o iscodise: nu 6l| ceva neobişnuit ca Lia să rămână cu veioza aprinsă, rugându-se citind diB Biblie, meditând sau scriind în caietul ei intim, până după miezul nopţii» iar pe ea nu o deranja.
Anca se trezise în urma unui vis ciudat cu Relu. După ce deschis[6] ochii, imediat se ridică şi alergă la chiuvetă. Stătuse mult timp acolo. **Lfl** nu o vedea din pricina perdelei: o auzea însă suspinând încet. LâsaS* înadins, ca apa să curgă cu presiune. Lia avusese impresia că Anca ar * vrut să ascundă ceva de ea. Când se întoarse şi Lia o întrebă mirată ce S* petrece cu ea, Anca îi răspunse scurt:
"3> *179*
— Un vis ciudat cu Relu, nimic altceva şi apoi nu-şi putuse abţine un torent de lacrimi.
Lia se apropie de patul ei, dar ea se întoarse imediat cu faţa la perete, continuând să plângă cu suspine.
— Până când? izbucni deodată ghemuindu-se strâns ca şi cum ar fi fost sub presiunea unei dureri fizice enorme. Cât timp va trebui să rezist? Nu mai am răbdare. Nu mai pot! A trecut doar un an şi ceva, şi ar trebui să mai treacă încă atâţia alţii! Doamne, şi în tot acest timp să nu aflu absolut nimic despre el? I-am sunat azi din nou pe părinţii lui şi i-am implorat să-mi spună ceva, orice despre el, dar... când am încercat să le fac o vizită, nici măcar nu au vrut să stea de vorbă cu mine. Ei cred că din cauza mea s-au întâmplat toate acestea. Au fost şi ei la proces. Am încercat să le explic, dar... într-un fel îi înţeleg: a fost o lovitură cumplită pentru ei şi sunt convinsă că durerea nu le permite nici măcar să accepte ideea că am fost şantajată. Bine, dar din când în când ei au dreptul să-1 viziteze, de ce el nu le spune nimic? Dacă ar arăta ceva interes faţă de mine, cred că ati-ludinea lor s-ar schimba câtuşi de puţin. Este clar însă că el crede, ca şi ei că eu l-am trădat. Ce proastă am fost! Cum am putut admite până acum ideea că el ar putea totuşi să gândească altfel decât văzuse cu ochii lui, ce auzise cu urechile lui, în urma depoziţiei mele din sala de judecată? Ah!

Nu era pentru prima dată când de atunci, din seara aceea, de când încercase să se sinucidă, Anca avea asemenea izbucniri. Şi Lia o înţelegea. Ce s-ar fi ales de mine, zicea ea adeseori., îmbrăţişând-o şi plângând pe umărul Liei, dacă nu ai fi fost tu întotdeauna să mă ridici, să mă îmbărbătezi, să-mi redai viziunea speranţei?
— Dumnezeu, nu eu, răspundea ea cu lacrimi în ochi: doar pentru El...
— Da, în primul rând El, o aproba Anca, dar răbdarea, solicitudinea, dragostea ta...
— Tot de la El le primesc, numai de la El...
— Dacă nu te-aş fi cunoscut pe tine, nimic nu m-ar fi determinat să [a]J[l]ng la convingerea existenţei şi dragostei Lui, şi totuşi ştiu că El vrea să fiu — într-un fel asemănător cu tine... dar nu pot.
— Nu-i deloc greu, ţi-am mai spus: depinde doar de simpla ta [v]oinţă.
— Spune-mi: eşti sigură că dacă aş crede în puterea şi în îndurarea ^[u]i, s-ar schimba lucrurile...? Mă refer cel puţin la felul cum am văzut [al]Unci, în seara aceea după proces, remediul: să am răbdare şi mai multă

speranţă, da, mai multă speranţă, care să-mi menţină răbdarea?...
— „Căci Eu ştiu gândurile pe care le am cu privire la tine, Anca, zice Domnul" îi răspundea Lia cu ochii scăldaţi în lumini, care parcă nu semănau cu cele ale unei fiinţe pământeşti şi pe un ton care, cu adevărat întărea parcă şi mai mult nădejdea de speranţă şi de mângâiere a versetului biblic, „... gânduri de pace, şi nu de nenorocire, ca să-ţi dau ţie Anca un viitor şi o nădejde" (Ieremia 29:11). Şi la aceste cuvinte divine sau l[a] altele pe care Lia i le spunea ca şi cum ar fi ştiut despre profunzimi sufleteşti pe care ea nu i le mărturisea, pentru că uneori nici măcar ea însăşi nu avea tăria să le analizeze în minte sau şi mai mult să le explice cu vorba, Anca lua Biblia şi citind-o, chiar dacă i se părea că este mult mai greoi să o pătrundă de una singură decât ascultând-o pe Lia, se liniştea. De fapt, discuţiile acestea, citirea Bibliei, chiar gândul încrederii serioase în Dumnezeu, aveau loc doar atunci când trecea prin cele mai dificile stări sufleteşti. în rest, era preocupată grozav de mult, mai mult decâi pe vremea când Relu era încă în libertate, cu studiul. Pe lângă cursuri, citea zeci de alte cărţi în plus. Când era cu Relu, pentru că el era un student de excepţie, un ideal la care nu avea putere să gândească, pentru că nu se considera competentă, era să fie măcar printre primii zece din grupă. Anul trecut terminase a doua din grupă, iar anul acesta obţinuse cele mai bune note la examenele din sesiunea de iarnă. Deşi avea o ciudată ambiţie să fie de acum încolo în frunte, trebuia să recunoască: nu era altceva decât un fel de refugiu faţă de tragedia propriei vieţi. Deşi se străduia să ajungă la sentimentul satisfacţiei, măcar imaginându-şi că, dacă Relu — printr-o minune — se va întoarce, ar fi nespus de mândru de ea, nu reuşea.
La gândul că speranţele nu mai aveau nici un sens (chiar dacă Relu ar ierta-o, mai trebuia să treacă ani de acum încolo, când tinereţea amândurora s-ar fi consumat), încercase să-1 uite înlocuindu-1 cu un vechi cunoscut, student la Medicină veterinară. Acesta, imediat după incidentul cu Relu începuse să-i facă avansuri. însă nici această încercare nu fusese un remediu. O dată, după ce se întoarse de la o ieşire cu el în oraş, în care ajunseră chiar să se îmbrăţişeze, plânsese până nu mai avuse nici ■ lacrimă, la ideea că din nou îl înşelase pe Relu şi că, dacă s-ar întoarce §§ ar afla, de data aceasta nu ar mai fi putut-o ierta niciodată, aceasta cu toate că el însuşi afirmase în scrisoare că dorinţa lui sinceră era ca ea să-ft trăiască viaţa în libertate.
Anca ajunsese a recunoaşte că doar încrederea despre care Lia fl vorbea adeseori, era singura ei soluţie de rezistenţă. Dar i se părea mere°

câ nu poate ajunge la această stare şi că impedimentul nu era doar propria-i voinţă, ci cu totul altceva — nici ea nu ştia concret ce. Visul cu Relu din noaptea aceea trezise în ea din nou frământări despre care nu-şi mai aducea aminte să fi fost atât de insuportabile decât în ziua procesului când ajunse la extrema dorinţă de sinucidere.
Când Lia încercă să o ajute, îi răspunse jignind-o în toate modurile eare-i veneau în minte pentru concepţiile religioase cu care o înşelase până acum. Făcuse apoi o criză de isterie, tremurând din toate puterile, sfârşind până la urmă epuizată, într-un hohot de plâns, rugând-o printre suspine pe prietena ei să o ierte. Se îmbrăţişară, plânseră apoi un răstimp astfel, apoi stinseră veioza, pentru că zicea Lia:

— Trebuie neapărat să te odihneşti ca să-ţi revii. Cred că eşti şi foarte obosită. Astăzi după cursuri, numai cât ai luat masa la cantină, în rest ai studiat în continuu. Dar nici una dintre ele, până târziu de tot nu reuşiseră să adoarmă. Anca nu mai plângea. Dinspre ea nu se mai auzea în afară de o răsuflare greoaie, nimic altceva, astfel încât Lia crezuse că a dormit şi atunci începuse să plângă încet. Se rugă pentru Anca. Cea de lângă ea nu îi auzea gândul, doar suspinele şi simţea că plânge pentru ea. „Cât de mult mă ajută, cât de mult mă iubeşte, gândi: aş vrea să-i fiu recunoscătoare. Cum aş putea oare? Ştiu că cea mai mare bucurie pentru ea ar fi să mă întorc cu faţa către Dumnezeu, aceasta de fapt este pentru binele meu, pentru fericirea mea... Ajută-mă, Doamne, să o fac!"
Când se trezi însă, din nou gândurile negre o invadară. Uitase cu desăvârşire de meditaţia aceea şi de scurta rugăciune. începu din nou cu vorbe grele adresate Liei cu o răutate pe care nu şi-o explica, nu şi-o putea controla totodată, dar pe care o considera chiar o descărcare necesară psihicului ei.
— Cum poate să-ţi pară rău de mine când tu eşti în culmea fericirii? Săptămâna aceasta vei avea logodna, apoi nunta. apoi...
— Anca!...
— Lasă-mă. nu mai spune nimic! Dacă ai fi într-o situaţie asemănătoare cu a mea. ar avea rost să iau în considerare compătimirea ta, pentru ᵗâ astfel aş şti sigur că înţelegi cu adevărat ce simt: altminteri cum aş Putea? Nu ţi se pare că am dreptate?
— Dacă îţi închipui că ar fi mai bine pentru tine...
— Taci! Te cred în stare să spui că ai alege între fericirea ta şi bântuirea mea ultima variantă. Ce ciudat!...
— Nu am vrut să spun aceasta, deşi să fiu sinceră, mi-a trecut prin
1X2
15
minte. Ah, Anca, dacă ai şti prin câte trecem si noi! Deocamdată nu-ţi poţ spune nimic.
— Iartă-mă, Lia, crede-mă, nu am vrut... Cu nici un chip nu aş vreş să se întâmple şi cu voi ceva rău. Te iubesc mult Lia, şi să fiu sinceră, ar ti încă o lovitură groaznică pentru mine. Dar lasă asta. Ştii la ce m-atn gândit? Că dacă nu am să primesc nici o veste de la Relu până marţi du-pă-masă, am să... mi-e greu să-ţi mărturisesc... am să mă sinucid. M-am gândit că, dacă nu primesc acest răspuns, nu voi mai putea accepta în nici un fel ideea că lui Dumnezeu I-ar păsa de mine. Dacă El există într-adevăr, şi cum chiar tu mi-ai spus că pot să-L pun la încercare de ce nu ar fi acesta testul? M-am gândit că dacă ar avea loc această întâmplare pe care eu o consider o minune, m-aş hotărî din toată inima să-L slujesc toată viaţa, dar dacă nu... Spune-mi: am dreptul să gândesc astfel?
Lia nu-î răspunse imediat. Se gândea care ar fi cel mai potrivit răspuns, dar Anca se aprinse din nou:
— Bineînţeles că am dreptate! ţipă, şi apoi părăsi pe neaşteptate camera, grăbită, revoltată.
— Nu cred că nu, adică totuşi nu pot spune sigur, îngăimă Lia în urma ei. Dar dacă este vorba de viaţa ta, cred că Dumnezeu nu te va lăsa fără răspuns.
Anca însă nu o mai auzi sau cel puţin aşa i se păru, pentru că, atunci când ajunsese la uşă, Anca era deja departe, în capătul celălalt al coridorului, în secundele următoare, rezonanţa paşilor ei apăsaţi îi dădea de înţeles că alerga cu repeziciune pe scări în jos. De-abia atunci Lia se dezmetici de-a binelea. înţelesese că hotărârea Ancăi era cât se poate de serioasă, şi realizând aceasta, primele gânduri fuseseră temeri obositoare cu care se luptă din greu, un răstimp. Apoi se dezmetici din nou: se prăbuşi cu lacrimi în genunchi, căci Dumnezeu, numai El puica să o ajute pe prietena ei. în tot timpul zilei aceleia se gândise doar la această problemă, dar gândurile ei erau surprinzător de libere de orice obsesie, lucru ciudat în situaţia dată. Şi această stare nu o părăsi nici măcar atunci când seara, reîntâlnindu-se cu Anca, aceasta părea mai îndârjită în hotărârea ei.
Acum era ziua de marţi. De când intervenise această problema, î° fiecare zi Lia se rugase, se rugase şi Florin, se rugaseră şi prieteni de-ai lᵒʳ pentru Anca, însă nu-şi explica, deşi îi persistase aceasta un timp în memorie, cum putuse să uite că termenul stabilit de Anca era de fapt mirfP după-masă? Doar acum de câteva secunde, în timp ce îşi ştergea părul, | reveni în memorie acest amănunt. Câteva clipe rămase înmărmurit^
1X3
năucită... Prosopul reavăn îi alunecă printre degetele moi, îşi simţi dintr-o jată moi şi picioarele. în clipele

următoare, din instinct se repezi la ceasul aşezat pe raftul de porţelan de deasupra chiuvetei. Apoi, mecanic sau în urma unui gând de moment pentru că se întâmpla să-şi lase una alteia în anumite situaţii bileţele cu mesaje pe măsuţa din mijlocul camerei — se repezi într-acolo.

O faţă de masă dintr-un material lucios, vişiniu acoperea măsuţa. Deasupra, o alta transparentă era aşezată pentru a o proteja pe prima. într-un capăt şi-n celălalt stăteau două scaune, unul cu spătar de lemn roşcat, iar celălalt, un taburete cu o perniţă dintr-un material asemănător cu faţa de masă, cu picioare vopsite în alb... De obicei, când nimeni nu studia, masa rămânea goală, doar cu o vază de sticlă la mijloc. Acum vaza plină cu trandafiri roşii şi galbeni era mutată într-un colţ în capătul scaunului cu spătar. în mijloc — un teanc de cărţi aşezate în rânduială, de jur împrejur zăcea cocoloaşe mototolite de hârtie, undeva într-un colţ — (deschisă probabil la întâmplare) pe paginile căruia stătea o foaie de hârtie împăturită la repezeală şi alături de ea, un creion mic, roşu cu vârful tocit.

Ştia sigur că acolo era mesajul Ancăi. Dezordinea neobişnuită îi crea presimţiri rele. Despături foaia. Erau doar câteva fraze, dar scrise împrăştiat şi la repezeală, umpleau pagina. Pe alocuri, hârtia avea ceva pete mici ca urmele unei picături de lacrimi. Citi: „Sunt disperată... (mesajul nu începea ca de obicei 'Lia...'). Am aşteptat până după-masa aceasta... Nu am mărturisit nimănui, dar eu în sufletul meu, m-am adresat presupusului Dumnezeu. Poate că totuşi El există, dar un lucru este cert — nu este interesat de problemele oricăror 'mărunţi' pământeni. Probabil este vorba despre o diferenţiere după cine ştie ce criterii divine pentru o aŞa-zisă alegere. Mi s-a spus că este vorba despre voinţa mea. Dacă El există, este bineînţeles atotştiutor — fireşte — deci cunoaşte gândurile iTiele, ştie că hotărârea mea de data aceasta este cât se poate de justă de a ■ttă preda Lui în cazul în care îmi va rezolva această problemă care pentru "tine ar fi o minune, iar pentru El, având în vedere că este atotputernic, este de fapt un fleac. Deci am voinţă, El este omniprezent, atotputernic — dacă minunea care este vitală pentru mine nu a avut loc, ce îmi rămâne să ■Bai cred, decât că nu mă iubeşte, nu-I pasă de mine, nu sunt 'aleasă' probabil... Şi atunci, ce rost mai are viaţa aceasta? Ar fi, în urma acestei Convingeri, o aşa de condamnabilă faptă să mă ating de propria-mi viaţă? Qricum, altceva să nu zic mai bun, ci doar un ultim refugiu mi-a mai rarnas, vreau să nu mai exist... Mi-e teamă!... Deşi sunt grozav de hotărâtă,

/5

mi-e teamă, nu ştiu de ce. Am avut atât de multă nevoie de dragostea divină, am simţit-o uneori şi am fost convinsa atunci că mă va proteja toată viaţa, dar acum toate acestea le consider ca nişte reminiscenţe care îmi creează senzaţia unei autoînşelări. De fapt, dacă ar fi fost altfel, aş fi văzut clar...'

Lia de-abia reuşi să citească, pentru că deja de la primele rânduri izbucni în plâns, şi totuşi deşi când terminase, mâiniie îi mai tremurau, deşi mecanic îi zburau prin minte tot felul de imagini despre ceea ce ar fi posibil să se întâmple cu colega ei, avea tăria să-şi ridice ochii spre cer, spre Cel ce era cu adevărat: Dragoste, Milă şi îndurare. Privi apoi din nou un timp — foaia scrisă citind şoptit, ca un murmur trist doar unele fraze, de data aceasta fără să plângă deloc: doar palmele umede pe care şi le strângea fără întrerupere trădau emoţiile din sufletul ei.

Deodată, avu un imbold ciudat. Nu ştia de ce avea acest imbold, se mira şi ea, dar simţea neapărat că trebuie să o facă... sau poate pentru că pur şi simplu nu putea admite nici măcar pe o coală de hârtie, chiar dacă era o exprimare a gândurilor unui suflet răvăşit, să se vorbească astfel despre caracterul plin de iubire al lui Dumnezeu — luă creionul acela mic, roşu cu vârful tocit. Pentru că mai rămăsese doar puţin loc pe acea pagină, notă cu repeziciune, înghesuit, cu litere mărunte, mărunte: „Dacă Dumnezeu nu acţionează neapărat cum am vrea noi, aceasta nu este o îndreptăţire pentru a afirma că El nu ne iubeşte. Nu a arătat această iubire oare, îndeajuns, atunci când a dat ce a avut mai scump pentru fiecare pământean mărunt, personal, El — Dumnezeul atotputernic, omniscient, omniprezent? De fapt aceasta înseamnă doar începutul dragostei Lui...

'Şi noi am cunoscut şi am crezut dragostea pe care o are Dumnezeu faţă de noi. Dumnezeu este dragoste' (1 Ioan 4:16). Dacă nu vrei să crezi, nu vrei să cunoşti, fireşte că niciodată nu vei înţelege că dragostea Lui este infinită, păstrată pentru fiinţa ta în parte, în pofida circumstanţelor care ti se par grele, insuportabile uneori — ale vieţii. 'Cine nu iubeşte, nu a cunoscut pe Dumnezeu, pentru că Dumnezeu este dragoste' (1 Ioan 4:8)." După aceasta, un timp, Lia aşteptă cu nerăbdare ca Anca sâ sosească. Tresărea la fiecare zgomot de paşi de pe coridor, alerga din când în când la fereastră, ieşise chiar de câteva ori afară, în

ploaie, căutând-o prin împrejurimi — degeaba. Trecuse mai mult de o oră. începu chiar sâ se însereze. încetul cu încetul, răbdarea Liei cedă. Era tot mai agitaţi-Nu-şi mai găsea locul nici la măsuţă, nici în pat, nici la fereastră-Schimbase până acum vreo trei cărţi, pentru că acum nu mai găsea ninn[c]
captivant în ele. Avea o senzaţie ciudată că pereţii camerei deveniseră ca 0 închisoare din care, acum, în starea aceasta tot mai tensionată, trebuie să evadeze... trebuia să facă ceva. în sfârşit, găsi soluţia: „Voi merge la florin, căruia trebuie cât de repede să-i împărtăşească totul. El cu siguranţă va şti ce să facă".
Şi fără să se mai gândească la nimic altceva, ieşi în grabă. De-abia când se izbi de răcoarea de atară şi buzele începură să-i tremure, îsi dădu seama că plecând în grabă calcă într-o baltă cu apă, adunată după ploaie şi se stropi toată. Simţindu-se dintr-o dată copleşită de frig, umezeală şi întuneric, înghiţi câteva lacrimi sărate. Fără să vrea, îşi aminti cât de fericită fusese nu cu mult timp înainte, când alergase de mână cu Florin, prin ploaie. Chiar dacă atunci fusese udă leoarcă, cu picuri de ploaie prelingân-du-i-se reci pe cap, pe mâini, peste tot, simpla lui prezenţă înfrumuseţa întreaga atmosferă... întreaga ei trăire. Această recentă amintire, o dată cu nevoia copilărească de a ajunge cât mai repede în preajma lui, îi dădu un nou avânt. Acum alerga cu toată puterea înainte. Nu mai simţea nici frigul, nici umezeala, dar un miros proaspăt de trandafiri şi pământ reavăn, o izbea în nări. Florin locuia destul de aproape de zona căminelor şi a facultăţilor şi, mai ales că ea cunoştea prea bine chiar pe întuneric — cele mai neînsemnate scurtături, peste vreo douăzeci de minute (apreciase ea), ajunse. îi deschise chiar el. Din cauza alergării, încă mai gâfâia. Era în pragul uşii când, după ce strănută de câteva ori o cuprinse o tuse puternică.
— Doamne, dar de ce ai plecat atât de subţire îmbrăcată? se îngrijoră el. Intră, intră repede. Sunt numai eu cu Titus. Mama este plecată într-o vizită, trebuie sâ sosească, dar nu-i nimic, nu o să aşteptăm până vine [e]a... Trebuie să bei un ceai cald. Titus, vino puţin, te rog! Titus!
Se auzi o uşă deschizându-se, zgomot ca un plescăit de papuci de [Ca]să, şi Titus se arătă. Liei i se păru că arată îngrozitor de abătut. De altfel şi Florin, încă de când îl văzuse, i se păru că citeşte pe chipul lui un fel ^[e] umbră de îngrijorare. Recunoscuse aceasta după cutele dintre sprâncenele uşor încruntate şi după poziţia maxilarului care lăsă buza [In]ferioară întredeschisă cu şirul dinţilor de jos descoperit. Crezuse apoi că * înşelase, deoarece ca şi cum i-ar fi ghicit bănuiala, el îi zâmbi în felul }[u]i senin, care-i îngropa întotdeauna orice grăunţe de tristeţe. Apariţia însă [111] felul acesta a lui Titus o determină să-şi facă de data aceasta probleme . „Oare au aflat ceva despre Anca?" îi străfulgera prin minte. > dacă?..." îşi ridică ochii speriaţi spre Florin, dar în următorul
ts
moment, pentru că îşi simţea mâna cuprinsă de a lui, dusă apoi cu gingăşie la buze — se calmă.
— Să mergem în camera mea, rosti el pe neaşteptate de liniştitor. Titus, aşteptăm ceaiul, mai adăugă vesel, cu multă miere şi cu lămâie.
Lia se întoarse mecanic spre Titus. El îi zâmbi tăcând ca de obicei două gropiţe în obrazul drept. Nu mai arăta deloc ca şi cu câteva minute în urmă. dar i se păru totuşi că prin acel zâmbet voia să mascheze ceva. Nu ajunsese până în camera unde o invitase Florin, căci acolo, pe hol se prăbuşi într-unui dintre cele două fotolii. Izbucni în plâns.
— Spune-ţi-mi odată, reuşi să îngaime, ştiţi ceva despre Anca şi nu aveţi tăria să-mi spuneţi?
Florin se aşeză lângă ea în genunchi, îi mângâie mâna.
— Nu am aflat nimic despre ea, şopti cu inflexiuni duioase, liniştitoare. De-abia după ce ne-am despărţit mi-am amintit că astăzi după-masă se împlinea termenul acela. Tocmai mă pregăteam să vin şi eu într-acolo, dar tu mi-ai luat-o înainte.
îşi ridică faţa plânsă şi îl măsură cu o privire din cap până în picioare. Zâmbi descoperind că într-adevăr el era îmbrăcat pentru a pleca de acasă.
— Eu am crezut că... s-a petrecut ceva neprevăzut, de aceea... oricum nu mai contează.
— Deci, dacă aş mai fi avut încă puţină răbdare ai fi venit, rosti apoi amintindu-şi cu ce stări se confruntase înainte de a ajunge aici. Trebuia să fi sunat înainte, mai adăugă, dar am fost dezorientată.
— Acum vrei să mergem în camera mea? Surâse în semn de aprobare.
— De ce, atunci când sunt în preajma ta mă simt mai aproape de biruinţa ascunsă după cortina planului pe care nu-1 înţelegem întotdeauna, dar care este cel mai bun, desăvârşit al lui Dumnezeu?
Se aşeză pe un fotoliu micuţ, cu mânere de lemn lăcuite. El închise uşa, apoi aduse aproape de ea un scaun

înalt cu spătar verde (singurul din încăpere) aflat în dreptul unui birou impunător, în stil vechi, cu picioarele sculptate, pe alocuri descojite — fusese pe vremuri al tatălui lor.
-- Anca... ştii problema ei, începu Lia cu un timbru care trăda ° luptă cu o nouă pornire de plâns, când am ajuns în cameră am găsit niş[te] gânduri de-ale ei aşternute pe hârtie. Este îngrozitor de decepţionată-Crede că, deoarece Dumnezeu nu a intervenit cu minunea pe care ea [a] cerut-o, nu o iubeşte, nu-I pasă de fiinţa ei. Deci având în vedere aceasta
•*& ?Z7
decepţie, a ajuns la concluzia îngrozitoare că doar un ultim refugiu i-a mai rămas - sinuciderea. Ah, Florin!...
Din nou o năpădi un val de plâns, dar se lupta din răsputeri să-1 înfrângă. Cu starea aceasta, care era doar compătimire amestecată cu teamă, nu o putea ajuta cu absolut nimic pe Anca... cu absolut nimic. îşi ridică dintr-o dată bărbia şi privirea în sus, cum făcea întotdeauna când lua o notă şi fermă hotărâre: cu o mână cuibărită în mâna caldă a lui Florin, iar cu cealaltă apăsându-i uşor pe buzele-i care începură să rostească ceva, rosti categoric:
— Să ne rugăm mai întâi. Numai credinţa noastră o mai poate salva.
După doar câteva minute de gânduri înălţate dincolo de pereţii camerei, dincolo de văzduhul acestei lumi — se simţea nespus de bine. Ce fericire era alături de iubitul ei să-şi înalţe inima o dată cu şoapta buzelor! Ce pace simţea plutind nevăzută aici în locul neştiut de ea, unde se afla cea pentru care se rugau ■■- Anca. Ah, ce diferenţă între a plânge din simpla compasiune faţă de lacrimile vărsate în faţa tronului lui Dumnezeu, pentru că cea din urmă este doar reală, valoroasă simţire. Când se ridicară de pe genunchi, în ochi le mai luceau încă lacrimi, dar ele nu făceau altceva decât să dea o şi mai mare strălucire feţei unui om ere a stat de vorbă cu Creatorul.
— Acum sunt liniştită, rosti Lia. Ce bine este să înfrunţi alături de viitorul partener de viaţă — totul!... Nu-i aşa?
— Nu mă îndoiesc că va fi mai bine decât putem să ne imaginăm privind problemele Ancăi, ai să vezi...
— Da, am să văd... Acum credem şi apoi o să vedem cu ochii noştri. Nu-i pentru prima dată... Ah, Florin, când mă gândesc în ce hal am fost când am ajuns aici! Nu a trecut decât puţin timp şi... parcă sunt alta. Fireşte sunt tot eu, dar plină din nou cu puterea de sus. Nu-mi mai este teamă deloc. Trăiam aproape un coşmar la gândul că întorcându-mă în cameră aş putea să o găsesc pe Anca încremenită pe jos cu o sticlă de [otr]avâ, spartă, alături... Acum, pur şi simplu îmi vine să râd de aceste Sânduri fără noimă. Oricum, aceasta nu ne îndreptăţeşte să stăm Apăsători aici. Trebuie să mă întorc cât de repede la cămin.
— Mă duc să-i spun lui Titus că ies cu tine şi să nu mă aştepte să [1T)]ă întorc prea curând. Apropo, sunt convins că ceaiul este gata de mult, ^[ar] eu siguranţă Titus nu a vrut să ne deranjeze. Am să-1 aduc eu. Am [Sa"]ţi aduc şi o haină de-a mea să o iei deasupra.
txx
15
— Mulţumesc, dar... Stai puţin, nu cred că ar fi cel mai bine ca Anca să ne vadă acum împreună. în ultimul timp, când ne-a văzut astfel de-abia şi-a putut ascunde durerea. Inevitabil, se gândeşte la situaţia ei. De fapt, chiar mi-a şi spus. Deci cât depinde de noi, să evităm să-i răscolim amintirile, aceasta măcar până când îşi va reveni, ştii ce vreau să spun...
— Bine, o să încerc, totuşi am să-i spun lui Titus să nu mă aştepte să mă întorc repede. E mai bine aşa...
Ieşi. Liei i se păru din nou că vocea Iui avusese inflexiuni aparte care o făcură inevitabil să-şi aducă aminte de prima suspiciune pe care o avusese intrând în casă. „Acum, orice ar interveni, mă simt în stare să înfrunt, gândi. Doamne, cum aş putea să-Ţi mulţumesc pentru hanii si tăria pe care le primesc din plin la fiecare pas în situaţiile dificile?"
îşi şterse repede o lacrimă. Se ridică apoi imediat cu gândul de a duce la loc scaunul acela cu spătar înalt, tapetat cu stofă verde, pe care stătuse Florin. De obicei el, după ce terminau discuţiile, nu uita niciodată aceasta. Imediat după ce se ridică, îl şi apucă de spătar şi-1 aşeză cu o mişcare vioaie sub birou.
Era în dreptul biroului când... simţi că puterile o lasă dintr-o dată. Rămase încremenită pe spătarul scaunului şi cu privirea pironită undeva într-un punct fix al biroului. Alături de câteva teancuri de cărţi, descoperi o hârtie albă pe care scria cu litere mari, bătute la maşină, titlul: „Somaţie". Voia să întindă

mâna, să ia hârtia, să o cerceteze mai îndeaproape, dar nici măcar pentru aceasta nu avea putere. Tremura toată... Citise deja totul... de fapt mai citise încă o dată... şi încă o dată apoi, oprindu-se de fiecare dată mai mult limp decât îi lua citirea asupra unei ştampile dintr-un colţ al hârtiei. între timp sosi Florin. înţelese aceasta auzind zgomotul paşilor, apoi al unei tăvi (probabil cea cu ceaşca de ceai) puse pe măsuţa dintre cele două fotolii. Primul impuls fii să se întoarcă imediat spre el, dar nu avu tăria. Se temea să nu-şi trădeze mari slăbiciuni care se luptau din nou să pună stăpânire pe ea. Nu, nu trebuia să plângă, să se arate îngrijorată, zdrobită, îndurerată. Nu! Acum nu!... îşi vedea mâna tremurând uşor pe spătarul scaunului. îl auzi pe Florin apropi-indu-se uşor. îi simţi căldura mâinii pe umărul ei. Rămase totuşi nemişcată. Doar privirea şi-o mută de pe foaia aceea undeva într-un punct nedefinit al ferestrei. Cât de mult ar fi vmt să aibă tăria în clipele acestea să se arunce în braţele lui şi să-i spună cele mai încurajatoare cuvinte smulse din inima ei plină de încredere în Dumnezeu. îi era teamă însă c» această intenţie, atunci când se alia faţă în faţă cu chipul lui, cu privi
|Ui, tocmai pentm că-1 iubea şi nu voia cu nici un chip să i se întâmple ceva rău — să nu se preschimbe într-o descărcare de lacrimi.
„De fapt, este doar o simplă somaţie, se gândea, şi aceasta nu înseamnă neapărat că ar fi posibil să aibă o soartă asemănătoare cu a lui Relu sau a lui Dani. Dar trebuie să admit: nu pot exclude posibilitatea... Ah, Doamne!... Te rog, ajută-mă să-1 sprijin... să contribui -- nu la slăbirea ci la întărirea lui, în această situaţie dificilă..."
Se întoarse. Dacă s-ar fi văzut în clipele acestea într-o oglindă, s-ar fi mirat nespus de propria-i înfăţişare senină, liniştită. Se temuse înainte că atunci când va da ochii cu chipul iubitului ei — va ceda. O izbi liniştea adâncă a chipului său — era la fel de senin ca şi atunci, imediat după ce se ridicase de pe genunchi, când stătuseră de vorbă cu Mântuitorul.
— Tu nu ai avut curajul să-mi spui, şopti, mai ales că am venit tensionată de problema Ancăi, dar ştiai că mă voi duce până Ia birou şi... Oricum, aceasta contează prea puţin. Ştii, chiar mă gândeam, după ce am rămas singură în cameră că mă simţeam în stare să înfrunt orice... absolut orice. Şi I-am mulţumit lui Dumnezeu pentru aceasta.
— Te iubesc Lia... Ah, Lia, tu mă ajuţi atât de mult! Mai ţii minte discuţia avută săptămâna trecută? Tocmai aici în camera aceasta a avut loc. M-ai ajutat atunci să înţeleg că voia lui Dumnezeu cu privire la noi este o predare deplină, indiferent de dorinţele, de planurile noastre.... şi acum Dumnezeu ne încearcă... îi culese mâinile — mai tremurau încă, dar uşor, abia perceptibil. în următorul moment, îi zbura prin minte gândul că unul dintre cele mai importante idealuri ale lui era să o facă fericită.
— Draga mea, rosti — ...doar atât, pentru că impulsul lui era de a-şi spune gândurile cu privire la acel ideal... şi poate că acum nu era momentul...
— Ţin minte perfect ce ţi-am spus atunci, rosti ea îngândurată: ţi-am sPUs că mai important decât fericirea noastră, decât tot ce ne aparţine, chiar decât... am spus, cred că, pentru că aşa trebuie să fie — decât viaţa ~~ este mântuirea celor pierduţi. Aceste vorbe au fost şi nu sunt altceva decât gândurile noastre sincere. Şi dacă mâine va trebui să... să fii la Securitate pentru interogatoriu, este pentru că nu am dat nici unul din noi ■"apoi... Şi nu vom da niciodată. Vocea îi tremura. Se opri, pentru că de-a-kia reuşea să-şi stăpânească lacrimile şi nu... nu trebuia să plângă acum.
Rosti cu fermitate:
— Şi pentru că nu am dat înapoi, nici El nu ne va lăsa. E doar o
t90 S?° &*/UtaUl t5
încercare, nu-i aşa?
— Da, bineînţeles! Lia, vreau să mă ajute Dumnezeu să te pot face fericită. Atât de mult îmi doresc!
— Roagă-te în primul rând pentru aceasta şi... mai ai puţină răbdare. Câ1c zile mai sunt până sâmbătă?
— Dacă astăzi este marţi...
— Miercuri, joi, vineri...
— Doar trei?
— Da.
— Ce-ar fi, ca după două săptămâni de la ziua logodnei să programăm şi nunta?
— Glumeşti. Sau poate că ai dreptate, cred că da... Dar, ce facem noi acum? Trebuie să mă întorc imediat

la cămin.
Se grăbiră şi ajunseră astfel destul de repede acolo.
— Lumina este aprinsă: înseamnă că Anca... Anca... Doamne!.. Stai numai puţin, uite: a luat ceva de pe raftul de cărţi, şi acum s-a aşezat la masă... Anca trăieşte!... Anca... Doamne! Florin, Florin! Sunt atât de fericită!
— Eşti fericită şi totuşi încă nu ştii tot ce s-a petrecut.
— Cum adică?
— Sunt optimist: cred că Dumnezeu i-a rezolvat şi problema.
— Crezi că în timpul acesta a primit ceva veşti de la Relu?
— Nu neapărat veşti de la el, dar poate ceva care să fie răspunsul dragostei lui Dumnezeu, iar dacă în posibilitatea minunii acesteia — cum o consideră ea — a văzut sincer intervenţia Lui în viaţa ei, Dumnezeu a ştiut. Şi fără îndoială i-a dat cel mai relevant răspuns şi în această direcţie. Dar o să vedem noi... Uite, aici pe banca aceasta, eu te voi aştepta până te vei întoarce.
— Florin... se strânse aproape de el. Şopti: Eu cred că se va sfârşi cu bine şi încercarea noastră. Crezi şi tu la fel, nu-i aşa?
— Din moment ce am vorbit cu atâta patos despre ziua logodnei de sâmbătă şi despre nuntă apoi...
Zâmbiră amândoi.
— Stai de vorbă liniştită cu Anca, nu te gândi deloc că mă faci sa aştept... Indiferent peste cât timp te vei întoarce, eu voi fi tot aici.
— Ţine şi haina pe care mi-ai dat-o: e destul de frig.
Lia plecă. Deşi nu-i era teamă deloc de întâlnirea cu Anca, nu pute» să spună că nu avea ceva emoţii. Pe culoar, în timp ce înainta cu paşi r

„gndea ce îi va spune când se vor întâlni faţă în faţă: că se îngrijorase c;tind mesajul, sau să nu aducă deloc vorba, să aştepte până când ea va deschide subiectul? Când ajunse însă în dreptul uşii, nici nu apucă să bată, că uşa se deschise dintr-o dată, şi în pragul ei apăru o fiinţă care i se aruncă la gât. Plângea de i se cutremura întreaga făptură. Lia încă nu înţelegea nimic. Luată pe neaşteptate, reacţiona aproape mecanic în întâmpinarea acestei extravertite îmbrăţişări.
— Dumnezeu mi-a răspuns, auzi deodată ca în vis o voce cunoscută deprinsă din tremur şi suspine. Da, Dumnezeu mă iubeşte...
Apoi o faţă înlăcrimată, strălucind de bucurie, buze tremurânde, zâmbete înghiţând lacrimile fericirii şi din nou cuvintele smulse din inimă:
— Da, Dumnezeu mă iubeşte... Dumnezeu mi-a răspuns! Hai Lia, intră, intră repede şi aşează-te să-ţi povestesc. Dacă ai şti...
— Dumnezeu e minunat! scăpă un strigăt de emoţie de pe buzele Liei.
— Ai dreptate, e minunat. După felul cum am gândit (cred că pur şi simplu L-am insultat pe Dumnezeu), din punctul de vedere al unei dreptăţi umane, nu meritam altceva decât...
— Nu vorbi aşa!
— Ba da, am dreptate: am fost îngrozitor de rea şi de încăpăţânată, dar dragostea lui Dumnezeu... Ah, Lia, nu aş fi înţeles niciodată ce înseamnă această infinită iubire dacă nu aş fi ajuns — cum mă consider eu — pe treapta cea mai de jos a mizeriei necredinţei de unde El să mă ridice. Nu-mi vine nici mie să cred că, doar de câteva ore, eu am fost cea care am aşternut cuvintele acelea, cea care am gândit astfel şi nu am văzut alt refugiu decât sinuciderea. Stai, hai, stai odată jos, ca să-ţi povestesc. Ah, Lia, aş vrea să-ţi pot mulţumi pentru tot ce ai făcut pentru mine! Uite, vezi coala aceasta pe care am scris... Ştii tu, că doar ai citit... O voi păstra toată viaţa ca o mărturie... Vezi Lia, aici la sfârşit, scrisul acesta înghesuit, Ştiu: este al tău, dar pentru mine a însemnat vocea lui Dumnezeu, care îmi Şoptea clar, ca niciodată de clar: „Eu te iubesc!... Te iubesc! Dar dacă tu
vrei să cunoşti, să crezi, nu poţi să-Mi înţelegi iubirea. Eu în natura sunt Dragoste, dar vina este a ta că nu vrei să Mă accepţi..." Ştii Lia, erani atât de revoltată pe Dumnezeu, pe mine însămi, pe Relu, pe tine, din Cauza suferinţei mele sufleteşti, şi credeam că cea mai reuşită răzbunare, ^i mult cred, singura şansă, pentru că-mi era cu adevărat teamă, ar fi fost Sa-mi iau viaţa. Dar să ştii că niciodată nu am fost atât de hotărâtă să

o

rs

sfârşesc atât de repede, cum am scris şi în mesaj: „Dacă Dumnezeu mj iubeşte, de ce nu mi-a dat răspunsul care pentru mine ar fi constituit o minune, şi care m-ar fi determinat să-I recunosc existenţa, apoi dragostea faţă de fiinţa mea neînsemnată" — gândeam. Am aşteptat până când te-am văzut ieşind pe uşa căminului. Bănuiam că, citind scrisoarea, vei intra în alertă şi, până la urmă, vei merge la Florin. Acolo ai fost, nu-i aşa?

— Da.

— Deci cum am spus, după ce te-am văzut ieşind, am aşteptat un timp să mă conving că nu ai mers prin împrejurimi (te-am mai văzut ieşind de vreo câteva ori — probabil ieşiseşi pentru a nu mă căuta, după care te-ai întors — eu eram în camera de la poartă a căminului alăturat), în sfârşit... Am urcat deci în cameră: nimic nu mă mai putea clinti în dorinţa aceea diabolică... Voiam să mă otrăvesc. Mi-e şi ruşine acum, dar aceasta a fost realitatea. Mă gândeam cu o răutate satisfăcătoare cât de chinuitor te va urmări apoi sentimentul culpabilităţii pentru că nu ai rămas în cameră să mă aştepţi, că, dacă ai fi fost aici, nu s-ar fi întâmplat tragedia... Voiam însă, înainte de a o face, să-ţi scriu ceva, acum nu mai ştiu sigur ce, oricum ceva prin care te rugam dacă se va ivi peste timp ocazia, să i-1 înmânezi lui Relu. Tocmai mă pregăteam să scriu când, deodată, am zărit alături, despăturită foaia aceasta cu mesajul. Am luat-o... M-a cuprins o dorinţă sălbatică, absurdă, să privesc cum le sta gândurilor mele, ultimelor mele gânduri materializate într-o foaie scrisă. Am citit-o şi, în timp ce citeam, parcă şi mai mult fierbea în mine dorinţa revoltei faţă de Cel pentru care eu nu însemnam „nimic", faţă de gândirea divină, care dacă există totuşi, este absolut părtinitoare. Dacă nu aş fi citit propriile mele gânduri de revoltă, de necredinţă mai întâi, după care să ajung la scrisul acela adăugat cu litere mărunte, poate nu aş fi înţeles nici măcar atunci că acele cuvinte erau direct răspunsul lui Dumnezeu. Ceea ce scrisesem eu, gândurile mele, erau exact oglinda stării mele de necredinţă, de refuz a dragostei care independent de voinţa, de faptele, de gândurile mele, există. Există în aceeaşi măsură şi pentru mine ca şi pentru tine, care îl iubeşti nespus, trăieşti pentru El... 1 Ioan 4:8!... Dar oare aceste cuvinte chiar erau citate din Biblie, m-am întrebat? Dacă-i aşa, înseamnă că dragostea Lui m-a biruit... Am luat Biblia şi am deschis-o la 1 Ioan 4:8: „Cine nu iubeşte nu a cunoscut pe Dumnezeu pentru că Dumnezeu este dragoste." Am început să plâng în hohote. Când m-am liniştit puţin, afli citit apoi mai jos, şi am dat peste versetele acestea: uite, le-am însemnat „Dragostea lui Dumnezeu faţă de noi s-a arătat prin faptul că Dumnezeu

a trimis în lume pe singurul Său Fiu, pentru ca noi să trăim prin El. în aceasta este iubirea, nu în faptul că noi am iubit pe Dumnezeu, ci că El ne-a iubit pe noi, şi a trimis pe Fiul Său ca ispăşire pentru păcatele noastre" (1 Ioan 4:9-10). Deci dragostea lui Dumnezeu faţă de mine s-a arătat... am gândit atunci...

Din ochii Ancăi curgeau şiroaie de lacrimi.

— Ea se arătase deja. Da, se arătase deja demult, dinainte de a mă fi născut, prin faptul că Dumnezeu La trimis pe singurul Său Fiu ca ispăşire pentru păcatele mele... Da, această dragoste infinită El mi-o arătase, dar a mea a fost greşeala: eu nu am înţeles, am vrut să o găsesc neapărat în urma satisfacerii unei dorinţe de-a mele egoiste. Iar acum, dintr-o dată mintea mea parcă se lumina. Mi-adusesem aminte ce avusesem în plan şi mă cutremuram. Ah, Doamne, dar atât de mult m-ai iubit, că în ultimele momente mi-ai vorbit în aşa fel încât, în sfârşit să înţeleg, să fiu salvată... M-am aruncat pe genunchi... eu nu ştiam cum să mă rog, tni-am adus aminte de felul în care m-ai învăţat tu... Oricum, nu am putut să spun prea multe cuvinte, mai mult am plâns. L-am simţit, ştiu că mă înţelegi... L-am simţit cu adevărat pe Dumnezeu. „îţi mulţumesc că mă iubeşti, l-am spus, iartă-mă că nu am înţeles, iartă-mă pentru ceea ce am vrut să fac: ajută-mă să Te pot iubi şi eu".

Ah, Lia, dacă mi-ar fi spus cineva că a trăit toate acestea, înainte, eu nu l-aş fi crezut, aş fi atribuit totul unor sentimente de disperare paro-xistă ce transforma simţurile în halucinaţii. Şi dacă totul s-ar fi rezumat doar la atât, eram oricum deja convinsă, copleşită de dragoste, de felul intervenţiei divine în viaţa mea: „Toată viaţa, repetam neîncetat cu voce tare, toată viaţa am să o trăiesc de acum încolo cum vrea El. Mă

iubeşte, Şi a trăi cum vrea El ar fi cel mai bine pentru mine." Dar nu a fost aceasta totul, deşi repetam: eram deja convinsă, copleşită... Nu m-am mai gândit deloc la ceea ce-I cerusem lui Dumnezeu şi totuşi, după ce Dumnezeu mi-a vorbit, iar eu l-am ascultat glasul, L-am înţeles, L-am Primit — mi-a dat şi mai mult... Da, a vrut să-mi confirme mai puternic: Ştie El de ce... Poate că, în răutatea mea, eram în stare din nou să mă îndo-lesc vreodată, dar aşa... cum aş mai putea...
Anca plângea.
— Nu trecuseră mai mult de vreo cincisprezece minute de când mă ridicasem de pe genunchi şi citeam din Biblie, când am auzit câteva bătăi m uşă. Am sărit repede să deschid, crezând că ai sosit tu şi ardeam de nerăbdare să-ţi povestesc totul, şi când colo... ce să-ţi spun? Când am
15
deschis brusc uşa şi am dat de o figură necunoscută, un bărbat slab îngrozitor de slab, ca o umbră — am tresărit de spaimă. Am vrut să închid imediat, dar mi-a şoptit: „Sunteţi Anca?"
— Da, dar... Am vrut să-1 întreb de unde mă cunoaşte, căci eu nu-mi aminteam să-1 fi văzut vreodată, dar el mi-a şoptit din nou ceva de data aceasta mai încet, de-abia perceptibil:
— „Relu m-a rugat să vin..."
Doamne, am avut impresia că delirez: omul acesta ca o fantomă înaltă, cu costumul fluturând pe el ca o sperietoare, cu faţa suptă ca un craniu în care numai lucirea ochilor trăda existenţa vieţii... şoaptele acelea pe care eram departe de a le crede realitate... Omul şi-a dat seama de starea mea şi, aplecându-se mi-a şoptit la ureche cât se poate de clar: ,.Vă rog dezmeticiţi-vă, nu pot să stau mult. Am riscat enorm venind aici, dar am făcut-o pentru fratele meu de suferinţă — Aurelian Mureşan."
— Relu! am exclamat simţind un fior din tălpi până în creştet, ce era parcă să mă dărâme dacă nu m-aş fi sprijinit de tocul uşii.
— Ssss! mi-a făcut semn omul, privind în jur. Daţi-mi voie să intru... Doar câteva clipe.
Mecanic, m-am dat la o parte din pragul uşii permiţându-i să intre. Am vrut să-i spun să ia loc, dar parcă nu mai aveam nici glas. Am întins doar mâna în direcţia unui scaun de la măsuţă.
— Nu! a zis, înţelegându-mi intenţia. Am doar câteva fraze pentru dumneavoastră şi apoi am să plec. Nu sunt din oraş, am venit până aici doar pentru dumneavoastră, cu primul tren mă întorc. Ascultaţi-mi mesajul, şi vă rog, pentru protecţia mea, a dumneavoastră, a lui Relu, nu relataţi absolut nimănui nimic. (Bineînţeles că nu puteam să nu-ţi spun — în privinţa ta nu mi-e teamă deloc să o fac.)
— Vă ascult, am îngăimat.
— Acesta este mesajul exact, cuvintele lui pe care le-am învăţat pe de rost în închisoare, a spus privindu-mă adânc în ochi: „în pofida a ceea ce s-a întâmplat la proces, eu nu am putut să nu te mai iubesc, chiar dacă la început mi-a fost îngrozitor de greu. Ceva din mine mi-a spus mereu că ai fost constrânsă şi ai facut-o poate chiar gândind că mă vei ajuta. Am înţeles că suferi mult, din ceea ce mi-a povestit mama. Ei i-a fost milă de tine şi te-a crezut, dar eu nu i-am dat voie să-ţi spună nimic despre mine-Voiam într-un fel să mă răzbun, dar acum, pentru că, într-adevăr am ajuns să te iert — îmi pare rău. Dacă mă mai iubeşti şi mai ai puterea să ma aştepţi încă, sună-i pe părinţii mei şi spune-le doar atât: 'Transmiteţi-i
<&   795*
x, când va fi să ajungeţi la el, că îl iubesc', iar eu, dacă mă va ţine încă pumnezeu în viaţă şi voi afla aceasta, voi fi mai fericit decât niciodată. Te mai rog ceva: încearcă şi încrede-te în Dumnezeu şi se va sfârşi până la urmă totul cu bine. Mai ţii minte: 'portiţa miracolului?' Te rog deci, încearcă şi încrede-te în Dumnezeu: eu oricum nu am altă şansă." Cam aşa ceva... Vezi, mi s-a înregistrat în memorie, deşi în clipele acelea eram sigură că din cauza emoţiilor nu voi mai reţine aproape nimic. Apoi omul m-a salutat, şi scuzându-se că trebuie să plece urgent, insistând din nou ca nu cumva să relatez cuiva această întâmplare — a părăsit camera. De-abia după nu ştiu cât timp m-am dezmeticit: am fost şi sunt şi acum bineînţeles atât de fericită!... Ah, Lia, parcă aş fi trăit cel mai minunat vis. Ce să-ţi mai spun? Mi-au trecut prin minte apoi gânduri de nemulţumire: de ce nu am fost în stare să-1 mai reţin puţin, poate dacă aş fi insistat pentru că a fost, cum a afirmat, frate de suferinţă cu Relu — mi-ar mai fi spus câte ceva despre el. Mi-am revenit însă, amintindu-mi că de fapt această venire a necunoscutului a însemnat cu adevărat răspunsul la testul meu. Ah, nu mai aveam stare, îmi venea să sar în sus de bucurie, să alerg la locuinţa lui Florin şi să vă zic amândurora vestea, dar până la urmă cu greu m-am abţinut. Am îngenunchiat din nou: „Doamne, cine sunt eu, eu care Te-am insultat, care am gândit chiar atât de josnic încât am vrut să mă revolt chiar împotriva Ta, luându-mi viaţa: cine sunt eu, că m-ai salvat arătân-du-mi iubirea, apoi ai îngăduit minunea aceasta în viaţa mea?... A fost cu adevărat o minune. Ah, mă întreb cum aş fi privit-o dacă Dumnezeu ar fi rânduit-o înainte de a-mi descoperi iubirea Lui? Sunt convinsă că nu aş fi fost chiar atât de fericită ca acum!
— Mă bucur, cu adevărat, mă bucur... Nici nu ţi-ai dat seama cât de 'eamă mi-a fost după ce am găsit biletul. Am

alergat la Florin şi ne-am [ni]gat pentru tine. Dumnezeu ne-a ajutat să credem că va 11 bine...
— Vă mulţumesc, Lia, vă mulţumesc. Dumnezeu cu adevărat v-a Guiţat şi nu m-a lăsat. Doamne, când mă gândesc că era posibil acum... [c]hiar în aceste momente să nu mai exist, ah ce s-ar fi ales de Relu? S-ar fi Prăpădit şi el. Are atâta nevoie de mine, şi culmea, chiar el mi-a transmis -[s]â mă încred în Dumnezeu": aşa-i că nu-i la întâmplare?
— Da, Anca, cu adevărat aici e mâna lui Dumnezeu.
Se îmbrăţişară din nou. Discutară apoi încă mult timp. Anca era S[ro]2av de entuziasmată şi tot despre asta vorbea. Trecuseră aproape două [>re] de când Lia sosise, şi în acest timp îşi aduse aminte doar o singură
data
[a]> după vreo douăzeci de minute când Anca încă mai povestea, de

Florin, apoi uitase cu desăvârâire. Când îşi aduse din nou aminte, după cţ se uită la ceas, exclamă transfigurată:
— Vai, am uitat de Florin!...
— Cum adică?
— Mă... mă, se bâlbâi Lia, ridicându-se brusc în picioare, mă aşteaptă jos.
Nu voia să-i spună că el nu urcase de teamă ca nu cumva imaginea lor împreună să o răscolească, dar nici că el primise somaţia şi că mâine trebuie să se prezinte la Securitate. Nu voia ca după toată această bucurie ea să se întristeze fâcând-şi probleme că poate incidentul se datorează vor-belor ei rele prin care făcuse aluzie la o situaţie asemănătoare cu a ei şi în viaţa Liei.
— Fii liniştită, Anca, îi spuse luându-şi ceva deasupra, trebuie să cobor. Florin mă aşteaptă.
— De unde ştii?
— Păi... a venit împreună cu mine.
— Şi te aşteaptă de atâta timp? Au trecut aproape două ore. De ce nu l-ai chemat sus?
— Am uitat, pur şi simplu, am uitat de el... nu-mi vine să cred. Acum mă duc. Nu trebuie neapărat să mă aştepţi. Poţi să te culci. Ah, **cât** de mult se va bucura şi el când îi voi spune despre tine.
Ieşi. „Cum am putut, ah, cum am putut să uit, gândea, alergând pe scări. Sunt convinsă că nu i-a fost uşor să mă aştepte atâta timp."
Florin era tot acolo, pe banca aceea unde îl lăsase. Stătea cu coatele pe genunchi şi cu tâmplele îngropate în palme. Era atât de adâncit în gânduri, astfel încât o auzi de-abia când ajunse aproape de el.
— lartă-mă, Florin, începu ea alarmată, am întîrziat... pur şi simplu am fost prea absorbită de povestea Ancăi şi.,, am uitat.
Florin se ridică în întâmpinarea ei:
— N-ai de ce să-ţi faci probleme: în primul rând, cu două rânduri de haine nu mi-a fost deloc frig, şi în al doilea rând, am învăţat demult <*$* să fac ca să nu mă plictisesc niciodată, chiar şi atunci când sunt singur 10 noapte.
Râseră: apoi tot Florin mai adăugă:
— Buna ta dispoziţie mă face să cred că s-au sfârşit cu bine pr[o]' blemele Ancăi.
— Da, bineînţeles. Hai să luăm loc. De-abia aştept să-ţi poveste*[0] totul cu de-amănuntul.

Vorbiră deci un timp despre Anca. Ajunseră apoi, pentru că Lia îi relată despre întâmplarea cu primirea mesajului de la Relu — la discuţia privind ziua de mâine, pe care o evitaseră de-atunci din cameră — amândoi, nici ei nu ştiau sigur de ce. De data aceasta, Lia deschisese obiectul, iar Florin, ca întotdeauna, pentru că se gândea la protecţia ei, nu voia să intre în prea multe amănunte. De fapt, nici Lia nu voia să ştie despre toate acestea. Ce sens avea să cunoască nişte amănunte, ca de pildă: o oră, un loc anumit, un mod special de transport şi protecţie a Bibliilor, chiar dacă cu ajutorul lor i-ar fi fost elucidat faptul pentru care Florin era chemat mâine pentru interogatoriu.
Cum am spus, de-atunci de când aflase din somaţie despre ce mare pericol se căsca în faţa lor, evitase să se mai gândească. Se bucurase din tot sufletul de fericirea Ancăi, uitând aproape cu desăvârşire necazul ei, dar acum, când subiectul era din nou deschis, când noaptea era atât de tăcută astfel încât stând aproape de inima lui îi auzea bătăile, când gândurile pluteau, se materializau în vorbe blânde, dulci, drăgăstoase, dar parcă mereu influenţate de ceea ce ar fi putut aduce ziua de mâine — îi era nespus de greu. îi zburau prin

minte gânduri: că mâine poate va fi bătut, va fi chinuit... Din nefericire, având în vedere situaţia de acum, nu era chiar străină de ceea ce ar putea păţi numai în urma unui simplu interogatoriu, când el nu va voi nicidecum să trădeze, acceptând mai lesne orice tortură îngrozitoare, decât să dea pe faţă locul unde erau la adăpost mii... mii de Biblii, lumina pentru mii de oameni. Aceste gânduri o făcură să se strângă şi mai mult la pieptul lui. O dată cu un torent de lacrimi care se zbătea să treacă de bariera pleoapelor o grămadă de exclamaţii ca: „Te iubesc!", „n-aş vrea să ţi se întâmple nimic rău", „n-şa vrea să te pierd"... [se] luptau de asemenea să-i izbucnească din piept. Şi când era gata să cedeze, îşi înălţă un simplu, sincer, disperat gând spre cer: „Doamne, ştiu că el are nevoie ca eu să-l pot îmbărbăta, să-l pot întări... Mi-e greu, ah, numai Tu înţelegi cât de greu... Te rog însă întăreşte-1, măreşte-i credinţa Prin cuvintele mele!"
—- De la început, îi mărturisise Florin după un timp, de când am Primit citaţia, nu mi-a fost absolut deloc teamă de ceea ce ar putea să mi [Se] întâmple, numai că mă gândeam cu durere la felul cum ai să primeşti [111] vestea, dar acum văd că eşti mai curajoasă... mai curajoasă chiar decât [ai]ine. Ce minunată eşti! Te iubesc mult!...
După ce se liniştiră amândoi, începură să discute din nou cu opti-[lril]sm despre planurile lor de viitor. Nu mai plutea deloc această influenţă
15 ii
a gândurilor negre. Râdeau amândoi şi erau fericiţi — indiferent de cee$_a$ ce va fi, privind soarta lor, ea era în mâna lui Dumnezeu, şi voia Lui era minunată, desăvârşită, şi era... era cu adevărat o fericire negrăită chiar posibilitatea suferinţei, dacă ea se datora celei mai nobile cauze. Statură mult, până după miezul nopţii. Se despărţiră şi atunci cu greu, pentru că „trebuie", insistase Lia, ,,mâine să fii odihnit, să ai mintea limpede".
Când ajunse sus, cu Biblia alături pe pernă, deschisă tot acolo la epistola numită „a Iubirii", prin care ea înţelesese caracterul plin de dragoste al Creatorului, cu faţa mai senină decât niciodată, schiţând cu buzele întredeschise parcă un surâs — Anca dormea. Lia se întinse şi ea în patul alăturat. Nu dormi însă decât după un răstimp în care medita la toate cele petrecute azi.

CAPITOLUL 16

Miercuri dimineaţă, Lia fusese la cursuri. încă nu-i spusese nimic Ancăi, iar luptei cu emoţiile şi gândurile negre i se alăturau şi eforturile de a-i ascunde toate acestea, cel puţin deocamdată. Anca era prea bucuroa-să, prea bine dispusă, chiar nu-şi aducea aminte de când se cunoşteau s-o fi văzut atât de exuberantă, şi se temea ca nu cumva o veste ca aceasta să o tulbure, să o întristeze.
Cursurile de miercuri dimineaţă se scurseseră mai greu ca niciodată, îi venea să se uite la ceas din zece în zece minute, şi aceasta o făcea cu precauţie pentru ca Anca să nu observe şi să bănuiască ceva.
După terminarea cursurilor, alergă direct la locuinţa lui Florin. Era doar maică-sa acasă. Cu siguranţă, pentru a o proteja, nu-i spuseseră nimic. Ea credea că Florin este la cursuri şi-1 aştepta, ca de obicei, cu mâncarea caldă cum sosea în jurul acestei ore. Vizita neaşteptată a Liei, neînsoţită de Florin, o făcu să înţeleagă că ceva nu este în ordine, şi astfel Lia fu nevoită să-i spună realitatea, dar în aşa fel încât să o asigure că va fi bine, că este o nimica toată, prin care au trecut şi alţii, iar apoi s-au întors acasă nevătămaţi. Chiar şi Titus primise o astfel de somaţie acum câţiva ani, şi de atunci nimeni nu se mai legase de el (Lia află acum de la doamna Pleşa: îi spuseseră şi ei doar după câtva timp de la incident). Astfel cele două femei ajunseseră să se îmbărbăteze una pe alta.
Lia plecă de acolo doar cu puţin timp înainte de a ajunge la ora de începere a cursurilor de după-masă, astfel încât să poată trece şi pe la cămin pentru a-şi schimba caietele.
La cursurile de după-masă, fusese într-o dispoziţie mai bună. înainte de a ieşi din camera căminului, Anca deschisese Biblia, undeva la întâmplare şi citi, tară măcar să bănuiască prin ce trece Lia: „Când gânduri [n]egre se frământă cu grămada înlăuntrul meu, mângâierile Tale îmi învi-°i"ează sufletul..." (Psalmul 94:19), şi această făgăduinţă scumpă a lui dumnezeu îi oferea un real sprijin moral. De fapt nu putea să spună că era ^sperată, distrusă psihic, pentru că motive serioase pentru asemenea stări,
200
16

nu existau — cel puţin deocamdată. Se confrunta cu o mahmureală şi o stare de anxietate, care îi creau tot felul de gânduri greu de suportat: cu siguranţă l-au bătut, poate el suferă mult acum, e posibil să rămână cu urmări toată viaţa în urma acestui interogatoriu... Dar încrederea în Dumnezeu constituia unicul refugiu. Aceasta cu atât mai muli cu cât Florin nu sosi nici până seara târziu, până când îl aşteptară cu suiletul la gură, toţi trei: ea, Titus şi maică-sa.

— Nu trebuia să vă faceţi probleme, le spuse Titus: chiar dacă nu s-m întors azi, aceasta nu înseamnă o nenorocire. Cum ştiţi, eu am mai fost pe acolo... Bineînţeles că Florin nu le-a spus nimic din ceea ce vor să afle, şi probabil ca să-1 sperie, îl ţin şi noaptea aceasta. Este o metodă des folosită pentru a-i înfricoşa şi presa totodată, pentru a le slăbi rezistenţa psihică, astfel încât să cedeze. Dar Dumnezeu este cu el şi nu-1 va lăsa nici o clipă singur.

în noaptea aceea, Lia, după ce Anca adormise, se retrase în baia comună din capătul coridorului, ca nu cumva să o trezească şi să o vadă plângând: acolo putea fi sigură că la ora aceea târzie nu va veni nimeni, îşi vărsă tot focul din inimă în şiroaie fierbinţi şi cuvinte de rugăciune. După aceasta, reuşi să doarmă toată noaptea.

îl aşteptă şi ziua următoare până seara târziu, împreună cu Titus şi cu doamna Pleşa. De data aceasta erau toţi mai tăcuţi, mai gânditori decât în seara precedentă.

înainte de a veni citaţia, programaseră că vineri dimineaţa, ea, Florin şi doamna Pleşa să meargă în oraşul ei, în vederea logodnei, iar sâmbătă la amiază să sosească Titus, ceilalţi fraţi ai lui şi nişte prieteni mai apropiaţi. în seara precedentă mai vorbiseră despre acest subiect, dar acum nimeni nu îndrăznea, chiar dacă îi trecea des prin minte să amintească măcar. Târziu, doar înainte de a pleca. Lia luând-o de mâna pe doamna Pleşa, îndrăzni:

— Mâine dimineaţă trebuia să fi plecat...! Mama şi tata ne **vdl** aştepta la gară... Să-i sun şi să le spun că...?

Cu toată tăria cu care se lupta să înfrângă lacrimile, nu reuşi: ele izbucniră ca un potop al disperării. Cât de mult îşi doriseră amândoi, şi ea şi Florin, această zi!...

— Ce-aş putea să le spun?... Ei nu vor putea înţelege...

Mama lui Florin îşi petrecu ca o mângâiere mâna prin părul ei răvăşit!

Linişteşte-te, draga mea, rosti cu inflexiuni liniştitoare. Este doar <^
încercare, dar trebuie să credem că se va sfârşi cu bine. Nu suntem noi
încredinţaţi că „toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor care îl jubesc pe Dumnezeu, al celor care sunt chemaţi după planul **său"** (Romani 8:28)? Este greu de suportat, tocmai pentru că noi nu înţelegem deocamdată ce urmăreşte Dumnezeu, dar cu siguranţă va fi mult mai uşor, chiar înălţător, dacă vom căuta să privim prin prisma dragostei şi grijii lui Dumnezeu ceea ce nouă ni se pare o nenorocire. Şi, dacă stăm să ne gândim, cu adevărat nu este o nenorocire: dimpotrivă... ar trebui să fim plini de bucurie, deoarece Florin este acolo... se află acolo pentru că voi L-aţi iubit pe Dumnezeu mai presus decât orice ideal al vieţii voastre...

Lia o privi uimită. întotdeauna admirase caracterul acestei femei văduve care imprimase fiilor ei, încă din copilărie, o credinţă vie. Fizic, dar şi din punct de vedere al construcţiei interioare, era o femeie slabă. Remarcând însă dârzenia pe care o arăta în cele mai dificile situaţii — puteai întrezări o adevărată minune, un adevărat exemplu al intervenţiei dăruit de puterea de sus.

Doamna Pleşa luă apoi o Biblie, o deschise şi citi cele mai potrivite versete pentru situaţia de acum (aşa gândise Lia, aşa îşi va aminti apoi ori de câte ori le va mai citi de acum încolo, pentru că le va privi ca pe o experienţă a propriei vieţi): „Suntem încolţiţi în toate chipurile, dar nu la strâmtoare: în grea cumpănă, dar nu deznădăjduiţi: prigoniţi, dar nu părăsiţi, trântiţi jos, dar nu omorâţi... Căci întristările noastre uşoare de o clipă lucrează pentru noi tot mai mult o greutate veşnică de slavă. Pentru că noi nu ne uităm la lucrurile care se văd, ci la cele care nu se văd; căci lucrurile care se văd sunt trecătoare, pe când cele ce ne se văd, sunt veşnice" (2 Corinteni 4:8-9, 17-18).

Lia ar fi vrut să-i mărturisească multe doamnei Pleşa: că se simţea •nai întărită, că despre problema sacrificiului pentru Cristos discutase cu Florin, că de fapt chiar ea îl îndemnase să pună mai presus de

soarta lor, [le] viaţa lor această cauză, că fericirea ei consta în însăşi această viaţă a predării sincere, că aceste versete numai Dumnezeu i le pusese pe inimă ^ le citească: totuşi nu reuşi: acestea rămaseră doar gândurile ei nemate-"alizate în cuvinte. Reuşi doar atât, în timp ce se agăţă de gâtul ei şi o sarută pe obraji:

— Vă mulţumesc mult, vă mulţumesc...

Femeia însă înţelese mai mult decât spuneau aceste cuvinte: o [s]Puneau faţa schimbată a Liei, lacrimile din ochii ei.

— Cât despre ziua de mâine, te rog nu te îngrijora, îi mai spusese. [11] am să-i sun mâine pe ai tăi... lasă în seama mea...

J6

— Bine, dar ce-aţi putea să le spuneţi? Nu cred că ar înţelege — ar fi un şoc pentru ei... prin telefon, oricum nu se poate explica.

— Am să-i spun maniei tale că voi fi cel târziu sâmbătă acolo să o ajut la pregătirea mesei pentru duminică, atunci când veţi sosi şi voi o dată cu toţi ceilalţi...

Lia căscă ochii mari. Ce-i drept, doamna Pleşa era o femeie spirituală, dar tonul serios cu care vorbise nu concorda deloc cu cel al unei glume.

— Nu înţeleg, îngăimă, privind-o speriată şi încurcată totodată. Doamna Pleşa zâmbi.

— Eu cred că duminică va avea loc logodna. Ce contează o zi de aşteptare în plus: în loc de sâmbătă, duminică.

Rostise aceasta luând o figură cum nu se poate mai fermă, astfel încât, cu toată întristarea şi ea şi Titus aproape pufniră în râs.

— Aşa am să le spun, Lia, şi trebuie să credem că aşa va fi, întări încruntând uşor sprâncenele, aruncând de sub ele o privire înlăcrimată, adâncă în acelaşi timp.

De data aceasta, Lia nu se mai îndoi că vorbele ei sunt cât se poate de serioase: erau exprimarea unei sincere credinţe. Şi de ce n-ar crede şi ea la fel?... Cu acest gând rămase în memorie în drum spre cămin, se culcase apoi cu el, se trezi cu el dis-de-dimineaţă, înainte cu câteva ore de a suna ceasul deşteptător. în acest timp, însă, alături de acest gând, la început doar ca o ciudată idee care apare şi apoi dispare imediat — pentru că din start este considerată neverosimilă -•■- apoi un gând care, împotriva voinţei persistă, este alungat şi iar revine îi trecea prin minte să... Dar nu!... Parcă îi era teamă chiar şi numai să reflecteze la această variantă pentru soluţionarea problemei care o apăsa. Pe lângă toate motivele care nu o îndreptăţeau să facă acest pas, mai avea în plus o bănuială care i se înfiripase în urmă cu câteva zile... Fusese suficient de marcantă ca să constituie un serios impediment. Nu, nu trebuia cu nici un chip, în pofida presiunilor psihice, să alerge la oameni! Putea face o greşeală iremediabilă, mai ales că, în situaţia de faţă, mai mult decât oricând, constituia un pericol încrederea în vreun alt om... cu atât mai mul* cu cât acesta la care se gândise ea era... era chiar rudă de sânge cu şefi[11] Securităţii din oraş! Bine, dar chiar Florin îi povestise cu de-amănuntt» despre felul cum luptase din răsputeri pentru salvarea vieţii lui DarU-despre faptul că, în pofida poziţiei lui sociale era împotriva regimului-

Şi totuşi nu putea fi convinsă... Nu era imposibil, privind din

nia atitudinii lui de atunci, când Florin amintise despre logodna lor, ca el să nu se afle în spatele acestui incident. Sau poate că se înşela!... El mărturisise apoi că atitudinea lui se datora unei experienţe triste, recente a vieţii. Părea să fi fost sincer... Şi dacă acesta era adevărul, el putea să o înţeleagă. De fapt, de când se cunoscuseră, în urma incidentului cu Dani. între el şi Florin se stabiliseră relaţii de amiciţie. Trebuia măcar să încerce!... Poate totuşi Mihai ar putea interveni...Dar dacă în urma acestei încercări îi vă înrăutăţi situaţia iubitului ei? Oare n-ar fi mai bine, înainte de a lua o decizie, să stea de vorbă cu Titus? Când ceasul deşteptător sună, încă mai era în pat: nu dormea, stătea doar cu ochii închişi, iar mintea îi era învălmăşită, obosită de astfel de gânduri. Deschise ochii doar când o auzi pe Anca apropiindu-se şi aple-cându-se asupra ei. Crezuse probabil că încă mai dormea şi voise să o trezească. Chiar atunci gândea că de vorbă cu Titus ar putea sta doar după ora patru după-masa, când acesta ajungea de obicei acasă venind de la serviciu. Ah, şi apoi, ca să-1 caute pe Mihai după ora aceea era destul de dificil. De ce nu mai avea răbdare şi ziua aceasta? Poate că nu va trebui să aştepte până diseară ca să fie din nou în braţele iubitului

ei, plângând şi râzând de fericirea de a fi din nou împreună, de-a putea visa în voie, fără nici o interdicţie la ziua când vor deveni pentru totdeauna nedespărţiţi.
Firul gândurilor i se întrerupse, dar nu pentru mult timp. în drum spre universitate se opri la un telefon public şi, deşi ştia că era imposibil ca Florin să fi sosit, sună totuşi. Nu răspunse nimeni. Trebuia să fie acasă măcar doamna Pleşa, dar poate că era plecată, cum avea uneori obiceiul, la cumpărăturile de dimineaţă, sau cine ştie...
Zăbovi mult în cabina telefonică, formând numărul şi aşteptând apoi ca receptorul să fie ridicat — de nenumărate ori. Cât de mult simţea nevoia, măcar câteva minute să vorbească cu acea fiinţă pentru care durerea era la fel de mare ca şi pentru ea, şi care totuşi îşi păstra credinţa neclintită. Ah, Doamne, a ei de ce se clătina? De se se simţea singură, când Dumnezeu era alături de ea pas cu pas, când îi simţise din plin, chiar [lr]> dimineaţa aceasta mângâierea nevăzută, acolo, pe genunchi, în rugăciunea şoptită, apoi câteva minute lângă măsuţa din cameră, unde, •mpreună cu Anca, citiseră doi psalmi? De ce nu-şi mai aducea aminte din ceea ce citise, deşi atunci fusese străpunsă de acele cuvinte şi privise chiar unele versete, ca pe un licăr scump de speranţă? De ce îi veneau în memo-[ri]e doar acele versete citite de mama lui Titus aseară?
Când ieşi în sfârşit din cabină, mai rămaseră doar puţine minute
204
t6
până la ora opt fix, când ar fi trebuit să ajungă în sala de curs. Un timp grăbi, sau mai bine zis, se strădui să grăbească pasul, dar nu reuşi. Mai avea încă destul de mers, când acele ceasornicului erau aproape de ora fixă. De-abia atunci, parcă, se dezmetici: trebuia neapărat să ajungă la aceste cursuri: erau cursuri de la care nu trebuia să lipsească.
Când ajunse în faţa Universităţii gâlâia şi era udă leoarcă de transpiraţie. Tocmai se pregătea, după un răstimp scurt de pauză în care se oprise să-şi tragă sufletul şi să se mai uite la ceas, să-şi continue alergarea pe scările clădirii, dar... instinctiv, sau sub presiunea unui gând care o măcina de dimineaţă, iar acum apăruse din nou doar ca o străfulgerare întoarse capul spre parcarea de maşini. La începui tresări. Se simţea buimacă. Ochii umflaţi de plâns, parcă nu-i mai permiteau să desluşească în depărtare, dar sesizând probabil oprirea ei, apoi privirea îndreptată înspre acolo, cineva ieşi dintr-o maşină roşie şi, cum avea obiceiul, îi făcu semn cu mâna în semn de salut. Acest gest care devenise pentru Lia ceva foarte obişnuit, la care ea răspundea de nenumărate ori, în acelaşi fel, cu indiferenţă, de data aceasta o făcu să piardă... Ar li vrut atât de mult să aibă tăria de a ridica mâna şi să o fluture drept răspuns, ca întotdeauna: atât doar, şi apoi, netulburată de nici un alt gând, să alerge pe scări spre intrarea în Universitate. Dar acum nu putea... Nu putea, pentru că dorinţa de a-1 salva pe Florin persista cu intensitate! Şi totuşi încă nu era pe deplin hotărâtă. în aceeaşi măsură cu dorinţa şi speranţa se amestecau şi teama şi incertitudinea...
în sfârşit, după un răstimp scurt de gândire, mai ales că deja trecuse de ora fixă, şi la cursuri nu mai putea intra se hotărî: „Trebuie să încerc absolut orice... orice pentru a-1 salva pe Florin" gândea, înaintând spre cel care o aştepta cel puţin la fel de zbuciumat şi muncit de aceleaşi gânduri ca şi ea.
„Mi-aduc aminte de după-masa aceea, când împreună cu Florin, am venit în Parcul Catedralei. Mi s-a părut uimit şi, totodată mişcat. Nu numai din relatarea lui Florin, dar şi din spusele altora. Am auzit că ar fi un om moral (de fapt am remarcat şi din felul cum ne tratează), tară prejudecăţi pentru că suntem creştini. Hm!... totuşi nu poţi să ştii ce se ascunde în sufletul unui om. Dar voi încerca... voi încerca!"
Dacă nu ar fi fost atât de absorbită de gândurile acestea, ar fi observat din primul moment că şi el era mai obosit, mai palid, mai slab poate decât niciodată (înţelese aceasta doar mai târziu). La prima vedere remarcă doar că arată grozav de încurcat, fâstâcit pentru faptul că ea *»* abordase. încerca din când în când să zâmbească, dar nu reuşea decât â
"pcuucle
205
schiţeze o formă de zâmbet, care parcă era mereu umbrită de trăsăturile contorsionate ale feţei. în contrast cu aceasta însă, ochii cenuşii-verzui din spatele ramelor negre subţiri, lăsau să se întrevadă un fel de lumini pe care Lia le considera ca fiind cele ale bunăvoinţei (nici într-un caz, chiar dacă i se strecură **o** fărâmă de gând negru, acum nu avea curajul să ia în serios ceea ce bănuise în urmă cu câteva zile urmărindu-i privirea).

— Bună Mihai, îl salută.
El îi răspunse. Vocea îi era schimbată. Tuşi sec de câteva ori, ca şi cum ar fi vrut să şi-o dreagă.
Ai întârziat la cursuri, rosti tot el, pentru că altceva nu ştia ce să-i spună.
— Şi tu la fel, şi cred că din cauza mea. Iartă-mă!
— Nu-i nevoie...
Urmă un răstimp de tăcere. Din nou, ca se confrunta cu ideea că ar fi mai bine să renunţe. Cu toată lupta de a nu fi suspicioasă, comportarea lui Mihai, nu avea încotro trebuia să recunoască — era ciudată. Se simţi dintr-o dată epuizată, slăbită... îi venea să izbucnească în plâns. Reuşi totuşi să se înfrângă. îi zbura prin minte (tocmai acum) gândul cel mai greu de suportat: că Florin poate chiar în clipele acestea se confrunta cu suferinţe nespuse, psihice şi fizice. De ce în clipele acestea nu avea putere să înfrunre acest gând cu altele, care o ridicaseră mereu deasupra suferinţei, deasupra realităţii?...
Doar era clar pentru ea că Florin trecea prin toate acestea pentru că-L iubea mai presus de toate pe **Mântuitorul,** şi El, chiar însuşi Dumnezeu era acolo cu iubitul ei... Şi totuşi, de ce starea aceasta de slăbiciune o copleşea tocmai acum? Şi dacă, cu câteva clipe înainte fusese mai dură decât de obicei cu ea însăşi pentru că se afla în faţa unui om şi nu voia cu nici un chip ca în prezenţa lui să cedeze, să-şi manifeste durerea înfrângerii, acum nu mai rezistă...
Lacrimile izbucniră... Era prea copleşită de durerea ei, şi descărcarea aceasta nu o mai putea stopa. Ce mai conta că tocmai acum, tocmai W faţa acestui tânăr îşi trăda sensibilitatea, slăbiciunea?...
— Lia, te rog nu... linişteşte-te, reuşi să îngaime el... Doar atât, pen-tfu că şi aceste vorbe se frânseră parcă în gol. Se simţea el însuşi atât de c'udat, atât de încurcat... Zilele acestea luptase cu vocea conştiinţei: sen-llmentele ieşiseră mereu la suprafaţă, însă relativ biruitoare, pentru că '"pta pentru înecarea conştiinţei devenise din ce în ce mai obositoare, mai sfâşietoare. Niciodată nu se simţise mai nefericit, mai tulburat... Se con-
206
16
sola totuşi cu ideea că altă cale pentru a-şi atinge ţelul nu avea, şi probabil, acesta era marele tribut pe care trebuia să-l plătească pentru a gusta apoi din ceea ce se numeşte dragoste, fericire...
Ah, de ce trebuia, pe lângă toată suferinţa sufletească trăită zilele acestea, să mai îndure şi acest chin? Cea pe care o iubea, cea care pentru nimic în lume nu i-ar fi putut provoca nici cea mai neînsemnată durere să se exteriorizeze tocmai în faţa ochilor lui în felul acesta sfâşietor, mai ales că în spatele nenorocirii ei ştia că se află chiar el... cât de mult îl tulbura această privelişte!... până acum (ce nebun, ce neghiob fusese), nici nu-i trecuse măcar prin minte că incidentul cu Florin o afecta şi pe ea îngrozitor. Şi o înţelegea... suferinţa ei îl sensibiliza. Din nefericire, nu putea trece cu nepăsare peste aceste sentimente... tocmai pentru că zbuciumul ei era asemănător cu cel prin care el trecea.
Avusese în vedere, cu un egoism orb doar propria-i fiinţă... O învălui cu o privire plină de milă, plină de duioşie... cât de frumoasă era, chiar aşa cum plângea, cu faţa umedă de lacrimi, cu obrajii fierbinţi, învăpăiaţi, cu umerii mici, tremurându-i uşor sub zăbranicul buclelor negre. Aceeaşi pe care, cu trei ani în urmă, o strânse la pieptul lui, îi simţise respiraţia de parfum cald în sunetul unei muzici line, în cadenţa de vis a paşilor de dans... Aceeaşi pe care o văzuse întotdeauna senină, cu zâmbetul pe buze — ce minunată era chiar acum, când nervii îi cedaseră, când suferinţa o copleşea... cât de mult o iubea!
Cu adevărat îşi dădea seama din nou, cu mai multă convingere acum decât niciodată, că fără ea n-ar putea să trăiască. Timpul, uitarea, vor fi cele care vor îngropa această nenorocire şi, din toată suferinţa va rămâne doar o cenuşă de amintiri. Şi atunci, pentru a ajunge la acest ideal de supravieţuire a lui însuşi, nu merită să suporte toată această tragedie? De fapt, gândi apoi, cred că tragedia, drama adevărată de-abia de acum începe să ia amploare. Bănuiesc de ce a venit Lia. Mă consideră prietenul lor şi crede că poate... Ah, mi-e silă de mine însumi! Draga mea iubită, ah, iartă-mă, este împotriva voinţei mele, dar nu am de ales... tocmai pentru că te iubesc prea mult.
întinse mâna, cuprinzându-i-o pe a ei... doar o secundă, pentru că ea, simţind-o, se retrase un pas înapoi ca arsă. îşi ridică privirea: albastrul ei pur arunca văpăi. El nu mai putea să-i suporte privirea, lăsă ochii în jos, dar îndrăzni totuşi:
— îmi pare rău, Lia! Mi-a parat rău văzându-te că suferi. Am fost dezorientat... Nu ştiam ce să fac, dar...

n-am vrut să te supăr.
9 207
Ea clătină uşor din cap, zâmbind în semn de înţelegere, apoi rosti:
— îţi mulţumesc pentru compasiune: cred că eu trebuie să-ţi cer scuze pentru atitudinea mea ciudată. Te rog, scuză-mă pentru... Acum mă duc!...
— Lia! Te rog, stai... Dacă te pot ajuta cu ceva — aş vrea mult... Fata îl privi uluită. în ochii ei trişti desluşi o lucire nouă. Eîl ştia ce
avea ea de gând să-i spună, ştia din start că nu avea tăria să facă nimic pentru a o ajuta tocmai pentru că o iubea... o iubea prea mult... Atunci de ce se complăcea în jocul acesta teatral dându-i de înţeles cu toată seriozitatea că are rost să se încreadă în el. De fapt, de ce n-ar face aceasta? Dacă ar da înapoi însemna ratarea unei ocazii de a se apropia de ea.
— Este o problemă extrem de dificilă, rosti ea pe neaşteptate.
— Te rog, ai încredere în mine, rosti şi el pe un ton tot atât de neaşteptat.
— Este vorba de Florin, îndrăzni ea. Ţii la el, nu-i aşa?... Vocea-i tremura.
— Da, răspunse Mihai gânditor, bineînţeles că da...
— Mi-a povestit şi mie despre felul cum ai fost alături de el în lupta pentru salvarea vieţii lui Dani. Dacă n-aş fi ştiut aceasta, n-aş fi avut curajul... De fapt. cred că totuşi n-ar trebui să...
Privirea lui Mihai deveni dintr-o dată atât de ciudată, astfel încât îi crea din nou senzaţii de teamă, neîncredere, suspiciune — asemănătoare cu cele cu care se mai confruntase cu câteva zile în urmă în momentul când Florin amintise despre viitoarea lor logodnă.
— Continuă Lia, te rog, continuă... Dar buzele Liei tremurau fără putinţa de a scoate vreun sunet. Voia să spună că n-are rost, că era o nebunie, că ea se va retrage, dar nu putea... Era datoare, gândea, să facă tot [c]e-i stătea în putinţă, pentru salvarea iubitului ei.
— Lia, te rog, spune-mi... Cred că n-ai încredere în mine, şi de [a]ceea n-ai curajul.
— Ei bine, începu ea dintr-o dată, ca şi cum ar fi vrut să spună repede ce avea pe suflet, nu cumva să se răzgândească, Florin este acum la sediul Securităţii... Dacă vrei, tu ai putea să-l ajuţi... Şi apoi, după o scurtă Pauză, ridicându-şi ochii trişti, mai adăugă pe un ton cu inflexiuni duioase:
— Te rog, ajută-mă...
Doar atât, pentru că din nou bariera voinţei, a stăpânirii de sine , şi această înfrângere se manifestă printre lacrimi.
208
t6
Mihai rămase încremenit, mut... Se aştepta la aceste cuvinte ieşite de pe buzele ei, dar acum, faţă-n faţă cu această realitate care era şi mai zguduitoare, pentru că ea din nou vărsă lacrimi, se simţea nespus de încurcat.
— Lia, te implor, linişteşte-te... va II bine... Te rog!...
Lia îşi şterse lacrimile, îl privi cu insistenţă şi de-abia acum observă cât de slab era Mihai: nu-şi aducea aminte să-1 iî văzut vreodată astfel. Părul îi era răvăşit, iar trăsăturile trasfigurate ale feţei, pe un fond palid, cu tot necazul ei, îi inspiră milă (ce ciudat).
— Uite Lia, cum stau lucrurile, începu el cu o voce forţată. **Chiar** în scara zilei aceleia, când am intervenit pentru Daniel Cruceru. unchiul meu m-a avertizat, prompt, să nu mă mai amestec vreodaiâ în problemele de acest gen şi... şi cred că mă înţelegi... îmi pare rău, crede-mă... Totuşi, **poate** că situaţia nu-i atât de gravă pe cât pare: poale îl vor elibera cât de curând. Ştii de ce a fost arestat? De cât timp este acolo?
Lia nu-i răspunse. Doar clătină uşor din cap, aruncându-i o privire grea de durere... şi mai greu de suportat pentru Mihai. Cât de penibil se simţea!...
Acela fusese răspuns? Mai mult o rănise... Trebuia măcar să spună că va încerca, că va face tot ce va depinde de el pentru a o ajuta. Ce-i drept, acela fusese verdictul unchiului său, dar el nu trebuia să-i vorbească astfel ca şi cum ar ti respins-o categoric din start. De ce. pe lângă toate acestea, mai adăugase şi întrebările „de ce a fost arestat?", „de cât timp este acolo?"... ca şi cum ar fi intenţionat să-i smulgă unele informaţii? în situaţia de faţă, ea era total îndreptăţită să vadă în el un mare pericol..»
— Lia, vreau să-ţi spun că...

— Oricum, îţi mulţumesc **mult...** îţi mulţumesc... îl întrerupse. Arăta speriată, încurcată. Cu toate acestea, zâmbi cu stânjeneală înainte de a se răsuci pe călcâie şi a se îndepărta grăbită.
— Lia... Nu!... Stai puţin! Nu pleca aşa, îngăimă el şi se pregăti să alerge după ea.
Dar ce sens mai avea? Ce putea să-i spună? Totuşi, poate că a fost mai bine astfel decât să-i dea speranţe deşarte. Şi privind-o cum se îndepărtează — parcă şi mersul îi arăta durerea — se cutremura la gândul că vreodată ea ar putea să afle despre tot răul pe care i-1 tăcuse şi astfel» va avea toate motivele să-1 urască toată viaţa, nicidecum să-1 iubească cum îşi dorea mai presus decât orice altceva.

CAPITOLUL 17

După despărţirea de Lia, **reflectând** apoi la discuţia avută, Mihai se simţea nespus de tulburat, dezorientat totodată. Nu înţelegea de ce chiar atât de pesimist privea lucrurile, dar parcă era inevitabilă senzaţia amară a unei mari înfrângeri. De ce? Deocamdată totul era la fel de ambiguu, şi şansele de a ajunge la liman rămăseseră aceleaşi: şi totuşi... cât de mult îl afectase, îi dăduse peste cap toate planurile pe care le vedea acum nefaste — discuţia aceea! îl frământa nespus gândul că ea suferea. Nu putea să treacă aceasta cu vederea pentru că, chiar dacă ea suferea din cauza unui rival de-al lui, era vorba tot despre o mare suferinţă a aceleia pe care o iubea. Şi totuşi (trebuia să recunoască, cu o oarecare aversiune faţă de el însuşi) nu era aceasta principala cauză a insuportabilei senzaţii amare.
îl măcina cel mai mult faptul că el, cu siguranţă pierduse încrederea ei din cauza acelui insensibil refuz. îi reveneau în memorie ca un geamăt duios al disperării cuvintele ei: **„Te** rog, ajută-mă!" — smulse din inima ei, reflectându-se în ochii aceia mari, sinceri, imploratori şi în sfârşit, după răspunsul său, luminile albastre stinse de umbrele tristeţii, ale temerii şi suspiciunii din sufletul ei. Ah, imaginile acelea îl torturau şi—1 făceau să se simtă deja înfrânt.
Dacă Florin va ieşi din joc (aşa gândea privind soarta acestuia, n-avea curajul nici măcar în gând să zică: va ajunge să facă închisoare sau ^c^hiar să aibă un hazard asemănător lui Dani Cruceru) - atunci cum va Putea el, în urma acestei atitudini, s-o mai recâştige? Se comportase ca o brută, şi trebuie neapărat, cu orice risc, chiar cu cel a] flatării cu speranţe neîntemeiate, să-şi ia revanşa. Conchise deci, că după cursuri, între ora două şi patru după-masă, când ştia sigur că şi ea va fi liberă, s-o caute la ^c^ămin. Voia să-i arate că-i pare rău de atitudinea lui, că apelul ei fusese "topinat, astfel încât, luat pe nepregătite într-o problemă atât de delicată, răspunsese ca urmare a primei reacţii: dar după ce avusese timp de Sândire, luase hotărârea de a face tot ce-i stătea în putinţă s-o ajute (deşi ^nit;^i prin gând nu-i trecea aceasta).
2tO
t7
Ajunse la calm în jurul orei trei. Avea emoţii. Se gândea cu groază şi la întâlnirea cu Anca, colega ei. Pentru prima şi totodată ultima oară discutaseră atunci la Balul bobocilor, când aflase amănunte care-1 dezamăgiseră privind-o pe Lia. Se comportase atunci tare ciudat, grotesc chiar, pentru că se îmbătase. Acum îl încerca şi un sentiment de ruşine la gândul că poate Anca, cu prilejul vizitei lui, îşi va aminti şi-i va relata apoi Liei toate acestea. Pe Lia el o considera o sfântă, şi poate tocmai pentru aceasta, da, cu siguranţă pentru că o considera astfel, voia să-i arate că era şi el un om moral. Tot reflectând, aproape că avea pregătite dinainte cuvintele, tonul cu care va vorbi, astfel încât s-o liniştească, să-i dea speranţe... Hm, şi când te gândeşti că făcuse totul pentru a-i câştiga aprecierea. Se mira cât de departe putea să ajungă perfidul din el.
Bătu uşor la uşă. îşi simţea inima zvâcnindu-i în piept. Oare cumva reacţiona Lia văzându-1 că o caută după discuţia aceea, gândea. Important, cel mai important era însă ca el să nu o piardă. Auzi un zgomot de paşi apropiindu-se, apoi vocea Ancăi:
— Cine-i?
— O caut pe Lia, răspunse.
— Pe Lia?... Cine sunteţi?
întrezări dintr-o dată în vocea Ancăi o umbră de teamă.
— Dar Lia este?... întrebă din nou, fără să-i răspundă.
Nici un răspuns dincolo de uşă... I se păru că aude un zgomot care i se părea că semăna cu un suspin.
— Anca! Anca! Sunt eu, Mihai Andreescu, răbufni. Te rog, deschide.

Avea ceva presimţiri, nimic pregnant, dar care îl obligau la îngrijorare. Ce se întâmpla de fapt? Dacă Lia era în cameră, de ce nu intervenea: iar dacă nu era, unde putea fi la ora aceasta? De ce auzise suspinele acelea dincolo de uşă? Mecanic, chiar dacă era un gest brutal, necivilizat pentru că se pierdu cu firea, pentru că altă soluţie de a ajunge la un liman nu vedea, începu să bată cu putere în uşă.
— Anca, te rog!... Trebuie să stăm de vorbă. Vreau s-o ajut pe Lia.-în sfârşit uşa se deschise dar nu apucă să facă nici un pas înăuntru
pentru că rămase încremenit în prag, peste măsură de uluit din cauza priveliştii neaşteptate care îi oferea aspectul camerei. Paturile fuseseră trase de la locul lor, pe măsuţa din mijlocul camerei zăcea răsturnată o vază de sticlă... apă şi flori împrăştiate pe faţa de masă şi pe jos.... câteva cărţi ş caiete răvăşite pe podea: altele aşezate în teancuri (pesemne Anca le arafl'
jase pentru a le pune la loc pe rafturile goale)...
Nu înţelegea nimic, dar intuia că ceva îngrozitor se petrecuse. Acum, nu îndrăznea s-o întrebe pe Anca. în sfârşit, privirea i se opri asupra fiinţei din faţa sa. Anca era palidă, iar ochii îi erau roşii de plâns. în următorul moment, privirile lor se încrucişară... Ca şi cum această încrucişare ar fi fost scânteia de aprindere a focului, Anca izbucni:
— A fost o perchiziţie! Cum de nu înţelegi? Trebuie să ştii, că doar eşti nepotul bossului!
— Doamne!... Şi Lia unde-i?! Spune-mi, unde-i? Anca! Anca!... Anca se întoarse cu spatele. Se auzea icnind uşor.
— Au luat-o, îngăimă: au arestat-o şi pe ea... Numai Dumnezeu îi mai poate salva... pe ea şi pe Florin... Am trecut şi eu prin teroarea aceasta şi ştiu, mai adăugă abia perceptibil, ca pentru sine. Şi dintr-o dată, întorcându-se brusc:
— Dar pe tine de ce te interesează toate acestea?
— Vreau să-i ajut.
— Să-i ajuţi?! de fapt, de unde ai aflat?
— Am vorbit cu ea.
— Hm, ciudat: mie nu mi-a spus nimic. Am aflat doar acum când... Doamne, oare de ce? Aşa a fost şi când Relu... Dar ce contează? Ce-ţi pasă ţie care eşti?... Hm!... De ce mă priveşti astfel? Crezi că mi-e frică să-ţi spun adevărul?... Mai mult rău decât mi-au făcut nici nu se mai poate, şi acum, tocmai Liei să i se întâmple!... Te urăsc! Da, te urăsc! pentru că te consider de-ai lor. Şi n-am dreptate? Te urăsc pe tine şi pe toţi cei asemenea ţie!...
Mihai se pregăti să zică ceva în apărarea lui, dar un hohot necontrolat de plâns al Ancăi, îl întrerupse. în timpul acesta se dezmetici: pe Lia o luaseră la Securitate. Probabil pentru că de la Florin nu aflaseră nici un ªmănunt care îi interesa, aveau s-o interogheze şi pe ea, sau cel puţin să-1 sperie pe Florin văzându-şi iubita în mâinile lor. Simţi un gol, un mare gol care-i începea din stomac şi se extindea înghiţindu-1 cu totul parcă. Era ᵛina lui, doar vina lui! Nebun ce era! Nici această posibilitate nu o avuse-Se în vedere. Mircea cu siguranţă ştiuse despre aceste consecinţe, dar nu-1 Prevenise. Poate că, în cazul acesta, ar fi renunţat. Un val nestăpânit de mânie îl cuprinse. „Dacă Lia o să păţească ceva, am să-1 omor pe Mircea!" §ândi, rnirându-se în clipele următoare de intensitatea acestui gând. '«Trebuie să încerc să fac ceva pentru ea! Nu pot suporta s-o ştiu în peri-- Trebuie să fac tot ce-mi stă în putinţă pentru a o ajuta. Trebuie! până

nu-i prea târziu!" Se pregăti să plece. Ghicindu-i pesemne intenţia, Anca se ridică brusc. Se apropie. Era schimbată la **faţă.**
— Minai, aş vrea să... (vocea îi era schimbată, nu mai era ostilă arţăgoasă, îi tremura, dar într-un fel blând, potolit). Aş vrea să-ţi cer iertare pentru cele ce-am spus înainte.
Se opri ca să-şi şteargă lacrimile. „Ce-a apucat-o?" gândi în timpu} acesta Mihai.
— Ştiu Mihai, continuă ea. Din punct de vedere al logicii, aş **aval** toate motivele de ură îndreptate asupra acelora care mi-au pricinuit nespus de mult rău. încearcă să te transpui în situaţia mea şi ai să înţelegi, întâmplarea de acum câteva minute a constituit parcă un apogeu care mi-a răscolit cele mai aprige sentimente de ură. O iubesc mult... mult de tot pe Lia, şi n-aş fi vrut pentru nimic în lume să treacă şi ea pnn... Nu ştiu dacă mă înţelegi, dar trebuie să-ţi spun. Privind prin prisma dragostei lui Dumnezeu, pe care

eu o simt, o văd ca o realitate certă în viaţa mea trebuie să-i iubesc chiar şi pe vrăjmaşii mei. Până acum aceasta mi sa părut imposibil, chiar absurd. Nu ştiu de ce, tocmai acum cândm-am simţit mai înfrântă, mai copleşită de sentimentul aversiunii, am descoperit că, cu ajutorai lui Dumnezeu, nu este deloc greu.
Faţa-i strălucea. Mihai îşi aduse aminte de ura disperată de acum câteva minute în urmă, apoi îi tlutură prin minte amintirea cu imaginea ei de când discutaseră pentru prima dată, la petrecerea balului bobocilor. Atunci, nu-şi putu ascunde dispreţul faţă de concepţiile religioase ale noii sale colege de cameră. Noua ei atitudine era cu adevărat un mister pentru el. Anca îi zâmbea într-un fel ca şi cum i-ar fi ghicit gândurile: rosti iar:
— Te rog încă o dată, iartă-mă. M-am schimbat de la ultima noastră discuţie, nu-i aşa?
Mihai o privi îngîndurat. Nu răspunse imediat.
— Şi vrei să spui, rosti pe neaşteptate, că eşti în stare să-i iubeşti... să-i iubeşti cu adevărat pe cei care l-au trădat pe Re Iu?
Se gândea că dacă răspunsul va ti pozitiv, aceasta ar fi însemnat 0 portiţă de ieşire şi în cazul frământărilor lui în cazul în care Lia va afla vreodată că el fusese în spatele nenorocirii ei.
— Da, răspunse Anca, spre surprinderea lui. Da, cu ajutorul 1* Dumnezeu, cred că da... Aceasta, pentru că eu însumi am fost vrăjmaşă * Lui şi El mi-a iertat totul.
„Parcă ar fi înnebunit!" îi străfulgera lui Mihai prin minte. „Este | gândire abstractă, dar ar li bine pentru mine dacă şi Lia ar gândi la fel"
<?   2J3*
— Spune-mi, rosti din nou, de la Lia ai învăţat regulile acestea creştine?
— într-un fel da: de fapt amândouă le-am învăţat de la Cristos.
— Nu te înţeleg! Anca zâmbi:
— Poate va veni şi timpul când vei înţelege, şopti cu mister parcă.
— Nu, nu cred, răspunse categoric.
Ieşi. Uşa se închise, dar se deschise pe neaşteptate din nou.
-- îţi jur că Lia va fi cât de curând liberă, dacă nu până diseară, până mâine dimineaţă, cu siguranţă.
Anca holbă ochii mari. Vru să zică ceva, dar nu izbuti. Uşa se închise din nou, şi, de data aceasta, Mihai plecă cu adevărat. Anca rămase cugetând la felul ciudat al comportării acestui tânăr şi totodată mirân-du-se de curajul ei, de a discuta cu un astfel de om, considerat periculos — probleme sufleteşti.
înainte de a merge la Securitate, Mihai hotărî să treacă mai întâi pe la Mircea.
„Nu ştiu ce am să-i fac pentru asta, zău nu ştiu... Tremura de nervi. De ce nu m-a prevenit? Dacă Lia păţeşte ceva? Dacă se întâmplă ceva cu ea, am să-1 distrug şi pe el."
Mircea tocmai se pregătea să plece la cursurile de după-masă. Nici nu deschide bine uşa, că Mihai se năpusti asupra lui zgâlţâindu-1 cu toată puterea.
— Nemernicule! îi strigă printre dinţi, înroşindu-se de furie. De ce nu m-ai prevenit că ar fi fost posibil că şi Lia să fie amestecată în chestiunea aceasta?
■— Ce?... Ai înnebunit? Dă-mi mai întâi drumul şi domoleşte-te să putem discuta civilizat. Aşa, da! Aşează-te şi tu undeva, pe pat ori pe scaun. Nu? Cum vrei... De unde ştii că au luat-o şi pe Lia?
— Nu contează! Important este că ştiu. Şi te avertizez: dacă i se întâmplă ceva, n-ai să scapi nici tu.
— Linişteşte-te, omule! Vorbeşti ca şi cum cu aceasta s-ar fi trasat linia sfârşitului lumii.
Mihai se încruntă.
— Crezi că am chef de glume? Ţi se pare normal să pot accepta că [a] fost prinsă şi ea tocmai în cursa pe care noi am întins-o? Adu-ţi aminte [Ct] mi-ai spus odată despre clădirea Securităţii: „Numai dacă ai veni în [v]izită nu în altă parte decât pe coridoare, s-auzi strigăte de exasperare,

n

zgomot de bătăi şi torturi, te-ai cutremura." Sunt vorbele tale, îţi aminteşti? Crezi că pot sta liniştit când ştiu că Lia a ajuns într-un loc ca acesta? Răspunde-mi!
— Ştii ce?... Eu sunt convins că nu va păţi nimic grav. Au arestat-o ca să-1 sperie pe iubitul ei, să-1 constrângă pentru a-i stoarce ceva informaţii înainte de a-1 arunca în temniţă.
— Dar dacă va fi interogată şi ea? Am observat eu că creştinii aceştia sunt grozav de dârji. Sub nici o formă nu ar putea deveni trădători. Cu siguranţă, Florin nu le-a spus mare lucru, iar acum vor încerca să

smulgă ceva de la Lia. Este firesc să gândească: fiind prieteni, ea nu este în afara problemelor.
— Hm, aşa îţi închipui tu, dar nu este adevărat. Ascultă-mă: Cei care îndeplinesc astfel de misiuni interzise sunt foarte precauţi. Te asigur că Lia nu ştie prea multe despre aceste afaceri şi că orice securist experimentat îşi va da imediat seama. De altfel, se cam ştie că, din precauţie, în eventualitatea unui astfel de incident, bărbaţii caută să le protejeze pe femei, tocmai pentru că sunt mai slabe şi că pot ceda mai uşor.
— Eşti un idiot! îţi imaginezi că aducând argumente derizorii mă poţi împăca? Dacă îţi închipui că aş fi în stare, în situaţia de faţă, în care ea este într-un mare pericol, să mă duc la treburile mele, fără să mişc un deget pentru a o salva, te înşeli îngrozitor.
— Eşti nebun? Ce ai de gând?
— Ti-e teamă să nu fii implicat şi tu, nu-i aşa?
— Acum te cred în stare de orice!...
— Hm! Ai dreptate, aş fi în stare să fac orice numai să o ştiu di: nou în siguranţă, inclusiv să mă duc la unchiul meu şi să-1 rog să intervin; De asta te temi tu grozav, ca nu cumva să te dau de gol. în privinţa aceasi ta, deşi ai merita-o, îţi promit solemn că nu am să o fac. Cel puţin deo[1] camdată, dar dacă Lia păţeşte ceva — te-am avertizat...
Se îndreptă spre ieşire.
— Stai, Mihăiţă, îi strigă alarmat, nu te pripi. S-ar putea să faci o greşeală fatală.
Mihai se întoarse. îi aruncă o privire neîncrezătoare, dispreţuitoare totodată:
— Ce vrei să spui? Nu încerca să mă împiedici! Nimic din ceea ce-rru spui tu nu mă poate clinti. Am ajuns să te cunosc, cel puţin într-atât încât să fiu sigur că în tot ceea ce faci se ascunde interesul faţă de propria-ţi per-soană.
"putticle.
2/5
— într-un fel, îţi dau dreptate, dar de data aceasta vreau să-ţi spun că nu am nici un interes, cel puţin nici unul prin care aş încerca să mă menţin la suprafaţă călcând peste soarta ta. Crede-mă, mi-e de-ajuns promisiunea ta ca să mă simt în siguranţă. Cel puţin ascultă-mă, şi încearcă să judeci fără nici o preconcepţie. Te rog, judecă serios lucrurile îniante de a lua o hotărâre pripită prin care ai putea să devii tu însuţi distrugătorul indirect al celei pe care o iubeşti.
— Treci odată la subiect!
— Ei bine: deci ai de gând să apelezi la unchiul tău (oricum altă soluţie nu există de a o elibera pe Lia). până aici, nimic alarmant — este unchiul tău, ai curajul să intervii fără să te temi de răsfrângerea pericolului asupra ta. Dar stai puţin şi judecă concret ce îi vei spune despre relaţiile care sunt între tine şi persoana pentru care intervii? Chiar dacă ai încerca să ascunzi adevărul, nu vei reuşi: este evident că fiind vorba de o fată pentru care tu intervii să fie eliberată, o iubeşti. De altfel, poate, pentru a-1 înmuia pe unchiul tău, va trebui să-i spui cât de mult o iubeşti... că tară ea nu poţi trăi, că nu suporţi ideea de-a o şti acolo: poate va trebui chiar să-1 ameninţi că, dacă nu te va ajuta, nu te vei îndrepta niciodată — aceasta spre dezamăgirea mătuşii tale, a părinţilor tăi, sau... chiar dacă nu... în sfârşit, recunoşti că este posibil să recurgi la astfel de chestiuni?
— Nu sunt convins. Poate că nu...
— Mă îndoiesc, dar să zicem totuşi că nu, însă faptul că intervii pentru o fată atât de frumoasă cum este Lia, nu va fi un indiciu suficient pentru unchiul tău să deducă faptul că ţi-a furat minţile... că o iubeşti?
— Asta da! încuviinţă cu o senzaţie neplăcută.
— Deci până aici eşti de acord cu mine? Şi acum să trecem la problema spinoasă... Cum crezi că va privi unchiul tău această iubire? îţi imaginezi cumva că, din dragoste pentru tine, ar accepta o posibilă prietenie, căsătorie chiar, între tine, care eşti nepotul colonelului de Securitate, şi o fată creştină? Gândeşte-te că aceste posibile relaţii i-ar putea afecta şi lui cariera, de fapt... sigur i-ar afecta-o. Ce zice de aceasta?
Mihai înghiţi în sec. Nu se gândise la această latură a problemei. Era palid. Se prăbuşi pe marginea patului. îşi înfundă tâmplele în palme, Ş[1]. un timp nu se mai auzi nici un zgomot.
— Şi chiar dacă ar gândi astfel, ce ar putea face? întrebă deodată feră să-şi ridice capul.
— Nu ştiu concret, dar sunt convins că va face tot posibilul să vă
să ajungeţi vreodată să fiţi împreună, şi, totodată, cariera lui să

nu **fie** atinsă absolut deloc.
Din nou se aşternu o tăcere lungă şi grea... La sfârşitul ci, când Mihai se ridică **brusc,** cu zgomot, privirea i se opri asupra lui Mircea. I
— Hm! tăcu deodată, cu un zâmbet dispreţuitor: chiar crezi că am motive să pun vreun preţ pe vorbele astea? Eşti un om tară scrupule, prea ipocrit, astfel încât să-mi pot permite să risc luând în considerare slaturile tale. Crezi că am înnebunit, hotărând să o las mai departe acolo unde este ameninţată cu bătăi şi torturi... Din cauza nepăsării mele să rămână cu urmări fizice sau psihice toată viaţa?...
— Te asigur că, în cel mai rău caz, cu nişte vindecabile contuzii..,-! -— Hm! şi, în spatele contuziilor, pot apărea hemoragii interne... «j
— în sfârşit, chiar să zicem că ar fi vorba doar despre nişte contuzii — n-aş putea accepta pentru nimic în lume să ştiu că din cauza mea a suferit în felul acesta barbar...
— Ascultă-mă! Mai bine astfel decât s-o pierzi definitiv.
— Am plecat...
Mircea îl apucă dureros de încheietura mâinii. --- Mihai, te conjur pentru ultima oară: renunţă!
— Lasă-mă, se răsti Mihai, smulgându-şi cu putere mâna. Măcar să nu uiţi niciodată că am făcut tot ce mi-a stat în putinţă
să te opresc... şi încă ceva, îi strigă de la spate: sper că n-ai de gând să încerci să-1 cauţi pe Oprea în timpul serviciului — ar li o nebunie în plus...
Dar Mihai nu-1 băgă în seamă. Ieşi nebuneşte, trântind cu zgomerf uşa.
„Am jurat, îşi zise cu o hotărâre sălbatică, în timp ce îşi băga cheile maşinii în contact, că Lia va ti eliberată şi nevătămată ce] târziu până mâine dimineaţă!... Nimeni nu mă poate împiedica!" Porni în viteză, având drept ţintă clădirea M. A.I a oraşului Universitar T. De-abia după ce parcursese o bucată bună de dram, pentru că împotriva voinţei lui îi persistau în memorie, cuvintele Iui Mircea, reuşi să ia în serios ultimul lui avertisment, de a nu-1 căuta pe Oprea în timpul serviciului. Trebuia, înciudat, să recunoască: cel puţin în această problemă, Mircea avea dreptate.
„Da, cu adevărat, aceasta ar fi fost o nebunie, încuviinţă ca pentni sine la amintirea cuvintelor lui Mircea, dar nu o nebunie în plus, deoarece intervenţia pentru cea pe care o iubesc nu poate fi considerată nici p[e] departe o nebunie, dimpotrivă..."

CAPITOLUL 18

Se uită la ceas. Pentru că mai erau câteva minute până la ora patru când începeau cursurile de după-masă, hotărî să se îndrepte spre Facultatea de Medicină. Conducea încet, tară chef. Doar reflexul de a petrece ca de obicei timpul acesta la facultate (în ultimul timp mai mult obligat decât din plăcere) îi mâna în această direcţie. înainte de a ajunge la Facultatea de Medicină, nu ştia concret de ce — nici măcar dacă voia sigur aceasta — se abătu totuşi pe la Universitate şi se opri, ca de obicei, în parcarea de maşini. De data aceasta nu procedă ca întotdeauna concen-trându-şi toată atenţia în aşteptarea imaginii reale a celei pe care o iubea şi a cărei simple prezenţă îl copleşea.
De data aceasta, cu capul proptit între pumnii dureros încleştaţi, se lăsă dus de curentul amintirilor care-1 legau de acest loc. Această reflecţie duioasă însă, se transformă treptat într-o avalanşă de gânduri chinuitoare: li reveni în minte situaţia de acum. Lia era arestată: poate suferea îngrozitor (totul din cauza lui). Apoi, după ce se linişti cu greu cu justificarea că î^i va răscumpăra vina faţă de ea, umilindu-se în faţa unchiului său, la nevoie chiar implorându-1 să-1 ajute, ajunse la culpabilitatea lui faţă de Florin. De această vinovăţie, cum tăcuse şi până acum, se apără cu toată convingerea, justitîcându-se cu primordialitatea dreptului propriu la viaţă. 1H fericire, dar nu reuşi nicidecum să ajungă la rezultatul împăcării cu sine. Şi culmea, aceasta parcă avea o legătură misterioasă cu recenta discuţie [Hv]ută cu Anca. De ce? Pentru că ea vorbise despre noţiunea de Dumnezeu [Ca] land o realitate certă, nu ca despre ceva confuz. Trăia parcă senzaţia "Suportabilă pe care o avusese atunci, imediat după acceptarea propuneri' lui Mircea, când alergase în locul din mijlocul oraşului, unde se afla Catedrala. Atunci, atmosfera de acolo îl

determinase să conchidă, ca o furare pentru conştiinţă: „Dumnezeu nu există: cu adevărat nu există. Ce "ine!..." Acum însă, deşi făcea eforturi susţinute de a alerga cu gândul în Hitc direcţii, numai acceptarea ideii posibilităţii - nu a certitudinii -Pentru că aceasta nu avea cum să existe deja, îl făcea să sufere cumplit.
2?X «S*
Dacă nu ar fi fost vorba de o viitoare confruntare cu unchiul său în s aceasta, şi-ar fi găsit o alinare relativă a acestei suferinţe îmbătându-se Dar pentru Lia, numai pentru ea, pentru că o iubea mai mult chiar decât pe sine, acceptă şi preţul de a se zvârcoli tară vreo modalitate de remediu în voia acestor gânduri.
Nu se mai duse nici la cursuri: hoinări aiurea prin oraş.
Din când în când căuta un telefon public de unde suna şi întreba dacă unchiul său sosise acasă, fără să ţină cont de surprinderea şi îngrijorarea pe care le crea mătuşii. De la o vreme însă, pentru că timpul era deja destul de înaintat şi nerăbdarea crescândă se transformase într-o încordare care îi anihila puterea de stăpânire, suna din ce în ce mai des întrebând cu o notă de nebunie parcă, mereu acelaşi lucra şi răspunzând peste măsură de arţăgos dacă vocea de la capătul firului îl implora, printre lacrimi, să vină acasă.
Numai ideea de a ajunge acasă înaintea unchiului său îl contraria la culme: „M-aş sufoca între cei patra pereţi ai camerei mele, gândea, trăgând cu urechea la cel mai mic zgomot care ar putea anunţa apariţia unchiului, sau aş înnebuni dacă ar trebui să mai suport pe lângă toate acestea şi mutrele plânse, compătimitoare, ale mătuşii şi verişoarei." Astfel că prefera plimbarea pe cărăruia de piatră de pe malul râului care străbătea oraşul, chiar dacă, din când în când, vuietul apei îi aducea în minte ideea care altădată i s-ar fi parat abstractă, iar acum îi crea fiori de gheaţă: că poate vreodată va sfârşi aruncându-se acolo.
Dar după ora opt, când sună îi răspunse tocmai domnul Oprea. Numai schimbând câteva vorbe cu el prin telefon, Mihai simţi că îşi pierde cumpătul. De-abia de acum începu să-şi facă probleme serioase amintindu-şi de avertismentul ca niciodată să nu se amestece în problemele de serviciu ale colonelului de Securitate. Intervenţia lui, trebuia să recunoască, ar însemna un astfel de amestec. Pentru nimic în lume nu s-ar fi umilit să accepte să ajungă din nou faţă în faţă cu aroganţa unchiului său... nimic nu l-ar fi putut constrânge la aceasta... nimic, cu excepţi[8] iubirii pentru Lia. Şi, totodată, nimic din viaţa lui nu l-ar fi determinat să rostească involuntar cuvintele unul scurt apel către Divinitate, doar emoţiile unei viitoare confruntări cu acest om pe care îl ura, şi în f*ţ[a] căruia trebuia să coboare într-atât încât era nevoit să-i descopere (tocro*[1] lui!) problemele sale lăuntrice — totul numai pentru ca să o ştie în sig[u'] ranţă pe cea pe care o iubea.
Spre nedumerirea lui, când ajunsese acasă nimeni nu-1 sâcâi [c]
"& 2f9
întrebări obositoare privitoare la comportamentul său ciudat. Nici măcar domnul Oprea, în afară de câteva priviri suspicioase, nu făcuse nici o aluzie. Simţea însă plutind în atmosferă acel fel de anxietate pe care o puteai citi, nu neapărat pe feţele celor din jur, ci chiar şi din zgomotul specific de atingere cu porţelanul farfuriei, al furculiţei şi cuţitului, cel al sor-bitului cafelei, sau al paşilor preumblători, într-un fel aparte din bucătărie în cameră, ai doamnei Oprea.
Dacă ar fi fost după nerăbdarea lui, Mihai, imediat cum ar fi intrat în casă, l-ar f solicitat pe unchiul său la o discuţie între patru ochi, însă, chiar când ajunse după o luptă asiduă cu slăbiciunile proprii pe punctul deciziei, apărase doamna Oprea, invitând familia la cină. Astfel fu nevoit să amâne. Tot timpul, şi cât cinaseră, şi după aceea, trăise cu impresia că toţi aşteptau ca el să le dea lămuririle de rigoare privind comportarea lui dinainte de a ajunge acasă. Află însă curând că se înşelase. Ghicindu-i starea, Olga îl chemă deoparte şi îi şopti:
— Tata nu ştie: nu i-am spus absolut nimic, pentru că... gândeşte-te cum ar reacţiona să afle că ai fost atât de insistent, nebuneşte de insistent. Dacă nu aş fi stat de vorbă cu tine ulterior, aş fi rămas cu impresia pe care mi-a făcut-o comportarea ta, vorbele tale, tonul tău de la telefon: că ai devenit un psihopat în toată puterea cuvântului.
— Hm! Halal complimente... dar, îţi mulţumesc, oricum.
— Stai, încă ceva: Dacă vrei să obţii vreun favor pe care nu-ţi permiţi să îl ratezi, te sfătuiesc să o faci prin intermediul mamei. Apoi mai adăugă cu o umbră de durere în glas: Cred că e singura fiinţă de a cărei Păreri mai ţine cont.

— Nu ştiu, îngăimă Mihai, zău că nu ştiu...

Ar fi fost, iară doar şi poate, prin mijlocirea ei, cea mai sigură Metodă pentru obţinerea unui favor din partea unchiului, dar de data ac^asta era vorba despre o problemă aparte, pe care nu avea curajul să o niai încredinţeze încă unei persoane în plus, fie ea chiar fiinţa aceasta care-l iubea ca însăşi propria-i mamă. Şi încă ceva: pentru unchiul său ar Putea fi jenant faptul ca soţia lui să afle cu ce fel de probleme de serviciu Se confruntă. Se hotărî totuşi să-i mărturisească fără detalii (mătuşa-sa era Pfea înţelegătoare să-1 descoase) că are nevoie de ajutorai soţului ei într-o Problemă delicată, şi astfel, ea să pregătească măcar terenul pentru sP'noasa discuţie.

Se retrase apoi în camera sa, aşteptând cu sufletul la gură sosirea

do.

i Oprea, cum convenise cu mătuşă-sa. Rareori acesta urca la etaj,

si mai rar intra în camera nepotului său. Cu toate că se simţea suficient<fc pregătit pentru întâlnirea cu el, numai când auzi plescăitul papucilor *4L* casă — domnul Oprea se apropia, se pierdu. Bătu uşor în uşă: intră aptjj imediat, tară ca Mihai să aibă timp a se dezmetici. Ţinea între degete o ţigară în care se strânsese mult scrum.

— Unde ţii scrumiera? fuseseră primele lui cuvinte. A, da, uite-o. Zărind-o undeva pe un raft al bibliotecii, se aplecă după ea.

— Hai. ia şi tu una, îl îmbie, scoţând din buzunarul halatului o tabacheră aurie, luxoasă.

Ca să nu-1 refuze, întinse mâna după o ţigaretă. îi mulţumi şi, după ce trase un fum, hotărî să înceapă. Această întrevedere îşi dorea să fie cât se poate de scurtă.

— Şi aşa băiete, ai spus că ai avea nevoie de ajutorul meu într-o chestiune personală: cam aşa ceva, nu?

— Da, cam aşa ceva, încuviinţă Mihai.

— Ştii, Mihai, de mult am intenţionat să stau de vorbă cu tine aşa cum e vorba „ca între bărbaţi", dar nu s-a ivit nici un prilej potrivit: acum însă cred că s-a ivit. Nu-i aşa?

Mihai se foiţă să zică ceva, dar pentru că se simţea insuportabil de încurcat, cuvintele i se opriră ca un nod în gât. Roiocoalele de fum îi dădeau senzaţia de sufocare. începu să tuşească sec. în acest timp, domnul Oprea, aflat la oarecare distanţă, se mută cu scaunul mai aproape de el, făcându-şi mai nesuferită situaţia.

— Şi acum băiete, să trecem la subiectul propriu-zis. Am discutat cu Doina şi mi-a spus cale ceva... Sunt dispus să te ascult şi te rog să ft foarte deschis. Apropo de Doina... dar hai, să lăsăm problemele asteS, importante sunt ale tale acum. Hai, ce-i cu atâta sfială şovăielnică: parcă am fi doi străini. De când ai început aici studiile, i-am promis solemn surorii mele că voi avea grijă de tine. Ce-i drept, serviciul îmi ia mult timp, dar nu ar fi acesta motivul principal... Adevărul este că am considerat jenant să mă implic în viaţa ta, chiar dacă în oraşul acesta îţi sunt «W fel de tutore. Ştii, băiete, am avut de-a face cu multe feluri de oameni «* să ajung destul de experimentat în dibuirea cu uşurinţă a multor amănun^ ascunse ale caracterului. Recunoşti că nu am avut prea multe discuţi' deschise unul cu celălalt? Dar ţine cont: te cunosc mai mult decât tu însup îţi imaginezi. Hm! Acum de pildă mă priveşti cu cea mai mare stupoare? în mintea ta, confuzia se amestecă cu gânduri suspicioase. Crezi că nu ş* despre aversiunea pe care o ai faţă de mine? Să fiu sincer, aceasta a *&*

:

«*y *22f*

., creşti în aprecierea mea. Şi ştii de ce? Pentru că acest amănunt îmi ninteşte despre o mare asemănare între noi doi. Apropo, ai luat vreo ,.,/ă de-a mea de când eram de vârsta ta şi să te înfăţişezi cu ea în faţa vilinzii? Bineînţeles că nu ţi-a trecut prin minte această nebunie, pentru -, din start nu suporţi ideea asemănării cu un om pe care îl desconsideri. Mihai se aprinse la faţă de mânie şi indignare. îi clocoteau pe limbă L, grămadă de vorbe, nu referitoare la altceva decât la această nesuferită, absurdă afirmaţie, privind o aşa-zisă asemănare, dar se abţinu, pentru că „|tceva era mai important acum. De fapt, în toate aceste vorbe nu putea vedea altceva decât un joc al cărui scop încă nu-1 înţelegea, dar pe care acum era constrâns să-1 suporte. îşi aminti că până acum nu rostise aproape nici un cuvânt... I se părea că prin această tăcere îşi trăda slăbiciuni de care, cel cu care discuta, profita ca să-1 domine, şi pentru că aşa ceva nu putea

suporta (ideea de a se înjosi pentru obţinerea favorului pen-tru Lia era cu totul altceva), începu să spună ceva, dar fu din nou întrerupt. -— Numai o clipă!... Ştiu că eşti nerăbdător să începi, şi nu doar Biât... îl fixă cu o privire stranie, neclintită de nici o clipire. Dă-mi o foaie si un creion, şi-ţi voi scrie favorul pe care vrei să-1 obţii de la mine. Schiţa un fel de rânjet cu subînţeles. Şi, la sfârşit, mai adăugă: Te poţi confrunta apoi, după ce discutăm, pentru a te convinge. Ce zici?
— Nu, îngăimă repede Mihai. Nu are rost...
Nu ştia sigur de ce răspunsese astfel: probabil era prea dezorientat, <nsă chiar imediat îl încercă un sentiment de regret pentru că nu avusese îndrăzneala să accepte.
— - Cum vrei tu... Şi acum, e rândul tău să vorbeşti. Te ascult cu [at]enţie. Apropo: încearcă să faci abstracţie de aluzia de dinainte.
— M-da, bineînţeles, rosti Mihai, strivind agitat mucul de ţigară în ^rumieră.
Era în sfârşit, faţă în faţă cu situaţia propriu-zisă şi încă nu reuşise [sa] se reculeagă în urma presiunii nervoase datorată acestei ultime afir-[nitl]ţii a unchiului său, prea experimentat în arta de a-şi domina interlocu-'[or]ul. Se simţea mai încurcat decât dacă acesta l-ar fi tratat cu aroganţă
— Bine, îşi auzi vocea ciudată dintr-o dată, vreau neapărat să-mi d ajutorul tău într-o problemă delicată. Hm, mândru, chiar şi atunci când vocea tremură la ideea că nu [1] Permiţi să ratezi favorul. Nu ai vrut să accepţi sub nici o formă ideea [e] asemănare, şi nici nu o vei accepta vreodată. Fireşte că ştii cum se numeşte asta: îndărătnicie. Se apropie şi mai mult de el: Şi eu sunt un grozav de îndărătnic, dar am acumulat atâta experienţă, astfel încât ajuns chiar din instinct să aleg momentul oportun al cedării de pe căruia să mă aleg cu avantaje. Nu, să nu gândeşti că vreau să te sfătuiesc să fii la fel . poate numai într-o anumită măsură. Evident că nu mă înţelegi. Uită-te la mine!... Hai, nu te sfii...
Nici măcar în gând Mihai nu avea curajul să presupună absolut nimic despre această izbucnire a omului din faţa sa. Totuşi, maşinal, îg ridică privirea, fixându-1 curios. Şi, pentru prima oară de când îl cunoştea, descoperindu-i în ochi luciri ale căror expresii îi erau nedesluşite, avu senzaţia că stă în apropierea unui cu totul alt fel de om decât cel cu care se obinuieşte. Şi cum îşi aşeză pe neaşteptate coatele pe masă, capul între palme, se întoarse spre el. Avea o figură marcată de un zâmbet chinuit. Lui Mihai i se păru că respiraţia îi era încărcată de un miros de alcool, însă niciodată — nici acum, nici mai târziu — nu putuse să fie cu adevărat sigur de aceasta.
— Atât de îndărătnic şi dur am ajuns, încât nici nu pot sta de vorbă întotdeauna sincer nici măcar cu mine însumi: cu alţii despre mine — nici atât... Mă „flatez" brutal şi mă prefac că nu-mi pasă, dar mă complac în asemenea stări pentru că nu am de ales. De fapt, ca să fiu sincer, în general toate se datorează unui singur aspect al hazardului: Doina. Şi de la acest aspect se ramifică toate celelalte... Vezi tu, fiecare om, oricât ar fi de dur, este imposibil să nu aibă în construcţia sa măcar un punct slab, şi <* constituie acela pentru mine. Când eram tânăr, aşa cam ca şi tine, cred că mai în vârstă totuşi, eram în ultimul an de facultate — am cunoscut-o, şi de atunci a devenit marea iubire, singura iubire, poate singura slăbiciune a vieţii mele... Am luptat teribil de mult ca să ajung să o câştig. Era deosebit de frumoasă şi inteligentă: de aceea a avut o grămadă de pretendenţi. Nu are rost să-ţi relatez despre toate mijloacele la care amreciU* pentru a-i înlătura pe ceilalţi (ea niciodată n-a ştiut, deşi m-am confrunta[1] cu o teamă chinuitoare tot timpul, până la căsătorie, chiar şi după aceea, că aflând ar fi posibil ca dragostea ei pe care am câştigat-o cu greu, să S* transforme dintr-o dată într-o inevitabilă repulsie: ea a fost întotdeauna aşa cum o cunoşti şi tu acum).
Adevărul este că acel trecut, eu niciodată nu l-am considerat ca *o* pată neagră — am fost îndreptăţit să o fac în favoarea fericirii proprii, *f* nu doar atât... l-am apreciat mai târziu ca o providenţă prin care mi-[8]* descoperit adevăratele aptitudini pe care le-am valorificat apoi pentru
</ 223*
urca primele trepte pe scara societăţii. Nu te gândi la cine ştie ce... Este vorba în primul rând despre inteligenţă şi ambiţie. Ce să-ţi mai zic? Am crezut, sau poate a fost o obsesie că unicul scop al înaintării se datora dorinţei de a o face fericită pe ea. Dar am descoperit că, aşa-zisul scop, ^.a îndepărtat de singura fiinţă pe care o iubeam (şi pe Olga o iubesc, şi pe tine, şi pe maică-ta, dar cred, cu totul altfel). Şi culmea, când ochii mi [s]-au deschis, în ea era deja distrus tot pentru ceea ce am luptat ani de zile să construiesc: dragostea faţă de mine, senzaţia fericirii alături de mine. în sinea mea am fost convins că atingerea poziţiei

sociale dorite îmi cerea ca unapogeu al tributurilor ceea ce îmi mai rămăsese neatins încă: dragostea ei, fericirea ei, pentru că erau de fapt ultimele rămăşiţe ale dragostei, ale fericirii mele. M-am măgulit mult timp cu ideea că şi de data aceasta am păcălit soarta obţinându-le pe amândouă (Doina şi cariera), dar nu a fost aşa... Mihai, Doina, cu adevărat... nu mă mai iubeşte...
— Nu! Nu cred asta... îngăimă Mihai, nicidecum din convingere, ci doar pentru că simţea că trebuie să zică neapărat ceva.
Domnul Oprea oftă şi, fără să ia seama la cuvintele nepotului său, continuă:
— Nu ştiu de ce trebuie să fie astfel: o privesc şi acum cu aceiaşi ochi ca şi atunci, în urmă cu aproape douăzeci de ani — mai frumoasă, mai delicată, mai fină, mai inteligentă decât oricare altă femeie. Uneori mi-am pus întrebarea dacă substratul nu este o trăsătură a caracterului meu de a vrea să obţin cu orice preţ, tocmai ce pare imposibil de atins. Oricum, nu aceasta e cel mai important. Contează că acest amănunt mă afectează. Şi totuşi, ce bizar!... Mă confrunt cu asemenea situaţii, şi totuşi nu pot renunţa la anumite ocazii care mă satisfac pe moment (ştii la ce mă refer). Am trăit tot timpul cu impresia că am reuşit să maschez perfect totul, astfel încât niciodată să nu bănuiască măcar cât de mult am înşelat-o. Dar [Ve]zi, pedeapsa tot stă la pândă şi izbucneşte prin intermediul unor lucruri [c]are la prima vedere ţi se par mărunte, inofensive. De ce crezi că vine săptămânal profesorul Matei Clipea pentru şedinţele psihologice? Doina e d'strusă psihic. Apropo: ţi-am spus vreodată că te apreciez grozav pentru [Ca] nu ai acceptat rezolvarea problemelor tale prin intermediul acestor ?[e]dinţe? Ce-am spus înainte? A, da, despre Doina că... De mai bine de un [an] nu mă acceptă nici măcar să intru în camera ei: pur şi simplu am impre-[Sla] [c]ă... că nu mă suportă. Ea atribuie totul stării ei psihice, iar eu mă fac [Ca] o înţeleg: şi uneori chiar sunt convins că o înţeleg, de fapt, dacă ar fi 'tfel, crezi că aş mai rezista? Despre divorţ, nici măcar nu poate fi vorba

— ar însemna să ne distrugem amândoi carierele şi viitorul Olgăi asemenea. Măcar dacă... dar ajunge, cred că ţi-am spus prea multe, de seamă: nimeni nu ştie despre toate acestea, şi cred că nu-i cazul că accentuez că discuţia aceasta va rămâne un secret. S-a înţeles?
Vocea îi reveni deodată la asprimea obişnuită.
Mihai nu-i răspunse. îi stăteau pe limbă cuvinte prin care sâ-1 încredinţeze de fidelitatea lui, dar i se părea că ar fi de prisos. Atitudinea ciudată a acestui om îl puse cu adevărat pe gânduri, şi mult timp, acestei întâmplări ieşite din comun nu-i va găsi riguroasa elucidare, pentru că niciodată apoi nu se va repeta una asemănătoare. Acum, pe moment, se simţea pe de o parte impresionat, uluit, răscolit, iar pe de alta confrun-tându-se cu ideea că şi această mărturisire era posibil să facă parte din metoda psihologică de constrângere a interlocutorului. Orice ar fi fost însă, era convins că totul conţinea şi zguduitoare adevăruri de care, de acum încolo se va convinge analizând viaţa lui şi a mătuşii sale, prin prisma acestei mărturisiri. Oricum, nici de data aceasta, nici un timp apoi, confruntându-se cu verosimilitatea acestei situaţii ciudate, nu-1 va încerca sentimentul milei, ci dimpotrivă, a unei bucurii bolnăvicioase că măcar soarta rezerva pedepse celor mai josnici „sus-puşi" oameni ai societăţii.
Oricum, în urma acestei întâmplări neobişnuite, Mihai se simţi dintr-o dată plin de curaj, pentru că nu se mai vedea faţă în faţă cu un om peste măsură de arogant şi insensibil, ci cu unul care se confrunta cu probleme asemănătoare cu ale lui, un om cu care într-adevăr (trebuia să recunoască), în multe privinţe se asemăna (povestea cu lupta acestuia de a o obţine cu orice chip pe Doina şi apoi, dragostea lui idolatră pentru ea) Acum privea toate acestea ca pe o uşurare, ca pe o cale deschisă spre atingerea propriilor aspiraţii. (Mai târziu, va ajunge să se autocondamne cum nu se poate mai aspru pentru uşurinţa cu care cedase, trecând la sentimente de încredere în acest om.)
Trecu deci la subiectul propriu-zis. în vorbe păstră însă, pentru orice eventualitate, reţinerea. Nu-i dădu prea multe lămuriri şi, sP[re] uimirea lui, unchiul nici nu-i ceruse. Ascultase doar exprimată în câteva propoziţii telegrafice — dorinţa lui de a interveni pentru eliberarea U[el] sub pretextul că era o cunoştinţă la care ţinea în mod deosebit, nu că ar i[1] fost vorba despre sentimente...
— Nu mă interesează concret de ce anume, dar contează că vi?[1] aceasta, îi spuse cu o impasibilitate neaşteptată. Această voinţă îmi suficient de multe...
"petiţiile

Atât de mult comentase pe marginea cuvintelor lui, încât Mihai, dacă se strădui să analizeze din reacţiile lui dacă într-adevăr acesta ştiuse dinainte totul cum pretinsese, nu reuşise să ajungă la nici o concluzie.
— Te asigur, îi mai spuse Vaier Oprea, că voi avea grijă să fie totul bine. Mâine, după cum mi-ai cerut — fata va fi liberă. Te asigur că nu se va atinge absolut nimeni de ea: nu se va alege nici măcar cu o simplă zgârâietură. Poţi să discuţi cu ea apoi, dacă vrei să te convingi...
Se îndreptă spre ieşire. însă chiar înainte de a face un nou pas pentru a trece pragul, se întoarse dintr-o dată. Rosti cu un fel de zâmbet ciudat:
— Spune sincer: mai poţi susţine că nu avem ceva puncte comune, dacă nu altceva — măcar ambiţia de a ajunge la femeia iubită cu orice preţ? Ce să-ţi mai spun? Eu îţi doresc mult noroc, mai mult chiar decât am avut eu însumi. Dar cine ştie, mai adăugă încet, fără ca Mihai să-1 mai audă pentru că se întorsese deja să-şi continue drumul. Cine ştie?...

"pettUCtc
S87

CAPITOLUL 19

în urma discuţiei avute cu unchiul său, de mult timp Mihai nu mai dormi atât de adânc, şi, pentru că ultimele gânduri înainte de somn fuseseră dominate de încrederea într-un viitor mai bun, îi păru rău de visurile care se evaporaseră o dată cu ridicarea pleoapelor. Cu primul simţ al deşteptării însă, îi înflori din nou în minte amintirea proaspătă de aseară: obţinuse favorul privind eliberarea Liei, şi nu numai atât...în aşa fel decursese totul, încât sentimentul că era în afară de pericolele de care se temea îl făcea să se simtă un alt om. Căldura gândului că îşi răscumpărase vina faţă de Lia, topise toate celelalte gânduri care-1 munciseră insuportabil cu o zi înainte. Cu această bună dispoziţie coborî la masa de dimineaţă, mai devreme decât de obicei: proaspăt ras, cu părul aranjat, cu costumul pe care-1 îmbrăca doar la ocazii.
— Arăţi grozav de bine în dimineaţa aceasta, remarcă doamna Oprea, în timp ce îl măsura cu un zâmbet de bunăvoinţă din cap până în picioare.
— Mulţumesc!...
O sărută timid pe frunte. Acesta era un vechi obicei de-al lui, prin care îşi manifesta afecţiunea faţă de această femeie care-1 iubea sincer. De un timp însă, mereu iritat, mereu prost dispus, neglijase cu desăvârşir[e] acest gest. De fapt, chiar dacă îşi mai amintea că măcar din politeţe, B° din alte motive trebuia să o facă, chiar dacă simţea că privirea ei încărcata de oboseală şi tristeţe i-o cerea ca un răspuns al unei iubiri sincere — *P[01]* şi simplu nu mai putea. Era el însuşi prea copleşit de dureri sufleteşti, pi*[8] egoist în suferinţa lui ca să-i mai pese chiar şi de cei mai apropiaţi.
La începutul confruntării cu amarul hazardului, nu fusese astfiw dar, pe nesimţite, se trezise dintr-o dată un om schimbat. La aceasw schimbare prea puţin avusese timp să se mai gândească. îi dădea senzaţ*[8] că nu se mai poate suferi nici chiar pe el însuşi. în această dimineaţă îfl[s8)] această analiză personală pe care nu o mai evita, îi crea noi energii: »«Mf va fi liberă... azi mă voi întâlni cu ea. Anca cu siguranţă îi va spune d[1]*
I
vizita mea. Oare va deduce că în spatele binefacerii de a scăpa din iadul acela, liberă şi nevătămată am fost eu? Nu ştiu. A. da — am jurat în faţa *p^căi* că Lia va fi liberă şi poate... poate că-i va spune totuşi. Dar mai bine ^ fi să facă abstracţie de această idee — este o mojicie. Eram dator s-o fac, pentru că numai din cauza mea a trebuit să treacă prin toate acestea... Hm! Şi totuşi, dacă ar afla, m-ar privi cu alţi ochi... Oricum, eu nu-i voi spune niciodată. Aflând de la mine, ar putea deduce alte lucruri. Ce perversitate! Să joc în teatrul vieţii ei un rol dublu: pe de o parte cel care o ajută în lumină, şi, pe de alta, acelaşi care o înjunghie din umbră. Hm, şi cât de susceptibil am fost atunci când unchiul mi-a spus despre acea asemănare. Dar ce poate fi mai important: vreo părere, vreo soartă a celui din dreapta sau din stânga mea, evitarea unei suferinţe în plus, pe care timpul o va transforma treptat într-o amintire dureroasă, într-o simplă şi efemeră reminiscenţă, sau fericirea personală pe care pot s-o apuc o singură dată în această singură viaţă?"
Cu astfel de gânduri plecă la cursuri. Un timp, gândurile în această direcţie i se topiră, dându-le loc altora. Doar la ultima oră de curs reveniră cu o intensitate care îl tăcea să-i pară grozav de rău că renunţase la

ideea de a merge la cămin, unde Lia trebuia să fi ajuns deja. îl absorbi gândul că ar fi mai bine să se întâlnească cu ea cât timp Anca nu era acolo, chiar dacă se gândea, năduşind de emoţii, la faptul că pur şi simplu nu va avea nici un alibi precis al vizitei lui. Şi când, în sfârşit, trecu chinuitor de încet şi această oră, nu-1 mai frământa nimic altceva decât felul cum va decurge viitoarea întâlnire cu Lia. Pentru că aceste imaginaţii erau plăcute pe de o Parte, iar pe de alta obositoare şi emotive, îşi impuse să nu mai anticipeze nimic. „Mă voi descurca la faţa locului, se consolă singur, contează că Lia esîe liberă şi că de acum înainte, porţi ferecate care m-au despărţit de ea Sl>nt deschise." Parcă maşina la o oarecare distanţă de cămin, iar de acolo P°rni pe jos.
La această oră de vârf, când majoritatea studenţilor se întorceau de
a cursurile de dimineaţă, fluctuaţia pe străzi şi pe alei era intensă. Păşea ■' el odată cu grupuri răzleţe de studenţi gălăgioşi, însă nimic din jurul lui
u mai conta, nu mai exista... decât căminul care se ivise printre ramurile CoPacilor... Deodată, îşi aduse aminte că, în timpul ultimei ore de curs, se Sfrunta cu gândul de a ajunge înaintea Ancăi. De-abia acum parcă îşi
evenea dintr-o amorţeală stupidă. De ce parcase la o oarecare distanţă cu
°rmţa de a merge pe jos prin mirosul primăverii? De ce de-abia înainta Privirea rătăcindu-i aiurea? De ce se lăsase furat de visuri când reali-

22%   <&°
tatea era ambiguă?... Grăbi pasul.
O dată cu urcarea primelor trepte ale căminului, o grămadă de noi gânduri începură să i se învârtă prin minte. Se opri la primul palier, pen. tru a-şi şterge sudoarea de pe frunte. încă vreo două trepte de urcat, u^ coridor de străbătut... o uşă şi apoi — chipul fermecător al Liei. ochii ei mari, albaştri, zâmbetul senin şi blând. Cât de mult îşi dorea după tot acest coşmar în care ar fi putut, indirect, el însuşi să frângă acest vis al fericirii — „Lia", să o reîntâlnească. Dar oare era acesta momentul potrivit? Se simţea istovit de emoţii, şi nu numai atât... Parcă nu mai era stăpân pe el însuşi. îl încercă o teamă ciudată că ar putea să-şi trădeze sentimentele prin gesturi necugetate. Sau, poate, în clipele acestea, imediat după ce fusese eliberată, cum era şi firesc, ea nu îşi va putea înăbuşi repulsia faţă de tot ceea ce este legat de cuvântul „Securitate"... şi el era însuşi nepotul şefului Securităţii. Cu toate acestea, dorinţa de a o vedea, de a se asigura că Lia era într-adevăr liberă, nevătămată, în afară de orice pericol, învinse.
Urcă încă un rând de scări. La palierul următor, înainte de a da colţul, se opri dintr-o dată cu răsuflarea tăiată. O recunoscu din spate pe Anca, care tocmai intra pe uşa băii comune. Se auzi apoi vag, zgomotul apei ţâşnind din robinetul cu duş. Pe măsură ce înainta, Mihai îl auzea tot mai clar. Ajunse în faţa camerei celor două fete. Se opri câteva clipe, lipin-du-şi uşor obrazul de bariera de lemn. Nu se auzea nici un zgomot, sau era topit de gălăgia apei din direcţia băii comune. în curând acea gălăgie trebuia să se oprească, iar Anca va apărea, şi atunci... Deci nu mai avea nici o secundă de pierdut. Bătu uşor, nici o mişcare. îşi înteţi bătăile. Nimic. H străfulgera gândul că poate Lia nu era acolo. Dar unchiul său îi promisese că în dimineaţa zilei de azi ea va fi liberă. Era deja aproape de ora două. Maşinal, apăsă pe clanţă. Uşa se deschise fără nici un zgomot. Intră...
Deodată întregul chip i se lumină: Lia dormea. Se apropie lin. Pn" fereastra întredeschisă, pătrundea o adiere plăcută. Nişte ramuri se legănau în faţa geamului mângâind din când în când cu o misterioasa duioşie zidul cărămiziu. în toată încăperea plutea parcă respiraţia ei, iflal plăcută decât mireasma trandafirilor din vaza de sticlă de pe masă. Cât oe frumoasă era Lia: o învolburare de bucle negre răvăşite pe perna albă,' chip strălucind îngereşte la lumina binefăcătoare a somnului, două întredeschise într-un fel aparte — singura umbră a trăsăturilor amintea că era o fiinţă pământească. Vrăjit, înduioşat, Mihai se a se păru că este încă departe de ea, deşi trebuia doar să întindă mâna peP tru a o atinge. Căzu în genunchi în faţa patului. întinse mâna, — î'"fll
9   229
uSor un val negru de pe pernă. Corpul Liei zvâcni încetişor, buzele i se închiseră într-o curbură delicată. Mihai se retrase un pas tremurând la eândul că s-ar putea trezi şi... Dar nu... Se apropie din nou. Era pentru prima oară după atâta timp — aproape, atât de aproape, încât îi putea asculta bătăile inimii. De ce, de

fiecare dată când o întâlnea, i se părea mai frumoasă decât niciodată? I se părea şi acum mai frumoasă decât oricând. Cât de plăcut era să o privească!... Nu-i găsea nici un cusur. întinse din „ou mâna şi rămase cu ea în gol, pentru că gânduri tulburi îl invadară. Se sperie şi el însuşi, la ideea că ar putea face un gest prin care să o piardă pentru totdeauna. De aceea, se ridică brusc în picioare. Lia era o sfântă, şi aşa voia să o păstreze pentru totdeauna... şi doar pentru el. Alături de ea, poate va deveni şi el un sfânt, dar de o sfinţenie referitoare numai la dragostea şi fericirea pe care dorea să i le dăruiască.
— Te iubesc Lia, murmura. Te iubesc...
Şi privirea i se aşternu împreună cu un noian de vise peste făptura din faţa lui — un răstimp. îşi încheie meditaţia contemplativă, cu gândul liniştitor că acum iubita lui era în afară de orice pericol. Se simţea astfel pe deplin descărcat de vina lui faţă de ea. îşi aminti apoi, ca prin vis, că Anca urma în orice clipă să sosească şi că nu trebuie cu nici un chip să-1 găsească acolo. Tulburat, se îndreptă grăbit spre uşă, dar încremeni imediat, zărind, ca prin ceaţă, o siluetă în prag. Un fior neplăcut îl străfulgera din cap până în picioare, la gândul că era posibil ca Anca să fi fost acolo mai repede, şi astfel să fi văzut scena care acum i se derula cu repeziciune în memorie, privită din prisma analizei situaţiei de faţă. Fusese prea absorbit de imaginea revederii Liei, prea adâncit în gânduri astfel încât nu băgase de seamă revenirea Ancăi? Se simţea grozav de încurcat. Citi pe chipul ei acelaşi sentiment de stupoare exagerată care îi rămăsese întipărit to memorie de ieri, când el se întorsese, jurându-i că Lia va fi liberă, şi tocă un sentiment pe care nu putea să-1 identifice, pentru că acela ar fi tosernnat chiar desluşirea răspunsului dacă ea asistase sau nu la exteriorizarea dragostei lui. Decise totuşi să se comporte ca şi cum Anca nu ar ?h nimic. înainta deci uşor tară zgomot şi o salută şoptit. Fata îi răspunse $1' se păru că imediat ar fi vrut să mai adauge ceva, ca o mustrare pentru c^ sprâncenele i se încruntară. Din motive neînţelese de el, tăcu totuşi, ^rginindu-se să arunce o privire ciudată, mai întâi asupra lui, apoi peste c'> în patul unde dormea Lia.
— Este îngrozitor de obosită, şopti. Când m-am întors de la cursuri, aitl gâsit-o dormind. Mi-a lăsat un bilet prin care m-a rugat ca atunci când

voi veni în cameră s-o trezesc, dar nici nu am încercat: îmi părea râu, pe^ tru că dormea prea adânc. A trecut prin multe greutăţi şi are nevoie sâ sţ refacă prin odihnă.
— Da, aşa-i, încuviinţă Mihai, îngândurat. La asta mă gândeam şi eu.
Anca nu răspunse. Se vedea după chipul ei că o cuprinse dintr-o dată acea nelinişte al cărei efect poate duce la gesturi necugetate.
— Să ieşim! şopti aspru. Şi, pe neaşteptate, apucându-1 de mânecă îl trase o dată cu ea afară din cameră. Ochii îi sticleau, iar buzele îi tremurau neputincioase, înainte de a putea spune ceva.
— Am înţeles, Mihai, cred că am înţeles... rosti dintr-o dată.
Şi, ca şi cum ar fi spus ceva greu de suportat pentru ea însăşi, se rezemă de perete.
— Cum adică ai înţeles? îngăimă Mihai, simţind cum picioarele i se înmoaie la această iluzie neclară. Ce-ai înţeles? Răspunde-mi!... Vocea îi tremura.
— Dar ce contează asta?
— Eşti smintită! se pierdu el. Eşti... Dacă îndrăzneşti să te bagi în chestiunea aceasta am să... am să...
Prin minte îi vâjâiau cu intensitate nervoasă cuvinte grele, gata să-i ţâşnească de pe buze: că, dacă se va amesteca, va avea grijă el să ajungă şi ea acolo unde era Relu. Dar cu un efort teribil de voinţă, la gândul că dincolo de uşa aceea era iubita lui, o sfântă, care dacă ar afla perversitatea lui, nu l-ar mai putea iubi vreodată, se opri la timp. Trebuia să încerce altfel.
— Auzi, Anca, nu am făcut altceva decât să-mi ţin jurământul p* care l-am făcut, iar acum am venit să mă conving dacă lucrurile s-au aranjat. Dacă ţii la binele ei, te conjur abţine-te să-i spui vreodată toate acestea.
La auzul acestor vorbe, Anca tresări speriată.
— Oricum, nu aveam de gând să-i spun — rosti cu tristeţe — nici măcar despre vizita ta de ieri, pentru că sunt sigură că ar tulbura-o, şi flU aş vrea, după toate prin câte a trecut, să mai adaug şi eu altele.
Se opri câteva clipe şi apoi, ca şi cum în clipele acelea ar fi căă o forţă nouă, irezistibilă, rosti cu o voce schimbată, care lui Mihai i se că o mai auzise de nenumărate ori în vise urâte de noapte sau în cofl' fruntarea cu gânduri misterioase care ţineau isonul conştiinţei lui.

— Dar nu uita, chiar dacă tu nu poţi accepta: Dumnezeu exis**

Atât. Dar ea nu ştia că, de fapt, cu aceste câteva simple cuvinte îl atinsese ţu cele mai sensibile coarde ale sufletului său. După aceasta, Anca intenţiona să plece. încă tulburat, Mihai reuşi să o oprească.
— Stai, ce-ţi trece prin minte de mă ameninţi în felul acesta? Deveni dintr-o dată palid. Şi acum se dădu un pas înapoi întinzând
o mână, părea un copil speriat care ar fi vrut să se apere de cine ştie ce... Anca surâse.
— în aceasta vezi tu o ameninţare?
Mihai lăsă capul în jos, ruşinat. „Are dreptate. Nu mai ştiu ce zic... Am impresia uneori că mintea mi-o ia razna." Se gândi apoi să insiste pentru a se asigura că Anca nu-i va povesti nimic Liei, însă îşi dădu seama că şi aceasta ar putea fi o nebunie. De fapt, nu era nici acum sigur dacă Anca gândea în felul de care el se temea.
„Dacă mai adaug ceva, eu însumi mă voi da de gol. Am devenit prea incapabil de a mă stăpâni... Mai bine să plec." îşi ridică ochii. Era uşor de citit în apele lor cenuşii gânduri obosite, răvăşite, dezorientare...
I se păru că luminile aspre din ochii Ancăi se înmoaie şi se trezi dintr-o dată învăluit în privirile ei pline de milă. Nu se putu împotrivi.
— Dumnezeu să Se îndure de tine, murmură ea. Noi o să ne rugăm pentru tine.
Mihai rămase ca trăznit. Se aşteptase la cuvinte de dojana, dar nu la...
însemna că aluziile ei neclare nu aveau nimic comun cu crezul că el ar fi fost în spatele nenorocirii Liei şi a iubitului ei... îşi aduse aminte de cuvintele ei de ieri privitoare la iubirea vrăjmaşilor. Dacă îl consideră Şi pe el un vrăjmaş, atunci de ce vorbea astfel? Rostise „Noi o să ne rugăm." La cine se referise când spusese „noi"? Care noi? Ea şi... şi mai cine?... Lia? Dacă se referise la Lia, înseamnă că îi va împărtăşi suspiciunile privitoare la el.
— Anca, cred că este mai bine să vin mai târziu şi să discut eu cu Lia, rosti în urma gândurilor, fără nici o legătură cu ultimele cuvinte ale Ancăi. Te rog, deocamdată nu-i spune nimic.
— Bineînţeles, doar ţi-am promis.
— Bine, dar atunci de ce? Lasă... în sfârşit, nu mai contează! ^Pune-mi peste cât timp aş putea să revin.
La aceasta, Anca tresări. Părea grozav de surprinsă, iar Mihai nu înţelegea motivul.
- La revedere, Mihai, îl salută pe un ton ciudat. La revedere.

Doar peste câteva ore când se reîntoarse, Mihai desluşi legătura dintre întrebarea lui şi surprinderea Ancăi. Bătu mult în uşă, dar nu-j deschise nimeni. Aşteptă încă vreo câteva ore pe afară, prin preajmă urmărind pe oricine intra în cămin sau ridicându-şi ochii neastâmpăraţi în direcţia unei ferestre anumite doar, doar ar descoperi vreo mişcare. Se înnoptase deja. Urcă din nou. Deşi ştia sigur că nu avea sens, bătu totuşi cu putere în uşă. Se deschide o alta, de lângă ea.
— Nu este în cameră nici una.
Mihai se întoarse brusc. întâlni privirea curioasă a unei blonde înalte, cu părul scurt şi cercei mari, rotunzi (doar atât reţinuse din aspectul fizic al acesteia). Se strădui să încuie uşa trăgând cu putere clanţa cu o mână, iar cu cealaltă învârtind de zor cheia în yală.
— Sunt plecate din oraş: se întorc doar luni, continuă blonda. Uf, că greu mai merge, adăugă zgâlţâind şi mai puternic clanţa. Te rog fii amabil şi... Uite că am reuşit!... Tot aşa ne chinuim de vreo două săptămâni. Am avut promisiuni, dar... în sfârşit... Să nu-mi spui că eşti politehnist! îi spuse deodată cu un surâs.
— Nu, sunt student la Medicină. Spune-mi, te rog, ştii cumva motivul pentru care au plecat fetele?
Blonda îl privi dintr-o dată suspicioasă, zâmbetul dinainte îi pieri, înainte de a-i răspunde, stătu câteva clipe pe gânduri. Mihai bănui motivul: ştia probabil de recenta arestare a Liei, şi, acum, pe orice străin dubios îl considera un eventual pericol pentru ea.
— Are mâine logodna, răspunse cu răceală: mai mult nu ştiu... Mihai rămase blocat, şi când, în sfârşit, reuşi să se dezmeticească,
blonda deja dădea colţul paravanului de la intrarea pe culoar. „Este o eroare, nimic altceva, îşi zise disperat şi nedumerit, totodată. Este imposibil să fie real, pentru că Florin este încă sub arestul Securităţii. Şi totuşi, ceva nu este în regulă. Ce se petrece de fapt?" îl străfulgera insuportabil ideea că poate unchiul

său îi jucase o festă, adică o eliberase pe Lia, dar în acelaşi timp şi pe Florin, dar... Avea încă proaspătă în memorie discuţia avută aseară cu ruda sa. Reuşise să-i creeze atât de multă încredere, astfel încât ea nu putea să se spulbere dintr-o dată doar la auzirea unei veşti de a cărei verosimilitate nu avea dreptate să fie convins. Poate că într-adevăr Lia şi Anca plecaseră din oraş şi poate că blonda presupunea doar că acesta ar fi motivul, având în vedere că logodna fusese programată mai demult pentru această dată. Ce-i drept, această presupunere constituia un refugiu în parte liniştitor, dar nu-1 mulţumea. Trebuia să afle adevărul chiar în

seara aceasta. Se hotărî să meargă la Mircea. Nu-1 găsi în camera căminului.

— Nu ştiu când se întoarce, şi ca să fiu sincer, nici nu mă interesează, îi spuse Bogdan, colegul lui Mircea. Avem amândoi cheie. Plecăm si venim când poftim, fără să ne tragem la răspundere unul pe celălalt. Respectăm însă amândoi „compromisul": dacă unul dintre noi întârzie şi celălalt doarme, să umble încet, fără zgomot, să nu aprindă veioza, şi aşa mai departe. în sfârşit, dacă ai ceva probleme urgente cu el, poţi să-1 aştepţi aici, sau... să-i spun să te caute?

— Mulţumesc, mă descurc eu.

Şi Mihai se hotărî să-1 aştepte afară, în faţa căminului. După doar un sfert de oră, îşi pierdu răbdarea. „Dacă mai trece încă un sfert de oră şi nu vine, am să mă duc... am să mă duc direct la unchiul meu. Dacă este adevărat că 1-a eliberat şi pe Florin, am să... zău că nu ştiu ce am să fac, dar... Bine ar fi însă, conchise totuşi, să aflu adevărul de la Mircea." Şi când, nu după mult timp zări de departe o siluetă apropiindu-se, dacă nu tremurase până atunci, acum zvâcnirea puternică a sângelui prin venele tâmplelor îi dădea impresia că este sub imperiul unui cutremur nestăpânit al întregului corp. Aceasta, şi mai mult cu cât Mircea îl întâmpină de la distanţă cu cuvintele:

— Ştiam că mă vei căuta. Tocmai de aceea m-am grăbit să ajung, ara renunţat la... dar în sfârşit, nu are rost... Problemele tale sunt cele mai importante.

Mihai se pregăti să zică ceva, dar Mircea îl opri:

— Lasă-mă să continui! Ai venit, cu siguranţă să afli de ce împreună cu Lia a fost eliberat şi Florin, nu-i aşa? A fost simplu de presupus.

— Deci este adevărat... Glasul lui Mihai devenise dintr-o dată din intemperat — jalnic, deci e adevărat că l-au eliberat şi pe Florin. Ticălosul!

Pumnii încleştaţi şi-i duse la gură, apoi şuieră:

— Nemernicul!... Trebuia să mă gândesc că era imposibil să facă vreun gest caritabil pentru ruda lui de sânge în cazul în care cariera lui era 111 primejdie. Hm! Deci a considerat un mai mare pericol pentru el ^agostea mea faţă de Lia, decât persoana aşa-zis vinovată. Deci 1-a elibe-lat pe Florin o dată cu Lia, deoarece căsătoria lor, fireşte, va fi cea mai s'gură piedică în calea mea de a ajunge la ea. Ticălosul! De fapt, un mai ^re ticălos sunt eu, pentru că am fost pur şi simplu orbit. Doar tu m-ai avertizat. Oricum, mai adăugă, lăsându-şi pumnii să cadă, moi, poate că-i

mai bine aşa decât să trăiesc mai departe coşmarul că Lia este în primej. die din cauza mea. Deci acesta a fost stărşitul. Pur şi simplu, m-am învârtit aiurea în jurul unui cerc în căutare de... Nu, nu mai contează... Important este că am ajuns exact în acelaşi punct de unde am plecat, cu diferenţa că am risipit multă energie pentru a-i parcurge circumferinţa. Ha, ha! Am totuşi parte de un mare câştig. Gata cu problemele conştiinţei!... Gata!

— Mihai! Mihai! Mă auzi, omule? Dar opreşte-te odată! Parcă numai firul gândurilor tale ar fi plauzibil. Uite, aşează-te aici şi ascul-tă-mă. Mă auzi?

— Ce rost mai are?

— Are rost, măcar pentru a şti că presupunerile tale nu sunt adevărate, să ştii măcar la ce să te aştepţi de acum încolo. Ascultă-mă deci, ascultă-mă cu atenţie, pentru că niciodată nu am să-ţi repet: Florin are prea grele acuzaţii, astfel încât, fie el chiar şi şeful Securităţii din oraş, să-şi poată permite să-1 elibereze. Eliberarea lui ar putea la fel de mult să-i pericliteze cariera (nu le ştii tu pe toate...). Bine, dar, te întrebi (şi pe bună dreptate), atunci de ce Florin este liber acum? Mai bine zis, relativ liber. Cunosc cazuri de felul acesta. Este vorba despre un timp de gândire în care persoana eliberată este pusă să aleagă între libertate şi

posibilitatea de a lucra pentru Securitate. De cele mai multe ori, chestiunea aceasta se face când omul este sub arest, dar uneori, pentru a avea mai mare putere de constrângere, omul este lăsat liber. Şi ce poate fi mai chinuitor în cazul lui Florin, decât... acum în pragul căsătoriei... în sfârşit, eu sunt ferm convins că Florin nu va alege să fie un turnător şi atunci... Asta este!
— Doamne, gemu Mihai, şi, în pofida viziunii tragice a vieţii unui tânăr, despre care parcă şi Mircea vorbise mai nostalgic ca niciodată, lumini noi i se aprinseră în ochi: deci şansa de a o avea pe Lia nu era pierdută, deci posibilitatea fericirii lui rămânea încă în picioare. în rest, ce mai conta?
Mircea se pregăti să mai zică ceva, dar pentru că dintr-o dată îi ghici gândurile, tăcu. Se temea să-i spună încă un important adevăr. Poate i-1va spune doar în cazul în care el va aborda subiectul.
— Şi totuşi, rosti Mihai dintr-o dată, înseamnă că deocamdată unchiul a lucrat în favoarea mea: deci nu ai avut dreptate atunci când m-[al] oprit.
Mircea tresări. Era ceva asemănător cu ceea ce aştepta să iasă de P[e] buzele interlocutorului său. „Trebuie să-i spun... Trebuie, gândi, să nu *H*[ci] mai târziu că nu l-am avertizat. Ah, dar acum ar fi prea şocant pentru

pj fi în [s]^re să meargă direct la Oprea şi, bineînţeles că, în mânia lui, prea puţin i-ar păsa de persoana mea ca să nu mă dea de gol. Şi atunci..."
— Da, se pare că da, se bâlbâi. Oricum, vom trăi şi vom vedea...
— Ce vrei să spui?
— Mă gândeam şi eu... în sfârşit, îţi doresc numai bine. Te aştept să îmi aduci ce mi-ai făgăduit, ştii tu... De fapt, cred că nu mai era nevoie să-ţi amintesc...
Mihai plecă. Mircea se simţea mai prost dispus decât niciodată. Ziua de azi fusese o zi îngrozitoare şi, ca nicicând, luase o grămadă de pastile pentru ameliorarea durerilor de cap — fără nici un rezultat, iar acum, după discuţia cu Mihai, cu şi mai dureroasă intensitate, începură să-i invadeze mintea o grămadă de gânduri. Şi toate pornind de la ideea: vinovat nu numai de arestarea lui Florin ci şi de... Doamne, ce inimă avusese omul acela, Oprea! Pentru apărarea interesului propriu să se atingă într-un mod atât de mişelesc de fericirea propriului nepot?! Şi ce bine va putea masca totul!... Doamne, dar ce inimă avusese! El însuşi să joace un important rol în chestiunea aceasta, pentru câţiva bani scârboşi şi pentru!... Oare chiar mai avea inimă? îşi duse mecanic mâna la piept, în clipele următoare mirându-se de gestul său. Doamne, ce durere cumplită de cap! Deschise uşa căminului — scârţâitul acela!... câini!... Mulţi câini care schelăie! Trânti uşa şi alergă până la scări, de unde urcă, mai mult târându-se, fără să mai gândească nimic altceva decât că se simţea bolnav... bolnav psihic. Doar când ajunse la capătul scării şopti ca pentru sine: „Florin ca Florin, dar Lia, frumuseţea asta de fată... un înger... Ah, şi când te gândeşti că nemernicul de Oprea a avut inima să o 'aranjeze' şi nimeni nu va şti, mai bine zis nu va avea nici măcar curajul să ştie. Doamne, de ce a trebuit ca tocmai eu să-mi dau seama de asta? Mai bine era dacă nu ştiam nimic. Poate, totuşi, am greşit. Bine ar fi!... oftă prelung. Biata Lia, şi ea nu ştie nimic! Bietul Mihai, la fel şi el! Pe Florin nu are rost să-1 mai compătimesc: el este deja un om pierdut... Ah, dar oare ce se petrece cu mine — de unde atâtea sentimente de milă, ca şi cum?... Dă-le încolo! Sunt problemele altora, chiar dacă vina cea mai mare în dezlănţuirea lor o am eu."
Când ajunse în cameră, nu mai zăbovi mult: doar cât se schimbă şi [se] spălă pe mâini şi pe dinţi, apoi se culcă. Se trezi peste câtva timp 'eoarcă de sudoare, tremurând în urma unui coşmar. Se făcea că un şir li'ng de oameni, care se întindea pe tot coridorul Securităţii, stăteau la [r]ând să intre în biroul lui Oprea. Printre ei erau şi multe figuri cunoscute, Printre care: mama lui, tatăl lui, care murise de mai bine de zece ani, era

t9
şi Lia şi Florin şi Mihai. El ştia că intrând acolo vor fi radiaţi, astfel încât peste puţin timp să apară necruţătoare boală — cancerul. Se lupta din răsputeri să le explice adevărul, dar ei toţi rânjeau, fără să-i răspundă nimic... până când, în sfârşit, cineva din şir — un om înalt, negricios solid, 1-a prins, 1-a legat de mâini şi la ochi şi 1-a introdus în biroul lui Oprea. Nu mai vedea, nu se mai putea mişca, dar auzea zeci de hohote înspăimântătoare de râs: „Acum eşti şi tu radiat ca şi noi: în curând vei muri şi tu de cancer!..." Şi-n hohotul acesta de râs de trezi.
„Groaznic, ce groaznic!" îşi zicea tremurând încă de spaimă, în timp ce se întindea să aprindă veioza şi

până dimineaţă nu mai reuşi sâ adoarmă.

CAPITOLUL 20

Ziua sărbătoririi logodnei Liei cu Florin fusese o zi minunată. Era prima duminică a lunii mai, o zi plăcută, cu raze de soare care pătrundeau prin perdeaua înflorată a sufrageriei, şi multe, multe flori: trandafiri şi garoafe în vazele de pe masă, de pe servantă, de pe măsuţa de sticlă din hol.
în afară de părinţii Liei, frăţiorul ei şi încă vreo trei-patru invitaţi, prieteni de-ai Liei din oraş, toţi ceilalţi — studenţi, prieteni de-ai lor din oraşul T — Anca, mama şi fraţii lui Titus, chiar şi „buni" căreia Lia nu putuse să nu-i împărtăşească ce avea pe suflet — ştiau despre încercările cu care se confruntaseră cei doi îndrăgostiţi zilele trecute, şi fiecăruia îi zbura prin minte, inevitabil, că acest groaznic pericol încă îi ameninţa. Această umbră de tristeţe, mascată însă de zâmbete, pluti în sufletele celor care ştiau adevărul doar la început: pentru ca fericirea pe care nu şi-o puteau ascunde cei doi, neumbrită de nici o amintire tristă a suferinţei din zilele trecute sau viziune îngrijorătoare privind viitorul, era ca o cascadă care izbucnea din piepturile, din privirea, din glasul lor şi se revărsă iminent peste întreaga asistenţă. Chiar şi Anca, cea care ştia ceva mai mult (era vorba despre amestecul lui Mihai, nepotul şefului Securităţii), reuşise să treacă peste bariera gândurilor negre.
Doar spre sfârşit, când avu loc actul propriu-zis al logodnei în Prezenţa pastorului M. Ivăşcan, un bărbat între două vârste, slab, înalt, cu puţinul păr care-i mai rămăsese — cărunt — cu ochii blânzi, cu un zâmbet veşnic fluturat în colţul buzelor, atmosfera se transforma dintr-o dată, dar nicidecum într-una tristă, ci mai mult duioasă. Aceasta, pentru că cei doi °are învăţaseră pe de rost versetele biblice din cartea lui Rut, versete care Se obişnuieşte să fie citite în asemenea ocazii — se prinseseră de mâini şi. ca şi cum nimeni n-ar mai fi fost de faţă, ca şi cum ar fi fost doar ei sin-SUri cu inimile sincere, plutindu-le în ochii... inimii amestecate cu lacrimi Şi zâmbete, şoptiră deodată: „încotro vei merge tu, voi merge şi eu: unde Vei locui tu, voi locui şi eu: poporul tău va fi poporul meu şi Dumnezeul % va fi Dumnezeul meu: unde vei muri tu, voi muri si eu si acolo voi fi
23%* «S
îngropată. Facă-mi Domnul ce o vrea, dar numai moartea mă va despărţi de tine" (Rut 1:16-17). Şi, după aceasta, de fericire, îşi puseră fiecare capul pe umărul celuilalt.
Şi cei care ştiau despre faptul că soarta lor era încă ameninţată, si cei care nu ştiau nimic în faţa acestei scene, plânseră din toată inima. Nu bănuiau însă, atunci, toţi cei prezenţi, că niciodată nu li se vor şterge din memorie aceste imagini scumpe ale unirii sufleteşti pure ale celor pe care i-au iubit nespus.
Şe întoarseră în oraşul T, în ziua de luni. Ajunseră la amiază, cu gândul de a nu lipsi la cursurile de după-masă. Florin trecu pe la cămin. Anca plecase înainte, iar Lia îl aştepta pe banca din faţa intrării.
De când fuseseră eliberaţi, nu avuseseră prea mult timp pe care să-1 petreacă doar ei singuri: totuşi reuşiseră să discute în general despre cele întâmplate în arestul Securităţii. Florin, la insistenţele ei, îi povesti unele lucruri, doar pe care considera că le va putea suporta uşor. Nu voia cu nici un chip s-o facă să sufere. Cum ar fi putut să-i spună cu de-amănuntul despre toate chinurile pe care le îndurase în timpul interogatoriilor? Fusese şi ea interogată chiar în seara în care fusese arestată, dar nu se atinseră deloc de ea, iar a doua zi se comportaseră ciudat de amabil. Fusese dusă în biroul colonelului Oprea, care-i vorbise calm, ca şi cum ar fi vrut într-adevăr să-i facă bine, promiţându-i chiar şi eliberarea lui Florin. Şi, într-adevăr, se ţinuse de cuvânt. Cam atât discutaseră despre acestea, fără să se gândească la alte viitoare probleme.
Deocamdată, prezentul era atât de minunat şi parcă aceste încercări maturizaseră şi mai mult dragostea lor faţă de Dumnezeu, dragostea lor unul faţă de celălalt. Erau încă sub euforia de a se şti sufleteşte mai uniţi decât oricând şi nu oricum, ci sub protecţia aripilor Celui Preaînalt. Trăiau deja un crâmpei din împlinirea dorului lor vis, deşi, până la căsătorie, mai trebuiau să aştepte încă două săptămâni cum hotărâseră cu toţi cei din familie, în ziua de ieri. încă două săptămâni!... Nu era un timp prea lung, iar zilele puteau să zboare repede, repede cum de obicei zburau, şi numai să se trezească **confruntaţi** cu emoţiile zilei de sâmbătă seara - ajunul dinaintea celei de-a treia duminici din mai, când, în sfârşit, visul lor va deveni realitate.

Şi cum mergeau de mână printre valuri de studenţi care se grăbeai* la cursuri, deşi vorbele lor erau din nou şi din nou materializarea gândurilor senine care le fluturau prin minte, amândoi aşteptau să se materializeze şi gândurile privitoare la analiza viitorului lor prin prisma celor petrecute

săptămâna trecută. Aveau nevoie de mult timp ca să discute despre toate acestea. Hotărâră deci: după cursuri...
Şe întâlniră după vreo patru ore: Lia, luându-1 de mână, îl întrebă (vocea îi era calmă: doar în ochi îi scânteia ceva nedesluşit — nu era însă nicidecum teamă sau îngrijorare):
— Spune-mi, te-au ameninţat cu exmatricularea?
— Mi-a trecut şi mie prin minte această posibilitate: nu voiam să-ţi spun ca să nu te nelinişteșc, aşa simţeam că aşa gândeai şi tu... Slavă lui Dumnezeu, deocamdată nu s-a întâmplat nimic rău.
Lia zâmbi, şi o dată cu această înflorire pe buze, îi dispărură şi acele scântei de sentimente, oglindite în ochii ei, pe care Florin nu le putuse desluşi. Acum privirea îi era transparentă, liniştită, ca o undă de apă limpede.
— Ah, Florin, orice-ar fi fost, rosti, l-am mulţumit din inimă lui Dumnezeu.
Şi strivindu-şi obrazul alb de umărul lui, scăpă câteva lacrimi. Când îşi ridică faţa, Florin avu impresia că seamănă cu un trandafir — unul roz, din miile din jurul lor (erau în parcul numit „Parcul trandafirilor"), cu deosebirea că ea era singurul trandafir udat cu rouă inimii — lacrimile de pe obraji.
îşi aleseseră o bancă străjuită de coloane albe care urcau într-un amalgam de valuri roze, galbene şi roşii — trandafiri agăţători... întotdeauna când începeau să înflorească trandafirii din zecile de ronduri ale parcului şi zecile de bănci străjuite de coloane şi cupole acoperite cu trandafiri agăţători, imaginea acestui loc era imposibil să nu te poarte cu gândul la asemănarea cu un colţ de paradis. în această perioadă, era locul preferat de întâlnire al celor doi.
— Aici ai impresia că eşti în rai, exclama Lia.
— Aşa-i, încuviinţă Florin...
Un răstimp contemplară cu nesaţ priveliştea. Ce frumos!... închiseră ochii şi şoptiră cuvinte de laudă, adresate Creatorului, rugându-L apoi s& îi întărească şi mai mult pentru a rezista dezlănţuirii, în pas cu ^agostea lor, acestei furtuni a destinului. Florin pusese accent pe faptul ^ Dumnezeu să îi dea şi mai multă putere iubitei lui, pentru ca orice va-'uri vor veni — privirea ei, privirea amândurora să fie aţintită dincolo de IIIrnea aceasta materială. Şi din gândurile lui, spuse în cuvintele rugăciuni. Lia înţelese că trebuia să se aştepte la ceva peste care doar cu greu va Putea trece. Şe părea că Florin trecuse peste acest mare neajuns, şi, acum, Ouincea teama de felul cum ea va putea rezista.

Se strânse lângă el. „Doamne, îşi zise, Tu m-ai ajutat să-1 întăresc în situaţiile cele mai dificile, atunci în seara aceea, dinaintea zilei când trebuia să se prezinte la Securitate. Prin ceea ce sunt eu însămi... Tu ştii, nxi pot, dar dă-mi. Te rog, puterea Ta de sus... să fiu şi acum tare..."
— Spune-mi, şopti dintr-o dată: trebuie să ştiu tot...
îl simţi tresărind, îi simţi inima bătându-i cu mai mare intensitate.
— Da, rosti, trebuie să ştii totul. Ah, Lia, mi-e atât de greu... Mi-e greu pentru tine... Eu... Dumnezeu m-a ajutat să ajung la această stare: nu-mi mai este teamă de nimic, absolut de nimic altceva decât pentru tine... pentru tine draga mea.
— De ce vorbeşti aşa?... Glasul ei era blând, dar uşor mustrător. îsi ridică bărbia şi rosti demn: nici mie nu mi-e teamă. Şi, atunci, de ce?
— Ei bine, draga mea, începu el: vocea îi tremura uşor, la fel şi mâinile care le strângea puternic pe ale ei... încă nu ţi-am spus, dar acum a sosit momentul: este imposibil să nu te fi gândit şi tu la această posibilitate: libertatea mea este doar relativă. Mi-au dat un termen scurt, foarte scurt, nu mi-au spus sigur cât: două, trei, poate chiar patra zile, în care va trebui să mă gândesc şi să aleg între a fi liber, a te avea pe tine, a-mi trăi viaţa... dar totul cu condiţia de a deveni omul lor, adică... adică turnător, şi renunţarea la toate acestea.
Se opri. Capul îi căzu, iar strânsoarea mâinilor se înmuie...
— Eu am ales deja, şopti printre lacrimi, pe care Lia nu le vedea dar le simţea în glasul lui.

Lia voia să zică ceva, dar nu putu: parcă i se puse un nod în gât... Acum, nu mai putea face altceva decât să mângâie acele mâini dintr-ale ei şi să le stropească cu lacrimi fierbinţi. Iar când Florin îşi ridică privirea şi întâlni ochii lui negri, în care plutea o pace divină, umbrită parcă de îngrijorarea pentru ea, îngăimă:
— Ai ales bine!... Este şi alegerea mea... Şi se aruncă, hohotind de plâns în braţele lui. Acum nu mai putea gândi la nimic altceva decât că era posibil ca multă, multă vreme, să nu mai poată simţi căldura acestor braţe, vocea scumpă a iubitului ei. Ah, visul lor!... cât de mult se îndepărtai dintr-o dată! Cu toate acestea însă, se simţea tare, se mira de ea însăşi, d^e intensitatea altor gânduri care le biruiau pe cele nostalgice, triste: suferinţa lor, renunţarea lor, era pentru Dumnezeul lor, pentru o cauză sfântă. De la început fuseseră conştienţi, amândoi, că era posibil să ajungă să trăiască astfel de vremuri, dar nu dăduseră înapoi deoarece consideraseră mai V^re' sus de suferinţă, strâmtorări, primejdii, prigoane -- dragostea faţă d^6
-«%» *247*
"'ristos, faţă de miile de oameni din oraşul universitar T, în care, dacă ar fi existat oameni de sacrificiu ca şi ei, n-ar fi avut posibilitatea să ajungă în posesia unei Biblii. Iar acum, când pentru cei mai mulţi tineri, perioada dintre logodnă şi căsnicie reprezintă una dintre cele mai frumoase episoade ale vieţii, ei trebuiau să se confrunte cu hotărârea de a renunţa chiar şi la aceasta. Se simţeau însă fericiţi. La început, crezuseră că poate se înşeală. Dar nu! Cu adevărat, erau fericiţi!...
Vorbeau încă despre un viitor, dar nu despre unul pământesc, ci despre unul ceresc, despre imagini a ceea ce înseamnă răsplătirea Creatorului, despre adevărata viaţă, ca şi cum... Altădată li s-ar fi părut ciudat, poate trist, să vorbească despre toate acestea, dar acum...
Se înnoptase... Rămăseseră doar ei doi în parc. Mirosul trandafirilor plutea în văzduh pe fondul razelor de lună plină... Şi erau atâtea sclipiri de stele!... Dar lumina din ochii lor le întrecea strălucirea. Se despărţiră târziu, după miezul nopţii.
Nici unul dintre ei, copleşiţi de gânduri, nu putuse dormi. îşi petrecuseră noaptea meditând şi rugându-se... Dimineaţa, Florin o aştepta deja pe banca din faţa intrării în cămin.
— Azi trebuie să mă prezint la sediu, îi zise... Am primit somaţia... între douăsprezece şi două...
Pupilele negre îi înotau în lacrimi, dar nu plângea. Nici Lia nu plângea. Ştiau că se gândesc amândoi la acelaşi lucru, chiar dacă nu rosteau nici un cuvânt: poate aceasta va fi ultima zi... Şi apoi, cine ştie dacă se vor mai vedea, sau poate... poate doar... doar în ceruri. Ce gânduri ciudate! Nu, aşa ceva nu trebuia să accepte: totuşi, cazul Dani...
Dar în cazul lor nu va ii aşa! „Nu, nu va fi!... încerca să-şi impună Ua. îl voi aştepta până va ieşi din închisoare, şi apoi va fi bine... Da, Dumnezeu îl va ajuta şi va fi bine!..."
Bineînţeles că nu mai merseră la cursuri. Era atât de scumpă fiecare secundă care trecea. Merseră din nou în Parcul Trandafirilor. Erau din nou în colţul acela de paradis. Se rugară din nou şi, după rugăciune, se simţea Plutind, alături de mireasma florilor de jos, dulceaţa mângâietoare a păcii de sus. Se despărţiră doar cu câteva minute înainte de ora două. Liei îi ^Venea să plângă, să plângă în hohote, dar cu un mare efort reuşi să se ^atyină. „Nu, nu trebuie să-i slăbească credinţa din pricina suferinţei ^mele... ajută-mă, Doamne!"
Se duse apoi în camera ei şi se prăbuşi în suspine şi lacrimi, pe genunchi, unde rămase astfel până când bătu cineva la uşă: era portăreasa:
242
20
o anunţa că este chemată la telefon. Era Florin!... Oare chiar era el? da, e» glasul lui!... îi spunea să fie liniştită, şi peste o jumătate de oră să se întâlnească din nou, de data aceasta nu în Parcul Trandafirilor, ci fo intrarea într-un alt parc periferic. Lia voia să întrebe de ce nu din no» acolo, în locul acela minunat, de ce nu trecea mai întâi pe la cămin, dar gândi că nu la întâmplare, având în vedere primejdia ce-i ameninţa, d hotărâse astfel. Oricum, ce importanţă mai aveau acestea? Important era că Florin era liber, mai bine zis încă mai era liber... încă mai puteau fi împreună... Poate că totuşi se va termina totul cu bine.
Nici nu se mai aşteptase să-i mai dea drumul, îi povesti Florin. După mai multe încercări de-ale lor, respectiv ale colonelului Oprea şi ale încă unui căpitan din Securitate, de a-1 convinge să devină informator, omul lor, în urma cărora Florin nu-şi retracta hotărârea, îl scoaseră afară din birou. După vreo zece minute îl introduseră din nou. De data aceasta în birou era doar Oprea, care îi vorbise încât îl atinsese în cele mai sensibile coarde ale sufletului: „Eşti în pragul căsătoriei" îi spusese: „Doar de două zile te-ai

logodit... Ştiu că la voi, creştinii, este stricteţea ca numai după nuntă să aveţi relaţii unul cu celălalt (ştii la ce mă refer). O iubeşti mult, nu-i aşa? Am văzut-o şi eu... Pur şi simplu, când am dat cu ochii de ea pentru prima dată, m-am gândit că rare femei există pe lumea aceasta atât de frumoase şi l-am fericit pe cel căruia îi va aparţine. Ai fi un om atât de fericit, iar noi vom avea grijă şi de partea materială: tu nu trebuie decât să ne dai nişte relaţii simple. Nu-i mare lucru, şi totul se va face în secret Nimeni nu va bănui vreodată!... De ce mai stai la îndoială?... Ai li un nebun în toată puterea cuvântului, dacă nu ai accepta..." Şi aşa mai departe.

— Mi-a fost atât de greu, ah, Lia, dacă ai şti... Mă rugam: „Doamne, Te rog nu mă lăsa să cedez: mai bine orice suferinţe, mai bine moartea decât să mă aplec asupra acelei hârtii din faţa ochilor mei şi sâ semnez în favoarea fericirii mele personale şi în detrimentul fraţilor met» pe care aş putea să-i trădez... Ah, Doamne!... Şi, din acel moment, gândurile vrăjmaşe care zburaseră deasupra minţii mele se evaporară. Am devenit dintr-o dată liniştit: simţeam pacea lui Dumnezeu inundându^m» întreaga fiinţă. Am refuzat deci categoric. 'Totuşi, mi-a spus Oprea, noi îţi mai dăm o şansă: un termen: până diseară. Dacă ţi-ai schimbat hotărârea, ori vii aici, ori îmi dai un simplu telefon... Dacă nu, mâine... mâine vei ^1 din nou aici... mai mult n-are rost să-ţi spun: bănuieşti ce te aşteaptă daci ai refuzat oferta noastră.'" Atât, draga mea.

Lia se aciua şi mai aproape de el:

— Ce te-ar putea aştepta? rosti înfrigurată... Oare ce?

— Indiferent ce va fi, Dumnezeu ne va întări, indiferent ce s-ar petrece noi ştim... ştim că El ne iubeşte... Scoase din buzunarul hainei o Biblie mică cu coperţi roşii: era fosta Biblie a lui Dani. O deschise într-un anumit loc şi citi cu inflexiuni ce arătau că acele versete erau o realitate pe care o trăiau chiar în clipele de faţă: „Cine ne va despărţi pe noi de dragostea lui Cristos? Necaz sau strâmtorare, sau prigonire sau foamete, sau lipsa de îmbrăcăminte, sau primejdii sau sabie? După cum este scris: 'Pentru Tine suntem daţi morţii toată ziua: suntem socotiţi ca nişte oi de tăiat.' Totuşi prin toate acestea noi suntem mai mult decât biruitori prin Acela care ne-a iubit..." Aici se opri pentru câteva clipe pentru a-şi şterge lacrimile care îi împăienjeneau privirea... Da, suntem în toate acestea mai mult decât biruitori prin Cel care m-a iubit, murmura îngândurat: da, prin Cristos în aceste grele încercări suntem mai presus decât biruitori, chiar dacă biruinţa o putem înţelege, o putem vedea doar prin ochii credinţei. Rămase un răstimp pe gânduri. Continuă apoi: „Căci sunt bine încredinţat că nici moartea, nici viaţa, nici stăpânirile, nici puterile, nici lucrurile de acum, nici cele viitoare, nici înălţimea, nici adâncimea, nici o altă făptură nu vor fi în stare să ne despartă de dragostea lui Dumnezeu care este în Isus Cristos, Domnul nostru" (Romani 8:38-39).

Stătură împreună până se înnopta de-a binelea, dar nici unul nu avea curajul să amintească despre despărţire. Cât încă mai erau împreună, cât îşi auzeau doar inimile lor bătând calm, şi şoapta vântului printre crengile sălciei de lângă banca pe care şedeau — era atât de bine... Vorbiră despre posibilitatea de a fi închis, iar Lia repetase de nenumărate ori că îl [v]a aştepta, că se va ruga mult, mult pentru el... poate că perioada detenţiei [nu] va fi chiar atât de lungă, şi chiar dacă va fi oricât de lungă, ea îl va [ai]Hepta. Toată viaţa numai pe el îl va iubi. El fusese primul om care trezise [111] ea sentimentul dragostei, şi tot el va fi singurul om căruia îi va rezerva [m]t>irea ei. Deşi nici noaptea trecută nu dormiseră, deşi era şi-acum trecut ^[e] miezul nopţii, nu mai simţeau oboseala. Nici măcar nu aveau curajul [s]â se uite la ceas, pentru că aceasta le-ar fi adus aminte, cu mai multă 'densitate, că timpul pe care îl mai petreceau era limitat.

Doar spre dimineaţă, când deja amorţeala se lupta să le atrofieze [Sln]iţurile, încă nu se îndurau să se despartă, şi pentru că altceva nu mai

puteau face acum, pentru că simţeau nevoia de acest lucru ca o întărire ca o mângâiere dulce — începură să murmure versuri de cântări. L[e] cântară pe cele pe care obişnuiau să le cânte în după-amiezile întâlnirilor din catedrală, din fiecare duminică. Cântară acea cântare pe care Florin o auzise cântată de Titus în seara aceea în care în inima lui se dăduse lupta teribilă pentru a ajunge la hotărârea de-a pune în întregime, fiecare părţi-cică din viaţă, din fiinţa lui la picioarele lui Cristos:

„...Da, ia-mi tot, Doamne

Da, ia-mi tot, Doamne
Ia-mi fiinţa mea întreagă, cu bucurie..."
Şi, la sfârşit, fredonaseră cântarea lor preferată, pe care o mai cântaseră de atâtea ori amândoi împreună, atunci când necazurile şi tristeţea se luptau să-i copleşească. Şi **cât** de multă mângâiere, alin divin, simţiseră astfel întotdeuna — de altfel şi acum! Răsuna atât de minunat, împletită cu adierea vântului, cu razele Luceafărului de dimineaţă, cu inimile lor înălţate mai presus de lumea aceasta a durerilor şi a suferinţelor:
„Te du mereu mai sus spre zările senine: Acolo-i fericire Pentru tine.
Cu sfinţii-n întâlnire, Pe albele coline, Durerile s-aline Al tău, Isus.
Acolo-i pace dulce, Şi lacrimile pier... Odihnă îţi aduce Divinul Miel.
Te du şi spune-I Lui Că-n mila jertfei Sale Găsit-ai alinare Pentru tine.

X

Şi de-ar veni furtuna. Te du mai sus întruna Şi vei primi cununa De la Isus".
Niciodată Lia nu va uita această noapte scumpă. Niciodată nu-i vor pieri, înregistrate în mod deosebit în memorie, undele sonore ale vocii lui ,i ale ei împletite cu lacrimi, zâmbete şi visuri duioase.
în sfârşit, se despărţiră aproape de ora cinci dimineaţa, dar şi atunci nespus de greu. Cu toate că Lia se lupta cu ea însăşi, rugându-se stăruitor în gând să nu cedeze plânsului, nu se mai putea stăpâni... aceasta şi mai mult în momentul în care Florin, cu un zâmbet şi cu o privire care parcă aparţineau deja unei alte lumi, îi dărui Biblia aceea cu coperţi roşii, Biblia lui Dani...
— A trebuit să aleg între a ţi-o lăsa ţie sau lui Titus... Nu ştiu de ce, îmi era teamă numai de gândul alegerii tale pentru că... gândindu-mă la protecţia ta... totuşi nu m-am putut împotrivi unei voci interioare... Acum nu înţeleg de ce... Poate voi înţelege odată. Tu eşti delicată, firavă, sensibilă, însă încrederea ta în Dumnezeu este... Ah, Lia, îţi mulţumesc pentru tot. Dumnezeu să aibă grijă de tine!... Să ai şi tu grijă de tine... Eu... Lia, să fii liniştită!... Te rog să fii liniştită în privinţa mea... Va fi bine... Ai să vezi, Lia, atunci când ne vom reîntâlni, ne vom aduce aminte zâmbind despre toate acestea...
— Oare n-ai putea să iei Biblia cu tine?... rosti pentru că voia să schimbe subiectul. Cuvintele duioase ale iubitului ei, o răscoliseră ca şi cum... De ce, ah, oare de ce se confrunta mereu cu impresia că el deja nu îi mai aparţinea acestei lumi?
— Nu! Sunt sigur că nu mi-ar lăsa-o... Mă voi duce întâi pe acasă, să-mi iau rămas bun de la mama şi de la Titus: de la ceilalţi n-am apucat... Dar nu-i nimic!... Ne vom reîntâlni noi... Poate le vor da totuşi voie să vină în vizită... Oare noi ne vom putea scrie?
— Nu ştiu...Ala, Florin... Dacă nu, oricum, duhurile noastre nu vor fi niciodată despărţite... Niciodată!
— Da, ai dreptate!... Şi acum, trebuie să plec.
Se smulse din braţele ei tremurânde, dar după ce făcu câţiva paşi, Se întoarse brusc: o îmbrăţişa din nou... o sărută... îi mângâie cu duioşie P^rul. în ochi îi stăruia o strălucire plină de durere, şi Lia îi simţea tot trupul cutremurându-se. Cât de mult îl iubea, ah, cât de mult!... Un

răstimp simţi o plăcută amorţeală care-i topi durerea — doar un timp scurt, pentru că el din nou se retrase. Şi când el plecă, de data aceasta fără a se mai întoarce, când mâinile îi rămaseră goale, când depărtarea înghiţea nemiloasă căldura, zâmbetul^ privirea, întreaga fiinţă materială a iubitului ei. izbucni într-un torent de lacrimi. îi venea să alerge după el. Dar parcă picioarele amorţite o ţineau pe loc. Nu mai avea putere decât să plângă şi să mângâie uşor cu degetele Biblia aceea din mâinile ei. ca şi cum acesta ar fi fost singurul lucru material rămas în urma lui. O străfulgera gândul că era posibil ca aceasta să fie ultima oară când... Ultima oară?... ce ciudat şi nesuferit gând!... Şi totuşi, de gândul acesta nu putea scăpa. O durea capul, o dureau ochii umflaţi de plâns, dar parcă lacrimile odată răbufnite, continuau cu încăpăţânare să curgă. Acum se făcea simţită şi oboseala, astfel încât, cu toată apăsarea durerii, a zdrobirii, când ajunse în cameră şi se aşeză în pat, adormi imediat. O treziră degetele mângâietoare ale Ancăi, pe

frunte, pe tâmple...
— L-au arestat pe Florin, rosti slab, imediat cum deschise ochii şi zări chipul Ancăi asupra-i... Se întoarse apoi înfundându-şi faţa în pernă, udând-o cu lacrimi.
— Draga mea, atunci când am trecut şi eu printr-o situaţie asemănătoare, tu m-ai întărit... Prin tine. Dumnezeu m-a ridicat, mi-a salvat viaţa.. Lia, cel puţin de o oră am stat pe genunchi şi L-am rugat pe Dumnezeul oricărui har şi al oricărei îndurări să te întărească. Mai mult ce-aş fi putut face pentru tine? Pentru că nici un om nu poate da mângâiere, numai El, doar El...
— Mulţumesc... îşi descoperi faţa plânsă. „Trebuie să fiu tare, pentru că trebuie să mă rog pentru el, cine ştie prin ce trece în clipele acestea."
înălţându-şi bărbia şi ştergându-şi lacrimile, se ridică. Nu ştia sigur încotro voia s-o apuce, dar se îndreptă spre fereastră, deschizând-o larg. 0 izbiră în ochi raze puternice de soare.
— Doamne, dar cât e ceasul, rosti mirată, întorcându-se brusc,
— Este trecut de ora unu...
— Cât de adânc am putut dormi!... Dar tu?... De ce nu eşti la cursuri?
— Am stat cu tine...
— De unde ai ştiut că?...
O privi fix. De-abia acum descoperea ceva sentimente pe care se străduia prin zâmbete să le ascundă.

— Anca, spune-mi. Ce... Anca!... Dar Anca, tară ca ea să înţeleagă de ce, se întoarse brusc.
— Să nu-ţi piezi încrederea, răbufni.
— Spune-mi... este vorba de Florin?...
— Da... Dar să nu-ţi fie teamă... Dumnezeu nu-1 va lăsa...
— Spune-mi!
— A sunat Titus la poartă... Florin a fost accidentat.
— Doamne!... Şi altceva?
Şi chiar dacă neliniştea, pe măsură de tramvaiul se apropia de staţia din faţa intrării spitalului, deveni tot mai grea şi apăsătoare, Lia nu se pierdu de tot. Se mira de ea însăşi. Chiar şi atunci, când pe coridor descoperi, ca în vis, chipurile răvăşite de întristare şi îngrijorare ale mamei lui, ale lui Titus, şi încă ale unui frate de-al lui (acum cât de ciudat, parcă nu-şi mai aducea aminte cum îl chema), nu se pierdu... încă nu se pierdu. O întâmpină Titus. Era palid, iar vocea îi tremura.
— Nu demult a ieşit doctorul... Nu a spus direct, dar se pare, se pare că... închisese ochii strâns, strâns... Nu aş fi putut să te chem, sau să-ţi spun că... dar a fost dorinţa lui... Eu l-am adus aici... Sub ochii mei s-a petrecut... Am să-ţi povestesc eu... I-am promis că, dacă va fi rău, rău de tot, te voi aduce... Am vorbit şi eu cu doctorul: din fericire, este o cunoştinţă de-a mea, altfel nu s-ar fi putut... Uite-l că vine! Du-te, du-te repede!
Şi pentru că ea rămase înmărmurită — era parcă prea mult dintr-o dată (cu toată gravitatea situaţiei, păstrase în adâncul sufletului un gram de speranţă, care şi acesta era distrus), Titus o împinse uşor înainte:
— Du-te, Lia... Trebuie! Dumnezeu te va întări...
Şi din acel moment nu mai văzu parcă nimic în faţa unui pat de după un paravan de sticlă.
— Doamne! îngăimă slab, ducându-şi mâna la gură... cât de schimbat era!... Parcă, parcă... Probabil din cauza pansamentului înfăşurat în JUrul capului, şi pentru faptul că pierduse mult sânge. Era palid, grozav de Palid, iar buzele îi erau atât de albe!... Se aplecă, când ajunse aproape de ᵉl> se miră că de departe i se păruse cu totul altfel... Acum era din nou fa-$-n faţă cu minunatul ei iubit, şi cât de frumos era... mai ales când deschise ochii, largi... Plutea în ei acea linişte care-i alungase ei neliniştea, ^totdeauna... Pupilele negre păstrau acea nelipsită strălucire, care-i Pătrundea până în inimă spunându-i fără cuvinte: „Te iubesc, ah Lia, cât

de mult te iubesc." Voia să zică ceva, dar se temea că zicând, va i/bucnj totodată în plâns, şi nu voia cu nici un chip. îl sărută pe frunte, apoi pₑ ochi, apoi pe buze... El zâmbea... De undeva de după paravanul de

sticla se auzi un geamăt prelung, şi apoi o voce slabă, răguşită:
— Domnişoară asistentă, vă rog... vă rog, puţină apă...
Se aşternu din nou linişte. Lia ar fi vrut să culeagă mâinile lui într-ale ei, dar nu putea — erau în perfuzii. Se aplecă şi le mângâie...
— Te-am aşteptat, începu el deodată cu sforţare în glas, voiam... M-am rugat: „Doamne, să nu mă iei până când... până când o voi vedea pe Lia..." Şi El m-a ascultat... Te iubesc, Lia! Să... zâmbi. Să nu-ţi pierzi credinţa, dimpotrivă, să mergi mai hotărâtă înainte... ştii tu... Vezi, chiar dacă s-a întâmplat aşa... Dumnezeu... Dumnezeu le ştie pe toate mai bine decât noi... Să-L iubeşti de-acum încolo mai mult, mai mult... Merită! Ştii doar... Lia...
Vocea i se opri într-o înflorire de zâmbet, nemărginit de senin. Pentru ultima oară îşi cufundă privirea grea de dragoste în undele albastre, adânci ale ochilor iubitei lui, ş-apoi, cu această imagine scumpă pământeană, închise ochii...
Lia se apleca şi mai aproape de el. îl sărută din nou pe frunte, pe ochi. Trăi deodată ca în vis, impresia ciudată că nu-i mai simţea bătăile inimii, cum le simţise întotdeauna când era aproape, aproape de el...
— Doamne! Primul impuls fii să se retragă şi să fugă...
Nu ştia de ce, dar întotdeauna avusese oroare de ceea ce înseamnă „moarte", chiar dacă era conştientă că ea însemna de fapt trecerea într-o altă viaţă, cea spirituală. Oricum, Florin nu murise, nici nu putea accepta măcar ideea. Uite că zâmbea... uite că era atât... atât de frumos! Numai ochii îi închisese, pentru că discuţia cu ea îl epuizase. Nu văzuse niciodată vreun om murind chiar sub ochii ei, şi poate că... Cu siguranţă nu va avea tăria ca nici măcar pe cel pe care-I iubea atât de mult, să-1 vadă... să-1 vadă astfel... Dar nu!... Florin nu trebuia să moară! Nu!
Se uită mecanic la ecranul monitorului de la capătul patului şi...
— Doamne!... Tremura. Cu adevărat inima lui se oprise!... Cu toate acestea, nu se putea retrage.
— Florin! Florin! Şi eu te iubesc... mult... mult...
îl îmbrăţişa, îl sărută din nou... gândul că sufletul lui trecuse deja dincolo îi persista totodată cu o speranţă absurdă că poate monitorul ° înşeală. Şi astfel, un timp, nu se putu urni din loc... doar un răstimp, pâfl* când... Se ridică dintr-o dată... Totul se învârtea în jurul ei, în minte i se
"PutUiU
învârtea o avalanşă de gânduri... Dintr-o dată, din ele se desprinse dureros un bulgăre: „Moartea!" Ce însemna moartea?... Iubitul ei era într-adevăr mort?.. Ce însemna moartea în cazul celui pe care-1 iubea, care îşi dăduse ₛufletul chiar în prezenţa ei?... Acum nu mai ştia nimic...
Mai târziu, nu-şi mai aduse aminte de nimic altceva decât că picioarele o purtaseră năvalnic, nici ea nu ştia unde, că se izbea în goana-i disperată de cineva îmbrăcat în alb, apoi de cineva care semăna cu Titus, şi că se dezmetici după un timp — dar nu de-a binelea (avea senzaţia că trăieşte un vis îngrozitor) — pe o bancă de pe coridorul spitalului. Plângea. Plângea cu sughiţuri în braţele doamnei Pleşa, mama lui Florin. La fel de îndurerată, aceasta încă mai avea puterea să o mângâie, să-i aducă aminte că, de fapt. moartea nu însemna altceva decât o despărţire vremelnică: Florin era acum în prezenţa lui Dumnezeu, a sfinţilor, a îngerilor... Florin murise ca un martir!
Mai târziu, Titus îi povestise cum se petrecuse accidentul
„Când a venit acasă, dimineaţa, după ce s-a despărţit de tine, ne-a spus direct, Iară prea multe amănunte, cum stau lucrurile, punând accent mai mult pe faptul că nu trebuie să ne îngrijorăm, să ne pierdem, ci dimpotrivă, să fim mai încrezători ca nicicând... Ne-am rugat cu toţii... Mama plângea... Era atât de zdrobită, iar lacrimile pe care nu şi le putea stăpâni îi trădau durerea, deşi de pe buze îi ieşeau doar cuvinte de îmbărbătare, de mângâiere. Florin nu plânsese, cu toate că ochii îi luceau. Nu voia să mărească suferinţa mamei sale. Se retrase apoi în camera lui. Când am intrat şi eu acolo — pentru că se scursese prea mult timp, era deja trecut de ora şase şi la şapte trebuia să se prezinte la sediu — l-am găsit cufundat în rugăciune. Batista îi era udă... Se vedea pe chipul lui că plânsese mult.
— Titus, mi-a spus, mai ţii minte de seara aceea când mă frământa gândul că n-aş fi în stare să renunţ la viaţa mea, tocmai acum când trăiesc ᵘnul dintre cele mai minunate episoade ale ei, când unul dintre cele mai 'niportante idealuri ale mele este acela de a o face fericită pe Lia? Mi-ai ᶜântat atunci ca răspuns la frământările mele: 'Da, ia-mi tot, Doamne! Tot Cl> bucurie...' Acela a fost cel mai pregnant răspuns: era

parcă vocea mea "tterioară care se ridica deasupra celor mai arzătoare aspiraţii ale acestei '"rni... se înalţă spre glorii măreţe... Ah, Titus, mi-a mai spus, simt o pace de nedescris, o fericire nefirească pentru situaţia de acum, de parcă n-ar J[re]bui ca, peste puţin timp, să fiu torturat, să sufăr, să trăiesc de-acum departe de Lia, de voi, de toţi cei dragi... Parcă întreaga mea fiinţă

pluteşte deasupra tuturor acestora... Ciudat, nu-i aşa?

Nu i-am răspuns. Mi se părea ciudat, însă cuvintele lui lăsau să se întrevadă o presimţire a despărţirii de această lume a suferinţei... jn sfârşit, încă de când am ieşit din casă cu scopul de a ne îndrepta spre sediu, deşi era foarte întuneric (era şi o vreme ploioasă), ne-am dat seama că suntem urmăriţi.

— Nu trebuie să vii cu mine, te rog, nu. pentru ca nu cumva să pună ochii şi pe tine... Te rog...

Dar cu toată stăruinţa lui, n-am putut... Nici măcar atunci când am descoperit că suntem urmăriţi. Simţeam că nu trebuie cu nici un chip să-1 las singur.

— Du-te, te rog, lasă-mă singur, să nu păţeşti şi tu ceva... cât despre mine, cred că... Te rog, promite-mi că dacă va fi ceva grav o vei aduce pe Lia...

— Florin, i-am spus mirat, cum poţi să...

S-a oprit dintr-o dată: mi s-a părut că avea o dorinţă ciudată, nepotrivită cu situaţia de faţă. Trebuia să ne ferim de urmăritori, trebuia să ajungem cât de repede la staţia de tramvai, iar el...

— Uite, un telefon... Trebuie... Trebuie neapărat s-o sun pe Lia... Ah, Titus, dacă ai şti cât de mult o iubesc!...

— De ce s-o suni, doar v-aţi luat rămas bun... Şi-n plus, nu crezi că-i prea devreme s-o deranjezi pe portăreasă?

— Da, dar... trebuie neapărat... Mă duc, aşteaptă-mă!...

Pur şi simplu, atunci nu l-am înţeles. Apoi, analizând, mi-am dat seama că avusese o presimţire... în sfârşit, când a trecut strada... Nici nu mi-a trecut prin minte că s-ar putea întâmpla ceva asemănător cu cazul lui Dani, ştiind că Securitatea acţionează în aşa fel încât să nu dea nimic de bănuit. Adevărul este că, cel puţin deocamdată, nu înţeleg de ce a trebuit să se ajungă până la... mai întâi cu Dani, apoi cu Florin... Numai Dumnezeu ştie de ce a fost astfel! Poate odată vom înţelege şi noi. M sfârşit, unde am rămas? A, da: era o maşină neagră, o 'Dacia'... 1-a lovit în plin. Şi apoi a întins-o cu viteză. Mi-am dat seama despre ce era vorba-■• Doamne, a fost groaznic... N-are rost să-ţi spun mai multe... în orice caZ, spre deosebire de accidentul lui Dani, care a fost, să zic aşa...o mai"e imprudenţă de-a lor (cine ştie ce-o fi fost în capul acelora care au acţion[a1] atunci?), acum au lucrat cu o precauţie ingenioasă. Au fost la faţa locul*[11] chiar şi câţiva martori care au dat imediat declaraţie Miliţiei că a fost doai vina lui Florin, că era întuneric, ploua, iar el trecuse pe unde nu era ma"

.aţ Bineînţeles că nu a fost aşa, dar oricum declaraţia mea nu a fost luată -m seamă, de fapt, ce sens mai avea să?... Orice ar fi fost, tot ei ieşeau la sUprafaţă. Doar ştii şi tu că în cazul lui Dani nu s-a făcut nici o investigaţie, înainte de a intra în inconştienţă, mi-a zis:

— Promite-mi că dacă va fi rău, rău de tot... Ştii la ce mă refer, mi-o vei aduce pe Lia...

în rest, ştii şi tu ce s-a întâmplat..."

jur de

CAPITOLUL 21

După moartea lui Florin. Lia îşi reveni — ziceau cu uimire cei din — destul de repede, aceasta pentru că nici nu trecuse prea mult timp la înmormântre şi ea parcă devenise mai însufleţită, mai dornică de-a face mereu ceva în plus pentru Dumnezeu. Doar hainele de doliu şi ochii care şi acum mai păstrau încercănarea, aminteau de tragedia din viaţa ei. Trăsăturile feţei, marcate dureros de oboseală, sau privirea visătoare nu reprezentau deloc un indiciu că durerea nu fusese înfrântă. Numai cei apropiaţi, ştiau prin ce trecuse până să ajungă la această stare. După înmormântare, câteva zile nu mai mersese la cursuri, nici măcar nu mai ieşise afară din cămin, nu mai putuse decât la insistenţele Ancăi, să mănânce, dar numai câte puţin...

— Mi-e atât de greu, ah, dacă ai şti... gemea aruncându-se în braţele Ancăi când amintirile proaspete

reuşeau din nou să rupă digul de rezistenţă al voinţei, al încrederii care te poate ridica mai presus de orice suferinţă, oricât de imensă ar fi.
Totul se petrecuse dintr-o dată, ca într-un coşmar din care se trezi cu visele dragostei, cu dorinţele fierbinţi, spulberate. Numai înainte cu câteva zile urcaseră împreună pe culmile cele mai înalte ale unirii sufleteşti, îşi făgăduiseră unul altuia credinţă... „Dumnezeul tău va fi Ş[1] Dumnezeul meu, unde vei muri tu voi muri şi eu, şi acolo voi fi îngropată. Facă-mi Domnul ce-o vrea, dar numai moartea mă va despărţi de tine." I[ar] acum, când mâinile calde, privirea fierbinte şi freamătul dragostei din fiinţa lui nu mai existau, inima ei sfâşiată nu mai dorea nimic altceva decât să fie şi ea acolo unde era el. Mai bine de un an de zile, nu exista 3 în care să nu se întâlnească, să povestească, să râdă, să plângă sub arip[a] privirii lui blânde, sau a braţului său mângâietor, iar acum dintr-o dat" rămăseseră numai amintiri duioase, scumpe şi sfâşietoare.
— Doamne, zicea când toată această avalanşă de imagini ale trecţ[1'] tului proaspăt se rostogoleau asupra minţii şi nervilor ei... Doamne, eu Şf[u] că doar Tu eşti singurul meu remediu.

Şi într-adevăr, Dumnezeu care a promis că există în acelaşi timp în locurile cele mai înalte ale universului, şi totodată alături de inimi zdrobite, ca să-i aline pe cei suferinzi, îi asculta suspinul, îi trimitea nemărginite mângâieri...
în fiecare zi veneau mereu prieteni de-ai lor, sau chiar alţii cu care niciodată nu vorbise, dar care îi cunoscuseră din vedere (pe ea şi pe Florin), îi iubiseră şi îi admiraseră. Camera era plină de flori, de vorbe alinătoare, sau de undele sonore ale cântărilor care-i ungeau rana sufletului. Şi întristarea Liei nu mai era atât de insuportabilă. Fireşte că nu-şi putea stăpâni gândurile fugare în trecut şi nu ştia dacă această tendinţă o va putea înlătura vreodată. Florin făcuse parte din însuşi sufletul ei, iar când el plecase, o dată cu el, plecase o parte din sufletul ei, şi rămase aici pe pământ o parte dintr-al lui. Era convinsă (cel puţin acum) că niciodată, trecând prin locuri în care trăiseră clipe deosebite de fericire, nu-şi va putea închide ochii memoriei... Şi atunci, pentru că tot acest oraş, fiecare alee, fiecare părculeţ, Universitatea, Catedrala, Biserica, absolut toate locurile în care îşi trăia mai departe viaţa, îi aduceau inevitabil aminte, ce va face?... Avea momente când se confrunta cu impresia că va ajunge să-şi piardă minţile, şi atunci parcă toată puterea ei de înţelegere se sfărâmă odată cu toate lacrimile fierbinţi.
într-o seară însă, când rămase doar ea singură în cameră, se prăbuşi in genunchi. Şi când se ridică, împreună cu o grămadă de versete biblice mângâietoare, pe care parcă le uitase cu desăvârâire, îşi aminti şi de ultimele cuvinte scumpe, poate singurele capabile să o ridice din starea aceasta, le dăduse uitării... Parcă acel glas scump, venit din adâncurile gândurilor răvăşite pe măsură ce ieşea la suprafaţă linişti dintr-o dată valurile zbuciumatei furtuni: „Să nu-ţi pierzi credinţa: dimpotrivă, să mergi mai hotărât înainte... Ştii tu... Vezi, chiar dacă s-a întâmplat aşa... Dumnezeu... Dumnezeu le ştie pe toate mai bine decât noi... Să-L iubeşti ^[e] acum încolo mai mult, mult mai mult... Merită!..." Ah, şi în acele Momente de aducere-aminte — ochii duhovniceşti, închişi pentru un timp, [Se] deschiseră dintr-o dată larg, larg de tot, cuprinzând în acelaşi timp şi Pământul cu toată jalea lui, dar şi cerul cu toată gloria şi splendoarea-i... ^erul care acum se unea cu pământul... Şi de-abia acum, ca şi cum s-ar fi dezmeticit, începu să mediteze la ceea ce însemna de fapt moartea lui F'orin. Teoretic ştiuse întotdeauna, dar acum era altfel.
Moartea?! Deci, ce însemna ea? „M-aştept şi nădăjduiesc cu tărie nu voi fi dat de ruşine cu nimic: ci că acum, ca întotdeauna, Cristos va

fi proslăvit cu îndrăzneală în trupul meu, fie prin viaţa mea, fie $p_{r}J_{n}$ moartea mea. Căci pentru mine a trăi este Cristos şi a muri este un câştig" (Filipeni 1:20-21) — acestea fuseseră versetele pe care însuşi Florin l_{t} citise în Catedrală după imediata moarte a celui mai bun prieten al său Dani Cruceru Fuseseră citite apoi de alţii la înmormântarea lui.
Pentru el, fiecare clipă trăită în viaţa aceasta însemnase Cristos însemnase proslăvirea Lui, iar moartea lui... Cuvântul lui Dumnezeu $_{0}$ numea „câştig", deci mai mult decât proslăvirea lui Cristos... Doamne, dar ce putea să existe în universul acesta, ceva mai presus decât fericirea de a contribui la proslăvirea lui Cristos? Ah!... Şi totuşi moartea lui Florin era ceva mai înalt... însemna că era mai presus de puterea ei de

înţelegere, ca fiinţă materială încă. Da, pentru că aşa cum spunea apostolul Petru (de atâtea ori citiseră împreună acest verset) .....îl iubiţi Iară să-L fi văzut, credeţi în El, fără să-L vedeţi, şi vă bucuraţi cu o bucurie negrăită şi strălucită..." (1 Petru 1:8). Ah, şi de câte ori simţise copleşind-o iubirea aceea... prin credinţă (pentru că nu-L vedea), şi cât de nesecat de bucurie şi slavă era izvorul acestei iubiri...

Deci ce însemna moartea? Ah, un imens câştig!... Să ajungi sate întâlneşti, să-L priveşti pe Cel pe care L-ai iubit atâţia ani fără să-L fi văzut!... Ce bucurie negrăită se poate ascunde dincolo de această perdea, pe care mulţi oameni o numesc cea mai mare tragedie, sfârşitul absolut!... Pentru iubitul ei, era cu adevărat un mare câştig.

Şi cum era copleşită încă de oboseală, de durere, se întreba de ce nu o luase şi pe ea Dumnezeu, de ce nu îi îngăduise şi ei acest favor? Cât de frumos ar fi fost ca, împreună, ţinându-se de mână, să păşească amândoi în faţa zâmbetului Mântuitorului! De ce ea mai trebuia încă să trăiască în lumea aceasta materială, plină de suferinţe? Oare moartea lui Florin era un câştig doar pentru el? Dacă ar fi fost astfel, Dumnezeu ar fi putut să-1 mai ţină încă în viaţă, cum zicea Pavel în versetul din Filipeni 1:22: „Dar, dacă mai trăiesc în trup, ca să lucrez cu roade, face să trăiesc: şi nu ştiu ce trebuie să aleg..."

în cazul lui Florin, Dumnezeu alesese... însemna că moartea lui le va fi mai de folos celor care au rămas pe pământ, decât dacă el ar fi rămas mai departe în trup, lucrând pentru Dumnezeu. Bineînţeles că acum nu înţelegea în ce fel, dar credea că va veni vremea înălţătoare când va înţelege. Şi cât de mult se va bucura Florin, când se vor reîntâlni odată &1 cer, şi ea îi va povesti ce înrâurire avusese moartea lui asupra a zeci, saU poate sute de oameni. Oare cât va trebui să mai aştepte până alunei... pâflâ

atunci când se vor întâlni?

De fapt, numai pentru că el murise ca martir, cu siguranţă, în urma morţii lui, Dumnezeu va face să strălucească şi mai mult lumina Evangheliei. în toate veacurile, în urma martirajului a miilor de creştini jjn arenele romane, ori în timpul Inchiziţiei, ori a altor împrejurări istorice .._ moartea martirilor năştea valuri mai puternice, mai înalte de alţi urmaşi ai lui Cristos. Murise Dani, murise Florin, erau şi atâţia alţii pe care ea nu-i cunoştea sau care, chiar dacă nu îşi dăduseră sufletul în suferinţă ■-anlploarea suferinţei lor Dumnezeu o privea ca pe un martiraj. însemna că Dumnezeu va aduce valuri noi... valuri noi de suflete la lumină...

...Din nou moartea? De ce ajungea mereu şi mereu la această analiză? „Căci toţi trebuie să ne înfăţişăm în faţa scaunului de judecată a lui Cristos, pentru ca fiecare să-şi primească răsplata după binele sau răul pe care-1 va fi făcut când trăia în trap" (2 Corinteni 5:10). Nu ştiuse ea acest verset care, de fapt, era chiar pe pagina versetelor pe care mama lui Florin î le citise în seara aceea în care fusese copleşită de durere, când Florin era sub arestul Securităţii? Nu-1 citise ea de nenumărate ori, atunci când discutase cu alţii despre cea mai importantă problemă a sufletului lor, a vieţii lor — mântuirea? De ce acum, citindu-1 şi răscitindu-1 în contextul literar, în contextul întâmplărilor proaspete din viaţa ei, se cutremura până la lacrimi fierbinţi? De ce tocmai acum după ce Florin murise, mintea ei începuse să fie mult mai acaparată de gânduri ca: moartea este iminentă pentru orice fiinţă: trecerea din viaţa aceasta în cea spirituală implică pentru toţi înfăţişarea înaintea lui Dumnezeu în faţa judecăţii... Ce alinare plăcută era să se gândească la Florin, care părăsind trupul acesta era „acasă la Domnul", aproape, aproape de El, unde se vor reîntâlni odată, şi totodată, cu ce intensitate, în inima ei se instalase groaza, fluturându-şi gândurile spre casa Părintească (părinţii ei erau nemântuiţi) sau spre talazurile gălăgioase ale miilor de studenţi printre care zilnic exista şi ea... ca o simplă picătură din-tr-un ocean... O simplă picătură? Cât de ciudat! De ce oare, de ce gândea astfel? Pentru că, la orele de vârf, când aleile erau ticsite, arhipline de paşi $> de voci, când chiar maşinile de pe stradă se opreau dând întâietate irurilor interminabile de studenţi, putea uşor să-ţi zboare gândul la Hsemănarea dintre persoana ta şi o picătură dintr-un val care înoată cu lentul împreună. Şi totuşi, în circumstanţa miilor de voci, de paşi, de âanduri — cât de bine era să ştie că simplul ei gând, simplul ei pas însem-na infinit mai mult în ochii lui Dumnezeu decât o simplă picătură purtată de curent, decât un simplu zbor de pasăre în văzduh. Şi aceasta nu era valabil

doar pentru persoana ei, ci şi înaintea Divinităţii!... Câtă sulcrinţă, câte greutăţi, câte frământări, câte

căutări fără noimă şi, la sfârşit — moartea ^ mai devreme sau mai târziu, începutul altei lumi pentru care de fapt ani f'os| creaţi, pentru care de fapt Dumnezeu a hotărât să ne naştem...
„Doamne, se ruga. Te rog măcar pentru 'lumea mea', pentru cei din junii meu: mama, tata, prietenii din cămin, de la facultate... Doamne, Ţe rog ca măcar ei să facă parte din acele Valuri noi' născute în urma morţii ca martir a lui Florin..." Iar de un timp, pentru că dorinţa aceasta devenise atât de imperioasă, nu pentru că Dumnezeu ar fi cerut aceasta, ci deoarece consacrarea ei deplină (parcă o dată cu Florin toate aspiraţiile ei muriseră, fiind transformate numai în gânduri spirituale, gânduri de sus), reflecta: „Chiar dacă ar fi ca eu să devin o nouă victimă a urgiei, ce contează aceasta faţă de mântuirea a cel puţin un suflet, care în ochii lui Dumnezeu are mai multă valoare decât o întreagă lume materială."
încetul cu încetul, fără ca ea să-şi dea seama, Lia luase locul lui Florin — nu în misiunea de transport a Bibliilor, ci în cea de îmbărbătare a grapului de studenţi creştini destul de înfricoşaţi în urma întâmplărilor zguduitoare (ieşite din comun) privind soarta lui Dani şi a lui Florin. Era atât de frumoasă, iar cuvintele inimii ei, ascultându-Ie, era imposibil să rămâi mai departe insensibil, nepăsător faţă de cei care aveau nevoie vitală de Evanghelie, de mântuire.
Se părea că şi asupra lui Titus, moartea lui Florin avusese până la urmă aceeaşi influenţă binefăcătoare, chiar dacă la început suferise enorm. Şi dacă înainte, punând în faţă precauţia, „poate prea multă precauţie" — cum se exprima el, acum avea impresia de altfel ca şi Lia, că nu mai era timp de pierdut...
Bineînţeles că precauţia nu trebuia dată la o parte, însă ea nu trebuia să constituie o piedică în necesitatea răspândirii mesajului de dragoste, de mântuire al lui Dumnezeu. Precauţia, pe de o parte, zelul, curajul pe de alta — trebuiau îmbinate cu credinţă şi rugăciuni. în scopul acesta, studenţii creştini se întâlneau din ce în ce nw> des, iar faptul că Dumnezeu îşi îndreptase în mod deosebit privirea spre ei, se simţea, se vedea pregnant...
Bibliile pe care le transferaseră în noaptea aceea din oraş în satul *G,* Titus le aducea cu maşina lui, câteva în fiecare zi, şi imediat erau împărţ[te] prin cămine, prin parcuri, chiar şi în facultăţi... Totul se petrecea de la om la om, fără vâlvă, în cea mai deplină linişte, în camerele căminelor de fe[te] sau de băieţi, pe băncile din parcuri, sau chiar în cabinetele profesoril[or] universitari.
"punţile,
257
Deşi deocamdată. Securitatea, cea care la orice mişcare ar fi inter-venit interogând, arestând, parcă amorţise, parcă orbise — toţi erau .onstienţi că pericolul îi ameninţă, că era posibil să fie prinşi sau chiar să ^părtăşească o soartă asemănătoare cu a lui Dani sau Florin. Nici celei nlai timide fete însă. nu-i trecea prin minte să considere eventualele periile motive pentru care să renunţe la bucuria de a dărui o Biblie, sau de a le spune celor din jur despre dragostea lui Dumnezeu, a Mântuitorului.
La adunările din fiecare duminică după-masa, din Catedrală, nici vorbă să se fi renunţat: dimpotrivă: rândurile celor prezenţi acolo, în parc, înainte de ora când intrau în Catedrală, se îngroşară tot mai mult. După acea întâlnire se împrăştiau în vederea evanghelizării în grupuri de câte doi. prin multele parcuri ale oraşului, pline de lume în aceste după-mese plăcute de la începutul verii. Toate acestea avuseseră loc într-un timp destul de scurt de la mortea lui Florin, până în perioada sesiunilor (chiar şi în sesiuni, în pofida crizei de timp, aceste activităţi nu se sistaseră).
Şi toată această înviorare spirituală pornise de la consacrarea deplină a lui Florin, care se rugase în noaptea aceea, înainte de a începe misiunea de transport a acelor Biblii: „Te laud Dumnezeul meu, că alături de fraţii mei pot să-Ţi spun fără reţineri: Chiar cu preţul vieţii mele, salvează aceste Biblii scumpe, prin care Tu poţi să faci să Te cunoască mii de oameni din acest mare oraş universitar..." Despre acest secret ştiau doar Lia şi Titus, care trăiseră alături de el când se confruntase cu astfel de gânduri, ca şi cum ar fi presimţit că alegerea lui ar fi însemnat cu adevărat o alegere decisivă şi a lui Dumnezeu în privinţa vieţii lui materiale, în favoarea renaşterii spirituale a altor suflete.
Şi totuşi Lia şi Titus nu ştiau totul... Cineva care ştia ceea ce ei nu Ştiau, dar care nu putea să privească prin prisma intervenţiei lui Dumnezeu, era Mircea. Da, el fusese pionul pe care degetul lui Dumnezeu '1 îndepărtase împiedicându-1 să-şi ducă la împlinire planurile prin care Cuvântul Său ar fi putut fi călcat în picioare, până şi colegul său de cameră, Bogdan, primise o Biblie în dar, pe care o citea zilnic, dus pe gânduri. Şi parcă, de când luase contact cu această Carte, ceva de neînţeles pentru Mircea se petrecea cu

el.
De mai multe ori, Mircea luase, sau mai bine zis se forţase să ia hotărârea de a-1 demasca, dar pur şi simplu nu se mai înţelegea pe sine Uisuşi — nu putea trece peste bariera conştiinţei. Uneori, când Bogdan 'ipsea din cameră, ceva care poate era doar o simplă curiozitate sau poate [0] dorinţă misterioasă a sufletului său răvăşit (recunoştea aceasta doar în
2SX v°
subconştient), îl îmboldea să ridice salteaua pentru a scoate din ascunzişul ei Cartea aceea. O răsfoia, apoi căutând neapărat ceva în cuprinsul ei (nil ştia nici el concret ce), şi pentru că nu găsea imediat, o punea la loc Adevărul era că încă îl mai frământa serios moartea lui Florin, de care se simţea pe deplin vinovat. Cu Lia nu ar fi vrut să se întâlnească vreodată pentru nimic în lume. Nu ştia de ce îl încercau sentimente grozave de teamă, doar la gândul că va trăi din nou coşmaruri chinuitoare, ca în noaptea aceea când avusese visul ciudat despre şirul de oameni care stăteau înşiruiţi pe coridorul Securităţii aşteptând să le vină rândul să intre în biroul lui Oprea, unde erau iradiaţi, el însuşi ajungând să fie o victimă.
Se întâlni totuşi cu ea, o dată din întâmplare... Era spre seară, se întorcea de la cursuri. Lia era însoţită de Anca. Spre surprinderea sa, când ajunseră în dreptul lui, cele două fete îl salutară zâmbindu-i prieteneşte, pentru el însă, prezenţa lor, având în vedere gândurile lui de culpabilitate, căpătă dintr-o dată imaginea unei vedenii ciudate. Cum era îmbrăcată în doliu, părul lung, buclat, răsfirat pe spate, cu trăsăturile feţei diafane perfecte, i se păru că Lia era aidoma unui înger coborât din cer, venit să-1 pedepsească pentru tot răul pe care-1 făcuse pe pământ.
Mare fusese mirarea fetelor când acesta, ridicându-şi mîinile ca un om care ar fi vrut să scape spasmodic de ceva nevăzut, îngăimase o grămadă de cuvinte ciudate fără înţeles, sfârşind prin a se arunca ghem la pământ cu picioarele strânse sub trup, cu pumnii încleştaţi, strigând:
— Salvaţi-mă!... Sunt atâţia câini pe aici!... Auziţi-i cum latră... mă vor face bucăţi, bucăţele...
Când îşi revenise, cele două fete erau aplecate asupra lui.
Mila se reflecta în lucirea ochilor şi în timbrul vocilor, iar lui, amintindu-şi de cele petrecute, îi venise să intre în pământ de ruşine. Se smulsese de lângă ele şi alergase nebuneşte înainte. Hainele lui erau ude leoarcă de sudoare. Era sigur că nu în urma izbucnirii ciudate, ci mai mult din pricina ruşinii, a gândului că într-adevăr era bolnav ajunsese în halul acela. Totuşi nu avu curajul să consulte un psihiatru. Cum ar fi putut să-i destăinuie acestuia problemele vieţii lui?... Se temea de Securitate şi ^ plus, se cutremura numai la gândul că ar putea fi nevoit vreodată sa împărtăşească vreunui alt om grozăviile faptelor lui.
Curând însă, crizele acelea începură să se repete tot mai des. Avea aproape în fiecare seară coşmaruri: fie că era sub urmărirea câinilor Securităţii, fie că era torturat în beciurile lor, sau, în ultima vreme, se cofl' frunta cu grozăvia coşmarului ciudat că pentru toate câte făcuse va trebjjţ

odată să dea socoteală înaintea... nu ştia sigur înaintea cui, dar oricum înaintea cuiva care-i inspira grozav de multă teamă.
în ultimul timp, presat de toate acestea, de abia mai putea face faţă rigorilor cursurilor, iar activitatea de a lucra pentru Securitate deveni din ce în ce mai dificilă. Şi pentru că, de la o vreme aducea prea puţine, prea neînsemnate informaţii, Securitatea, cum era şi firesc începu să se îndoiască de loialitatea lui, şi el simţi aceasta. în disperarea lui, gândi că ar fi bine să apeleze la Mihai. Doar convenise cu el că, atunci când va fi într-o situaţie dificilă, va face tot ce va depinde de el ca să-1 ajute. Nu avu însă curajul gândindu-se pe de o parte în ce hal era Lia (sau mai bine zis în ce hal va ajunge în curând) cea pe care acesta o iubea mai mult decât oricând, nebănuind nimic rău, şi, pe de alta, era aproape sigur că intervenţia lui nu l-ar putea ajuta cu nimic: dimpotrivă... O dovedise întâmplarea cu Lia. Se cutremură înciudat numai la gândul că putuse vreodată să gândească atât de naiv privind o eventuală intervenţie a lui Mihai pentru el.
Suma pe care el o pretinsese de la Mihai, o primi curând după moartea lui Florin. Cea mai mare parte de bani o trimisese prin poştă acasă, rugând-o pe maică-sa ca jumătate să-i folosească pentru ea, pentru ne-voile casei, şi cealaltă jumătate să o pună deoparte pentru el. Ceilalţi bani pe care şi-i oprise, îi cheltui până la ultimul prin barurile din complex.
Avea tot mai des impresia neplăcută că el, cel care urcase deja paşi importanţi spre „consacrare" se prăvălise dintr-o dată şi, acum, se ţâra doar în viaţa aceasta — ca un vierme... Se ţâra şi aştepta totodată cu

sufletul înăcrit de spaimă apropierea timpului când va fi strivit de Securitate. Oare nu era aceasta pedeapsa îngrozitoare pe care o trăia deja în coşmarurile lui?

într-adevăr, presimţirile lui, din nefericire, fuseseră întemeiate. Cu toate acestea, avusese un aşa-zis mare noroc datorat crizelor lui. Astfel de crize îl apucară odată tocmai când se afla în biroul lui Oprea. Dacă nu ar fi fost vorba despre astfel de crize care arătau că este bolnav psihic, cine Ştie ce s-ar fi ales de el? Dar aşa avu un mare noroc — scăpă doar cu eXmatricularea din facultate şi bineînţeles, cu internarea într-un spital de neuropsihiatrie din oraş.

în tot acest timp, în mod deosebit de atunci când se întâlniră şi-l ^Pucase criza aceea, Lia, dar în mod stăruitor Anca se rugaseră pentru el. " făcuse atât de mult rău, şi unul dintre idealurile ei din trecut fusese să se răzbune cât mai crunt pe acest ticălos trădător. De când îl cunoscuse pe ^■ristos însă, se lupta grozav de mult cu ea însăşi pentru a-şi înăbuşi defini-

tiv această ură înverşunată, aceste dorinţe răzbunătoare. „Dar Eu vă sr (erau cuvintele lui Isus) 'Iubiţi pe vrăjmaşii voştri, binecuvântaţi pe cei ce vă blestemă, faceţi bine celor ce vă urăsc şi rugaţi-vă pentru cei ce vă insultă şi vă prigonesc, ca să fiţi fii ai Tatălui vostru care este în ceruri...'" (Matei 5:44-45). I se păru nespus de greu de cucerit această stare care de fapt îi consimţea în mod deosebit că era o fiică a Celui Preaînalt, dar până la urmă, prin puterea care venea de sus — nu prin ea însăşi — birui. Se simţea atât de bine, atât de fericită, izbutind să se roage cu lacrimi fierbinţi cu aceeaşi sensibilă compasiune pentru Mircea, cel care călcase în picioare viaţa ei şi a iubitului ei, ca şi pentru însuşi Relu, pe care îl iubea atât de mult.

Când Mircea fusese dat afară din facultate, se întristară amândouă — şi ea şi Lia — dar, pe de altă parte, bucuria le fu mai mare la gândul că aceasta însemna că Mircea o rupsese cu Securitatea. Starea lui psihică era jalnică. Maică-sa, pe care o întâlniră în timpul unei vizite la spital, era disperată: era singurul ei fiu, soţul îi murise demult, şi nu mai avea pe nimeni în lumea aceasta... în afară de Dumnezeu. Era o femeie tare credincioasă, ortodoxă, care citea zilnic Biblia şi nu existase zi, spunea ea, mai ales de când Mircea plecase de acasă, să nu se roage pentru el şi mai presus pentru mântuirea sufletului lui.

CAPITOLUL 22

Dar ce se petrecuse cu Mihai de la moartea lui Florin? Câteva zile, după aflarea acestei veşti, deşi se aştepta — având în vedere circumstanţele de el ştiute — la o tragedie asemănătoare cu a lui Dani Cruceru, nu mai fusese bun de nimic. Era muncit de tot felul de gânduri... Se trezea câteodată că o voce venită din adâncul fiinţei lui îi striga într-un fel înfricoşător: „Eşti un ucigaş!... Datorită ţie, Florin a fost ucis. Şi pentru asta nu va fi niciodată vreun remediu. Acest sentiment sinistru, că ai fost odată un criminal, te va urmări toată viaţa, pas cu pas, cu atât mai mult cu cât idealul tău este să o câştigi pe Lia, să trăieşti alături de ea, de cea care, fiind iubita celui ucis de tine, îţi va aduce mereu aminte... Cum îţi vor fi atunci plăcute atingerile, glasul, toată frumuseţea ei, când acestea vor purta cu ele acea amintire? Cum vei putea fi fericit în prezenţa ei, a celei pe care o doreşti ca pe însăşi viaţa ta, când tu ai fost odinioară ucigaşul unei părţi din însuşi sufletul ei?" Şi, până la urmă, pentru că nici măcar poftă de mâncare nu mai avea, nevăzând nici o altă cale de a ieşi din acest impas, acceptă consultul psihologului. După şedinţe, se simţi mai bine, mai uşurat. Acum triumfa gândul îndreptăţirii: avusese dreptate să-şi apere propriile-i sentimente, propria-i fericire, şi, în plus — moartea unui om. Toţi ştiau adevărul: se depuseră chiar mărturii de către acei care fuseseră la faţa locului când se petrecuse accidentul, conform cărora reieşea că Florin fusese cel vinovat, că maşina frânase, însă fusese prea târziu... Deci era clar că fusese doar o simplă şi nefericită ironie a soartei, nimic altceva prin care cineva ar fi acţionat voit pentru a-i lua viaţa. Era evident Ca Securitatea nu avusese nici un amestec, deci nici el nu era vinovat cu absolut nimic: aceasta, chiar dacă Mircea susţinea cu totul altceva, chiar dacă el însuşi, în sufletul lui nu era împăcat cu aceste motivaţii. Şi tocmai datorită acestor reminiscenţe supărătoare din subconştient, şi nu numai de aceasta ci şi pentru că se temea şi nu avea încredere în unchiul său pe care •' simţea, indirect, mereu pe urmele paşilor, ale gândurilor şi sentimentelor lui — hotărî să-şi caute o locuinţă separată. La început, bineînţeles că toţi

se împotriviră: „Cum adică, îi spusese grozav de îndurerată mătuşă-^ când aici ai camera ta, nimeni nu te deranjează... poţi să vii sau să pleci la orice oră pofteşti, să mănânci — la fel?... Cu ce te-am supărat? Ce pot faCe mai mult pentru tine? Spune-mi şi voi încerca." Şi Mihai, în faţa împotrivirii mătuşii, trebui, cu inima înciudată, grea, ca un om care nu are drepUil nici măcar la libertatea mult râvnită — să renunţe. îi era prea milă de ea astfel încât să o mai zdrobească cu o astfel de hotărâre pe care nu ar fi putut s-o înţeleagă, numai în cazul în care el i-ar fi mărturisit totul... sj deocamdată nu putea. Era şi aşa prea mult faptul că psihologul ştia despre intimităţile lui. Se simţea totuşi în siguranţă faţă de acesta, pentru că avea încredere în promisiunile conform cărora nimeni nu va afla vreodată despre confesiunile lui (şi medicul fusese destul de convingător). Se convinsese de altfel mai târziu că, într-adevăr fusese loial pacientului său. Oricum, aceste şedinţe nu le acceptă decât de vreo câteva ori. După ce se văzu mai întremat, din nou nu mai putu suporta intervenţia altuia în viaţa lui personală. Lăsă să treacă vreo două săptămâni, zile grele de aşteptare în care se confiaintă cu emoţii, cu tot felul de planuri, cum ar putea să se apropie mai mult de Lia. Era conştient că avea nevoie de multă răbdare şi stăpânire de sine. Aşteptase de atâta timp măcar prilejul de a se apropia de ea, iar acum, când piedica cea mai importantă, în urma atâtor lupte şi frământări fusese înlăturată (era vorba bineînţeles despre Florin) — descoperea în el o fire grozav de intemperată. îşi impuse să aibă în fiecare clipă în vedere, chiar şi atunci când era singur şi nimeni nu-i cunoştea gândul ascuns — că Lia era o sfântă şi, dacă va ajunge vreodată să fie soţia lui, aşa o va păstra până la sfârşit. Faptul că Lia era o sfântă, o devotată a acelui presupus Dumnezeu, nu-1 mai deranja cu nimic, cum se întâmplase altădată. Singurul, dar seriosul inconvenient era că acesta putea fi un motiv cert pentru unchiul său să o înlăture din viaţa lui. „Dar mă voi muta până la urmă de aici, din casa aceasta blestemată, gândea, ca la un refugiu: voi avea aici, în oraş o garsonieră, şi atunci, nu voi mai fi mereu obsedat de o posibilă primejdie venită din partea lui." începuse să-şi ia cu conştiinciozitate vitaminele şi să mănânce bine pentru a se reface având în vedere în primul rând aspectul fizic. Slăbise exagerat, astfel încât lui însuşi îi era lehamite să se studieze în oglindă, şi cu siguranţa, Liei ar putea să nu-i placă. Pentru prima oară, deci, după toate acestea, ° întâlni în acelaşi loc obişnuit — parcarea din faţa Universităţi'-Cumpărase un buchet mare de garoafe, toate roşii... De câte ori nu visase el la ziua când îi va putea dărui un asemenea buchet!... La început, Lia nu

"petiţiile,

voi sâ-1 primească: i se păru lui Mihai chiar că Lia se încruntă şi că faţa i se transfigura uşor sub imperiul unor sentimente nelămurite, oricum ceva je care amintindu-şi apoi, se amarase pentru că gândul îi zburase inevitabil la posibilitatea ca Anca să-i fi povestit presupunerile ei şi atunci... Cum ar fi putut Lia cel puţin să-1 accepte în apropierea ei (să nu zică să-1 iubească) — vreodată pe cel care fusese indirect ucigaşul iubitului ei?... până la urmă, totuşi la insistenţele lui, Lia primi florile, însă nu-i dărui nici măcar un simplu zâmbet în afară de un rece „mulţumesc frumos", sau cel puţin aşa i se păru lui. Câteva zile, dezamăgit peste măsură de această atitudine a ei, căzu din nou într-o stare de nostalgie şi amărăciune. Se gândi chiar s-o abordeze pe Anca, iscodind-o dacă într-adevăr vorbise ceva cu Lia, însă numai pe baza acelei discuţii de atunci de când venise să o vadă pe Lia şi o găsise dormind — nu avea nici un motiv să fie convins că Anca ştie adevărul. Exista pericolul să se dea el însuşi de gol, de aceea renunţă. Se întâlni însă o dată cu Lia din întâmplare... Ce-i drept era însoţită de Anca, dar mai era cineva cu ele: mergea alături de Lia, iar Lia ţinea un buchet de trandafiri — îl primise cu siguranţă de la acel tânăr. Chiar dacă trecuse puţin timp de la moartea logodnicului ei, chiar dacă Lia purta haine îndoliate, chiar dacă cearcănele încă nu se topiseră, Lia era prea frumoasă ca să nu aibă deja de pe acum o grămadă de pretendenţi, care chiar dacă nu-i arătau altceva decât respect şi compasiune, cu siguranţă aveau gânduri asemănătoare cu ale lui. Şi, în urma acestei întâmplări, Mihai hotărî, chiar cu riscul de a trăi o nouă dezamăgire — să încerce din nou. Numai presupunerea că putea să i-o smulgă din nou un altul, îl făcea să se cutremure. „Dar nu, de data aceasta va fi a mea, numai a mea" hotărî, încleştând dureros pumnii din pricina dorinţei care îl făcea să-şi piardă cumpătul. Şi după ce trecea această stare — se miră cum de putuse să fie atât de categoric ca şi când... o poartă ferecată cu lacăte grele o înlăturase din calea lui prin dispariţia lui Florin, însă în faţa lui, se căsca 0 alta, poate şi mai grea de deschis — inima ei. Dacă pentru atingerea dopului lui călcase chiar şi peste viaţa unui om, pentru a ajunge la ea, el iu va putea niciodată, în nici un fel s-o constrângă. Şi acest

gând îl indispunea pentru că era nevoit să suporte instabilitatea sortii, ca o frunză Purtată de suflul vântului încotro acesta voia. O aştepta deci din nou, acolo ~~ în faţa Universităţii, de data aceasta cu un buchet de trandafiri. Lia nu-1 mai respinse ca data trecută. Faţa îi rămase senină ca şi cerul de iunie, care Se oglindea nemărginit în valurile albastre ale ochilor ei, iar zâmbetul ei deveni pentru el ca o lumină aprinsă în cea mai adâncă încăpere a sufle-

tului. Avu chiar îndrăzneala, cu toate că se bâlbâi să o roage să-i permită să o conducă până la cămin. Dar aceasta Lia nu acceptă. Totuşi el nu se întrista, pentru că zâmbetul ei, printre trandafirii roşii pe care îi contempla cu nesaţ — însemna mai mult... deocamdată mai mult decât ar fi visat vreodată.

— îmi plac mult trandafirii, atât de mult... Aceştia sunt nespus de frumoşi, se scursese de pe buzele ei printre petalele roşii strivite de faţa-i de păru-i...

Se simţi atât de fericit, încât multe zile fericirea lui dăinui din plin doar la aducerea-aminte a acestei imagini: cât era de magnifică iubita lui printre trandafirii dăruiţi de el. Următoarea dată, peste două zile, din nou o aşteptă, cu un buchet la fel de frumos... însă Lia, după ce coborî treptele Universităţii, nu mai trecu pe unde îi era de obicei drumul spre cămin — pe aleea de lângă parcare, ci se îndreptă în direcţia opusă, căutând cu privirea pe cineva.... ca şi pe vremea când îl aştepta pe Florin să sosească din direcţia Facultăţii de Electrotehnică. Şi cu toate că era o aberaţie să creadă că ar mai putea să apară alergând cu zâmbetul senin pe alee, să se oprească în dreptul ei, să o îmbrăţişeze şi, râzând să-şi continuie drumul, Mihai simţea cuprinzându-1 un val de gelozie ciudată. Bineînţeles că era o abstracţie, rod al unor rămăşiţe de sentimente, dar nu ştia de ce nu i se putea împotrivi. Şi când Lia se întoarse de departe, el o văzu cum îşi ştergea fără încetare ochii: plângea. Se aşeză pe o bancă, şi cu privirea pironită în acea direcţie, o vedea ducându-şi mereu batista la ochi. „Florin nu mai exista, îi clocotea în minte, dar tot pe el îl iubeşte... Şi cine ştie cât timp?..." Peste un răstimp, coborî şi Anca din clădire — pe ea o aşteptase Lia. O văzu cum o îmbrăţişează şi probabil în prezenţa Ancăi, Mihai nu avea tăria să facă nici un pas spre Lia, pentru că îi persista ideea că ea ştia despre faptele lui şi poate că, dacă va observa că o curtează, îşi va aduce aminte şi îi va împărtăşi bănuielile. Şi astfel, influenţată de ea, Lia ar putea să-1 ocolească. Fireşte gândind, oricum Lia avea toate motivele să-1 evite, considerându-1 un pericol pentru ea. Nu era el nepotul şefului Securităţii din oraş? încercă deci în următoarea zi... Dar Lia era din nou însoţită de Anca. Nici nu avusese îndrăzneala să-i facă semn cu mâna cum făcea odinioară când trecea chiar împreună cu Florin, iar ea nici măcar nu-1 observa. Mai trecu astfel un timp în care Mihai nu mai putu să facă nici un pas înainte, şi totul numai de groaza Ancăi. Astfel că, din nou căzu într-o stare de depresie. Aceasta şi mai mult cu cât sub nasul lui, cel puţin vreo trei băieţi începură să o curteze (cel puţin aşa credea el).

rămăsese doar o săptămână până la intrarea studenţilor în sesiune, iar atunci şi mai mult şansele de a se reîntâlni cu ea se vor limita. Se simţea «rozav de încurcat. Nu voia cu nici un chip să o piardă luându-i-o altul înainte, dar nici în felul mai groaznic, mai greu de suportat în care ea sj4 respingă ca pe ucigaşul indirect al viitorului ei soţ. începu iar să bea... sâ nu mai mănânce aproape nimic...

Duminică, pe la amiază, când ieşi în oraş, prea copleşit de neferi-cirea-i, de necazu-i, se îmbată. Acum, mintea lui pe jumătate ameţită, îl purta aiurea pe străzile înceţoşate parcă ale oraşului. Din fericire nu se petrecu nici un accident. De mult avusese în gând, chiar imediat după moartea lui Florin, să vină duminică după-masa la ora patru, acolo în parcul acela din centru, în faţa Catedralei, unde ştia sigur că o putea întâlni, însă amintirile despre moartea lui Dani, despre felul în care se împotrivise el atunci acelui crud destin hotărât de alţii, totul cot la cot cu Florin, erau prea greu de suportat, prea îi aduceau cu intensitate în minte sentimentul culpabilităţii. Cu toată dorinţa arzătoare de a o revedea, aici unde de fapt îl legau nişte amintiri frumoase: aici discutaseră, aici merseră alături, aici o văzuse pentru prima oară trăind cu undele sonore pe buze şi în inimă în lumea sfinţeniei ei — Mihai îşi înfrângea această doleanţă. Acum însă, după ce se îmbătase, toate sentimentele de reţinere se evaporaseră — dorea cu încăpăţşnare, fără nici o remuşcare, un singur lucru: să ajungă la ura patru, acolo, în parcul din faţa Catedralei.

Era o după-masă de iunie, cu raze calde curgând, plutind în zenitul liniştit. Nu se simţea nici o mişcare de nori, nici o boare care să-şi tremure săratul printre frunzuliţe, flori, iarbă şi umbre. Doar paşii lui grei,

clătinaţi Şi foşnitori erau parcă singurul zgomot împreună cu ciripitul păsărilor, pe care îl confunda în mahmureala lui cu tic-tac-ul ceasului de pe noptiera de lângă patul său, atunci când somnul era puţin deranjat de simţul lumii înconjurătoare. Se oprea din când în când pentru a se freca la ochi, pentru câ de emoţii vedea totul tulbure în jur. El nu era beat, gândea: era doar Puţin tulburat pentru că deja, printre umbrele nemişcate, se zăreau turlele Catedralei... Şi, deodată, privirea lui nu mai întrezări nimic altceva decât... atele turle... unite cu orizontul albastru şi cald ca şi ochii Liei. Pe măsură Ce înainta, tic-tac-ul acela abstract din văzduh se transformă într-o Omoare de voci, ca un zumzet bizar de albine, tot mai aproape şi mai aproape de el. Nu înţelegea ce se petrece, dar înainta... înainta chiar dacă Picioarele i se împleticeau la tot pasul... Se trezi dintr-o dată faţă în faţă cu treptele Catedralei şi totodată... cu o mulţime de ochi care-1 priveau

iscoditori, cu milă parcă. Era cât pe aci să se răstoarne împiedicându-se de o bordură: reuşi totuşi să se echilibreze din nou. înfruntă apoi cu un curaj de care era tare satisfăcut, acum toţi aceşti ochi, căutând printre ei ochii albaştri ai nălucii iubite...

Dar Lia nu era nicăieri! Nicăieri!... Dintr-o dată însă, tot curajul lui se transformă într-o stupoare nemărginită, şi apoi într-o teamă teribilă... De undeva din mulţimea aceea, se desprinse cineva, şi acela era... era... Florin... venea de-a dreptul spre el!... Nu!... începu să tremure din toate încheieturile. Mintea încorsetată de emoţii, probabil îi juca o teribilă festă. El nu era beat (ştia sigur aceasta), chiar dacă băuse mult: poate pe lângă emoţii era vorba şi despre multă oboseală acumulată în zilele acestea. Se frecă la ochi şi îi ridică din nou gata să facă faţă acestei păcăleli, a propriei stări nervoase. însă omul... omul care se apropia de el era... era într-adevăr Florin!... Şi alături de el mergea... mergea Lia... Voiau probabil să se răzbune pentru îngrozitoarea lui faptă... >

— Nu, eu... eu, nu... Nu am fost eu ucigaşul, a fost vorba despre../ îngăimă cu o voce sugrumată înainte de a-şi aduna toate puterile pentru a o lua la fugă din faţa nălucilor... Dar nu reuşi să facă mai mult de doi paşi, că se împletici. „Cred că am căzut şi... cred că m-am lovit... Ah, ce durere' insuportabilă!... Lia şi Florin mă vor prinde şi..." — fură ultimele frânturi de gânduri răzleţe, înainte de a cădea în inconştienţă.

Când se trezi, era într-o încăpere necunoscută, învăluită de semiîntuneric, deşi obloanele nu era trase. „înseamnă că este deja seară" gândi, îl durea teribil încheietura mâinii stângi, iar capul, când încercă să şi-1 ridice, începu să-i vuiască insuportabil. îi era greaţă şi avea senzaţie de vomă... lângă patul lui descoperi aşezate două scaune şi o măsuţă pe care stătea o cutie albă de plastic, plină cu obiecte în caz de prim-ajutor medical obişnuite într-o casă. Nu înţelegea de ce se afla aici, ce se petrecuse de fapt cu el. Concentrându-se, reuşi să-şi aducă aminte de ultima fază care îi rămăsese înregistrată în memorie: avusese iluzia apariţiei lui Florin, ş[1] apoi, încercând să fugă, căzuse şi... oricât se munci să-şi mai aducă aminte despre orice, nu reuşi. în sfârşit, uşa camerei se deschise. în prim[1]" moment, când descoperi persoana care se apropia de el zâmbind, crezu cu adevărat că-şi pierduse minţile: din nou parcă îl zărea pe Florin... Şi de-abia atunci, când acela se apropie şi mai mult se făcu deodată o mare Ş[1] liniştitoare lumină în mintea lui: semăna grozav de mult cu Florin, dar nu era el... tânărul acesta avea ochii verzi (Florin îi avusese negri), trăsăturii[6] feţei aduceau — ce-i drept mult cu ale lui Florin, dar îmbinate toate, flu

creau o faţă atât de frumoasă cum fusese a lui. Doar părul avea exact aceeaşi culoare neagră şi aceeaşi pieptănătură. Şi constituţia fizică era asemănătoare cu a lui Florin, poate doar că era ceva mai înalt. „Oare cine-i acesta?" se întrebă, neîndrăznind să înceapă el discuţia.

— Mă numesc Titus Pleşa, îi spuse noul venit cu o voce calmă de bas, ghicindu-i, probabil din priviri, gândurile nedumerite. Te rog să stai liniştit şi să nu-ţi faci probleme... am vrut să te ducem la spital imediat după... dar a fost aproape un medic, prieten cu noi, şi a spus că nu-i atât de grav. De fapt şi eu, chiar dacă sunt medic veterinar, mă mai pricep şi la oameni... zâmbi.

„Titus Pleşa? Hm! gândea Mihai, studiindu-1 pieziş. Fratele lui Florin?!... Doamne, ce ironie a sorţii — să ajung tocmai aici... bănuiesc că sunt în casa lor, şi totuşi nu pricep ce s-a petrecut." între timp, auzi din nou uşa deschizându-se şi pe altcineva apropiindu-se uşor. Şi deodată, toate frământările se topiră la o căldură emanată din adâncurile întregii lui fiinţe. Era Lia. Un răstimp, uită de toate: că era într-o casă străină, că în urma unei slăbiciuni teribile sub influenţa băuturii ajunsese acolo, că din cauza comportării lui groteşti, cu

siguranţă pierduse enorm în aprecierile Liei... şi aceasta pentru că Lia se aşeză pe unul dintre scaunele acelea, aproape de patul lui, şi zâmbindu-i îngereşte, îl întrebă cum se mai simte. El îi răspunse cu vocea tremurând, cu privirea plecată:
— Bine, acum bine... Şi, cu adevărat, nu minţea, pentru că în acele momente când ea era atât de aproape de el, nu mai simţea nici o durere, nici o senzaţie de vomă. Toate gândurile negre zburaseră undeva departe, departe... Chiar şi Titus, a cărei prezenţă la început îl stingherise grozav, parcă se îndreptase fără urmă în semiîntunericul camerei. Reuşi, cu o sforţare, să se ridice. Toată durerea din mâna bandajată sau din tâmple era o nimica toată, o umbră faţă de puternicul imperiu al satisfacţiei de a o şti aici... aproape de el, pe cea mai frumoasă fiinţă pe care o întâlnise vreodată. Nu îl mai deranja nici faptul că era în doliu, nici că purta verighetă Pe deget, nici chiar că totul se petrecea sub acoperişul unde locuise Florin. Era ca un nebun!...
— Iartă-mă, îi spuse ea deodată, pentru că nu te-am dus direct acasă... nu ştiam unde locuieşti, poate că totuşi am fi putut cumva să aflăm, dar... Lăsă capul în jos, ca şi cum s-ar fi jenat de ceva... Dar, continuă, aceasta ar fi durat mai mult timp, iar Titus era cel mai aproape, şi tu aveai nevoie de odihnă. Am fost tare îngrijoraţi: am vrut să te ducem la spital: în sfârşit, să nu-şi facă probleme: nu-i nimic grav — de fapt ştii şi

tu... Mai ai anul acesta şi încă unul până termini medicina, nu-i aşa?
— Da, aşa-i... spune-mi, te rog, de fapt ce s-a întâmplat. Te rog.. Pentru că eu nu sunt totuşi lămurit, şi trebuie... trebuie să ştiu. Niciodată dacă... aşa e bine... nu o să se mai întâmple, nu o să mai beau, mai adăugă cu o voce înceată, ca un copil care, după ce a făcut o năzbâtie îi promite mamei sale, cu scopul de a obţine iertarea, că se va îndrepta.
— Doar ţi-am spus, răspunse ea pe neaşteptate, blând, dar categoric, important este că eşti bine şi că întâmplarea aceasta ţi-a adus în inimă gânduri de îndreptare...
— Dacă... „Dacă tu vrei — îi spunea inima şi privirea, iar buzele îi şoptiră din nou altceva: dacă aşa este bine, nu o să se mai întâmple..." Dar Lia, trebuie să ştiu totul cu de-amănuntul pentru ca altădată... niciodată să nu mai ajung într-o stare asemănătoare. Spune-mi, m-am comportat oribil, nu-i aşa? rosti, mirându-se că avea curajul să discute aşa ceva tocmai cu ea, a cărei părere era singurul motiv de remuşcări şi îngrijorare.
Lia nu-i răspunde imediat. I se păru că se simte jenată numai la ideea că ar trebui să-i spună despre felul cum se comportase el sub influenţa alcoolului. Şi o dată cu această părere, din nou durerea îi birui simţurile. Parcă totul se învârtea în jurul lui. Lia cu siguranţă îl dispreţuia pentru comportarea lui, dar era prea bună ca să-i spună ceva care să-1 supere.
— Nu-ţi face probleme, îi spuse ea deodată zâmbind gânditoare: nu a fost chiar atât de groaznic precum îţi închipui tu. Eu, cel puţin te-am înţeles... şi îmi pare rău.
între timp se apropie Titus, care privise gânditor pe fereastră în semiîntuneric, ca şi cum ar fi putut să întrezărească ceva mai mult decât umbrele înserării şi luminile deja aprinse de la geamurile clădirilor din preajmă. Se îndreptă spre capătul celălalt al încăperii şi aprinse lumina. Auzise pesemne discuţia, căci încercă cu vorbe pline de bunăvoinţă să-1 ajute pe Mihai. Dar acum pe Mihai nimic nu-1 mai putea linişti. Ce-i păsa lui de cuvintele lui Titus, când Lia era alături, tăcută şi gânditoare, din când în când aruncându-i câte o privire care i se părea lui a fi încărcată cu o grămadă de sclipiri rău prevestitoare. Aceasta şi mai mult cu cât îi reveni cu intensitate în memorie ultima fază: se speriase de vederea lui Titus, ca şi cum l-ar fi văzut în acele clipe pe însuşi Florin, şi, în mahmureala aceea amestecată cu exasperare, rostise nişte cuvinte... Poate totuşi nu fiisese auzit... probabil că atunci... atunci, nu... Dar dacă se trezise între timp ~" şi cum mai păţise altădată când fusese într-o asemenea stare — spusese tot

(e avea pe suflet, mai ales că ultimul gând rămas în mintea lui fusese cel al culpabilităţii faţă de moartea lui Florin. Cu toată puterea de concentrare nu reuşi să-şi aducă aminte dacă într-adevăr se trezise sau nu între timp. .Trebuie să ştiu, cu orice risc, gândi, dacă m-am dat de gol atunci... Chiar oi riscul de a mă da chiar acum de gol? Da! Oricum, voi avea grijă..."
— Spune-mi, rosti, întrerupându-1 deodată pe Titus, tară a se mai gândi că ceea ce voia să zică, neavând nici o legătură cu vorbele lui, ar putea da de bănuit. Spuneţi-mi, după ce s-a întâmplat chestia aceea în

parc, am căzut în inconştienţă şi... şi nu m-am mai trezit absolut deloc decât... decât acum câtrva minute, aici în cameră? Privirea i se opri fixă: mai întâi asupra Liei şi, pentru că, deşi nu desluşea nimic în ea, nu o putea suporta, i se mută asupra lui Titus. Surprinsese însă un moment când privirile celor doi se încrucişară, transmiţând parcă unul altuia acelaşi gând neînţeles dar bănuit cu exasperare de el.
— Vă implor, răbufni, trebuie neapărat să ştiu!... Se prăbuşi pe pernă, înghiţindu-şi cu amărăciune cuvintele. Cămaşa de pe el şi-o simţea udă, lipită de corp. Broboane de sudoare îi curgeau pe frunte, pe tâmple, pe bărbie... Se întoarse dintr-o dată spre Lia cu o privire atât de ciudată, astfel încât fata tresări. I se păru prima dată că privirea ei era tristă, rece în acelaşi timp, dar pe măsură ce el o privea insistent, rugător - - se stre-curară în ea sentimente de bunăvoinţă, sau poate de milă sau îndurare, nu Ştia sigur. De fapt, acum nu mai era sigur de nimic... Mintea îi era prea răvăşită. Măcar de i-ar da odată unul dintre ei răspunsul! Trecuseră doar câteva secunde, iar lui i se păruseră o veşnicie.
— Şi chiar dacă ar fi astfel, răspunsul Liei veni ca o voce din altă lume parcă, ce mai contează?... Te rog, fii liniştit şi nu-ţi face probleme: ai nevoie de multă odihnă şi linişte. Te rog mult, hai, te rog — promite-mi. Mihai ridică încurajat privirea şi în acel moment avu senzaţia că stă în faţa "nui înger venit din ceruri să-i aducă o mare izbăvire, gândea că ceea ce-i cerea era un lucru prea simplu... de fapt orice i-ar fi cerut acum, ar fi ªcceptat totul, fără să mai cumpănească prea mult înainte. Dragostea îi înăbuşi până şi dorinţa exasperată de a afla răspunsul de care doar cu câteva clipe înainte i se păruse că ar avea nevoie vitală.
— Promit, rosti...
— Foarte bine, interveni Titus: înseamnă că eşti gata să mergem ˢPre casa ta, ca ai tăi să nu fie îngrijoraţi. Te duc eu până acolo cu maşina \ apoi mă descurc eu. Eu zic că este mai bine aşa, mai adăugă, observând ·ă voia să protesteze: nu ţi-ai revenit încă total.

22

Tot timpul drumului. Mihai fu tăcut şi îngândurat. Nu era deloc atent la ceea ce-i povestea cu bună dispoziţie Titus. într-un fel era fericit că circumstanţele, chiar jenante de azi, îl aduseră în preajma Liei, dar, pₑ de altă parte, îl frământa serios faptul că nu primise un răspuns clar la întrebarea lui. Cu adevărat, amândoi — şi Lia şi Titus — evitaseră răspunsul. De ce? Voiau să-i arate generozitatea doar la suprafaţă, însă poate chiar acum, în mintea celui de lângă el. a fratelui celui ucis indirect de el, clocotea gândul urii şi al răzbunării. Atunci, cum ar putea Lia să-1 mai accepte vreodată? Se comportase şi ea ca un înger plină de bunăvoinţă, însă în inima ei avea cu siguranţă sentimente îngrozitoare de repulsie faţă de el, pe care nimeni şi nimic, nici măcar credinţa în Dumnezeu nu i le-ar putea îndepărta vreodată. Şi era firesc, era total îndreptăţită să fie astfel. Aceste gânduri îl făceau să se simtă deja un om pierdut. înainte de a se despărţi de Titus, nu mai rezistă: îi mai puse încă o dată aceeaşi întrebare. Tremura. Reacţia lui Titus însă fu grozav de neaşteptată, îi zâmbi şi, clătinând din cap, îi răspunse:
— Indiferent ce s-a întâmplat, noi te iubim, şi de acum încolo, ne vom ruga mai mult pentru tine. Eşti grozav de răvăşii şi tulburat, şi ai nevoie să simţi adevărata pace liniştitoare care vine numai de la Dumnezeu. Deci nu uita, mai adăugă: Noi te iubim, însă tot oameni slabi suntem, dar să ştii că există o dragoste mai presus... infinită, mai iertătoare, mai puternică decât însăşi moartea, şi aceasta este... dragostea lui Dumnezeu. Deocamdată atât. Sper să ne mai întâlnim. Să ai grijă de tine!
Şi pentru că vorbele lui i se paraseră lui Mihai cu subînţeles, fuseseră rostite ca şi cum i-ar fi cunoscut gândurile, ca şi cum ar fi cunoscut adevărul de care el se temea — Mihai rămase un răstimp fără putinţa de a se urni măcar din locul acela. Titus plecase demult, şi el încă mai reflecta tremurând. „Noi te iubim..." Şi care noi?... El şi probabil şi Lia. Să mă mai iubească Lia când... Imposibil! Aşa ceva depăşea limita condiţiei umane. Conform răspunsului lui Titus (deşi nu suficient de pregnant), se părea că într-adevăr, sub imperiul beţiei, îşi dăduse pe faţă oribila lui faptă. Sau?.-Să fie totuşi vorba despre iubirea vrăjmaşilor, de care-i vorbise Anca? Chiar să fi fost vorba despre aceasta — cazul lui îl vedea ca pe o excepţia Voiau să se răzbune, şi de aceea se comportau astfel tocmai pentru a câştiga teren favorabil răzbunării, mai ales că, de bună seamă, el ÎŞ[1] demascase şi sentimentele ascunse faţă de Lia... Şi în ce fel putea fi realizată o răzbunare mai reuşită decât ca ea să-i calce inima în picioare?
în zilele următoare, nu mai avu curajul nici măcar să mai treacă pi[111]

zona Universităţii. Era trist şi îngândurat. Trăia cu durere sentimentul că este unul dintre cei mai nenorociţi dintre oameni: al cărui ideal dorit cu ardoare, clipă de clipă de când începuse să se maturizeze, devenise o neînsemnată adunătură de amintiri, ca o cenuşă spulberată care lăsa în urma-i pumni goi şi lacrimi amare. Era convins că, de vreme ce o pierduse pe Lia, viaţa lui nu mai avea nici un sens. Se gândea la moarte. Era vineri după-masa. Pentru că erau în preajma sesiunii de vară, terminaseră mai curând cursurile. Tocmai îi trecea sinistru prin minte că săptămâna viitoare nu va mai exista şi că, într-un fel, era bine, pentru că scăpa de chinul din sesiuni. Cât de greu ar fi putut să se concentreze pentru a învăţa, acum când se confrunta cu o asemenea depresie! Deodată însă, descoperirea cuiva care îl aştepta la capătul aleii din faţa facultăţii în parcarea de maşini, îi întrerupse firul gândurilor... şi totodată paşii spre alee... Se opri. Respiraţia, bătăile inimii i se opriră şi ele — toate în aceeaşi secundă în care zări... o zări pe Lia. Ce căuta aici? Era o întâmplare, sau chiar venise cu scopul de a-1 întâlni? De ce?

Şi de atunci, după întâlnirea aceea în care se plimbaseră discutând multe banalităţi: despre viitoarele sesiuni, despre activităţile diferite ale amândurora ca studenţi, nimic intim: doar la un moment dat, pentru că venise vorba despre felul cum Lia devenise creştină, de atunci Mihai parcă deveni un alt om, sau, mai bine zis, redeveni omul dinainte, capabil să-şi folosească la maxim capacitatea intelectuală pentru a-şi lua cu note maxime toate examenele acestei sesiuni. De fapt, nu acea unică întâlnire fusese cauza revitalizării lui, ci ea constituise doar primul pas (aşa considera el) în urma căruia soarta îi dărui marea şansă de a păşi alături de ea pe cărarea vieţii.

Chiar dacă intervenise sesiunea, a cărei apropiere, odinioară, Mihai o privea cu groază, numai la gândul că nu o va mai putea întâlni, era nes-Pus de satisfăcut. Şi când gândea că, de fapt, totul se petrecuse dintr-o dată!... Dintr-o dată, în urma unei întâmplări de care el se temuse că îl va despărţi definitiv de ea, lucrurile luaseră o întorsătură mai bună decât ar fi visat vreodată. O întâlnea în fiecare sâmbătă şi duminică, şi nu numai atât... Putea să stea aproape de ea, să o privească, să o asculte... şi era atât de bine!... Chiar dacă, rareori, se întâmpla să o surprindă singură.

Despre ce era vorba? Mihai, după ce Lia îi povesti despre convertirea ei, cu gândul de a-i face pe plac (şi nu numai atât), ci şi cu gândul de a fi cât mai mult în preajma ei, îi propuse să-i arate şi lui ce însemna viaţa Creştină, să-1 conducă pe această cărare a vieţii. Şi Lia acceptă cu bucurie.

272 *§»

Astfel că, unul dintre tinerii studenţi aflaţi duminica după-masa în parcul din faţa Catedralei, sau sâmbăta seara în biserică, cu scopul de a studia Biblia — era şi Mihai. Pentru el însă, nu avea absolut nici o însemnătate activitatea de suprafaţă care îl aducea în prezenţa Liei. Pentru el nu conta nici o orientare religioasă sau filosofică, absolut nimic altceva decât idolul lui, idealul lui, cea care-1 făcea fericit: Lia. Ce-i drept, i-ar fi plăcut incomparabil mai mult să petreacă acest timp în baruri, dansând, la cinematografe, sau în alte locuri destinate desfătării trupeşti. De fapt, nu era chiar atât de rău nici în această situaţie. Tinerii din preajma Liei erau plini de viaţă, plini de dragoste unul faţă de altul, nicidecum nişte oameni despre care auzise deseori vorbindu-i-se că nu ar şti să-şi trăiască viaţa. Niciodată nu-şi amintise să se fi simţit mai bine decât în această nouă companie, de când venise în oraş. Nimeni nu îl respingea, nimeni nu-1 ocolea, deşi toţi ştiau cine este... Şi această încredere de care nu se bucurase până acum niciodată, însemna nespus de mult pentru el. Nu dură însă mult această independenţă a lui, pentru că. într-o seară, însuşi unchiul său îi făcu o vizită în camera lui. Era grozav de mânios. Niciodată Mihai nu-1 mai surprinsese într-o asemenea stare.

— Dacă mai continui să-ţi faci de cap, frecventând asemenea cercuri, o să ajungem cu toţii: eu şi mătuşă-ta, şi părinţii tăi, de o să ne plângă toată lumea de milă. Spune-mi: asta vrei?...

— Bine, dar... încercă să protesteze Mihai: nu este absolut nimic ilegal: nu este vorba de o sectă interzisă sau...

— Taci!... Este îndeajuns că au la bază principii religioase. Nu uita băiete! Statul nostru se bazează pe principii ateiste, total antagoniste acestora, în sfârşit, mai adăugă, vânăt de mânie, dacă vrei să fie bine... (îl privise fix în ochi cu subînţeles): dacă vrei să fie bine renunţă la aceste întâlniri. Dar Mihai nu renunţă imediat, şi chiar în ziua următoare, Lia fii deja chemată la Securitate. Mihai aflase aceasta de la Anca. Lia nu voise să-i relateze ce se petrecuse.

„Probabil, gândea el, nu vrea să mă facă să sufăr spunându-mi că unchiul meu a abordat-o." în urma

acestui incident, îi propuse Liei că ar fi mai bine, pentru protecţia ei, să renunţe... Dacă era vorba doar despre protecţia ei, Lia se împotrivi, însă când el îi aminti că s-ar putea să aibă influenţe nefaste şi asupra altora cu care el ar fi fost văzut împreună, & nevoită să consimtă. Acest incident îl determină pe Mihai să nu mai renunţe sub nici o formă la hotărârea de a se muta. Pentru că rezultatele primelor examene fuseseră peste aşteptările tuturor (se vedea că Mihai se

,-estabilise), nimeni nu i se mai putu împotrivi. Chiar şi mătuşă-sa, care începu acum să înţeleagă cum stăteau lucrurile, de fapt că soţul ei se amesteca în viaţa nepotului său — acceptă, asta bineînţeles cu condiţia ca IVlihai să servească cel puţin prânzul acolo. îi propuse totuşi să accepte măcar până la terminarea sesiunii. Dar Mihai nu mai suporta nici o zi în plus ideea de a sta sub acelaşi acoperiş cu omul care i-ar putea distruge viaţa şi fericirea. Renunţând la aceste întâlniri, Mihai credea că de acum încolo o va vedea tot mai rar pe Lia şi se temea, mai ales că, observase el, mulţi alţii îi dădeau târcoale. Era absolut sigur că nu era el singur pretendent. Nu ştia de ce însă, probabil pentru că semăna mult cu Forin şi pentru că îi vedea foarte mult împreună, dintre toţi, îl îngrijora cel mai mult Titus Pleşa.

Mai rămăsese doar puţin până la încheierea sesiunii, când studenţii trebuiau să părăsească oraşul universitar. Următoarea întâlnire a studenţilor creştini fusese stabilită după două săptămâni, când hotărâseră data pentru plecarea într-o excursie la munte. Bineînţeles că Mihai, la această ocazie nu putu renunţa. De fapt, gândea, nu putea fi atât de periculos, pentru că unchiul său nu avea cum să afle. Acum avea garsoniera lui şi ar fi putut veni de seara în oraş, iar dimineaţa — va fi plecarea la gară, astfel că nici unchiul său, nici un alt informator nu vor putea afla nimic... Se despărţi deci de Lia, consolându-se cu ideea că o va reîntâlni peste două săptămâni. Mai întâi părăsi ea oraşul. O conduse la gară cu o grămadă de flori şi cu o plasă întreagă de cadouri pe care Lia nu voise sub nici o formă să le primească, însă înainte de a porni trenul, Mihai îl rugă pe un student cunoscut care încă mai era pe peron, să o caute în tren şi să i le înmâneze. Când trenul porni, Lia ieşi la geam. îi făcea cu mâna... Dar nu-i făcea numai lui... în spatele său mai era cineva, iar Lia, ştergându-şi iară încetare lacrimile, privea peste el, spre acel cineva din spate. Şi când se întoarse, dădu cu ochii de Titus.

Chiar dacă şi-a revenit după moartea lui Florin, îi spuse acesta oftând gânditor, nu poate nicidecum **să-1** uite. I-a fost nespus de greu să Părăsească oraşul, tocmai pentru că de acesta o legau amintirile momen-telor trăite împreună cu el. Nu a existat o zi pe săptămână, poate şi mai des, în care să nu meargă la cimitir...

Mihai nu răspunse nimic, însă în mintea lui începură să clocotească din nou tot felul de gânduri. Lia nu-i spusese lui niciodată despre ce avea Pe suflet, nici măcar nu ştia că, în fiecare săptămână, ea mergea la cimitir. Ce-i spusese lui vreodată despre sentimentele ei? Vorbeau doar ca simpli

cunoscuţi, sau poate prieteni, nimic mai mult... Era imposibil ca Lia să nu-şi fi dat seama de sentimentele lui. Şi atunci, de ce?... De fapt, se dezmetici apoi — el însuşi era atât de absurd: de-abia se apropiaseră de-abia discutaseră de câteva ori, de-abia trecuseră câteva săptămâni de la moartea logodnicului ei, iar el ar fi vrut totul dintr-o dată. Trebuia să aibă răbdare... şi dacă, pentru ca să ajungă până aici trecuse chiar peste viata unui om, de ce nu ar mai avea încă puţină răbdare? **

CAPITOLUL 23

Vacanţa de vară trecu greu şi plictisitor. Şi era mai grea şi plictisitoare îndeosebi după ce reveni acasă, după excursia aceea în Munţii Retezat, unde în fiecare dimineaţă, mai mult decât aerul curat, de peisajele feerice ale naturii, de orice altceva — se bucurase de prezenţa ei. Chiar dacă Lia era peste măsură de ocupată cu pregătirea meselor, cu pregătirea studiilor biblice pentru grupa fetelor şi prea puţin reuşea să o surprindă singură, Mihai se simţea fericit. Era în preajma ei, şi aceasta era îndeajuns. Iar Lia era atât de frumoasă!... Tenul alb i-1 colorase soarele, dar, aşa bronzată, i se părea mai frumoasă decât oricând... Ce-i drept, mai purta verigheta pe deget, o reminiscenţă a trecutului, dar era mereu bine dispusă, veselă şi neobosită.

Când ajunse acasă, de-abia se putea obişnui cu dimineţile în care să se trezească şi să nu-i mai audă glasul,

râsetul... să nu se bucure de simpla ei prezenţă ca de însuşi răsăritul soarelui. Era atât de insuportabilă viaţa tară Lia, acum, după ce gustase ceva mai mult din ceea ce ar putea însemna trăirea alături de ea. Chiar a doua zi, după ce ajunse — o sună: şi de atunci începu să o sune nespus de des, uneori chiar şi de două ori pe zi. îl mai suna şi ea, dar numai câteodată: asta însă nu-1 deranja, pentru că ea ᵉra plină de bunăvoinţă şi arăta o grijă deosebită faţă de el: „Să nu plăteşti Prea mult... îi spunea adeseori: mai bine ar fi, dacă bineînţeles vrei — ˢă-mi scrii..." Şi el îi scrise, însă la telefoane tot nu putu renunţa. în faţa Primei lui scrisori adresate Liei, doar de două pagini — stătu ore în şir. Era Prea mistuit, copleşit de dragoste, şi niciodată nu avusese îndrăzneala să-i mărturisească direct sentimentele, şi poate că Lia, numai din comportarea 'ui, nu înţelese adevărul. De aceea, chiar dacă îi fusese deosebit de greu ˢă-şi aştearnă sufletul pe foaia de hârtie, îşi mărturisi dragostea. După Ceasta, nu mai avu curajul nici măcar să-i mai telefoneze. Aştepta în fiecare zi cu sufletul la gură răspunsul ei. „Dar dacă în urma acestei Mărturisiri ea mă va respinge? Se gândea cu teamă. Ah! oare am ales Momentul potrivit? Poate m-am pripit şi... Trebuia să mă gândesc că este

totuşi prea repede..." Şi din nou o mulţime de gânduri negre pe care un timp le uitase cu desăvârâire, în zilele de aşteptare a răspunsului ei, \\ năpădiră cu intensitate: „Florin a murit, dar Lia încă îl mai iubeşte... Dacă n-ar fi astfel, de ce mai poartă încă verigheta? Şi, ah, Titus ăsta, tare mai seamănă cu Florin şi s-ar putea ca Lia, gândind la cel pe care 1-a iubit, să se îndrăgostească de el. De multe ori l-am surprins privind-o pe Lia într-un fel aparte. Ultima oară când am vorbit cu Lia la telefon, mi-a spus că intenţionează să meargă zilele acestea (nu ştia când) în oraşul T, unde o va întâlni şi pe Anca. Astfel că. dacă s-au întâlnit, poate i-a arătat scrisoarea mea (fetele îşi fac des confidenţe), iar Anca poate să-i fi relatat despre bănuielile ei privitoare la mine." în sfârşit, după toate zilele de frământare, răspunsul ei sosi. în toată scrisoarea (nu prea lungă) pe care o citi şi răsciti de nenumărate ori, nu făcea nici măcar o simplă aluzie la mărturisirea lui. îi povestea câte ceva despre activităţile ei din vacanţă, despre vizita în oraşul unde studiau, şi, în ultima parte, încerca să-i explice despre ceea ce însemna adevărata fericire, adevăratul sens al vieţii, care nu ţine doar de materia care se poate vedea, ci este infinit mai presus. Punea totul pe seama existenţei, a dragostei lui Dumnezeu. La sfârşitul scrisorii, îi cerea scuze dacă subiectul ei, care de fapt reprezenta prisma prin care ea vedea viaţa, îl supăra, dar considera că: „Aceasta este cel mai important de ştiut pentru fiecare om." Şi, într-adevăr, când era sincer cu el însuşi, Mihai recunoştea că subiectul îl indispunea — aceasta pentru câ-i aducea în minte cu mai multă intensitate decât chiar atunci când participase la multe dintre activităţile creştine din oraşul T., unde venea doar cu intenţia de a o întâlni — că este posibil ca Dumnezeu să existe şi atunci... Dacă într-adevăr, acest Dumnezeu exista, atunci el era pierdut!... Greşise enorm: omorâse un om, şi de-acum încolo ar trebui să se aştepte doar la o groaznică judecată şi pedeapsă, care era posibil să înceapă încă de pe acest pământ prin îndepărtarea Liei de el (pedeapsă mai cruntă decât aceasta, el nu vedea). Totuşi, ca să n-o supere îi răspunse că subiectul despre Divinitate, despre problemele lăuntrice privite prin această prismă — & făceau plăcere. Astfel că, în scrisoarea următoare, ca şi cum Lia i-ar fi cunoscut gândurile, îi scrisese despre infinita dragoste iertătoare a lui Dumnezeu care este capabilă să ierte orice trecut şi să le dăruiască celor ce-L caută sincer pacea, fericirea, să umple acel mare gol din fiinţa umană mereu căutătoare după idealuri pământeşti, care sunt de fapt deşertăciune, goană după vânt... Dar nici sensul real al acestei scrisori, Mihai nu-' înţelese. îl interpretă ca şi cum Lia, înţelegând că el o iubeşte nespus de

nult, şi că ea, neavând nici un sentiment pentru el, încerca să-1 îndrume pe un drum al căutării iluzorii, care nu ţine de această lume materială, tocmai pentru a-1 consola. De fapt, drumul acesta era chiar drumul pe care ea ;| alesese şi în a cărui pribegie câştigase frumuseţea lăuntrică ce o făcea să fie atât de bună, de răbdătoare, de plină de bunăvoinţă... însă oricât se strădui să înţeleagă principiile ei, pentru că (va aprecia mai târziu) făcea totul doar cu gândul de a ajunge la ea (idolul lui), nu cu dorinţa sinceră de a-L găsi cu adevărat pe Dumnezeu — nu reuşi. Şi Lia înţelese aceasta din scrisorile lui. Mereu însă îi scria: „Nu contenesc să mă rog pentru tine, şi cred că va veni vremea când ochii sufletului ţi se vor deschide şi atunci vei descoperi ce ai căutat atâta timp cu disperare." Deci, chiar dacă nu le înţelegea, sau poate uneori citirea lor îi crea senzaţii neplăcute, Mihai le preţuia nespus pentru că uneori citirea lor îi crea senzaţii neplăcute,

Mihai ie preţuia nespus pentru că erau „ale ei", adresate lui... lui personal. Le păstra cu sfinţenie, toate adunate într-o cutie pe care o ţinea într-un sertar cu cheie din camera sa. Părinţilor le mărturisi că are legături cu o studentă la Filologie pe care o cunoscuse în oraşul universitar: le arătă chiar şi o fotografie cu ea. pe care o făcuse în excursie. Şi erau tare încântaţi de fiii-museţea ei, nu ştiau însă nimic despre vederile ei religioase (Mihai se ferise să le spună ceva), căci de la început s-ar fi împotrivit acestor relaţii. Aceasta până într-o zi... până când sosi în casa lor fratele mamei, domnul Oprea. Şi de atunci părinţii lui începură lupta de împotrivire. Oprea îi avertizase cu o seriozitate cât se poate de aspră despre influenţa nefastă pe tare ar putea-o avea această eventuală căsătorie nu numai asupra carierei, a vieţii fiului lor, ci asupra tuturor celor din familie, în mod deosebit asupra lui însuşi... Dacă va avea vreodată loc această căsătorie, el ar ..zbura" nu numai din Securitate, ci poate... Cu toate acestea, Mihai nu se lăsă înfrânt. Le aduse aminte de starea lui psihică de care fuseseră cu toţii grozav de îngrijoraţi. Ea se datorase iubirii lui neîmplinite, iar acum când cra aproape de împlinirea visului său, dacă ei se vor amesteca distrugând această idilă, îi ameninţă că se va sinucide. Avusese de mai multe ori gândul acesta, dar ea — doar Lia îl reabilitase. Astfel că, în pofida oricărei frângeri de inimă, cu toate îngrijorările — părinţii trebuiră să cedeze: nu se aşteptau însă la nimic bun având în vedere perspectiva aceasta în viaţa fiului lor. Dar se consolau că, era totuşi mai bine aşa decât să-şi piardă singurul fiu. în timpul vacanţei, Mihai veni de vreo câteva ori şi în oraşul Liei. Nici o dată însă, pentru că ştia că ea se va împotrivi, nu o anunţă dinainte. în rest, vacanţa de vară, Mihai şi-o petrecu acasă: niciodată nu

27% **s§***

se întâmplase aceasta. însă în afară de telefoane, scrisori. întâlnirile cu Lia, nimic, absolut nimic nu avea o importanţă mai mare pentru el. Şi, ţn sfârşit, după toate acestea, sosi luna septembrie... apoi zilele se scurseră ceva mai greu, dar trecură totuşi, şi la mijlocul lunii Mihai era din nou prezent în oraşul universitar T., de data aceasta având casă proprie, pe care o găsi în perfectă ordine şi curăţenie (mătuşă-sa era aceea care se îngrijise)...

CAPITOLUL 24

Niciodată Mihai, la începerea unui an universitar, nu fusese atât de bucuros, de bine dispus, de plin de speranţă... De fiecare dată, datorită Liei venise îngândurat şi trist, fără chef. Acum însă (gândea), legăturile din perioada vacanţei îl apropiaseră mult de ea. cât de bine va fi acum când va putea fără restricţii, fără strângeri de inimă, să meargă zilnic s-o aştepte în faţa Universităţii! De acum încolo nu-i va fi jenă să-i aducă flori, trăind mereu cu teama că poate i le va respinge... „Şi toţi banii, gândea cu bucurie, îi voi cheltui numai pentru ea, numai ca s-o fac fericită. Aş vrea să-i demonstrez că sunt capabil s-o fac mult mai fericită decât putea Florin."

Realitatea însă nu se dovedi a concorda atât de mult cu visurile lui. Ce-i drept, Lia nu-i mai respingea florile, dar, în afară de ele, nici un cadou nu voia să primească. Un timp, Mihai o rugase pe Anca să i le înmâneze, dar probabil că Lia vorbise apoi şi cu ea, pentru că aceasta sub nici o formă nu mai accepta. Şi, până la urmă, cu regret trebui să se supună dorinţei Liei de a nu cheltui bani pentru ea. Nu exista însă zi în care să nu-i cumpere flori... multe, multe flori...

încă de când începuse anul universitar îl îngrijorau eventualele intervenţii ale unchiului său. Faptul că era totuşi departe de casa aceea, sub acoperişul căruia locuise odinioară, îl făcea să se simt cât de cât în siguranţă, nu tot timpul urmărit, dirijat pe la spate conform intereselor pur egoiste ale acestui periculos om. Pentru protecţia Liei, deşi îi era greu, deoarece rata un timp important care l-ar fi putut petrece în preajma ei, trebuia în continuare să renunţe la prezenţa în cadrul grupurilor de studenţi creştini din oraş. Trecuseră deja două săptămâni de la începerea anului studenţesc, şi până acum, nici un incident venit din partea Securităţii nu tulburase activitatea religioasă a studenţilor. Nu conteni astfel activitatea de împărţire a Bibliilor prin parcuri, prin cămine, şi numărul celor li se ataşau creştea.

Lia, de când ieşea de la cursuri şi până seara târziu, era extrem de

2X0 v*

ocupată. Cu toate acestea, observase Mihai, niciodată nu-1 respingea. E[însă ar fi vrut să-i acorde mai mult timp, bineînţeles că nu avea îndrăz. neala să-i spună, de fapt nu îndrăznea să insiste nici măcar pentru a-i smulge de pe buze un răspuns privitor la sentimentele ei faţă de el. }n ultimul timp, începuse să-1

îngrijoreze faptul că muncea, că se cheltuia pe sine prea mult pentru „mântuirea altora" cum se exprima ea. Slăbise vizj-bil, şi cearcăne vinete îi umbriră ochii. Numai gândul că ar putea să se îmbolnăvească îl făcea să se cutremure. O iubea atât de mult!
— Lia, îi spunea adeseori, trebuie să ai mai multă grijă de tine. Ţie îţi pasă numai de alţii, iar de tine deloc.
—'- Aceasta înseamnă o mare fericire pentru mine, şi n-aş putea să renunţ, răspundea ea, cu ochii albaştri-strălucitori, cu buzele înflorind într-un zâmbet.
Şi lui i se părea în clipele acelea că iubita Iui era cea mai frumoasă sfântă care a existat vreodată, mai minunată decât oricare alta din icoane sau tablouri. într-o zi însă, când o căuta la cămin, o găsi doar pe Anca în cameră. Era îngândurată, tristă parcă.
— Ce s-a întâmplat? o întrebă, având parcă rele presimţiri.
La început, Anca încercase să ocolească răspunsul, dar el insistă.
— Ei bine, îi mărturisi cu vocea tremurândă, de-abia înăbuşindu-şi lacrimile, Lia este chiar acum la Securitate.
Mihai tresări. **Trăsăturile** feţei i se contorsionară dintr-o dată.
— Şi eu... n-am ştiut nimic!... De ce nu mi-a spus? Precis din cauza mea totul... Ah, de ce nu mi-a spus? Măcar să-mi fi spus!... De ce?
Când îşi ridică privirea, Anca plângea...
— Vrei să ştii de ce?...
— Spune-mi!... răbufni Mihai.
— N-ai să înţelegi... îngăimă slab.
— Te implor!...
— Iubeşte mult sufletul tău. Dacă ai şti cât de mult se roagă pentru tine... Ah, Mihai, ştiam că n-ai să înţelegi...
Mihai se prăbuşi pe pat, cu capul între palmele tremurânde. „Ce legătură are asta cu atitudinea Li ei?" ar fi vrut să întrebe, însă îl cuprinse euforia altui gând. Ce minunat, ce enigmatic totodată, ce apăsător Ş[1] liniştitor era răspunsul Ancăi! Să fie oare acesta răspunsul care-1 aşteptase de atâta timp, privitor la sentimentele lui? „Iubeşte... Iubeşte mult sufletul tău..." Lia mă iubeşte!...
Când deschise ochii, parcă o lume nouă, o lume frumoasă se
«st 2X7
jcsfaşiira în faţa ochilor lui.
Anca îi urmări cu uimire transfigurarea feţei, lucirea ochilor, zâmbetul buzelor...
— Mihai, îi auzi şoapta venită ca din altă lume, oare chiar ai înţeles?... Ai înţeles cu adevărat sensul?!...
— Nu ştiu... răspunse mecanic Mihai... Adică da, cred că da!...
Şi de atunci: „Iubeşte sufletul meu... Iubeşte sufletul meu..." îi răsună frenetic, fără încetare — toată noaptea aceea în care nu putu dormi, în tot cursul zilelor următoare. „Oare să însemne aceasta că Lia mă iubeşte?... Se referă doar la iubirea interiorului meu. De fapt, adevărata, durabila, cea mai mare iubire înseamnă cea legată de suflet." Se simţea atât de fericit!... Această euforie însă, fu până la urmă umbrită de aduce-rea-aminte a faptului că Lia fusese chemată la Securitate, deci că pericolul acesta era încă în picioare, ameninţător şi prevestitor de necazuri. Şi-n faţa acestor ameninţări, el nu putea să aibă nici o putere, nici o influenţă!... Deocamdată Lia era chemată doar pentru interogatorii, şi aflase de la ea că nu era maltratală fizic chiar dacă nu le răspundea la întrebări. Atunci de ce? De ce? se întreba... Ceva nu era în regulă. Şi o dată cu aceste îngrijorări, îl năpădeau din nou chinurile gândurilor privind fapta lui din tre-cut: fusese ucigaşul lui Florin şi dacă Providenţa există, dreptatea trebuia să triumfe prin pedepsirea lui. Şi pierderea Liei, mai ales acum când visurile lui se transformau treptat în realitate, ar fi însemnat cea mai cruntă pedeapsă, mai groaznică decât iadul, dacă există aşa ceva (reflecta el). Acum marile piedici, marile porţi încătuşate în calea fericirii lui, le vedea întruchipate în poziţia lui socială, nenorocita lui poziţie de a se înrudi cu Şeful Securităţii.
Curând, află că tot mai mulţi studenţi creştini erau chemaţi şi interogaţi. După acea perioadă de linişte, începu din nou, cu o mai mare amploare, persecuţia din partea Securităţii. Tot mai des veneau în cămine pentru percheziţie, iar dacă găseau literatură religioasă sau doar o simplă biblie, sau Noul Testament, cei în cauză erau chiar arestaţi şi condamnaţi. Lia însă, încă mai era liberă... O chemau în continuare la sediul

Securităţii, dar apoi îi dădeau drumul. Dar pe Mihai, această situaţie îl fecea să tremure, să trăiască într-o tensiune nervoasă. Nu suporta nici măcar ideea unei eventuale arestări a ei. De câte ori nu se gândise să meargă să-1 scuture cu toată forţa pe unchiul său, ameninţându-1 că dacă i se va întâmpla ceva Liei din partea Securităţii, chiar dacă, apoi, va trebui să-şi petreacă toată viaţa în închisoare, va face un lucru iresponsabil. Dar

2X2 vs*

presupunerea că astfel ar putea să-l întărâte şi să atenteze apoi dinadins asupra libertăţii, chiar a vieţii Liei, era bariera care stăvilea avalanşa marilor furii.

Mai era încă o lună până la vacanţa de iarnă. Printre studenţi, prin camere obscure, se înteţeau tot felul de planuri, de visuri furtunoase Şoptite la urechi cu precauţie încă de teama Securităţii care-şi ţesea forţele peste tot, în toate cotloanele, ca pânzele de păianjen — gândurile de libertate începură fără zarvă, într-o obişnuită dar prevestitoare tăcere să triumfe. Nevăzut, dar simţit, în aer plutea deja idealul milioanelor de suflete: „LIBERTATEA". Securitatea care simţea şi ea ceva — făcea cele din urmă grozave eforturi. Visul lui Relu, al altor mii de tineri, ca şi el, care încă mai supravieţuiesc în închisori, devenise deja aproape o realitate. Era o iarnă ciudat de caldă, dar căldura văzduhului nu uşura cu nimic apăsătoarea anxietate. Toată lumea aştepta ceva! Unii ştiau concret ce anume aşteaptă, pentru că aveau curajul să viseze cu voce tare: alţii nu ştiau, mai bine zis n-aveau curajul să-şi accepte propriile gânduri, dar privind înjur nu puteau rămâne indiferenţi, măcar în ei înşişi... Alţii însă, încrezători în Dumnezeu, îşi ridicau cu fiecare tic-tac de ceas în plus, ochii sufletului spre cer, implorând venirea acelei zile, a aceasului, a secundei... a secundei transformării aspiraţiei în realitate. Numai orb să fi fost n-ai fi priceput ce se petrecea în oraşul universitar T! Lia, Anca, Titus, surorile gemene ale lui Dan, toţi din grupul studenţilor creştini din oraş, creştinii tineri sau vârstnici se rugau! Se rugau de fapt şi cei care nu ştiau cu adevărat ce înseamnă adevărata părtăşie cu Dumnezeu, pentru că idealul dinlăuntrul lor le-o cerea. Şi ochii lui Dumnezeu se îndreptau în mod deosebit spre oraşul acela. Mihai aştepta şi el. Nimeni din cei din jur care nu-i cunoşteau gândurile zbuciumate n-ar fi bănuit că până şi acest tânăr considerat favorizat al sorţii, datorită poziţiei sociale a unchiului său doreşte deopotrivă cu toţi cei mai visători, curajoşi, viitorii revoluţionari — materializarea acestui măreţ ideal „Revoluţia". Căci, pentru el aceasta ar fi însemnat ca şi pentru toţi ceilalţi „libertate" — în cel mai înalt sens al cuvântului — independenţa materializării gândurilor, idealurilor propriului viitor... însemna în primul rând libertatea de a lupta pentru atingerea visului fericirii sale — Lia. Deocamdată însă, în afară de ceea ce plutea tacit în văzduhul cald al iernii ciudate, nimic altceva nu se petrecea. Apropierea vacanţei de iarnă o aştepta cu înfrigurare, cu inima strânsă pentru că însemna un nou timp de chin care va trebui să-l petreacă departe de fiinţa iubită.

■*&* *2X3

Poate totuşi, visa el, vom petrece împreună măcar noaptea Revelionului... Oriunde!... Dacă Lia va vrea (cu siguranţă aşa va fi), alături de studenţii creştini — acolo îşi dorea să fie şi el — numai să fie alături de ea... Şi ah, Doamne, ce bine că ar fi dacă până atunci, pericolul de care se temea venit din partea propriei rude de sânge se va transforma doar într-o amintire! Zâmbi la acest gând, ca de o plăcută himeră. Dar gândul acesta revenea, şi doar după ce devenea lucid reuşea sâ-1 alunge. (Aceasta şi mai mult cu cât încă, cel puţin o dată pe săptămână, servea prânzul la familia Oprea.)

Până într-o zi... o zi de duminică. Se sculase dis-de-dimineaţă cu gândul de a merge în piaţă să caute fiori. Acum, iarna, erau rare şi foarte scumpe, dar nu putea renunţa, mai ales că azi era o zi când trebuia s-o întâlnească pe Lia. Mihai, obligat de situaţie, nu participa la activităţile studenţilor creştini, însă în unele duminici, la propunerea lui, Lia acceptase ca, după ieşirea din Catedrală, să se întâlnească cu el pe o bancă, într-un parc apropiat, şi astfel să fie chiar el persoana de care să se ocupe Lia, în vederea evanghelizării. Aceste întâlniri erau cele în care Lia îi vorbea cât se poate de deschis, mai deschis parcă decât în alte ocazii, chiar despre taine ascunse ale sufletului ei. Şi Mihai se simţea mai bine decât niciodată... Chiar dacă de fiecare dată în el se ducea o teribilă luptă pentru sugrumarea dorinţelor pătimaşe? Da!... Numai adâncirea în undele ochilor ei, atingerea uşoară (din întâmplare) a umerilor sau a colţului palmei însemna mai mult decât orice altceva. Lia era o sfântă, o adevărată sfântă, şi chiar dacă el acum trebuia să se înfrângă, va veni o vreme când fericirea lui va fi deplină, când, în urma căsătoriei, Lia va fi în sfârşit a lui, doar a lui... Ce visuri!...

Tocmai se pregătea să iasă. Se întoarse de la uşă, auzind telefonul sunând. Era unchiul său. Cu mai multă intensitate decât niciodată, în voce îi tremurau nervii surescitaţi.
— îţi faci bagajele, îi spuse, şi pleci imediat din oraş... Să nu mai stai nici o oră... Nici măcar o oră! Ai priceput?
-Dar...
— Nimic!... Să n-aud nici un protest... Peste douăzeci de minute Olga va fi la tine. Veţi pleca împreună!
Atât, şi telefonul se închise...
încă în mintea lui Mihai era ceaţă, o ceaţă asemănătoare cu cea din orizontul cald de decembrie, dar un fel de ceaţă prin care întrezărea totuşi limanuri mai bune.

Ideea că, probabil, contactul direct cu lumea oraşului i-ar putea eru. cida misterul atmosferei, îl împinse să iasă din casă. Nu ştia de ce, poate doar pentru că înspre acel loc, care era destul de aproape de locuinţa **lui** păşeau într-o tăcere solidară rânduri de suflete, se îndrepta şi el, ca un val purtat de curent într-acolo, spre Centru, spre Parcul din faţa Catedralei. Ajuns acolo, câtva timp uită de toate celelalte: cine era el din punctul de vedere al poziţiei sociale a unchiului său, de fapt că peste două zeci de minute, Olga trebuie să fie la el acasă cu scopul de-a părăsi oraşul: uită chiar şi de Lia. deşi înlăuntrul său, ciudată, poate confuza stare de euforie, visând ca şi toţi ceilalţi din jur la un viitor mai bun. trăia cu inima îndreptată spre ea. O eventuală libertate însemna independenţa idealurilor lui, libertatea de a se apropia de Lia, instalarea râvnitei linişti de a o şti în afară de orice pericol. „Oare există, se întreba, cineva din miile din junii meu, animat de dorinţe mai fierbinţi decât ale mele?..." Mecanic începu să studieze priveliştea... Şi deodată, când se izbi de feţe crispate, de şoapte înfiorătoare, de obraji roşii de copii, de tineri vârstnici, i se păru că gândurile lui aprinse nu erau decât o infimă parte din imensul drapel al simţămintelor care fâlfâia imperios, prevestitor, în zenit.
Peste mulţime, ca un veghetor, ca un martor pluteau în văzduhul ceţos turlele Catedralei. Câte amintiri îl legau de aceste locuri!... Cine s-ar fi gândit că tocmai aici va fi un astfel de început. Locul unde parcase pentru prima dată maşina când venise împreună cu Florin de la spital, după ce Dani murise, era plin de paşi, de suflete... de glasuri... Se ridică pe vaduri. Avea momente deosebite în viaţă când considera ca o providenţă înălţimea sa ■— acum îl încerca un astfel de simţământ. Numai aşa ar fi putut vedea totul... Treptele Catedralei erau pline, pline de oameni. Un fior nemaitrăit îl cuprinse... îşi aduse aminte de după-masa aceea când, după ce stătuse de vorbă cu Mircea şi acceptase propunerea lui legată de soarta lui Florin, se refugiase în acest loc... îşi aminti de absurditatea gândurilor de atunci. Impasibilitatea celor care treceau pe lângă aceste ziduri îl conduseră la ideea negării Divinităţii, şi se complăcuse în această idee doar pentru a-şi înşela propria conştiinţă. Acum, parcă retrăia acele momente, dar rezultatul gândirii era altul...
Clipele, orele se scurgeau pe nesimţite. De ce nu avea putere sa părăsească această mulţime care devenise treptat un tumult de voci înălţate la cer? Ce era în mintea lui, dacă avea curajul, el nepotul şefului Securităţii, al celui care maltratase mii de oameni ai acestui oraş, s* aclame cu toţii laolaltă, să cânte „Deşteaptă-te române"?
El, care de teama unchiului său renunţase până şi la ceea ce de fapt au reprezenta nici pe departe un atentat împotriva principiilor statului — la întâlniri religioase — ce căuta aici? Ce însemna participarea la această **întrunire** revoluţionară faţă de inofensivele prezenţe în grupul studenţilor creştini?... Nu îl încerca nici măcar cel mai neînsemnat simţământ al temerii că l-ar putea recunoaşte vreun securist, sau pur şi simplu pentru faptul că nu ascultase de ordinul unchiului său de a părăsi urgent oraşul... Aceasta însă doar o vreme... O vreme cât uriaşul val al mulţimii, în duminica însorită, curgea tumultuos, încă neatins.
La început, Mihai avu impresia că delirează... Numai strigătele terorii, ţipetele de agonie printre mii de glasuri încă neclintite în hotărârea de atingere a apropiatului vis îi mai menţineau încă în picioare simţul realităţii. Se trezi apoi, dintr-o dată, alături de paşi, de glasuri înspăimântate, de gemete — alergând. Nu ştia de ce însă, se uita mereu înapoi... Turlele Catedralei... treptele pe care se rostogoleau trupuri! Era ca şi cum ar fi trăit un coşmar. Şi, confruntat cu acest coşmar, îşi aduse deodată aminte că la ora aceasta şi Lia trebuia să fie acolo... acolo în faţa Catedralei, pe treptele ei... Se întoarse din nou!... De-abia acum, coşmarul, în mintea lui — căpăta forma realităţii... Vedea copii, tineri, vârstnici, sângerând!... Şi Lia la ora

asta ar fi trebuit să fie acolo! Ce să facă? Primul gând iu să alerge înapoi, împotriva curentului care-1 purta tot mai departe de acea scenă a băii de sânge... încercă eforturi supraomeneşti, dar nu reuşi să înainteze nici măcar un pas. Până la urmă se dezmetici — intenţia lui era absurdă! Haosul, disperarea mulţimii îi furaseră şi lui minţile... „Voi merge la cămin!" — de-abia îşi auzi, îşi desluşi propriul gând... Şi cu această hotărâre începu să lupte cu valuri de trupuri. Moartea, durerea era acum aproape de el, în stânga, în dreapta lui, pretutindeni... Tremura... Ii era oare frică de moarte? De ce? Nu ştia acum sigur, dar se temea grozav de această posibilitate... Dacă Dumnezeu exista, şi după moarte va trebui, tum zicea Lia, să se înfăţişeze înaintea Lui? Cum va rezista în faţa Judecăţii divine dacă el însuşi era un ucigaş?... Asemenea acestora care Răgeau!... Nici măcar nu avea dreptul să-i condamne ca toţi ceilalţi din jurul lui: „Ucigaşii! Criminalii!", pentru că... pentru că el însuşi purta o astfel de vină îngrozitoare.

„N-aş vrea să mor!" i se desprinse dorinţa disperată printre broboane de sudoare. „Lia iubeşte sufletul tău... Dacă ai şti cât se roagă Pentru tine?..." îi răsunau în minte cuvintele Ancăi... „Nu contenesc să mă r°g pentru tine" — îi spusese însăşi Lia într-una din scrisori. Dacă

2X6

24

Dumnezeu există, şi acum nu putea să creadă altfel, îl va salva, măcar de dragul Liei, care era un copil preaiubit al Lui!

Şi de-abia după acest coşmar îşi reveni. Nu-i venea să creadă că într-adevăr Dumnezeu îl ocrotise, pe el, care merita mai mult decât oricine să fie una di"*re victime. îi reveneau cutremurător în memorie imagini cu copii inocenţi — doborâţi, valuri de suflete alergând spasmodic, gemete, sânge, moarte. Iar el era viu... viu şi nevătămat!... Ah, Doamne!... Alerga pe stradă, pentru că din inerţie picioarele nu i se mai puteau opri. Şi când până la urmă istovit, se opri proptindu-se de zid, pentru că nu vedea pe nimeni împrejur — începu să plângă ca niciodată-n viaţă... Ca niciodată în viaţă se gândi la această întâmplare, ca la o şansă în plus, dăruită de Dumnezeu, pentru ca el să-L caute de acum încolo.

„Dacă şi pe Lia o voi găsi teafără — gândea, n-ar exista om mai fericit decât mine!" Dar Lia nu era la cămin: nici Anca... începu să tremure... Numai ideea că Lia s-ar fi putut afla atunci pe treptele Catedralei îl înfiora. Era deja întuneric. Un întuneric de iarnă caldă, îmbâcsită cu anxietate, groază, durere şi agonie — totul pe fondul zgomotelor înfiorătoare, neîntrerupte ale armelor necruţătoare. Iar Lia... Lia nu mai venea... îl năpădiră din nou tot felul de gânduri negre... Nu apreciase el că pedeapsa lui Dumnezeu cea mai aprigă pentru el, mai groaznică decât orice suferinţă trupească proprie, ca orice altceva — ar fi pierderea Liei? Poate că Dumnezeu îl cruţase numai ca să trăiască apoi această cumplită durere, mai groaznică de suportat decât propria-i moarte. „Doamne, îl străfulgera fără a se mira deloc de intensitatea acestui gând, cum ar fi făcut altădată, dacă Lia scapă, eu am să-mi închin întreaga viaţă Ţie!"

în sfârşit, după ora zece noaptea, Lia veni. într-adevăr fusese împreună cu Anca acolo în preajma Catedralei, dar plecaseră înainte de a începe să se tragă la un program de duminică după-masă a unei biserici... Tramvaiele nu mai circulaseră şi se întorsese pe jos... Ca să se ferească de raza unde se trăgea, ocoliseră mult, de aceea ajunseseră atât de târziu. Mihai era atât de fericit!... Pentru prima oară, fără să se mai poată stăpâni, fără să-] împiedice veşnica împotrivire a Liei, o îmbrăţişa, o strânse la piept. Lia, iubita lui era vie, era nevătămată! Era atât de fericit... atât de fericit, încât uită cu desăvârâire că, doar cu puţin timp înainte, făcuse o promisiune serioasă lui Dumnezeu. De fapt, ce mai conta aceasta, când el şi Lia erau acum în afară de orice pericol?

— Mâine, îi spusese Liei cu toată hotărârea, cu primul tren trebuie să pleci. Şi Anca la fel.

■*& *2X7*

— Dar tu ce-ai să faci? îl întrebă ea cu îngrijorare în glas şi în priviri, lucra care îl făcu să se simtă bine. De fapt, îi povestise deja prin ct;ea ce trecuse acolo, în faţa Catedralei, cum scăpase teafăr doar printr-o minune, iar Lia (observă el) se cutremura numai la ideea că ar fi putut să păţească ceva.

— Trebuie să pleci şi tu, cât mai repede, mai adăugă ea... mâine dimineaţă!... Eu mă descurc şi singură: nu e nevoie să-ţi pierzi timpul conducându-mă la gară... Pentru tine riscul de a rămâne este mult mai mare, având în vedere poziţia unchiului tău. Cine ştie ce se va mai petrece? Gândeşte-te şi la verişoara ta!... Este la fel de vulnerabilă ca şi tine în faţa acestor atrocităţi... Setea de răzbunare poate orbi orice sentiment omenesc.

— Nu pot să te las singură!... Te conduc mai întâi la tren, şi apoi mă voi descurca eu...
— Te rog, Mihai... Mie nu mi-e teamă, Dumnezeu îmi va purta de grijă. De fapt, chiar dacă vei fi alături de mine, cum crezi că ai putea să mă protejezi în faţa unei situaţii limită?
— Te rog, Lia, măcar pentru liniştea mea...
Şi Lia, neavând încotro, acceptă propunerea lui. A doua zi dimineaţă, căminul rămase aproape pustiu. De seara veniseră profesorii prin cămine cu instrucţiunea ca toţi studenţii să părăsească oraşul. Se hotărâse ca vacanţa să se dea mai repede cu câteva zile de data obişnuită, iar studenţii erau obligaţi să se conformeze. Şi totuşi, majoritatea nu se conformaseră... Printre ei era şi Anca. Cu nici un chip, nici la rugăminţile Liei, nu acceptă ideea de a pleca...
— Voi sta aici, îi zise plângând, aici în centrul evenimentelor şi mă voi ruga: mai mult n-aş putea face... Acasă cred că nu voi putea să mă rog cu atâta intensitate ca şi aici... Ah, Lia, dacă ai şti unde-mi zboară gândul?... De fapt, cred... cred că aşa va fi... Lia, triumful Revoluţiei va însemna şi eliberarea lui Relu... Ah, mă voi ruga, şi Dumnezeu îmi va răspunde... Ca şi mine sunt atâtea suflete... Lia, să nu conteneşti să te rogi Şi tu... Ştii doar ce ar însemna aceasta pe plan religios... Plângi!... Iar-'ă-mă, cred că ţi-am adus aminte de...
— Plâng de bucurie, Anca, nu de întristare, pentru că... pentru că şi £u cred că se va termina cu bine. Suspină adânc. Dumnezeu nu ne va 'äsa... Rămâi cu bine, şi Dumnezeu să rămână cu tine aici.
— Şi pe tine să te însoţească... Şe strânseră cu duioşie, se sărutară...
— Hai, grăbeşte-te, o îndemnă Anca văzând că zăboveşte plângând

în prag, Mihai te aşteaptă demult... Bietul de el!...
— Să te rogi pentru el!...
— N-am contenit s-o fac.
— Mulţumesc, Anca... Atunci, dacă ne va ajuta Dumnezeu, doar după vacanţă ne vom revedea.
— Lia, aş vrea să fie şi Relu atunci... atât de mult aş vrea!
— Va fi... Trebuie să credem că va fi... Voi aştepta să mă suni si să-mi spui...
După ce Mihai o conduse pe Lia la gară, merse direct în casa familiei Oprea. După ce o luă pe Olga, părăsi oraşul.

CAPITOLUL 25

Prin văzduh se mai strecurau încă picături mărunte cerul cald, de iarnă (ciudat de cald), dădea ploaie peste oraşul liniştit. De obicei în această seară deosebită a anului glasurile colindătorilor pluteau răscolitor si vesel pe străzi — mesaj al Naşterii mântuitorului. în acest ajun de Crăciun însă, alături de bucuria victoriei unei naţiuni, domnea încă teama... teama de moarte, de durere, de necunoscut — pe străzi plutea o linişte apăsătoare, neobişnuită în astfel de ocazii.
Anca venise acasă în urmă cu două zile — numai atunci putuse să părăsească oraşul T. Era încă sub imperiul amintirilor trăite acolo, în centrul evenimentelor. Din camera alăturată se auzea ca din surdină, ca niciodată până acum, de la televizor, un colind:
„O, ce veste îmbucurătoare Care îngerii ne-au adus Vestea despre mare îndurare Care Dumnezeu ne-a trimis de sus.
lată, s-a născut Isus, Mântuire ne-a adus El ne scapă din nevoi, Dumnezeu este cu noi. Dumnezeu este cu noi".
Din când în când, Anca se ridica din fotoliu şi alerga la geam, ca şi în întunericul umed ar fi desluşit ceva. De fapt, se puteau descoperi uŞor umbrele care se apropiau de intrarea în clădirea blocului sau zgomotul de paşi printre picături de ploaie... Şi, la fiecare mic zgomot, Anca tresărea, alerga la geam, aştepta mai încordată. Şi, pentru că nimic din a ce îi flutura cu intensitate în imaginaţie, nu se transforma în realitate, prăbuşea din nou pe fotoliu într-un torent liniştit de lacrimi, era mani-

festarea nervoasă a nerăbdării, amestecată cu speranţă şi credinţă... Şi djn nou, până a nu fi întreruptă de cea mai neînsemnată impresie a unei zvâcniri aparte de afară, Anca se scufundă în marea gândurilor. Atunci când rămăsese în oraşul de studiu, în centrul evenimentelor, avusese cura. jul să mediteze că poate

Relu, în acel timp va fi eliberat şi va veni (vis$_a$ chiar că va veni cum făcuseră de altfel şi alţi foşti deţinuţi politici chiar în oraşul T). Bineînţeles că atunci, la început, când în pofida curajului revoluţionarilor, a răniţilor şi morţilor din oraş, nimic nu era încă o certitudine: zvonuri, ameninţări oribile îmbâcsind atmosfera, gândul de eliberare a lui Relu putea fi considerat un gând prea îndrăzneţ.
Şi totuşi, Anca se rugase pentru aceasta şi crezuse... Bineînţeles, se ruga şi credea şi acum... Lui Dumnezeu nu-i este nimic cu neputinţă! Nu avusese ea acea experienţă înălţătoare când primise semnul cerut — vestea de la Relu? Cum ar putea să se mai îndoiască? Şi totuşi... Acum, când se auzea că arestaţii politici fuseseră eliberaţi şi că mulţi erau deja la casele lor, de ce Relu nu mai venea?... Trebuia să mai aibă încă puţină răbdare!... Nici nu visase ea că termenul aşteptării se va reduce dintr-o dată de la ani grei... la câteva zile, apoi — câteva ore... Ce bun, ce minunat... este Dumnezeu!
Oare cum va avea loc întâlnirea cu el, se frământa în timp ce fiorii bucuriei şi emoţiei îi străbăteau necontenit tot corpul, făcând ca mâinile să-i tremure, obrajii să i se coloreze în roşu aprins. Oare cum va privi el schimbarea gândirii, a vieţii ei?
Ce-i drept, el însuşi o îndemnase prin scrisoare, apoi prin ultimul mesaj, să-şi îndrepte gândurile, inima spre Dumnezeu, singurul care ar putea să intervină cu un miracol pentru salvarea lui. Şi iată că acea „portiţă a miracolului", ultima şansă despre care el îi vorbise — chiar dacă o ştiuse o atee convinsă, Dumnezeu o deschisese. Acum însă, ea devenise o creştină predată cu toată inima, cu toată viaţa — Creatorului. Se rugase mult, în tot acest timp după ce devenise un copil al lui Dumnezeu, ca şi Relu să înţeleagă adevărul, începând de acolo din închisoare... Poate era prea mult dintr-o dată să se gândească la faptul că Relu ar putea, l^a întoarcere, să fie schimbat asemenea ei. „Dar măcar inima lui să fie sensibilizată, astfel încât să dorească sincer să-L cunoască cu adevărat p^e Dumnezeu" se ruga ea, şi atunci, El care a promis că cei ce îl vor căuta cu toată inima, îl vor găsi — îl va ajuta şi pe Relu să înţeleagă care este' adevăratul sens al trăirii pe acest pământ...
Se făcuse deja târziu, trecuse de ora douăsprezece noaptea. „Nu-^{1}
29f
, încercă să se consoleze Anca, dacă nu azi, poate mâine... mâine cu $_s$iguranţă. va trebui să sosească. Acum, ce mai contează câteva ore în plus?.- Sunt convinsă că este în viaţă şi va fi bine... De ce totuşi nu tele-fonează? Eu nu am curajul să-i sun pe părinţii lui, mi-e teamă încă de reţinerile lor privind acel trecut îngrozitor!
Luă Biblia şi citi un text din Evanghelie, privitor la evenimentul religios. Ajunse la versetul: „Ea va naşte un Fiu, şi-1 vei pune numele Isus, pentru că El va mântui pe poporul Lui de păcatele sale. Toate aceste lucruri s-au întâmplat ca să se împlinească ce spusese Domnul prin pro-rocul, care zice: Tată, fecioara va fi însărcinată, va naşte un fiu, şi-1 vor pune numele Emanuel, care, tălmăcit, înseamnă „Dumnezeu este cu noi'" (Matei 1:21-23). Aici, se opri pătrunsă: „Dumnezeu este cu noi!... Dumnezeu esste cu noi!..." Murmură îngândurată. Ce promisiune scumpă, dăruită o dată cu vestea eliberării, a mântuirii de păcate!... Lacrimi fierbinţi se rostogoleau pe foaia de hârtie... Ah. de-ar înţelege şi Relu!... Ana sâ-i povestesc despre evenimentele pe care le-am trăit în oraşul T... în mod deosebit am să-i povestesc despre ceea ce s-a petrecut în ultimele zile... Erau mii de oameni acolo în faţa Catedralei, pe treptele ei, unde doar cu puţin timp în urmă, moartea şi durerea plutiseră. Erau mii de suflete îngenunchiate... Mii de suflete care-şi tremurau aspiraţiile solidare în şoaptele rugăciunii sau în melodia unui imn religios... Cine s-ar fi gândit că acolo, în centru, în faţa Catedralei, unde ne strângeam în fiecare duminică, va fi centrul începutului unui viitor nou, se vor intona ca un imn al revoluţiei, înseşi versurile unei cântări preferate de mine, cântate chiar (după cum mi-a povestit Lia) imediat după moartea lui Dani (fusese şi cântarea lui preferată):

„Sfârşitul veacului trăim,
Cu luptă, ură şi război:
Dar fericiţi spre cer privim:
Nu e mult şi vine Domnul iar la noi.
El vine iar, El vine iar,
Ce fericire negrăită!
Se va sfârşi al nopţii chin amar,
Căci Domnul vine iar."

„Dumnezeu este cu noi!" — cu adevărat Dumnezeu, în aceste zile

de Crăciun, în mod deosebit Se implicase cu dragostea-I. cu haru-I ţn România... Acum, la acest Crăciun, marcaţi de evenimente, toţi acceptau euforic această realitate. Câţi însă, după trecerea timpului, vor rămâne cu acest adevăr întipărit în inimă?
Şi cum stătea aşa, adâncită în gânduri, i se păru că aude ca prin vig o bătaie în uşă. Nici nu se mai gândea la eventualitatea ca Relu să apară. Era oricum, prea târziu... şi totuşi, în timp ce se apropia de uşă, inima începu să-i zvâcnească, aproape să-i spargă pieptul. Fiorul acela al speranţei emotive i se instala deodată intens, în toată-i făptura. Dacă era Relu? Cine altcineva ar putea fi la ora aceasta?... Mecanic, cu mâna tremurândă, fără să îi poată curma pornirea — deschise... Şi dintr-o dată, când bariera de lemn scârţâind uşor se dădu în lături, punând-o faţă în faţă cu un necunoscut, rămase încremenită... în minte i se învârteau cu repeziciune aceleaşi gânduri, o cutremurau aceleaşi sentimente ca şi atunci când, deschizând uşa de la camera căminului, în pragul ei descoperise ciudata umbră de om, venit să îi aducă mesajul de la Relu. Oare şi acesta venea cu un astfel de mesaj? — fu următorul gând fulgerător după cele încărcate cu stupoare, cu milă parcă, faţă de străinul din prag. Voia să zică ceva, să-şi materializeze cumva gândurile acestea, măcar printr-o întrebare timidă, dar nu reuşi... Iar necunoscutul (ce ciudat) până acum nu rostise nici el vreun cuvânt... o privea doar... o privea cu un fel de zâmbet fluturat în colţul buzelor şi poate, pentru că, la început se izbise de lucirea ciudată din ochii lui, sau poate dintr-un motiv neînţeles de ea însăşi — nu mai avea nici curajul să-şi ridice ochii până sus — acolo de unde ţâşnea acea lucire. Şi, până la urmă, pentru că tăcerea deveni dintr-o dată din apăsătoare, ciudată, enigmatică, Anca ridică din nou privirea, de data aceasta hotărâtă să-1 întrebe pe necunoscut ce caută, că este posibil să lîe o greşeală. Mai întâi întâlni zâmbetul acelui om slab, înalt, cu părul cărunt, apoi din nou — lucirea ochilor lui şi... şi... Doamne! Ochii aceia albaştri, purtători de visuri, parcă... dar nu... poate că era vorba despre influenţa dorinţelor fierbinţi, ale aşteptărilor de ani... a multor dureri din trecut care acum, în apropierea ceasului — la cea mai mică scânteie izbucneau, chiar cu riscul de a-i înşela simţurile... Pe Relu nu şi-1 aducea aminte să fie atât de slab, de cărunt, şi totuşi... Privirea omului aceluia o învăluia în continuare — neclintită, răscolitoare, tacită... Ah, zâmbetul acela, împreună cu aceeaşi plutire albastre pe care le purta în suflet, nu puteau să o înşele, Nu!... nu puteau!... începu să tremure şi mai tare. Se propti de prag... încercă să spună ceva, dar cuvintele i se topiră într-un gearn&«

amestecat cu un fel de exclamaţie de stupoare,
— Anca, auzi ca prin vis, eu sunt... Anca...
Dar Anca nu mai auzea altceva decât bătăile inimii ei şi zgomotul vârtejului din minte ce făcea ca imaginea ochilor să se învârtă cu totul. îşi încleşta şi mai tare degetele de lemnul uşii, dar ele îi alunecară moi...
Când îşi reveni, era o făptură mică, cutremurată de plâns, de bucurie, de emoţie, de sentimente, care, adunate clipă cu clipă, în ani de suferinţă, răbufneau în priviri, lacrimi şi şoapte încă aiurea... Ceva însă îi era clar: era în braţele lui Relu... şi nu era o înşelăciune a simţurilor... Ochii lui pluteau deasupra feţei ei palide... tremurul mâinilor ei devenise o mângâiere aievea peste ale lui.
— Relu! Relu! în sfârşit, Relu... Dumnezeu S-a îndurat!... Dumnezeu e atât de bun!
Plângeau amândoi. Părinţii Ancăi veniseră şi ei. Plângeau cu toţii. îi lăsară apoi din nou singuri. Aveau atâtea să-şi spună şi toate... toate printre lacrimi.
Mai întâi, ea îi povesti prin câte trecuse după ce îl arestaseră iar, acum în sfârşit, adusese Dumnezeu vremea visată, râvnită, ca el să afle adevărul despre felul cum ea fusese şantajată şi constrânsă a fi martoră la proces împotriva lui. Ea făcuse totul numai din dragoste pentru el, ca să-i uşureze destinul suferinţei, şi când colo... gestul ei dusese la o realitate zguduitoare.
— La început, îi spuse el, mi-a fost atât de greu: ajunsesem până acolo încât nu îmi mai doream nimic de la viaţă. Dacă aş fi avut posibli-tatea sinuciderii, aş fi facut-o fără preget, însă era şi mai îngrozitor de suportat faptul că nici măcar această ultimă şansă de refugiu nu-mi mai era la îndemână. Tensiunea, teroarea, maltratările, erau ca o umbră a suferinţei faţă de durerea psihică pricinuită de ideea trădării tale.

La aceste cuvinte, Anca zâmbi, înghiţindu-şi lacrimile, pentru că îşi aduse aminte eă şi ea se confruntase cu situaţii asemănătoare. De-abia aştepta să-i povestească, dar deocamdată trebuia să-1 asculte pe el...
— Şi aceste gânduri chinuitoare m-au urmărit mult timp, de fapt ştii Şi tu... Mama mi-a spus despre telefoanele tale — ceva sumar bineînţeles, pentru că nu se putea discuta omeneşte nici măcar la vizite... dar eu, oricum nu mai voiam să aud nici măcar o referire privitoare la fiinţa ta. Ea, în adâncul fiinţei, te credea şi îi era milă de tine, dar, pe de altă parte, durerea de-a mă şti pe mine, singurul ei fiu — un om pierdut, o distrusese. De aceea nici nu am mai insistat pentru elucidarea problemei. Până la

urmă, treptat, gândurile care mă stăpâneau au început să cedeze celor din subconştient care mai păstrau încă neatinsă iubirea, încrederea îndreptată spre fiinţa ta. Poate totuşi, singur nu aş fi reuşit, dar m-au ajutat fraţii de suferinţă. Am aflat că nu eram singurul care trecusem printr-o asemenea situaţie îngrozitoare. Am întâlnit oameni care suferiseră chiar din pricina soţiilor sau copiilor lor, din pricina celor mai dragi, care — chipurile — i-ar fi trădat. Ce-i drept, am aflat că au fost printre acestea cazuri reale de asemenea josnice trădări, dar cazul meu nu era unul dintre acestea. Deşi nu exista nici o dovadă palpabilă, inima mea îmi spunea acest adevăr şi eram convins că nu greşesc. Am ajuns apoi să mă autocondamn teribil, pentru gândurile, presupunerile, atitudinea mea faţă de tine. Ai suferit atât de mult, draga mea!
O strânse mai aproape de el.
— Ah, procesul acela!... Măcar dacă ţi-ai fi întors o clipă... o clipă doar privirea spre mine, aş fi înţeles... ai fi înţeles şi tu din privirea mea că o făceam fiind constrânsă. Ah, dacă ar fi fost vorba despre mine însu-mi, de protecţia mea, nu aş fi facut-o pentru nimic în lume. Dar în mintea mea era în joc soarta ta şi eu credeam că astfel... Ce bine că a trecut!... Ce bine că eşti aici!... Parcă visez... Imediat, după ce am aflat că am fost şantajată (este vorba de scrisoarea aceea — am să-ţi povestesc cu de-amă-nuntul), m-am hotărât să fac un lucru cumplit care să te convingă că sunt nevinovată. Numai Dumnezeu...da, numai El m-a păzit. Am fost la un pas de moarte... cel mai greu de îndurat a fost atitudinea ta, faptul că mă credeai trădătoarea ta.
Se opri pentru a-şi şterge şuvoaiele de pe obraji.
— Anca!
Relu o strânse şi mai tare la piept, cutremurat numai la gândul că din cauza lui existase posibilitatea ca ea să-şi curme viaţa.
— Anca, şopti din nou, privind-o adânc. Nu ştiu de ce, dar nu pot scăpa de senzaţia că, de fapt realitatea de acum este doar un vis... E atât de minunat şi... sau poate, pentru faptul că de atâtea ori am visat... arn visat în toate felurile, şi ziua şi noaptea, clipele acestea. Chiar dacă le consideram o absurditate, nu voiam să le alung, pentru că aceste imagini erau ca o oază de bucurie în mijlocul atâtor greutăţi insuportabile... Da, Anca, am să-ţi povestesc şi despre acestea... dar nu acum... acum sunt atât de fericit şi nu vreau să umbresc acest soare cald, plăcut, cu umbrele triste al[e] trecutului. De fapt, acum am impresia că tot trecutul nu a fost nimic altceva decât un coşmar îngrozitor... că am adormit unul lângă celălalt şi i

,>ini îngrozitoare de vis, ne-au despărţit, am călătorit apoi separat (poate doar cu trupul, pentru că inimile noastre au fost nedespărţite) pe cărarea destinului potrivnic, maturizându-ne, îmbătrânind chiar înainte de hotărârea normală a timpului (vezi — am încărunţit deja)... şi, în sfârşit, ne-am trezit din nou acolo unde a începu totul — unul în braţele celuilalt, încă tremurând la amintirea coşmarului, mângâindu-ne şi alinându-ne pe fondul unei iubiri mai cizelate.
— Ah, Relu, numai Dumnezeu ne-a ajutat, Lui îi datorăm totul. M-am rugat mult pentru aceasta, mai adăugă sfios, frem ătându-şi mâinile. Poate că sosise momentul acela.
Relu o privi cu uimire.
— Anca, tu te-ai schimbat, nu-i aşa? rosti calm, doar cu o uşoară inflexiune de uimire parcă. Ancă dădu din cap. Inima îi tremura plină de gânduri, de sentimente cu care deja era familiarizată. Numai cât reflectase înainte la momentele acestea, şi totuşi, prezentul nu era cum şi-1 imaginase dinainte.
— Da, rosti după un răstimp: da, m-am schimbat...
Şi chiar dacă ar fi vrut să-i spună mai multe, toate se întoarseră grămadă în inimă, răbufnind prin noi lacrimi fierbinţi.

— Mă bucur, rosti însă, neaşteptat de liniştitor, Relu. Cu adevărat mă bucur... După toate prin câte am trecut, gândeam, cum am să pot să împărtăşesc totul, chiar schimbarea gândurilor iubitei mele, care de fapt, care nu accepta absolut deloc nici măcar ideea Divinităţii. Aşa erai înainte... Am observat din primele momente, din primele tale vorbe, schimbarea ta...
— Relu!... Poate este mai mult decât ai înţeles tu. Relu, nu m-am schimbat doar la suprafaţă. Pe primul plan în viaţa mea acum este El, adică Dumnezeu. Să nu mă înţelegi greşit: te iubesc la fel de mult şi cred din pricina dragostei pe care El mi-o revarsă în inimă — mai mult... mai mult decât aş fi putut înainte, tocmai pentru că dragostea Lui este infinită, fără margini. Mai ţii minte povestea despre cei doi bătrâni ca-re-şi citeau scrisorile tinereţii?... Relu, cred că toată certitudinea că, numai cu dragostea pe care o primim de la El, am putea ajunge la înălţimea acestui ideal. Repet însă, cu condiţia ca, pe primul plan în sentimentele, în gândirea noastră să fie El... Relu, îl iubesc mult, mai presus de orice, mă înţelegi?
— într-o anumită măsură... Ah, Anca, cu adevărat te-ai schimbat. Cât timp am petrecut în închisoare am învăţat şi eu, într-un fel, să mă

încred în Dumnezeu, să-L chem. să privesc viaţa prin prisma existenţei Divinităţii, pentru că altă şansă de supravieţuire nu aveam. Şi crede-mă, când m-am văzut scăpat de acolo, am încercat să îndepărtez, adică să şters; chiar definitiv orice tendinţă din viaţa mea prin care aş putea să mai am doar simpla senzaţie că trebuie să duc din nou o viaţă strictă, îngrădită... Mă gândeam că anii vieţii noastre trec repede şi că trebuie să profităm pentru a putea trăi din plin această viaţă scurtă. Am avut ocazia să discut cu creştini, închişi pentru credinţă, care vorbeau într-un fel asemănător precum mi-ai vorbit tu. Şi cuvintele lor m-au pătruns, dar mai mult decât greutatea cuvintelor lor, m-a mişcat trăirea lor. Era ca o minune să descoperi în iadul acela sclipiri neatinse, de altruism, de dragoste, de speranţă. I-am admirat sincer, m-am gândit că mi-ar plăcea să ajung ca ei, dar apoi mi s-a părut că ar fi prea greu şi tară sens, iar acum tu...
— Relu, dar nu e deloc greu: dimpotrivă, e mai uşor, mai minunat decât poţi să-ţi imaginezi. în aceasta constă adevăratul sens pentru care Dumnezeu ne-a creat — să trăim pentru El. Mi-aduc aminte că erai mereu obsedat de ideea descoperirii sensului real al existenţei fiinţei umane. Nu puteai să accepţi ideea unei vieţi scurte, pline de necazuri, de goană după idealuri la care, după ce cu toată sforţarea şi sacrificiul, ai ajuns, te simţi la fel de nerealizat, de gol, tocmai pentru că finalul este de fapt moartea... Relu, eu nu mă mai confrunt cu astfel de simţăminte. Adu-ţi aminte cum eram înainte: mereu nemulţumită, nervoasă, dornică după tot mai multe şi mereu încercată de simţământul neîmplinirii. Tu ai spus că ai vrea, alături de mine, să profiţi din plin de această viaţă care trece nespus de repede. Bineînţeles că şi eu împărtăşesc dorinţa ta, dar nu numai atât... eu vreau cu tot dinadinsul să fim fericiţi. Mai ţii minte ce mi-ai spus atunci când am discutat despre idealul fericirii noastre, pornind de la povestea celor doi bătrâni? (Din nou am ajuns la acest subiect.) Zâmbiră. Mai ţii minte, exact aşa mi-ai spus: „S-ar putea să fie vorba despre un secret pe care oamenii nu l-au descoperit încă." Eu, acum pot să zic că a fost descoperit de mulţi, de mine, doar de un timp... contează însă că l-am descoperit. Relu, secretul este atât de simplu: Dumnezeu, numai Dumnezeu ne poate dărui fericirea... Asta este!...
Relu rămase pe gânduri. într-un fel, vorbele ei i se păreau naive. Pe de altă parte însă, dădeau totuşi un răspuns frământărilor din inima lui-Adevărul era că Anca, aşa cum o cunoscuse el, foarte greu ar fi lăsat din convingerile ei, mai ales din cele privitoare la concepţia despre Divinitate. Cu adevărat trebuia să fi avut loc în viaţa ei ceva foarte convingător încât

sa-i schimbe modul de gândire, să o determine să aleagă un nou mod de parcurgere a drumului vieţii. Poate că va înţelege şi el până la urmă acest secret şi vor merge alături pe drumul ales de ea. Ea susţinea că aceasta este calea reală care a fost trasată pentru fiinţa umană pentru a ajunge în final la Dumnezeu... Cel puţin deocamdată era un răspuns mult mai plăcut, mai satisfăcător decât concluzia de a ajunge, în final, după această scurtă viaţă, chiar dacă ai fi clipă de clipă satisfăcut, fericit (ceea ce este bineînţeles o himeră) — victima viermilor.
— Bine, Anca, rosti în sfârşit, ducându-i mâinile la buze, am să încerc să înţeleg şi eu... Roagă-te pentru mine.

— Relui exclamă ea, dacă ai şti cât de mult mi-am dorit să aud aceasta de pe buzele tale. Relu, mă voi ruga... de fapt, de mult mă rog pentru tine. Deocamdată Dumnezeu te-a eliberat, şi cred... cred că vom păşi împreună pe acest drum. Adevărul este că nu ţi-am spus prea multe deocamdată, nu ţi-am spus despre felul în care eu (tu şui cât am fost de îndărătnică, mai ales în privinţa religiei) am ajuns să-L accept pe Dumnezeu, să mă predau Lui. Cu siguranţă vei fi mişcat şi vei înţelege că într-adevăr Dumnezeu însuşi a săvârşit minunea, că mi-a arătat pregnant iubirea Lui, m-a cucerit... Nu-i o iluzie, Relu — cu adevărat Dumnezeu, prin dragostea Lui, m-a cucerit.
— Hai, povesteşte-mi!
— Vrei, chiar acum?
— Tu nu?
— M-am gândit că poate...
— Deocamdată tu m-ai cucerit, rosti el zâmbind, poate că mă va cuceri şi Cristos... Oricum, eu şi înainte am fost mai maleabil decât tine, bineînţeles dacă avea rost. Ştii, Anca, mai adăugă cu un ton deosebit, în închisoare, în momentele cele mai disperate, Dumnezeu mi-a răspuns, mi-a arătat clar că există, că-I pasă de mine. Vezi, Anca, atunci am făcut în inima mea multe promisiuni acelei nevăzute puteri care nu m-a lăsat singur, pradă nebuniei sau morţii. Şi uite, acum, când greul a trecut, eram gata să uit totul, să dau cu piciorul în tot ceea ce a făcut pentru mine... deocamdată vreau să te ascult.
Anca îi povesti cu de-amănuntul prin tot ceea ce trecuse după ce primise scrisoarea lui, despre atitudinea lui Mircea, despre străinul acela ^are o ajutase şi a cărui identitate nici în ziua de azi nu o cunoştea. Auzind aceasta, Relu rămase tare surprins. într-adevăr, atitudinea acelui tânăr nerecunoscut fusese tare ciudată, însă era clar că acesta fuse-
*29%   *s»*
se bine intenţionat.
— Cine ştie, îi zise Anca, poate că acum, în urma revoluţiei, vom afla mai multe amănunte care să ne justifice cele petrecute atunci. Se poate însă ca tânărul acela să fi părăsit ţara. Atunci mi-a spus că avea de gând să fugă departe... departe de toate acelea... când l-am întrebat unde anume, nu mi-a răspuns... Indiferent dacă este în ţară sau peste hotare, dacă mai trăieşte sper că o dată să ne reîntâlnim şi... dar, în sfârşit, hai să-ţi povestesc mai departe.
Anca îi relată apoi despre stările ei confuze de dinainte de proces, despre cum intenţionase să-şi ia viaţa apoi, iar Lia şi Florin o ajutaseră, şi prin ei, Dumnezeu nu numai că o salvase, dar îi şi vorbise despre sensul real al acestei vieţi. După aceasta, urmase o perioadă în care doar în confruntarea cu necazuri insuportabile, se îndreptase înspre Dumnezeu. Şi, în pofida instabilităţii ei, Dumnezeu fu atât de bun, astfel încât o ascultase, o mângâiase, o ridicase... O perioadă, ea încercase să-şi caute refugiul în studiu, ajunsese prima din grupă, însă nici chiar această realizare nu o satisfăcea cu nimic, până la urmă, sfârşită, epuizată psihic, hotărâse fără nici o reţinere să termine o dată cu viaţa aceasta, care ajunsese să i se pară insuportabilă.
— Ajunsesem să nu mai pot suporta idea că ţie cu adevărat nu-ţi mai pasă de mine, că nu m-ai putut ierta, că nu mă mai iubeşti... Vedeam în atitudinea **ta** o nedreptate a lui Dumnezeu faţă de mine. Aveam impresia că soarta, viaţa mea, îi sunt indiferente, că de **fapt** dragostea lui Dumnezeu, despre care îmi vorbea Lia, era doar o simplă teorie biblică, sau pur şi simplu, dacă ea totuşi există, Dumnezeu este părtinitor, iar eu nu fac parte din categoria protejaţilor Lui. Şi ştii ce-am făcut? I-am cerut pur şi simplu lui Dumnezeu, dacă mă iubeşte, dacă-I pasă de mine, dacă vrea să supravieţuiesc, să intervină în viaţa mea cu o minune şi... minunea pe care I-o ceream, ca o demonstraţie a iubirii Lui, a faptului că îi pasă într-adevăr de mine, a fost... a fost aceea de a primi un răspuns de la tine.
Relu tresări:
— Şi l-ai primit? întrebă deodată cu nespusă emoţie.
— Ai răbdare să-ţi...
— L-ai primit, nu-i aşa?
— De ce nu ai răbdare? L-am primit.
— Pe acela care a venit cu mesajul îl cheamă... Cornel Stănilă, este profesor de limbi străine, şi a fost acuzat pe nedrept că ar fi avut ceva legături cu străinii. Se aştepta să fie eliberat, şi de aceea l-am rugat...

Deşi

nii-a promis că va veni, şi am avut încredere în el, totuşi am trăit cu teama că poate, având în vedere faptul că i se interzisese să părăsească oraşul, nu va avea curajul. Şi totuşi a venit... Ah, Anca, nici nu poţi să-ţi imaginezi cât de mult a riscat omul acesta! Aş vrea să-1 caut, i-am memorat adresa în închisoare... să-i telefonez eventual şi să-i mulţumesc...

— Ah, Relu, dacă ai şti ce mare însemnătate a avut pentru mine acest mesaj, ah, dacă ai şti!... Dar, hai să-ţi povestesc.

Şi Anca îi povesti cu amănunţit despre cum lăsase mesajul acela Lici (îl citi chiar cuvânt cu cuvânt ceea ce scrisese pe biletul acela pe ca-re-1 păstra ca pe o scumpă aducere aminte), îi citi apoi ceea ce îi scrisese Lia şi ea văzuse în cuvintele acelea înseşi cuvintele lui Dumnezeu, pline de iubire, adresate ei personal. Prin aceste cuvinte, Dumnezeu o copleşise pur şi simplu cu dragostea Lui, Apoi... doar apoi, după ce ea începuse să-I înţeleagă iubirea, s-o accepte, Dumnezeu a făcut să devină o realitate şi dorinţa ei de a vedea înfăptuirea minunii — venise profesorul Cornel Stănilă cu mesajul lui Relu.

Poate că nimic altceva nu l-ar fi putut pătrunde mai adânc decât această relatare — el însuşi se rugase în închisoare mult pentru ca acest mesaj să ajungă la timpul potrivit la iubita lui, parcă presimţise şi el atunci că ceva ciudat se petrece cu ea... Era cu adevărat mişcat. Spre uimirea fetei, care nu se aşteptase nici pe departe ca iubitul ei să ia atât de repede o asemenea decizie, el îi promisese că se va apuca cât de curând de citirea serioasă a Bibliei. Adevărul era că întotdeauna, cum chiar el recunoştea, fusese un tip maleabil, mai ales în privinţa religiei, iar acum, schimbarea Ancăi era cu adevărat o serioasă motivaţie în luarea unei asemenea decizii.

Anca îi povesti apoi despre sacrificiul suprem al lui Florin — atât de mult iubise el sufletele pierdute. încât avusese curajul să meargă înainte împotriva represiunilor, a pericolelor venite din partea regimului. întâm-plarea cu accidentul lui Dani fusese într-adevăr o greşeală parcă ieşită din comun a Securităţii, având în vedere subtilitatea cu care lucrau ei. Cine ştie de ce se întâmplase astfel? Poate că fusese necesar ca Relu să ajungă în situaţia aceea, apoi să fie închis, tocmai pentru ca ea să-L cunoască pe Dumnezeu şi poate că... de fapt cu siguranţă şi Relu va ajunge să-L cunoască, să se predea Lui. Relu zâmbi auzind acestea pentru că i se păreau naivităţi, totuşi ca să n-o supere, nu-i spusese.

în cazul lui Florin, însă, lucraseră cu totul altfel... lucraseră cu multă precauţie şi ingeniozitate. Relu se întrista auzind despre moartea lui

Florin. Anca îi povesti însă şi despre atitudinea Liei, despre credinţa şi nădejdea ei, pe care şi ea le împărtăşea. Moartea lui Florin fusese chiar un mare câştig pentru el... şi nu numai pentru el... în urma sacrificiului lu^ mulţi... mulţi tineri fuseseră evanghelizaţi, până şi profesori universitari... chiar şi un asistent de la Facultatea de Ştiinţe Economice se predase lui Dumnezeu. Până acum, toţi, asemenea lui, de frica regimului se ascunseseră, dar de acum încolo... ce bine era în libertate!...

Numai într-o problemă Relu arătă multă împotrivire, însă Anca îl înţelegea, pentru că se confruntase şi ea cu astfel de simţăminte. Relu nu putea înţelege de ce iubita lui adoptase faţă de Mircea o atitudine plină de dragoste: rugându-se pentru el, vizitându-1 chiar la spital împreună cu Lia...

El era cel mai mare vrăjmaş al lor, el le distrusese viaţa. Şi când te gândeşti că el îl considerase chiar în noaptea aceasta (doar acum afla adevărul) — pe acest trădător josnic, cel mai bun prieten! Ce-i drept, la interogatorii, pentru a-1 maltrata şi mai mult psihic, i se spusese cine-1 trădase, dar el nu putuse să creadă. Până şi încrederea în ea şi-o pierduse, dar în Mircea — nu. Doamne, ce lovitură cruntă era acum acest adevăr pentru Relu. Era totuşi satisfăcut că-şi primise pedeapsa meritată. Hm! Fusese dat afară din facultate — ca odinioară el — şi în final a ajuns prin spitalele de psihiatrie! Ce pedeapsă potrivită pentru mojicia lui i-a hărăzit Providenţa! îi părea rău că în acest caz nu mai avea cu ce contribui pentru a-şi stăvili setea de răzbunare. Oricum, nu-1 va lăsa el să scape doar cu atât! Având în vedere cât de mult suferiseră ei, poate pedeapsa hazardului prin faptul că se îmbolnăvise, era totuşi prea puţin. Merita să simtă şi el din plin ce înseamnă durerea, suferinţa...

Mare îi fu însă uimirea, când Anca îi povesti că trecuse şi ea prin stări asemănătoare, însă vorbele lui Isus, care îndemnau chiar la iubirea vrăjmaşilor, cunoaşterea despre felul cum El însuşi îşi trăise viaţa triumfând

cu iubire asupra tuturor oamenilor care L-au maltratat şi răstignit — îi schimbase modul de gândire. Vorbiră apoi despre revoluţie. Anca fii încântată să-i vorbească despre evenimentele petrecute... Relu plânse mult auzind despre cei care fuseseră jertfe vii pe altarul ţării... Era încă un mare patriot. „Şi zeci de ani de închisoare să fi făcut, îi spuse cu ochii la fel de visători ca odinioară, eu nu aş fi renunţat la ideile mele revoluţionare şi, slavă Domnului, că dacă n-ar fi existat atâţia alţii ca şi mine în ţara aceasta, nimic nu s-ar fi schimbat." Apoi, el îi povesti despre anumite întâmplări din închisoare,

despre prieteniile pe care le înfiripase acolo... Discutară toată noaptea, până la ivirea dimineţii şi, în pofida oboselii, tot li se păru că timpul zburase exagerat de repede. Toate visurile, toată suferinţa, toate aştep-tările, toată nerăbdarea din trecut dădea şi mai mare strălucire bucuriei de a se şti din nou alături — înghiţindu-şi lacrimile, ascultându-şi acum, în prima zi de Crăciun — bătăile inimii...
Afară nu se mai auzeau picurii sărutând pervazul. Plutea încă un întuneric liniştit, tulburat doar din când în când de freamătul vântului blând printre crengi pustii, letargice... Şi tocmai acum, când noaptea se îngâna cu zorii, în liniştea solitară, dacă ai fi înţeles limba zenitului, a vântului, te-ai fi cutremurat de şoaptele măreţe transmise fără cuvinte în fiecare cotlon al văzduhului, al pământului...
Undeva, la o fereastră, doi tineri îndrăgostiţi, cu obrajii lipiţi unul de celălalt, cu ochii înlăcrimaţi, cu inimile îndreptate spre cer, citeau în şoaptă versetul biblic: „Ea va naşte un Fiu, şi-I va pune numele Isus, pentru că El va mântui pe poporul Lui de păcatele sale... Va naşte un Fiu şi-1 va pune numele Emanuel. care. tălmăcit, înseamnă 'Dumnezeu este cu
noi'"...
Isus — înseamnă Dumnezeu este cu noi... „Dumnezeu este cu noi"... Oare nu era aceasta şi tălmăcirea şoaptelor misterioase ale vântului si ale cerului de Crăciun... ale vântului şi ale cerului ţării?...

CAPITOLUL 26

Mihai de-abia aşteptase să se încheie şi sesiunea de iarnă... în această perioadă, necesitatea studiului limitase timpul pe care îl petrecea în preajma Liei. în pofida faptului că relaţiile dintre ei nu erau atât de avansate, el avea deja curajul să gândească (cu o intensitate de care el însuşi era uluit) ca până în vacanţa de vară s-o ceară în căsătorie. Ea era în ultimul an de faculate, iar el mai avea încă un an fără acesta. Deci perioada studiului nu mai putea ti considerată o piedică în calea căsătoriei.
în pofida prejudecăţilor multora din preajmă privind aşa-zisa „cădere a poziţiei lui sociale", în urma schimburilor survenite după revoluţie, Mihai era nespus de satisfăcut. Trăia şi el cu aceeaşi intensitate ca şi toţi ceilalţi care doriseră ca pe o necesitate vitală revoluţia — realitatea libertăţii personale. Prea puţini însă, dintre cei din jur, ştiau ce se petrecea în sufletul acestei rude apropiate a unui fost mare securist urât de poporul din oraşul universitar T. Ce conta că pierduse eventualele favoruri, sau un viitor strălucit privind cariera sa în urma răsturnării poziţiei sociale influente a unchiului său, faţă de realitatea de a o şti acum pe fiinţa iubită în afară de orice pericol? Acum putea să se apropie de ea fără teama că ar putea fi urmărit, dirijat pe la spate de oameni cu interese pur egoiste, ameninţat, torturai psihic — acestea doar pentru că visul lui era legat de o minunată fată creştină. I se păru că noile schimbări aveau şi asupra Liei o influenţă favorabilă. Era tot timpul zâmbitoare şi bine dispusă. îl deranja însă faptul că, parcă mai mult decât înainte, Lia era peste măsură de preocupată de „mântuirea sufletelor pierdute" (aşa se exprima ea) din oraşul universitar T. „Acum, când nu mai exista nici o piedică, cu atât mai mult, zicea Lia, timpul nu **trebuie** risipit. O singură viaţă... doar una avem de trăit aici, şi apoi urmează iminenta veşnicie, când va trebui să ne înfăţişăm înaintea lui Dumnezeu. Nimic altceva nu are valoare decât doar ce arn făcut pentru El, toate celelalte sunt goană după vânt." Mihai însă n-0 înţelegea. Totuşi, ca să n-o supere, nu-i dezvăluia gândurile lui potrivnice, îl necăjea nespus faptul că şi după ce sesiunea trecuse având în vedere

preocupările ei religioase, timpul petrecut împreună era destul de limitai.
Dacă cu doar câteva săptămâni înainte, numai ignorând riscul şi marile pericole care ameninţau din partea Securităţii, puteai să le vorbeşti altora despre dragostea lui Dumnezeu, sau să le dăruieşti o Biblie, acum, după revoluţie, se făceau cu dezinvoltură o grămadă de evanghelizări. Chiar în cadrai facultăţilor se desfăşurau cu intensitate astfel de activităţi, şi centrul de întâlnire a studenţilor în acest scop era tocmai în

aula Facultăţii de Electrotehnică, unde odinioară studiase Florin.
Lia era prea absorbită de aceste activităţi, era plină de acest Dumnezeu, de Fiul Său Cristos, iar pentru el — Mihai, rămânea (credea el) prea puţină iubire şi timp. Cu toate acestea, Mihai nu avea curajul să-şi manifeste protestul. Prefera să se conformeze acestei situaţii, decât s-o piardă definitiv, mai ales că pe lângă el mai existau şi alţi serioşi pretendenţi. 1 se părea că totuşi el era cu un pas apreciabil înaintea acestora, că totuşi Lia îi acorda lui cea mai multă atenţie.
întoarcerea lui Relu îl bucura nespus de mult. întotdeauna îl apreciase: aceasta şi mai mult în urma curajului său pentru care fusese constrâns să înfrunte o soartă îngrozitoare. Acum însă, toate acestea trecuseră şi Relu era din nou liber, şi nu numai atât... era fericit. Era impresionat şi totodată înciudat urmărindu-i. Se iubeau nespus de mult, şi această iubire îi făcea atât de frumoşi... în ochi le clipoceau neîncetat luminile dragostei, şi zâmbetul fericirii le strălucea nestins pe chip. Nu se sfiau să spună tuturor că ei cred cu toată certitudinea în durata şi intensitatea dragostei lor. Ce visători!... Odinioară, îi mărturisi Relu, el privise această ideea ca pe o himeră, dar acum, pentru că a descoperit dragostea lui Dumnezeu, crede că pot exista iubiri care să dăinuiască veşnic. Şi idila lui va fi astfel. Ce ciudat, remarcase Mihai, până şi Relu adoptase iluzoriile idei creştine...
Cei doi se hotărâseră să se căsătorească cât de curând. în inima lui Mihai în faţa acestui viitor eveniment al împlinirii visului celor doi, se amestecau bucuria, invidia şi totodată îngrijorarea privind propria-i soartă. Ce se va alege de el şi Lia? într-un timp animat de aceste gânduri se hotărâse să-i vorbească direct despre tot ce avea pe suflet: că el nu mai putea trăi fără ea, că voia mai presus de orice în lumea aceasta căsătoria cu ea. însă nu ştia concret de ce, în prezenţa ei, tot avântul i se topea. Adevărul era că încă îl mai chinuia teama sau poate obsesia că Lia ar putea afla adevăral despre fapta lui îngrozitoare. Aceasta şi mai mult de când aflase de la Lia că ea şi Anca îl vizitaseră des pe Mircea cât timp fusese internat în clinica de Neuropsihiatrie din oraş. Se temea îngi'ozitor

de eventualele întâlniri ale Liei cu Mircea, tocmai pentru că astfel ar putea afla cutremurătorul adevăr. Sau poate că Lia ştia deja. Poate chiar acesta era motivul datorită căruia, cum i se părea lui uneori — Lia îl ţinea la distanţă. Şi, poate, niciodată nu va putea trece peste acest înfiorător trecut din viaţa lui. Toate aceste gânduri se rezumau însă la simple presupuneri, deocamdată la atât...
La sfârşitul lunii februarie însă, primi un telefon. Când auzi vocea din receptor, un fior neplăcut îl străfulgera din cap până-n picioare. La capătul firului era însuşi Mircea. Pentru că se simţea mai bine, venise în oraşul T. cu scopul de a rezolva ceva probleme legate de facultate. Studenţii eliminaţi din motive politice erau reprimiţi în facultăţi. Anul acesta, oricum, n-avea cum să-1 recupereze. Voia să discute neapărat o problemă personală cu el. Tremurând de spaimă, de emoţiile neplăcute ale amintirilor cu care se luptase de atâtea ori să le îngroape, Mihai, neavând de ales. acceptă. Astfel că. după douăzeci de minute în urma convorbirii telefonice, Mircea bătu la uşă. Mihai se temea îngrozitor că Mircea venea cu gândul de a se răzbuna. Având în vedere cele întâmplate (eliminarea lui din serviciul Securităţii, excluderea din facultate), Mihai, în pofida faptului **că-i** făcuse odinioară o promisiune, nu-1 ajutase cu nimic. Se gândea acum, cum putea să se justifice. Ce-i drept adevărul era că prea puţin îl interesaseră pe el problemele lui Mircea: avea însă acoperirea plauzibilă că el nu avusese nici o influenţă asupra fostului şef al Securităţii, dimpotrivă... El însuşi trecuse prin atâtea necazuri din pricina acestuia.
De la prima vedere, Mircea i se păru grozav de schimbat. Ceva ciudat se petrecuse cu omul pe care îl ştia el. Probabil cauza era boala lui psihică. El, care înainte vorbea peste măsură de mult, mereu cu dezinvoltură, acum i se părea neobişnuit de reţinut şi laconic. Această schimbare însă îl îngrijora şi mai mult, având în vedere problemele lui personale. înţelese de la Mircea că fusese mult timp vizitat de Anca şi de Lia. Iar apoi după ce Relu ieşise din închisoare îl căutase nespus de des şi făcuse tot ce-i stătea în putinţă pentru a-1 ajuta să treacă peste neajunsurile lăuntrice provocate de boala lui psihică. îl tratase cu nespusă dragoste, ca şi cum nimic îngrozitor nu s-ar fi întâmplat în trecut, fără nici o umbră de reţinere, ca înainte când erau cei mai buni prieteni.
Mircea îi povestise despre toate acestea cu ochii înlăcrimaţi, scăpase chiar şi câteva lacrimi... Era cu adevărat de nerecunoscut!... El, care tot timpul fusese un insensibil, un ticălos capabil de orice perversi-tate, acum... ori boala lui psihică îl făcea să fie astfel, ori cu adevărat ati-

tudinea lui Relu plină de dragoste, lipsită de orice gând de răzbunare. de vorbe de reproş — îl mişcase. Chiar atât de mult îl mişcase, încât se părea că el însuşi ar fi acceptat principiile de viaţă ale celor care suferiseră enorm din pricina lui (Relu, Anca şi Lia).
— Dacă nu m-aş fi izbit de dragostea lor, îi spuse Mircea, dragostea izvorâtă din inimi omeneşti (în general inimile oamenilor sunt îngrozitor de rele), din inimi pe care eu însumi le-am zdrobit, le-am călcat eu însumi în picioare, niciodată n-aş li putut crede că dragostea lui Dumnezeu este cu adevărat infinită. Da, atât de imensă încât este capabilă să ierte orice mojicie, orice trădare, orice crimă chiar, orice păcat îngrozitor, absolut...
— în sfârşit, îl întrerupse Mihai, pe care ce-i drept această mărturisire îl mişca, dar pentru că nu era subiectul propriu-zis al scopului pentru care Mircea venise, îl şi irita. în sfârşit, te rog să treci direct la subiect.
— Bine. Iartă-mă că... Am să încerc deci să-ţi spun... da, să-ţi spun direct, şi totuşi... îmi pare rău că am ajuns într-o asemenea situaţie, îmi pare rău... crede-mă, n-am vrut însă — ra-am frământat mult. Este îngrozitor!... Am ajuns totuşi la concluzia că ar fi mai îngrozitor să continuu să tac, să nu-ţi spun... Ştiu că legăturile între tine şi Lia au înaintat, tocmai de aceea...
Mihai se făcu dintr-o dată palid.
— Bine, şi ce-i cu asta? Vocea îi tremura nepotolită.
Mircea nu răspunse imediat. Oftă, cu privirea în gol. Mihai încercă să desluşească ceva din atitudinea lui, însă această încercare mai mult îl încurcă. Renunţă deci, mărginindu-se să aştepte ca el să ia din nou cuvântul.
-- E îngrozitor!... îngăimă Mircea. Şi când mă gândesc că eu însumi am fost cauza... Buzele îi tremurau o dată cu cuvintele care ieşeau de pe ele. Dacă n-aş fi aflat că într-adevăr există iertarea lui Dumnezeu şi pentru... pentru criminali ca mine, aş fi sfârşit într-un spital de nebuni.
Se opri dintr-o dată, aruncând o privire sticloasă, ciudată asupra lui Mihai. în mintea acestuia începuseră să se învârtă, cu intensitate, o grămadă de gânduri. Concluziona totuşi că Mircea nu-şi revenise total din boala psihică.
— De fapt, chiar şi tu ai aceeaşi vină ca şi mine: poate şi mai mare decât mine, pentru că eu m-am împotrivit, pe când tu... rosti Mircea deodată. Vocea lui avea un ton răutăcios, satisfăcut.
Redevenise parcă, pe neaşteptate, omul acela de odinioară cu care Mihai era familiarizat.

— Te referi la... la...
— Nu... nu-i vorba despre Florin...
— Ce vrei să spui?...
Mircea se aplecă asupra lui. Ochii îi erau dilataţi peste măsură.
— Adu-ţi aminte. Aşa-i că te-am avertizat să nu recurgi la Oprea atunci când?...
— Ce contează asta?... Ce legătură are cu... Spune-mi odată!... Capul i se prăbuşi între palme, doar o clipă, căci şi-1 ridică apoi, probabil numai din instinct, gata să înfrunte un adevăr îngrozitor. Dar Mircea tăcea...
— îmi pare rău, rosti din nou, de data aceasta cu un ton care-i trezi lui Mihai simţământul că atitudinea lui, manifestată cu câteva minute înainte, nu fusese decât o simplă scăpare. N-am venit să te condamn. Pur şi simplu, atunci n-ai ştiut ce faci... De fapt (cine ştie de ce), totul a fost dirijat de cineva mai presus decât noi...Vezi, în urma morţii lui Florin a avut loc un fel de trezire spirituală în oraş (am văzut cu ochii mei, mi-a confirmat-o şi Lia)... Cine ştie şi aceasta de ce?...
— Ce?... Spune-mi o dată despre ce-i vorba...
Trăsăturile lui Mircea erau contorsionate: se vedea că în el se dădea o luptă teribilă.
— Dacă n-o să afli de la mine, tot vei afla, îngăimă, ca şi cum ar fi vrut să-şi demonstreze încă o dată lui însuşi că era bine ceea ce făcea. îşi freca fără încetare palmele umede. De fapt, nu ştiu, zău, nu ştiu... Dacă ai şti cât m-ara luptat între hotărârea de a veni să-ţi spun sau nu... Dar mai bine să afli atunci când... Oricum, mult nu va mai fi cel puţin aşa cred... îmi pare rău că te-am adus într-o stare confuză... dar ai să uiţi repede... Ce nătâng sunt, cum am putut să mă gândesc că ar fi bine să-ţi spun când ştiam cât de mult...

cât de mult o iubeşti? Dar lasă!... Se ridică brusc... Mă duc... Rămâi cu bine!...
Câteva clipe, Mihai rămase locului ca trăsnit. Nu ştia ce să creadă, în el ardea dorinţa de a afla cu orice chip ceea ce Mircea n-avea curajul să-i spună pentru că părea să fie un lucru îngrozitor privitor la Lia (nu avea nici cea mai mică idee), iar pe de altă parte trăia cu impresia că se afla faţă în faţă cu un nebun, ale cărui cuvinte, dacă le-ar băga în seamă, ar putea intra în panică însă fără temei real. Se ridică totuşi, baricadându-i drumul. Trebuia măcar să aibă ideea despre ceea ce era în capul acestui nebun.
— Te implor, îi spuse... Trebuie să ştiu... Oricât ar fi de groaznic,
*y *307*
precum zici, chiar acum trebuie să aflu... îl apucă de guler, zgâlţâindu-1, pentru că i se păru că dădea semne de împotrivire.
— Ei bine, îngăimă Mircea... dar te rog, iartă-mă... Oricum, Mihai, tu n-ai făcut-o intenţionat! Dumnezeu te poate ierta, ca şi mine mai adăugă cu voce scăzută, cred, că şi pe mine, dar vezi câteodată... Au fost prea multe, şi am impresia uneori că poate... Dar lui Dumnezeu nu-I place! aşa zice Relu. Eu ştiu?...
— Lasă astea, şi spune-mi!... N-avea curajul să bănuiască nimic concret, însă gânduri negre îi fluturau tumultuos, chinuitor, în minte.
— Te-am avertizat pentru că-1 cunoşteam pe Oprea, cunoşteam tactica lor, dorinţa lor de a rămâne pe poziţie cu riscul durerii, a suferinţei chiar a celor mai dragi... Te-am avertizat că, apelând la el pentru eliberarea Liei, vei înrăutăţi situaţia? Răspunde-mi, nu-i aşa?
— Da...
— Deci eu n-am nici o vină. Te-am implorat chiar: ţii minte? îşi lăsă capul. Sosise momentul. Pe Lia, înainte de a o elibera, a avut grijă s-o aranjeze, adică a fost iradiată... A mai fost chemată apoi (poate ştii tu), şi iar... Cu aceasta avea el acoperire că era împotrivă ca nepotul său să aibă legături cu o fată creştină... Ai înţeles?... îmi pare rău... Sincer, îmi pare rău... Toată noaptea aceea am avut coşmaruri... Am văzut în ea întotdeauna un înger... Mihai!... îmi pare rău...
Dar Mihai nu-1 mai auzi. Se ţâra, cu capul adâncit în palme, spre un punct nedefinit al camerei.
Mircea ieşi... O luă la fugă pe scări... Când ajunse jos, era ud leoarcă. Se temea să nu-1 apuce o nouă criză, dar nu-1 apucă şi putu să-şi continue drumul...
Un răstimp, Mihai crezu că-şi pierduse minţile. Se plimba prin cameră ca un animal încolţit de curând într-o cuşcă. Lia iradiată?!... Lia, o fiinţă deja pierdută?!... Lia, să nu mai aibă decât puţin timp de trăit?... Tremura... Şi totul numai din cauza lui?!.. El îl ucise pe Florin numai ca să ajungă la Lia şi apoi, în cumplita-i nebunie, o ucise şi pe fiinţa cea mai iubită... Era şi el de acum un om pierdut. Pedeapsa lui Dumnezeu era prea cruntă pentru el. Se temuse mereu gândindu-se la fapta lui ucigaşă, la amintirea cadavrului peste care trecuse pentru a ajunge la idealul propriu —■■ că, până la urmă, Providenţa Se va răzbuna. Şi răzbunarea Providenţei era mai crudă decât orice... El, ale cărui idealuri, visuri, fericire, fuseseră legate de fiinţa aceasta minunată, fără a ţine cont de legea conştiinţei, ajunse să le distrugă. Cu propria-i mână distrusese viaţa, care însemna
30Z vs*
pentru el mai mult decât a lui însuşi.
Se frământă astfel, cu minţile fluturându-i razna ore în şir. Se gândea să termine şi el cu această viaţă, dar, până la urmă, ajunse la concluzia că nici aceasta nu era o soluţie: se temea îngrozitor de moarte, de faptul că dacă Lia avea dreptate, şi Dumnezeu cu adevărat exista, nu-1 aştepta altceva decât o pedeapsă veşnică. La întrebarea lui despre ceea ce însemna iadul (lui i se părea o naivitatea această noţiune) Lia îi spusese că însemna nu un chin fizic, ci un chin veşnic, teribil al sufletului — ceva asemănător, dar mai intens, cu mult mai intens decât ceea ce înseamnă problemele conştiinţei după ce ai făcut fapte îngrozitoare. Şi Mihai, atunci, numai la amintirea insuportabilelor mustrări de conştiinţă cu care se confruntase, care-1 chinuiau necruţător, se cutremură.
— Bine, dar, îi spuse el atunci, înseamnă că iadul este doar pentru cei care au făcut fapte îngrozitoare.
— Nu, îi răspunsese ea: este de-ajuns să nu faci voia lui Dumnezeu şi să nu-L crezi, să-I întorci spatele, să trăieşti astfel în păcat (păcatul înseamnă neascultare de Dumnezeu) — şi astfel, veşnicia să ţi-o petreci departe de faţa lui Dumnezeu, departe de Creatorul tău, care de fapt cu scopul de a trăi pentru El te-a zămislit. Şi ce poate fi mai îngrozitor decât să-ţi petreci veşnicia departe de faţa Celui care te-a iubit, care

a" dat totul pentru tine, ţi-a dat în fiecare clipă a vieţii şansa fericirii veşnice, începând de pe pământ. Ce poate fi mai îngrozitor decât regretul veşnic că puteai, simplu, nespus de simplu să-ţi mântuieşti sufletul şi n-ai făcut-o, copleşit de „nimicuri" ale acestei vieţi...

Doamne! Mihai n-o înţelese atunci, însă avea impresia că acum cu adevărat gusta din ceea ce înseamnă trăirea în iad. Planurile, visurile, idealurile lui zăceau dărâmate, şi totul se datora încălcării, sugrumării vocii propriei conştiinţe... El fusese un ucigaş şi, ca pedeapsă trăia coşmarul real al apogeului problemelor de conştiinţă: devenise apoi el însuşi ucigaşul celei mai iubite fiinţe.

Se zvârcoli astfel toată ziua aceea, toată noaptea... Nu găsea nici un remediu!... Până la urmă se linişti relativ la ideea că poate cuvintele lui Mircea nu erau bazate pe realitate. De fapt, cum putuse s-o considere veridică, fără să cerceteze înainte afirmaţia unui psihopat? Mircea nu-şi revenise total psihic, şi totul putea fi ceva inventat de mintea lui bolnavă, obsedată de faptele mojice din trecut. Şi atunci, de unde ar putea afla adevărul? De la unchiul său!... Era vorba să se mute din oraş, dar încă mai era acolo. Deocamdată n-avea nici o slujbă.

*3> *309*

în miez de noapte porni deci spre casa lui. Se gândea pe drum că ar li în stare să-1 omoare — dacă într-adevăr acesta se atinsese într-un fel atât de mârşav de viaţa Liei, de viaţa lui însăşi.

Insistă mult la uşă până să i se deschidă. Se mai temea încă de răzbunarea celor care avuseseră de-a face cu Securitatea. Până la urmă, pentru că îşi însoţi bătăile în uşă cu strigăte puternice, recunoscându-i glasul, îi deschise chiar unchiul său.

Mihai era vânat de mânie. Zgâlţâindu-1 puternic, îl întrebă... dar Oprea nu recunoscu. Se prefăcu chiar uimit de faptul că-i trecuse aşa ceva prin gând. Mihai, atunci, se mai linişti.

— Totuşi, rosti spumegând sălbatic înainte de a pleca — dacă Lia păţeşte ceva, dacă oamenii din oraş nu te-au omorât încă, am s-o fac eu... Da, am s-o fac, mai adăugă, cu o privire sticloasă care, pe unchiul său îl tăcu să îngheţe... Dar mai întâi am să-i povestesc totul mătuşii... Ştiu că este singura fiinţă din lume pe care o iubeşti, care ţi-a rămas. Ghinionul tău este că mi-ai făcut în seara aceea o grămadă de confidenţe... Voi şti cum să discut cu ea, astfel încât să grăbească vremea divorţului...

Oprea rămase încremenit, o umbră lividă în prag... în ultimul timp, viaţa nu mai păstra nimic parcă pentru el... Pierduse totul dintr-o dată...

Dacă ar pierde-o şi pe Doina? Ameninţările lui Mihai erau cât se poate de serioase, şi bietul băiat nu avea dreptate să fie atât de ostil?... Doamne, de ce făcuse asta?... Nu-1 deranjase până acum nimic din trecu-tu-i oribil, deoarece conştiinţa lui demult se atrofiase decât amintirea acestei fapte, dar şi aceasta de-abia acum, pentru că se putea să se întoarcă răzbunarea Providenţei chiar asupra lui însuşi. Şi această idee îl chinuia.

CAPITOLUL

în urma discuţiei cu unchiul său, Mihai se mai calmă... Păstra credinţa liniştitoare că Mircea, sub influenţa bolii, îi spusese aceste cuvinte înfiorătoare. Totuşi, de-atunci începu s-o cerceteze mai amănunţit pe Lia. Obrajii îi erau îmbujoraţi, lucra mult, dormea destul de puţin, însă nici un semn de boală nu-i umbrea minunata-i făptură. Astfel că, după un timp, groaznicele îngrijorări şi temeri se topiră aproape cu totul, înghiţite iar de visuri, de dorinţe tot mai arzătoare, mai ales că se apropia şi nunta lui Relu cu Anca. Fericirea lor îl făcea să se gândească tot mai intens şi la soarta lui legată de Lia, deocamdată atât... până într-o zi...

Erau deja la sfârşitul primei luni a primăverii, şi până la nunta lui Relu şi a Ancăi, îi mai despărţeau câteva zile. Lia era peste măsură de ocupată cu pregătirile de nuntă, totuşi în faţa dorinţei lui de a ieşi împreună, nu-1 refuză.

Cu toate emoţiile, cu tot riscul Mihai era hotărât să o ceară în căsătorie. Simţea că nu mai poate rezista fără ea, şi era hotărât să-i spună tot, absolut tot ce avea pe inimă. Toată noaptea nu dormise, gândind la toate modurile posibile cum ar fi cel mai bine să abordeze această discuţie. Evita să-şi imagineze dinainte vreun răspuns, pentru că, numai când medita la aceasta, se trezea tremurând de emoţii. Ce ciudat — tremura la ideea ambelor variante. Dacă răspunsul va fi „nu", se temea îngrozitor la gândul stărilor sufleteşti prin care va trece. Totuşi se consola cu ideea că va mai aştepta şi încerca din nou: era posibil ca Lia încă să nu fie pregătită, sau să mai aibă nevoie de timp în care să reflecteze înainte de a lua o decizie

atât de importantă. Iar dacă răspunsul va fi „da", se temea că-şi va pierde minţile numai trăind şocul nemărginitei bucurii. Era oare cel mai bine ca răspunsul ei să fie deocamdată „îmi trebuie timp de gândire"? Nu ştia... Ştia un singur lucru cert: o dorea pe Lia... O dorea pe cea mai frumoasă fată, pe cea mai atrăgătoare fiinţă din lume, ca să trăiască alături de el până când moartea îi va despărţi, iar el va fi fericit să trăiască doar pentru ea... doar pentru a o face pe ea cea mai fericită soţie din lume-

«St 3tt

Şi în după-masa aceea, odată răbufnite câteva picături fierbinţi din sufletul lui arzând, cuvintele toride izbucniră apoi dintr-o dată ca un vulcan care ani de zile a strâns lava pentru a emana într-o clipă. îi tremura vocea, îi tremurau mâinile, îi tremura inima în piept, dar nu-i păsa... Nu mai vedea nimic în jur. Copacii, băncile, trecătorii, se evaporaseră toate... Pupilele lui nu mai transmiteau nimic creierului decât imaginea ochilor fiinţei iubite...

— Lia, vreau să fii soţia mea... Te iubesc atât de mult! Chiar din prima clipă când te-am întâlnit, am înţeles că viaţa mea, trăită fără tine, n-ar avea sens... Tu eşti sensul vieţii mele. Uită-te, priveşte-mă: fiinţa mea, viaţa mea există doar pentru tine... Tu eşti visul vieţii mele. Lia, eu ţi-am dăruit deja mult ţie... doar ţie (tu nici n-ai bănuit vreodată, poate), fiecare bătaie a inimii, fiecare secundă care se scurge din viaţa mea... Lia!...

Era ca un nebun, şi nu se putea controla!... Dar când Lia se trase înapoi speriată, cu o mână întinsă înainte, ca şi cum astfel ar fi putut să se apere de focul arzător din ochii, de pe buzele lui, se dezmetici.

— Lia, iartă-mă dacă... îngăimă. Te rog, măcar spune-mi că ai nevoie de timp de gândire: e firesc să fie astfel... dar te rog... nu mă refuza... Cred că nu voi rezista dacă...

îşi îngropa capul între palmele umede... Respira greu... Şi-1 ridică din nou... Privirea lui trimitea gânduri imploratoare, disperate, grele, prea grele de iubire... iar Lia tremura şi ea, ca iarba nou încolţită din jurul aleilor parcului străbătută de fiorii vântului. Voia să zică ceva, dar cuvintele i se opreau ca un nod în gât. Numai privirea şi trăsăturile feţei transfigurate ar fi putut transmite ceva pupilelor apoi minţii răvăşite a celui de lângă ea, însă când Mihai era gata să desluşească acel ceva, la rândul ei, îşi ascunse faţa între palme şi începu să plângă. Niciodată Mihai n-o văzuse izbucnind într-un asemenea plâns... I se cutremura întreaga-i făptură, o dată cu şuvoaiele curgătoare. De ce? Ce se petrecea în sufletul ei? Acum vedea imagini dimprejur: copaci, bănci, trecători, statuete... dar toate se învârteau. Se apropie de Lia... Simţindu-1, ea tresări. îşi ridică faţa plânsă. Printre lacrimile care-i atârnau de pleoape, desluşi sentimente de milă.

— Vrei să spui că... îşi auzi vocea slabă.

— Nu... adică nu vreau să spun că nu...

— Atunci?...

Lacrimile Liei, care se luptau cu bariera voinţei, câştigară din nou,

312 v>

îi şiroiau pe obraji, se întâlneau sub bărbie şi picurau în gol, lâră încetare, iar Mihai nu înţelegea nimic... nimic...

— M-ai luat prin surprindere, şi, de aceea... rosti ea dintr-o dată. Mihai simţi că o zice doar pentru a nu-l răni, a nu-1 face să sufere.

Lia era prea bună, îi era milă de el, şi nu voia dintr-o dată, mai ales când ştia cât de mult l-ar putea durea — să-i spună realitatea.

—■ Aşa-i că nu mă iubeşti, rosti dintr-o dată, atât de jalnic, astfel încât fata tresări vizibil.

— Nu... îngăimă ea slab. Nu... Cum poţi să spui aşa ceva? Dar te iubesc în felul meu, mai adăugă ea tremurând.

— Lia, gemu el... Faţa i se schimbă. Lia! Ce vrei să spui?

Şi, deodată, când Lia îşi ridică mâna să-şi şteargă lacrimile, îi sări în ochi verigheta pe care ea încă... încă o mai purta. Noi gânduri bizare îi invadară mintea...

— Dă-mi măcar un răspuns relativ, şopti totuşi cu disperare.. Ah, Lia!... Trebuie să ştiu...

Simţea că Lia are ceva pe suflet, ceva ce nu putea să-i spună, dar pe care cu orice chip el voia să-i smulgă de pe buze. Şi nu doar atât: nu ştia de ce, acum îşi aminti că impresia aceasta îl obsedase în ultimul timp. Cu adevărat, Lia îi ascundea ceva. Lia, în ultimul timp, i se păruse mai îngândurată, parcă mai schimbată,

dar el nu băgase în seamă: poate doar pe moment, pentru că voiciunea, zâmbetul ei, îi topea apoi orice îngrijorare. Acum însă îi năvăliră în minte toate aceste amintiri recente. Aveau oare legătură cu starea ei ciudată de acum?
— Lia, trebuie să ştiu, îi spuse din nou, de data aceasta ca şi cum ar li bănuit ceva, iar ea trebuia să-i confirme.
Dar Lia, ca şi cum i-ar fi ghicit gândurile rele, şi totodată, felul cum putea să i le spulbere, rosti:
— Tu crezi că un răspuns de acest gen se poate da într-o clipă? zâmbea cu un deget ridicat în sus. Ca şi cum ar fi venit să-1 mustre în joacă. Oricum Mihai, să ştii, e zdrobitor pentru mine că tu încă n-ai înţeles care este de fapt adevărata sursă a fericirii... Suntem atât de trecători... Şi eu şi tu, oricând, pe neaşteptate putem dispărea din lumea aceasta... Dacă s-ar întâmpla ceva cu mine, cc-ai face?... Vezi că ai greşit? Nu eu pot să-ţi aduc fericirea... Au fost atâţia tineri care s-au iubit nespus de mult la început, şi totuşi căsnicia lor a durat uimitor de puţin...
— Lia, dar eu toată viaţa...
— Numai dragostea care vine de la Dumnezeu şi se odihneşte în

inimile iubiţilor face ca iubirea lor să dăinuiască veşnic.
Din nou, la auzul acestor vorbe misterioase, melancolice, lui Mihai îi sări în ochi inelul de logodnă al Liei. Oare se gândise la Florin când afirmase aceasta? Oare considera că iubirea din trecut era de fapt singura, veşnica ei iubire? Oare acesta era motivul atitudinii ei ciudate din ultimul
timp de acum?...
Şi încă o perioadă de timp după această discuţie, de data aceasta fără puterea de a le alunga din minte, gânduri de tot felul îl frământară, tară putinţa de a ajunge la un răspuns plauzibil, liniştitor. I se păru chiar că Lia slăbise, că trandafirii roşii ai obrajilor ei se transformaseră pe nesimţite în trandafiri albi... Lia devenise parcă palidă. Nimic din toate acestea nu-i umbreau frumuseţea, voiciunea, zâmbetul, însă Mihai — poate pentru că îi influenţa gândirea reminiscenţa întâlnirii aceleia cu Mircea -- se temea: „Dar dacă ar li ceva, se liniştea, Lia mi-ar fi spus!..." Sau poate, pentru că se temea că aflând, ar suferi enorm n-o făcea... Poate că ea ştiuse deja, atunci în parc, şi de aceea se comportase nespus de ciudat. Dar nu... Cu nici un chip nu putea accepta această idee! Nu!...
într-o zi, o căută la cămin... Cumpărase o grămadă de trandafiri — florile ei preferate — şi de-abia aştepta s-o întâlnească. Dar Lia nu era acolo... Era doar noua ei colegă de cameră — Dana (Anca, după ce se căsătorise, se mutase în altă parte: Mihai nu ştia precis unde)... Fata era tristă. Când o întrebă despre Lia, îşi ascunse faţa între palme.
— îmi pare rău, Mihai.., i-a fost tare rău... De la cursuri, a mers direct... direcţia spital...
— Doamne, gemu Mihai... Doamne! De ce la spital?
— Cum, dar tu nu ştii? îngăimă Dana peste măsură de uimită... Majoritatea prietenilor ei ştiu... Se roagă pentru ea, dar... Cine ştie? Eu nu sunt prea credincioasă. Tu eşti, nu-i aşa?...
— Eu... eu... Mihai devenise palid.
— îmi pare rău, rosti cu sinceră compasiune fata. Şi totuşi, nu-mi vine să cred că tocmai tu nu ştii... Doamne, dar cât eşti de palid!... Mihai!... Stai jos! Hai, stai! Mihai se clătina ca un om beat.
— Nu... nu ştiu... nimeni nu mi-a spus nimic. Nimeni nu mi-a spus, şopti. Spune-mi!... îşi ridică privirea pierdută, sticloasă...
— Lia este... este bolnavă, îngăimă fata... Dar... dar poate va li totuşi bine... Hai, linişteşle-te... E anemică, nimic mai mult... O să-şi
revină ea.
— Anemică?! Cu siguranţă nu-i doar atât... Doamne! Să nu-mi spui

că Lia are leucemie!... Deci e adevărat că... Lia a fost... a fost iradiată atunci când... Mircea a avut dreptate. Doamne!... Se învârteau toate dimprejur cu el cu tot... Şi eu însumi am... am...
— Mihai! Dana tremura înspăimântată. Ce tot spui? bâigui... Ţi-e rău, nu-i aşa, rosti apropiindu-se.
Dar Mihai n-o mai auzea. în mintea lui se instalase din nou senzaţia iadului aceluia pe care o mai gustase după ce Mircea îi spusese cumplitul adevăr... El era ucigaşul!... Din pricina lui, Lia va muri: Lia să moară?

Pe Lia s-o piardă datorită propriilor ambiţii nebune?
Şi, din clipa aceea, se aşternu în toată fiinţa lui o noapte... haotică noapte de chinuri sufleteşti, mustrări de conştiinţă, de teamă de viaţă şi de moarte în aceeaşi măsură... Mai ales că, de-atunci, pe Lia, pe cea mai frumoasă fiinţă, pe cea mai iubită fiinţă din lume — o întâlnea doar... doar într-un salon de spital... Era la fel de frumoasă, de bună, de zâmbitoare — un înger pe pământ — care se pregătea să-şi ia zborul spre cerul iubit, visat, în care de fapt locuia deja, şi inima-i curată se contopea încet, încet se seninul...

CAPITOLUL 28

Pentru Mihai, de când aflase despre boala Liei, de când începuse încetul cu încetul să se stingă sub ochii lui, viaţa nu mai avea sens.
Tot ce-i mai rămăsese frumos din ea, era adunat într-un singur loc, un salon al Clinicii de Oncologie din oraşul T., singurul loc din lume în care mai putea zâmbi, mai putea spera, mai putea avea gânduri de fericire încă — pentru că atitudinea Liei, plină de optimism, de încredere (ciudate stări având în vedere gravitatea bolii ei) — i le insufla. Nu exista deci zi în care Mihai să nu vină în acel loc.
Chiar dacă slăbise mult, chiar dacă paloarea şi suferinţa se luptau să-i ştirbească frumuseţea — Lia rămase la fel de frumoasă... i se părea parcă şi mai frumoasă. Pe fondul palorii feţei ieşeau şi mai mult în evidenţă, ochii mari albaştri, neatinşi în strălucire, în blândeţe, în bunăvoinţă... Şi Mihai era mai îndrăgostit decât niciodată, aceasta făcea însă ca suferinţa lui psihică să ia amploare. Dar acolo, în prezenţa ei, era linişte, era pace. Se topeau toate mustrările de conştiinţă: domneau doar încrederea, speranţa.
împreună cu Lia se internase şi mama ei. Moartea **lui** Florin o zguduise, o mişcase nespus de mult, iar Lia nu contenise să se roage pentru mântuirea sufletului ei. Astfel încât, nu mult timp după acel tragic accident care-i răpise fiinţa iubită, Lia plângea de bucurie în faţa scrisorii mamei sale, care mărturisea că acceptase în inima ei dragostea lui Dumnezeu. Scria: „Moartea lui Florin a fost un semn de alarmă pentru **mine.** Acum... de-abia acum am înţeles că voi v-aţi rugat pentru noi şi că aţi iubit atât de mult sufletele noastre, încât le-aţi pus mai presus decât însăşi viaţa voastră. Acum, când durerea datorită morţii lui Florin încă mai persistă, e o uşurare să ştiu că, mai presus de o viaţă materială, contează mântuirea unui suflet. Poate nimic nu m-ar ti mişcat mai mult decât această tragedie. însuşi Isus a zis: 'Ce i-ar folosi unui om să câştige toată lumea, dacă şi-ar pierde sufletul?'... I-am spus şi tatălui tău: 'Hai să ne întoarcem la Dumnezeu, ce vrei mai mult decât a fost să îngăduie
3t6
2%
Dumnezeu în marea Lui iubire pentru noi, ca să ne constrângă?" Dar el a rămas în continuare aşa cum îl ştii... Să nu încetăm să ne rugăm împreună **pentru** el... şi Dumnezeu ne va asculta."
Doamna Gavriş îi povesti toate acestea printre lacrimi şi lui Mihai.
Acum era adânc zdrobită din cauza stării grave a sănătăţii Liei, însă nu era lipsită de speranţe... chiar dacă era vorba să intervină moartea. Chiar dacă moartea Liei putea interveni oricând, Mihai nu putea accepta această idee. Trăia cu impresia că, odată survenind aceasta, se va prăbuşi tară remediu şi el... Nici măcar moartea n-ar putea să-1 mai aducă lângă ea, gândea în marea-i disperare. Dacă există într-adevăr viaţa veşnică după moarte, însemna că există şi Dumnezeu, şi, dacă Dumnezeu există, atunci înseamnă că ideea existenţei raiului şi a pedepsei veşnice era o realitate. în acest caz, Florin era cel care câştigase. El era deja în cer, şi Lia va merge la el, iar el, Mihai, va fi mistuit în iad, nu de flăcările lui, ci de durerea de a o şti departe, a altuia pe ea... pe cea pe care o iubea cu atâta intensitate. Ce gânduri bizare!...
Lia îl îndemnă să citească Biblia, îi spunea mereu despre ceea ce înseamnă adevărata împlinire a vieţii, că, de fapt, dorinţa lui de a o avea pe ea nu era decât dorinţa de a-şi umple golul din inimă... golul care numai cu Dumnezeu putea fi umplut. Şi, până la urmă, Mihai acceptă... nu numai pentru că era dorinţa, îndemnul ei, ci pentru că aceasta ar fi putut fi ultima şansă de vindecare, de supravieţuire a. Liei, să citească Biblia, să se roage, să se roage, deoarece îl obsedau cu intensitate gândurile de autocon-damnare (acum când Lia era în situaţia aceasta, parcă mai cumplit decât niciodată), astfel că nu putea crede că Dumnezeu, oricât ar fi de bun, l-ar putea ierta vreodată. Şi, în plus, pentru nimic în lume nu putea renunţa la gândul răzbunării pe unchiul său. „Măcar atât, gândea, să-i spun mătuşii (singura fiinţă din lume pe care încă o mai iubeşte), despre ceea ce mi-a făcut mie, nepotul său, să-i povestesc despre confidenţele lui din seara aceea, şi

acestea vor fi cu siguranţă ceea ce se numeşte 'umplerea paharului' pentru ca ea să nu mai stea la îndoială privind înaintarea divorţului."

Anca, Relu, Titus, veneau şi ei foarte des... salonul era întotdeauna plin, plin de flori... Niciodată, afirmase o asistentă, parcă nu-şi aducea aminte să fi văzut atâtea flori aduse unui bolnav. „Ce minunată-i fata asta!... Poate Dumnezeu va face o minune, căci pentru o cauză sfântă a ajuns în halul acesta" zicea ea.

Deja se ştia cauza bolii canceroase a Liei. Fusese o victimă a opresiunilor vechiului regim!... Mireea, însuşi care a venit şi el în vizită,

într-o duminică, confirmă aceasta. Tare se mai îngrozi Mihai atunci că-i va mărturisi Liei **totul.** Dar Mircea n-o făcu (sau cel puţin aceasta era convingerea lui) ceea ce îl uimi nespus. îl uimi însă şi mai mult atitudinea ciudată a acestuia — îl chemă deoparte şi-i spuse cu ochii în lacrimi:

— Mihai, trebuie neapărat să-i mărturiseşti despre... Mai întâi lui Dumnezeu, apoi ei... da. şi ei. Numai aşa te vei putea uşura: altfel, toată viaţa te va obseda gândul acesta... Şi cred... că nu mai ai mult timp. Eu m-ara uşurat... Mă simt iertat... am pace în suflet. Parcă tot nu-mi vine a crede câteodată, şi totuşi e adevărat. Dacă n-aş G găsit scris în Biblie că sângele lui Cristos spală orice păcat, niciodată n-aş fi putut crede... Aş fi înnebunit!... Am făcut prea multe şi prea îngrozitoare păcate... poate nu chiar atâtea ca şi tâlharul de de pe cruce... dar dacă pe el 1-a iertat?... Mihai, am citit pe chipul tău chinul, neliniştea sufletului tău...

— Cum adică?...

Vocea lui Mihai tremura. Un fior ciudat îi paraliza întreaga-i făptură... chiar şi limba, pentru că voia să zică multe... pe care le avea strânse în inimă şi care acum, în prezenţa acestei singure persoane care ştia tot adevărul privind faptele lui îngrozitoare din trecut şi care îşi schimbase ciudat de mult modul de gândire — se luptau să izbucnească. Nu reuşi însă. Şi Mircea plecase lăsându-1 tulburat, tremurând totodată sub imperiul unei spaime ciudate.

Şi de atunci acele vorbe ale lui Mircea începuseră să-1 urmărească zilnic, să-1 obsedeze pas cu pas. Chiar şi noaptea îl visa spunându-i din nou totul, cuvânt cu cuvânt, ca şi atunci... dar nu putea!... Orice altceva, dar să îi mărturisească Liei — nu!... Pentru el ea era cea mai iubită fiinţă din lume...

Oricât ar fi fost ea de sfântă, de milostivă, de bună, era imposibil să-1 poată ierta. Aceasta depăşea limitele condiţiei umane. Şi numai presupunerea că ea ar putea muri cu ura în suflet faţă de el îl înfiora. Ideea de a-i mărturisi lui Dumnezeu, o acceptă până la urmă, însă numai la gândul că poate astfel El Se va îndura şi i-o va reda pe Lia.

îl neliniştea faptul că încă nu simţea nimic, absolut nimic din ceea ce numise Mircea: uşurare, iertare, pace... De fapt, ce însemnau aceste stări? Gustase din aceste trăiri sufleteşti vreodată? Sau gustase, mai demult, cine ştie când, iar acum din cauza hazardului amar, nici nu le mai ştia gustul. Oare când Mircea ajunsese să le trăiască să se bucure de ele? Atingerea lor i se părea cu adevărat o himeră... Necazurile, durerea lui enormă, lăuntrică, amintirile trecutului său murdar — niciodată nu vor

31%   «>*

lăsa ca aceste stări binefăcătoare să se aştearnă vreodată şi în inima lui.

Nu!... cu adevărat, nu putea crede că Dumnezeu l-ar putea privi şi pe el cu dragoste, că l-ar putea ierta, că i-ar putea dărui ceea ce se numeşte pace lăuntrică...

Până la urmă, grozav de chinuit de toate acestea, după o noapte întreagă de nesomn, cu mintea amorţită de oboseală, de suferinţa psihică, hotărî să-i mărturisească Liei. Avea impresia, pe de-o parte că îşi pierduse minţile şi de aceea dorea s-o facă, iar pe de alta, că dacă ar mai zăbovi doar o singură zi şi le va pierde chiar în acea zi. îl influenţa oare şi o teamă ciudată cu care se luptase un timp pentru a o înlătura, dar căreia, acum, nu-i mai putea face faţă — era vorba despre teama morţii... a morţii ei. Şi ea începuse să persiste, cu atât mai mult cu cât starea Liei se înrăutăţise în ultimul timp. Dar nu!... El va merge şi-i va mărturisi... poate din cauza lui, Dumnezeu o lăsase să ajungă în tarea aceea... poate în urma mărturisirii lui, Lia îşi va reveni... Lia va supravieţui...

înainte de a intra în salonul ei, de pe coridor aflase de la o asistentă că noaptea trecută se simţise îngrozitor de rău.

— Şi totuşi, îi spuse asistenta, până acum nu ţin minte să fi întâlnit pe cineva care să-şi exteriorizeze durerea doar prin lacrimi tacite... Doamne, cu adevărat e un înger de fată!... Dar nu ştiu, zău, nu ştiu până

când... îmi pare rău pentru dumneavoastră.
Mihai intră. Prin fereastra întredeschisă se legănau umbre de ramuri... uşor. Printre ele, zenitul albastru-alburiu ţesea lumină şi raze... Lia, din pat, privea într-acolo. Era atât de îngândurată, astfel încât nici nu-1 auzi intrând. Alături de ea, o altă bolnavă dormea adânc. I se auzea respiraţia grea... grea de suferinţă. Aici domnea suferinţa, durerea fizică, însă Mihai niciodată parcă nu simţise, nu fusese conştient de aceasta. Niciodată parcă, în mintea **lui** nu se cuibărise cu groază ideea că Lia suferă îngrozitor de mult fizic. Nimic altceva nu-1 îngrozise decât eventualitatea morţii ei... Lia era totdeauna nemărginit de senină, de blândă, ca şi cum nimic din ceea ce înseamnă suferinţă, uneori insuportabilă, nu i-ar fi afectat nervii... întreaga-i fiinţă. Şi nu ştia de ce, doar acum, gânduri de acest gen îl năpădiră. O privea fără ca ea să ştie, şi în ochii ei adânci, fugari spre înălţimile de dincolo de priveliştea ferestrei, plutea suferinţa.•• Şi totuşi avea senzaţia ciudată că în această plutire era ascuns singurul indiciu că încă această fiinţă minunată mai aparţinea acestei lumi. Ce frumoasă era!... întregu-i chip scăldat în lumină strălucea, şi parcă seninul albastru al ochilor ei purtători de gânduri se confunda cu zarea.

Mihai se apropie. Ea tresări — se întoarse zâmbind. După ce puse un buchet de flori pe măsuţa de lângă ea, se aşeză alături. Tremura cum tremura umbra de ram care pătrundea până pe peretele alb. Era la fel de palid ca şi Lia. Nu îndrăzni să-i spună imediat ce avea pe suflet. Mintea îi era tulbure... în el încă se dădea ultima luptă între alegerea de a-i mărturisi sau nu... Dar o iubea prea mult, şi se temea că, dacă ea va muri, să nu regrete apoi toată viaţa că poate din cauza nemărturisirii lui, Dumnezeu nu Se îndurase.
Cu o sforţare chinuitoare, ca şi cum ea ar fi fost cea care putea să-l sprijine, îi luă mâna şi strângându-i-o începu... de fapt, începu cu un geamăt exteriorizat în cuvintele:
— Lia... Lia... Eu... eu...
Simţi peste mâna lui care se sprijinea... cu adevărat se sprijinea de a ei — un fel de mângâiere... Lia îşi pusese cealaltă palmă deasupra. Era caldă. Şi ochii ei erau calzi... şi zâmbetu-i. întreaga-i făptură parcă spunea fără cuvinte „Nu te teme... Descarcă-te, şi ai să vezi ce bine va fi... vei simţi iertarea, pacea, dragostea lui Dumnezeu, de care ai o nevoie vitală."
Şi dintr-o dată, ca şi cum ar fi înţeles perfect transmiterea gândurilor ei — el îşi dădu drumul... Florin murise datorită lui... el o iubise prea mult şi, în goana-i nebună, acceptase propunerea lui Mircea... Dacă n-ar fi acceptat, Florin ar fi trăit, iar ea... ea ar fi fost sănătoasă, în afară de orice pericol. îi povesti tot, fără întrenipere, ca şi cum deja se aruncase în prăpastie şi acum nu mai avea încotro, trebuia să se supună legilor firii — să se rostogolească... să se rostogolească până în adânc... şi acolo va fi sfârşitul.
Şi într-adevăr, dacă n-ar fi simţit mâinile ei ca o protecţie deasupra mâinii lui, ar fi crezut că se rostogolise în cel mai îngrozitor hău şi că niciodată nu va mai putea ieşi la suprafaţă... Dar mâna Liei îl susţinea, îl trăgea din nou şi din nou... şi el se ridica... Deasupra întunericului, a haosului nu mai vedea nimic altceva decât strălucirea ochilor ei, a feţei, a zâmbetului — toate ca o izbăvire. Cum putea Lia zâmbi în faţa acestei mărturisiri, să-l privească cu dragoste, cu un fel de triumf parcă? Nici măcar cu milă sau cu compasiune, cum se aşteptase în cel mai fericit caz... Şi în plus, i se mai părea că Lia nu arăta deloc surprinsă. Dar asta era prea de tot! Precis simţurile îi jucau o teribilă festă... şi tocmai acum!...
Deodată, ca un curent electric îl străfulgera gândul că poate Lia ştiuse despre toate acestea de atunci, de când el căzuse beat în parcul din faţa Catedralei... Dar aşa ceva era imposibil pentru că tocmai de atunci,

I ia îi arătase în mod deosebit dragoste, afecţiune, bunăvoinţă... Niciodată nu arătase că ar avea gânduri potrivnice, răzbunătoare, cum era firesc având în vedere că datorită lui — Florin, logodnicul ei, murise. Parcă îşi pierdea minţile... Chiar acum!... Şi cu minţile aproape pierdute, îngăimâ:
— Ai ştiut?... Vrei să spui că ai ştiut? Nu pot să... vocea-i tremura, dar Lia continuă să zâmbească, să dea afirmativ din cap.
— De atunci... de când... în parcul din faţa Catedralei?...
— Da, Minai, de atunci...
Mihai se prăbuşi cu capul între palme.
— Nu pot crede, îngăimă înăbuşit. Cum ai putut?... Cum ai putut să mă ierţi?... Şi nu numai atât... Lia!... îşi ridică privirea. Ochii şi-i simţea umezi. Niciodată în faţa ei nu plânsese. Doar din instinct încercă să

oprească valurile care se luptau să iasă dincolo de matca pleoapelor, dar ele fură mai puternice... Plângea!... Plângea şi Lia. Un răstimp, plânseră amândoi, fără să mai spună ceva. Până la urma Mihai începu el:

— Lia, tu mi-ai spus mereu despre dragostea lui Dumnezeu care este infinită. Niciodată nu te-am crezut... Dacă tu, care eşti o limitată fiinţă umană, cu dragostea pe care o primeşti de la El ai putut depăşi condiţia firească a iertării, oare cum am putut atâta timp să mă îndoiesc că Dumnezeu m-ar putea ierta? Ah, Lia, parcă dintr-o dată ochii orbi ai sufletului meu şi-au căpătat vederea... în faţa strălucirii dragostei tale — picătura, cum îmi spuneai tu — din oceanul dragostei divine.

Când se opri — respira anevoie, pentru că toate cuvintele curseră repede, repede, ca un torent de pe buzele lui. Şi ce ciudat — nu numai lui, dar şi Liei (aşa simţea el) i se păru că parcă n-ar fi fost el însuşi. Recunoşteau însă amândoi, în felul lor că această exteriorizare era de fapt a omului dinăuntru mişcat, zdrobit, cucerit totodată de Forţa divină.

— Ah, Mihai, dacă ai şti cât de mult m-am rugat pentru momentele acestea... pentru mântuirea sufletului tău, îngăimă ea. Lacrimile îi şiroiau fără încetare. Ştiam că până la urmă vei înţelege... ştiam... erai prea răvăşit, prea dornic de fericire.., Voiam ca înainte de... Am dorit atât de mult să trăiesc momentele acestea!...

Mihai o privi uimit, uşor iritat de cuvintele ei. Bine, dar, gândea, faptul că ajunsese la aceste concluzii, nu însemna că el avea de gând să-şi închine viaţa lui Dumnezeu? Probabil că o va face vreodată, dar numai dacă El va înfăptui o minune redându-i-o pe Lia şi astfel să meargă împreună pe acest drum. în rest se simţea bine, nespus de bine. Avea

simţământul că deja gustase din uşurarea, din pacea, din iertarea despre care Mircea îi vorbise. Stătu mult cu ea, ca niciodată... La plecate o sărută. Era atât de frumoasă... şi-o iubea atât de mult. Cu siguranţă, dacă înlăuntrul ei existase acea putere infinită supraomenească prin care putea ierta, iubi fără nici o reţinere pe însuşi ucigaşul fostului ei logodnic... al ei propriu — însemna că în ea va exista şi puterea supraomeneasca prin care să se poată ridica şi deasupra barierei bolii, a morţii chiar... Lia va trăi!... Puterea, credinţa — supraomeneşti — pe care le descoperise azi sâlăş-luind în ea nu putea sâ-1 lase să vadă altfel viitorul.

Tot restul zilei aceleia, toată noaptea, ca niciodată — se adânci în citirea Bibliei. Numai faptul că dorea cu nesaţ, ca niciodată pani atunci să citească din cartea aceasta pe care Lia o numea scrisoarea de dragoste a lui Dumnezeu adresată fiecărui om — era ceva neobişnuit pentru el. Ce-i drept, participase şi până acum la întruniri creştine, dar toate acestea pentru el însemnaseră doar activităţi de suprafaţă care-1 aduceau în prezenţa Liei — atât... Avea la el şi scrisorile Liei din timpul vacanţei, pe care, acum le citi din nou. Şi ce bizar: era ca şi cum absolut niciodată până în noaptea aceasta nu le-ar fi citit şi răscitit înainte, de nenumărate ori. Ceva ciudat se petrecea cu el şi totul începuse din salonul Liei, după ce aflase că ea ştiuse dinainte despre faptele lui îngrozitoare îl copleşise... pur şi simplu îl câştigase cu iertarea-i, cu dragostea-i...

în tot acest timp (de când el se dăduse de gol), niciodată Lia nu făcuse nici măcar o simplă aluzie privind trecutul său murdar,., la fel si Titus. Da, şi Titus ştiuse, dar şi el se comportase la fel... Cum ar fi putut să mai stea indiferent în faţa acestei întâmplări? îl răscolise, îl miscase... îl forţă irezistibil măcar din curiozitate să caute, să descopere secretul (cum putuseră ei să reziste pe o asemenea poziţie). De fapt, începuse să gândească în aceeaşi măsură şi la dorinţa intensă a Liei despre care citise în scrisorile ei, despre care auzise apoi de la Anca... îi spuse şi ea de nenumărate ori chiar şi cu câteva ore înainte: „mântuirea sufletului tău..." De ce oare, doar de data aceasta luă cu adevărat în serios această dorinţă a fiinţei iubite? De ce până acum fusese atât de indiferent? îl influenţa oare dorinţa aprigă de supravieţuire a Liei, de care vedea legata ascultarea lui de Dumnezeu, sau pur şi simplu (aceasta o recunoştea doar în sub-conştient) ideea de a-i împlini ultima ei dorinţă privitoare la fiinţa lui.

Citi din Evanghelia lui Matei cuvânt cu cuvânt fără să se plictisească. Chiar dacă nu înţelegea tot ce citea, trăia senzaţia ciudată, plăcută a luminării sufletului. Era ca şi cum până în noaptea aceasta un

zăbranic ciudat îi acoperise întreaga-i capacitate de gândire, de percepere a lumii, a realităţii — iar acum,

acest val întunecat cu fiecare frază în plus, puţin câte puţin, se topea la căldura focului de lumină...
Citi despre naşterea, despre botezul lui Isus, despre cuvântarea Lui privind adevăratele fericiri. Acum nu înţelegea sensul acelor cuvinte, se mira despre ceea ce de fapt Fiul lui Dumnezeu numea fericire era ceva total contrar ideilor lui de până acum. Oare lista aceea de atitudini: smerenie, blândeţe, milă. inimă curată., era într-adevăr secretul pe care el îl căutase cu disperare de atâta timp... în noaptea aceasta, mai mult decât oricând — secretul fericirii? l se părea absurd ca aceste atitudini, care, în mintea lui, caracterizau slăbiciunea omenească, să reprezinte însuşi acest râvnit secret... Şi totuşi, dacă n-ar fi cunoscut oameni ca Lia... şi nu numai ea dar şi Titus, Anca, Relu — niciodată nu ar fi putut accepta ca pe un adevăr.
în mintea lui îi luă pe rând şi făcând o listă a trăsăturilor lor de caracter, descoperi ca această listă se potrivea uimitor cu acele atitudini impuse de Isus... Şi poate că nici aşa n-ar fi cedat, dacă n-ar fi fost dinainte frământat de ideea că aceşti oameni erau... cu adevărat fericiţi: dacă nu i-ar fi cunoscut dinainte pe Anca, pe Relu, pe Mircea, a cărui viaţă se schimbase radical aducând cu sine şi senzaţia fericirii...
Citi apoi peste măsură de uimit despre ceea ce era numit în concepţia lui Dumnezeu păcat — simplu gând. Doar intenţia de a păcătui echivala cu păcatul? Doar intenţia de a ucide, de a comite adulter... era ca şi cum le-ai fi înfăptuit. Se cutremură... plânse mult când ajunse la vorbele lui Isus privind iubirea vrăjmaşilor. Dacă n-ar fi existat astfel de oameni desăvârşiţi, fii ai Tatălui ceresc, cum era Lia, el şi-ar fi continuat viaţa în alergarea nebună, haotică, fără sens, fără a cunoaşte vreodată adevărul, fără a fi salvat de la pierzarea veşnică... Şi cei care ucid cu vorba sunt consideraţi de Dumnezeu ucigaşi şi vor fi supuşi de Dumnezeu pedepsei veşnice: cu atât mai mult el, care ucisese vieţi omeneşti! Din nou parcă, în faţa acestei idei îl încercau teribile mustrări de conştiinţă... Nu-i era clar că dacă Lia îl iertase... ea care era doar o simplă, limitată fiinţă umană, Dumnezeu cu atât mai mult îi va dărui iertarea? Şi totuşi... trebuia sa găsească aici în Biblie ceva scris de însuşi Dumnezeu care să-i vorbească despre iertare, despre eliberare, despre pace...
Găsi tot în Matei: „Veniţi la Mine, toţi cei trudiţi şi împovăraţi, şi Eu vă voi da odihnă. Luaţi jugul Meu asupra voastră, şi învăţaţi de la Mine, căci Eu sunt blând şi smerit cu inima: şi veţi găsi odihnă pentru

sufletele voastre" (capitolul 11:28-29). Da, El era trudit... prea trudit, împovărat de trecutu-i îngrozitor, şi Isus îl îndeamnă să vină... doar să vină la El şi va primi astfel mult râvnita, vitala odihnă... pacea sufletului.
Citi apoi în Evanghelia lui Ioan: „A doua zi, loan a văzut pe Isus venind la el, şi a zis: 'Iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii'" (capitolul 1:29). Deci Cristos, Mielul lui Dumnezeu putea să ridice chiar toate păcatele lumii? Cum ar putea să se mai îndoiască de iertare? Uşurare!...
Citi apoi despre eliberare (Ioan 8:31). „Dacă rămâneţi în Cuvântul Meu, sunteţi în adevăr ucenicii Mei: veţi cunoaşte adevărul şi adevărul vă va face slobozi". Adevărul?... Ce era de fapt adevărul? Isus mai spunea în alt loc: „Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine..." Deci adevărul era însuşi Fiul lui Dumnezeu şi acceptarea Lui, a cuvintelor Lui însemna libertate... adevărata libertate a sufletului după care el tânjise atâta timp.
Citi apoi despre multele vindecări şi minuni înfăptuite de Isus şi nu putu să nu-şi îndrepte gândul spre Lia. Poate Dumnezeu Se va îndura... şi totuşi se mira de el însuşi, deşi cu aceeaşi înfocare ca şi până acum dorea supravieţuire, vindecarea ei, alături de aceste gânduri se născuse în noaptea aceasta altele, total contrare felului lui obişnuit, încăpăţânat de a vedea viitorul. Poate că tot ce se petrecuse fusese cu scopul de a-L găsi pe Dumnezeu. Bine, dar atât de mult să preţuiască Dumnezeu sufletul lui... mai mult decât viaţa unor minunaţi copii ai Lui? îşi aduse aminte de cuvintele mamei Liei: „Sunt convinsă că bieţii copii s-au rugat punând mai presus mântuirea noastră decât vieţile lor..." Deci nu era vorba doar despre mântuirea lui...După moartea lui Florin, dacă până acum doar confuz pricepuse că se petrecuse o trezire spirituală, că noi şi noi suflete se întoarseră la Dumnezeu, acum înţelese pregnant şi... se cutremură. Cine ştie, poate că Florin se rugase pentru protecţia acelui transport de Biblii punând zălog preţul vieţii lui, iar Dumnezeu îl ascultase, dăruind binecuvântări spirituale nemărginite celor rămaşi în urma lui pe pământ. Iar Lia?... Era şi ea o victimă a prigonitorilor... (Ce ciudat! De data aceasta, analizând tragica ei soartă, că niciodată nu se mai gândea la culpabilitatea lui). Privitor la această idee, îşi aminti de ultima fericire enumerată de Isus: „Ferice de cei prigoniţi din pricina neprihănirii, căci a lor este împărăţia Cerurilor..."

Pentru ei, Cristos rezerva o fericire aparte, şi văzuse în cazul Liei această fericire nemărginită strălucindu-i în suflet, acoperind, înăbuşind orice încercare de ştirbire a ei datorită durerii,

324

2X

suferinţei, a apropierii morţii poate... De fapt, pentru ea, ce altceva ar fi putut însemna moartea, decât desăvârşirea fericirii din care gustase doar o infimă parte aici, pe pământ... Se miră de gândurile lui!... Oricum, el trebuia să alunge aceste gânduri şi să creadă... să creadă cu toată puterea că Dumnezeu Se va îndura de ea, o va vindeca, şi Lia va fi... soţia lui. De-abia aştepta să vină dimineaţa şi să-i spună despre felul cum Dumnezeu îl luminase, să-i mulţumească pentru rugăciunile, pentru dragostea ei... Ea, cea mai iubită fiinţă pământeană pentru el, era totodată şi fiinţa prin care Dumnezeu îl câştigase. îşi imagina cu satisfacţie în toate felurile modul exteriorizării bucuriei ei nemărginite când îi va spune, îi va mărturisi totodată despre credinţa, speranţa lui privind supravieţuirea ei... La puterea divină care exista în ea se vor adăuga şi noile, slabele lui puteri (dar în sfârşit reale) de a se ridica mai presus de lumea aceasta limitată a materiei, de a pătrunde prin credinţă până la scaunul de milă, de har, de îndurare al Dumnezeului dragostei prin Cristos, numai prin Cel despre care citise noaptea aceasta că a murit, iar apoi a înviat, şi acum sade la dreapta scaunului de domnie din ceruri.

în sfârşit, dimineaţa sosi. Ce-i drept, se simţea obosit... nespus de obosit din pricina nopţii nedormite... dar, în sfârşit liniştit... poate chiar fericit... Oare nervii nu-i jucau o nouă festă înşelându-1 şi de data aceasta? Să fie acum, în dimineaţa aceasta altfel pentru el care, de obicei în urma unei nopţi nedormite, trăia toate clipele zilei chinuit de un continuu vârtej de gânduri negre ale minţii tulburi... şi aceasta ani... ani de zile. Oare gustase acum într-adevăr din ceea ce amintise Mircea atunci şi pentru care el îl invidiase teribil: pacea, iertarea, fericirea...? Numai cu o zi înainte nu putuse nicidecum crede că pe fondul trecutului său, al prezentului amar, va fi posibil să guste vreodată din râvnita lor dulceaţă, şi nu numai atât... Va putea rămâne cu ele în suflet. De-abia aştepta să-i spună totul cu de-amănuntul Liei. îşi luase cu el şi Biblia pe care ea însăşi i-o dăruise odinioară, unde însemnase în noaptea aceasta pe măsură ce citise o grămadă de versete care-1 atinseseră în mod deosebit şi bineînţeles pentru un eveniment atât de important cumpără iar flori... multe flori.

Când ajunse în faţa uşii salonului, de-abia îşi putea stăpâni emoţiile, bucuria... Ce ciudat, numai cu o zi înainte se confruntase cu o stare total diferită: temeri, mustrări de conştiinţă, frământări chinuitoare... Deschise uşa salonului: acolo trebuia să-1 întâmpine zâmbetul Liei, privirea ei caldă, strălucirea fiinţei ei... Ca şi ieri — prin fereastra întredeschisă pătrundea, tremurând, o umbră de ram, până pe peretele alb.-

<^f 325

Zenitul albastru se întrezărea prin transparenţa geamului şi ramuri înflorate de adieri înalte... Era totul neschimbat, ca şi cu o zi în urmă, dar ochii Liei, care ieri se confundaseră cu nemărginirea senină, nu mai erau. Peste mirosul specific al încăperilor de spital, plutea mireasma trandafirilor pe care el îi adusese Liei cu o zi în urmă... Mihai rămase încremenit în pragul uşii — tremura ca şi umbra care pătrundea în încăpere. în mintea lui se ţesea o idee, dar numai priveliştea neaşteptată nu era un temei sigur... Nu!... Doar stătuse numai ieri de vorbă cu ea... discutaseră mult... şi acum parcă îi auzea vocea, îi simţea căldura mâinilor care-1 susţinuseră... îl înfiora plăcut amintirea senzaţiei în urma sărutului pe care i-1 dăduse la despărţire... Nicidecum Lia nu arătase ieri ca o muribundă. Fusese la fel de frumoasă, de minunată — ca întotdeauna, ca niciodată... Probabil, gândea, deşi nu avea nici o logică presupunerea lui, o mutaseră în alt salon. Ca prin vis auzea undeva în încăpere, probabil în celălat pat, alături de cel în care zăcuse Lia, un geamăt... un plânset...

— Azi noapte, auzi o voce întretăiată de lacrimi, azi noapte... era aproape de dimineaţă... Doamne, că n-am cunoscut-o decât aici în spital, de câteva zile, de când m-au dus şi pe mine şi... am iubit-o ca pe propriul meu copil...

Femeia începu să plângă în hohote. Dar nici acum, Mihai nu se putea dezmetici. Era absurd, era imposibil!... Din nou parcă, vechiul lui mod de gândire voia să-1 înhaţe, să-1 poarte haotic, fără milă în nopţi îngrozitor de întunecoase fără sfârşit... Dumnezeu nu-1 iubea!... Dacă l-ar fi iubit, nu i-ar fi luat-o pe Lia... Ah, măcar de i-ar fi dăruit încă o zi — astăzi, să-i poată mărturisi despre întoarcerea lui, despre felul cum îl acceptase pe Dumnezeu în viaţa lui, datorită ei. Ce fericită ar fi fost! Dumnezeu era nedrept! Se

prăbuşea întreaga lume cu el începând de aici, din locul acesta care deveni dintr-o dată izvorul celei mai mari dureri din viaţa sa. O iubise atât de mult!... Ea fusese idealul vieţii lui, ea... Fără ea nu va rezista!... Doamne, din nou gândurile acelea!... Simţea că-şi va pierde minţile. îl întrerupse din chinuitoarele meditaţii vocea femeii:

— Domnule, îmi pare rău... cred că suferiţi pentru că aţi iubit-o enorm. Era atât de frumoasă!... Şi eu am iubit-o nespus... Am plâns încontinuu după ce şi-a dat sufletul... Totuşi, am o speranţă pe care ea însăşi mi-a insuflat-o, care mă poartă deasupra acestei mari dureri. Speranţa mea e firavă ca ghioceii răsăriţi deasupra îngheţului... dar ea există... Ştiţi la ce mă refer pentru că, bănuiesc că împărtăşiţi credinţa Liei. Ea mi-a vorbit despre dragostea lui Dumnezeu, care este mai tare...

infinit mai tare decât însăşi moartea. Şi cu dragostea aceasta în inimă, moartea nu înseamnă nimic altceva decât primul pas spre adevărata viaţă... viaţa veşnică. Domnule, ştiu că nici eu nu voi mai avea mult de trăit, dar aş vrea atât de mult ca starea mea înainte de moarte să fie asemănătoare cu a acestei tinere. Domnule, ea nu a apucat să-mi spună prea multe, însă suficient ca să înţeleg adevărul, să-mi doresc cu ardoare aşa precum a spus ea: „Să ne întâlnim în ceruri". Domnule, îmi pare rău pentru dumneavoastră... aţi iubit-o mult. Mă întreb, cum aţi putea rezista fără să aveţi nădejdea, speranţa în inimă că o veţi întâlni în glorii... De fapt, sunt convinsă că ştiţi mai multe decât mine, doar şi dumneavoastră sunteţi creştin... la fel de minunat ca şi ea, nu-i aşa?

în privirile stinse ale lui Mihai, puţin câte puţin, la vorbele acestei femei, începură să se aprindă lumini noi... Şi când ea se opri, pupilele lui se scăldau în străluciri. Din nou îşi simţea inima, mintea sub protecţia păcii divine şi a încă unui sentiment nemaitrăit până atunci — poate nădejdea despre care femeia aceea îi vorbise (o nădejde care depăşeşte limita de înţelegere privită din prisma doar a ceea ce se vede, ce poate fi palpabil) ceva care-i crea senzaţia fantastică parcă, şi totuşi reală, a ancorării părţii lăuntrice dincolo de orizontul clipocind prin transparenţa ferestrei, dincolo de puterea firească de percepere a lumii materiale. Era ciudat, dar liniştitor... o ciudăţenie care nu-1 lăsa să alunece, să se prăvălească din nou în hăurile disperării.Ce s-ar fi ales cu el altfel?

— Domnule!..

Se întoarse din nou spre femeie. De data aceasta avea senzaţia că privirile lui sunt calde, poate asemănătoare cum le ştia pe ale Liei... şi căldura izvora din inima lui... da, chiar dacă această inimă zdrobită de durerea pierderii celei mai iubite fiinţe, dar de curând aprinsă de dorinţele, năzuinţele de sus... de dragostea supranaturalului.

— Vă rog, domnule, începu femeia printre suspine, eu... Am îndrăzneala la dumneavoastră pentru că nu mă îndoiesc că sunteţi la fel de bun, de plin de iubire... ca şi ea. Nici eu nu mai am mult de trăit şi n-am pe nimeni... La aceasta, se opri izbucnind într-un hohot de plâns. Adică nu pot zice că nu cu adevărat, dar fiica mea, singurul copil, este plecată peste hotare, nu poate veni... De soţul meu, am divorţat de mult. Mai vine câteodată pe la mine o nepoată. Atât... Vă rog din suflet mai veniţi p-aici, vă rog, pentru că vreau să-L cunosc cu adevărat pe Dumnezeu. Lia mi-a spus că nici acum, pe patul de suferinţă nu-i târziu, şi chiar dacă Dumnezeu a îngăduit în ultima parte a vieţii să-mi mântuiască sufletul —

sunt bucuroasă. Dar singură, cred că nu voi putea... O să veniţi să mă ajutaţi, nu-i aşa?

Mihai se apropie. Se aşeză lângă biata femeie. îi luă cu gingăşie mâna, i-o duse duios la buze... Ochii îi erau umezi şi în strălucirea lor, îi înota inima... inima caldă de bunăvoinţă, de dragoste.

—Am să vin... promit. Vă rog să fiţi liniştită... am să vin şi de acum încolo. Chiar dacă sunt în vacanţă, pentru dumneavoastră am să rămân în oraş şi am să vin zilnic.

Femeia se prăbuşi între perne într-un hohot de plâns. Tremura toată...

— Domnule, cum aş putea să?... Domnule, vă mulţumesc... Oricum, ştiu că nu mai am mult... Domnule, când am să ajung în cer, o voi căuta pe Lia şi-i voi spune că dumneavoastră aţi fost cel care i-aţi luat locul.

Mihai plângea şi el, dar la gândul sincer al femeii despre viitoarea întâlnire a ei cu Lia scăpă un zâmbet.

Niciodată, având în vedere stările lui din trecut, Mihai nu-şi închipuise că va putea lua parte la înmormântarea Liei. Nu ţinea minte să fi văzut vreodată atât de multă lume cu un asemenea prilej. Printre

ei descoperi o grămadă de studenţi pe care-i cunoştea, pe unii doar din vedere, pe alţii mai îndeaproape. Cu siguranţă, toţi o iubiseră mult... Absolut toţi cei prezenţi plângeau — sau cel puţin aşa i se părea lui... pentru că numai el... el care o iubise poate mai mult decât oricine altcineva, acum nu putea plânge... Durerea lui era enormă, însă speranţa de curând înviată ca un ghiocel firav de sub zăpada îngheţată (cum se exprimase femeia aceea) — îl determina să privească prin cuvintele predicatorului dincolo de ceea ce era lumea materială.
Lia murise, spunea predicatorul, ca o martiră: ştiau toţi cauza morţii ei... (nimeni în afară de el, Titus, Mircea, poate şi Anca însă, nu ştiau totul). La fel ca şi Florin, cel care fusese logodnicul ei, îşi jertfise viaţa pentru ca Biblia, Cuvântul lui Dumnezeu, să ajungă în mii de mâini... în mii de inimi apoi.
— Cât de mult au iubit aceşti tineri sufletele pierdute... mai presus decât însăşi viaţa lor. Zicea apostolul Pavel: „... sufăr până acolo că sunt legat ca un făcător de rele. Dar Cuvântul lui Dumnezeu nu este legat. De aceea rabd totul pentru cei aleşi, pentru ca şi ei să capete mântuirea care este în Cristos Isus, împreună cu slava veşnică. Adevărat este cuvântul acesta: 'Dacă am murit împreună cu El, vom şi trăi împreună cu El. Dacă
32   **«S***
răbdăm, vom şi împăraţi împreună cu El...'" (2 Timotei 2:9-12). Cu adevărat, aceşti tineri au suferit, au răbdat, şi-au pus viaţa lor la picioarele lui Dumnezeu în scopul salvării sufletelor pierdute. Ei au înţeles că, mai presus de orice, chiar de însăşi viaţa lor înseamnă cîştigarea sufletelor pentru Cristos. Despre răsplata pe care a promis-o Dumnezeu acelora ca ei, în cuvinte omeneşti este greu de exprimat. Puterea noastră omenească este infimă ca să poată pătrunde înţelegerea deplină a acestor lucruri, pentru că ele ţin deja de o altă lume — cea spirituală, care constituie de fapt adevărata viaţă pentru care Dumnezeu ne-a creat. După cum este scris: „Lucruri pe care ochiul nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit, şi la inima omului nu s-au suit, aşa sunt lucrurile, pe care le-a pregătit Dumnezeu pentru cei ce-L iubesc" (1 Corinteni 2:9). Cu siguranţă, zicea el, sunt chiar aici prezenţi mulţi dintre aceia care L-au cunoscut pe Dumnezeu prin Bibliile pentru care ei şi-au pus chezăşie viaţa, care datorită lor, acum au drept ţintă cerul... trăiesc cu speranţa că într-o zi se vor reîntâlni cu ei... şi le vor mulţumi...
La auzul acestor cuvinte, dacă ai fi putut pătrunde dincolo de paravanul materiei — doliu, lacrimi fierbinţi, imaginea răscolitoare a flintei omeneşti în faţa morţii, ai fi desluşit şoapte adşnci ale nenumăratelor inimi: „şi eu... şi eu..."
Mihai începu şi el în sfârşit să plângă. Şi dacă, cei prezenţi, zdrobiţi, mişcaţi de cuvintele predicatorului, de privelişte, i-ar fi putut pătrunde gândurile, s-ar fi cutremurat de esenţa şi imensitatea lor: „Mai ales eu... eu care am fost ucigaşul lor... şi eu... şi eu..."

EPILOG

După moartea Liei, după cum promisese, Mihai rămase în oraşul de studiu doar pentru femeia aceea. însă nu după mult timp, aproape o lună, femeia muri. In faţa acestui eveniment, era imposibil ca Mihai si nu se întristeze, pentru că începuse să o iubească nespus. Ce deosebire însă, între felul cum gândise odinioară, analizând ideea morţii, şi gândurile lui de acum!
îşi aduse aminte de cuvintele care i se păruseră cu ani în urmă nespus de ciudate, ale lui Florin: „Am citit undeva că primii creştini numeau ziua morţii confraţilor lor — ziua naşterii..." Pentru că femeia aceea murise cu sufletul mântuit, ea trecuse din lumea aceasta materială, plină de chin şi suferinţă, la adevărata viaţă, pentru care, de fapt, am fost creaţi. Chiar Lia îi spusese odinioară, imediat după moartea lui Dani, în drum spre treptele Catedralei: „Numai ideea că fiecare om există doar pentru câţiva ani care zboară pe nesimţite, apoi survine moartea, sfârşitul absolut — dintotdeauna m-a cutremurat... Ar fi fost îngrozitor ca soarta să fie atât de crudă, astfel încât să ne ofere aceşti câţiva ani şi apoi... Acum însă sunt convinsă că realitatea este alta: cred în existenţa lui Dumnezeu, şi aceasta exclude imediat că am fi rezultatul unui simplu, nemilos hazard. DUMNEZEU, care este veşnic, ne-a creat şi pe noi astfel."
Alături de tristeţea despărţirii de acea femeie, trăia cu intensitate satisfacţia de a o şti mântuită, şi nu numai atât... Era primul suflet pe care, după ce el însuşi se predase lui Dumnezeu, îl condusese spre El. Ce fericire negrăită! De-abia acum putea să înţeleagă cu adevărat dorinţa consacrării depline pentru mântuirea altora, a Liei... de-abia acum.

Nu mult timp după convertirea lui, Mircea îi mărturisi ceva neaşteptat privitor la trecut, care-1 uimi peste măsură. Şi anume: indiferent de răspunsul lui negativ sau pozitiv de atunci, când Mircea venise cu propunerea aceea de a-1 înlătura pe Florin — întâmplările tot ar fi luat un curs asemănător. El, oricum, chiar dacă răspunsul lui Mihai ar fi fost negativ, l-ar fi demascat pe Florin. Şi poate că Lia, oricum după arestarea lui,

ar fi fost chemată pentru interogatoriu, iar Mihai, în urma acestui incident (tară să fi avut nici o legătură cu arestarea lui Florin), din dragoste pentru Lia, ar fi intervenit la unchiul său...

Totuşi, dacă ştiuse dinainte toate acestea, de ce Mircea nu-i spusese? De ce atunci, pe coridorul spitalului îl îndemnase să-şi mărturisească neapărat vina faţă de Lia? Pentru că, îi mărturisi Mircea — înainte de a citi Mihai din Biblie despre faptul că simplul gând sau intenţie — în ochii lui Dumnezeu echivalează cu păcatul propriu-zis — el ştiuse acest mare adevăr. Dacă i-ar fi spus, poate că niciodată Mihai n-ar fi acceptat să facă acea mărturisire în urma căreia îşi predase viaţa lui Dumnezeu.

Află cu stupoare de la Mircea că şi el, cât timp Lia fusese pe patul de suferinţă, îi mărturisise totul şi că doar după aceea simţise cu adevărat eliberarea, iertarea, fără să se mai îndoiască vreodată de veridicitatea lor. Această experienţă a sa fusese motivul pentru care urmărise să-I determine pe Mihai să-i mărturisească Liei despre vina lui.

Deşi, precum am zis — gândirea lui Mihai era acum cu totul schimbată privind ideea trecerii în veşnicie, deşi acum înţelegea că întâmplările acelea răscolitoare, chinurile lui psihice teribile, fuseseră de fapt metodele de constrângere ale lui Dumnezeu pentru convertirea lui (era prea ambiţios, prea egoist să poată accepta în altfel decât îngrozitor de zdrobit şi răscolit dragostea lui Dumnezeu), Mihai nu putu să o uite mult timp pe Lia. Cu adevărat, o iubise enorm, şi stările nostalgice — greu de suportat — erau inevitabile. Cel mai important era însă că stările acestea nu-1 dărâmau. Ce s-ar fi ales de el, se întreba, dacă nu L-ar fi cunoscut pe Dumnezeu înainte de moartea ei?

Poate că un timp s-ar fi chinuit cumplit sub opresiunea gândurilor de culpabilitate — ca însuşi ucigaşul celei mai iubite fiinţe, al propriei fericiri, temându-se în aceeaşi măsură şi de posibilitatea morţii ca şi de cea a continuării ei. Şi cu siguranţă până la urmă, nemaiputând face faţă presiunii psihice, s-ar fi sinucis. Ah, în ce fel putea să-I mulţumească lui Dumnezeu, pentru că intervenise cu forţa dragostei Lui la momentul oportun?

Ah, forţa dragostei Lui! „Şi după ce voi fi înălţat de pe pământ, voi atrage la Mine pe toţi oamenii" aşa afirmase Domnul Isus... Ce forţă a dragostei divine care atrage prin însăşi jertfirea a ceea ce înseamnă cel mai scump pentru Dumnezeu — Fiul Său Cristos! Ce forţă a cărei intensitate o simţi în fiecare clipă în plus dăruită, şi mai mult în circumstanţele deosebite ale vieţii! Mihai se cutremură... tot trecutul său fusese sub imperiul acestei forţe, iar el de-abia acum... de-abia acum înţelegea... Toţi

oamenii, conştienţi sau nu de aceasta, precum sunt constrânşi să accepte obiectivitatea unor altor forţe sau legi ale naturii, sunt involuntar sub imperiul acestei cele mai mari Forţe din univers. Ar fi o nebunie să ignori legile impuse de forţele materiale!... Cu atât mai mult, nu-i mai mare nebunia ignorării legii acestei cele mai impunătoare forţe spirituale? (Voi atrage la Mine pe toţi oamenii.) Şi totuşi cei mai mulţi nu o respectă... Constituţia lăuntrică a omului a fost creată în aşa fel încât este neapărat nevoie să ţină cont de ea şi să i se supună... Ah, de-ar înţelege toţi oamenii că această ignorare este de fapt substratul nefericirii, al sentimentului îngrozitor al neîmplinirii, al temerii de moarte... Astfel de gânduri, care altădată i s-ar fi părut bizare, naive — îl invadau pe Mihai şi intensitatea lor îl împingea la dorinţa de a deveni el însuşi o părticică din acea Forţă a dragostei infinite prin care Dumnezeu să-i atragă şi pe alţii. în curând, el trebuia să devină medic, un luptător pentru salvarea vieţilor omeneşti, şi se ragă ca Dumnezeu să-l ajute în această viitoare, nespus de mare responsabilitate, dar mai presus de aceasta, idealul lui era să poată ajuta la salvarea sufletelor pacienţilor săi. „Dacă numai în viaţa aceasta v-aţi pus nădejdea, spunea apostolul Pavel, sunteţi cei mai nenorociţi dintre toţi oamenii."

Mihai încercă să-i spună unchiului său despre toate acestea. Ce ciudat — odinioară plănuise că, dacă Lia va muri, se va răzbuna cu toată forţa pe el, iar acum, ura, dorinţa răzbunării, fuseseră topite întru totul la focul dragostei. Ar fi vrut atât de mult să înţeleagă şi unchiul său adevărul, să simtă şi el pacea, iertarea,

eliberarea, aşa precum le simţea şi el. Dar acesta nu acceptă: prefera să trăiască în confruntare cu toate aceste amintiri ale trecutului, susţinând că pentru el este simplu să le ignore. „O singură viaţă am de trăit, susţinea, şi aş vrea să o trăiesc din plin"... Nu trecuse însă mult timp şi Doina Oprea care, oricum avea de mult această intenţie — divorţa. Astfel, Oprea rămase singur, privat şi de prezenţa singurei fiinţe din lume faţă de care susţinea că încă mai păstra adevărate sentimente de iubire. Sau poate că nici acele sentimente nu fuseseră nimic altceva decât o impresie, analiză Mihai apoi, pentru că nu trecu decât puţin timp după divorţ şi domnul Oprea îşi găsi o altă femeie. Pe Doina şi pe Olga nu le mai căuta decât foarte rar.

Trebui să treacă doi ani de la moartea Liei pentru ca Mihai să se îndrăgostească din nou: de fapt trei ani, pentru că mai trebui încă un an în care cei doi să se apropie unul de celălalt. O iubise prea mult pe Lia, şi pentru că, ani de zile trăise cu impresia că pentru el nu va exista vreodată o altă fiinţă pământeană pe care să o poată iubi — trebuia să fie sigur de senti-

mentele lui. Şi fata nu era alta decât una dintre surorile gemene ale lui Dani — Mădălina. Atunci când se întâlniseră pentru prima oară în parcul din faţa Catedralei (venise acolo împreună cu Florin, imediat după moartea fratelui ei), Mădălina (îi mărturisi doar acum după atâta timp), în pofida durerii sufleteşti cu care se confruntase atunci, descoperise în acel tânăr misterios despre care se şuşotea că ar fi nepotul şefului Securităţii din oraş, ceva care îi atinsese coardele sensibile ale inimii. Bineînţeles că atunci, la prima întâlnire, nu fusese vorba nici pe departe despre sentimente de dragoste, ci despre altele ciudate, nedesluşite, despre care atât îşi amintea acum: că îi impuneau cu intensitate să se roage pentru el... pentru mântuirea lui.

Nu ştia sigur ce o determinase să fie atât de perseverentă în aceasta — impresionase poate imaginea chipului său expresiv pe care ori de câte ori îl reîntâlnise apoi citise nespus de mult zbucium interior. Oricum, indiferent de motivul care o îmboldise să facă aceasta, era clar (ce ciudat — de-abia acum, după doi ani de la moartea Liei, Mihai afla) înainte să se fi rugat pentru el, să fi fost interesat de mântuirea sufletului lui, oricine altcineva pe care el îi cunoştea (Lia, Anca, Titus...) fusese însăşi Mădălina... viitoarea lui soţie.

După trei ani de la moartea Liei, Mihai se căsători cu Mădălina. O iubea atât de mult, şi acum i se părea nespus de ciudat că ani de zile trăise în preajma ei fără să se fi îndrăgostit de ea.

Nu era atât de frumoasă cum fusese Lia, însă lui i se părea — de fapt era pe deplin convins de aceasta — că nu era o fiinţă mai frumoasă decât ea. Ii spuse Lia odinioară: „Numai dragostea care vine de la Dumnezeu şi se odihneşte în inimile iubiţilor, face ca iubirea lor să dăinuiască veşnic..." Mihai nu fusese conştient atunci de valoarea acestor cuvinte, le dispreţuise chiar: acum însă, când începuse să înţeleagă puţin câte puţin din gândurile lui Dumnezeu cu privire la dragoste şi fericire — ele deveniseră un ideal al vieţii lui de căsnicie. Relaţia de prietenie între Mihai şi Mircea, consolidată în urma convertirii lor, dăinui chiar şi după căsătoria lui Mihai, cu toate că acum se vizitau mai rar. Aproape de fiecare dată însă când se întâlneau, îşi aminteau de cele petrecute în trecut. Oricum, în urma analizării faptelor, ajunseră de mult la anumite concluzii, dar încă le făcea plăcere să-şi amintească de ele şi erau convinşi că niciodată nu vor uita cele mai mici amănunte.

Analizat din punct de vedere omenesc, accidentul lui Dani, care constituise punctul de plecare de care se legaseră toate celelalte întâm-

plări, fusese apreciat atunci de majoritatea ca fiind ceva ieşit din comun, nefiresc, având în vedere precauţia ingenioasă cu care lucra Securitatea, şi nu numai atât... trebuia să fi fost vorba despre un caz extrem astfel încât să se recurgă chiar la eliminarea totală din viaţă a omului. Era totuşi surprinzător faptul că Securitatea îl considerase astfel şi pe cel al lui Dani. De fapt, nici chiar cazul lui Florin nu constituise un caz atât de special astfel încât să se recurgă chiar până la eliminarea lui din viaţă. Cazul Liei, da, numai cazul Liei, analizat din punct de vedere al firescului, fusese într-adevăr un caz special pentru că însuşi Şeful Securităţii era implicat (indirect) personal. Şi totuşi, nici chiar în cazul Liei nu fusese neapărată nevoie să se ajungă până la... distrugerea totală a vieţii. Atunci de ce avuseseră loc toate aceste întâmplări tragice? De câte ori nu-şi aducea aminte despre toate acestea şi Anca împreună cu Relu, iar părerile lor concordau nespus cu cele ale lui Mircea şi Mihai! Dacă n-ar fi avut loc zguduitorul accident al lui Dani, în

preajma căruia să se fi nimerit atunci şi Relu, poate niciodată n-ar fi avut curajul de a se ridica făţiş împotriva regimului. (După ce se izbise de toate acele evenimente îngrozitoare, închisoarea, despărţirea de Anca, chinul psihic datorat impresiei despre trădarea ei, Relu analizase apoi curajul său de atunci ca pe o nebunie... o nebunie care se datorase emoţiilor de moment.) Cum recunoştea şi el acum, de altfel cum însăşi iubita lui îi spusese în noaptea aceea când se reîntâlniseră (atunci i se păru o naivitate) — acea întâmplare zguduitoare în urma căreia suferise enorm, îl ajutase să cunoască drumul adevăratei fericiri. însuşi Cristos spunea: „Şi ce i-ar folosi unui om să câştige toată lumea, dacă şi-ar pierde sufletul? Sau, ce ar da un om în schimb pentru sufletul său?" (Matei 16:26).
Ce folos ar fi avut să-şi trăiască toată viaţa în libertate, fără să ajungă vreodată la eliberarea sufletului pe care numai Cristos o poate da? Nu fusese mai bine aşa — să sufere un timp amândoi iar apoi, prin acele circumstanţe să ajungă la ceea despre care spunea Cristos: „câştigarea sufletului"? Apoi dacă n-ar fi avut loc toate acestea, nici Mircea (recunoscu *ţy* el) niciodată nu ar fi putut accepta Dragostea divină. Pe el îl câştigase atitudinea iertătoare, lipsită de orice gând de răzbunare, plină de iubire a ltfi Relu, cel căruia îi făcuse atât de mult rău, dar care avea deja în inima li»i o simplă picătură din infinitul ocean al Dragostei, care este Dumnezeu.
Anca, Relu, Mircea, Mihai, mama Liei — erau de fapt cel care fuseseră direct implicaţi în aceste evenimente şi astfel Dumnezeu îi câştigase. Mulţi alţii, pentru care sacrificiul unora ca aceşti tineri fusesfe la fel de benefic... atât de benefic astfel încât le adusese cel mai mare privilegiu —

mântuirea, se pot întâlni chiar şi în ziua de azi în oraşul T., de fapt nu neapărat acolo, pentru că, creştini asemenea lor sunt pretutindeni. De altfel, tineri ca şi Dani, Florin şi Lia, care au pus mai presus de însăşi viaţa lor mântuirea altora, au existat cu siguranţă în fiecare oraş al ţării. Poate că n-au plătit curajul lor neapărat prin jertfa supremă, însă dragostea şi dăruirea lor au fost atât de mari încât au trecut peste barierele oricăror opresiuni omeneşti...
Adevărul este că dacă ar fi să se scrie despre toate întâmplările trăite de aceştia sau despre cei care L-au găsit pe Dumnezeu prin dăruirea lor, ar mai trebui umplute alte mii de pagini. Eu totuşi mai adaug încă ceva — pe scurt o întâmplare care este necesar de amintit, pentru că a constituit într-un fel punctul de plecare în relatarea acestei cărţi.
Cu ani în urmă, am primit o scrisoare de la o prietenă, studentă din oraşul T, în care îmi mărturisea despre felul cum se convertise ea recent. A fost o surpriză deosebită, deoarece îi cunoşteam prea bine punctul de vedere privind subiectul religie. De fapt, surpriza a fost şi mai mare când am aflat ceea ce a mişcat-o pe ea atât de profund, astfel încât s-o determine să-L caute pe Dumnezeu. Citez câteva rânduri din scrisoare:
„Până la urmă, respectiv primii doi ani de facultate, precum ştii şi tu, am stat la cămin, deşi am avut o mătuşă în oraş. Adevărul este că ea ar fi vrut să mă găzduiască, dar nu putea trece peste hotărârea soţului ei (el nu era de acord, cine ştie din ce motive, să stau la ei în casă). Cu o lună în urmă, unchiul — adică soţul ei a decedat. Şi mătuşa Ana care a rămas singură (copii nu are), m-a rugat să mă mut la ea.
O dată când am făcut ordine în sertarele bibliotecii, am dat peste o carte... era o carte mică cu coperţi din imitaţie de piele roşie, o Biblie. Am aflat ulterior că mătuşa care lucra ca infirmieră la Spitalul de Oncologie — o găsise când făcuse curăţenie într-un sertar dintr-un salon. Fusese a unei femei care murise de curând, îi spusese o asistentă. O văzuse adeseori pe femeie citind din ea. Totodată, femeia i-a mărturisit că o luase cu împrumut de la o tânără fată creştină, deosebit de frumoasă, bolnavă de leucemie, aflată într-un salon alăturat. Se vorbea despre ea că boala ei s-ar fi datorat atrocităţilor vechiului regim. După ce tânăra murise, cartea rămăsese la ea. Adevărul este că n-aş fi fost atât de mişcată dacă n-aş fi discutat nu cu mult timp în urmă de a da peste Biblia aceea, cu o colegă de facultate, care mi-a povestit nişte întâmplări zguduitoare privind opresiunea vechiului regim împotriva celor care erau implicaţi în introducerea ilegală a literaturii religioase în oraşul nostru (sora ei mai mare care i le relatase făcuse
"punţile

parte din grupul de studenţi creştini, care printre alte activităţi, se adunau în fiecare duminică după-masa pentru a cânta în Catedrala din **centru).** Când o să ne întâlnim îţi voi relata mai multe despre acestea. Dp fapt, chiar tu, mai ţii minte — mi-ai spus că ai fi auzit de la studenţii care şi-au terminat studiile aici că 'pe

vremuri' în Catedrala din centru...
în sfârşit, hai să-ţi scriu cuvânt cu cuvânt ceea ce mi-a zdrobii inima. Cuvintele le-am găsit scrise pe prima pagină velină a acestei Biblii: 'Ori de câte ori vei da cu ochii de ea, te rog nu sta nepăsător faţă de valoarea ei inestimabilă. Au existat alţii, care au estimat această valoare mai presus de propria viaţă — au ales-o pe ea în favoarea unei vieţi trecătoare, pământeşti... Poate tu nu va trebui să faci această alegere vreodată, de fapt preţuirea ei nu o arăţi prin acest fel de sacrificiu... In fond — vei arăta reala preţuire faţă de propria-ţi fiinţă, simplu preţuind-o. Te-ai gândit vreodată că măsura valorii tale ca om creat de Dumnezeu să fii etern, depinde de o simplă, proprie atitudine?... Valoarea ta, a sufletului tău, Cristos, însuşi Dumnezeu, o pune mai presus decât lumea întreagă, materială... îţi dai seama ce mult preţ ai în ochii lui Dumnezeu? Te rog, dacă te iubeşti pe tine însuţi (nu mă îndoiesc de aceasta), arată-ţi reala preţuire faţă de propria-ţi fiinţă prin această simplă atitudine — citind Cartea aceasta, căutând să înţelegi secretele <Sfmtelor Scripturi, care pot să-ţi dea înţelepciune spre mântuire, prin credinţa în Cristos lsus>'" (2 Timotei 3:15).
Cu siguranţă, am apreciat când ne-am întâlnit apoi şi mi-a povestit cu de-amănuntul despre ceea ce auzise de la colega ei de facultate, Biblia aceea era tocmai cea pe care Dani o primise cu ani în urmă de la tatăl său, pe care o înmânase apoi, chiar în ziua morţii lui — prietenului său Florin, iar acesta — Liei...
După cuvintele care erau scrise acolo, n-am putut decide sigur care dintre cei trei tineri să fi fost autorul. Eu am înclinat să cred că **totuşi** Lia era autoarea, pentru că erau scrise în aşa fel ca şi cum evenimente zguduitoare se petrecuseră deja, şi nu numai atât... scrisese ca şi cum ar fi intenţionat să i-o înmâneze mai departe lui Mihai, cel despre care c*a credea că îi va „lua locul", cum odinioară îl luase Florin pe al lui D&ni, la rândul ei pe a lui Florin... Sau cine ştie?...
Oricum, prietena mea era prea puţin interesată în deslușirea Acestei aşa-zise „enigme": pentru ea cel mai important era faptul că acele cuvinte fuseseră insuflate de Dumnezeu, **şi** nu numai atât... era nespus de fericită că le înţelesese ca fiind adresate ei PERSONAL.
Tiparul executat sub comanda nr. 191/2002
la Imprimeria de Vest, Oradea
str. Mareşal Ion Antonescu nr. 105.
România